

**T.C.
ARTVİN ÇORUH ÜNİVERSİTESİ
LİSANSÜSTÜ EĞİTİM ENSTİTÜSÜ
TARİH ANABİLİM DALI**

**1780 NUMARALI SAMSUN ŞER'İYYE SİCİLİ'NİN TRANSKRİPSİYONU ve
DEĞERLENDİRMESİ**

YÜKSEK LİSANS TEZİ

İhsan USTASU

**Tez Danışman
Dr. Öğr. Üyesi Zemzem YÜCETÜRK**

ARTVİN-2020

TEZ BEYANNAMESİ

Artvin oruh Üniversitesi Lisansüstü Eğitim-ğretim ve Sınav Yönetmeliğine göre hazırlamış olduğum **1780 Numaralı Samsun şer’iyye Sicil’nin Transkripsiyonu ve Değerlendirmesi** adlı tezin tamamen kendi çalışmam olduğunu ve her alıntıya kaynak gösterdiğimi taahhüt eder, tezimin kâğıt ve elektronik kopyalarının Artvin oruh Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü arşivlerinde aşağıda belirttiğim koşullarda saklanmasına izin verdiğimi onaylarım.

Lisansüstü Eğitim-ğretim yönetmeliğinin ilgili maddeleri uyarınca gereğinin yapılmasını arz ederim.

- ☐ Tezimin tamamı her yerden erişime açılabilir.
- ☐ Tezim sadece Artvin oruh niversitesi yerleşkelerinden erişime açılabilir.
- ☐ Tezimin yıl süreyle erişime açılmasını istemiyorum. Bu srenin sonunda uzatma için başvuruda bulunmadığım takdirde, tezimin tamamı her yerden erişime açılabilir

/ /2020

İmza

İhsan USTASU

TEZ KABUL TUTANAĞI

LİSANSÜSTÜ ENSTİTÜSÜ MÜDÜRLÜĞÜNE

Dr. Öğr. Üyesi Zemzem YÜCETÜRK danışmanlığında, İhsan USTASU tarafından hazırlanan bu çalışma 19/03/2021 tarihinde aşağıdaki jüri tarafından Tarih Anabilim Dalı'nda yüksek lisans tezi olarak kabul edilmiştir.

Başkan: Dr. Öğr. Üyesi Zemzem YÜCETÜRK

İmza:.....

Jüri Üyesi: Dr. Öğr. Üyesi Melike Karabacak YILMAZ

İmza:.....

Jüri Üyesi: Dr. Öğr. Üyesi Tuğba KARA

İmza:.....

Yukarıdaki imzalar adı geçen öğretim üyelerine aittir.

.... /.... /

Doç. Dr Hamit ŞAFAKÇI

İÇİNDEKİLER

TEZ BEYANNAMESİ.....	I
TEZ KABUL TUTANAĞI	II
TABLO LİSTESİ	V
KISALTMALAR.....	VI
ÖZET.....	VII
Abstact.....	VIII
ÖNSÖZ.....	IX
GİRİŞ.....	1
1.İlk Çağdan Günümüze Samsun'un Tarihi Gelişimi	1
I. BÖLÜM	3
ŞER'İYYE SİCİLLERİ	3
2. Şer'iyye Sicillerinin Tanımı.....	3
2.1. Şer'iyye Sicillerinin Önemi.....	4
2.2. Şer'iyye Sicillerinin Tarihi Gelişimi.....	7
2.3. Şer'iyye Sicillerindeki Belge Çeşitleri	8
2.3.1. Hüccetler	8
2.3.2. İlâmlar	8
2.3.3. Marûzlar	8
2.3.4 Tezkereler, Temessükler ve Diğer Kayıtlar	9
3.1. Şer'iyye Mahkemeleri.....	10
3.2. Nizâmiye Mahkemeleri.....	11
3.3. Mahkemelerde Bulunan Görevliler.....	12
3.3.1. Nâibler	12
3.3.2. Kassamlar	12
3.3.3. Muhzırlar	12
3.3.4. Çavuşlar	13
3.3.5. Subaşılar.....	13
3.3.6. Mübaşirler	13
4. H. (1300-1303) M.1882-1883–1885-1886 Yıllarına Ait Samsun Şer'iyye Sicili'nin Tanıtımı.....	14
4.1. Samsun Şeri'yye Sicillerinin Durumu.....	14
4.2. Samsun Şer'iyye Sicilleri ile ilgili Bugüne Kadar Yapılan Çalışmalar.....	15
4.3. 1780 Numaralı Samsun Şer'iyye Sicili'nin Tanıtımı	15

4.4. Defterde Yer Alan Belgelerin Konularına Göre Dağılımı.....	15
5. H. 1300-1303 (M.1882-1885–1886) Yıllarına Ait 1780 Numaralı Samsun Şer’iyye Sicili’nde Yer Alan Belgelerin Sosyal ve Ekonomik Yönden Tahlili.....	17
5.1. Sosyal ve Kültürel Yapı.....	17
5.2. Etnik ve Dinsel Yapı	18
5.3. Sosyal Güvenlik.....	19
5.3.1. Vasi Tayini ve Nafaka	19
5.3.2. Vekil ve Kefil Tayinleri.....	19
5.3.3 Asayiş ve Hırsızlık.....	20
5.3.4. Alacak ve Alım Satımla İlgili Hükümler	20
5.3.5. Aile Kurumu.....	20
5.3.5.1. Evlilik (Nikâh) ve Kadın	20
6. Vakıf Müessesesi	21
7. Defterde Adı Geçen Camiler.....	21
8. Ekonomik Yapı.....	22
19. İdari Yapı.....	24
9.1. Trabzon Vilayetinde Bulunan Sancak ve Kaza İsimleri	24
19.2. Defterde Adı Geçen Samsun’un Merkez Mahalleleri.....	25
9.3. Derterde Adı Geçen Samsun’a Bağlı Köyler	25
9.4. Samsun’da Görev Yapan İdari Kurum Görevlileri.....	26
İKİNCİ BÖLÜM	29
1780 NUMARALI SAMSUN ŞER’İYYE SİCİL’İ DEFTERİNİN TRANKRİPSİYONU	29
SONUÇ	299
KAYNAKÇA	301
EKLER.....	1
ÖZGEÇMİŞ	9

TABLO LİSTESİ

Sayfa No

Tablo No:1 1785 Yılından 1916 yılına kadarki tutulan Samsun Şer'iyye Sicil Defterleri.....	12
Tablo No:2 1780 Numaralı Samsun Şer'iyye Sicili Defterine Göre Konuların Tasnifi.....	14
Tablo No:3 1780 Numaralı Samsun Şer'iyye Sicili Defterindeki Camii Adları.....	20
Tablo No:4 1780 Numaralı Samsun Şer'iyye Sicili Defterindeki Fiyatlar.....	22
Tablo No:5 Tanzimat sonrasında Trabzon vilayetine bağlı Sancaklar.....	23
Tablo No:6 1780 Numaralı Samsun Şer'iyye Sicili Defterindeki Mahalle Adları.....	24
Tablo No:7 1780 Numaralı Samsun Şer'iyye Sicili Defterindeki Köy Adları.....	24
Tablo No:8 1780 Numaralı Samsun Şer'iyye Sicili Defterindeki Naibler.....	25
Tablo No:9 1780 Numaralı Samsun Şer'iyye Sicili Defterindeki Serkâtip, Kâtipler ve Mukayyitlerin Adları.....	26
Tablo No:10 1780 Numaralı Samsun Şer'iyye Sicili Defterindeki Serkâtip, Kâtip ve Mukayyitlerin Adları.....	26

KISALTMALAR

Age.	Adı Geçen Eser
Agm.	Adı Geçen Makale
BBY	Beta Basım Yayınları
C.	Cilt
Çev.	Çeviren
DİA.	Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi
İSAM.	İslam Araştırma Merkezi
S.	Sayfa
S.	Sayı
Ed.	Editör
Ss.	Sayfa Sayısı
Yay.	Yayınları
No	Numara
Talid	Türkiye Araştırmaları
Ş.S.D	Şer'iyye Sicil Defteri

ÖZET

1780 NUMARALI SAMSUN ŞER'İYYE SİCİLİ'NİN TRANSKRİPSİYONU ve DEĞERLENDİRMESİ

Bir milletin geçmişe sahip olması ne kadar önemliyse, tarihini iyi anlayıp değerlendirmesi ve onu anlatabilmesi de o kadar önemlidir. Bir milletin tarihini iyi anlayıp değerlendirmesi için tarihçilere büyük sorumluluklar düşmektedir. Tarihi anlamanın en iyi yolu, birinci elden sahip olduğumuz kaynakları inceleyip değerlendirmektir. Osmanlı tarihinin birinci elden kaynaklarından biri de şer'iyye mahkemelerinde tutulmuş olan şer'iyye sicil defterleridir. Kadı sicilleri, kadı divanı, mahkeme kayıtları, sicillât-ı şer'iyye ve yaygın kullanımı ile şer'iyye sicilleri denilen bu defterler kadı yahut nâibi tarafından tutulmakta ve çeşitli türden belgeleri içermektedir. Osmanlı Devleti'nde merkezde ve taşrada her tabakadan insanlar arasındaki hukukî ilişkilere dair kayıtları içeren bu defterler Osmanlı hayatının aile, toplum, ekonomi ve hukuk gibi birçok alanına dair önemli bilgiler içerir. Bu çalışmada 1780 numaralı şer'iyye sicil'i defteri'nin (02.-75.) Sayfaları transkrip edilip değerlendirilmesi yapılmıştır. Çeviri yapılan hükümlerin tarihleri H.1300-1303 M.1882-1883/1885-1886'dir. Bu tarihlerde Osmanlı Devleti'nde dağılma dönemi yaşanmaktadır. 1780 Numaralı şer'iyye sicil'i defteri, 27. Osmanlı Sultanı II. Abdülhamit'in (1876-1909) saltanatı döneminin siyasi, askeri, idari ve toplumsal olaylarını ele alan çalışmalar için kaynak teşkil etmektedir. Yapılan bu çalışmanın daha önce yapılan alışmalarla birlikte Samsun şehrinin tarihine katkı sağlayacağı düşünölmektedir.

Anahtar Kelimeler: Şer'iyye Sicil Defteri, II. Abdülhamit, Samsun Şer'iyye Sicili, Canik Sancağı, Samsun Naibi

ABSTACT

TRANSCRIPTION AND EVALUATION OF THE 1780 SAMSUN SHERIYE REGISTRY

Just as it is important for a nation to have a past, it is also important to understand and evaluate its history well and to tell it. Historians have great responsibilities to understand and evaluate a nation's history well. The best way to understand history is to study and evaluate the resources we have firsthand. One of the primary sources of Ottoman history is the Shari'iyye registry books kept in the Sharia courts in the regions. These books, which are called Kadi Registers, Kadi Divan, Court Records, Sicillât-ı Sha'iyye and Shari'iyye Registers with their widespread use, are kept by Kadi or Nâibi and contain various kinds of documents. These notebooks, which contain records on the legal relations between people from all layers in the center and the provinces of the Ottoman Empire, contain important information about many areas of Ottoman life such as family, society, economy and law. In this study, the pages (02.-75.) Of the Shari'iyye registry book numbered 1780 were transcribed and evaluated. The translated provisions date h.1300-1303 m.1882-1883/1885-1886. During these dates, there is a period of dissolution in the Ottoman Empire. Shari'iyye registry book numbered 1780, 27. Ottoman Sultan II. It constitutes a source for studies dealing with the political, military, administrative and social events of the reign of Abdülhamit (1876-1909). It is thought that this study will contribute to the history of Samsun city with the previous exercises.

Keywords: Şer'iyye Registry Book, II. Abdülhamit, Samsun Şer'iyye Registry, Canik Sancak, Samsun Regent

ÖNSÖZ

Osmanlı Devleti'nin sosyal, ekonomik, hukuki, iktisadi ve siyasi durumlarının ortaya çıkarılması bakımından şer'iyye sicilleri önemli bir yere sahiptir. Mahkemelerde kaydedilen bu defterler mahkemelere intikal eden olaylar hakkında bilgi vermesi açısından önem arz etmektedirler.

Kütüphanelerimizde ciltler dolusu şer'iyye sicillerinin maalesef günümüze kadar büyük bir kısmının incelenmesi yapılmamıştır. Bu durum Osmanlı toplum yapısını tam anlamıyla anlamakta bize sorun teşkil etmektedir. Bu çalışmada H.1300-1303 (M.1882-1883/1885-1886) yıllarını ihtiva eden 1780 numaralı Samsun şer'iyye sicili defterinin tamamı incelenmiştir. Şehir ve kültür tarihi açısından temel kaynak niteliğinde olan şer'iyye sicillerinin incelenmesi Osmanlı tarihini aydınlatma açısından önemli bir niteliğe sahiptirler. Bu tezde incelenen 1780 numaralı Samsun şer'iyye sicili defteri 19.yüzyılın son çeyreğinde Samsun şehrinin sosyo-kültürel hayatını araştırmacılara tasvir etmektedir. İncelediğimiz kayıtlarda Samsun'un bu dönemde mevcut olan mahalle ve köy isimlerine burada yaşayan şahıs isim ve unvanlarına, şehrin genelinde görev yapan memurlara ölen kişilerin yakınlarına bıraktığı miraslara müslimgayri müslim ilişkilerine dair bilgiler yer almaktadır. Günümüz harflerine çevrilmemiş diğer Osmanlıca metinlerin de çevirisinin yapılmasıyla Osmanlı Devleti'nin sosyo-kültürel tarihi daha fazla aydınlık kazanacaktır.

1780 numaralı Samsun şer'iyye sicili defterinin değerlendirmesi yapılırken hükümlerden başka, farklı kitaplardan da yararlanılmıştır. Kullanılan kaynaklar dipnot ve kaynakça kısmında verilmiştir. Yapılan çalışmanın giriş bölümünde Samsun'un tarihi, arşiv, şer'iyye sicil defterlerinin özellikleri ve 1780 Numaralı Samsun Şer'iyye Sicil'i Defteri hakkında bilgi verilmiştir. Söz konusu defterin incelenmesinin genelde Osmanlı tarihine özelde de Samsun'un tarihine ışık tutacağı düşünülmektedir.

Çalışma konusunun belirlenmesi ve çalışmanın her aşamasında yakından ilgilenen değerli hocam Dr. Öğr. Üyesi Zemzem YÜCETÜRK'e, arkadaşım Sedat SOLGUN'a ve bu çalışma süresince benden maddi ve manevi desteğini esirgemeyen kıymetli aileme teşekkürü bir borç bilirim.

GİRİŞ

1.İlk Çağdan Günümüze Samsun'un Tarihi Gelişimi

Samsun şehrinin kuruluşu M.Ö VI. yüzyıla kadar dayanmaktadır. İlk olarak buraya Miletlilerin geldiği ve Amisos'u kurdukları kaynaklarda geçmektedir. Fakat bu bölgelerin yerleşim tarihinin daha eskilere gittiği bilinmektedir. Miletliler tarafından kurulan ve Yunanca "amisos" kelimesinden Samsun isminin geldiği söylenmektedir. Bu kelimenin deniz yoluyla buraya ticaret için gelen Yunanlılar tarafından verilmediği Anadolu kökenli bir kelime olduğu da söylenmektedir. M.Ö 64 yılında buraya gelen Roma İmparatoru Pompeius buranın ismini Pompeiopolis'e çevirmişse de bu isim kalıcı olamamış ve bundan sonraki dönemlerde de Amisos ismi varlığını sürdürmüştür. Türkler'in Amisos'a hâkim olmasından sonra bugünkü Samsun adı ortaya çıkmıştır. Bu isim XII. ve XIII. yüzyıllarda Türk kaynakları içerisinde Samsun adı olarak kullanılırken aynı zamanlarda Batı kaynaklarında ise Sampson olarak geçmektedir. Bugün ve o zamanda bile "Kâfir" veya "Kara Samsun" diye Hristiyanların yaşadıkları yerlere verilen isimler yaşamaya devam etmiş ve şehrin adı Samsun olarak kalmakla birlikte sancak olarak Canik denilmiştir.

Bu bölgedeki eski yerleşim yerlerinde bulunan bulgular buraya ilk yerleşenlerin Gaskalar (Kaşkalar) olduğunu göstermektedir. Bu yerleşim daha çok Mert ırmağı kenarında görünmektedir. Samsun'un daha sonraları Hitit ve Friglerin egemenliği altına girdiğini görüyoruz. Daha sonra ise Kimmerlerin eline geçmesiyle beraber şehri Lidyalılar egemenlikleri altına almış ve Miletliler buraya gelerek şehri Amisos olarak yeniden inşa etmişlerdir. Anadolu'nun hâkimiyeti için meydana gelen savaştan (M.Ö. 546) sonra Pers egemenliğine girmiştir. Buraya gelen Pers İmparatoru Darius şehrin yerini beğenmeyerek 3 km. batısındaki Toramantepe'de yeniden Amisos şehrini kurdurmuş ve burası daha sonra Kara Samsun ismiyle anılmaya başlanmıştır. Persler'in Büyük İskender'e yenilmesi üzerine bu şehir Makedonyalıların hâkimiyetine girdi. Büyük İskender'in ölümünün peşinden Pers Kralı Mitridates milâttan önce 255'te Amasya, Sinop ve Amisos'u alarak bu bölgede Pont Krallığı adıyla bir devlet kurdu. M.Ö 64 yılında Romalıların eline geçen bu şehrin Türklerin hâkimiyetine girmesi ise II. Kılıcarşan devri (1155-1192) sonlarındadır. Ancak II.

Kılıcarslan'ın ülkeyi oğulları arasında paylaşması üzerine çıkan kardeş kavgası sonucu şehir ve çevresindeki dağlık bölgeler yine Komnenosların emenliğine girdi.¹

Osmanlı devleti 1389 yılında Müslüman Samsun'u bir ara topraklarına kattı fakat 1402 tarihinde yapılan Ankara Savaşı'nda Timur'a yenilince burası Müslüman beyliklerin yönetimine geçti. Osmanlılar 1419 yılında Samsun'u kesin olarak hâkimiyetlerine aldılar. Bu tarihten yıkılışa kadar Samsun Osmanlı idaresi altında kaldı. Osmanlı devleti Samsun'u idareleri altına aldıktan sonra Samsun merkezli Canik Sancağı'nı oluşturdular. Canik Sancağı, bugün Ordu'ya bağlı olan Fatsa ve Ünye'yi içine almakta, Bafra ve Kavak'a kadar uzanmaktaydı. Canik, Tanzimat'a kadar şeklen Trabzon'a bağlı gibi görünse de resmen Sivas eyaletine bağlandı. Tanzimat'tan sonra da idari olarak Trabzon eyaletine bağlandı. İlk önce sancak ve daha sonra da mutasarrıflıkla idare edilmeye başlanan bu yapısını Osmanlı devletinin yıkılışına kadar korudu. Cumhuriyet ilan edildikten sonra 1923 yılında da vilayet merkezi oldu.

19. asırdan sonra Samsun, Karadeniz kenarında gittikçe büyüyen bir şehir olarak ortaya çıktı. Şehrin nüfus ve fiziksel olarak büyümesinin bir sonucu olarak yabancı tüccarlar Samsun'da çoğalmaya başladılar. 20. yüzyıla girerken Samsun, Cumhuriyet döneminin ilk yarısına göre nüfus ve fiziksel olarak daha küçüktü fakat Karadeniz'in en ehemmiyetli ve ticareti tedricen gelişen bir şehriydi. Özellikler 1877- 78 Osmanlı- Rus savaşından sonra gelişen süreçte dışarıdan gelen muhacirlerle şehir etrafa doğru genişlemeye başladı. Birinci Dünya Savaşı ve sonrasında başlayan Millî Mücadele süreçlerinde ülkenin diğer şehirleri gibi Samsun iktisadi, sosyal ve kültürel açılardan büyük tahribatlar yaşadı. Osmanlı devleti sona erdiğinde şehre farklı kültürel renkler katan Ermeniler ve Rumlar artık yoktu. İlk önce Ermeniler ve daha sonra da Rumlar mübadele ile 1923- 1924 yıllarında Samsun'u terk ettiler. Savaş öncesi şehirde bulunan konsolosluklar, Fransız konsolosluğu hariç bir daha açılmadı. 1925 yılından sonra da şehre farklı bir kimlik kazandıran ve şehrin sosyal ve kültürel havasını oluşturan tekke ve zaviyeler kapatıldı. Fakat bununla beraber savaş süresince gelen göçmenler ve mübadele ile Yunanistan'dan getirilen Türkler Samsun'a farklı bir kimlik ve renk kattılar. Samsun'da artık yeni bir dönem başladı.²

¹ Mehmet Öz, "Samsun", *TDV İslam Ansiklopedisi*, C.36, TDV Yayınları, İstanbul 2009, s. 83.

² Osman Köse, *Gelenekten Moderniteye SAMSUN (1923-1950)*, (Edt.Osman Köse), Canik Belediyesi Kültür Yayınları, Samsun 2014, s.16.

I. BÖLÜM

ŞER'İYYE SİCİLLERİ

2. Şer'iyye Sicillerinin Tanımı

Genel olarak sicil sözlükte okumak, kaydetmek ve karar vermek şeklinde açıklanmış olup bu kelimenin terim olarak anlamı ise şudur; İnsanları ilgilendiren bütün hukukî olayları, kadıların verdikleri karar suretlerinin, hüccetlerin ve yargıyı ilgilendiren çeşitli yazılı kayıtların ihtiva edildiği defterlere şer'iyye sicilleri (sici1lât-ı şer'iyye), mahkeme defterleri, kadı defterleri, zabt-ı vakâyî sicilleri veya sicillât defteri denilirdi. Osmanlıdaki şer'î mahkemelerin verdiği her çeşit ilam, hüccet ve şer'î evrak, asıllarına uygun olarak bu defterlere kaydedilmektedir.³

Şeriye sicilleri kaydedildiği bölgenin yerel tarihini aydınlatmasının yanı sıra merkezî idarenin ve devlet teşkilatının işleyişi hakkında önemli bilgiler de ihtiva edebilmektedir. Merkezden gönderilen idarî, siyasî, içtimaî, iktisadî çeşitli olaylara dair her türlü ferman, berat, emir, buyuruldu, mektup, dîvân tezkiresi v.s. gibi resmî belgelerin birer suretleri sicillere kaydolunurdu. Bu sicillerde tayinler ve atamalar, reayadan alınan vergiler, idari görev taksimi ve atamaları, hukuki, siyasi ve idari muameleler gibi eski devlet teşkilatının yapısını ortaya koyan birçok belge ve bilgi bulunmaktadır.⁴

Şeriye sicillerinin fiziksel özellikleri, merkez ve taşra sicilleri arasında küçük farklılıklar göstermekle birlikte, ana hatlarıyla Tanzimat'a kadar standart bir görünüm arz etmektedir. Bu bağlamda şer'iyye sicilleri şekil olarak incelendiğinde bu belgelerin dar-uzun, dikdörtgen bir yapıda oldukları görülmektedir.⁵ Bu bağlamda şer'iyye sicillerinin, genellikle boylarının uzun 35-40, enlerinin 16-17 cm dar defterler olduğu görülmektedir.⁶ Eski dönem şer'iyye sicil defterlerin boylarının uzun, enlerinin dar olmasının farklı sebepleri de vardır. Eski dönemdeki kâğıt ebatlarının farklı olması sicil defterlerinin boylarının farklı olmasına neden olmuştur. Bir diğer sebep ise kadı'nın bazen davalara bakmak için davanın görüleceği yere gitmesi ve

³ Ahmet Akgündüz, "İslam Hukukunun Osmanlı Devleti'nde Tatbiki: Şer'iyye Mahkemeleri ve Şer'iyye Sicilleri", *İslam Hukuku Araştırmaları Dergisi*, S.14, 2009, s. 21.

⁴ Ekrem Tak, *Diplomatik Bilimi Bakımından XVI.-XVII. Yüzyıl Kadı Sicilleri ve Bu Sicillerin İhtiva Ettiği Belge Türlerinin Form Özellikleri ve Tanımlanması*, Marmara Üniversitesi Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü Müdürlüğü Yayınlanmamış Doktora Tezi, İstanbul 2009 s. 103.

⁵ Mustafa Oğuz, *Girit (Resmo) Şer'iyye Sicil Defterleri (1061-1067)*, Marmara Üniversitesi Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü Yayınlanmamış Doktora Tezi, İstanbul 2002, s. 10.

⁶ İsmail Hakkı Uzunçarşılı, "Şer'î Mahkeme Sicilleri", *C.5/29, Ülkü Halkevleri Mecmuası Dergisi*, Ankara 1935, s. 366.

giderken defteri de yanına alması icap ettiği için giydiği cübbenin cebine sığacak şekilde yapılmasıdır.⁷ XVII. yüzyıl öncesine ait defterlerin ebatlarının genellikle 27x9 ile 40x15 cm arasında oldukları gözlenmektedir. Defterde kullanılan yazı stili çoğu zaman ta'lik kırmısı şeklindedir.⁸

Şer'iyye sicillerinde kullanılan dil, başlangıçta Arapça iken zamanla neredeyse tamamen Türkçe'ye dönüşmüştür. Yine de birçok halde özellikle vakfiyeler, bazı tereke ve aile hukukuna ilişkin kayıtlar ve sicilleri tutan kadı'nın göreve başlamasını gösteren kısımlar Arapça kaleme alınmıştır. Ayrıca herhangi bir belge içinde de yer yer Arapça ibareler görülmektedir. Bazı siciller Rumca da yazılmıştır. Bu sicillerde kullanılan yazı çeşitleri ise rika kırmısı, talik kırmısı, divanî gibi yazılardır.⁹ Kadılar gördükleri bütün davaları ve merkezle yapılan yazışmaları kronolojik olarak bu defterlere kaydetmişlerdir. Bu yazılar kaydedilirken tahriften korunmaya özen gösterilmiştir.¹⁰ Belgede bulunacak bir eksiklik ilgili hakkın tamamen ya da kısmen kaybedilmesine neden olabilir. Bundan dolayı belgelerin ilgili hukukî olayı tam olarak aktarmasına dikkat edildiği görülmektedir. Ancak manayı tam olarak aktarma amacıyla belgelerin uzun tutulması da hoş görülmemiş, manayı tam olarak aktaran en kısa ifadeleri tercih etme gayreti içinde olunmuştur. Bu durum, belgenin yazılışında zaman ve kâğıttan tasarruf anlamına geldiği gibi daha sonra ilgili belgeyi okumak zorunda kalan kadı için de önemli ölçüde kolaylık sağlamaktadır.¹¹

2.1. Şer'iye Sicillerinin Önemi

Şer'iye sicilleri, Osmanlı tarihi kaynakları arasında mühim bir yer işgal eden birinci elden kaynaklardır. Kadı'nın tayin edildiği bölgede hukuki, idari alanlarda birçok görevi üstlenmesi ve yerine getirdiği hizmetlerle ilgili konuları sicillere kaydetmesi, bu belgelerin önemini daha da artırmıştır.¹²

Osmanlı tarihinin kaynakları arasına bakıldığında şer'iye sicillerinin, birinci derecede önemli olduğu görülmektedir. Sancak ile merkez arasında yapılan belli başlı yazışmaların, halk

⁷ Hamit Şafakçı, *1644-1645 Tarihlerinde Konya'nın Sosyal ve Ekonomik Durumu (7 Numaralı Konya Şer'ye Siciline Göre)*, Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Yayınları Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Konya 2005, s. 23.

⁸ Oğuz, a.g.e, s. 10.

⁹ Fethi Gedikli, "Osmanlı Hukuk Tarihi Kaynağı Olarak Şer'iye Sicilleri", C.3/5, *Türkiye Araştırmaları Literatür Dergisi*, İstanbul, s. 188-189.

¹⁰ Akgündüz, *Şer'iye Sicilleri I.II*, C.I, TDA Vakfı Yayınları, İstanbul 1988, s. 17.

¹¹ Süleyman Kaya, "Mahkeme Kayıtlarının Kılavuzu: Sakk Mecmuası", C.3/5, *TALİD*, 2005, s. 383.

¹² Rıfat Özdemir, "Şer'iye Sicillerinin Sosyo-Ekonomik Tarihi ve Halk Kültürü Açısından Önemi", *Battalgazi ve Malatya Çevresi Halk Kültürü Sempozyumu'na Sunulan Bildiriler*, Malatya 1986, s. 182.

dileklerinin, fermanların, kanunnamelerin ve şer'î hüccetlerin geçirildiği bu şer'îye sicil defterleri incelenmeden, Osmanlı Devleti'nin idari ve içtimai tarihinin tam anlamıyla meydana çıkarılması imkânsızdır denilebilir. Öyle ki muayyen bir yere ait birbirinin devamı olan bütün sicil defterleri ele geçirildiği zaman o bölgenin tarihi büyük bir aydınlık kazanacaktır.¹³

Bu sicillerin her türlü konu hakkında tarihe temel bir kaynak olacağından hiç şüphe bulunmamaktadır. Son dönemlerde ortaya çıkan şehir tarihi ve yurdun muhtelif yerlerinde mahallî hayata dair yapılan ilmî araştırmaların birinci ve en önemli kaynağı şer'îye sicilleridir. Özellikle bir bölgelerin tarihi ve iktisadî şahsiyetlerini ve bütünlüğünü ortaya çıkarmak için söz konusu kaynaklar önemli yere sahiptir.¹⁴

Şer'îye sicilleri Osmanlı sosyal tarihi açısından son derece hareketli belgelerdir. Sicillerde, meskûn olan insanların aile yapıları, evlilik gelenekleri, çocuk sayıları, sosyal güvenlik konuları, zengin-fakir, Müslüman ve zımmî ailelerin hayat tarzları, unvanları, giyim-kuşam tarzları, kullandıkları ev eşyaları, kadının sosyal hayattaki rolü gibi pek çok sosyal ve kültürel içerikli veriler yer almaktadır.¹⁵

Şer'îye sicilleri, içtimai, idarî, malî, iktisadî, ticarî, ziraî, beledî, askerî ve siyasî bakımlardan tarihimizin bilinmeyen taraflarını ve geçmiş devirlerde tâbi bulunduğumuz yaşama şartlarını doğru aydınlatmak ve tevsik etmek imkânlarını veren kıymetli hazinelerdir.¹⁶ Siciller, Osmanlı adli teşkilatı hakkında da önemli bilgileri araştırmacılara sunma noktasında önemli kaynaklardır. İslam hukukunun uygulamada nasıl görüldüğü, nasıl bir şekil aldığı, şer'i hukukun örfi hukukla nasıl bir ilişki içinde olduğu sicillere bakılarak tespit edilebilmektedir.¹⁷

Siciller, Osmanlı idari teşkilatının aydınlatılması açısından önemli vesikalardır. Kadı sicillerindeki kayıtlardan kaza, sancak ve eyalet taksimatı, beylerbeylik, sancakbeyliği, kethüdalık ve voyvodalık gibi idari; kadılık, naiplik, muhızrlık, mübaşirlik, bostancıbaşılık, çavuşluk ve subaşılık gibi adli müesseselerin hem idari yapısını hem de ifa ettikleri fonksiyonlarını çıkarmak mümkündür. Ayrıca vakıf, gedik, narh ve benzeri sosyal ve iktisadi müesseselerin de sicillerdeki kayıtlardan bütün ayrıntılarıyla bereber öğrenilebileceği görülmektedir.

¹³ Halil İnalçık, "Osmanlı Tarihi Hakkında Mühim Bir Kaynak", *Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi Dergisi*, 1/2, Ankara 1943, s. 89.

¹⁴ Akgündüz, Şer'îye Sicilleri I.II, s. 12.

¹⁵ Özdemir, a.g.m, s.180.

¹⁶ Halit Ongan, *Ankara'nın Bir Numaralı Şer'îye Sicili*, TTK Yayınları, Ankara 1958, s. 11.

¹⁷ Gedikli, a.g.m, s. 191.

Osmanlı iktisat tarihi açısından değerlendirdiğimizde yine sicillerin ne denli mühim bir kaynak olduğu anlaşılır. Siciller halkın geçim tarzı, ithalat ve ihracat malları, yetiştirilen tarım ürünleri, imal ettiği sanayi mamulleri, meşgul olduğu zanaat ve meslek grupları, toplanan vergiler, cari para cins ve değerleri, para, enflasyon ve paranın değerinin düşmesiyle alakalı hususları bize anlatan en önemli kaynaklardır.¹⁸

Defterlerde tevcihlere, vakfiye kayıtlarına, vakfa ait dâvalara ve vakıf mukataalarına dair bilgiler yer almaktadır. Ayrıca defterde geçen imaret, türbe, cami, medrese, muallimhane, zaviye, kilise, kale ve kervansaray adları, bugün bile ayakta olsun veya olmasın eski sanat âbidelerinin mevcudiyetlerini ortaya koymaktadır. Hatta bu kayıtlardan kitablesiz âbidelerimizin inşa ve tamir tarihlerini bazen tesbit edebileceğimiz gibi tamiratta kullanılan malzemenin cins ve nev'ini öğrenmek de mümkündür. Bu sebeple kadı defterlerinin, mimarî tarihimiz bakımından da çok değerli kaynaklar olduğunu söyleyebiliriz.

Zabıtlarda, ferman ve berat gibi resmî kayıtlarda geçen kişi adlarıyla kasaba, köy, mahalle, semt adları, büyük bir yekûn teşkil eder. Bunlardan kadın ve erkek adlarıyla unvan ve lâkaplar, dil bakımından incelenmeye değer konulardır. Bugün birçoklarının adlarının değişmiş, bazılarının ise iktisâden gelişmiş veya gerilemiş ya da büsbütün terkedilmiş olmasına rağmen köy, kasaba, semt, mahalle, çiftlik, mezraa, aşiret ve cemaat isimlerini ihtiva eden bu resmî kayıtlar iskân tarihimiz bakımından paha biçilmez belgelerdir. Narh kayıtları, esnaf teftişine dair kısa zabıtlar vaktiyle kadıların belediye işlerine de baktıklarını te'yit etmekte, o zamanki belediye kaide ve nizamlarını açıkça belirtmektedir.¹⁹

Bunların yanında, dâva konularıyla eski şer'iyeye mahkemelerinin faaliyetlerini ve İslam hukukunun tatbikattaki usul ve kaidelerini bize olduğu gibi aksettiren sicil zabıtlarının, bir hukukçuyu dahi ilgilendirecek ehemmiyette oldukları inkâr edilemez. Çok kısa olmalarına rağmen bu zabıtlar, dâva ve muhâkeme usullerini, davacıların iddialarını, karşı tarafların ret veya ikrârlarını, ret hallerinde sübut şekillerini ve nihayet kadıların şer'î kararlarını tanıtımları itibariyle dikkat çekicidir.

Devletler hususî hukuk alanında ibadet konularında zimmîlere de kendi rızalarıyla İslam dini hukukunun esaslarının uygulandığını ve başta aile ve miras hukuku olmak üzere kendi dinleri gereği olan konularda kendi hukuklarının tatbik edildiğini, meselâ evlenme akdinin icrası, boşanma ve terekenin taksimi gibi hususlarda tamamen din serbestliği bulunduğunu görüyoruz. İçki içmek gibi hususi bazı konuların dışında eşya, cezâ, borçlar ve ticaret hukuku

¹⁸ Akgüdüz, a.g.e, s. 15.

¹⁹ Ongan, a.g.e, s. 12-13.

alanlarında Müslüman-gayrimüslim ayrımı yapılmadığı görülmektedir. Görüldüğü üzere siciller, hemen tüm toplum/sosyal bilimlerin gereksinim duyduğu istatistiklere imkân verebilen oldukça geniş bir veri tabanının mevcut olduğu defterlerdir.²⁰

2.2. Şer'îye Sicillerinin Tarihi Gelişimi

Şer'îye sicillerinin mahkemelerce tutulup muhafaza edilmesi bir ihtiyaçtan ortaya çıkmıştır. Dolayısıyla hâkim i'lâm ve senetlerin bir nüshasını da hak sahiplerine vereceği için, evrak üzerinde sahtekârlık yapılma olasılığı ortaya çıkmıştır. Hâlbuki i'lâm ve senetleri kendi koruması altında olan defterlere kaydettiği takdirde ihtiyaç halinde ona müracaat edebilmektedir.²¹ Şer'î mahkemelerde verilen kararların sicil defterine kaydedilmesi Osmanlı Devleti zamanına has bir tutum değildi. Hz. Peygamber (s.a.v)'den beri bunlar kayıt edilirdi.²² Bu kayıt edilen davalar İslamiyet'in ilk yıllarından beri devam etmektedir. Nitekim Kur'an-ı Kerim de ticari ilişkilerde yazılı akdın yapılmasını ve şahit bulundurulmasını tavsiye etmektedir (Bakara: 282).²³

İslam tarihinde, davaların tescili Hicri 120 tarihinde başlar. Kûfe kadısı Abdullah b. Şübrime davaların çoğalması üzerine hükümleri tescil ettirmeye başlamış ve bu tarihten itibaren hükümler kayıt altına alınmaya başlanmıştır.²⁴ Osmanlı'nın selefi Selçuklularda dil Arapça olmak üzere şer'îye sicilleri tutulduğu araştırmalarda ortaya çıkmıştır. Memlûklerdeki şer'îye sicilleri de en az Osmanlı Devleti'ndeki kadar muntazamdır ve dil Arapçadır.²⁵

Şer'îye sicilleri XV. asrın ikinci yarısından başlayarak XX. asrın ilk çeyreğine kadar geçen uzun bir zaman dilimi içinde 600 yıllık Türk tarihini, Türk iktisadını, siyasî, sosyal ve hukukî hayatını yakından kapsamakta ve kısaca Türk kültür ve tarihinin ana kaynaklarının başında gelmektedir.²⁶

²⁰ Akgündüz, a.g.e, s. 14.

²¹ Abdüllaziz Bayındır, *İslam Muhakeme Hukuku*, Süleymaniye Vakfı Yayınları 1, İstanbul 20015, s. 2.

²² Akgündüz, a.g.e, s. 62.

²³ Akgündüz, "... Şer'îye Sicilleri", s. 22.

²⁴ Said Öztürk, *Askeri Kasamsa Ait On Yedinci Asır İstanbul Tereke Defteri*, OSAV Yayınları, İstanbul 1995, s. 20.

²⁵ Akgündüz, a.g.e, s. 62.

²⁶ Akgündüz, a.g.e, s. 11.

2.3. Şer’iyye Sicillerindeki Belge Çeşitleri

2.3.1. Hüccetler

Sözlük anlamı olarak “delil, burhan, senet” anlamına gelir. Hüccet (çoğulu hücec) “bir davanın sıhhatine delâlet eden şey” demektir. Osmanlı Devleti hukukunda hüccet kelimesi iki farklı anlamda kullanılmıştır. Birincisi şahitlik, ikrar, yemin ve yeminden nükûl gibi bir davayı ispata yarayan hukukî delillerdir. Bu tür belgelerin üst tarafında kadı’nın imzası ve mührü bulunur. İslâm tarihinde şer’î mahkemelerde görülen davalar neticesinde bir belge (hüccet) tanziminin ilk defa Emevîler döneminde başladığı bilinmektedir. İlk müslüman Türk devletleriyle Büyük Selçuklular ve Anadolu Selçukluları’nda da mahkeme sicilleri Arapça olarak tutulmuştur. Bu durum Osmanlıların ilk dönemlerinde de devam etmiş ve mahkeme sicillerinde yer alan hüccetlerin büyük bir bölümü Arapça yazılmıştır. Tanzimattan sonra Osmanlı mevzuatında hüccet tabiri yerine senet mefhumu da kullanılmıştır. Şer’iyye sicillerdeki yazılı kayıtların çoğunluğunu hüccetler teşkil etmektedir.²⁷

2.3.2. İlâmlar

Sözlükte “bildirmek, öğretmek, işaret koymak” mânalarına gelen i’lâm (çoğulu i’lâmât), terim olarak şer’î bir hükmü ve altında kararı veren hâkimin imza ve mührünü taşıyan yazılı belge demektir. Daha çok i’lâmât-ı şer’iyye olarak kullanılır. Her i’lâm belgesi davacının iddiasını, dayandığı delilleri, davalının cevabını, varsa def’in sebeplerini, verilen hükmün gerekçelerini ve nasıl karar verildiğine dair kayıtları ihtiva eder. İ’lâm belgelerini diğer şer’iyye sicilleri kayıtlarından ayıran en önemli özellik hâkimin verdiği kararı ihtiva etmesidir. Bu bakımdan da hüccet, mâruz vb. belgelerden farklıdır. Davalı ve davacı tanıtımının yapılması, davacının iddiasının, davalının cevabı ve itirazlarının yazılması, iddiayı ispat edecek delillerin istenmesi ilâm metinlerinin ortak özellikleridir. Bunlardan sonra kadı, delillere göre kararını açıklar.²⁸

2.3.3. Marûzlar

Maruz Arapça “araza” kökünden gelmektedir. Kelime anlamı arz edilen şey demektir. Tanım olarak ise kadı tarafından kaleme alınan ancak kadı’nın kararını ihtiva etmeyen, kadı’nın icra makamına ya da başka bir kadıya hitaben yazdığı bir isteği veya bir durumun arzını

²⁷ Mustafa Oguz, Ahmet Akgündüz, “Hüccet”, *TDV İslam Ansiklopedisi*, C.18, İstanbul 1998, s. 446.

²⁸ Akgündüz, “İlâm”, *TDV İslam Ansiklopedisi*, C.22, İstanbul 2000, s. 72-73.

gösteren belgelere denir. Başka bir ifadeyle astın üst makamlara yazdığı ve bir istek veya bir durumu belirten belgelerdir.²⁹

2.3.4 Tezkereler, Temessükler ve Diğer Kayıtlar

Osmanlı Devleti'nde mahkemelerde kaleme alınan diğer belge çeşitleri de tezkere ve temessüklerdir. Söz konusu belgeler resmi daireden gönderilen belgelerdir. Osmanlı diplomatikasında daha ziyade üstten alta veya aynı seviyedeki makamlar arası yazılan ve resmî bir konuyu ihtiva eden belgelere tezkire denmektedir. Şer'iyye sicillerinde yer alan birinci manadaki tezkereler, başta sadrazam olmak üzere yüksek devlet memurlarının özel kalem müdürü demek olan tezkereciler tarafından kaleme alınırdı.

Arapça'da 'tutunmak, sarılmak, yapışmak' mânasına gelen temessük diplomasi dilinde borç verilmesi, borcun ödenmesi, bir şeyin teslim edilmesi veya teslim alınması gibi durumlarda karşı tarafa verilen belgeyi ifade eder.³⁰ Şer'iyye sicilinde manası ise mirî arazide gayr-i sahih vakıflarda tasarruf hakkı sahiplerine yetkili makam veya şahıslar tarafından verilen belge demektir. Bu nedenle temessükler bir nevi tasarruf vesikalarıdır. Tapu tabiri bunun yerine geçmiştir. Yetkili makam ve şahıslar, sahib-i arz denilen tımar ve zeâmet sahipleri, vakıf mütevellileri, mültezimler, muhassıllar veya muhâsebe kalemlerinden biri olabilir. Şer'iyye sicillerinde bu zikredilenlerin dışında da kayıtlar mevcuttur.³¹

3. Osmanlı Devleti'nde Mahkemeler ve Mahkemelerde Bulunan Görevliler

Osmanlı Devleti Müslüman bir devlet olmasından dolayı söz konusu devlette hukuk sisteminin temelini İslâm hukuku teşkil etmektedir. Osmanlı Devleti'nde yargılama görevi kadılar tarafından yerine getirilirdi.³² Osmanlı Devleti zamanında mahkemeler ikiye ayrılırdı. Birincisi şer'iyye mahkemeleridir ve şer'iyye sicilleri bu mahkemeler için çok önemlidir. İkincisi ise şer'iyye mahkemeleri dışında kalan mahkemelerdir.

²⁹ Akgündüz, a.g.e, s. 37.

³⁰ Mübahat S. Kütükoğlu, "Temessük", *TDV İslam Ansiklopedisi*, İstanbul 2011, s. 1.

³¹ Akgündüz, *Şer'iyye Sicilleri: Mahiyeti, Toplu Kataloğu ve Seçme Hükümler*, s. 46-50.

³² Akgündüz, *Osmanlı Kanunnameleri ve Hukuki Tahlilleri*, C.I, Osmanlı Araştırmaları Vakfı (OSAV), İstanbul 1990, s. 224.

3.1. Şer'iyye Mahkemeleri

Osmanlı zamanından beri diğer mahkemelere nazaran en yaygın olanı şer'iyye mahkemeleridir.³³ Tek kadı'nın görev yaptığı bu mahkeme usûlüne şer'iye mahkemeleri adı verilmektedir.³⁴ Osmanlı Devleti'nin kuruluşundan Tanzimat dönemine kadar her türlü hukuki anlaşmazlıkların çözüldüğü yer şer'i mahkemeler olmuştur.³⁵ Hukuki anlaşmazlıkların şer'i ve örfi hukuka göre çözüme kavuştuğu bu mahkemelerin, Osmanlı Devleti'nin ilk zamanında hususi bir yeri veya binası bulunmamaktaydı. Kadılar kendi hanesi veya bulunduğu sancak ve kazanın cami mescitlerini mahkeme mekânı olarak kullanmaktaydılar.³⁶ Bu mahkemeler Osmanlı Devleti'nin kuruluşundan Tanzimat dönemi zamanına kadar en üstün yetkiyle donatılmış ise de Tanzimat döneminden sonra bu yetkiler daraltılıp Osmanlı'nın yıkılışına kadar varlıklarını devam ettirmişlerdir. Kısaca basit yargılama usulü ve tek hâkimli yargılamaya dayalı olan bu mahkemelerin, kadıların ilmi görüşlerine başvurulduğu, müftüler ve mahkeme sırasında yargılamayı izleyen ve şühûd-ül hâl (durum şahitleri) denilen görevlilerle kendisine özgü bir zenginlikleri bulunmaktadır.³⁷

Osmanlı Devleti İslam devleti kimliğine göre hareket ettiğinden temel hukuk kaynağını da İslam hukuku oluşturuyordu. İslam hukukunun uygulanmasında ise kadı önemli rol oynamaktadır. Şer'iyye mahkemeleri şer'î hükümlere göre yargılamanın yapıldığı mahkemelerdir. Şer'iyye mahkemelerini ifade için mehâkim-i şer'iyye, meclis-i şer'i, meclis-i şer'î enver veya nebevi gibi tabirler kullanılmaktadır. II. Mahmut döneminde şer'iyye mahkemeleri ve kadılar hakkında önemli değişiklikler yapılmıştır. Kadıların görevlerini kötüye kullanmalarını engellemek ve usulsüzlükleri ortadan kaldırmak amacıyla 1838 yılında "Tarik-i İlmiye'ye Dair Ceza Kanunnâme-i Hümayunu" çıkarılmıştır.

³³ Ekmeleddin İhsanoğlu, "Osmanlı Devleti Tarihi", C. 2, İslam Tarih, Sanat ve Kültür Araştırma Merkezi Yayınları, İstanbul 1999, s. 391-392.

³⁴ Akgündüz, "... Şer'iye Mahkemeleri ve Şer'iyye Sicilleri", s. 14.

³⁵ Mahmet Akif Aydın, *Türk Hukuk Tarihi*, Beta Basım Yayınları, İstanbul 2001, s. 78.

³⁶ Hüseyin Özdeğer, *1463-1640 Yılları Arasında Bursa Şehri Tereke Defterleri*, İstanbul Üniversitesi Yayınları, İstanbul 1988, s. 6.

³⁷ İhsanoğlu, a.g.e, s. 391- 392.

1255/1839 tarihli Gülhane Hatt-ı Hümayûnu ile açılan Tanzimat döneminde söz konusu Hatt-ı Hümayunla özel ve kamu hakları teminat altına alındığı gibi bu teminatın gereği olan hukuki düzenlemeler de yapılmaya başlanmıştır. 1859 tarihli nizamnâme ile şer'iyeye mahkemelerinin yetki sınırları belirlenmiştir.

3.2. Nizâmiye Mahkemeleri

Tanzimat döneminden sonra nizamiye mahkemeleri yargı gücünü kullanmada şer'iyeye mahkemelerinin devamıdır.³⁸ Nizamiye mahkemelerinin doğuşunu batılı bir kurum olarak Osmanlı hayatına giren Ticaret Mahkemeleriyle olmuştur. Özellikle Tanzimat sonrasında batılı ülke kanunları esas alınarak yapılmaya çalışılan kanunlaştırma hareketlerinin meydana getirdiği ihtiyaç sebebiyle, şer'i mahkemeler dışında, başka mahkemelerin de oluşturulmasına başlandığı görülür.

Tanzimat öncesinde ülkeler arası gelişen ticari ilişkiler sonucunda bazı batılı ticari örfler de yerleşmeye başlamıştır. 1840 yılından sonra şer'iyeye mahkemelerinin yanı sıra oluşan bu tür hususi mahkeme denebilecek meclislere resmi bir hüviyet kazandırmak maksadıyla Ticaret Nezaretine bağlı olarak "Ticaret Meclisleri" kurulmuştur. 1847'de "Meclis-i Muhasebe" adıyla meydana gelen yargı benzeri oluşum, 1849 yılından itibaren mahkeme hüviyetine dönüşmüştür. Gerçek anlamda nizamiye mahkemeleri Tanzimat sonrasındaki gelişmelerin de bir sonucu olarak 7 Cemaziye'l-âhire 1281/1864 tarihli Vilayet Nizamnamesi ile kurulmuş ve nizamiye mahkemelerinin teşkilat yapılarını düzenlemek üzere 1286/1870 tarihli bir Nizamnâme kabul edilmiştir. 1864 tarihli Nizamname ile şer'iyeye ve nizamiye mahkemeleri ayırımı kesinleşmiştir. 1864 tarihli Vilayet Nizamnamesi ile oluşturulan bu yeni yapı nizamiye mahkemelerine geçişte en önemli aşamayı teşkil eder. Ancak yine de uzun süre her iki mahkemenin görevleri arasındaki karışıklığın devam ettiğini söylemek mümkündür. Bu konuda çeşitli düzenlemeler zaman içerisinde yapılmış ve hatta en son Tefrik-i Vezâif Nizamnamesi 1913 yılında çıkarılmış yeni düzenleme örneğidir.³⁹

³⁸ Akgündüz, *Şer'iyeye Sicilleri Mahiyeti: Toplu Kataloğu ve Seçme Hükümler*, s. 76-79.

³⁹ Ahmet Akman, "Tanzimat Sonrası Osmanlı Usûl Hukukundaki Gelişmeler", C.8, *Manas Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 2019, s. 431-450.

3.3. Mahkemelerde Bulunan Görevliler

3.3.1. Nâibler

Kısaca sözlükte “birini temsil etmek, birine vekâlet etmek” anlamındaki nevb (niyâbe) masdarından türeyen nâib (çoğulu nüvvâb), “bir makamın sorumluluğunu asıl sahibi yerine geçici bir zaman için yüklenen kimse” demektir. Çeşitli İslâm devletlerinde devlet idarecilerinin kendilerine yardımcı olması ve görevde bulunmadıkları yerlerde işlerini yürütmek üzere tayin ettikleri görevlilere nâib adı verilirdi. Nâib tayininin İslâm’ın ilk yıllarından bu yana uygulandığı anlaşılmaktadır. Özellikle valiliğe getirilen bazı kişi ve kişilerin çeşitli sebep ve nedenlerle görev yerlerine gidemeyip nâib gönderdikleri görülmektedir.⁴⁰

3.3.2. Kassamlar

Sözlükte “bölmek” anlamındaki kismet masdarından türeyen kassâm “taksim eden, bölüştüren” mânasına gelmektedir. İslâm hukuk literatüründe ganimet, şirket ve miras gibi konularda her türlü menkul ve gayrimenkul malı bölerek şâyi hisseleri belirli hale getiren kişi ya da resmî görevliye kâsım veya kassâm denilmiştir. Osmanlı uygulamasında kassâm, miras davalarında bizzat dava mahalline giderek gerekli tahkikatı yapıp ihtilâf hakkında bir neticeye vardıktan sonra davayı hükme bağlayan ve terekeyi vârisler arasında taksim eden şer’i memuru ifade etmektedir.⁴¹

3.3.3. Muhzırlar

Sözlükte “huzura getiren, hazır bulunduran” anlamına gelir. Klasik İslâm hukuku kaynaklarında davalı ve davacıyı mahkemeye sevkeden memur için a’vân ve müşhîş kelimeleri de kullanılmıştır. Mahkeme kâtipliğine ihtiyaç duyulmayan küçük kadılıklarda da muhızır bulunur ve kitâbet işini kadı veya muhızır yapardı. Mahkemede hazır bulunması istenen kişiye kadı tarafından bir celb kâğıdı (mürâsele) çıkarılır, muhızır da bununla ilgili şahsı mahkemeye çağırırdı. Muhızırın zor kullanma yetkisi yoksa da bazı durumlarda kadı’nın talebiyle yanına asker alabilirdi. Muhızır, mahkemenin bulunduğu yerin ahalisi arasından özellikle daha önce bu görevi yapmış kişilerden veya bir şekilde devlet görevi almış (askerî) grupların mensuplarından seçilirdi. Sivil halktan muhızır tayin edilemezdi.⁴²

⁴⁰ Casim Avcı, “Naib”, *TDV İslam Ansiklopedisi*, C.32, TDV Yayınları, İstanbul 2006, s. 311-312.

⁴¹ Said Öztürk, “Kassam”, *TDV İslam Ansiklopedisi*, C.24, TDV Yayınları, İstanbul 2001, s. 579-582.

⁴² Recep Ahışalı, “Muhızır”, *TDV İslam Ansiklopedisi*, C.31, TDV Yayınları, İstanbul 2006, s. 85-86.

3.3.4. Çavuşlar

Dergâh-ı Âlî çavuşları da denen bu adli memurlar, mahkeme i'lâmlarının icrasını, borçlunun mallarını satarak borcunun ödenmesini, icap ederse mahkeme kararıyla borçlunun hapisle tazyikini, hukuken kesinleşen nakdî ve bedenî cezaların infazını, kısaca günümüzdeki icra memurları ve kısmen de savcılarının ve emniyet güçlerinin vazifelerini ifa ederler.⁴³

3.3.5. Subaşılar

Osmanlı Devleti'nde şehirlerin güvenliğini sağlamakla görevli olan kişilere subaşı denmektedir. Osmanlı ilk dönemlerinde asayişle ilgili görevleri yerine getiren subaşılar, infaz memuru olarak da kadı'nın başyardımcısı olarak görev yapardı. Bir şehrin fethinden sonra kadı ve dizdar tayin edilirken subaşı da görevlendirilirdi. Osmanlılarda subaşının görev ve yetkileri kanunnâme ve yasaknâmelerle tayin edilmiştir. Mahallî konularda, kanun ve nizamların uygulanmasında söz sahibidir.⁴⁴

3.3.6. Mübaşirler

Mübaşir, kelime olarak hükümetin emrini gerekli yerlere bildiren, bir malın tahsil edilmesini sağlayan, musallat olan adam gibi anlamlara gelmektedir. Sözlükte işe başlayan demek olan mübaşirin adli memur olarak iki manası vardır. Birincisi mahkemelerde celb ve tebliğ işlerinde kullanılan memur anlamıdır ki, muhızır ile eş anlamlıdır. Diğeri ise, Tanzimat'tan önce devletçe gördürülmesi veya soruşturulması lazım gelen bir iş için görevlendirilen memur demektir. Bu görevi karşılığında mübaşiriye denilen bir ücret alır. Bu sayılanların dışında ayrıca müşavirler, kâtipler, hademeler ve kapıcılar da Osmanlı adliye teşkilatının önemli elemanları arasında yer alır.⁴⁵

⁴³ Akgündüz, *Osmanlı Kanunnâmeleri ve Hukuki Tahlilleri*, s. 232-233.

⁴⁴ Mücteba İlgürel, "Subaşı", *TDV Ansiklopedisi*, C.37, TDK Yayınları, İstanbul 2009, s. 447.

⁴⁵ Akgündüz, *Osmanlı Kanunnâmeleri ve Hukuki Tahlilleri*, s. 232-233.

4. H. (1300-1303) M.1882-1883–1885-1886 Yıllarına Ait Samsun Şer’iyye Sicili’nin

Tanıtımı

4.1. Samsun Şeri’yye Sicillerinin Durumu

Tablo No:1 1785 yılından 1916 yılına kadar Samsun şer’i mahkemesinde tutulan şer’iyye sicilleri ve defter numaraları aşağıdaki tabloda gösterildiği şekildedir.⁴⁶

Tablo No:1 1785 Yılından 1916 yılına kadarki tutulan Samsun şer’iyye sicil defterleri

Defter No	Tutulduğu Tarih	Defter No	Tutulduğu Tarih
1755	1200-1251	1756	1251-1264, 1246-1265
1757	1266,1260-1281	1758	1262-1280
1759	1267-1270	1760	1267-1275
1761	1271-1278	1762	1273
1763	1274-1277	1764	1274-1280
1765	1278-1280	1766	1280-1282
1767	1280-1282	1768	1268-1284
1769	1284	1770	1285-1287
1771	1286-1288	1772	1289-1291
1773	1291-1293	1774	1292-1293
1775	1292-1295	1776	1294-1295
1777	1294-1296	1778	1295-1301
1779	1299-1301,1305	1780	1301-1303

Bu tablodan da anlaşıldığı kadarıyla Samsun şer’iyye mahkemesinde 1755 numaradan başlayarak 1796 numaraya kadar kırk üç adet defter tutulmuştur. Samsun’la ilgili tutulan ilk defter H.1200 (M. 1785) yılında tutulmuş olup en son defterin ise H.1334 (M.1916) yılında tutulduğu görülmektedir. Fakat buradaki bilgiler kaynaklardan şu ana kadar ulaşılabilen

⁴⁶ Osman Doğan, *1760 Numaralı Samsun Şer’iyye Sicili*, Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Yakın Çağ Anabilim Dalı Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, İstanbul 2006, s. 61.

bilgilerdir. Samsun ile ilgili defterlerin sayısı ve ne zamandan itibaren tutulduğu konusunda ulaşamadığımız farklı bilgiler de olabilir.

4.2. Samsun Şer'iyye Sicilleri ile ilgili Bugüne Kadar Yapılan Çalışmalar

Yukarıda belirttiğimiz Samsun ile ilgili kırküç adet defter olup tespit edilen ilk çalışma M. Emin Yolalıcı tarafından yapılmıştır. Bu çalışma 1986 yılında Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü'nde hazırlanan "1267-1277 tarihli Samsun şer'iyye sicil defterine göre; Hazinedar-zâde Esseyid Abdullah Paşa'nın Terekesi" adlı yüksek lisans çalışmasıdır. Bu tez çalışması daha sonra Samsun Ondokuz Mayıs Üniversitesi tarafından kitap olarak yayınlanarak ilim dünyasının hizmetine sunulmuştur.⁴⁷ Yine M. Emin Yolalıcı tarafından hazırlanan ve Türk Tarih Kurumu kitapları arasında çıkan "XIX. Yüzyılda Canik (Samsun) Sancağı'nın Sosyal ve Ekonomik Yapısı" adlı eserin 1759, 1760, 1763 ve 1779 numaralı sicil defterlerinden yararlanılarak yazıldığını görmekteyiz.⁴⁸ Bunların dışında tespit edebildiğimiz kadarıyla Samsun Ondokuz Mayıs Üniversitesi'nde Mehmet Beşirli 1755-35, Ahmet Elmas 1769-36, Mehmet Coşkun 1770-37, Abdurrahman Okuyan 1772-38, Fikret Ekmekçi 1788-39, Ahmet Fevzi Eliboş 1883-40 ve Gürcan Yazıcı 1769-41 Marmara Üniversitesi'nde Osman Doğan 1760-42 numaralı Samsun şer'iyye sicil defterleri üzerinde bugüne kadar yüksek lisans seviyesinde çalışma yapmışlardır.

4.3. 1780 Numaralı Samsun Şer'iyye Sicili'nin Tanıtımı

1780 numaralı defter M. 1882-1883/1885-1886 (H. 1300-1303) yılları arasında Samsun şer'iyye mahkemesinde tutulmuş şer'iyye sicili defteridir. Defterde toplam iki yüz yetmiş sekiz adet kayıt bulunmaktadır. Kayıtlar tutulan kişi tarafından sayfa ve kayıt numarası ile numaralandırılmıştır. Defter 278 sayfadır.

Defterimizde tutulan kayıtlar; vekil tayini, alacak verecek davası, mihr, vakfiye gibi konuların yanında nafaka takdiri, memur ataması, vasilere alım satım izni verilmesi, gibi konulardan oluşmaktadır.

4.4. Defterde Yer Alan Belgelerin Konularına Göre Dağılımı

1780 numaralı defterdeki belgelere göre konu dağılımı aşağıdaki tabloda verilmiştir.

⁴⁷ M. Emin Yolalıcı, *Samsun Eşrafından Hazinedar-Zâde Es-seyyid Abdullah Paşa'nın Terekesi*, Ondokuz Mayıs Üniversitesi Yayınları, Samsun 1987, s. 1-88.

⁴⁸ Yolalıcı, *XIX. Yüzyılda Canik (Samsun) Sancağı'nın Sosyal ve Ekonomik Yapısı*, Türk Tarih Kurumu Yayınları, Ankara 1998, s. 1-183.

Tablo No:2 1780 numaralı Samsun Şer'iiye Sicili Defterine göre konuların tasnifi

BELGENİN KONUSU	BELGE SAYFA VE NUMARALARI
Alacak Verecek (Borç)	1-3-4-11-12-14-15-21-22-56-59-63-65-69-74-76-82-93-109-118-153-162-7-167-173-226-244-247-248-257-266-273-275-277
Vasi Tayini	25-28-33-41-45-5556-61-64-67-69-74-76-82-109-118-153-167-173-227-242-244-246-258
Evlenme Boşanma	2-13-70-97-102-131-137-187-237-276
Vekil Tayini	5-6-7-9-10-11-14-15-16-17-19-20-21-22-30-33-34-35-39-40-42-46-57-60-62-66-72-73-79-88-98-100-103-104-105-107-112-114-116-120-122-127-130-133-134-140-141-145-146-151-155-156-157-160-161-166-176-182-184-188-194-214-216-232-243-259-265-267-268-269-270-271-272-278-279
İmam Tayini	27-91-96-123-204
Hırsızlık (Emanete Verilen Zarar Ya Da Kaybolan Malı Geri Alma)	26-33-36-52-53-92-99-101-189-262-263-
Nafaka	12-13-22-29-37-51-58-70-71-94-115-119-126-128-132-137-210-233-248-255-258-260
Vakıf	110-111-235-236
Arsa Alım Satım	15-16-19-35-48-57-71-188-243-246-251
Hibe	214-249-258-268
Vasi Alım Satım İzni	248-250-252-
Tereke	26-33-52-53
Diğer Konular	8-23-24-31-32-38-85-86

5. H. 1300-1303 (M.1882-1885–1886) Yıllarına Ait 1780 Numaralı Samsun Şer'iyye

Sicili'nde Yer Alan Belgelerin Sosyal ve Ekonomik Yönden Tahlili

5.1. Sosyal ve Kültürel Yapı

Transkripsiyon ve değerlendirmesini yaptığımız 1780 numaralı şeri'yye sicili defteri Canik Sancağı ile ilgili bir defterdir. Canik Sancağı, Osmanlı devrinde bugünkü Lâdik, Havza ve Vezirköprü kazaları dışında kalan Samsun ve Ordu illerini içerisine alan coğrafi ve idari bölgeye verilen isimdir.⁴⁹ Sosyal yapı ilgili bölgenin veya yerin sosyal sınıfları, bölgede yaşayan halkın birbiriyle olan ilişkileri, bölgede yaşayan kişilerin aile hayatları, evlenmeleri, boşanmaları, kullanılan isimler, lakaplar ve halkın geçim kaynağı gibi konular aklımıza gelir.

1780 Numaralı şer'iyye sicili defterinde tutulan kayıtlar Samsun'un H.1300-1303(M.1882-1883/1885-1886) yılındaki sosyal, ekonomik, dini, idari ve kültürel yapısı ile alakalı bizi bazı bilgilere ulaştırmaktadır. İncelediğimiz defterdeki hükümlere baktığımızda, kayıtlarda adı geçen kişilerin isimlerinin toplumdaki statülerini gösteren ünvanlarıyla birlikte kullanıldığını görüyoruz. Hükümlerde en sık kullanılan ünvan, erkekler için kullanılan saygı ifadesini gösteren efendi ünvanıdır.⁵⁰ Kadınlar için en çok kullanılan ünvan ise hanım ve hatundur.⁵¹ Kayıtlarda kullanılan efendi ve hanım ünvanları, günümüzde çok kullanılan hanım ve bey ünvanının karşılığı olarak kullanılmaktaydı. Kayıtlarda sıkça karşımıza çıkan erkekler için kullanılan bir diğer saygı ifadesi de bey ünvânıdır. Daha çok toplumda ileri gelen kişiler için kullanıldığını görmekteyiz. Bu ifade çoğunlukla tek başına bazen efendi kelimesiyle birlikte "beyefendi" şeklinde kullanılmıştır.⁵²

Kayıtlarda sıkça kullanılan bir tâbir de Kur'an'ı ezberleyenler için kullanılan hâfız kelimesidir. Hacı ünvanı da hac ibadetini yerine getiren kimseler için kullanılmıştır.⁵³ Bu iki ünvanın kayıtlarda sık sık yer alması, toplumun hac ibadetine ve hafızlığa önem verdiğini göstermektedir. İnsanların işlerine görede verilen lakaplar vardı. Demirci Hasan, Berber Mehmed Ağa⁵⁴ bunlardan bazılarıdır.

⁴⁹ Öz, a.g.e, s. 86.

⁵⁰ Hüküm No:1-3-4-10.

⁵¹ Hüküm No:1-4-21.

⁵² Hüküm No:1-2-3-4-5-6.

⁵³ Hüküm No:1-3-4.

⁵⁴ Hüküm No: 6.

5.2. Etnik ve Dinsel Yapı

1780 numaralı defterde Samsun'un dini ve kültürel hayatıyla ilgili doğrudan bilgi verecek bir kayda rastlayamadık. Ancak diğer kayıtların içerisinde geçen, şehrin dini ve kültürel hayatı hakkında bilgi sahibi olabileceğimiz kayıtlar bulunmaktadır. İslâm kültüründe Ehli Kitaptan olanlara gayrimüslim denmektedir. ‘‘Gayrimüslim’’ sözlük olarak Müslüman olmayan demektir. Osmanlı Devleti himayesi altında yaşayan müslüman olmayan topluluklara ‘‘zımmî’’ denilmektedir. Zımmî, Osmanlılarda gayrimüslimler için kullanılan bir tâbirdir. Osmanlı Devleti’nde tanzimat dönemine kadar her türlü anlaşmazlığın çözümü için şer’i mahkemelere başvuruyordu. Şer’i mahkemeler bütün anlaşmazlıklara bakmakla görevli yargı kurumuydu. Tanzimat fermanı sonrasında Osmanlı hukukunda yapılan değişiklikler sonucunda, gayrimüslimlerle ilgili cemaat mahkemeleri ve konsolosluk mahkemeleri kurulmuştur.⁵⁵ Osmanlı hukuk tarihinde tanzimat sonrasında da taraflardan birinin müslüman, diğerinin gayrimüslim olduğu durumlarda davaya şer’i mahkemeler bakmakla yetkiliydi.⁵⁶

İncelediğimiz sicilin ait olduğu Samsun şehrinde gayrimüslim tebe’a’yı Rumlar ve Ermeniler oluşturmaktadır. XIX. yüzyılda Canık Sancağı’nda dini olarak halk Müslümanlar, Hristiyanlar ve Yahudiler olmak üzere üç gruba ayrılmıştı.

Kayıtlarda Müslümanlarla gayrimüslimleri ayırt etmek için olsa gerek ‘‘oğul’’ kelimesi için Müslümanlarda ‘‘bin’’ veya ‘‘ibni’’ Mustafa bin Ali bin Mehmed, Mustafa ibni İbrahim ibni Abdullah, Ahmet Ağa ibn Mehmed⁵⁷ kullanılırken gayrimüslimlerde ‘‘veled’’ Saatçi Makruç veled Artin, Rum milletinden Sarraf oğulları Hiristo ve İspir veledi Hacı Edraham⁵⁸ kullanılmıştır. Her iki inanç tabakası birbirleriyle gayet uyum içerisinde huzur içinde yaşamışlardır. Müslim ve gayrimüslimler arasındaki güven duygusu o kadar gelişmiş ki birbirlerini kayıtlardan vekil tayin bile ettiklerini görüyoruz.⁵⁹

Yine kayıtlardan anladığımız kadarıyla Hristiyan ve Ermeni halk şehirde Rum Mahallesi⁶⁰ ve Ermeni Mahallesi⁶¹ adıyla bilinen mahallelerde yaşamaktadırlar. 1780 numaralı defterdeki kayıtlara baktığımızda Rum ve Ermeni olayları daha fazla yer almaktadır. Burdan

⁵⁵ İbrahim Durhan, ‘‘Tanzimat Döneminde Osmanlı Yargı Teşkilâtındaki Gelişmeler’’, EÜHFD, C. XII, 2008, s. 3-4.

⁵⁶ Ekrem Buğra Ekinci, Osmanlı Mahkemeleri (Tanzimat ve Sonrası), Arı Sanat Yayınları, İstanbul 2010, s. 94-95.

⁵⁷ Hüküm No: 13-13-15-17.

⁵⁸ Hüküm No: 7-11-14.

⁵⁹ Hüküm No: 7-18-30-340-49.

⁶⁰ Hüküm No: 106-120-145-164.

⁶¹ Hüküm No: 130-144-147-172-195.

bir çıkarım yaptığımız da ise, Müslüman nüfusun gayrimüslim nüfusa oranla az olduğunu söyleyebiliriz.

5.3. Sosyal Güvenlik

5.3.1. Vasi Tayini ve Nafaka

Henüz ergenlik çağına ermemiş olan yetim çocuğun veya akılca zayıf veya hasta olan bir kişinin her türlü hukukunu üstlenen, malını ve mülkünü idare eden kimseye vasi denir.⁶² Vasi hâkim tarafından tayin edilirse buna “vasî-i mansûb” denir. Eğer ölen kişi tarafından hayatta iken tespit edilirse buna da “vasi-i muhtar” denirdi. Vasinin çocuğun malında her türlü tasarrufu yapma hakkı bulunmakla birlikte vasi bu hakkı kendi adına kullanamazdı. Bütün tasarrufu çocuk adına yapması gerekiyordu.

Kayıtlardan anladığımız kadarıyla ölen bir kişinin yaşı küçük bir çocuğu varsa, geride kalan yakınlarından anne, amca, dayı gibi yakınlarından birisi çocuk kendini idare edebilecek yaşa gelinceye kadar vasi olarak tayin edilirdi.⁶³ Vasi tayini ise mahkeme aracılığı ile yapılmaktaydı. İncelenen kayıtlarda vasi olarak tayin edilen kişilerin çoğu çocukların anneleridir. Vasi’ye muhtaç çocukların mağdur edilmemesi için, vasi olan kişilerin malları istedikleri gibi kullanma yetkisi tanınmadığını da görmekteyiz. İncelediğimiz kayıtların bazılarında çocukların ihtiyaçları için belirli miktarlar belirlenmiştir.

5.3.2. Vekil ve Kefil Tayinleri

Defterimizde en çok yer tutan kayıtlar ise, bir kişinin herhangi bir konu hakkında başka birisini yerine vekil tayin etmesiyle ilgili kayıtlardır.⁶⁴ Vekâletle ilgili kayıtların içeriği ağırlıklı olarak kişiye bir yakınından kalan bir mirasla ilgili işlemleri takip etme, alım-satım işlerini takip etme ile ilgilidir. Vekil, başkasının işini yapmak için memur olarak tayin edilme demektir. Yeri geldiğinde müslüman birisi herhangi bir konuda gayrimüslim birisini kendisine vekil olarak

⁶² Hüküm No: 13-22-29-37-51-58-70-71.

⁶³ Hüküm No: 13-22-29-37-51-58-70-71-

⁶⁴ Hüküm No: 5-6-7-9-10-11-14-16-17-18-19-21-30-33-34-35-39-40-42-46-57-60-62-66-72-73.

atayabilmektedir.⁶⁵ Ayrıca gayrimüslim biride Müslüman birisini vekil tayin edebilmekteydi. Her iki tür kayıt bizlere toplumun kesimlerinin birbirlerine güvenilebildiklerini göstermesi açısından önemlidir.⁶⁶

5.3.3 Asayiş ve Hırsızlık

Şehrin asayiş ile ilgili adam öldürme, yaralama, kavga gibi olumsuz asayiş olayları şer'i mahkemelerin görev alanlarının daraltılmasından dolayı incelediğimiz deftere yansımamıştır. Bunun yanında, yukarıda saydığımız konularla ilgili bir olay olmamakla birlikte, kaybolan ya da çalınan hayvanların sahipleri tarafından başka birisinin elinde bulunmasıyla ilgili kayıt bulunmaktadır. Bu kayıtlara göre şahıs, camuş, inek gibi hayvanını bahçesinden kaybetmekte, daha sonra başka birisinin elinde ya da bahçesinde bulmaktadır. Bu tür davaların hepsinde de dava açan kişi, bulunan hayvanın kendi malı olduğunu şahitlerle huzurunda ispatlayarak geri almıştır.⁶⁷

5.3.4. Alacak ve Alım Satımla İlgili Hükümler

Alacak ve verecek ilgili hükümler ölüm ya da boşanma sonucu mihr konusundaki anlaşmazlıkların mahkemeye yansısıyla çıkmıştır. Diğer taraftan bu hukumler ölen bir kişinin şahıs ya da esnafla yaptığı alışveriş sonucu kalan borçları içermektedir. Bahsettiğimiz borçla ilgili hükümler ölen kişinin vasi veya vârislerinin borcu kabul etmemeleri üzerine mahkemeye yansımıştır. Mahkemenin de şahitleri dinleyerek alacaklılar lehine karar verdiğini görüyoruz.⁶⁸ Dipnotta verilen örneklerden de anlaşılacağı üzere, bu tür kayıtlarda borçlu kişinin ölmesi üzerine, alacaklı kişi onun yakınlarından veya vârislerinden alacağını tahsil etmekteydi. Alacaklı olduğunu iddia eden kişinin elinde, borcu gösteren bir senet veya şahitlerin bulunması yeterliydi.

5.3.5. Aile Kurumu

5.3.5.1. Evlilik (Nikâh) ve Kadın

⁶⁵ Hüküm No: 46-50- 60.

⁶⁶ Hüküm No: 98-100-114.

⁶⁷ Hüküm No: 36-52-53-69-92.

⁶⁸ Hüküm No: 1-3-4-12-15-21-56-59-63-65-87.

İncelediğimiz defterde evlilikle ilgili çok fazla kaydın olmadığını görüyoruz. Çünkü Osmanlı Devleti'nde evlilik bugünkü gibi resmi bir makam huzurunda yapılmamaktaydı. Evlenen şahıslar şahitler huzurunda evlilik akdini gerçekleştirmekteydiler. Şayet ileride evlilikle ilgili bir sorun olursa, mahkeme tarafından şahitlerin bilgisine başvurulurdu. Örneğin, Kocası vefat eden kadınlar mihr-i muaccel alacağı için şahitlerin yardımıyla, vâsilerden alacaklarını tahsil edebiliyorlardı. Konuyla ilgili kayıtlarda şahitlerin, vereceği ifade belirleyici olmaktadır. Bu tür hükümler kadınların eşlerinden alacağı mihr-i muaccel için şahitlerden yararlandıklarını göstermektedir.⁶⁹ Anladığımız kadarıyla kadınlar, Osmanlı döneminde duruşmalara katılıyor veya vekillerle haklarını arayabiliyordu. Miras hariç, hukuk karşısında erkeklerle eşit haklara sahiptiler. Kadın kocası öldüğünde ya da eşinden boşandığında mihr ve nafakasını almaktaydı. Şayet çocuklara bakıyorsa, onların da nafakasını alıyor ve harcama yetkisine sahip oluyordu.

6. Vakıf Müessesesi

Vakıf müessesesi, İslam ülkelerinin ekonomik ve sosyal hayatında önemli bir yeri olan dînî sosyal bir müessese olarak kabul edilmektedir.⁷⁰ Vakıf, hukukî bir anlaşma olup, bununla bir kimsenin, Allah'a yakın olmak maksadıyla menkul ya da gayrimenkulü dînî, hayrî ve sosyal bir amaca dayalı olarak tahsis etmesidir. Osmanlı Devleti'nde kamu görevi olarak kabul edilen birçok vazife vakıflar yoluyla yapılmıştır. Yol yapımı, köprüler, sulama kanalları, hastane yapımı, eğitm ve öğretim görevi yapan kişilerin ücretleri, öğrencilerin bakımı, medreseler, kütüphaneler, camiler ve camilerin sürekli giderleri gibi belli başlı toplumsal fayda gözetilen işlerde vakıfların çok önemli işlevleri olduğunu söyleyebiliriz.⁷¹

Araştırmamızı yaptığımız 1780 numaralı defterde vakıf ile ilgili hükümlere fazla yer verilmemiş isede bazı yerlerde geçmekte olduğunu görüyoruz.⁷²

7. Defterde Adı Geçen Camiler

Dini hayat hakkında bilgi alabilmemiz açısından defterde ismi geçen camileri şöyle sıralayabiliriz.

⁶⁹ Hüküm No: 70-71.

⁷⁰ Beşirli, "19. Yüzyıl'ın Ortalarında Samsun Vakıfları ve Gelirleri", *Geçmişten Geleceğe Samsun 1*, ed. Cevdet Yılmaz, Samsun Büyükşehir Belediyesi Kültür Daire Başkanlığı, Samsun 2006, s. 474.

⁷¹ Bahaeddin Yediyıldız, "Vakıf", TDV *İslam Ansiklopedisi*, C.42, TDV Yayınları, İstanbul 2012, s. 479-486.

⁷² Hüküm No: 68-100-110-111-121.

Tablo No: 3 1780 Numaralı Samsun Şeriiye Sicili Defterindeki Camii Adları

Camii Adı	Hüküm Numarası
Subaşı Camii Şerifi	106
Süleymaniye Camii Şerifi	96
Medrese Camii Şerifi	20
Ayasofyayı Kebir Camii	14
Said Bey Camii	10

İncelediğimiz defterimizde camilerle ilgili doğrudan bir bilgiye rastlayamadık, yukarıda ismi verilen camilere yer tarifi yapılırken, camii imamı atanırken ya da vakıf gelirlerinin camiye bağışlanması talep edilmesi vesilesiyle ulaşabildik.⁷³

8. Ekonomik Yapı

Canik Sancağı 19. yüzyılda ticaret açısından oldukça hareketli gözükmektedir. 19. yüzyılın sonlarında Canik limanına Amerika, Almanya, İtalya, Rusya ve Fransa gibi ülkelerin gemileri sıkça gelmeye başlamışlardır. Ayrıca bu dönemde Canik Sancağı'nın ülke içerisindeki ekonomide önemli bir yeri vardır. Canik Sancağı, bulunduğu konumdan dolayı Diyarbakır, Harput, Sivas gibi vilayetlerin yolcu iskelesi görevi görmekteydi. Diyarbakır ve çevre bölgelerden develerle getirilen ticari mallar, Canik Sancağı'ndaki limanlardan gemilere yüklenerken dünya pazarına sunulmaktaydı.⁷⁴

Defterimize göre değerlendirecek olursak, incelediğimiz kayıtlarda Samsun'un ekonomik hayatı hakkında doğrudan bilgi veren kayıtlar bulunmamaktadır. Çünkü defterimizde tereke, vergi gibi dönemin ekonomik yapısı ile ilgili doğrudan bilgi bulabileceğimiz kayıt yok denecek kadar azdır. Hatta vergi ile ilgili herhangi bir kayıt bulunmamaktadır. Ancak; defterde

⁷³ Hüküm No: 27-91-96.

⁷⁴ Osman Köse, "Canik'in Osmanlılara Geçışı ve Canik'te İktisadi Hayat", *İlkçağdan Cumhuriyete Canik*, ed. Cevdet Yılmaz, Canik Belediyesi Kültür Yayınları, Samsun 2011, s. 101.

de yer alan, mihr, nafaka ve hibe hüccetleri gibi kayıtlardan hareketle kısa bir değerlendirme yapmaya çalışacağız.

Sicil defterinden anladığımız kadarıyla M.1882-1883/1885-1886 yıllarında Samsun'un ticareti oldukça hareketli gözükmektedir. Çünkü okumuş olduğumuz kayıtların bazılarında Samsun'a diğer sancak, vilayet ve kazalardan ticaret için gelen birçok insan bulunmakta olduğunu görmekteyiz. Defterimizde Gürcistan, Kayseri, Rize, İspir, Giresun, Trabzon, İstanbul, Erzurum, Diyarbakır, Elbistan, Tokat, Sivas gibi memleketlerden insanların ticaret için geldiğini görmekteyiz.⁷⁵

Defterimizde veraset paylaşımı yapılırken taşınmaz mallar arasında ev, samanhan, anbar, oda, arsa, dükkân, hamam, kahvehane, üzüm bağı gibi malların olduğunu ve tarım faaliyetleriyle geçim yaptıklarını görmekteyiz. Diğer taraftan halkın bir diğer geçim tarzının hayvancılık olduğunu da kayıtlardan çıkarmak mümkündür. İncelemiş olduğumuz kayıtlarda büyükbaş hayvan olarak ise sığır ineği, camus ineği, camus öküzü geçmektedir. Bunların etinden, sütünden, derisinden ve gücünden yararlanılırdı.⁷⁶

Defterde tereke kayıtlarında olduğu gibi, doğrudan günün ekonomik durumunu yansıtacak fiyat listelerine rastlayamadık. Ancak, kayıtların içerisinde çok nadir de olsa bazı eşya ve malların fiyatları geçmektedir. Kayıtlarımıza göre dönemin fiyatlarıyla ilgili aşağıdaki tabloda gözüken fiyatlara ulaşabildik.⁷⁷

Tablo No:4 1780 Numaralı Samsun Şer'iyye Sicili Defterindeki Fiyatlar

Malın Adı	Fiyatı
Bir çift camuş öküzü	2.500 kuruş
On beş adet arı kovanı	300 kuruş
Sekiz adet yorgan	500 kuruş
On beş adet avani nuhasiye	300 kuruş
Beş adet kilim	200 kuruş

⁷⁵ Hüküm No: 4-7-11-18.

⁷⁶ Hüküm No: 36-52-53-92-99-101.

⁷⁷ Hüküm No: 49-50.

Bir adet araba ma'a takım	500 kuruş
Dört re's sığır ineği	1.200 kuruş

19. İdari Yapı

Defterimizdeki belgelere göre Samsun, o dönemde Trabzon Vilayeti'ne bağlı Canik Sancağı'nın merkezi konumundadır.

9.1. Trabzon Vilayetinde Bulunan Sancak ve Kaza İsimleri

Tanzimat sonrasında Trabzon vilayetine bağlı altı tane sancak bulunmaktaydı. 1860'lı yıllarda sancak sayısı altıdan Trabzon, Canik, Lazistan ve Gümüşhane Sancağı olmak üzere dörde düşürülmüştür. Bu sancaklar ve onlara bağlı kaza isimleri aşağıdaki tabloda gösterilmiştir.⁷⁸

Tablo No: 5 Tanzimat sonrasında Trabzon vilayetine bağlı Sancaklar

Sancak Adı	Sancağın Kazaları
Trabzon Sancağı	Ordu, Giresun, Tirebolu, Görele, Vakfıkebir, Sürmene, Akçaabat ve Of Kazaları
Canik Sancağı	Samsun (sancak merkez kazası), Bafra, Ünye, Fatsa, Çarşamba ve Terme Kazaları
Lazistan Sancağı	Rize (sancak merkez kazası), Atina (Pazar) ve Hopa Kazaları

⁷⁸ Yolalıcı, a.g.e, s. 14

Gümüşhane Sancağı	Gümüşhane (sancak merkez kazası), Kelkit, Şiran ve Torul Kazaları

Deftere göre bu dönemde Samsun'un Canik Sancağı'na bağlı bir kaza olduğu, Samsun'a bağlı nâhiye, kasaba ve köylerin bulunduğu anlaşılmaktadır.

19.2. Defterde Adı Geçen Samsun'un Merkez Mahalleleri

İncelediğimiz 1780 numaralı Samsun şer'iyye sicil'i defterindeki kayıtlara göre Samsun'a bağlı mahalle adları aşağıda gösterilmiştir.

Tablo No: 6 1780 Numaralı Samsun Şer'iyye Sicili Defterindeki Mahalle Adları

Mahalle Adı	Hüküm Numarası
Said Bey Mahallesi	10-18-49-50-55-65-70-76-79-83-106-107-112-114-118-119-134-135-136-223-270
Kılıçdede Mahallesi	54-138
Ermeni Mahallesi	130-144
Kale Mahallesi	5-105-120-132-135
Rum Mahallesi	106-120
Hançerli Mahallesi	71-93-102-112-115-116-124-125-133-135-140

Defterde adı geçen mahallelerde en çok Said Bey, Hançerli, Kılıçdede ve Kale mahallerinin adı geçmektedir.

9.3. Derterde Adı Geçen Samsun'a Bağlı Köyler

İncelemiş olduğumuz 1780 numaralı Samsun şer'iyye sicili defterdeki kayıtlara göre Samsun'a bağlı köyler ve kayıt numaraları aşağıda gösterilmiştir.

Tablo No: 7 1780 Numaralı Samsun Şer'iyye Sicili Defterindeki Köy Adları

Döveriş Karyesi (Hkm. 107 gibi)	Kadamut Karyesi (Hkm.48 gibi)
Canikli Karyesi (Hkm. 123 gibi)	Karadere Karyesi (Hkm.92 gibi)
Balaç Karyesi (Hkm. 103 gibi)	Çiçekli Karyesi (Hkm.54 gibi)
Devrek Karyesi (Hkm.70 gibi)	Hisarcık Karyesi (Hkm.91 gibi)
Karasamsun Karyesi (Hkm.105 gibi)	Avdan Karyesi (Hkm.48 gibi)
Yalaç Karyesi (Hkm.102-104 gibi)	Türkmenler Karyesi (Hkm.56 gibi)
Zebire Karyesi (Hkm.4 gibi)	Oruçkava Karyesi (Hkm.54 gibi)
Yassıkışla Karyesi (Hkm.4 gibi)	Yalaç Karyesi (Hkm.104 gibi)
	Yüzmillü Karyesi (Hkm.57 gibi)

1780 numaralı Samsun şer’iyye sicil’i defterinde incelediğimiz belgelerde ayrıca Bafra Kazası’na baēlı Görenler Köyü Karyesi, Ünye Kazası, Kavak Kazası ve Çarşamba Kaza’sının isimleri de geçmektedir.⁷⁹ Ayrıca diēer sancak isimleri ve bunlara baēlı karyelerin isimleri de bulunmaktadır.⁸⁰

9.4. Samsun’da Görev Yapan İdari Kurum Görevlileri

Okuduēumuz deftere göre incelen dönemde mahkemelerde görevli olan naiblerin listesi ařaēıdaki gibidir.

Tablo No: 8 1780 Numaralı Samsun şer’iyye Sicili Defterindeki Naiblerin Adları

Naibin adı	Görevi	Hüküm Numarası
El-Hac Mehmed Nuri Efendi	Naib	Hkm.27

⁷⁹ Hüküm No: 1-5-8-54-58-60-61-101.

⁸⁰ Hüküm No: 4-7-26-70-130-149-150-151.

Mehmed Şükrü Efendi	Giresun Kazası Naibi	Hkm.20
Abdulfettah Benari Efendi	Naib	Hkm.167
İbrahim Halil Efendi	Naib	Hkm.174

Tablo No: 9 1780 Numaralı Samsun Şer'iyeye Sicili Defterindeki Serkâtip, Kâtipler ve Mukayyitlerin Adları

Kâtibin adı	Görevi	Hüküm Numarası
Mehmed Emin Efendi	Kâtip	Hkm.17-19-32-175
Ahmed Efendi	Kâtip	Hkm.9
Naim Efendi	Kâtip	Hkm.21
Hakkı Efendi	Kâtip	Hkm.22
Hafız İsmail Hakkı Efendi	Kâtip	Hkm.82
Hızır Efendi	Kâtip	Hkm.62
Mahmud Naim Efendi	Serkâtip	Hkm.107
Ali Efendi	Canik Sancağı'nda Evkaf Muhasebecisi	Hkm.27

Tablo No:10 1780 Numaralı Samsun Şer'iyeye Sicili Defterindeki Serkâtip, Kâtip ve Mukayyitlerin Adları

Görevlinin Adı	Görevi	Hüküm Numarası
İzzetlü Hasan Fazıl Efendi	Beytülmal Emmini	Hkm.
Hacı Hafız Şevki Efendi	Eytam Sandığı Müdürü	Hkm.63-124
İzzetlü Mehmed Nimetullah Efendi	Trabzon Evkaf Muhasebecisi	Hkm.58
Ali Osman Efendi	Evkaf Müdürü	Hkm.204
Osman Raif Efendi	Amasya Muhasebecisi	Hkm.20
Mehmed Tevfik Efendi	Mülazım Aza	Hkm.26
El-Hac Hafız Şevki Efendi	Eytam Müdürü	Hkm.63-67-144-147

İKİNCİ BÖLÜM

1780 NUMARALI SAMSUN ŞER'İYYE SİCİL'İ DEFTERİNİN TRANKRİPSİYONU

Sayfa:2

Varak:2

Mesele

İş bu sülüs malından şu kadar akçe teçhiz ve tekfinime sarf olunsun deyû vasiyet edip ba'dehu fevt oldukta teçhiz ve tekfini vasiyet-i merkumeye bina'en sülüs maldan mı lazım olur yoksa zevci Zeyd'e mi lazım olur el-cevab zevci zeyde lazım olur.

(Arapça cümle)

İşbu Ganiye fevt oldukta teçhiz ve tekfini kendi malından lazım olmayıp zevci zeyd üzerine lazım olur mu?

El-müvelli imtiyaz buyruldu

Min Ali Efendi fi bab-ı el-cenayiz

Ve Ali Kulebi Yusuf bi hasbü alâ'l-zevc ...(arapça)

İcra memurluğuna

Ahmet'in borcunu Eytam Sandığına teslim etmesine karar verilmesi

Türkmenler karyesinden Çürük Ali oğlu Ali ağanın terekesinden karye-i mezbûre ahalisinden Çerkes Ahmet'in bi'l-müzayede iştira eylediği camus öküzüyle saban demiri esmanlarından deyni olan şu kadar kuruşun arasında imrar-ı vakit etmekte bulunduğundan müteveffa-yı merkumun ise (...) bi deyni olduğundan ol vechile meblağ-ı mezkûru merkûm Ahmet'ten tahsiliyle müteveffa-yı merkumun dayine verilmek üzere muvakkaten eytam sandığına teslimi ihzar olunur.

Kale Mahallesi'nden tercüman Şerif Ağa'nın 1301 senesi Zilkaidetü's-şerifesinin 16. pazar günü isti'mal eylediği ıyd-ı şerif gününde olan mührü zayi' eylediği iş bu mahalle şerh verildi.18 Zilkaide 1301

İstid'a (...) müteveffa mumaileyh Hamis Efendi'nin hamil olduğu Nişan-ı Âli-i Osmani bu kere biraderi Na'im Efendi mührüyle taraf-ı acizaneme teslim olunarak sicil-i mahkemece kaydı ba'de'l-icra Dersaadet'e gönderilmek üzere yine huzur-ı asifânelerine iade ve iştirâ kılınmış olmakla ol babda Fi 3 Teşrinisani 1300

Sayfa:3

Hüküm:1 Osman Efendi'nin Kerime Hatun'un verasetinden alacağını istemesi

Maruz-ı daileridir ki

Medine-i Samsun kurrasından Beylik Karyesinde sakin iken bundan akdem vefat eden İkrad taifesinden Hacı Ömer Ağa ibn Hüseyin bin Abdullah'ın verâseti zevce-i menkûha-i metrûkesi Şerife binti Ali ile sulbi kebir oğulları Hasan ve Hüseyin ve sulbi sağır oğlu Ahmet ve sulbiye'i kebire kızları Kezban ve Ümmügülsüm'e münhasıra olduğu bi'l-ihbar indeş-şer'il-enver zahir ve mütehakkık olduktan sonra müteveffa-yı merkumun dayinleri olup medine-i mezbûrenin Sadi Bey Mahallesi ahalisinden sulbi Çelebi oğlu Osman Efendi ibn Ahmet ibn Abdullah tarafından zikr-i âti alacağını talep ve da'va ve ahz u kabz vekil müseccel şer'isi Arap Ali zade el-Hac Hafız Ali Efendi ibn el-Hac seyit Ağa medine-i mezbûre mahkemesinde makud-ı huzur-ı şer'de sağır-i mezbûr Ahmet'in tesviye-i emuruna ve zikr-i hali cai hususta husumete kibel-i şer'-iden vasiye-i mensubesi ve tereke-i müteveffa-yı merkume bi'l-verase ve bi'l-vesaye vazi'atü'l-yedi bâ tenbih-i şer'iyye mütehakkık olan zât-ı tarifi şer'i ile marûf zevce-i mezbûre Şerife ile ebnan-ı merkuman taraflarından ber vech-i ati hususta kezalik husumet (silik) vekil-i müseccelli-i şer'isi zât-ı tarif-i şer'iyye ile marûf oduncu kerimesi demekle bilinir Kerime Hatun binti Ahmet muvacehesinde bi'l-vecale üzerine dava ve takrir-i kelam edip müvekkilem mezbûr Osman Efendi'nin müteveffa-yı merkûm Hacı Ömer Ağa zimmetinde işbu yedimde olup ibraz eylediğim 1298 senesi Haziranının yirmi birinci günü tarihiyle müverrih ve müteveffa-yı merkumun mührüyle memhur bir kıt'a damgalı deyn-i senedi natık olduğu üzere cihet-i karzdan sekiz bin beş yüz kuruş alacak hakkı olup meblağ-ı mezbûru müvekkilem merkûm Osman Efendi'ye kable'l-eda ve'l-ifâ vefat etmekle şimdi meblağ-ı mezkûr sekiz bin

beş yüz kuruş müteveffa-yı merkurum tereke-i vafiyesinden olmak üzere müvekkilem mezbûr Osman Efendi için bana eda ve teslime müvekkilelerine izafetle vekile-i mezbûre Kerime Hatun'a kibel-i şer' den tenbih olunmak bi'l-vekale muradımdır deyû bade'd-dava gibbe's-sual vekile mezbûre Kerime Hatun cevabında müteveffa-yı merkurum terekesine müvekkilesi asale ve vesaye'i mezbûre Şerife Hatun ve ebnan-ı merkurumanın bi'l-vesaye ve bi'l-verase vazî'ü'l-yedlerini bi'l-vekale ikrar lakin müdde-i vekile-i merkurum ber vech-i muharrer müdde'asını bi'l-vekale inkâr edecek müddeasını vekil-i mezbûr Hacı Hafız Efendi'den ber minval-i muharrer müddeasına mutabık beyyine talep oldukta her biri usul-i mevzuasına tatbiken evvela bâ varaka-i mesture sakın oldukları maru'z-zikr Said Bey Mahallesi imam ve muhtar ve ihtiyar-ı meclis azalarından Hasan Efendi ibn Hacı Emin Efendi bin Abdullah ve Müderris Abdurrahman Efendi ibn Ahmet bin Abdullah ve Ali Osman Efendi ibn Mustafa bin Ali ve Hacı Feyzullah Efendi ibn Hıdır bin Ahmet nam müzekkilerden sırren ba'dehu Hacı İbrahim Efendi ibn Mehmed bin Abdullah ve Hasan Efendi bin Mehmed bin Hasan nâm kimesneler bi'l-muvacehe alenen ledet-tezkiye adl ve makbulü's-şehâde idükleri ihbâr olunan ikrad taifesinden Bakkal Mehmed Ağa ibn Abdullah bin Ömer ve Hacı Himmet oğlu Halil Ağa ibn el-Hacı Himmet bin Abdullah'tan her biri müttefikü'l-lafz ve'l-ma'na şehadetleriyle bi'l-muvacehe ber nehc-i şer'-i ba'de'l-isbat müvekkil merkûm Osman Efendi'ye yemin verilmekle mucibince meblağ-ı mezkûr sekiz bin beş yüz kuruş müteveffa-yı merkûm el-Hac Ömer Ağa'nın tereke-i vafiyesinden olmak üzere müvekkil mezbûr Osman Efendi için vekil merkûm Hacı Hafız Ali Efendi'ye eda ve teslime müvekkileleri asıl ve vasiye'i mezbûre Şerife ve Hasan ve Hüseyin'e izafetle vekil mezbûre Kerime Hatun'a tenbih olunduğu bâ tescil ilam olundu fi'l-yevmi'l-hamis aşer min Şabanü'l-mu'azzam sene ihda ve selase mie ve elf

Hüküm:2 Zeynube Hanım'ın eşinden nafaka talebi ve mahkemenin eşi Süleyman'ın Zeynube Hanım'a nafaka vermesine karar vermesi

Medine-i Samsun mahallatından Hançerli Mahallesi sakinlerinden ve zât-ı tarif-i şer'-i ile muarrefe iş bu ba'isü'l-vesika Zeynub'e binti Ahmet nam Hatun medine-i mezbûre mahkemesinde makud-ı huzur-ı şer'-ide salifü'z-zikr Hançerli Mahallesi ahalisinden (...) oğlu Süleyman ibn Ahmet mahzarında takrir-i kelam ve ta'bir-i ani'l-meram edip ben merkûm Süleyman'ın zevce-i medhul behası ve işbu hicri terbiyemde olan Ahmet ve Seher nam sağırlar dahi merkûm Süleyman'ın feraşından hâsıl benden mütevellide olup mezbûr Süleyman tarih-i hüccetten üç ay mukaddem beni ve bintan-ı mezbûranı bila nafaka ve la nafaka terk ve ahar bir menziline gidip ben ve sağıran-ı mezbûran nafakaya muhtaçlar olmamızla zevcem mezbûrun

üzerine kıbel-i şer'-iden kadr-ı kifaye meblağ farz ve takdir olunmak matlubumdur dedikte mezbûre Zenbuy'e Hatun'un takrir-i meşruhu vakı'a mutabık ve zikr-i âti meblağ-ı kadr-ı marûf olduğu sekah-ı sahiha-i Müslüman ihbarlarıyla mütehakkık olmağın hâkim mevki-i sadr-ı kitâb tûbi leh ve Hüsn-i Me'âb Efendi dahi sağıran-ı mezbûran ile zevce-i mezbûrenin nafaka ve kisve beha ve sair levazım-ı zaruriyeleri için merkûm Süleyman üzerine iş bu tarih-i kitabdan beher şehir-i yirmi beş kuruştan cem'an yetmiş beş kuruş karz ve takrir buyurup meblağ-ı mezkûru kendi ve sağıran-ı mezbûranın nafakalarına harç ve sarfa ve lede'l-iktiza istidaneye ve inde'l-zafer merkûm Süleyman'a üzerine rucu'a mezbure Zeynube Hatun'a izin verilmeğın mâ vaka bi't-talep ketb olundu fi'l-yevmi'l Gurre min Şabanü'l-mu'azzam sene ihda ve selase mie ve elf(1Şaban 1301)

Hüküm:3 Osman Efendi'nin Şerife Hatun ve çocuklarından alacağını istemesi

Marûz-ı daileridir ki

Medine-i Samsun kurrasından Beylik Karyesi'nde sakin iken bundan akdem vefat eden ikrad taifesinden Hacı Ömer Ağa ibn Hüseyin ibn Abdullah'ın verâseti zevce-i menkûha-i metrûkesi Şerife binti Ali ile sulbi kebir oğulları Hasan ve Hüseyin ve sulbi sağır oğlu Ahmet ve sulbiye-i kebir kızları Kezban ve Ümmügülsüm'e münhasıra olduğu bi'l-ihbar indeş-şer'il-enver zahir ve mütehakkık olduktan sonra müteveffa-yı merkumun dayinlerinden olup medine-i mezbûrun Said Bey Mahallesi ahalisinden Ayıntablı oğlu Osman Efendi ibn Ahmet ibn Abdullah tarafından zikr-i âti alacağını talep ve dava ve ahz ve kabza vekil müseccel şer'isi Arap Ali zade el-hac Hafız Ali Efendi ibn el-Hac Seyit Ağa medine-i mezbûre mahkemesinde makud-ı huzur-ı şer'de sağır mezbûr Ahmet'in tesviye-i umuruna ve zikr-i ca'i hususta husumete kıbel-i şer'den vâsiye-i mensubesi ve tereke-i müteveffa-yı merkume bi'l- verase ve bi'l-vesaye vazi'atü'l-yedi bâ tenbihi's-şer'iyye mütehakkık olan zât-ı tarif-i şer'-i ile marûf zevce-i mezbûre Şerife ile ebnan-ı merkuman taraflarından ber vech-i âti hususta kezalik husumet ve redd-i cevaba vekil-i müseccel-i şer'isi zât-ı tarifi şer'iyye ile marûf oduncu kerimesi demekle bilinir Kerime Hatun binti Ahmet muvacehesinde bi'l-ve kale üzerine da'va ve takrir-i kelim edip müvekkilem mezbûr Osman Efendi'nin müteveffa-yı merkûm Hacı Ömer Ağa zimmetinde işbu yedimde olup ibraz eylediğim bin iki yüz doksan sekiz senesi Haziranın yirmi birinci günü tarihiyle muvarrih ve müteveffa-yı merkumun mührüyle memhur bir kıt'a damgalı deyn senedi natık olduğu üzere cihet-i karzdan sekiz bin beş yüz kuruş alacak hakkı olup meblağ-ı mezbûru müvekkilem merkûm Osman Efendiye kable'l-eda ve'l-ifâ vefat etmekle şimdi meblağ-ı

mezkûr sekiz bin beş yüz kuruş müteveffa-yı merkurum tereke-i vakfiyesinden olmak üzere müvekkilem mezbûr Osman Efendi için bana eda ve teslime müvekkilelerine izafetle vekil mezbûr Kerime Hatun cevabında müteveffa-yı merkurum terekesine müvekkilesi asliye ve vasiye-i mezbûre Şerife Hatun ve ebnan-ı merkurumanın bi'l-vesaye ve bi'l-verase vaziatü'l-yedlerini bi'l-vekale ikrar lakin müdde-i vekil-i merkurum ber vech-i muharrer müdde'asını bi'l-vekale inkâr edecek müddei-i vekil-i mezbûr Hacı Hafız Efendi'den ber-minval-i muharrer müdde'asına mutabık beyyine talep olundukta her biri usul-i mevzuasına tatbiken evvela bâ varaka-i mesture sakın oldukları maru'z-zikr Said Bey Mahallesi imam ve muhtar ve ihtiyar meclis azalarından Hasan Efendi ibn Hacı Emin Efendi bin Abdullah ve Müderris Abdurrahman Efendi ibn Ahmet bin Abdurrahman ve Ali Osman Efendi ibn Mustafa bin Ali ve Hacı Feyzullah Efendi ibn Hıdır bin Ahmet nâm müzekkilerden sırren ve ba 'dehu Hacı İbrahim Efendi ibn Mehmed bin Abdullah ve Hasan Efendi ibn Ahmet bin Hasan nâm kimesnelerden bi'l-muvacehe alenen ledet tezkiye adl ve makbulü's-şehâde idükleri ihbâr olunan ikrad taifesinden Bakkal Mehmed Ağa bin Abdullah bin Ömer ve Hacı Himmet oğlu Halil Ağa ibn El-hac Himmet bin Abdullah'tan her biri müttefikü'l-lafz ve'l-ma'na şهادetleriyle bi'l-muvacehe ber nehc-i şer'i ba'de'l-isbat müvekkil merkûm Osman Efendi'ye yemin verilmeğın mücebince meblağ-ı mezkûr 8.500 kuruş müteveffa-yı merkurum El-hac Ömer Ağa'nın tereke-i vafiyesinden olmak üzere müvekkil mezbûr Osman Efendi için vekil merkûm Hacı Hafız Ali Efendi'ye eda ve teslime müvekkileleri asıl ve vasiye-i mezbûre Şerife Hasan ve Hüseyine izafetle vekile-i mezbûre Kerime Hatun'a tenbih olunduğu bâ tescil ilam olundu fi'l-yevmi'l-hamis aşer min Şabanü'l-mu'azzam li sene ihda ve selase mie ve elf. 15 Şaban 1301

Hüküm:4 Hanife Hanım'ın Ahmet Ağa'dan eşi Molla Ömer'in alacağını talep etmesi ve mahkemeninde Ahmet Ağa'ya Hanife Hanım'ın eşinin alağını vermesi hususunda tenbih etmesi

Marûz-ı daileridir ki

Medine-i Samsun kurrasından Kadamut karyesi sakinelerinden ve zât-ı tarifi şer'-i ile marûf Kadir oğlu Halil kerimesi Hanife binti Halil meclis-i şer'-i şerifte karye-i mezbûr ahalisinden Kotaş oğlu Hacı Ahmet Ağa ibn İbrahim muvacehesinde üzerine da'va ve takrir-i kelim edip benim zevç-i dâhilim olup iş bu tarih-i ilamdan bir buçuk sene mukaddem yani bin iki yüz doksan sekiz senesi sene-i Ruminin Ağustos'unda Amasya Sancağı'na tabi' Keldiryan Nahiyesi kurrarlarından Yassıkışla Karyesi'ne gidip orada da ama milletin imametlik hizmetiyle sakın iken tarihten on beş gün sonra bi Emrullah te'ala vefat eden Minnet oğlu Molla Ömer bin

Minnet bin Abdullah'ın hal-i hayatında cihet-i karzdan mezbûr Hacı Ahmet Ağa zimmetinde alacak hakkı olan kırk kuruş kıbeli'l-ahz ve'l-istifa vefat etmekle meblağ-ı mezbûrdan semen-i hisse-i irsiyeme isabet eden beş kuruş merkûm Ahmet Ağa'dan bi'l-verase talep ederim deyû bade'd dava gıbbe's-sual merkûm Ahmet Ağa cevabında müteveffa-yı mezbur Molla Ömer cihet-i merkumeden ol miktar deyni ve müddeiye-i mezbûre Hanife müteveffa-yı mezbur Molla Ömer'in zevce-i menkuha-i metrukesi olduğunu ikrar lakin mezbûr Molla Ömer'in vefat eylediğini inkâr edecek müddeiye-i mezbûreden ber minval-i muharrer müddeasına mutabık beyyine talep olundukta her biri sakın oldukları salifü'z-zikr Amasya Sancağı kurrasından Zebire Karyesi ahalilerinden muhtar Mesud oğlu Mesud bin Mesud bin Mesud Derviş oğlu Osman bin Mehmed bin Abdullah ve Hatip oğlu Said bin Mehmed ve Kalıpçı oğlu Mustafa bin Mehmed nâm müzekkilerden sırren ve ba'dehu Köroğlu Ahmet bin Halil bin İsmail ve Hamzabaş oğlu Hüseyin bin Arif bin Abdullah'tan bi'l-muvacehe alenen ledet-tezkiye adl ve makbulü'ş-şehâde idükleri ihbâr ve iş'ar olunan salifü'l-beyan Zebire Karyesi ahalisinden Recep oğlu Ali Çavuş bin Osman bin İbrahim ve Hacı Salih oğlu Ahmet Çavuş bin Hacı Salih bin Abdullah nam kimesneler li ecclî'ş-şehade meclis-i şer' de hazıran olup eserü'l istişhad fi'l-hakika işbu müddeiye-i mezbûre Hanife'nin zevci dâhili mezbûr Molla Ömer tarih-i ilâmdan bir buçuk sene mukaddem Yassıkışla Karyesinde imametlik hizmetiyle sakın iken bi Emrullah te'ala vefat edip bizler cenazesinde hazır olduğumuz halde gasl ve salatını eda ve mekabir-i müslimine defn olundu bizler bu hususa bu vech üzere şahitleriz ve şهادet dahi ederiz deyû her biri müttetikü'l-lafz ve'l-ma'na eda-i şهادet-i şer'iyye ettiklerinde mucibince ba'de'l-hüküm meblağ-ı mezbûr beş kuruş müddeiye-i mezbûre Hanife'ye eda ve teslime mezbûr Hacı Ahmet Ağay'a tenbih olduğu bâ-tescil ilâm olundu. Fi'l-yevmi'l-işrin min Şabanü'l-mu'azzam lisene ihda ve selase mie ve elf

Hüküm:5 Zübeyde Hanım'ın mallarını satması için Osman Efendi'yi vekil tayin etmesi

Husus-ı âti'l-beyânın mahallinde ketb ve tahriri için savb-ı şer' enverden me'zunen irsal olunan Katib Hüseyin Efendi ibn Osman Efendi medine-i Samsunda kâin Sarıbek Mahallesi sakınlarından Abdullah Paşa kerimesi Zübeyde Hanım'ın sakın olduğu menziline varıp ceride-i şer'iyyede muharrerü'l-esami müslimin huzurlarında akd-i meclis-i şer'-i âli ettikte zatı kezalik ceride-i şer'iyyede muharrerü'l-esami müslimin tarifleriyle marûf mumaileyha Zübeyde Hanım (...) merhûm Abdullah Paşa (...) el- merhum Süleyman Paşa meclis-i makud-ı mezkûrda mahalle-i mezbûre ahalisinden Ayıntablı zade Osman Efendi ibn Ahmet mahzarında ikrar-ı tam ve takrir-i ve ta'bir-i ani'l-meram edip salifü'l-zikr Sadi Bey Mahallesi'nde hükümet

caddesinde kâin bâ-tapu mutasarrıf olduğum üç taraftan kendi dükkânlarım ve bir taraftan tarik-i amm ile mahdud tulen on iki ve arzen onbir arsa üzerinde mebni yekdiğerine iki bab dükkân ve bir bab kahvehaneyii dörtyüz iki adet lira-yı Osmani semeni makbuz mukabelesinde Kale Mahallesi sakinlerinden Tozanlızade İbrahim Efendi ibn Hacı Ömer Ağa haremi Habibe hanım ve kerimesi Aişe hanımlara memuru huzurunda bey' ve takrir ve husus-ı mezkûr müttevekkif olduğu emurun küllisine tarafımdan vekâlet-i amme-i mutlaka-i sahiha-i şer'iyye ile mumi ileyh Osman Efendi'yi vekil ve na'ib menab nasb ve ta'yin eyledim dedikte ol dahi vekâlet-i merkumeyi kabul ve hizmet-i lazımesini kemayenbağı edaya ta'ahhüd ve iltizam eyledim dediğini kâtip mumaileyh mahallinde ketb ve tahrir ve ma'an mürsel ümena-i ve şer'-ile meclis-i şer'e gelip âlâ vukuihi inha ve takrir etmeğın mâ vaka bi't-talep ketb olundu. Fi'l-yevmi'l-sabi' ve'l-işrin min Şabanü'l-mu'azzam li sene ihdave selase mie elf

Hüküm:6 Emine Hatun'un malını satmak üzere Abdullah Efendi'yi vekil tayin etmesi

Husus-ı âti'l-beyânın mahallinde ketb ve tahriri için savb-ı şer'-i enverden me'zunen irsal olunan katib Emin Efendi ibn Osman Efendi medine-i Samsun'da kâin Hançerli Mahallesinde vaki' müteveffa Bekâr oğlu İbrahim Ağa zevcesi Hanife binti Abdullah'ın sakin olduğu menziline varıp akd-i meclis-i şer'-i ali ettikte zatı ceride-i şer'iiyyede mazbutu'l-esami müslimin (silik) muarrefe Abdullah kavvas kerimesi Emine binti Abdullah nam hatun meclis-i makud-ı mezkûrda mahalle-i mezbûre ahalisinden müteveffa El-Hac Ali Yüzbaşı zade Abdullah Efendi ibn El-Hac Ali mahzarında ikrar-ı tam ve takrir-i kelam edip salifü'z-zıkr Hançerli Mahallesi'nde vaki' bir taraftan berber Mehmed Ağa menzili ve bazen Demirci Hasan arsası ve bir taraftan müteveffa edip Mustafa Efendi arsası ve bazen ve diğer müteveffa kızım Fatma vereseleri menzilleri ve bir taraftan tarik-i amm ile mahdud ve fevkani ve tahtani beş oda ve bir miktar bahçeyi müstemil bir bab menzili bundan akdem on bin kuruş semen-i medfu' ve makbuza mukabelesinde kerimem Şaziye ile hafidem sağır Ali Rıza'ya müştereken bey' ve temlik edip semen-i olan mezkûr on bin kuruştan beş bin kuruşunu kerimem Şaziye Hatun yedinden ve diğer beş bin kuruşunu dahi sağır-ı mezbûrun babası ve velisi damadım Hasan Ağa yedinden tamamen ve kâmilan ahz u kabz edip emuruma sarfla istihlak etmiştim kendi menzil mahdud-ı mezkûru meblağ-ı mezbûr mukabelesinde kerimem Şaziye ile hafidem sağır-i Ali Rıza'ya memuru huzurunda müştereken bey' ve takrir ve husus mezkûr mütevakkıf olduğu umurun küllisine tarafımdan vekâlet-i amme-i mutlaka-i sahiha-i şer'iyye ile mezbûr Abdullah Efendi'yi vekil ve naib menab nasb ve tayin eyledim dedikte ol dahi vekâlet-i merkumeyi kabul ve hizmet-i lazımesini kemayenbağı edaya ve iltizam eyledim dediğini kâtip mumaileyh

mahallinde ketb ve ma'an ümena-i mürsel -i şer'-ile meclis-i şer'e gelip âlâ vukuihi inha ve takrir etmeğin mâ vaka bi't-talep ketb olundu. Fi'l-yevmi'l sani min şehr-i Ramazanü'l-mübarek sene ihda ve selase mie ve elf. 2 Ramazan 1301

Hüküm:7 Hırsto ve İspir'in mallarını satmaları için Ahmet Ağa'yı vekil tayin etmeleri

Medine-i Samsun mahallatından Sadi Bey Mahallesi mütemekkinlerinden ve teba-i devlet-i âliyenin Rum milletinden Sarraf oğulları Hırsto ve İspir veledi Hacı Edraham nâm kimesneler medine-i mezbûre mahkemesinde makûd huzur-ı şer'imizde fi'l-asl Trabzon Vilayeti dâhilinde Kelkit Kazası mütemekkinlerinden ve teba-i devlet-i âliyenin Ermeni milletinden olup medine-i Samsun'a muzaf Kavak Nahiyesi'nde mütemekkin Ermeni milletinden Haçatur veled Ohannes muvacehesinde salifü'z-zıkr Kavak Nahiyesi'nde sakin Menzilci Ahmet Ağa ibn Mahmut mahzarında mahkem-i Bedayet hukuk azalarından olup meclis-i mezkûra celb olunan Kocabaş Yorgaki Ağa veled Kostanti ve Aza mülâzımı Tevkif Efendi ibn Süleyman Efendi hazır olduğu halde her biri ikrar-ı tam ve takrir-i kelim edip salifü'z-zıkr Kavak Nahiyesi'nde vaki' yedimizde şira'en ve müştereken mutasarrıf olduğumuz bir taraftan müteveffa Hoca zade Mehmed Efendi vereseleri hane ve bahçeleri ve bir taraftan dere ve bir taraftan Çakaloğlu Hanı ve bir taraftan tarik-i amm ile mahdut derununda ve haricinde bulunan fırın yeri ma'a bahçenin etraf-ı sülûsesinden birer arşın kemakân yedimizde ibka kalmak Baki Han-ı mahdut-ı mezkûrun derununda ve haricinde bulunan cemi' müştemilatı için merkûm Haçadur yedinden bundan akdem bedeli olmak üzere yüz beş aded lira-yı Osman-i ahz u kabz etmiştik şimdi Han-ı mahdut-ı mezkûrun kezalik etraf-ı sülûsesinden yedimizde birer arşın arsa ibka kılındıktan sonra Baki Han-ı mezkûrun derununda ve haricinde bulunan fırın arsasıyla bahçe ve cemi' müştemilatıyla ma'an mahallinde memuru huzurunda bey' ve takrire ve husus-ı mezkûr mütevakıf olduğu umurun küllisine tarafımızdan merkûm Ahmet Ağa'yı vekâlet-i amme-i mutlaka-i sahiha-i şer'iyye ile vekil nasb ve ta'vin eyledik dediklerinde ol dahi vekâlet-i merkumeyi kabul ve hizmet-i lazımesini mahallinde kemayenbagi edaya ta'ahhüd ve iltizam etmeğin mâ vaka bi't-talep ketb olundu fi'l-yevmi'l tasi' ve'l-ışrin min Şabanü'l-mu'azzam sene ihda ve selase mie ve elf

Hüküm:8 Verilen izinnamelerden ücret alınıp alınmayacağına dair verilen karar

Dersaadet ve bilad-ı selase ile bazı vilayatta münakehat için canib-i şer'-i şeriften verilen izinnamelerden resm-i damga kanunu mucibince onar kuruş talep olunmakta idüğü tezkere-i mecidin müstefad olarak ol babda Şura-yı Devlet-i Tanzimat dairesinden kaleme alınan

mazbatanın (silik) beyan olduğu üzere fi’l-hakika kanun-ı mezkûrda izinnamelerden onar kuruş ahzı muharrer ise de hitamı tevzif edilmeyen mahallerde sarf edilecek izinnameler için bila kez bir kuruş harç varaka ahzıyla huzur-ı muhakem-i şer’iyyeye bırakılmış ve buna mefsuh rûsum-ı sene sitte ile Düyûn-ı Umûmiyye idaresince de bu ana kadar muvafakat edilerek tefasil hükmüne girmiş olmasına ve esbab-ı saireye binaen teamül-i mezkûrun devamına eylememiş ve silahaltında vefat eden efrad-ı askeriye veresesinin sübut ve nevasilerini havi ilâmat-ı şer’iyyenin adi varakaya tahriri hakkında verilen karar-ı sabıkın muhafazası lüzum-ı müslim idiğı beyan-ı âlisiyle (silik) ber muceb-i karar-ı muamelat-ı mukteziyenin ifası şerefsudur olan 26 Şubat 99 tarihli ve 1181 numrolu tezkere-i samiye-i cenab-ı vekaletpenahide beyan ve iş’ar buyrulmuş ve ber-mantûk-ı İrade-i Aliyye ifa-yı muktezası Düyûn-ı Umûmiyye Meclis-i idaresi Komiserliği’ne ve bi’l-cümle vilayat ve müstakil mutasarrıflara tashihen tebliğ edilmiş olduğı ifadesiyle ol vechile icrayı iktizasının icab edenlere tavsiyesi Maliye Nezaret-i Celilesi’nden bâ tezkere izbar olunarak Dersaadet ve bilad-ı selase hükkamıyla merakiz-i vilayat ve elviye-i müstekile nüvvabına iş’ar-ı keyfiyet kılınmış olmakla bir mantuk İrade-i Aliyye mu’ameleye himmet ve mülhaklu ve kazalar nüvvabınada tebliğ-i maslahat buyrulması siyakında şakka’i meclis-i terkim kılındı. 4 Şaban 1301 ve 17 Mayıs 1300

Canik Sancağ’ı Niyabet-i Şer’iyyesine

Faziletlü Efendim

Suret-i balâda muharrer emirname-i âli hazret-i meşihatpenâhinin ahkâm-ı mutabakasını tevfikân ibka-yı muameleye himmet ve dâhil-i livada bulunan nüvvab-ı kirama da tebliğ-i keyfiyet buyrulması siyakında terkim zeyle ibtidar kılındı ol babda irade efendimindir. 24 Şaban 1301

Hüküm:9 Hanife Hanım’ın hisselerini satması için Teyfik Efendi’yi vekil tayin etmesi

Husus-ı âti’l-beyânın mahallinde ketb ve tahriri için savb-ı şer’-i enverden me’zunen irsal olunan katib Ahmet Efendi ibn El-Hac Mustafa medine-i Samsun’da kâin Hançerli Mahallesi ahalisinden Halim kadı zade Mehmed mütevekkil Efendi ibn Süleyman Efendi’nin sakın olduğı menziline varıp ceride-i şer’iyyede muharrerü’l-esami kesân marifetleriyle muarrefe mumaillehy Tevkif Efendi’nin validesi Hanife Hanım ibnete El-Hac Ali Ağa meclis-i makûd-ı mezkûrede mahdumu mumaillehy Tevkif Efendi ibnetü’l-mezbûr Süleyman Efendi mahzarında ikrar-ı tam ve takrir-i kelâm edip bundan akdem vefat eden zevcem Süleyman

Efendi ibn Abdulhalim Efendi'den Subaşı nam mahalde Sadi Bey cami-i şerif civarında bir taraftan Halim Kadı zade Ahmet müteveffa Mustafa Efendi eytamları mağazaları ve bir taraftan Halim Kadı zade Ahmet ve biraderim İbrahim ve mumailayh Tevfik Efendiler ve kerimem Latife Hanım ile olan müşterek mağaza ve bir taraftan tarik-i amm ile mahdud (...) başı'nda vaki bir bab kargir mağazada olan üç bin sekiz yüz kırk sehîm itibarıyla iki yüz on dokuz sehîm hisse-i şayi'amı sekiz yüz kuruş semen-i medfu' ve makbuzu mukabelesinde biraderim mumailayh İbrahim Efendi'ye memuru huzurunda bey' ve takrir ve bir de mumailayhimun Ahmet ve İbrahim ve Tevkif Efendiler ve kerime Latife Hanımla müşterek olan diğer üç bab mağazada olan ber-tashih-i mezkûr hisse-i şayi'amı kendi hissesiyle ma'an tefrik ve taksime ve hususat-ı mezkûrlar mütevakkıf olduğu umurun küllisine tarafımdan vekâlet-i amme-i vazife-i sahiha-i şer'iyye ile mahdudum mumailayh Tevfik Efendi'yi vekil na'ib-i menab nasb ve ta'yin eyledim dedikte ol dahi vekâlet-i merkumeyi kabul ve hizmet-i lazimesini kemayenbağı edaya ta'ahhüd ve iltizam eyledim dediğini kâtip mumailayh mahallinde ketb ve tahrir ve ma'an mürsel ümena-i şer'le meclis-i şer'e gelip âlâ vukuihi inhâ ve tefhim etmeğin mâ vaka bi't-talep ketb olundu fi'l-yevmi'l salis min şehr-i Ramazanü'l-mübarek sene ihda ve selase mie ve elf

Hüküm:10 Latife Hanım'ın mallarını satması için Mehmed Emin Efendi'yi vekil tayin etmesi

Husus-ı âti'l-beyânın mahallinde ketb ve tahriri için savb-ı şer'-i enverden me'zunen irsal olunan kâtib Ahmet Efendi ibn El-Hac Mustafa medine-i Samsun mahallatından Hançerli Mahallesi'nde müteveffa Hacı Raşid Efendi zade Naim Efendi'nin sakin olduğu menziline varıp ceride-i şer'iyyede muharrerü'l-esami müslimin huzurlarında akd-i meclis-i şer'-i âli ettikte zatı kezalik ceride-i şer'iyyede mazbutu'l-esami kesân tarifleriyle muarrefe mumailayh Naim Efendi'nin haremi Latife Hanım ibnet-i Süleyman Efendi meclis-i makûd-ı mezkûrda Said Bey Mahallesi ahalisinden Mehmed Emin Efendi ibn Osman Efendi mahzarında ikrar-ı tam ve takrir-i kelam edip bundan akdem vefat eden pederim müteveffa Süleyman Efendi ibn Abdulhalim Efendi'den Subaşı nam mahalde Said Bey cami'-i şerif civarında vaka bir taraftan (silik) zade amucam müteveffa Mustafa Efendi eytamları mağazası ve bir taraftan validem ile biraderim (silik) amucam Ahmet Efendi ve Rasim ve İbrahim Efendiler ile olan müşterek mağaza ve iki taraftan tarik-i amm ile mahdud köşe başında vaki' bir bab kargir mağazada olan üç bin sekizyüz kırk sehîm itibarıyla beşyüz on bir sehîm hisse-i şayi'amı iki bin beşyüz kuruşu semen-i mukabelesinde dayım ve müşterekimiz mumailayh efendi'ye memuru huzurunda bey' ve takrire ve semenini ahz u kabza ve bir de validem ve mumailayhimun Tevfik ve Ahmet ve

İbrahim Efendiler müşterek olan ma'lumu'l-hudut diğer dört bab mağazada olan ber-tashih-i mezkûr hisse-i şayi'amı dahi tefrik ve taksime ve hususat-ı mezkûrlar mütevakkıf olduğu emurun küllisine tarafımdan vekâlet-i amme-i mutlak-i sahiha-i şer'iyeye ile mumaileyh Mehmed Emin Efendi'yi vekil ve na'ib menab nasb ve tayin eyledim dedikte ol dahi vekâlet-i merkumeyi kabul ve hizmet-i lazımesini kemayenbağı edaya ta'ahhüd ve iltizam eyledim dediğini kâtip mumaileyh mahallinde ketb ve tahrir mukabelesinde ümena-i şer'le meclis-i şer'e gelip âlâ vukuihi inha ve takrir etmeğin ma vaka bi't-talep ketb olundu. Fi'l-yevmi'l-salis min şehr-i Ramazanü'l-mübarek lisene ihda ve selase mie ve elf

Hüküm:11 Bartan'ın hisselerini alması için Erine'nin vekil tayin etmesi

Trabzon Vilayeti dâhilinde Giresun Kazası mahallatından Kokra Mahallesi'nde mütemekkin iken bundan akdem fevt olan teba-i Devlet-i Âliyye'nin Rum milletinden Saralaci veled Yani'nin veraseti salifü'z-zikr Kokra Mahallesi'nde sakinler anası Erine binti Pavli ile li ebeveyn kız karındaşı Atine ve medine-i Samsun kurrasından Kokra Mahallesi'nde sakine li ebeveyn kız karındaşı Bartana'ya münhasır ve tashih-i mesele-i mirasları bi hükmü'l-fera'iz beş sehimden olup siham-ı mezbûreden bir sehim emir mezbûre Erine'ye ve ikişer sehimden dört sehim mezbûretan Bartan'a ve Atine'ye isabeti tahkikinden sonra şahs-ı ta'rif şer'i ile muarrefe mezbûre Bartan'a medine-i mezbûre mahkemesinde makûd ve huzur-ı şer'-ide mahkeme-i Bedayet hukuk azalarından olup meclis-i mezkure celb olunan Kocabaş Yorgaki Ağa ve mülazım aza Mehmed Tevfik Efendi hazır oldukları halde ikrar-ı tam ve ta'bir-i ani'l-meram edip murisim müteveffa-yı merkûm Hayralabi'nin hin-i vefatında yanında mevcut bi'l-cümle terekisiyle zimem-i nâsda olan alacağından bir tashih-i mezkûr hisse-i ırsiyesi kendi hissesiyle ma'an talep ve dava ahz u kabza ve makbuzunu bana irsal ve isale ve hukuk-ı mezkûra mütevakkıf olduğu umurun küllisine tarafımdan maru'z-zikr Giresun Kasabası'nda sakine imam mezbûre Erine'yi vekâlet-i amme-i mutlaka-i sahiha-i şer'iyeye ile kabulüne mevkuf vekil nasb ve ta'yin eyledim dedikte mâ vaka bi't-talep ketb olundu. 9 Ramazan 1301

Hüküm:12 Şerife Hanım'ın eşi Ömer Ağa'nın alacağını Süleyman Efendi'den istemesi ve mahkemenin de Süleyman Efendi'nin bu borcu ödemesine karar vermesi

Marûz-ı daileridir ki

Medine-i Samsun'a muzaf Kavak Nahiyesi kurrasından Kazançlı Karyesine tabi' Küçük Kiriş Karyesi sakinelerinden ve zât-ı tarif-i şer'-i ile müarrefe Hacı Ömer oğlu kerimesi demekle muarrefe Şerife binti Hüseyin bin El-Hac Ömer meclis-i şer'-i şerifte medine-i Samsun

mahallatından Said Bey Mahallesi ahalisinden Odacı Arap oğlu Süleyman bin Abdullah muvacehesinde üzerine dava ve takrir-i kalam edip benim zevc-i dâhilim olup iş bu tarih-i ilâmdan dokuz sene mukaddem yani 1291 senesi bâ irade-i seniyye keşide buyrulan kara’i şer’iyyede ismine kar’a isabet ederek deraliyeye sevk olunup Nizamiye-i Asakir-i Şahane’nin yedinci alayının dördüncü taburunda istihdam olunmakta iken tarih-i ilamdan 1294 senesi deraliyede vaki Gümüşsuyu kışla-i hümayunu hastanesinde tedavi olmakta iken bâ-Emrullah te’ala vefat eden Hacı Ömer oğlu Ömer Ağa bin İsmail’in hayatında cihet-i karzdan merkum Süleyman zimmetinde alacak hakkı olan altmış kuruşunu kıbeli’l-ahz ve’l-istifa vefat etmekle meblağ-ı merkumdan semeni hisse-i irsiyeme isabet eden yedi buçuk kuruş merkûm Süleyman nâm kimesneden bi’l- verase talep ederim deyû ba’de’l-dava gıbbe’s-sual merkûm Süleyman cevabında müteveffa-yı merkum Ömer Ağa’ya cihet-i merkumeden zimmetinde ol miktar kuruş deyni ve müddeiye-i mezbûre müteveffa Ömer Ağa’nın zevce-i menkuhası olduğunu ikrar lakin merkûm Ömer Ağa’nın vefat eylediğini inkâr edecek müddeiye-i mezbûreden ber-minval-i muharrer müdde’asına mutabık beyyine talep olundukta her biri maru’l-beyan Kavak Nahiyesi karasından Karaaslan Karyesi ahalisinden Süleyman bin Emrullah bin Abdullah ve Bakkal oğlu Mustafa bin Mehmed ve Serniç Karyesi’nden Molla Ali oğlu Mustafa bin Ali bin Mehmed nâm müzekkilerden sırren ba’dehu Gürgandağı Karyesi ahalisinden Osman bin Süleyman bin Abdullah ve Ali bin Ahmet bin Mustafa’da bi’l-muvacehe alenen lede’l-tezkiye adl ve makbulü’ş-şehâde idükleri ihbâr ve iş’ar olunan salifü’z-zikr Kazançlı Karyesi ahalisinden Gucuk Osman ve İsmail bin Mahmut bin Mustafa Diyarlı oğlu Ali bin Mustafa bin Mehmed nâm kimesneler li ecli’ş-şehade meclis-i şer’-i şerifte hazıran olup eserü’l istişhad fi’l-hakika iş bu müddeiye-i mezbûre Şerife’nin zevc-i dâhili mezbûr Ömer Ağa tarih-i ilamdan altı sene mukaddem Gümüşsuyu kışla-i hümayûn hastanesinde tedavi olunmakta iken bâ-Emrullah te’ala vefat edip bizler cenazesinde hazır olduğumuz halde gusül ve salatını eda ve mekabir-i müslimine defn olundu bizler bu hususa bu vech üzere şahidleriz şehadet dahi ederiz deyû her biri müttetikü’l-lafz ve’l-ma’na eda’i şehadet-i şer’iyye ettiklerinde mucibince ba’de’l-hüküm meblağ-ı mezbûr yedi buçuk kuruş müddeiye-i mezbûre Şerife’ye eda ve teslime mezbûr Süleyman’a tenbih olunduğu bâ tescil ilam olundu.19 Recebü’l-ferd 1301

Hüküm:13 Fatma Hanım’ın eski eşi Ahmet Efendi’den nafakasını istemesi

Marûz-ı daileridir ki

Medine-i Samsun mahallatından Bazar Mahallesi sakinelerinden ve zât-ı tarifi şer'-i ile muarrefe Fatma binti Halil nam Hatun medine-i mezbûre mahkemesinde makud-ı ve huzur-ı şer'-ide mahalle-i mezbûre ahalisinden zevc-i mutlakı Ahmet ibn el-Hac Yahya muvacehesinde dava ve takrir-i kalam edip mezbûr Ahmet yüz bir kuruş mihr-i müeccel tesmiyesiyle zevc-i dâhilim olup tarih-i ilamdan üç gün mukaddem beni bayinen tatlik etmekle mezbûrun zimmetinde mütekarrır ve makud-ı aleyh ve mihr-i müeccel müsemma-yı mezkûrum olan yüz bir kuruş ve nafaka iddet ve me'ünet-i süknâmı merkûm Ahmet'ten hala talep ederim deyû dava ettikte ol dahi cevabında müddeiye-i mezbûre Fatma Hatun meblağ-ı mezkûr yüz bir kuruş mihirle zevce-i medhul behası olduğunu tarih-i merkumede vech-i muharrer üzere tatlik eylediğini ikrar ve itiraf etmekle ala muceb-i ikrara mihr-i müeccel-i mezkûr yüz bir kuruş ile nafaka iddet-i me'ünet-i süknâmı için kadr-ı maruf tayin olunan yüz elli kuruş müddeiye-i mezbûre Fatma Hatun'a eda ve teslime merkûm Ahmet'e tenbih olunduğu bâ tescil ilam olundu fi'l-yevmi'l-hamis aşer min şehr-i Ramazanü'l-mübarek li sene ihda ve selase mie ve elf

Hüküm:14 Babrunya binti Erisyof'yan'ın malını satması için Re'isyan Ohannes veled Mikos'u vekil tayin etmesi

Fi'l-asl Ekinli olup medine-i Samsun mahallatından Ermeni Mahallesi'nde mütemekkin ve şahsı her biri teba-i devlet-i mumaileyhanın millet-i merkumesinden Saatçi Makruç veled Artin ve Estefan veled Serkez nâm kimesne ta'rifleriyle muarrefe Zarmaryan Agop veled Makruç medine-i mezbûre mahkemesinde makud-ı ve huzur-ı şer'-i hatır-ı lazımü't-tevkirde mahkeme-i bedayet hukuk azalarından olup meclis-i mezkûra celb olunan Kocabaş Yorgaki veled Kostanti ve aza mülâzımı Mehmed Tevfik Efendi ibn Süleyman hazır oldukları halde ikrar-ı tam ve takrir-i kalam edip mahmiyye-i İstanbul'da Hameyn-i Şerefeyn müstahdemine tabi' evkafından Ayasofya-i Kebir Camii Şerif-i evkafı müskifatından Çarş-yı Kebir'de Reis Oğlu Sokağı'nda beher şehri on beşer akçe icare-i müecceleli otuz dört ve otuz altı numro ile murakkam bir bab kuyumcu gediği ta'bir olunur alat-ı lazıme (silik) bi'l-icareteyn iki kıt'a temessük mucibince şira'en ve müstakilen taht-ı tasarrufumda olduğu halde gedik tabir olunur alat-ı lazıme-yi salifü'z-zikr Ekin kurrasından (...) Karyesi sakinlerinden teba-i devlet-i müşarun ileyhumanın millet-i merkume nisvanından Babrunya binti Erisyofyan Agop bundan akdem tefri'a talip olup ve bedeli ve semen-i misli olmak üzere mezbûre yedinden dört bin kuruş bana eda ve teslim etmişti şimdi meblağ-ı mezbûre mukabelesinde zikr olunan Kuyumcu Gedigi ta'bir olunur lazıme-yi mezbûre Babrunya mahallinde bâ re'y müteveli memuru huzurunda ferağ ve takrire ve husus-ı mezkûr mütevakkıf olduğu umurun küllisine Mahmiyye-i

İstanbul'da İmamoğlu Hanı'nda mukim ve teba-i Devlet-i Âliyye'nin millet-i merkumesinden Re'isyan Ohannes veled Mikos nâm kimesneyi vekâlet-i amme-i mutlaka-i sahiha-i şer'iyye ile kabulüne mevkufe vekil nasb ve tayin eyledim dedikte ma vaka bi't-talep ketb olundu. Fi'l-yevmi'l-sani ve'l-ışrin min şehr-i Ramazanü'l-mübarek sene ihda ve selase mie ve elf

Hüküm:15 Baryak oğlu Abdullah'ın Emine'nin verasetini Havva Dudu Hanım'dan istemesi

Marûz-ı daileridir ki

Medine-i Samsun mahallatından Hançerli Mahallesi'nde sakin iken bundan akdem vefat eden Mustafa ibn İbrahim ibn Abdullah'ın verâseti zevce-i menkûha-i metrûkesi Havva Dudu binti İsmail ile mezbûreden mütevellide sulbi kebire kızı Emine ve babası İbrahim ibn Abdullah'a münhasıra ba'dehu İbn merkûm İbrahim dahi vefat edip verâseti zevce-i menkûha-i metrûkesi Aîşe binti Abdullah ile sulbiye-i kebire kızı Kadın Emine ibnet-i mezbûre Emine ve liebeveyn er karındaşı oğulları Ahmet ve Mustafa'ya münhasıra mezbûre Emine vefat edip onun dahi veraseti zevc-i metruki Şükrü ibn Nuri ve Sadri sağır oğlu Mehmed ve Sadriye sağire kızı Pakize ve anası mezbûre Havva ve Dudu'ya münhasıra sağır-i mezbûr Mehmed dahi vefat edip veraseti babası merkûm Şükrü ve ceddesi mezbûre Havva Dudu'ya münhasıra ba'dehu bint-i mezbûre Pakize vefat edip veraseti babası merkûm Şükrü ve ceddesi mezbûre Havva Dudu'ya münhasıra ve tashih-i mesele-i mirasları bi hükmü'l-münasahatü's şer'iyye üç yüz seksen dört sehinden on sehim mezbûreden yüz beş sehim mezbûre Dudu Havva'ya ve on sekiz sehim mezbûre Aîşe ve yetmiş iki sehim mezbûre Kadın'a ve on beş'er sehinden cem'an otuz sehim ibni'l-ümm (silik) Ahmet ve Mehmed Bey Mustafa'ya yüz elli dokuzar sehim zevce-i merkume Şükrü'ye isabet-i tahkikinden sonra merkûm Şükrü tarafından zikr-i âti hususu talep ve da'va ve ahz ve kabza (silik) sulh ve ibraya vekil-i müseccel-i şer'isi Bazar Mahallesi ahalisinden Baryak oğlu Abdullah (silik) Hüseyin medine-i mezbûre bedayet mahkemesinde makud-ı ve huzur-ı şer'-ide siz ki müteveffa-yı mezbur bi'l-verase vazî'atü'l-yedi bi't-tenbih-i şer'iyye mütehakkık olan zât-ı tarif-i şer'iyye ile muarrefe zevce-i mezbûre Havva Dudu tarafında ber vech-i âti hususta vekil-i müseccel-i şer'isi liebeveyn biraderi Hacı Mustafa muvacehesinde bi'l-vekele ikrar-ı tam ve takrir-i kelâm edip merkûm Şükrü'nün zevcesi ve murisesi müteveffıye-i sabit Emine'nin kâffe-i terekesi vekil-i şer'isi Hacı Mustafa'nın müvekkilesi mezbûre Havva Dudu müstakilen zabt-ı vazî'atü'l-yed edip merkum Şükrü'ye hisse-i irsiyesini vermemekle ben müvekkilem merkumun zevcesi ve murisesi

müteveffîye-i sabit Emine'nin terekesinden ber-tashih-i mezkûr hisse-i ırsiye-i şer'îyesini müvekkilesine izafetle vekil merkûm Mustafa'dan bi'l-vekale talep ederim deyû beynimizde ba'de'l-vuku'u'l-münaza'a bi'l-tavassut muslihun beynimizde tevkif olunup müvekkileme izafetle beni vekil merkûm El-Hac Mustafa ile şera'it-i sıhhat sulh havi şurut-ı müfsideden ari müvekkilem merkumun terekede olan ber-tashih-i mezkûr bi'l-cümle hisse-i ırsiyesine ma'lumesinden (...) beş yüz kuruşu üzerine tarık âlâ tariki-t teharuci-ş şer'i sulh eylediklerinde ben dahi müvekkileme izafetle ibra-i mezkûru bil vekale bade'l-kabul ve ziyade mutalebesine müteallikan da'vadan vekil merkumun müvekkilesi mezbûre Havva Dudu'nun zimmetini irad ve iskat eylediğimdeol dahi müvekkilesine izafetle ibra-i mezkûru bil-vekale ba'del kabul bedel-i sulh olan meblağ-ı mezkûr beş yüz kuruşu müvekkilem için bana eda ve teslime ta'ahhüd eyledi deyû tarafeynin tali'an ikrar ve tasdikleri bâ tescil i'lâm olundu. Fi'l-yevmi'l-sabi' aşer min şehr-i Ramazanü'l-mübarek sene ihda ve selase mie ve elf

Hüküm:16 Bulgaristan ve Rumeli Devlet-i şarki ahalisindeki muhacirlerin memleketlerini terk etmeleri sonucu yerlerine bir vekil tayin etmeleri gerektiği

Sa'adetlü Efendim

Muhacirin vekâletnamelerinin mahallatı meclis-i idarelerince ba'de'l-tasdik merbut oldukları merkez livaca mesafesi yakın olan mahallerde vefat eden muhacirin vekâletnamelerinin dahi hazıran olanlarca taht-ı tasdike alınması hususu 17 Mart 1300 tarihinde cem'an ve li ebeveyn iş'ar olunmuştu. Bulgaristan ve Rumeli şarki ahalisinden bulunan muhacirinin memleketlerinde terk ettikleri emlak ve arazi ve saireyi fûrüht etmek ve suret-i aharla idare etmek üzere taraflarında tayin edecekleri vekillere ita olunacak vekâletnamelerin irade-i seniyye müttehiz olan usule tevkif mahkeme-i şer'îyye canibinden tanzim ve mukavelat-ı muharrerleri tarafından tasdik ettirilmesi lüzumu 1 Mart 1300 tarihinde tebliğ olunarak iş'arat vakı'a yekdiğere görüldüğünden bahisle bu babda ki mu'amele-i icabiye bu kere Selanik vilayet-i celilesinden bâ tahrirat istifsar olunmaktan nâşi komisyonu mahsusuna lede'l-havale 17 Mart 1300 tarihinde icra kılınan tebligat bazı mahallerde tanzim ve li ecli'l- tasdik irâe olunan vekâletnamelerin buraca meçhul olan kaza ve nahiyeleriyle tasdik olunarak bu ise işin sıhhatini temine gayr-i kâfi bulunduğu cihetle bi'l-ahire mutala'a olunan su'i isti'malata meydan kalmayacak sıhhatte ve tereddüd olunmayacak yolunda tasdikini ihtardan ibaret olduğunun ve bina'en aleyh Bulgaristan ve Rumeli şarki muhacirleri hakkında mezkûr 1 Mart 1300 tarihli iş'ar-ı evvel mucibince mu'amele olunmak tabi' idüğünün cevaben vilayet-i

müşarun ileyhaya ve karar vaki' dairesinde ifayı mu'amele buyrulmak üzere keyfiyetin ta'mimen vilayata arz ve izbarı bâ tezkere ifade olunarak mucibince icabı ifâ kılınmış olmağın ol babda emir ve irade efendimindir. 2 Şaban 1301 ve 21 Mayıs 1300

Hüküm:17 Hanife Hatun ve Salih Efendi'nin mallarını satması için Ahmet Ağa'yı vekil tayin etmeleri

Husus-ı âti'l-beyânın mahallinde ketb ve tahriri içün savb-ı şer' enverden me'zunen irsal olunan kâtip Mehmed Emin Efendi ibn Osman Efendi medine-i Samsun'da kâ'in Said Bey Mahallesi'nde vaki' müteveffa Mustafa Yazıcı veresesinin sakine olduğu menziline varıp ceride-i şer'iiyyede muharrerü'l-esami müslimin huzurlarında akd-i meclis-i şer'-i âli ettikte zât-ı ceride-i şer'iiyyede mazbutu'l-esami müslimin ta'rifleriyle muarrefe Hanife bintü'l-mezbûr El-Hac Mustafa Yazıcı nam Hatun meclis-i makud-ı mezkûrda hala zevc-i Ahmet Ağa ibn Mehmed muvacehesinde li ebeveyn er karındaşı Said hazır olduğu halde ikrâr-ı tam ve ta'bir-i ani'l-merâm edip medine-i mezbûreye muzaf Çarşamba Kazası kurrasından Gömni Karyesi hududu dâhilinde vaki' inde'l-ahali ve'l-ciran ma'lûmü'l-hudud ve Holoz Hüseyin yeri ve koru ve ağaç dibi ve Hacı Mehmed oğlu tarlası demekle muarrefe ceman beş kıt'a tarlalarda vaki' bir bab menzil ve bir bab samanlane ve bir bab dükkân ve bir bab anbar ve bir bab fırında dört sehim itibarıyla bir sehim ve tarla-yı mezkûrda üç sehim itibarıyla bir sehim hisse-i şayi'ası bana ve tarla-yı mezkûrlarda bir sehim derununda vaki' mezkûr ebniyelerde dahi iki sehim hissesi karındaşım hazır merkûm Said Bey olup şimdi benimle hazır-ı merkûm karındaşım Said Bey ber-tashih-i mezkûr hissemizi mahallinde talibi zuhurunda bâ re'y sahib-i arz memuru huzurunda bey' ve ferağa ve bedelini ahz ve kabza ve bi'l-cümle makbuz taraflarımıza irsal ve isale ve hususat-ı mezkûr mütevakkıf olduğu umurun küllisine tarafımızdan vekâlet-i amme-i mutlaka-i sahiha-i şer'iiyye ile merkûm Ahmet Ağa'yı hazır-ı kabul ve hizmet-i lazımesini kemâyenbağı edaya ta'ahhüd ve iltizam eyledim dediğini kâtip mumaileth cümlesini ketb ve tahrir ve ma'an mursel ümena-i şer'e gelip ala vukuihi inha ve tefhim etmeğın mâ vaka bi't-talep ketb olundu. Fi'l-yevmi'l samın min Şevvali'l-mükerrem lisene selase mie ve elf

Hüküm:18 Penayut Pelesendi veled Yori'nin mülk ve hakkını satması için vekil tayin etmesi

Fi'l-asl Sivas Vilayeti dâhilinde Karahisar-ı Şarki Sancağı kurrasından Dorucu Karyesi mütemekkinlerinden olup Canik Sancağı'nda merkez liva bulunan medine-i Samsun mahallatından Said Bey Mahallesi'nde li ecli'l-ticare mütemekkin şahs-ı ceride-i şer'iiyyede

mazbutu'l-esami kesan tarifleriyle marûf Teba-i Devlet-i Âliyye'nin Rum milletinden Penayut Pelesendi veled-i Yori medine-i mezbûre mahkemesinde makud-ı huzur-ı şer'-i hatır-ı lazımü't-tevkirde mahkeme-i bedayet hukuk azalarından olup meclis-i mezkure celb olunan Kocabaş Yorgaki veled Kostanti ve mülazım aza Mehmed Tevfik Efendi ibn Süleyman Efendi hazır oldukları halde ikrar-ı tam ve takrir-i kelim edip salifü'z-zikr Karahisar-ı Şarki mahallatından Seyran Tepesi'nde Yeni Mahalle'de vaki' bâ-tapu şira'en ve müstakilen mülk ve hakkım olan bir taraftan Yemenici Yani ve bir taraftan Balcı Dimitri menzilleri ve bir taraftan Dülger Sarı arsası ve bir taraftan tarik-i amm ile mahdud bir kıt'a arsamı mahallinde talibi zuhurunda bedel-i misliyle bey' ve memuru huzurunda ferağ ve takrire ve bedelini ahz ve kabza ve makbuzunu bana irsal ve isale ve husus-ı mezkûr mütevakkıf olduğu umurun küllisine tarafımdan vekâlet-i amme-i mutlaka-i sahiha-i şer'iyeye ile el-haletü hâzihi Karahisar-ı Şarki mahallatından mahalle mütemekkinlerinden millet-i merkumesinden (silik) nâm kimesneyi (silik) vekil nasb ve ta'yin (Silik) mâ vaka bi't-talep ketb olundu. Fi'l-yevmi'l samîn (silik)

Sayfa:7

Hüküm:19 Aişe Hatun ve kardeşleri arasındaki veraset taksimi için Mustafa Efendi'nin vekil tayin edilmesi

Husus-ı âti'l-beyânın mahallinde ketb ve tahriri için savb-ı şer'-i enverden me'zunen irsal olunan katib Mehmed Emin Efendi ibn Osman Efendi medine-i Samsun'da ka'in Said Bey Mahallesi'nde vaki' Hacı Müezzîn oğlu Hasan Efendi'nin sakin olduğu menziline varıp ceride-i şer'iyede mazbutü'l-esami müslimin ta'rifleriyle muarrefe Aişe Hatun binti Süleyman meclis-i makud-ı mezkûrda Kale Mahallesi ahalisinden Esir oğlu Mustafa ibn Mehmed muvacehesinde mezbûre Aişe Hatun'un li ebeveyn er karındaşları Salih ve Hüseyin ve Seyit Abdulhalim Ağalar hazır oldukları halde ikrar-ı tâm ve takrir-i kelâm edip salifü'z-zikr Said Bey Mahallesi'nde vaki' bir taraftan Seyit oğlu Mustafa ve Şerife Hanım arazileri ve bir taraftan Savfet zade Abdullah Efendi ve bir taraftan Hacı Ali oğlu Mustafa Efendi vereseleri ve bir taraftan Kansız zade Hasan Efendi tarlaları ile mahdud bir kıt'a tarlada sehham beş sehimi itibarıyla bir sehimi hisses-i bana ve birer sehimden (...) sehmi dahi karındaşlarım hazır-ı merkumunun olup şimdi benimle karındaşlarım merkumun Salih ve Hüseyin ve Seyit Abdulhalim'den her birimiz ber-tashih-i mezkûr hissemizi talibi zuhurunda bâ-re'yi sahib-i arz me'muru huzurunda ferağ ve takrire ve bedelini ahz u kabz ve makbuz bizlere şayet ve husus-ı mezkûr mütevakkıf olduğu umûrun küllisine tarafımızdan vekâlet-i mutlaka-i sahiha-i şer'iyeye ile merkûm Mustafa'yı hazıran-ı merkumanın nasb (...) mazarat vekil eyledik

dediklerinde vekil merkûm dahi ber-minvâl-i muharrer vekâlet-i merkumeyi kabul ve hizmet lazımesini edâya ta'ahhüd ve iltizam eyledim dediğini kâtip mumaileyh mahallinde ketb ve tahrir ve ma'an ümena-i şer'le meclis-i şer'e gelip âlâ vukuihi işhad ve tefhim etmeğin mâ vaka bi't-talep ketb olundu. Fi'l-yevmi'l işrin min şehr-i Ramazanü'l-mübarek sene ihda ve selase mie ve elf

Hüküm:20 Abdullah Efendi'nin verasetinin taksimi ve varislerin mallarını satması için vekil tayin etmelerine dair

Marûz-ı daileridir ki

Medine-i Samsun mahallatından Kal'e Mahallesi'nde sakin iken bundan akdem vefat eden Abdullah Bey zade Osman Ağa ibn Abdullah Bey ibn İshak Bey'in veraseti mahalle-i mezbûrede sakinler zevce-i menkuha-i metrukesi Şefika Hanım binti Süleyman ile sulbiye kebire kızı Hatice Hanım ve Giresun Kasabası mahallatından Kale Mahallesi'nde sakin Ömer zadeleri İshak ve Mehmed ve sağır Salih ve cünün-ı mutbık ile mecnun Ahmet Efendilere benun Ali Bey ibnül-mezbûr İshak Bey'e münhasıra ba'dehu mezbûr Mehmed Efendi dahi vefat edip onun dahi veraseti salifü'z-zikr Giresun'da sakin ve sakineler zevce-i menkuha-i metrukesi Aişe Hanım ibneti Ahmet ve sulbiye-i sağır oğulları Abdullah ve Mahmut ve Mehmed'e münhasıra ve tashih-i mesele-i mirasları bi hükmü'l-münâsahatü's-şer'iyye iki yüz elli altı sehinden olup sehham-ı mezbûreden otuz iki sehmi zevce-i mezbûre Şefika Hanım'a ve yüz yirmi sekiz sehimi ibnet-i mezbûr Hatice Hanım'a ve yirmi dörder sehinden cem'an yetmiş iki sehimi emmi zadeleri merkumun Salih ve İshak ve Ahmet Efendilere ve üç sehimi zevce-i mezbûre Aişe Hanım'a yedişer sehinden cem'an yirmi bir sehimi sağırın-ı mezbûrun Abdullah ve Mahmut ve Mehmed'e isabeti inde'l-şer'i'l-enver zahir ve mütehakkık olduktan sonra zât-ı ceride-i şer'iyyede muharrerü'l-esami müslimin ta'rifleriyle muarrefeler zevce-i mezbûre Şefika bint-i kebire-i mezbûre Hatice hanımlar taraflarından zikr-i âti hususta vekil-i müseccel-i şer'iyyeleri Said Bey Mahallesi ahalisinden Müfit zade Abdullah Efendi ibn Seyit Mustafa medine-i mezbûre mahkemesinde makud-ı huzur-ı şer'-ide duhan tüccar-ı sağırından Hacı Hüseyin zade El-Hac Seyit Hüseyin Halit Ağa ibnü'l-mezbûr El-Hac Hüseyin muvacehesinde sağır-ı mezbûr Salih ve mecnun-ı merkum Ahmet Efendilerin bâ huccet-i şer'i dahi sağırleri li ebeveyn biraderleri mumaileyh İshak Bey ile diğer sağırın mezbûrun Abdullah ve Mahmut ve Mehmed'in tesviye-i umurlarına kezalik bâ-huccet-i şer'iyye vasi-i mensubeleri ve zevce-i mezbûre Aişe Hanım tarafından dahi zikr-i âti hususta vekil-i şer'ileri babası merkûm Ahmet tarafından müvekkilesi mezbûre Aişe Hanım ile vasileri olduğu sağırın-ı mezbûrunun hisse-i

ırsiyelerini vazi'atü'l-yed olanlardan talep ve da'va ve ahz u kabza ve deyn-i tasvirinde muhasemeye ve husus-ı mezkur mütevakkıf olduğu umûrun küllisine 1298 senesi Cemaziyelahirinin yirmi birinci günü tarihiyle muvarrih ve ol tarihte maru'l-beyan Giresun Kazası naibi bulunan Mehmed Şükrü Efendi'nin imzasıyla mümza ve zahiri anifü'z-zikr Giresun mahkeme-i bedayetten musaddak bir kıt'a vekalet hatmı natık olduğu üzere aharı tevkile me'zun vekil-i şer'ileri maru'l-beyan Kale Mahallesi ahalisinden Recep Kapudan zade Mustafa Efendi ibn Recep dahi ber-muceb-i huccet-i mezkure haiz olduğu me'zuniyete binaen tarafından ber-vech-i âti hususta vekil müseccel şer'isi Teba-i Devlet-i Âliyye'nin Rum milletinden Yordam veled Pavli hazır olduğu halde bi'l-ve kale ikrar-ı tâm ve takrir-i kelâm edip müteveffa-yı merkûm Osman Ağa'nın müsbet-i kesiresi olmakla menkul terekesi düyununa vefâ etmeyip te'diye-i deyn için müsavat-ı şer'iiyyeye binaen akarı dahi şer'an bey' olunup edâ-yı deyn olunmak lazım geldiği ecilden müteveffa-yı merkumun hayatında ilel-vefat yedinde müstakilen mülk ve hakkı olan medine-i mezbûrenin Hamalpazarı'nda vaki' bir taraftan Hacı Hüseyin zadeleri bir taraftan Amasya muhasebecisi Osman Raif Efendi mağazaları ve bir taraftan Medrese Camii Şerifi arsası ve bir taraftan tarik-i amm ile mahdud yekdiğerine muttasıl iki bab mağazayı müvekkilelerim mezbûratan Mustafa ve Hatice hanımlar kibel-i şer'den mezun olduklarına bina'en bâ ma'rifet-i münâdi sûk-ı sultani ve cemi' mecma-i nâs olan mahallerde ben nida ve müzayede olundukta rağbet-i nâs inkitâ'ında dükkaneyn-i mahdudeyn-i mezkureteyn yüz elli iki adet lira-yı Osmani'de mumaileyh El- Hac Seyit Halil Ağa üzerinde karar ve ziyade ile talib-i aharı zuhur etmeyip mezkur yüz elli iki adet lira-yı Osmani mahdudeyn-i ve mezkureteynin el-yevm semen-i misli idüğü ceride-i şer'iiyyede muharrerü'l-esami müslimin ihbarlarıyla mütehakkık olmakla dükkaneyn-i mahdudeyn-i mezkureteynde olan müvekkilelerim mezbûratan Şefika ve Hatice Hanımların ber-tashih-i mezkur hisse-i ırsiyelerini müvekkillerime izafetle ben ve hazır vekil-i merkûm dahi müvekkilleri asıl mezbûr İshak Bey ile vasisi olduğu mecnun Ahmet Efendi dahi merkûm Ahmet Ağa'nın vasileri olduğu sağırun-ı mezbûrun ile zevce-i mezbûre Aişe'nin ber-tashih-i mezkure hisse-i ırsiyelerini müvekkillerime izafetle her birimiz bi'l-ve kale cem'-i müştemilatıyla tarafından icab ve kabulü havi şurut-ı müfside ve mevazi'den âri bey'-i bât-ı sahih-i şer'i ile mezkûr yüz elli iki adet lira-yı Osmani mukabelesinde mumaileyh El-Hac Seyit Halil Ağa'ya bey' ve temlik ve teslim eylediğimizde ol dahi ber vech-i muharrer iştirâ ve temlik ve teslim ve kabz ve kabul eyledikten sonra semeni olan mezkûr yüz elli iki adet lira-yı Osmani'yi mumaileyh El-Hac Seyit Ağa yedinden her birimiz müvekkil ve müvekkilelerimize izafetle bi'l-ve kale tamamen ve kâmilan ahz u nefis ve müteveffa-yı merkumun defter-i kassamına idhâl olunmasıyla fimâ-ba'd

dükkaneyn-i mahdudeyn-i mezkureynde müvekkillerim mezbûratan Şefika ve Hatice Hanımlar ile hazır vekil merkum mezbûranın Yordam'ın müvekkilleri İshak Bey ile dâhil olduğu sağır Salih ve mecnun Ahmet Efendiler ve diğer sağırın-ı mezbûrun Abdullah ve Mehmed ve Mahmut ve zevce-i mezbûre Aişe'nin asla ve akçe terakkiye hükmü olup da alaka ve medhalleri kalmayıp mumaileyh El-Hac Seyit Halil Ağa'nın mülk-i müşterası ve hakk-ı sarihi olmuştur keyfe ma-yeşa ve yahtar malik ve mutasarrıf olsun dedikte vekil merkûm Abdullah Efendi'nin bi'l-vekale takrir-i meşruhunu müvekkillerine izafet ve vekil-i mezbûr Yordam ve mumaileyh Hacı Seyit Ağa'dan her biri bi'l-muvacehe tahkik ve ba'is min tefrik etmeğin bu surette dükkaneyn-i mahdudeyn-i mezkureteyn vekil merkûm Abdullah Efendi ile hazır vekil-i merkûm Yordam'ın takrirleriyle mumaileyh El-Hac Seyit Halil Ağa üzerine kayd ve yedine bir kıt'a koçan ilmühaberinin itası hususunun defter-i hakani memurluğuna emir ve havale buyrulması iktiza eylediği bâ-tescil ilâm olundu. Fi'l-yevmi'l-sani aşer min Şevvâli'l-mükerrem sene ihda ve selase mie ve elf

Hüküm:21 Hanife Hanım'ın malını satması için Emin Efendi'yi vekil tayin etmesi

Husus-ı âti'l-beyânın mahallinde ketb ve tahriri için savb-ı şer'-i enverden me'zunen irsal olunan Serkâtib Naim Efendi'yi medine-i Samsun mahallatından Hançerli Mahallesi'nde vaki' müteveffa Halim Kadızade Mehmed Tevfik Efendi'nin sakin olduğu menziline varıp ceride-i şer'iiyyede muharrerü'l-esami müslimin huzurlarında akd-i meclis-i şer'i âli ettikte zât-ı kezalik ceride-i şer'iiyyede mazbutu'l-esami kesân ta'rifleriyle muarrefe mumaileyh Tevfik Efendi'nin validesi Hanife Hanım ibnet-i El-Hac Ali meclis-i makud-ı mezkûrda mahdumu mumaileyh Tevfik Efendi ibn Süleyman Efendi mahzarında Osman Kadı zade Mehmed Emin Efendi ibn Osman Efendi hazır olduğu halde ikrar-ı tâm ve ta'bir-i âni'l-merâm edip bundan akdem vefat eden zevcem Süleyman Efendi ibn Abdulhalim Efendi'den müntakil Subaşı nam mahalde vaki' bir taraftan biraderim İbrahim Efendi ve bir taraftan Kerimem Lütfiye Hanım ve bir taraftan Halil Kadızade Ahmet Efendi mağazaları ile mahdut bir bab kargir mağazada olan sekiz sehimi itibarıyla bir sehimi hisse-i şayi'amı bin beş yüz kuruşu semeni mukabele memuru huzurunda bey' ve takrire ve husus-ı mezkûr mütevakkıf olduğu umurun küllisine tarafımdan vekâlet-i mutlaka-i sahiha-i şer'iiyye ile hazır mumaileyh Emin Efendi'yi vekil nasb ve tayin eyledim dedikte ol dahi vekâlet-i merkumeyi kabul ve hizmet-i lazımesini kemayenbağı edaya ta'ahhüd ve iltizam eyledim dediğini Efendi mumaileyh mahallinde ketb ve tahrir ve ma'an mürsel ümena-i şer'le meclis-i şer'e gelip âlâ vukuihi inha ve takrir etmeğin mâ vaka bi't-talep ketb olundu. Fi'l-yevmi'l-salis aşer min Şevvâli'l-mükerrem li sene ihda ve selase mie ve elf

Hüküm:22 Havva Hatun'un kızı Hamide'yi Fatma Hanım'ın yanına hizmetçi olarak vermesine dair

Husus-ı âti'l-beyânın mahallinde ketb ve tahriri için taraf-ı şer'-i şerif-i enverden me'zunen irsal olunan kâtib Hakkı Efendi medine-i Samsun mahallatından Cedid Mahallesi'nde vaki' İran Devleti Şehbenderi İzzetlü Ahmet Bey Efendi'nin sakin olduğu konağına varıp akd-i meclis-i şer'-i âli ettikte fi'l-asıl Çürüksu muhacirlerinden olup mahalle-i mezbûrede sakine ve zat-ı ceride-i şer'îyyede muharrerü'l-esami müslimin ta'rifleriyle muarrefe olan Havva Hatun ibnete İsmail bin Abdullah meclis-i makud-ı mezkûrda mumaileyh Ahmet Bey Efendi'nin hadimi olup kezalik zât-ı ceride-i şer'îyyede mazbutu'l-esami kesan ta'rifleriyle muarrefe olan iş bu ba'isü'l-vesika Fatma Hanım ibnet-i Şakir Efendi tarafında atide ismi muharrer bir nefer sağire kızı kendi nefsi için icare vekil-i müseccel-i şer'isi Teba-i Devlet-i müşarun ileyhadan Haydar Bey ibn Ahmet hazır olduğu halde bi'l-velaye ikrar-ı tam ve ta'bir-i ani'l-meram edip iş bu hazıratü bi'l-meclis tahminen sekiz yaşında sadriye sağire kızım Hamide ibnet-i Gül Kel Ahmet nam sağirenin asla malı olmayıp ben dahi kızım sağire-i hazıra-i mezbûreyi nafaka ve iksaya iktidarım olmayıp muhtaç olmamla kızım sağire-i mezbûreyi beher şehri otuz kuruş ücret tesmiyesiyle vekil mumaileyhin müvekkilesi mezbûre Fatma Hanım'ın yanında kendine hizmet etmek üzere müvekkilesine izafetle vekil mezbûr Haydar Bey'e bi'l-velaye icar ve teslim eylediğimde ol dahi ber vech-i muharrer bi'l-vekale isticar ve teslim ve kabul eyledikten sonra

Sayfa:8

Beher şehir kavlı olunan ücret-i mezkûreyi kızım sağire-i hazıra-i mezbûrenin nafaka ve kisvebeha ve sair levazım-ı zaruriyesine harç ve sarfa müvekkilesine izafetle vekil mezbûr Haydar Bey'e bi'l-velaye emir ve tevkil eyledim dedikte ol dahi bir minvâl-i muharrer harç ve sarfa bi'l-vekale ta'ahhüd ve iltizam eylediği kâtib mumaileyh mahallinde ketb ve tahrir ve ma'an mürsel ümenâ-i şer'le meclis-i şer'e gelip alâ vukuihi inhâ ve takrir etmeğin mâ vaka bi't-talep ketb olundu. Fi'l-yevmi'l aşer min şehir-i Şevvali'l-mükerrem li sene ihda ve selase mie ve elf

Hüküm:23 Yusuf Ağah Efendi'nin evindeki eşyaların eşi Huriye Hanım'a ait olduğunu bildirmesi

Husus-ı âti'l-beyânın mahallinde ketb ve tahriri için bi'l-iltimas bu da'ileri medine-i Samsun mahallatından Hançerli Mahallesi'nde vaki' Canik Sancağı müdde-i umumi mu'avini Yusuf Ağah Efendi'nin müste'ciren sakin olduğu menzile varıp ceride-i şer'iyede mazbutu'l-esami müslimin huzurlarında akd-i meclis-i şer'-i olundukta mumaileyh Yusuf Ağah Efendi ibn Ahmet meclis-i makud-ı mezkûrda hala zevcesi olup zat-ı ta'rif-i şer'i ile muarrefe Huriye Hanım ibnet-i Hüseyin Bey mahzarında ikrar-ı tam ve takrir-i kelâm edip işbu üzerimde labis olduğum elbisemden ma'ada ism-i mal itlâk olunur nesnem olmayıp zevcem mumaileyh ile sakin olduğumuz menzil derununda mevcut bi'l-cümle bana nisbet olunan melbusat ve mefruşat ve avani nuhasiye ve gayr-ı muhasebede benim asla ve kat'a alaka ve medhalim yoktur mecmu'u zevcem mumaileyha Huriye Hanım'ın mal ve mülküdür dedikte gıbbe't-tasdik-i şer'-i mâ vaka bi't-talep ketb olundu. Fi'l-yevmi'l-hamis aşer min şehr-i Şevvali'l- mükerrerem li sene ihda ve selase mie ve elf

Hüküm:24 Osman Ağa'nın verasetinin taksimi ve Osman Ağa'nın borcunun ödenmesi için mal satımına dair

Marûz-ı daileridir ki

Medine-i Samsun mahallatından Kale Mahallesi'nde sakin iken bundan akdem vefat eden Abdullah Bey zade Osman Ağa ibn Abdullah Bey ibn İshak Bey'in veraseti mahalle-i mezbûrede sakinler zevce-i menkuha-i metrukesi Şefika binti Süleyman ile sulbiye-i kebire kızı Hatice hanımlara ve Giresun Kasabası mahallatından Kale Mahallesi'nde sakinler emmi zadeleri İshak ve Mehmed ve sağır Salih ve cünün-ı mutbık ile mecnun Ahmet Efendi'lere benun Ali Bey ibnü'l-mezbûr İshak Bey'e münhasıra ba'dehu mezbûr Mehmed Efendi dahi vefat edip onunda veraseti salifü'z-zikr Giresun'da sakin ve sakineler zevce-i menkuha-i metrukesi Aişe Hanım ibnete Ahmet ve sulbi sağır oğulları Abdullah ve Mahmut ve Mehmed'e münhasır ve tashih mesele-i mirasları bi hükmü'l-fera'iz iki yüz elli altı sehimden olup siham-ı mezbûreden otuz iki sehim zevce-i mezbûre Şefika Hanım'a ve yüz yirmi sekiz sehim ibnet-i mezbûre Hatice Hanım'a ve yirmi dörder sehimden cem'an yetmiş iki sehim emmi zadeleri merkumun Salih ve İshak ve Ahmet Efendilere ve üç sehim zevce-i mezbûre Aişe Hanım'a ve yedişer sehimden cem'an yirmi bir sehim sağırın-ı mezbûrun Abdullah ve Mahmut ve Mehmed'e isabeti inde'l-şer'i'l-enver zahir ve mütehakkık olduktan sonra zât-ı ceride-i şer'iyede muharrerü'l-esami müslimin ta'rifleriyle muarrefe zevce-i mezbûre Şefika ibnet-i

kebire Hatice Hanımlar tarafından zikr-i âti hususunta vekil-i müseccel-i şer'isi Said Bey Mahallesi ahalisinden Savfet zade Abdullah Efendi ibn Seyit Mustafa medine-i mezbûre mahkemesinde makud-ı ve huzur-ı şer'-ide medine-i Samsunun Said Bey Mahallesi ahalisinden Niksarlı zade Mehmed Efendi ibn Hacı Salih ile teba-i Devlet-i Âliyye'nin Rum milletinden Kocabaş Yorgaki Ağa veled Kostanti muvacehelerinde sağır-ı mezbûr Salih ve mecnun Ahmet Efendi'nin bâ-huccet-i şer'iyye vasi-i mensubeleri li ebeveyn biraderleri mumailayh İshak Bey ile diğersağırun mezbûrunun tesviye-i umurlarına keزالik bâ hüccet-i şer'iyye dahi mensubları zevce-i mezbûre Aişe Hanım tarafından dahi zikr-i âti hususta vekil-i şer'ileri babası merkûm Ahmet tarafından müvekkilesi mezbûre Aişe Hanım'la vasileri olduğu sağırun-ı mezbûrun Abdullah ve Mahmut ve Mehmed'in hisse-i ırsiyelerini vazitü'l-yed olanlardan talep ve da'vayı ahz-u kabza ve deyn zuhurunda muhasamaya ve husus-ı mezkûr mütevakkıf olduğu umurun küllisine 1298 senesi Cemâziyelahirinin yirmi birinci günü tarihiyle muvarrih ve ol tarihte maru'l-beyan Giresun Kazası na'ibi bulunan Mehmed Şükrü Efendi'nin imzasıyla mûmza ve zahir anifü'z-zikr Giresun mahkeme-i bedayetinden musaddak bir kıt'a vekâlet hücceti natık olduğu üzere aharı tevkile me'zun vekil-i şer'ileri maru'l-beyan Kale Mahallesi ahalisinden Recep kapudan zade Mustafa Efendi ibn Recep dahi ber mucib-i hüccet-i mezkure haiz olduğu me'zuniyete bina'en tarafından ber-vech-i âti hususta vekil-i müseccel-i şer'isi Teba-i Devlet-i Âliyye'nin Rum milletinden Yordam veled Yani hazır olduğu halde bi'l-ve kale ikrar-ı tam ve takrir-i kelâm edip müteveffa-yı merkûm Osman Ağa'nın müsbet duyun-ı kesiresi olmakla menkul terekesi düyununa vefâ etmeyip te'diye'i deyn için mesmu'at-ı şer'iyyeye bina'en (...) dahi şer'an bey' olunup edâ-yı deyn olunmak lazım geldiği ecilden müteveffa-yı merkumun hal-i hayatında ile'l-vefat yedinde müstakilen mülk ve hakkı olan medine-i mezbûrenin Kuruyelbe nam mahalde vaki' bir taraftan lebb-i derya ve bir taraftan müteveffa Osman Ağa'nın kerimesi Hatice tarlası ve iki taraftan tarik-i amm ile mahdud fevkani bir bab kahve ve bir bab oda ve tahtani bir ahır müştemil bir bab kahvehane ma'a havlu derununda dört dip zeytun müvekkillerim mezbûretan Şefika ve Hatice Hanımlar kıbel-i şer'-iden me'zun olduklarına bina'en bâ ma'rifet-i münâdi sük-i sultânî ve mecma-i nâs olan mahallerde nida ve müzayede olundukta rağbet-i nâs inkıta'ında Şehvehane-i Kahvehaney-i mahdud-ı mezkûr kırk adet lira-yı Osmani mukabelesinde merkuman Mehmed Efendi ve Yorgaki Ağalar üzerlerinde karar ve ziyade ile talib-i aharı zuhur etmeyip mezkûr kırk adet lira-yı Osmani kahvehane ve havlu mahdud mezkûrun el-yevm semen-i misli idüğü ceride-i şer'iyyede muharrerü'l-esami müslimin ihbarlarıyla mütehakkık olmakla kahvehane-i mahdud-ı mezkûrda olan müvekkilelerim mezbûratan Şefika ve Hatice Hanımların ber-tashih-i mezkûr hisse-i

ırsiyelerini müvekkileleri izafetle ben ve hazır-ı vekil-i merkûm dahi müvekkilleri asıl mezbûr İshak Bey ile vasisi olduğu mecnun Ahmet Efendi ve Salih Efendi ve dahi merkûm Ahmet Ağa'nın vasileri olduğu sağıratın-ı mezbûratan ile zevce-i mezbûre Aişe'nin ber-tashih-i mezkûr hisse-i ırsiyelerini müvekkillerine izafetle her birimiz bi'l- vekale cem'-i müştemilatıyla tarafından icab ve kabulü havi ve şurût-i müfside ve muvaza'adan ari ber'-i bat-ı sahih-i şer'i ile mezkûr kırk adet lira-yı Osmani mukabelesinde merkuman Mehmed Efendi ve Yorgaki Efendilere bey' ve temlik ve teslim eylediğimizde onlar dahi ber-vech-i muharrer iştira ve temlik ve teslim ve kabz u kabul eyledikten sonra semeni olan mezkûr kırk adet lira-yı Osmaniye merkuman Mehmed Efendi ve Yorgaki Efendi yedlerinden her birimiz müvekkil ve müvekkillerimize izafetle bi'l-ve kale tamamen ve kâmilan ahz u kabz ve müteveffa-yı merkumun defter-i kassamına idhal olunmasıyla fima-ba'd kahvehane ve havlu mahdut mezkûrda müvekkilelerim mezbûran Şefika ve Hatice hanımlar ile hazır ve vekil merkûm Yordam'ın müvekkilleri asıl İshak Bey ile dahi vasi olduğum Cafer Salih ile mecnun Ahmet ve diğer sağıran-ı mezbûratan Abdullah ve Mahmut ve Mehmed ve zevce-i mezbûre Aişe'nin asla ve kat'a medhalleri kalmayıp merkuman Mehmed Efendi ve Yorgaki Efendilerin mülk-i müşteraları ve hakkı sarıhleri olmuştur keyfe ma-yeşa ve yahtar malik ve mutasarrıf olsunlar dedikte ve vekil merkûm Abdullah Efendi'nin takrir-i meşruhu müvekkillerine izafetle vekil merkûm Yordam ve merkuman Mehmed Efendi ve Yorgaki Efendiden her biri bi'l-muvacehe tahkik ve bi'l-müşafehe tasdik etmekle bu surette kahvehane ve havlu mahdut mezkûrlar ile dört dip zeytünleri vekil merkûm Abdullah Efendi ile hazır merkûm Yordam'ın takriiriyle merkuman Mehmed Efendi ve Yorgaki Efendi üzerine müştereken kayıt ve yedlerine birer kıt'a koçan ilmühaber itâsı hususunun defter-i hakani memurluğuna emir ve havale buyrulması iktiza eylediği bâ-tescil ilâm olundu. Fi'l-yevmi'l-sani aşer min Şevvali'l-mükerrem sene ihda ve selase mie ve elf

Hüküm:25 Aişe Hatun'un oğlu Sabri'nin bülüğa erip malının babasından alınmasını talep etmesi

Marûz-ı daileridir ki

Medine-i Samsun mahallatından Bazar Mahallesi'nde sakine iken bundan akdem vefat eden Aişe bint-i Ahmet'in sadri oğlu ve sin ve cüssesinin bülüğa tahmili ve bülüğünü mukırr ve mutasarrıf olup ber vech-i âti rüşd olduğu iddi'a eden iş bu ba'isü'l-ilâm Sabri ibn Mustafa medine-i mezbûre Bedayet mahkemesinde makud-ı huzur-ı şer'-ide hal-i siğarında tesviye-i umuruna kıbel-i şer'-iden vasi nasb ve ta'yin olunan babası merkûm Mustafa muvacehesinde

da'va ve takrir-i kalam edip hala ben akil ve baliğ ve bülüğümü rüşdüm mütezemmim olup umurumu bi'z-zât ru'yete kadir ve i'anet vasiden müstağni olmakla validem ve murisem müteveffiyeye-i mezbûre Alime'nin hin-i- vefatında vasisi benimle babam merkûm Mustafa Ağa ve hemşirem Aliye'ye münhasıra ba'dehü mezbûre Aliye dahi vefat edip veraseti babam mezbûre Mustafa'ya münhasıra ve tashih-i mesele-i mirasımız bi hükmü'l-münasahatü's-şer'iyeye dört sehimden olup siham-ı mezbûreden iki sehim bana ve diğer iki sehim dahi mezbûr Mustafa'ya isabeti tahkikinden sonra murisem validem müteveffiyeye mezbûre Alime'nin hal-i hayatında yedinde müstakilen mülk ve hakkı olup ba'dehu vefatına tashih-i mezkûr üzere benim ile babam mezbûr Mustafa Ağa'ya mevrus olan ve salifü'z-zikr Bazar Mahallesi'nde vaki' bir taraftan Hafız Salih Efendi ve bir taraftan Çelebi zade Ahmet Efendi ve bir tarafında Çelebi zade Mustafa Efendi ve bir tarafta tarik-i amm ile mahdud bir kıt'a arsada olan ber-tashih-i mezkûr iki sehim hisse-i şayi'ama el-haletü hazihi babam vasi merkûm Mustafa Ağa vaziatü'l-yed eder olmakla su'al olunup arsa-i mezkurede olan keزالik iki sehim hissemenden kifayed ve bana red ve teslime babam mezbûr Mustafa Ağa'ya kibel-i şer'-iden tenbih olunmak muradımdır deyû ba'de'l-da'va gıbbe's-su'âl ahi'l-merkûm Mustafa Ağa cevabında oğlu müdde-i merkûm Sabri'nin ber-vech-i muharrer arsada olan iki siham-ı hisse-i şayi'asına bi'l-vesaye vaziatü'l-yedin ikrar lakin rüşd olduğunu inkâr edilmek müdde-i merkûm Sabri'den ber-vech-i muharrer müdde'asına mutabık beyyine talep olundukta her biri usul-i mevzu'asına tatbiken evvelâ bâ-varaka-i mesture sakın oldukları maru'z-zikr Bazar Mahallesi ihtiyar meclisi azalarından Ahmet Ağa ibn Hüseyin bin Abdullah ve Mehmed Efendi ibn Ahmet bin Abdurrahman ve Mehmed Efendi ibn Mehmed bin Mehmed nam müzekkilerden sırren ba'dehu dellal Mehmed Ali bin Mustafa bin Abdullah ve Hacı Himmet oğlu Hüseyin bin Ahmet bin Mehmed'den bi'l-muvacehe alenen lede'l-tezkiye adl ve makbulü's-şehâde idükleri ihbâr olunan Tahir Ağa ibn Mustafa bin Abdullah ve Tarakçı oğlu Seyit bin Hüseyin bin Abdullah nâm kimesneler li ecli's-şehade meclis-i şer'e hazıran olup eserü'l istişhad fi'l- hakika müdde-i merkûm Sabri hala akil ve baliğ ve buluğuna rüşdi müttezim olunup umurunu ru'yete kadir ve i'anet (silik) ber vech üzere şahidlerimiz (silik)

Sayfa: 9

Hüküm:26 Hüseyin Bey'in Hasan Şeyh nam Efendi'ye emaneten verdiği cariyesini Hasan Efendi'den geri alması Hacı İsmail Bey'i vekil tayin etmesi

Medine-i Samsun'a muzaf Bafra Kazası kurrasından Engiz Karyesi'nde meskûn Emiray muhacirin-i çerakeseden ve Hüseyin Bey ibn Hüseyin medine-i mezbûre mahkemesinde

makud-ı huzur-ı şer'-ide mahkeme-i Bedayet hukuk azalarından olup meclis-i mezkure celb olunan mekremetlü Mehmed ve mülazım aza Mehmed Tevfik Efendiler hazır oldukları halde ikrar-ı tam ve takrir-i kelâm edip Kastamonu Vilayeti dâhilinde Yol Sancağı'na tabi' Ruzce Kazası kurrasından Ayar Bey Karyesi'nde meskûn muhacirin-i merkumeden Hasan Şeyh nâm kimesneye bundan akdem yedimde şira'en mülküm olan Zekaş nam bikr-i baliğa bir nefer cariyemi be-tarakü'l-emane teslim etmiş ve binaen aleyh şimdi cariyeye-i mezkuremi mahallinde merkûm Hasan Şeyh nâm kimesneden talep ve da'va ahz u kabza ve tarafıma irsal ve teslime ve inde'l-iktiza sulh ve ibraya ve husus-ı mezkûr mütevakkıf olduğu umurun küllisine tarafımdan vekâlet-i amme-i mutlaka-i sahiha-i şer'iyye ile el-haletü hazihi salifü'z-zikr Düzce Kasabası'nda meskûn Emirayı çerakiseden Hacı İsmail Bey ibn (...) nâm kimesneyi kabulüne mevkuf vekil ve na'ib-i menab nasb ve ta'yin eyledim dedikte mâ vaka bi't-talep ketb olundu. Fi'l- yevmi'l-rabi' ve'l-işrin min Şevvali'l-mükerrem lisene ihda ve selase mie ve elf

Hüküm:27 Şeyh'in vefatından önce yaptırmış olduğu Dergâh'ın Cami'ye çevrilmesi için gönderilen mazbatanın cevabı

Canik Sancağı'nda merkez bulunan Samsun'da nam-ı nâmi hazret-i şehriyâriye mensûb olarak mukaddema inşâ ettirilmiş olup Şeyh'in vefatı cihetiyle münhal olan Rifa'i Dergâhı'nın heyet-i asliyesiyle camii şerif-i tahvil olunmasına dair Sancağ-ı mezkûr idare meclisinden takdim kılınan mazbataya cevaben doksan bir senesi Saferü'l-hayrının yirmi beşinci günü tarihiyle şerefvarid olan emirname-i sami cenâb-ı sadaratpenahinin mazbata-i mezkure mutala'a Evkaf-ı hümayûn ve maliye nezaret-i celileleriyle muharebe buyruldukta dergâh-ı mezkûrda o seneden beri icrâyı ayin olunmadığından şu halde ifası ileride harabına bari olacağından Şeyh'in vefatıyla münhal olan ta'amiyenin yüz kuruşuyla bir imam ve hatip ve kusur atmış altı kuruşla da mü'ezzin ta'yin olunarak mezkûr Dergâh'ın Camii şerife tahvil hususu emir ve ferman ve ol babda Evkâf-ı hümayûn nezaret-i celilesinden otuz dokuz adedi ve sene merkum Muharremü'l-haramının on altıncı günü tarihiyle muvarrihen şerefvârid tahrirat-ı âliyyeden dahi bu cihetlerin ehil ve erbabı uhdelere tevcihi hakkında lazım gelen mazbata ve ilâmın takdimi irade ve beyan buyrulmuş olduğuna mebni ol vakit Canik Sancağı'nda Evkaf muhasebecisi bulunan Ali Efendi hazır olduğu halde salifü'z-zikr Samsun Kazası ahalisinden izzetlü Emrullah Rıza Efendi ibn Ali ve Mustafa Efendi ibn Mehmed ve Hasan Efendi ibn Mehmed Emin ve Ahmet Efendi ibn Mehmed Vehbi ve Mehmed Kamil Efendi ibn Mehmed ve Mustafa Efendi ibn ibrahim ve Hacı Mehmed Ağa ibn Memiş ve sair mazbutu'l-esami müslimin bâ-cem'ihim liva-i mezkûr idare meclisinde saye'i muvaffakatvâye-

i hazret-i şahannede Samsun Kasabası'nın gün be gün ma'mur ve teksir nüfus etmekte ve kasaba-i mezkurede ka'in Camii şerifler ise sağır olup cuma namazını eda ile mükellef olanlara vefa etmediğinden salat-ı cumayı eda etmekte usret ve meşakkat çekmekte olduklarından kasaba-i mezkure ka'in şeyhin bilâ veled vefatı cihetiyle münhal olan Rifa'i Dergâhı'na minber vazî'iyle cami' olup salat-ı Cuma ve İyidin eda ve ifâ olunmak için nizamına tevfikten izin ve icazeti havi ferman-ı âli suduru ve maliye hazine-i celilesinden mahaz şehri yüz atmış altı kuruş münhal olan ta'amiyenin şehri altmışaltı kuruşla muhacirin-i çerakiseden Hafız Salih Efendi ibn İsmail üzerine cihet-i mezkureden müezzinlik ciheti ber vech-i mübeyyin ma'aş mezkûr ile şurutu mukırra nizamiyesine tatbiken tevcih buyrulması niyazında bin iki yüz doksan bir senesi Şehr-i Rebî'ü'l-evvelinin üçüncü günü tarihinde der-devletmedâra arz ve ilâm olunduğu ve ol tarihte livâ-i mezkûr na'ib-i bulunan El-Hac Mehmed Nuri Efendi'nin sicil-i mahfuzkuyudundan müsteban olmuş ise de berat-ı alışânı şerefsenuh ve sudur etmemiş ve bina'en aleyh mumaileyh Hafız Salih Efendi bilâ veled vukuihi vefatına mebni biri hali ve hizmet-i lazimesi mu'attala kalmış olmakla iş bu ba'isü'l-arz İbrahim Efendi ibn Abdullah da'ileri meclis-i mezkure hala livâ-i mezkûr Evkaf müdürü ref'atlı Ali Osman Efendi hazır olduğu halde ledi'l-imtihan Camii şerif-i mezkûrun mü'ezzinlik cihetine ve hüsn-i savbına malik ferasete ve dirayete cihet-i mezkureye her bir suretle layık ve müstehak olduğu (...) salifü'z-zikr Said Bey Mahallesi ahalisinin müntehib ve muhtarları olduğu mahalle-i mezbûre meclis ihtiyariyesinden mürur şehadetnâme me'linden ve ceride-i nüfusta anifü'l-beyan Said Bey Mahallesi'nin iki yüz kırk sekizinci hanesinde birinci numro ile yirmi dört yaşında mukayyit idüğü dahi nüfus memuru Ali Kemal Efendi ile bekaya ve asker firarisi olmadığı asakir-i redif şahane yüzbaşısı Mehmed Tevfik taraflarından varid olan ilmühaber tezkeresi (silik) müsteban olmakla bu surette zikr olunan mü'ezzinlik ciheti maaş mezkuresiyle şurut (silik) nizamiyesine tatbiken mezbûr İbrahim Efendi'ye tevcih ve yedine bir kıt'a berat-ı şerifi âlişân sadaka ve ihsan buyrulmak ricasına bi'l-iltimas der-devletmedara arz ve ilâm olundu bâki emir ve ferman hazret-i min lehu'l-emrindir. Fi'l-yevmi'l-sabi' ve'l-işrin min Şevvali'l-mükerrem li sene ihda ve selase mie ve elf

Hüküm:28 Kürt İbo zade İbrahim Efendi'nin verasetinden Emine'ye kalan kısmını vasisi Hanife Hatun'un istemesi

Medine-i Samsun mahallatından Kale Mahallesi'nde sakin iken bundan akdem vefat eden Kürt İbo zade İbrahim Efendi ibn Abdullah'ın sulbiye-i sağire kızı Emine'nin emmitesisi ve tesviye-i umuruna kıbel-i şer'-iden vasi mensubesi olup zât-ı tarifi şer'iyye ile muarrefe olan

iş bu ba'isü'l-vesika Hanife Hatun binti el-mezbûr Abdullah medine-i mezbûre mahkemesinde makud-ı huzur-ı şer'-ide ikrar-ı tam ve ta'bir-i ani'l-merâm edip biraderim müteveffa-yı mezbur İbrahim Efendi'nin hayatında ile'l-vefat yedinde mülk ve hakkı olup ba'de vefat vasisi olduğum sağire mezbûre Emine'ye intikal eden Said Bey Mahallesi'nde ve Macar tabyası civarında vaki' ma'lumu'l-hudut bi hasbü'l-terbi'i yüz elli arşın arsadan gayrı ism-i mâl itlak olunur bir nesnesi olmayıp nafaka ve kisveye eşedd ihtiyaç ile muhtaç olduğundan arsa mezkûr bedel-i misli ile ahara ferağ olunup semen-i istirbah olunmak sağire mezbûre hakkında infa' ve evlâ olmağın vech-i meşruh üzere canib-i şer'-iden bana izin verilmek bi'l- vesaye matlubumdur dedikte vaki' hala balâda best olunan minvâl üzere olduğu ceride-i şer'iyde mazbutu'l-esami müslimin ihbarlarıyla zahir ve mukırr olmağın vech-i meşruh üzere kıbel-i şer'-iden mezbûre Hanife Hatun'a izin verildiğini mâ vaka bi't-talep ketb olundu. Fi'l-yevmi'l tasi' ve'l-işrin min Şevvâlü'l-mükerrem lisene ihda ve selase mie ve elf

Hüküm:29 Dudu Hanım'ın Mehmet Efendi tarafından verilen nafakayı kabul etmeyip nafaka talep etmesi

Derun-ı huccet-i şer'iyede mestur sağir Mehmed Bey'in mukaddema farz ve takdir olunan beher şehir yüz elli kuruş nafaka ve kisvesine kifayet etmeyip malının müsa'adesi olduğu bi'l-ihbar mütehakkık olmakla vasiye-i mezbûre Dudu Hanım talebiyle hâkim mevki' sadr-ı kitâb tûbi leh ve hüsn-i me'âb Efendi hazretleri dahi tarih-i vesikadan beher şehir-i sağir mezbûr Mehmed'e yüz kuruş dahi zam ve takdir buyurup cem'an iki yüz elli kuruş olmakla mebalîğ mefruhu mecmu' mezkureyi sağir mezbûr Mehmed Bey'in nafaka ve kisve ve sair velazım-ı zaruriyesine harç ve sarfa ve vakt-i zarurette istidânen ve inde'l-zafer sağir-ı mezbûrun malına rucu'a vasiye-i mezbûre Dudu Hanım'a izin verilmeğın mâ vaka bi't-talep ketb olundu. Fi'l-yevmi'l hadi min Şevvali'l-mükerrem sene ihda ve selase mie ve elf

Sayfa:10

Hüküm:30 Lokor veled Yordam veled Likor'un verasetinin taksimi için Yevan Ağa veled Saralmus'un nın vekil tayin edilmesi

Fi'l-asl Kayserili olup Canik Sancağı'nda merkez liva bulunan medine-i Samsun'da ka'in Kale Mahallesi'nde mütemekkin iken bundan akdem fevt olan Lokor veled Yordam veled Likor'un veraseti salifü'z-zikr Said Bey Mahallesi'nde mütemekkin ve mütemekkineler zevc-i metrukesi Müfide binti Yordam ile sulbi sağir oğlu Yordam ve sulbiye-i kebir kızı Desine ve maru'l-beyan Kayseri'de mütemekkin sulbi kebir oğlu Vâsile münhasıra ber-tashih-i mesele-i

mirasları bi'hükmü'l-fera'iz kırk sehinden olup sehham mezbûreden beş sehimî zevce-i mezbûre ve on dört sehimî ibn merkûm Yordam'a ve yedi sehimî binti mezbûre Desineye ve on dört sehimî ga'ib merkuma vâsile isabeti tahkikinden sonra şahısları ceride-i şer'iyde mazbutu'l-esami kesan ta'rifleriyle muarrefe zevce-i mezbûre (...) ve binti kebire-i mezbûre Desine ve ibnan merkumandan mezbûr Yordam'dan herbiri medine-i mezbûre mahkemesinde makud-ı ve huzur-ı şe'-ide hatır-ı lazımü't-tevkirde anifü'z-zıkr Said Bey Mahallesi mütemekkinlerinden ve teba-i Devlet-i Âliyye müşarun ileyhanın millet-i merkumesinden Yevan Ağa veled Saralmus mahzarında her biri ikrar-ı tam ve takrir-i kalam edip murisimiz müteveffa-yı merkumun hayatında ile'l-vefat yedinde müstakilen mülk ve hakkı olup ba'de vefata bizimle ga'ib ibn merkûm Vâsile mevrus olan ânifü'l-beyan medine-i Samsunda Bedesten derununda vaki' bir taraftan Hacı Yani oğlu Selim Ağa ve bir taraftan Estori Ağa mağazaları ve bir taraftan Kale duvarı ve bir taraftan bedesten derununda vaki' tarik ile mahdud bir kıt'a kargir mağazada olan ber-tashih-i mezkûr hisselerimizi her birimize yüz kuruştan onbir bin yüz seksen kuruş semen-i medfu' ve makbuza mukabelesinde maru'l-beyan Said Bey Mahallesi mütemekkinlerinden ve teba-i Devlet-i Âliyye'nin millet-i merkumesinden Estori Ağa veled Haralmus'a zevce-i (...) memuru huzurunda bey' ve takrire ve husus-ı mezkûr mütevakkıf olduğu umurun külliyesine tarafımızdan her birimiz vekâlet-i mutlaka-i sahiha-i şer'iyde ile merkume Yevan Ağa vekil nasb ve tayin eyledik dediklerinde ol dahi vekâlet-i merkumeyi kabul ve hizmet-i lazımesini kemayenbağı edaya ta'ahhüd ve iltizam etmeğin mâ vaka bi't-talep ketb olundu. Fi'l-yevmi'l salis aşer min Şevvali'l-mükerrem lisene ihda ve selase mie ve elf

Hüküm:31 Mehmed Ali Efendi'nin verasetinin taksimi ve varisler tarafından buraların tapularının alınması

Medine-i Samsun'da ka'in Kale Mahallesi ahalisinden iken bundan akdem vefat eden Hafız Ağa zade Mehmed Ali Ağa ibn Mehmed bin Abdullah'ın verâset-i zevce-i menkûha-i metrûkesi Kevser Hanım ibnet-i Abdullah ile mezbûreden mütevellide sulbiye-i sağire kızları Emine ve Vesile ve kendisinden mukaddem vefat eden diğer zevcesi müteveffıye Gülfiraz ibnet-i Hüseyin'den mütevellide sulbiye-i kebire kızı Memnune ve sulbiye-i sağire kızları Aişe ve Mukaddes ve liebeveyn er karındaşı oğlu Süleyman'a münhasıra ve ber-tashih-i mesele-i mirasları bi'hükmü'fera'iz yüz yirmi sehinden olup sehham mezbûreden on altı sehimî zevce-

i mezbûreye ve ona on beşer sehinden cem'an seksen sehimî bintan mezbûrana ve yirmi beş sehimî ibnü'l-elh merkûm Süleyman isabeti tahkikinden sonra hayvanat mezbûratan Emine ve Vesile'nin tesviye-i emurlarına kibel-i şer'-iden vasi mensubeleri olup zât-ı muarrefe zevce-i mezbûre Kevser Hanım tarafından zikr-i âti hususta vekil müseccel şer'isi mahalle-i mezbûreden Hüsrev Efendi ibn Abdullah medine-i mezbûre mahkemesinde makud-ı ve huzur-ı şer'-ide Said Bey Mahallesi mütemekkinlerinden ve teba-i Devlet-i Âliyye'nin Rum milletinden Düğmeci oğlu Asliye veled Kastî muvacehesinde sağıratan mezbûratan Aîşe ve Hafidesi'nin tesviye-i umurlarına kibel-i şer'-iden vasi mensubeleri olup zat-ı muarrefe binti Kebire mezbûre Memnune Hanım tarafından ber-vech-i âti hususunda vekil müseccel şer'ileri Mehmed Nabi Efendi ibn İsmail ve ibnü'l-ehi merkum Süleyman hazır olduğu halde ikrar-ı tam ve takrir-i kelam edip müvekkilem asliye ve vasiye-i mezbûre Kevser Hanım'ın zevc-i hazır vekil merkumun müvekkilesi asliye ve vasiye-i mezbûre Memnune ile ibni'l-ehi merkumun murisleri müteveffa-yı merkûm Mehmed Ali Ağa'nın müsbet deyû kesiresi olmakla menkul terekesi düyununa vefa etmeyip te'diye'i deyn için mesugat-ı şer'iyeye binaen akarı dahi şer'an bey' olunup edayı deyn olunmak lazım geldiği ecilden müteveffa-yı merkumun hayatında ile'l-vefat yedinde müstakilen mülk ve hakkı olup ba'de vefata müvekkile-i mezbûre ile vasileri (...) sağıratan mezbûratan binti mezbûre Memnune ile vasileri olduğu sağıratan mezbûratan ve ibn-i'l-ehi merkûm Süleyman ber-tashih-i mezkûr üzere mevrus olan Said Bey Mahallesi Macar tabyası civarında Enfiyeci oğlu sokağı'nda küşad olunan cadde sırasında vaki' bir taraftan (...) ve bir taraftan Sinoplu Dimitri İsladis zevcesi haneleri ve iki taraftan tarik-i amm ile mahdud tulen on beş buçuk aded ve arzen (...) ve diğer arz dört buçuk arşın ve bi hasbü'l terbi'i doksan arşın arsalı müvekkilem asliye ve vasiye-i mezbûre kibel-i şer'den me'zunen olduğuna bina'en bâ ma'rifet-i münâdi sevk-i sultani ve mecmu' nâs olan mahallerde müddet-i medide seza ve müzayede olundukta rağıbet-i nâs inkita'ında merkum asliye üzerinde iki bin üç yüz kuruşta firar ve ziyade ile talib-i ahârı zuhur etmeyip (silik) mezbûr arsa-i mahdud mezkûrun yevm-i semeni misli idüğü ceride-i şer'iyede muharrerü'l-esami müslimin ihbarlarıyla müttetik olmakla bu surette arsa-i mahdud mezkûru ve semeni merkûm Hüsrev Efendi ile vekil hazır mezbûr Mehmed Nabi Efendi ve ibnü'l-ehi merkûm Süleyman'ın bi'l-vekale ve bi'l-asale takrirleriyle merkûm asliye ve üzerine kayıt ve yedine bir kıt'a matbu' koçan ilmühaberi itası hususunun defter-i hakani memur sefine emir ve havale buyrulması bâ tescil ilâm olundu. Fi'l-yevmi'l-sani aşer min Zilkâ'idetü'l-şerife sene ihda ve selase mie ve elf

Hüküm:32 Mehmet Tevfik Efendi'nin verasetinin taksimi ve Kevser Hanım'ın üzerine kardeşlerinin hakları intikal etsede bu onaylanmamış

Husus-ı âti'l-beyânın mahallinde ketb ve tahriri için savb-ı şer'-i enverden me'zunen irsal olunan kâtib Mehmed Emin Efendi ibn Osman Efendi Asakir-i redife-i şahane yüz yaşlarından Mehmed Tevfik Efendi'nin Samsun Kasabası'nda ka'in Sadi Bey Mahallesi'nde müste'ciren sakın olduğu hanesine giderek ceride-i şer'iiyyede mesturu'l-esami kesân celb ederek huzurlarında akd-i meclis-i şer'-i ettikte mumaileyh Mehmed Tevfik Efendi ibn Mehmed bin Abdullah meclis-i makud-ı mezkûrda mumaileyh'in li ebb hemşiresi olup bi ziyan olduğu cihetle işaret-i ma'hude (...) makamına ka'im olan zât-ı ma'rifet Kevser Hanım hazır olduğu halde kelama ibtidar ise Nezaret-i Evkaf-ı Hümayûn melukâneye mülhak cennetmekân Hüdavendigâr esbak Sultan Selim Han tâb serâh hazretlerinin Evkaf-ı Şerifesi müskifatından olup medine-i Siroz ahalisinden iken bundan otuz altı sene mukaddem yani 1265 senesi Zilka'idetü's-şerifenin 12. Günü tarihinde vefat eden min kıbeli'l-ümmü ceddimiz Mehmed Tahir Efendi ibn Ferhat Efendi ibn Abdullah'ın hayatında 1249 senesi Zilhiccetü's-şerife'nin beşinci ve 1251 senesi Muharremü'l-haramının on beşinci günleri tarihleriyle muvarrih ve canib-i evkaftan mu'atta iki kıt'a (...) mucibince (...) taht-ı tasarrufunda olan Mahmiyye-i İstanbul'da Çarşamba pazarında vaki' etraf-ı erba'ası mahiyeci Mustafa Efendi menzili ve Hamam duvarı ve çörekçi ve turşucu dükkânları ve hamamiye medresesi ve Mehmed Efendi bahçesiyle mahdur şehriye ve otuz altı akçe icare müecceleli bi hasbü'l-terbi'i dört yüz otuz zira' arsa-i haliye ile mahal mezkûrda vaki arsa-i mezkûrdan müfrez ve şehriye on akçe icare-i müecceleli ma'lumu'l-hudut bir kıt'a arsa-i müfrezedeki cem'an iki kıt'a arsa ceddemiz mumaileyh vefat ettiğinde sulbi oğlu olup el-yevm herbiri maru'z-zikr Siroz Kasabası'nda sakın El-Hac Sasadık ve sulbiye-i kebire kızı Tobu ile ol vakit ber hayat bulunan validem müteveffa Cemile ve bî ziyân Kevser Hanım'ın validesi müteveffıye Zehra ve Hacer Hanımlara (silik) ba'dehu mezbûr ba'dehu mezbûr Hacer altmışaltı senesi tarihinde bilâ veled vefat ettikte arsa-i mezkûrlarda olan hamis hisse-i menkulesi mahlulen cânib-i vakıf kaldığı gibi validem mezbûre Cemile Hanım dahi atmışaltı senesi vefat ettikte mezkûr hamis hisse-i münkalibesi adiyen ve müstakilen bana ve mezbûre Zehra Hanım dahi seksen üç senesi tarihinde vefat ettikte onun dahi hamis hisse-i mütekalibesi (...) hazıra-i mezbûre Kevser Hanım'a müstakiline intikal etmiş ise de henüz mu'amele'i intikaliyesi icra edilmediğinden ol vechile benim ve hemşirem hazıra-i mezbûreyi ziyan Kevser Hanım'ın arsa-i mezkûrlarda olan hisse-i mezkûre ma'lumemizin usulen mu'amele'i intikaliyesi uhdemize müntakıl ve icra ettirmeğe ve ba'de'l-icrâ talibi zuhurunda bâ re'yi mütevellî memuru huzurunda bedel-i misliyle ferağ ve takrire ve

makbuzatını bizlere irsal ve teslime ve ledi'l-icab isbat verasete inde'l-iktiza aharı tevkile ve'l-hâsıl husus-ı mezkûr mütevakkıf olduğu umurun küllisine tarafımdan vekâlet-i amme-i mutlaka-i sahiha-i şer'yye ile el-haletü hazihi Mahmiyye-i İstanbul'da (...) dâhilinde (silik) hanesinde (silik) kapusuna (...) vekil nasb ve ta'yin eyledik dediğinde mumaiyleh Mehmed Tevfik Efendi'nin serd eylediği cemii takrir-i meşruhayı ziyade hazıra-i mezbûre Kevser Hanım işaret-i mefhuresiyle tahkik ve tasdik eylediğini kâtip mumaiyleh halinde ketb ve tahrir ve ma'an mürsel ümena-i şer'le meclis-i şer'a gelip âlâ vukuihi imhâ ve tefhim etmeğin mâ vaka bi't-talep ketb olundu. 13 Zilka'ide 1301

Hüküm:33 Habibe Hanım'ın buluğa ermemesi ve babasından kalan yerleri validesi Havva Dudu Hanımdan istemesi

Marûz-ı daileridir ki

Husus-ı âti'l-beyânın mahallinde ketb ve tahriri zammında bi'l-iltimas bu da'ileri medine-i Samsun mahallatından Said Bey Mahallesi'nde vaki' müteveffa Arız zade Osman Efendi'nin hayatında sakin olduğu hanesine varıp ceride-i şer'yyede mesturu'l-esami kesan huzurunda akd-i meclis-i şer'-i âli olundukta mahalle-i mezbûre ahalisinden iken bundan akdem vefat eden mezbûr Osman Efendi ibn Mehmed'in sulbi kızı ve sen vasiyesinin buluğa tahmili ve bülüğün mukırr ve (...) ber-vech-i âti reşide olduğunu iddi'a eden zât-ı tarifi şer'yye ile muarrefe iş bu ba'isetü'l-ilâm Habibe Hanım meclis-i makud-ı mezkûrda hal-i sağıresinde tesviye-i umuruna kıbel-i şer'-iden vasi nasb ve tayin olunan ileyha Habibe Hanım'ın validesi olup keزالik zât-ı muarrefe Havva Dudu ibnet-i Ahmet muvacehesinde da'va ve takrir-i kelim edip hala ben akile ve baliğa ve bülüğuma rüşdüm müttezim olup umurumu bi'z-zat ru'yete kadire ve i'ânet-i vasiyeden müste'ine olmakla mal-ı murisimi dahi mezbûre validem Havva Dudu'dan talep ederim deyû da'va ettikte ol dahi cevabında müdde-i mezbûre Habibe'nin pederi müteveffa-yı merhumdan mevrus akçesine bi'l-vesaye vazi'atü'l-yedini ikrar lakin müddeiye-i mezbûrenin ber-vech-i muharrer reşide olduğunu külliye inkâr edilcek müddeiye-i mezbûreden ber-vech-i meşruh müdde'asına mutabık beyyine talep olundukta her biri sakin oldukları maru'z-zikr Said Bey ve Bazar Mahallesi imam ve muhtar ve ihtiyar-ı meclis azalarından Hasan Efendi ibn Hacı Emin ibn Ahmet ve Osman Efendi ibn Ahmet bin Osman ve Ali Osman Efendi ibn Mustafa bin Ali ve Hacı Hafız Şevki Efendi ibn Mehmed bin Mustafa ve Ahmet Efendi ibn Hacı Hasan bin Mehmed ve Hacı İsmail Efendi ibn Hacı Ali bin Mehmed Efendi nam müzekkilerden evvela bâ varaka-i mesture sırren ve ba'dehu Hasan Hüseyin Ağa ibn Ahmet bin Abdullah ve Hacı Feyzullah Efendi ibn Hacı Hıdır bin Abdurrahman ve Hasan

Usta bin Hacı İsmail ve Bekir Ağa bin Osman bin Mustafa'dan bi'l-muvacehe alenen lede't-tezkiye adl ve makbulü's-şehâde idükleri ihbâr olunan Kavaklı Süleyman Ağa ibn Emrullah bin Abdullah ve Karabudak oğlu Mustafa Ağa ibn Ahmet bin Abdullah nâm kimesneler li ecli's-şehade meclis-i şer'e hazıran olup eserü'l-istişhad fi'l-hakika müdde-i mezbûre Habibe Hanım ibnet-i Osman Efendi hala akile ve baliğa ve buluğuna rüşdü müttezim olup emurunu bi kazaha ru'yete kadire ve i'anet-i vasiyeden müste'inedir biz bu hususa bu vech üzere şahidleriz ve şehadet dahi ederiz deyû her biri müttefikü'l-lafz ve'l-ma'na eda'i şehadet-i şer'iyye ettiklerinde mucibince müddeiye-i mezbûre Habibe Hanım'ın buluğ ve rüşdine hâkim olunduğu bi't-tescil ilam olundu. Fi'l- yevmi'l-rabi' aşer min Zilka'idetü's-şerife sene ihda ve selase mie ve elf

Hüküm:34 Ebubekir Efendi'nin verasetinin taksimi için Ömer'in vekil tayin edilmesi

Fi'l-asl Rumeli muhacirinlerinden olup merkez livaya bulunan medine-i Samsun'a muzaf Kılıçdede nam mahalde sakin iken bundan akdem li ecli'l-ticare medine-i Sivas'a azimet edip orada Bedirhan Ağa'nın kahvesinde vefat eden Ali Efendi oğlu Ebubekir bin Ali bin Hasan'ın veraseti salifü'z-zikr Kılıçdede nam mahalde sakin ve sakineler zevce-i menkuha-i metrukeleri Elif ibnet-i Abdullah ve sulbiye-i kebir kızı Hacı Hanım ve Gül Hanım ve sulbi sağır oğlu Şaban ve maru'l-beyan Sivast'a sakin sulbi kebir oğlu Ömer'e münhasıra olduğu usul-i mevzu'asına tatbiken anifü'z-zikr her biri Kılıçdede Mahallesi imam ve muhtar ve ihtiyar meclis azalarından Hacı İsmail bin Murtaza bin Abdullah ve Seyit Mehmed bin İsmail bin Mustafa ve Ömer bin Salih bin Abdullah ve Zekeriya bin Salim bin Abdurrahman nâm kimesnelerden evvela bâ varaka-i mesture sırren ve ba'dehu müzekkiyun merkumundan bi'l-muvacehe alenen lede't-tezkiye adl ve makbulü's-şehâde idükleri iş'ar ve ihbâr olunan Abdulhalim Efendi bin Abdullah ve Ahmet Ağa bin Hüseyin bin Hacı Ahmet nâm kimesneler şehadetleriyle da'vayı sahiha-i şer'iyye (silik) muhızır (silik) hacette ber nehc-i şer'-i (silik)

Sayfa:11

Hüküm-i şer'i'l-hak ve tashih mesele-i mirasları bi hükmü'l-fera'iz kırk sekiz sehinden olup sehham mezbûreden altı sehimi zevce-i mezbûreye ve on dörder sehinden yirmi sekiz sehmi ibnan merkumana yedişer sehinden on dört sehmi bintan mezbûratana isabeti inde'l-şer'i'l-enver zahir ve mütehakkık olduktan sonra sağır mezbûr seferanın (...) emurune kibel-i şer'den vasi mensubesi olup zâtları marûf-ı şer'-i ile muarrefe zevce-i mezbûre Elif Hatun ile bintan mezbûratan Hacı Hanım ve Gül Hanım medine-i mezbûre mahkemesinde makud-ı

huzur-ı şer’de mahkeme-i bedayet hukuk-ı azalarından olup meclis-i mezkûre celb olunan Kocabaş Yorgaki Ağa ve mülazım aza Tevfik Efendi hazır oldukları halde herbiri ikrar-ı tam ve takrir-i kelim edip murisini müteveffa-yı merkûm Ebubekir’in maru’l-beyan Sivas’da heyn-i vefatında mevcut bi’l-cümle terekesinden bir tashih-i mezkûr hisse-i irsiye’i şer’iyyemizi (kesik) vazi’tü’l-yedi olanlardan talep ve da’va ve ahz u kabz ve ledi’l-hâce sulh ve ibraya ve husus-ı mezkûr mütevakkıf olduğu umurun küllisine tarafımızdan vekâlet-i amme-i mutlaka-i sahiha-i şer’iyye ile el- haletü hazâ salifü’l-beyan medine-i Sivas’da misaferetle sakın ibn merkûm Ömer’i kabulüne mevkufe vekil ve na’ib-i menâb nasb ve ta’yin eyledik dediklerinde mâ vaka bi’t-talep ketb olundu fi’l-yevmi’l- rabi’ aşer min Zilka’idetü’s-şerife li sene ihda ve selase mie ve elf.

Hüküm:35 Osman Efendi ve Hatice Hanım’ın mallarının satışı için Abdullah Efendi’nin vekil tayin edilmesi

Husus-ı âti’l-beyânın mahallinde ketb ve tahriri için savb-ı şer’-i enverden me’zunen irsal olunan kâtib Mehmed Emin Efendi ibn Osman Efendi medine-i Samsun Mahallatından Kale Mahallesi’nde vaki’ Sofa Abdullah bey zade Osman Ağa’nın sakın olduğu menziline varıp cedide-i şer’iyyede mazbutu’l- esami müslimin huzurlarında akd-i meclis-i şer’-i âli ettikte zât-ı kezalik cedide-i şer’iyyede mesturü’l- esami kesân ta’rifleriyle muarrefe Hatice Hanım ibnet-i Osman Ağa meclis-i makud-ı mezkûrda muvakkat Abdullah Efendi ibn Seyit Mustafa muvacehesinde ikrâr-ı tam ve ta’bir-i ani’l-merâm edip medine-i Samsun’a muzaf Kurupelid nam mahalde vaki’ bir taraftan lebb-i deryâ ve bir taraftan dere ve bir taraftan Kurubelid kahvesi saçağıyla top zeytün ve dere ve bir taraftan Karaca tarlasıyla mahdud pederim müteveffa Osman Ağadan müntakil bâ kil asiyyâba tahminen iki kile tohum isti’ab eder bir kıt’a tarlamı on adet lira-yı Osmani mukabelesinde Niksarlı zade Mehmed Efendi ve Kocabaş Yorgaki Ağa’ya müştereken bâ re’y-i sahib (silik) me’muru huzurunda ferağ ve takrir ve husus-ı mezkûr mütevakkıf olduğu umurun küllisi tarafımızdan vekâlet-i amme-i mutlaka-i sahiha-i şer’iyye ile merkûm Abdullah Efendi’yi vekil ve na’ib-i nasb ve tayin eyledim dedikde ol dahi vekâlet-i merkumeyi kabul ve hizmet-i lazımesini mahallinde kemâyenbağı edaya ta’ahhüd ve iltizam eyledim dediğini Kâtip mumaileyh mahallinde ketb ve tahrir ve ma’an mürsel ümena-i şer’le meclis-i şer’e gelip âlâ vukuihi inha ve tefhim etmeğin mâ vaka bi’t-talep ketb olundu. 19 Zilkade 1301

Hüküm:36 Karagöz oğlu Mehmed bin Mustafa’nın zai olan malını Mehmed Efendi’den istemesi

Marûz-ı daileridir ki

Fi'l-asl Sivas Vilayet'i dâhilinde Amasya Sancağı'na muzaf Lâdik Kazası kurrasından Hamut Karyesi ahalisinden Karagöz oğlu Mehmed bin Mustafa bin Abdullah nâm kimesne medine-i mezbûre mahkemesinde makud-ı huzur-ı şer'imizde zikr-i âti bir re's doru esebe bi tarikü'l-sekât canib-i miriden memuriyeti hasebiyle vazi'tü'l-yedi mütehakkık olan livai mezkûr muhasebecisi ve beytü'l-mâl emini izzetlü Fazıl Efendi ibn Hüseyin Agâh Efendi tarafından vekil müseccel şer'isi olup şera'it-igaradan dahi husumete itibar olunan muhasebe kalemi ketebesinden Mehmed Efendi ibn Süleyman muvacehesinde iş bu meclis-i şer'-i de mu'ayene olunan doru el-haletü hazâ yedi yaşında olan eseb yedime mülküm olup doru kısrağımdan doğmuş mülküm iken tarih-i ilamdan bir buçuk ay mukaddem salifü'l-zikr Hamut Karyesi'nde kendi tarlamda gündüz ra'i olunur iken zayı' olmakla şimdi eseb mevsuf mezkûru müvekkilem Beytü'l-mâl me'muru Efendi yedinde bulmamla bi'l-istihkak hala talep ederim deyû ba'de'l-da'va ve'l-istintak vekil merkûm Mehmed Efendi cevabında zikrolunan eseb mevsuf müvekkilesi mumaileyhin taraf-ı miriden yave olmak üzere bi'l-emanet vazi' yedini ikrar lakin müdde-i merkumun ber vech-i muharrer müdde'asını külliye inkâr etmekle müdde-i merkumdan ber-minval-i muharrer müdde'asına mutabık beyyine talep olundukta her biri usul-i mevzu'asına tatbiken evvela bâ vakt-i mesture marû'l-beyân Lâdik Kazası ahalisinden Hacı Ali oğlu Ali bin Mehmed bin Süleyman ve İbrahim bin Hüseyin bin Abdullah ve Abdullah Çavuş bin Emin bin Mustafa ve Kale Mahallesi ahalisinden Bakkal başı Hüseyin Efendi bin Hacı Abdurrahman bin Mehmed nâm kimesnelerden sırren ba'dehu mezkûre merkumundan bi'l-muvacehe alenen lede'l-tezkiye adl ve makbulü's-şehâde idükleri ihbâr olunan salifü'z-zikr Hamut Karyesi ahalisinden Yahya oğlu Mustafa bin Yahya bin Süleyman ve Gümüşçü oğlu Mustafa bin Mehmed bin Mustafa nâm kimesneler şهادetleriyle bi'l-muvacehe ber nehc-i şer'i ba'de'l-isbât ve'l-tahlif ve'l-mahkeme mucibince eseb mevsuf mezkûru müdde-i merkum Mehmed'e def' ve teslim müvekkil mumaileyhe izafetle vekil mezbûr Mehmed Efendi'ye tenbih olunduğu bâ tescil ilâm olundu. 20 Zilkade 1301

Hüküm:37 Koca oğlu Ahmed bin Mustafa'nın kızı Fatıma'nın Nafakasının Hanife Hanım'a verilmesi

Medine-i Samsun kurrasından Madenkebir Ocağı'nın İmame Karyesi ahalisinden Koca oğlu Ahmet bin Mustafa bin Mustafa medine-i mezbûre bedayet mahkemesi makud-ı huzur-ı şer'imizde Hanife Hanım ibnete Abdullah tarafından zikr-i âti hususta vekil şer'isi halâ zevc-i Trabzon Evkaf muhasebecisi İzzetlü Mehmed Nimetullah Efendi ibn Abdullah ibn

Abdurrahman mahzarında ikrar-ı tam ve takrir-i kelim edip iş bu hazıra-i bi'l- meclis tahminen beş yaşında olan sulbiye-i sağire kızım Fatma'yı infak ve iksâya iktidarım olmayıp muhtaç olmamla kızım mezbûreyi beher şehir otuz kuruş ücret kavliyle müvekkile-i mumaileyha Hanife Hanım'a icare ve teslim eyledikten sonra beher şehir kavlı olunan ücret-i mezkureden yirmi beş kuruşunu kızım mezbûre Fatma'nın nafaka ve kisve behasına ve sair levazım-ı zaruriyesine harç ve sarfa ve baki beş kuruşunu dahi kızım mezbûrenin vakt-i rüşd ve sedâdına değin müvekkile-i mumaileyhanın yedinde hıfza mumaileyha Hanife Hanım'ı bi'l-velâye emir ve tevkil eyledim dedikte ol dahi müvekkile-i mumaileyha izafetle ber vech-i muharrer harç ve sarfa ve hıfza bi'l-vekalet ta'ahhüd olmağın mâ vaka bi't-talep ketb olundu. 26 Zilkade 1301

Hüküm:38 Hatice Hatun'un mallarının Zeybek Mehmed Efendi'ye kalması

Medine-i Samsun mahallatından Kale Mahallesi'nde sakine iken bundan akdem vefat eden Keçeci kerimesi Hatice ibnet-i Mehmed'in sadri sağır oğlu Hüseyin ve sadriye sağire kızı Seher'in babası ve tesviye-i emuruna kibel-i (...) işbu ba'isü'l-vesika Zeybek Mehmed bin Abdullah medine-i mezbûr mahkemesinde makud-ı huzur-ı şer'imizde ikrar-ı tam ve takrir-i kelim edip zevcem müteveffiyeye-i mezbûre Hatice'nin hal hayatında ile'l-vefat yedinde müstekilen mülk ve hakkı olup ba'de vefat vasisi ve velisi olduğum cihetle mezbûran Hüseyin ve Seher'e intikal eden Said Bey Mahallesi'nin Kılıçdede caddesi'nde vaki' bir taraftan Kuru hanesi ve bir taraftan Yani (...) arsası ve iki taraftan tarik-i amm ile mahdud bir kıt'a arsadan gayrı sağiran mezbûranın ismi mâl itlâk olunur bir nesnesi olmayıp nafaka ve kisveye ve saire eşed ihtiyaç ile muhtaç olduklarından mülk-i arsa-i mahdud mezkûr bedel-i misli ile ahara bey' olup semeni istirbah olunmak sağiran mezbûranın haklarında infa' ve haberleri olmağın vech-i meşruh üzere canib-i şer'-i şerif-i bana izin verilmek bi'l-vesaye matlubumdur dedikte vaki' hal bâlâda bestolunan minval üzere olduğu cedide-i şer'iycede mazbutu'l-esami müslimin ihbarlarıyla zahir ve mukırr ve mütehakkık olmağın ber minval-i muharrer kibel-i şer'idin merkûm Zeybek Mehmed'e izin verildiğini mâ vaka bi't-talep ketb olundu. Fi'l-yevmi'l hadi min Zilhiccetü's-şerife lisene ihda ve selase mie ve elf.

Hüküm:39 Arzman veled Konstanti'nin verasetinin taksimi için Yordam Ağa'nın vekil tayin edilmesi

Fi'l-asl medine-i Kayseriye Sancağı'na tabi' Zencidere Karyesi mütemekkinlerinden olup Canik Sancağı'nda merkez liva bulunan medine-i Samsun mahallatından Said Bey Mahallesi'nde sakin iken bundan akdem vefat eden teba-i Devlet-i Âliyye'nin Rum milletinden

Arzman veled Kostanti'nin veraseti salifü'l-zikr Zencidere Karyesi'nde mütemekkineler zevce-i metrukesi Sultan binti Anastas ile sulbiye-i kebir kızları İlyagut ve (...) mahmiyye-i İstanbul'da mütemekkin sulbiye kebir oğlu Kostantin maru'z-zikr Said Bey Mahallesi'nde mütemekkin ve mütemekkineler sulbi kebir oğlu Nikola ve sulbiye-i kebir kızları Marniko ve Ada'ya münhasır ve tashih mesele-i mirasları bi hükmü'l-fera'iz yetmiş iki sehimden olup sehham mezbûreden dokuz sehim vech-i mezbûreye ve on dört sehimden yirmi sekiz sehim ibnan merkuman Nikola ve Kostantin ve yedişer sehimden otuzbeş sehim bintan mezbûrat İlyagut ve Enifor müslimen ve marinkod Enata'ya isabeti tahsisinden sonra ibnan merkumandan merkûm Nikola medine-i mezbûre makud-ı huzur-ı şer hatır-ı lazımü't-tevkirde marü'l-beyan Said Bey Mahallesi mütemekkinlerinden ve teba-i Devlet-i Âliye'nin millet-i merkumesinden Kablan oğlu Yordam Ağa veled Kostanti mahzarında mahkeme-i bedâyet hukuk azalarından olup meclis-i mezkure celb olunan Kocabaş Yorgaki Ağa veled Mülazım azası Tevfik Efendi hazır oldukları halde ikrar-ı tam ve takrir-i kelâm edip murisim babam müteveffa-yı merkumun canibinde ile'l-vefat yedinde mülk ve hakkı olup ba'de vefata tashih-i mezkûr üzere verese-i merkumuna mevrus olan anifü'l-beyân Zencidere Karyesi'nde vaki' her biri beyne'l-ahali ve'l-ciran ma'lumu'l-hudut iki bab menzil ve bir kıt'a bahçe müstakilen ve salifü'l-zikr Said Bey Mahallesi'nde vaki' etraf-ı erba'ası tarik-i amm ile mahdut bir bab menzilde üç sehim itibarıyla iki sehim hisseden bostan derununda vaki' bir bab kargir mağazada keza üç sehim itibarıyla bir sehim hissesinde olan bir tashih-i mezkûr hisse-i irsiyem ile mahmiyye-i İstanbul'da Süleymaniye Camii Şerifi müskifatından şehriye doksan akçe icare-i mü'eccelelû

Sayfa:12

Kerestecilerde Taş iskelesinde vaki' bir taraftan lebb-i derya ve taraf-ı rabi' tarik-i amm ile mahdut on sekiz numru ile mürekkim bir bab keresteci dükkânı arsasında olan dört sehim itibarıyla üç sehim hisse-i ile maru'z-zikr Zencidere Karyesi'nde vaki' inde'l-ahali ve'l-ciran ma'lumu'l-hudut bir kıt'a tarlada yedi sehim itibarıyla bir sehim hisse-i şayi' amla zikrolunan emlakta olan ber-tashih-i mezkûr on dört sehim hissemi ma'an mahallerinde usulen muamele-i intikaliyesini uhdeme(...) ve icra ettirmeğe ve ba'de'l- icrâ talibi zuhurunda bâ re'yi mütevellî memuru huzurunda bedel-i misilleriyle ferağ ve takrir ve makbuzunu bana irsal ve teslime ve inde'l-iktizâ aharı tevkiliyle ve'l-hâsıl husus-ı mezkûr mütevakkıf olduğu umurun küllisine tarafımdan vekâlet-i amme-i mutlaka-i sahiha-i şer'iyye ile merkûm Yordam Ağa'yı vekil nasb ve ta'yin eyledim dediğinde ol dahi ber-vech-i muharrer vekâlet-i merkume hizmet-i lazımesin

kemâyenbağı edaya ta'ahhüd ve iltizam etmeğin mâ vaka bi't-talep ketb olundu. Fi'l-yevmi'l samın ve'l-işrin min Zilka'idetü's-şerife lisene ihda ve selase mie ve elf.

Hüküm:40 Hacı Maryem'in Kırkor Nihad Efendi'den olan yerleri için Ebranus oğlu Kirok Ağa veled İbranos'un vekil tayin edilmesi

Tahkik-i gadr-ı şer'îye bina'en husus-ı âti'l-beyânın mahallinde ketb ve tahriri için bi'l-iltimas bu da'ileri medine-i Samsun mahallatından Hançerli Mahallesi'nde vaki' teba-i Devlet-i Âliyye'nin Ermeni milletinden Kırkor Nihad Efendi veled Bedos'un sakin olduğu hanesine varıp ceride-i şer'îyyede mazbutu'l-esami kesân huzurlarında akd-i meclis-i şer'-i olunduktâ şahs-ı kezâ ceride-i şer'îyyede mazbutu'l-esami kesân ta'rifleriyle marûf merkûm Kırkor Nihad Efendi'nin zevcesi Hacı Maryem binti Serkez meclis-i makud-ı mezkûrda takrir-i kelâm ve ta'bir-i anı'l-merâm edip Amasya Kazası'nın hukuken Pınar Cedid Mahallesi'nde vaki' müstakilen mutasarrıf olduğum bir taraftan Tekfur Dağlı Ohannes ve Kunduracı Simon hane ve bağçeleri ve bir taraftan Köroğlan bağı ve iki taraftan tarik-i amm ile mahdud fevkani ve tahtani beş oda ve iki salon ve bir mutbah ve iki bab mağaza ve bir fırın ve bir bab ahır ve bir kemer ocağı ve tahminen iki bin arşın bahçeyi müstemil bir bab menzili ve birde bundan mukaddem salifü'z-zikr Amasya sancağı'na tabi' Kolay Karyesi ahâlisinden gâib anı'l-meclis Ömer kethûda nâm kimesneden iştirâ eylediğim maru'z-zikr Amasya Kasabası'nın sebil ağzı nam mahalde vaki' malumu'l-hudut bir dükkânın mahallinde muamele-i ferağiyesinin memuru huzurunda uhdeme icra ettirmeğe ve'l-hâsıl hususat-ı mezkûr mütevakkıf olduğu umurun küllisine tarafımdan el-haletü hâzihi anifü'z-zikr Amasya mütemekkinlerinden ve teba-i Devlet-i Âliyye müşarun ileyhanın millet-i merkumesinden Ebranus oğlu Kirok Ağa veled İbranos nâm kimesneyi vekâlet-i amme-i mutlaka-i sahiha-i şer'îyye ile kabulüne mevkufe vekil nasb ve tayin eyledim dedikte mâ vaka bi't-talep ketb olundu. Fi'l-yevmi'l sani min Zilhiccetü's-şerife lisene ihda ve selase mie ve elf.

Hüküm:41 Mehmed'in annesi Emine ve babasından hakkı olan malların vasisi Ahmet'e verilmesi için izin istenmesi

Medine-i Samsun mahallatından Kale Mahallesi'nde sakine iken bundan akdem vefat eden Emine binti Hasan'ın sadri sağır oğlu Mehmed babası ve tesviye-i emuruna kibel-i şer'imiz vasisi olan Ahmet bin İbrahim medine-i mezbûre mahkemesinde makud-ı huzur-ı şer'-ide ikrar-ı tam ve takrir-i kelâm edip zevcem müteveffiye-i mezbûre Emine'nin hayatında ilâ'l-vefat yedinde mülk ve hakkı olan salifü'z-zikr mahalle-i mezbûrada vaki' bir taraftan Simonaki ve bir taraftan Halil İbrahim ve iki taraftan tarik-i amm ile mahdud bir kıt'a hane arsasında olan

nafaka'ı hisse-i şayi'asını ba'de vefata benimle vasisi olduğum sağır mezbûr Mehmed ile diğer İbrahim ve babası Hüseyin ve validesi Zeynep'e münhasıra ba'dehu ibna'ı sağır mezbûr İbrahim dahi vefat eden onun dahi veraseti benimle ceddesi mezbûre Zeynep'e münhasıra ve tashih mesele-i mirasları bi hükmü'l-münasaha (...)yüz kırk dört sehinden olup sehham-ı mezbûreden atmış bir sehimî bana ve yirmi dokuz sehimî ümmü mezbûre Zeynep'e ve yirmi dört sehimî ebi'l-merkûm Hüseyin'e ve otuz sehimî dahi vasisi olduğum sağır mezbûr Mehmed'e isabet edip lakin vasisi olduğum sağır mezbûrun arsa-i mezkurede olan ber-tashih-i mezkûr hissesinden gayrı ism-i mâl itlak olunur bir nesnesi olmayıp nafaka ve kisveye eşedd ihtiyacı olduğundan ma'ada merkûm Hüseyin mezbûre Zeynep arsa-i mezkurede olan ber-tashih-i mezkûr hisselerini ahara bey' murad etmeleriyle sağır mezbûrun hissesi dahi merkumanın hisseleriyle ma'an bedel-i misliyle ahara bey' olunup semenini isitirbah olduğu sağır mezbûr hakkında infa' ve evlâ olmakla ber-vech-i meşruh canib-i şer'-i şeriften bana izin verilmek bi'l-vesaye matlubumdur dedikte vaki' hali best olunan minval-i muharrer üzere olduğu ceride-i şer'iyede mesturu'l-esami kesân ihbarlarıyla zahir ve mütehakkık olmağın vech-i meşruh üzere kıbel-i şer'-iden merkûm Ahmet'e izin verilmeğın mâ vaka bi't-talep ketb olundu. Fi'l- yevmi'l hamis ve'l-ışrin min Zilka'idetü's-şerife li sene ihda ve selase mie ve elf

Hüküm:42 Yalancı oğlu Hacı Yevan veled Simon'un yerlerinin satışı için Endermik Şahin oğlu Markosmos veled Yordani'nin vekil tayin edilmesi

Fi'l-asl (...) Sancağı'na tabi' Endirmek Karyesi mütemekkinlerinden olup Canık Sancağı'nda merkez liva bulunan medine-i Samsun mahallatından Sağırlı Mahallesi'nde li' ecli'l-ticare sakin Teba-i Devlet-i Âliyye'nin Rum milletinden (...) ceride-i şer'iyede mesturu'l-esami kesân ta'rifleriyle muarrefe Yalancı oğlu Hacı Yevan veled Simon medine-i mezbûre mahkemesinde makud-ı huzur-ı şer'-i hatır-ı lazımü't- tevkirde mahkeme-i bedayet hukuk-ı azalarından olup meclis-i mezkure celb olunana Kocabaş Yorgaki Ağa ve mülazım aza Mehmed Tevfik Efendi hazır oldukları halde ikrar-ı tam ve takrir-i kelâm edip salifü'z-zikr Endirmek Karyesi'nin Kapumur nam mahalde vaki' bâ tapu mutasarrıf olduğum Arızman tarla demekle arif bir taraftan dere ve bir taraftan Ömürlü oğlu Bilgurun ve bazen Bersos ve bir taraftan Balaban oğlu Pavli tarlaları ve bir taraftan tarik-i amm ile mahdut tahminen on kil İstanbul isti'ab eder bir kıt'a tarlamı mahallinde talibi zuhurunda bedel-i misliyle bâ re'yi sahib-i arz memuru huzurunda ferağ ve takrire ve bedelini ahz u kabz ve makbuzu emrime değin yedinde hıfz ve husus-ı mezkûr mütevakkıf olduğu umurun küllisine tarafımdan el-haletü hazihi maru'z-zikr Endermik Karyesi'nde mütemekkin Şahin oğlu Markosmos veled Yordani vekâlet-

i sahiha-i şer'iyye ile kabulüne mevkuf vekil nasb ve ta'yin eyledim dedikte mâ vaka bi't-talep ketb olundu. 7 Zilhicce 1301

Hüküm:45 Rabia Hanım'ın mülk hakkının vasisi Şerife Hanım'a verilmesi ve Rabia Hanım'ın hakkını istemesi

Marûz-ı daileridir ki

Medine-i Samsun'da ka'in Said Bey Mahallesi sakinelerinden zât-ı tarifi şer'-i ile muarrefe Cürük oğlu Kerimesi Rabi'a ibnet-i Ali nam hatun tarafından zikr-i âti hususta vekil müseccel şer'isi mahalle-i mezbûre ahalisinden Hacı müezzîn oğlu Hasan Efendi ibn Hacı Hüseyin medine-i mezbûre mahkemesinde makud-ı huzur-ı şer'-ide medine-i mezbûrenin Hançerli Mahallesi sakinelerinden keza zât-ı tarifi şer'-i ile muarrefe mezbûre Rabia Hatun'un liümm kız karındaşı ve zikr-i ca'i menziline vazi'atü'l-yedi bâ tenbihi's-şer'iyye mütehakkık olan Şakire binti İsmail tarafından ber-vech-i âti hususta husumet ve red cevaba kezâ vekil müseccel şer'isi Arhuvalı Mehmed Efendi ibn Hüseyin muvacehesinde bi'l-ve kale da'va ve takrir-i kelâm edip müvekkilem mezbûr Rabia ile liebeveyn kız karındaşı gaibe'i ani'l-meclis Hatun'un murisleri ve babaları müteveffa Ali Ağa ibn Abdullah'ın hayatında ile'l-vefat yedinde müstakilen mülk ve hakkı olup ba'dehu müvekkilem mezbûre ile ga'ibe'i mezbûre Hatun'a ala'l-iştirak mevrus olan Bazar Mahallesi'nde vaki' ma'lumu'l-hudut bir bab haneyi ol tarihte müvekkile-i mezbûre ile ga'ibe'i mezbûrenin vasi mensubeleri olan valideleri müteveffiye-i Şerife binti Ahmet on beş bin kuruş semen-i mukabelesinde Cürük oğlu El-Hac Mustafa'ya bey' ve temlik edip semeni ile Said Bey Mahallesi ahalisinden Köle Hacı Mehmed oğlu Müteveffa Süleyman onbaşının hayatında müstakilen mülk ve muttasıf olduğu mahalle-i mezbûrede vaki' bir bab menzil müvekkilem Rabi'a ve ga'ibe'i mezbûre Hatun için münasefeten iştirâ eyledikten sonra menzil mezkûr tarih-i mezbûreden on dört sene mukaddem vukuihi bulan harik-i kebirde münharik olmakla dahi müteveffiye mezbûre Şerife Hatun ga'ibe'i mezbûre Hatun'un zikrolunan menzil mezkûr arsasında olan nısıf hisse-i sabıkasını bi'l-tefrik kendisine teslim ve baki müvekkilem mezbûrenin diğer nısıf hissesini dahi Said Bey Mahallesi'nden müteveffa (...) zevcesi Hatice ile Zazar oğlu İbrahim Ağa zevcesi Emine'ye münasefeten beş bin beş yüz kuruş semeni mukabelesinde bey' ve semeni ile müvekkilem mezbûre için tarihten on iki sene mukaddem Dereköy Karyesi ahalisinden Kurunca Mehmed'in Hançerli Mahallesi'nde vaki' bir taraftan onbalı Hacı Mustafa Ağa ve 3 taraftan tarik-i amm ile mahdud fevkani iki oda ve arazisinde bir miktar havluyu müstemil bir bab menzili müvekkilem mezbûre için iştirâ etmişti lakin tarih-i merkumede müvekkilem mezbûre Rabia Hatun

Deraliyede bulunduğu cihetle mezbûre Şerife menzil mahdut mezkûru bi gayrı hak kendi uhdesine kayıt ettirmiş ve mezbûre Şakire dahi müvekkilem mezbûrenin Deraliyede bulunduğu esnada menzil mahdut mezkûra fuzuli duhul ve el-haletü hazihi bi gayrı hak zabt ve vazi'atü'l-yedi eyler olmakla suâl olup menzil mahdut mezkûrdan kifayet ve müvekkilem için bana red ve teslime müvekkilesine izafetle vekil mezbûr Mehmed Efendi'ye kıbel-i şer'-iden tenbih olunduğu bi'l-ve kale muradımdır deyû da'va ettikte vekil merkûm Mehmed Efendi dahi cevabında menzil mahdut mezkûra müvekkilesi mezbûre Şakire'nin vazi'atü'l-yedini ikrar lakin menzil mahdut vekil mezbûr Hasan Efendi'nin müvekkilesi mezbûre Rabia ile müvekkilem mezbûrenin muriseleri ve valide olup tarihten beş buçuk sene akdem vefat eden Şerife'nin hayatında ile'l-vefat yedinde işbu ibrâz eylediğim bir kıt'a tapu koçanı mucibince (kesik) malike ve mutasarrıfa iken vefat ettikte menzil mahdut mezkûr dört sehim itibarıyla bir sehim müvekkile mezbûre yine bir sehim sadriye kebire kızları müdde-i vekil merkumun müvekkilesi mezbûre (kesik) sehim dahi ga'ibetü ani'l-meclis Hatun'a (kesik)

Sayfa:13

Eder deyû bi'l-ve kale ba'de'l-def' ve'l-inkâr dafi' vekil merkûm Mehmed Efendi'nin şirket beyyinesi evveli olduğuna bina'en beyyine talep olundukta isbattan izhar-ı aciz etmiş olduğundan vekil merkum Hasan Efendi'den ber-vech-i muharrer istiklâl müdde'asına mutabık beyyine talep olundukta her biri usul-i mevzu'asına tatbiken olan evrak-ı mesture (silik) oldukları Bazar Mahallesi imam ve muhtar ve ihtiyar-ı meclis azalarından Hacı Hafız Şevki Efendi ibn Mehmed bin Abdurrahman ve Hasan Usta bin Hacı İsmail bin Ahmet ve varaklı oğlu Bekir Ağa bin Osman bin Mustafa ve Hacı Mustafa Ağa ibn Ömer bin Abdullah nâm kimesnelerden sırren ba'dehu mezkûrun merkumundan bi'l-muvacehe alenen lede't-tezkiye adl ve makbulü'ş-şehâde idükleri ihbâr olunan Cürük Ali oğlu Hacı Mustafa Ağa ibn Abdurrahman bin Abdullah ve Nalband Ali usta oğlu Ali bin Ali bin Hacı Mustafa nâm kimesneler li ecli'l-şehade meclis-i makud-ı mezkûrda hazıran olup eserü'l istişhad fi'l-hakika münazi' fih olan müdde-i vekil merkûm Hasan Efendi'nin müvekkilesi mezbûre Rabia'nın babası müteveffa-yı merkum Ali ibn Abdullah'ın hayatında ile'l-vefat yedinde müstakilen mülk ve hakkı olup ba'de vefata müvekkile-i mezbûre Rabia ile ga'ibe'i mezbûre Hatun'a ala'l-iştirak mevrus olan Bazar Mahallesi'nde vaki' ma'lumu'l-hudt bir bab haneyi ol tarihte müvekkile mezbûre Rabia ile ga'ibe'i mezbûrenin dahi mensubeleri olan müteveffiy Şerife Hatun on beş bin kuruş semeni mukabelesinde Cürük oğlu Hacı Mustafaya bey' ve semeni ile Said Bey Mahallesi ahalisinden Köle Hacı Mehmed oğlu müteveffa Süleyman onbaşının mutasarrıf olduğu mahalle-i

mezburede vaki' bir bab hanesini mezbûre Rabia ile ga'ibe'i mezbûre Hatun için münasefete iştirâ eyledikten sonra menzil mezkûr tarihten on dört sene mukaddem vukuihi bulan harik-i kebire münharif oldukta müteveffîye-i vasiye-i mezbûre Şerife ga'ibe'i mezbûre Hatun'un menzil mezkûr arsasında olan nısıf hisse-i şayi'asını bi'l-tefrik kendisine teslim baki müvekkile-i mezbûrenin diğer nısıf hisse-i şayi'asını dahi Said Bey Mahallesi'nde müteveffa (...) Ahmet zevcesi Hatice ile Zarar oğlu İbrahim zevcesi Emine'ye münasefeten beş bin beş yüz kuruş semeni mukabelesinde bey' ve semeni ile Hançerli Mahallesi'nin Çayır içi nam mahalde vaki' bir taraftan Onbalı Hacı Mustafa Ağa menzili ve üç taraftan tarik-i amm ile mahdud fevkani iki oda ve bir kît'a havluyu müştemil bir bab menzili müvekkile-i mezbûre Rabia için iştirâ etmiş bu vechile menzil mahdud mezkûr mezbûre Rabi'anın yedinde müstakilen mal ve mülküdür biz bu hususa bu vech üzere şahidleriz şehadet dahi ederiz deyû her biri menzil mahdud mezkûr mahallinde ma'rifet-i şer'-ile lede'l mu'ayene tahdid ve era'e ve ta'yin eyledikten sonra bi'l-muvacehe müttefikü'l-lafz (...) şehadet-i şer'îyye ettiklerinde mucibince menzil mahdur mezkûrdan kifayed ve müvekkilesi mezbûre Rabia için merkûm Hasan Efendi'ye müvekkiline izafetle vekil merkûm Mehmed Efendi'ye tenbih olunduğu bi't-tescil ilâm olundu. Fi'l-yevmi'l-sabi' min Zilhiccetü's-şerife li sene ihda ve selase mie ve elf.

Hüküm:46 Ali'nin verasetinin taksimi ve vekil Vasilakiye'nin men edilmesi ile ilgili hüküm

Marûz-ı daileridir ki

Medine-i Samsun mahallatından Hançerli Mahallesi ahalisinden iken bundan akdem vefat eden (...) oğlu Ali ibn Mehmed ibn Abdullah'ın verâseti zevce-i menkûha-i metrûkesi Şerife binti Mehmed ile mezbûreden mütevellide sulbiye-i kebire kızları Safiye ve Satife ve Maris ve sulbiye-i sağire kızı Melek ve liebeveyn kız karındaşı Kezban'a münhasıra ve tashih mesele-i mirasları bihükümü'l-fera'iz yirmi dört sehimden olup sehham mezbûreden üç sehim zevce-i Şerife'ye ve dörder sehimden cem'an on iki sehim bintan mezbûrat Safiye ve Satife ve Maris ve Melek Hanımlara ve beş sehim uhtu mezbûre Kezban'a isabeti bi'l-ihbar inde'l-şer'i'l-enver zahir ve mütehakkık olduktan sonra zât-ı tarif-i şer'îyye ile muarrefe uhtu mezbûre Kezban tarafından zikr-i âti husus talep ve da'va ve ahz u kabza ve husus-ı mezkûr mütevakkıf olduğu umurun küllisine vekil müseccel şer'isi Said Bey Mahallesi'nde mütemekkinlerinden ve teba-i Devlet-i Âliyye'nin Rum milletinden Sıvacı oğlu Yordam veled Bolı medine-i mezbûre mahkemesinde makud-ı huzur-ı şer'-ide zikr-i câ'i menazile vazi'atü'l-yedi bâ tenbih-i şer'îyye mütehakkık olan zât-ı muarrefe zevce-i mezbûre Şerife Hatun tarafından ber-vech-i

âti hususta husumet ve red cevaba vekil müseccel şer'isi maru'z-zikr Said Bey Mahallesi mütemekkinlerinden ve teba-i Devlet-i müşarun ileyhanın millet-i merkumesinden da'va vekillerinden Karanfil oğlu Vasilaki veled Bederus muvacehesinde bi'l-ve kale da'va ve takrir-i kelâm edip müvekkilem mezbûre Kezban'ın murisi müteveffa-yı merkûm Ali'nin hayatında ile'l-vefat yedinde müstakilen mülk ve hakkı olup ba'de vefata ber-tashih-i mezkûr üzere müvekkilem mezbûre Kezban ile zevce-i mezbûre Şerife ve bintan mezbûrat Safiye ve Satife ve Mahe ve Melek'e mevrus olan anifü'z-zikr Hançerli Mahallesi'nde vaki' bir taraftan Kadir onbaşı (silik) menzili (kesik) Osman Efendi bahçesi (kesik) ve bir taraftan tarik-i amm ile mahdut yekdiğerine muttasıl iki bab menzilde müvekkilem mezbûrenin ber-tashih-i mezkûr beş sehim hisse-i şayi'asını vekil merkûm Vasilaki'nin müvekkilesi mezbûre Şerife bu esnâda fuzuli ve bi gayrı hak zabt ve vazi'atü'l-yedi eder olmakla su'âl olunup menâzil-i mahdut mezkûrun ber-vech-i muharrer beş sehim hisse-i şayi'asından kifayed ve müvekkilem için bana teslime müvekkile izâfetle vekil mezbûr Vasilakiye kibel-i şer'-iden tenbih olunmak bi'l-ve kale muradımdır deyû da'va ettikte vekil mezbûr Vasilaki dahi cevabında menâzil mahdut mezkûrun beş sehim hisse-i irsiyesine müvekkilesi mezbûrenin vazi'atü'l-yeddini ikrar lakin menâzil-i mahdut mezkûru müteveffa-yı merkûm Ali Ağa hal hayatında ve kemâl-i akıl sıhhatinde altı bin kuruş semen-i medfu' mukabelesinde müvekkilem mezbûreye bey' ve temlik ve teslim oldahi temlik ve teslim ve kabul etmişti tarih-i ilâmdan on sene akdem bâ irade-i seniyye Defter-i Hakâni cânib-i behiyyesinden icrâ buyrulan yoklama esnasında menâzil-i mahdut mezkûru müvekkilem mezbûre Şerife uhdesine yedinde bulunan atik senet mucibince bi'l-kayd işbu ibrâz eylediğim tapu koçanı ita olunmuştu bu vechile menazil-i mahdut mezkûr müvekkilem mezbûre Şerife'nin müstakilen bihak mutasarrıf ve vazi'atü'l-yed eder deyû ba'de'l-def' ve'l-inkâr vaki' vekil merkûm Vasilakiden bir minval-i muharrer def'i meşruhuna mutabık beyyine talep olundukta her biri usul-i mevzu'asına tatbiken evvela bâ varaka-i mesture sakın oldukları (...) Beypınarı Karyesi imam ve muhtarı ve ihtiyar-ı meclis azalarından İsmail Efendi ibn İbrahim bin Mustafa ve Ali oğlu İbrahim bin Halil bin Ömer ve İbiş oğlu Mustafa bin İsmail bin Abdullah ve İbiş oğlu Mehmed bin Salih bin Abdullah ve Kurt oğlu Halil bin Mehmed bin Hasan ve Osman Efendi ibn Mehmed bin Abdullah ve Gürcü Ahmet oğlu Mehmed bin Mehmed ve Hurşid Ağa bin Hasan bin Abdullah'a ve Köse oğlu Hasan bin Ahmet bin Abdullah nâm müzekkilerden sırren ba'dehu müzekkiyun merkumundan bi'l-muvacehe alenen lede't-tezkiye adl ve makbulü's- şehâde idükleri ihbâr olunan Çobanlı Karyesi ahalisinden Müftü oğlu Mehmed bin Hasan bin Mehmed ve Beypınarı Karyesi'nden Kuru Osman oğlu Sarı Mehmed bin Halil bin Abdullah nâm kimesneler li ecli's-şehade meclis-i makud-ı mezkûra hazıran olup

eserü'l istişhad fi'l-hakika münazi' fih olan menazili iş bu vekil merkûm Vasilaki'nin müvekkilesi mezbûre Şerife murisi ve zevci müteveffa-yı merkûm Ali Ağa ibn Mehmed bin Abdullah'dan altı bin kuruş semen-i medfu' ve makbuza mukabelesinde iştira etmeye müstakilen yedinde malı ve mülküdür biz bu hususa bu vech üzere şahidleriz şehadet dahi ederiz deyû her biri menazil mahdud mezkûru mahallinde ma'rifet-i şer'le ledi'l-mu'ayene tahdid ve era'e ve ta'yin eyledikten sonra bi'l-muvacehe her biri müttetikü'l-lafz ve'l-mahaz eda-i şehadet-i şer'iyeye ettiklerinde mucibince müdde-i vekil merkûm Yordam müvekkilesine izafetle ber minval-i muharrer da'vayı mezkuresiyle vekil merkûm Vasilaki'ye ber-vech-i şer'i mu'arazadan men' olunduğu bâ-tescil ilam olundu. Fi'l-yevmi'l-salis min şehr-i Zilhiccetü's-şerife lisene ihda ve selase mie ve elf.

Hüküm:47 Çakır Hüseyin'in verasetinin taksimi ve Abdullah'ın malının Gül Onbaşı Ahmed'e teslimi için Beyram Efendi'ye tenbih olundu

Marûz-ı daileridir ki

Medine-i Samsun kurrasından Balac Karyesi ahalisinden iken bundan akdem vefat eden Çakır Hüseyin bin Mehmed bin Ebubekir verâseti zevce-i menkûha-i metrûkesi Hatice ibnet-i Süleyman ile kendisinden mukaddem vefat eden zevcesi müteveffi-ye Akgül ibnet-i Saliha'dan mütevellid sulbi sağır oğlu Abdullah'a ve valide Hatice ibnet-i İbrahim'e münhasıra olduğu bi-l ihbar ındaş-şer'il-enver zahir ve mütehakkık olduktan sonra müteveffa-yı merkumun dayinlerinden olup medine-i mezbûrenin Said Bey Mahallesi ahalisinden Güler onbaşı Ahmet Ağa ibn Ali medine-i mezbûre mahkemesinde makud-ı huzur-ı şer'-ide sağır mezbûr Abdullah'ın tesviye-i emuruna kibel-i şer'-iden vasi mensubesi ve tereke-i müteveffa-yı merkumeye bi'l-veraye ve bi'l-vesaye vazi'atü'l-yedi bâ tenbih-i şer'iyeye mütehakkık olan zât-ı tarifi şer'iyeye ile marûf mezbûre Hatice tarafından zikr-i âti hususta husumet red cevaba vekil müseccel şer'isi salifü'l-zikr Balac Karyesi ahalisinden Yonca oğlu Bayram ibn İsmail muvacehesinde da'va ve takrir-i kalam edip vekil merkumun müvekkilesi asliye ve vasiye-i mezbûre Hatice'nin murisi müteveffa-yı merkûm Çakır Hasan'ın hayatında cihet-i karzdan beş yüz doksan beş aded yirmilik sim mecidiye yedimden ifraz ve teslim oldahi yedimden ifraz ve teslim ve emuruna sarfla istihlak eder ve dahi hayatında mezkur beş yüz doksan beş aded sim mecidiyeye bana zimmetinde cihet-i merkumeden deyni olduğunu natık bin iki yüz doksan yedi senesi Mayıs'ının birinci günü tarihiyle muvarrih ve menzil merkumun mührüyle memhur işbu ibraz eylediğim bir kıt'a tahtani deyn senedini dahi i'tâ ve teslim etmişti bina'en aleyh müteveffa-yı merkûm Çakır Hüseyin mezkur beş yüz doksan beş aded sim mecidiyeyi bana

kıbeli'l-edâ ve'l-ifâ vefat etmekle şimdi meblağ-ı mezkuru müteveffa-yı merkumun tereke-i vafiyesinden olmak üzere bana eda ve teslime müvekkile izafetle vekil merkum Bayram'a kıbel-i şer'-iden tenbih olunmak matlubumdur deyû ba'de'l-da'va gıbbe's-suâl vekil merkum Bayram dahi cevabında tereke-i müteveffa-yı merkumeye müvekkilesi asliye ve vasiye-i mezbûre Hatice'nin bi'l-verase ve bi'l-vesaye vazi'atü'l-yedini ikrar lakin müdde-i merkûm Ahmet Ağa'nın ber-vech-i muharrer müdde'asını bi'l-vecale inkar edilcek müdde-i merkumdan ber minval-i muharrer müdde'asına mutabık beyyine talep olundukta her biri usul-i mevzu'asına tatbiken evvela bâ varaka-i mesture sakın oldukları kaza-i mezbûr Said Bey Mahallesi'nde imam muhtar ve ihtiyar heyeti (kesik) Emin Efendi ibn Abdullah ve Ali Efendi (kesik)

Sayfa:14

ve Hacı Feyzullah Efendi ibn Hıdır ibn Memiş ve Gökçe oğlu Seyit Ahmet bin Hacı Ali bin Abdullah ve Emrullah bin Süleyman bin Abdullah nâm kimesnelerden sırren ba'dehu müzekkiyun merkumundan bi'l-muvacehe alenen ledet-tezkiye adl ve makbulü's-şehâde idükleri ihbâr olunan Alemdar zade Hacı Hasan Ağa bin İsmail bin Abdullah ve Ayıntablı zade Osman Efendi ibn Ahmet bin Osman nâm kimesneler müttefikü'l-lafz ve'l-ma'na şهادetleriyle bi'l-muvacehe ber nehc-i şer'-i ba'de'l-isbat ve'l- tahlif ve'l-hüküm mucibince mezkur beş yüz doksan beş aded sim mecidiyeyi müteveffa-yı merkumun tereke-i vafiyesinden olmak üzere merkûm Gül onbaşı Ahmet Ağa'ya eda ve teslime müvekkile izafetle vekil merkûm Bayram'a tenbih olunduğu bi't-teslim ilam olundu. Fi'l-yevmi'l-hamis ve'l-işrin min Zilhiccetü's-şerife lisene ihda ve selase mie ve elf.

Hüküm:48 Sur oğlu Osman'ın mutasarrıf olduğu yerleri Kostan oğlu İbrahim Efendi'ye satması

Fi'l-asl Trabzon Vilayeti dâhilinde Lazistan Sancağı'na muzaf Atine Kazası kurrasından (silik) Karyesi ahalisinden olup Canik Sancağı'nda merkez liva-i bulunan medine-i Samsun kurrasından Yaverli Karyesi'nde li ecli'l-ticare sakın Sur oğlu Osman ibn Hasan bin Süleyman medine-i mezbûre mahkemesinde makud-ı huzur-ı şer-ide salifü'l-zıkr (...) Karyesi ahalisinden olup medine-i mezbûrede li ecli'l-mesaliha sakın Sud oğlu Hüseyin bin Ahmet mahzarında mahkeme-i bedayet hukuk-ı azalarından olup meclis-i mezkure celb olunan Kocabaş Yorgaki Ağa veled ve aza mülazımı Mehmed Tevfik Efendi hazır oldukları halde ikrar nam ve takriri kalam edip marü'l-beyan (...) Karyesi hududu dâhilinde vaki' bâ tapu mutasarrıf olduğum bir

taraftan Sud oğlu Şerif ve bir taraftan bahçe oğlu Hasan vereseleri tarlaları ve iki taraftan tarik-i amm ile mahdut bir kıt'a tarlada olan dört sehimi itibarıyla iki sehimi hisse-i şayi'amı merkûm Hüseyin ile anifü'l-zikr (...)Karyesi'nde sakinler gaibun ani'l-meclis-i li ebeveyn er karındaşları Yunus ve Mehmed Ali ve Amuca zadeleri Şerife nâm kimesnelerden her biri bundan akdem (...) talip olduklarında ben dahi merkumun yedlerinden yedi yüz kuruş ahz ve kabz edip emuruma sarfla istihlak etmiştim şimdi ber-vech-i muharrer tarlayı mahdut mezkure olan iki sehim hissemi meblağ-ı mezbûr mukabelesinde bâ re'yi sahib-i arazi memuru huzurunda ferağ ve takrire ve husus-ı mezkûr mütevakkıf olduğu umurun külline tarafımdan maruz-ı-zikr Atine Kazası kurrasından Kenar Karyesi ahalisinden Kosta oğlu İbrahim Efendi ibn Osman kabulüne mevkufe vekâlet-i amme-i mutlaka-i sahiha-i şer'iyye ile vekil sabit menab nasb ve tayin eyledim dedikte mâ vaka bi't-talep ketb olundu. Fi'l-yevmi'l salis min Muharremü'l-haram sene isna ve selase mie ve elf.

Hüküm:49 Hacı Yani veled Mahael veled Sava'nın verasetinin taksiminin Mahir Efendi'ye tenbih olunması

Marûz-ı daileridir ki

Medine-i Samsun kurrasından Avdan Karyesi mütemekkinlerinden iken bundan akdem vefat eden teba-i Devlet-i Âliyye'nin Rum milletinden Hacı Yani veled Mahael veled Sava'nın verâseti zevce-i menkûha-i metrûkesi Sava binti Mahael ile kendüsünden mukaddem vefat eden zevcesi müteveffıye Sofya binti Borife'den mütevellide sulbiye-i kebire kızı Hatun ve liebeveyn er karındaşları babası Todori ve Hacı (silik) ve kız karındaşları Sofya ve Mariye'ye münhasıra ve tashih mesele-i mirasları bi-hükmü'l-fera'iz onbeş sehimden olup sehham mezbûreden iki sehimi zevce-i mezbûreye ve 8 sehimi binti mezbûre Hatune'ye ve ikişer sehimden 4 sehimi dahi el-merkûm Todori ve Hacı Save ve birer sehimden iki sehimi uhtu mezbûratan Sofya ve Mariye'ye isabet-i inde'l-şer'-i zahir ve mütehakkık olduktan sonra şahsı marûf binti mezbûre Hatun'e tarafından zikr-i âti husus talep ve da'va ve ahz ve kabza ve makbuzunu kendüye teslime ve husus mezkûr mütevakkıf olduğu umurun küllisine vekil müseccel şer'iyesi medine-i mezbûrenin Said Bey Mahallesi'nde mütemekkinlerinden ve teba-i Devlet-i Âliyye'nin müşarun ileyhanın millet-i merkumesinden Sıvacı oğlu Yordam veled Pavli medine-i mezbûre mahkemesinde makud-ı huzur-ı şer'-ide ber-vech-i âti tereke müteveffa-yı merkumeye vazi'atü'l-yedi bâ tenbih-i şer'iyye mütehakkık olan kezâ şahsi ma'rifet-i şer'i ile marûf zevce-i mezbûre Have tarafından ca'i mahsusta husumet ve red cevaba vekil müseccel şer'isi da'va vekillerinden Mahir Efendi ibni Rahmi muvacehesinde bi'l-ve kale

üzerine da'va ve takrir-i kelim edip müvekkilem mezbûre Hatune'nin murisi ve babası müteveffa-yı merkûm Hacı Batı'nın hayatında ile vefat yedinde müstakilen mülk ve hakkı olup ba'de vefat müvekkilem mezbûre ile verese-i merkumuna ber-tashih-i mezkûr üzere mevrus olan maru'z-zikr Avdal Karyesi'nde vaki' iki taraftan Hacı babası menzil havlusu ve iki taraftan tarik-i amm ile mahdud bir bab menzil ile iki bab samanlane ve bir bab (...) ve bir bab zahire anbarı ile mecmu'u üç bin altı yüz kırk dört kuruş kıymetli on iki kıyye avan-ı nühasiye ve üç aded kısa boylu döşek ve üç yorgan ve üç aded yasdık ve altı aded şali ta'bir olunur kilim ve altı aded çuval ve bir aded araba ma'a takım ve bir aded saban ma'a takım ve üç aded kazma ve üç aded saban ve bir aded keser ve balta ve iki adet orak ve bir aded asma zincir ma'a saç ayak ve bir çift camus öküzü ve bir re'm camus ineği ve bir re'm camus tosunu ve on kile mısır altı kile hinta ve on kile yulaf ve yirmi dokuz buçuk batman (silik) vekil mumaileyhin müvekkilesi mezbûre Save fuzuli ve bi gayrı hak zabt ve vaziatü'l-yedi eder olmakla suâl olup menzil ve samanlane ve anbar ve sergin ve hayvanat ve eşya-i muharrere-i mezkurenden mevcut olanlardan müvekkilem mezbûrenin ber-tashih-i mezkûr hisse-i irsiyesini aynen ve müstehlek olanlardan kayyım ve hakikalarını zamanen eda ve teslime müvekkilesine izafetle vekil mezbûr Mahir Efendi'ye tenbih olunmak bi'l-ve kale muradımdır deyû da'va ettikte Mahir Efendi dahi cevabında marü'l-beyan menzil ve samanlane ve anbar ve serkez ile hayvanat ve eşya muharrere mezkurelerden herbiri müvekkilesi mezbûrenin yedd-i zabtında olduğunu bi'l-ve kale ikrar lakin müvekkilesi mezbûrenin murisi ve zevc-i müteveffa-yı merkûm Hacı Yani vefat ettikte müdde-i vekil merkumun müvekkilesi mezbûre Hatune murisi ve babası müteveffa-yı merkumdan mevrus ber-tashih-i mezkûr hissesini talep eylediğinde müvekkilem mezbûre dahi maru'z-zikr Avdan Karyesi'nde vaki' inde'l-ahali ve'l-ciran ma'lumu'l hudut bir kıt'a tarla ile ma'lumu'l-cins eşya ita ve teslim eyledikte mezbûre Hatun'e kusur hisse-i bakiyesini dahi murisi müteveffa-yı merkumun müvekkilem mezbûreye olan bin dört yüz kuruş ile zikr-i âti kesana olan üç bin dokuz yüz altmış kuruş ki cem'an altı bin üçyüz yetmiş dört kuruş deyninden mezbûre Hatune'nin ber-tashih-i hissesine isabet eden üç bin yüz seksen yedi kuruş mukabelesinde müvekkilem mezbûre Have'ye kat' beha ile bey' edip bu vechile müvekkilem mezbûrenin zimmetini ibra'i amm sahih-i şer'i ile ibra ve iskat ve ol babda bir kıt'a ibra senedi dahi tanzim ve ita ettikten sonra müvekkilem mezbûre dahi deyn mezkûrdan bin iki yüz kuruş Samsun'lu Abdulrezzak zade Ahmet Efendi'ye ve üç yüz kırk beş kuruş anifü'l-beyan Avdan Karyesi mütemekkinlerinden Çakır Pavliye ve üç yüz kuruş Hacı babası ve üçyüz kuruş dahi Kadamut Karyesi'nden Halil'e ve kırk kuruş müteveffa-yı merkumun yeğeni Yekof'a ve üç yüz on altı kuruş Dirandakile ve yedi yüz on kuruş anifü'z-zikr Avdan

Karyesi'nde vaki' Kilisa'ya ve yirmi altı kuruş Hacı Ömer'e ve yetmiş kuruş Hacı babası kızı Sofya'ya ve yüz kuruş müteveffa-yı merkurum kayın biraderine ve altmış beş kuruş Yani kethüdaya ve yüz kuruş müteveffa-yı merkurum üveykızına te'diye ve ibka edip ol vechile müvekkilem mezbûre Save emlak ve hayvanat ve eşya muharrere mezkureye bi hakk tasarruf ve vaziatü'l-yed eder deyû suret-i vaki'ada bi'l-vekale ibra eylediği keliminde müdde-i 'aliye mezbûre Hatune'nin hisse-i irsiyesine mahsuben mutasarrıf olduğu bir kıt'a tarla ile eşya mezkure vermiş ve mezbûrenin murisi müteveffa-yı merkurum müvekkilesine ber-vech-i muharrer kesana olan borcundan hissesine isabet eden ve yine mukabil tereke-i mezkurede olan hisse-i mütebakiyesini kat' fiyat ile müvekkile-i mezbûre Have'ye verip bu vechile sulh ve ibra eyledi ve bu ifade ve beyan eylemiş ise de kıbeli'l-tefrik hisse-i mahlulenin bey'i ca'iz olmadığı gibi dayın merkuruma bilâ beyyine ve tahlif-i ifâ deyn olunmuş ve mezkûr arazi emiriye bedel-i sulh mukabelesinde verilmesi ve sulh ve ibra'i mezkûrun şer'an batılanı muceb olması cihetiyle mesmu'a ve iltifata şayan olmadığı müvekkiline izafetle vekil mezbûr Mahir Efendi'ye tefhim ve alâ muceb-i ikrara menzil ve samanhane-i ve serkez ve anbar ile hayvanat ve eşya muharrer mezkurlardan mevcut olanlardan aynen ve müstehlek olanlardan kayyım-ı hakikaları olan meblağ-ı mezkurdan ber-tashih-i mezkur hissesini hamanen müvekkilesi mezbûre için müdde-i vekil merkurum Yordam'a red ve teslime müvekkiline izafetle merkûm Mahir Efendi'ye tenbih olunduğu bâ tescil ilam olundu. Fi'l-yevmi'l-salis min Muharremü'l-haram lisene isna ve selase mie ve elf.

Hüküm:50 Degirmenci oğlu Mehmed'in verasetinin taksimi ve Seyfullah'ın hakkını istemesi ve vekil Vasilaki'ye tenbih olunması

Marûz-ı daileridir ki

Medine-i Samsun'da kâin Said Bey Mahallesi ahalisinden iken bundan akdem vefat eden Degirmenci oğlu Mehmed bin İbrahim bin Abdullah'ın verâseti zevce-i menkûha-i metrûkesi Ümmühan binti Mehmed ile mezbûreden mütevellid ve mütevellide sulbi kebir oğlu İbrahim ve sulbiye-i sağire kızları Âlime ve Aişe ve kendi nefsinde mukaddem vefat eden zevcesi müteveffiyeye Âlime ibnet-i Abdullah'a mütevellid sulbi kebir oğlu Seyfullah'a münhasır ba'deha bint mezbûratandan sağire-i mezbûre Âlime vefat edip veraseti validesi mezbûre Ümmühan ve liebeveyn er karındaşı İbrahim ve li ebeveyn kız karındaşı Sağire mezbûre Aişe'ye münhasıra ba'deha sağire mezbûre Aişe dahi vefat edip onun dahi veraseti validesi mezbûre Ümmühan ile ahar liebeveyn merkûm İbrahim'e münhasıra ve tashih-i mesele-i mirasları bi hükmü'l- münasahatü's-şer'iyye ikibin beşyüz doksan iki sehimden olup sehham

mezbûreden beşüz kırk sekiz sehmi zevce-i mezbûre Ümmühan'a ve bin iki yüz seksen sekiz sehimî ibn merkûm İbrahim'e ve yedi yüz elli altı sehimî dahi ibn-i merkûm Seyfullah'a isabeti bi'l-ihbar inde'l-şer' (kesik)

Sayfa:15

Olduktan sonra ibnan merkumandan mezbûr Seyfullah tarafından ber-vech-i âti husus talep ve da'va ve ahz u kabz ve makbuzunu kendüye teslime ve husus-ı mezkur mütevakkıf olduğu umurun küllisine vekil müseccel şer'isi teba-i Devlet-i Âliyye'nin Rum milletinden ve da'va vekillerinden Döndü oğlu Enderiye veled Hacı Yevan medine-i mezbûre mahkemesinde makud-ı ve huzur-ı şer'-ide zikr-i âti terekeye müteveffa-yı merkumeye vaziatü'l-yedi bâ-tenbih-i şer'iyeye mütehakkık olan zât-ı tarifi şer'iyeye ile muarrefe Ümmühan tarafından zikr-i câ'i hususta husumet ve red cevaba vekil müsseccel şer'iyyesi Teba-i Devlet müşarun ileyhanın (...) merkumesinden da'va vekillerinden Vasilaki veled Vasil muvacehesinde bi'l-ve kale üzerine dava' ve takrir-i kelam edip müvekkilem merkum Seyfullah'ın murisi ve babası müteveffa-yı merkûm Mehmed'in hayatında ile'l-vefat yedinde müstakilen mülk ve hakkı olup ba'de vefat müvekkil merkûm ile vekil merkumun müvekkilesi mezbûre Ümmühan ve ibn merkûm İbrahim'e ber-tashih-i mezkur üzere mevrus olan sekiz bin kuruş kıymetlü salifü'z-zikr Said Bey Mahallesi'nde vaki' bir taraftan Gözmek Hacı ve bir taraftan Hasan Ağa menzilleri ve bir taraftan dere ve bir taraftan tarik-i amm ile mahdt fevkani iki oda ve tahtani bir ahur ma'a bir miktar havluyu müştemil bir bab menzil ile iki bin beşüz kuruş kıymetlü bir çift camus öküzü ve beş yüz kuruş kıymetlü bir adet araba ma'a takım ve üç yüz kuruş kıymetlü on beş adet arı kovanı ve iki yüz kuruş kıymetlü beş adet kilim ve üç yüz kuruş kıymetlü otuz vekiyeye avani nühasiye ve bin iki yüz kuruş kıymetlü dört re'm sığır ineği ve beş yüz kıymetlü sekiz adet yorgan ve dört adet döşek ve altı adet yasdık ile müvekkil merkumun murisi ve babası müteveffa-yı merkumun vefatından sonra vekil merkumun müvekkilesi mezbûre Ümmühan'ın ahara bey' eylediği bir kıt'a tarla bedeli olan altı yüz kuruşla müteveffa-yı merkumun hey-n-i vefatında yanında mevcut olup müvekkile-i mezbûrenin makbuzu olan iki bin kuruşun cem'an altı bin yüz elli kuruş kıymetlü emlak ve hayvanat ve ferağ olunan tarla bedeliyle eşya-i muharrer-i mezkureye vekil merkumun müvekkilesi mezbûre Ümmühan fuzuli ve bi gayrı hak zabt ve vazi'atü'l-yedi eder olmakla su'al olunup menzil ve hayvanat ve nakid ve bedel-i tarla ve eşya-i muharrere-i mezkureden mevcut olanlardan müvekkilem merkumun ber-tashih-i mezkur hisse-i irsiyelerini aynen ve müstehlek olanlardan kayyım-ı hakikiyelerini zamanen eda ve teslime müvekkiline izafetle vekil merkûm Vasilaki'ye tenbih olunmak bi'l-

ve kale muradıdır deyû da'va ettikte vekil merkûm Vasilaki cevabında zikrolunan menzil ve hayvanat ve nakit ve bedel-i tarla ve eşya-i muharrere mezkûrelerden sekiz bin kuruş kıymetlü mezkûr menzil ile elli kuruş kıymetlü bir aded kilim ve altmış kuruş kıymetlü altı kıyye avani nuhasiye ve üç yüz kuruş kıymetlü bir re'm sağır ineği ve yüz kuruş kıymetlü bir aded yorgan ve bir aded yastık ve bir aded döşek müvekkilesi mezbûrenin yedd-i zabtında olduğu bi'l-ve kale ikrar lakin müdde-i vekil merkumun ziyade müdde'asını inkâr edilcek müdde-i vekil merkumdan bir minvâl-i muharrer ziyade müdde'asına mutabık beyyine talep olundukta isbattan zahir-i aciz ile bi't-taleb müvekkile-i mezbûre (...) ba'de'l tahlifi'ş-şer'-i mucibince müdde-i vekil mezbûrundur ben bi'l-ve kale fazla ve ziyade mutalebesiyle vekil merkûm Vasilaki bilâ beyyine mu'arazadan ba'de'l-men' ancak vekil merkûm Vasilaki'nin ber-vech-i muharrer ikrar-ı mucibince anifü'l-beyan Said Bey Mahallesi'nde vaki' bir bab menzil ma'a havlu ile altı kıyye avani nuhasiye ve bir re'm sağır ineği ve bir aded yorgan ve bir adet yastık ve bir adet döşek mevcut ise aynen ve müstehlek ise kayyım hafifeleri olan ber-tashih-i mezkûr hissesini zamanen müvekkili merkûm Seyfullah için müdde-i vekil merkûm Enderi'ye red ve teslim müvekkilesi mezbûreye izafetle vekil merkûm Vasilaki'ye tenbih olduğu bi't-tescil ilâm olundu. Fi'l-yevmi'l-salis aşer min Muharremü'l-haram lisene isna ve selase mie ve elf.

Hükûm:51 Aîşe Hatun'un İbrahim tarafından bakılacağı ve Ümmügülsüm Hanım'a belli bir miktar karşılığında hizmet etmesi

Canik Sancağı'nda Merkez liva bulunan medine-i Samsun'a muzaf Kavak Nahiyesi kurrasından Kazancı Karyesi sakinelerinden olup zât-ı tarifi şer'iyye ile maruf Aîşe ibnet-i İbrahim nam bîkr-i balığa ve akile medine-i mezbûre mahkemesinde makud-ı ve huzur-ı şer'-i de Canik Sancağı muhasebecisi izzetlü Hasan Fazıl Efendi'nin haremi olup zât-ı kezaîk tarifi şer'iyye ile marûf Ümmügülsüm Hanım ibnet-i Mustafa Efendi tarafından zîkr-i âti hususta vekil müseccel şer'isi muhasebeci mumaileyh'in hademesi Ahmet Ağa ibn Ali mahzarında mezbûre Aîşe'nin babası ve velisi İbrahim ibn İbrahim hazır olduğu halde ikrar-ı tam ve ta'bir-i ani'l-merâm edip beni babam hazır merkûm İbrahim infak ve iksaya ademü'l-iktidar olup şu halde nafakaya muhtaç olmakla binaen aleyh mumaileyh'a Ümmügülsüm Hanım'a hizmet etmek üzere taksimi beher şehir on kuruş ücret kavliyle icare eylediğimde ol dahi isticar ve kabul edip beher şehir kavlı olunan ücret-i mesahayı mezkûrumu müvekkile-i mumaileyh'a yedinde hıfza dahi emir ve tevkil eyledim dedikte ol dahi müvekkile-i mumaileyha'ya izafetle ber-vech-i muharrer hıfz ve bi'l-ve kale ta'ahhüd eylemeğin mâ vaka bi't-taleb ketb olundu. Fi'l-yevmi'l-rabi' aşer min Muharremü'l-haram lisene isna ve selase mie ve elf

Hüküm:52 Muhacirin-i Çerakiseden İsmail'in bargir mülkünün bedeli karşılığında başkasına satılması ve bunun Aişe Hatun'dan istemesi Aişe Hatun'un bunu inkâr etmesi

Marûz-ı daileridir ki

Canik Sancağı'nda merkez liva bulunan medine-i Samsun'a muzaf Bafra Kazası kurrasından Oruçkava Karyesi'nde meskûn ihrar-ı muhacirin-i çerakiseden İsmail bin Katmir medine-i mezbûre mahkemesinde makud-ı ve huzur-ı şer'-ide medine-i mezbûre mahallatından Kılıçdede Karyesi sakinlerinden olup zât-ı tarifi şer'iyeye ile muarrefe Aişe binti Veli muvacehesinde üzerine da'va ve takrir-i kelim edip iş bu meclis-i şer'-ide mu'ayene olunan art ve ön ayağının birisi sekul ve (...) cüz'i beyaz ve elhaletü hazihi sekiz yaşında olan bir re'm kula bargir mülküm olan doru kısrağımdan doğma yedimde nitacen mülküm iken tarih-i ilamdan altı ay mukaddem el-yevm medine-i mezbûre mütevekkifhanesinde mahbus bulunan muhacirin-i çerakiseden Mehmed Bey'e Amasya'ya azimet edip ba'dehu bana teslim etmek üzere bir aded saat ve bir safurhin mukabelesinde icar ve teslim edip ol dahi yedimde istihbar etmişti şimdi bargir mevsuf mezkûru mezbûre Aişe yedinde bulmakla bi'l- istihkak talep ederim deyû da'va ettikte mezbure Aişe Hatun dahi cevabında bargir mevsuf mezkure el-yevm vazî'atü'l-yedi ikrar lakin bargir mevsuf mezkûru tarihten üç buçuk ay mukaddem salifü'l-zikr medine-i Samsun kurrasından Çiçekli Karyesi'nde meskûn muhacirin merkumdan ga'ib ani'l-meclis Kayarti Mehmed Bey'den yirmi bir aded sim mecidiye mukabelesinde iştirâ ve kabz ve kabul edil ol vechile bargir mevsuf mezkûr yedimde şîra'en malımdır deyû müdde-i merkumun ber-vech-i muharrer müdde'asını inkâr edilcek husus-ı mezkûrda nitac beyyinesi ile şîra beyyinesi cem' oldukta müdde'asını inkâr edilecek husus-ı mezkûrda nitac beyyinesi ile şîrâ beyyinesi cem' oldukta kütüb-i fikiyyede nitac beyyinesi evveli olduğuna binaen müdde-i merkumun ber-minval-i muharrer müdde'asına mutabık beyyine talep olundukta her biri usul-i mevzu'asına tatbiken evvela bâ varaka-i mesture sakin oldukları marûz-zikr Oruçkava Karyesi ahalisinden ve herbiri muhacirin merkumeden Ahmet bin Nafiz bin Abdullah ve Hasan bin Mehmed bin Mustafa ve İbrahim bin Ali bin Ahmet ve Receb bin Abdullah bin Mustafa ve Mustafa bin Hasan bin Katmir Nâm mezkûrdan sırren ba'dehu müzekkiyun merkumundan bi'l-muvacehe alenen ledet-tezkiye adl ve makbulü'ş-şehâde idükleri ihbâr olunan Hacı Halil bin Sokay bin Cazok ve Hasan bin Cakuş bin Bayram nâm kimesneler şehadetleriyle bi'l-muvacehe ber nehc-i şer'i ba'de'l-isbat ve'l-halef ve'l-hüküm mucibince bargir mevsuf mezkûrdan kifayet

ve müdde-i merkûm İsmail'e red ve teslime mezbûre AİŖe tenbih olunduğu bi't-tescil ilam olundu. Fi'l-yevmi'l-isna min Muharremü'l-haram li sene isna ve selase mie ve elf.

Hüküm:53 Mehmed Efendi'nin kznn Berber oğlu Save tarafından kaybedilmesi ve bunun istenmesine dair

Marûz-ı daileridir ki

Medine-i Samsun mahallatından Bazar Mahallesi ahalisinden ve Etmekçi esnafından Ali usta bin Mustafa bin Abdullah nâm kimesne medine-i mezbûre bedayet mahkemesinde makud-ı huzur-ı Ŗer'imizde zıkr-i ti bir re'm karasığır kzn bi tariki'l-i(...) canib-i miriden memuriyeti hasebiyle vazi't'l-yedi mütehakkık olan liva-i mezkûr muhasebecisi ve beytü'l-ml emini İzzetlü Hasan Fazıl Efendi ibn Hüseyin Agâh Efendi tarafından vekil müseccel Ŗer'isi olup canib-i Ŗerifte (...) dahi husumet ve red cevaba kabul olunan muhasebe (...) kendisinden Mehmed Efendi Süleyman muvacehesinde iŖbu meclis-i Ŗer'-ide mu'ayene olunan siyah ve arkası üzerinde ıbık miktarı sarı ve boynuzları kır ve dudakları ucu beyaz ve'l-halet hazihi altı yaŖına girme bir re'm Karasığır kz yedimde mülküm olan alacasığır inekten doğma nitacen mülküm öküz mevsuf mezkûru bundan akdem salifü'l-zıkr medine-i Samsun kurrasından Ulupınar Karyesi mütemekkinlerinden ve teba-i Devlet-i liyye'nin Rum milletinden Berber oğlu Save kapusuna bi tariki'-emane teslim etmiŖtim binaen aleyh öküz mevsuf mezkûr tarihten bir buçuk ay mukaddem merkûm Save'nin kapısından leylen huruç edip gaib olmakla el-halet hazihi öküz mevsuf mezkûru müvekkil mumaileyh yedinde bulmakla bi'l-istihkak hala talep ederim dey ba'de'l-da'va ve'l-istintak vekil mumaileyh Mehmed Efendi dahi hayvanında bulunan öküz mevsuf mezkûre müvekkili mumaileyhin taraf-ı miriden yave olmak üzere bi'l-emane vazi'yedini ikrâr ve müdde-i merkûmun ber-vech-i muharrer müdde'asını inkâr edecek müdde-i merkmdan ber-minval-i muharrer müdde'asına mutabık beyyine talep olundukta her biri usul-i mevzu'asına tatbiken evvela b varaka-i mesture sakin oldukları salifü'l-zıkr Bazar Mahallesi ile mezkûr Ulupınar Karyesi imam ve muhtar ve ihtiyar-ı meclis azalarından Hacı Hafız Ŗevki Efendi ibn Mehmed bin Abdullah ve muhtar Ahmet Efendi bin El-hac Hasan bin Mustafa ve Batumlu Hacı Süleyman oğlu Hacı Ali bin El-hac Süleyman bin Ali ve Said Bey Mahallesi ahalisinden Köroğlu Mata AĞa ibn Ahmet bin Hasan ve Hacı İbrahim Efendi bin Mehmed bin Abdullah ve Ahmet oğlu Salih bin Ahmet bin Salih nm müzekkilerden sırren ba'dehu müzekkiyun merkmundan bi'l-muvacehe alenen lede't-tezkiye adl ve makbulü'Ŗ-Ŗehde idükleri ihbâr olunan salifü'l-zıkr Ulupınar Karyesi ahalisinden Kocaman oğlu KarabaŖ Mustafa bin Mustafa bin Abdullah ve Bazar Mahallesi

ahalisinden Ali bin Nalband Ali bin Hacı Mustafa nâm kimesneler bi'l-muvacehe ber nehc-i şer'î müttetikü'l-lafz ve'l-ma'na ba'de'l-ibat ve'l-tahlif ve'l hüküm mucibince öküz mevsuf mezkûru müdde'î merkûm Ali ustaya def' ve teslime müvekkil mumaileyha (silik) vekil mezbûr Mehmed Efendi'ye tenbih olunduğu bâ tescil ve ilâm olundu. Fi'l-yevmi(kesik) min Muharremü'l-haram lisene isna ve selase mie ve elf.

Sayfa:16

Hüküm:54 Aişe Hatun'un yirmi bir aded sim mecidiyesini Mehmed beyden talep etmesi

Marûz-ı daileridir ki

Medine-i Samsunda ka'in Kılıçdere Mahallesi sakinelerinden olup zât-ı tarifi şer'iyye ile marûf Aişe binti Veli medine-i mezbûre mahkemesinde makud-ı ve huzur-ı şer'-ide salifü'l-zikr medine-i Samsun'a muzaf Çiçekli Karyesi ahalisinden ve ahar muhacirin-i çerakiseden Kabartı Mehmed Bey ibn Abdullah muvacehesinde üzerine da'va ve takrir-i kalam edip tarih-i ilamdan dört ay mukaddem mezbûr Mehmed beyden yirmi bir aded sim mecidiye semen-i medfu' mukabelesinden iştirâ eylediğim kula ve'l-haletü hazihi sekiz yaşında olan bir re'm bargiri tarihten yirmi üç gün mukaddem maru'z-zikr medine-i Samsun'a muzaf Bafra Kazası kurrasından Oruçkava Karyesi'nde meskûn muhacirin merkumeden ga'ib ani'l-meclis İsmail ibn Katmir nâm kimesne bargir mezkure müstehak çıkıp ba'de'l-isbat ve'l-halef ve'l-hüküm yedimde ahz etmekle şimdi ben dahi merkûm Mehmed beyden medfu'um olan yirmi bir adet sim mecidiyeyi bi'l- müraca'a talep ederim deyû ba'de'l-da'va ve'l-ikrar mucibince meblağ-ı mezkûr yirmi bir aded sim mecidiyeyi müddeiye-i mezbûre Aişe Hatun'a red ve teslim üzere merkûm Mehmed bey'e iltizam olunduğu bâ tescil ilâm olundu. Fi'l-yevmi'l-tasi' ve'l-işrin min Muharremü'l-haram lisene isna ve selase mie ve elf.

Hüküm:55 Hamdi Efendi'nin vasi mensubu olan Hacı Fetiş zadenin yerine Semiz zade Mustafa Efendi'nin vasi tayin olunması

Canik Sancağı'nda Serkez Liva-i bulunan Medine-i Samsun mahallatından Said Bey Mahallesi ahalisinden olup bundan akdem vefat eden Hurşid Ağa bin Abdullah'ın sulbi oğlu Hamdi nam sağırin tesviye-i emuruna vasi mensubu olan medine-i mezbûreye muzaf Çarşamba kazası mahallatından Orta Mahalle ahalisinden Hacı Fetiş zade el-Hac Fetiş Hacı Mustafa Ağa ibn el- mezbûr Hacı Fetiş sağır mezbûre babası müteveffa-yı merkumdan ırs-i şer'le intikal eden emval ve eşyasını hıfz ve harasette tekâsülü ve emur-ı vesayette gadr ve (...) dahi olduğu

zehl-i hüccette ve bi garz sekat muvahhidin ihbarlarıyla zahir ve mütehakkık olmağın hâkim mevki-i sadr-ı kitab tûbileh ve hüsn-i me'ab Efendi merkûm El-Hac Menteş Hacı Mustafa Ağa'yı vesayetten azl ve ihraç edip yerine müstakim olduğu inde'l-şer'i'l-kavim zahir ve mütebeyyin olan maru'z-zikr Çarşanba Kazası mahallatından Çay Mahallesi ahalisinden işbu ba'isü'l-kitap Semiz zade Mustafa Efendi ibn Mehmedi sağır mezbûr Hamdinin vakt-i rüşd ve sedadına değin tesviye-i umuruna vasi nasb ve ta'yin buyurduklarında ol dahi vesayet merkumeyi kabul ve hizmet-i lazımesini kemâyenbağı edaya ta'ahhüd ve iltizam etmeğın mâ vaka bi't-talep ketb olundu. Gurre-i Safer 302

Hüküm:56 Lefter Ağa veled Todorin'in Çök oğlu Ömer'in mallarından alacağını istemesi ve Havva Hatun'a verilmesi için vekil Salih Efendi'ye tenbih olunması

Marûz daileridir ki

Medine-i Samsun kurrasından Türkmenler Karyesi ahalisinden iken bundan akdem vefat eden Çök Ali oğlu Ali bin Ali bin Ömer'in verâseti zevce-i menkûha-i metrûkesi Hatice ibnet-i Mehmed ve Havva ibnet-i Mustafa ile mezbûreden mütevellid sulbi sağır oğlu Ali ve validesi Fatma binti Abdullah münhasıra olduğu bi-l ihbar inde-l şer'-il enver zahir ve mütehakkık olduktan sonra müteveffa-yı merkumun terekesinden zikr-i âti bi'l-vesaye alacağı iddi'a eden medine-i mezbûre mahallatından Said Bey Mahallesi mütemekkinlerinden ve teba-i Devlet-i Âliyye'nin Rum milletinden Lefter Ağa veled Todorin medine-i mezbûre mahkeme-i şer'iyesinde ma'kud-ı ve huzur-ı şer'-ide sağır mezbûrun tesviye-i umuruna kıbel-i şer'-iden vasi mensubu ve tereke-i müteveffa-yı merkum bi'l-veraye ve bi'l-vesaye vazi'atü'l-yeddi bâ-tenbih-i şer'iyeye mütehakkık olan zât-ı tarifi şer'-i ile muarrefe zevce-i mezbûre Havva ibnet-i Mustafa tarafından ber-vech-i âti hususta husumete red cevaba vekil müseccel şer'isi maru'z-zikr Türkmenler Karyesi ahalisinden Salih bin Ali muvacehesinde maru'l-beyân Said Bey Mahallesi mütemekkinlerinden ve teba-i Devlet-i müşarun ileyhanın millet-i merkumesinden olup bundan akdem fevt olan li ebeveyn karındaşım Nikola veled el-merkûm Todorinin sulbi sağır oğlu Todori ve sulbiye-i sağire kızları Orayna ve Osbasye ve Elinenin bâ huccet-i şer'iyeye vasi mensubeleri olduğum hakla babaları müteveffa-yı merkumdan mevrus müşterek mallarından müteveffa-yı merkum Ali Osmana zikr-i âti meblağ-ı iktiraza talip olduğundan ben dahi bi'l-vesaye mecidiyesi yirmi kuruş itibarıyla yedi bin sekiz yüz kuruş ifraz ve teslim ol dahi yedimden iktiraz ve emuruna sarfla istihlak edip (...) müteveffa-yı merkûm Ali Osman hayatında meblağ-ı mezkur yedi bin sekiz yüz kuruş vasileri olduğum sağırın mezbûruna zimmetinde deyni olduğunu natık sene-i ruminin 1299 senesi Eylül'ün dördüncü günü

tarihiyle muvarrih ve mührüyle memhur bir kıt'a damgalı deyn temessükü dahi ita ve teslim etmişti binaen aleyh müteveffa-yı merkûm Ali Osman hayatında deyn olan meblağ-ı mezbûr yedi bin sekiz yüz kuruşa mahsuben dört yüz altı kuruşunu bana eda ve teslim ve baki yedi bin üç yüz doksan dört kuruşunu kıbeli'l-eda ve'l-ifâ vefat etmekle şimdi meblağ-ı baki mezbûru müteveffa-yı merkumun tereke-i vafiyesinden olmak üzere bana eda ve teslime müvekkilesi asıl ve vasiye mezbûre Havva Hatun'a izafetle vekil merkûm Saliha kıbeli şer'-iden tenbih olunmak bi'l-vesaye muradıdır deyû ba'de'l-da'va ve'l-istintak vekil merkûm Salih dahi cevabında müteveffa-yı merkumun tereke-i vafiyesi Müvekkilesi mezbûrenin bi'l-verase ve bi'l-vesaye vazi'atü'l-yedi bi'l-vekale ikrar lakin müdde-i dahi mezbûr (...) Ağa'nın ber-minval-i muharrer müdde'asını inkâr edilcek müdde-i merkûm (...) Ağa'dan ber-vech-i muharrer bi'l-vesaye müdde'asına mutabık beyyine talep olundukta her biri usul-i mevzu'asına tatbiken evvela bâ-varaka-i mesture sakın oldukları salifü'z-zikr Türkmenler Karyesi imam ve muhtar ve ihtiyar-ı meclis azalarından Yusuf ibn Yusuf bin Abdullah ve Süleyman bin Osman bin Osman ve Ahmet ibn Hacı Mehmed bin Abdurrahman ve Hasan ibn Osman bin Emrullah ve Hüseyin bin Mustafa bin Abdullah nâm müzekkilerden sırren ba'dehu molla Ali bin Süleyman bin Hüseyin ve Abdullah bin Ali bin Mehmed ve Mehmed bin Ali bin Abdullahdan bi'l-muvacehe alenen lede't-tezkiye adl ve makbulü'ş-şehâde idükleri ihbâr ve iş'ar olunan Kolukısa oğlu Recep bin İbrahim bin Süleyman ve Yusuf bin Yusuf bin Abdullah nâm kimesneler müttefikü'l-lafz ve'l-ma'na şehadetleriyle bi'l-muvacehe ber nehc-i şer'i ba'de'l-isbat ve'l-tahlif ve'l-hüküm mucibince meblağ-ı baki mezkûr yedi bin üç yüz doksan dört kuruş müteveffa-yı merkumun tereke-i vakfiyesinden olmak üzere vasi merkûm (...) Ağa'ya eda ve teslime müvekkilesi asliye ve vasiye-i mezbûre Havva Hatun'a izafetle vekil merkûm Salih nâm kimesneye tenbih olunduğu bâ tescil ilâm olundu. Fi'l-yevmi'l-rabi' aşer min Muharremü'l-haram lisene isna ve selâse mie ve elf.

Hüküm:57 Akbaş oğlu Abdullah zimmetinde olan yerleri satması için Yakup Efendi'yi vekil tayin etmesi

Medine-i Samsun kurrasından Yüzmillü Karyesi ahalisinden Akbaş oğlu Mustafa bin Mehmed Emin bin Abdullah medine-i mezbûre mahkemesinde makud-ı ve huzur-ı şer'imizde karye-i mezbûre ahalisinden Laz Yakup ibn Mustafa bin Mehmed mahzarında ikrar-ı tam ve takrir-i kelâm edip salifü'z-zikr Yüzmillü Karyesi hududu dâhilinde vaki' her biri inde'l-ahali ve'l-ciran ma'lumu'l-hudud bâ tapu mutasarrıf olduğum Hacıderesi ve mezarlık yanı ve Haratus ve cörmenek ve bayır ve (...) ve sulutarla ki cem'an sekiz kıt'a tarla müstakilen taht-ı

tasarrufumda olup ve yine karan ve bayır tarlalar ki cem'an iki kıt'a tarlalarda dahi tasarrufumuzda olan nısıf hisse-i şayi'aları teba-i Devlet-i Âliyye'nin Rum milletinden (...) Yevan Ağa bundan akdem tefri'a talip olduğundan ben dahi bedeli olmak üzere merkûm yedinden on bin kuruş ahz u kabz edip emuruma sarfla istihlak etmiş olduğumda el-haletü hazihi li'ecli'l-mesaha Bafra tarafına azimet edeceğimden ber-minvâl-i muharrer tarlayayı mezkûrları bedel-i mezkûr mukabelesinde bâ re'yi sahib-i arz me'mur huzurunda ferağ ve tefviz ve husus-ı mezkure mütevakıf olduğu umurun küllisine tarafımdan vekâlet-i amme-i mutlaka-i sahiha-i şer'iyye ile merkûm Yakup nâm kimesneyi vekil ve na'ib-i menab nasb ve ta'yin eyledim dedikte ol dahi vekâlet-i merkume kabul ve hizmet-i lazımesini kemâyenbağı edaya ta'ahhüd ve iltizam etmeğin gıbbe't-tasdiki's-şer'-i mâ vaka bi't-talep ketb olundu. Fi'l-yevmi'l hamis aşer min Cemaziyelahir lisene ihda ve selase mie ve elf.

Hüküm:58 Süleyman Efendi'nin kızı Hamide'yi bakamadığı için onu Mihriyan Hanım'ın hizmetine vermek üzere Nimetullah Efendi'ye teslim edilmesi

Canik Sancağı'nda Merkez liva bulunan medine-i Samsun'a muzaf Kavak Nahiyesi kurrasından Kazancı Karyesi ahalisinden Hacı Ömer oğlu Süleyman bin İsmail medine-i mezbûre mahkeme-i şer'iyesinde ma' kud-ı ve huzur-ı şer'-ide mahmiyye-i İstanbulda Koska nam mahalde sakin zât-ı marife Mihriyan Hanım binti el-müteveffa Harembaşı tarafından atide ismi muharrer bir nefer sağır kendi nefsiçün icare vekil müseccel şer'isi Trabzon Evkaf müdürü İzzetlü Nimetullah Efendi ibn Abdullah Efendi mahzarında bi'l velaye ikrar-ı tam ve takrir-i kelam edip işbu hazıra-i bi'l-meclis tahminen sekiz yaşında sulbiye-i sağire kızım Hamide nam sağirenin asla malı olmadığından ben dahi kızım hazıra-i mezbûreyi infak ve iksâya iktidarım olmayıp muhtaç olmamla kızım sağire mezbûreyi beher şehir otuz kuruş ücret kavliyle vekil mumailayha'nın müvekkilesi mumailayh'a Mihriyan Hanım'ın yanında kendüye hizmet etmek üzere müvekkilesine izafetle vekil mumailayh Nimetullah Efendi'ye bi'l-velaye icar ve teslim eylediğimde ol dahi ber-vech-i muharrer bi'l-vekale isticar ve teslim ve kabul eyledikten sonra beher şehir kavlı olunan ücret-ı mezkureden yirmi kuruşunu kızım mezbûrenin nafaka ve kisve beha ve sair levazım-ı zaruriyesine harç ve sarfa ve baki on kuruş dahi kızım mezbûrenin vakt-i rüşd ve sedadına değin müvekkile-i mumailayha'nın yedinde hıfza mumailayh'a Mihriyan hanımı bi'l-velaye emir ve tevkil eyledim dedikte ol dahi müvekkile-i mumailayha'ya izafetle ber-minval-i muharrer harç ve sarfa ve hıfza bi'l-vekale ta'ahhüd olmağın mâ vaka bi't-talep ketb olundu. Fi'l-yevmi'l sani min Saferü'l-Hayr li sene isna ve selase mie ve elf.

Hüküm:59 Lefter veled Todorî'nin Karadağ oğlu Hasan'ın varislerinden alacağını istemesi ve bunun verilmesi ile ilgili Ümmügülsüm Hatun'a tenbih olunması

Marûz daileridir ki

Medine-i Samsun kurrasından Türkmenler Karyesi ahalisinden iken bundan akdem vefat eden Karadağ oğlu Hasan bin Abdullah bin Abdurrahman'ın verâseti zevce-i menkûha-i metrûkesi Ümmügülsüm ibnet-i Mustafa ile mezkureden mütevellid sulbi sağır oğlu Kurt Ali ve kendisinden mukaddem vefat eden müteveffa-ye Kezban binti Abdurrahman dan mütevellide sulbiye-i sağire kızı Ümmügülsüm'e münhasıra olduğu ledi's-şer 'i-l enver zahir ve mütehakkık olduktan sonra müteveffa-yı merkumun terekesinden zikr-i âti bi'-vesaye alacak iddi'a eden medine'i mezbûre mahallatından Said Bey Mahallesi mütemekkinlerinden ve teba-i Devlet-i Âliyye'nin Rum milletinden Lefter veled Todorî medine-i mezbûre mahkeme-i şer'yyesinde makud-ı ve huzur-ı şer'-ide sağır mezbûrun tesviye-i umuruna şer'-iden vasi mensubesi ve tereke-i müteveffa-yı mezbure bi'l-veraye ve bi'l-vesaye vazi'atü'l-yeddi bâ-tenbih-i şer'yye mütehakkık olan zevce-i mezbûre Ümmügülsüm muvacehesinde maru'l-beyân Said Bey Mahallesi mütemekkinlerinden ve teba-i Devlet-i müşarun ileyha'nın millet-i merkumesinden bundan akdem fevt olan li ebeveyn karındaşım Nikola veled el-merkûm Todorî'nin sulbi sağır oğlu Todorî ve sulbiye-i sağire kızları Orastiye ve Osyasye ve Elinenin bâ huccet-i şer'yye vasi mensubeleri olduğum cihetle babaları müteveffa-yı merkumdan mevrus müşterek mallarından müteveffa-yı mezbur Hasan zikr-i âti mebalîği istikraza talip olduğunda ben dahi bi'l-vesaye iki yüz aded sim yirmilik mecdiyeye ifraz ve teslim ol dahi yedimden ifraz ve kabz ve sarfla istihlak edip müteveffa-yı merkûm Hasan hayatında mezkûr iki yüz aded sim mecdiyeyi vasileri olduğum sağırın merkumuna zimmetinde deyni olduğunu natık sene-i rumiyenin 1297 senesi Mayısının 1. Günü tarihiyle muvarrih ve mührüyle memhur bir kıt'a damgalı deyn temessükü dahi ita ve teslim etmişti binaen aleyh müteveffa-yı merkûm Hasan mezkûr iki yüz aded sim mecdiyeyi bana kıbeli'l-eda ve'l-ifâ vefat etmekle şimdi mezkûr iki yüz adet sim mecdiyeyi müteveffa-yı merkumun tereke-i vafiyesinden olmak üzere bana eda ve teslime asliye ve vasiye-i mezbûre Ümmügülsüm'e kıbeli's-şer'den tenbih olunmak bi'l-vesaye muradımdır deyû ba'de'l-da'va gıbbe's-suâl mezbûre Ümmügülsüm Hatun dahi cevabında müteveffa-yı mezburun tereke-i vafiyesine bi'l-verase ve bi'l-vesaye vazi'atü'l-yedini ikrar lakin müdde-i vasi merkumun ber-vech-i muharrer müdde'asını bi'l-vekale inkâr edilcek müdde-i merkumdan ber-minval-i muharrer müdde'asını inkâr edilcek müdde-i merkûm (...) ber-vech-i muharrer mutabık beyyine talep olundukta her biri usul-i mevzu'asına tatbiken

evvela bâ varaka-i mesture sakın oldukları maru'z-zikr Türkmenler Karyesi imam ve muhtar ve meclis azalarından Yusuf bin Yusuf bin Abdullah ve Süleyman bin Osman bin Osman ve Ahmet bin Hacı Mehmed bin Abdurrahman ve Hasan bin Osman bin Emrullah ve Hüseyin bin Mustafa bin Abdullah nam müzekkilerden sırren ba'dehu Molla Ali bin Süleyman bin Hüseyin ve Abdullah bin Ali bin Mehmed ve Mehmed Ali bin Abdullah bin Ahmet nâm kimesneler bi'l-muvacehe alenen lede't-tezkiye adl ve makbulü'ş-şehâde idükleri ihbâr ve iş'ar olunan Kolukısa oğlu Recep bin İbrahim bin Süleyman ve Yusuf bin Yusuf bin Abdullah nâm kimesneler müttetikü'l-lafz ve'l-ma'na şehadetleri bi'l-mucavehe ber nehc-i şer'i ba'de'l-isbat ve'l-halef ve'l-hüküm mucibince mezkûr iki yüz aded sim mecidiyeyi müteveffa-yı mezburun tereke-i vafiyesinden olmak üzere vasi merkuma eda ve teslime asliye ve vasiye-i mezbûre Ümmügülsüm Hatun'a tenbih olunduğu ba tescil ilâm olundu. Fi'l-yevmi'l-hadi ve'l-işrin min Muharremü'l-haram lisene isna ve selase mie ve elf.

Hüküm:60 Kirka veled Benalut'un verasetinin taksimi için Nikola'nın vekil tayin edilmesi

Canik Sancağı'nda merkez liva bulunan medine-i Samsun'a muzaf Ünye Kazası mahallatından Bali Mahallesi'nde mütemekkin iken bundan akdem fevt olan teba-i Devlet-i Âliyye'nin Rum milletinden Kirka veled Benalutun veraseti medine-i mezbûrenin Said Bey Mahallesi'nde mütemekkineler zevce-i metrukesi Vâsile binti Hacı Todorî ile sulbi kebir oğlu Haralabni ve sulbiye-i kebir kızı kirekir ile salifü'z-zikr Bali Mahallesi'nde sakine sulbiye kebir kızı Enikoya münhasıra ve ber-tashih-i mesele-i mirasları tahkimü'l-feraiz olunur iki sehinden olup sehham mezbûreden dört sehimi zevce-i mezbûre Vasileye ve on dört sehimi ibn merkûm Haralabniye ve yedişer sehinden cem'an on dört sehimi bintan mezbûratana isabeti tahkikinden sonra şahısları ma'rife zevce-i mezbûre Vâsile ve ibn merkum Haralabni bintan mezbûratandan mezbûre Kirekiye medine-i mezbûre mahkemesinde makud-ı ve huzur-ı şer'imizde mahkeme-i bedayet hukuk azalarından olup meclis-i mezkure celb olunan Kocayorgaki Ağa ve mülazım aza Mehmed Tefvik Efendi hazır oldukları halde her biri ikrar-ı tam ve takrir-i kelâm edip murisimiz müteveffa-yı merkumun hayatında ilâ'l-vefat yedinde müstakilen mülk ve hakkı olup ba'de vefata ber-tashih-i mezkûr üzere bizimle maru'z-zikr Ünye de sakine binti mezbûre Enikoya mevrus olan salifü'l-beyân Bali Mahallesi'nde vaki' bir taraftan Borsi ve bir taraftan Karababası ve bir taraftan Seyran oğlu menzilleri ve bir taraftan tarik-i hass ile mahdud fevkani ve tahtani iki oda ve bir kileri müştemil bir bab menzilde ber-tashih-i mezkûr hisse-i şayi'alarımızı kendi hissesiyle mahallinde talibi zuhurunda semeni misliyle me'muru huzurunda bey' ve takrire ve bedelini ahz u kabza ve makbuzunu bizlere irsal

ve isale ve husus-ı mezkûr mütevakkıf olduğu umurun küllisine tarafımızdan el-haletü hazihi salifü'z-zikr Bali Mahallesi'nde sakine binti mezbûre Nikola vekâlet-i mutlaka-i sahiha-i şer'iyye ile kabulüne mevkuf her birimiz vekil nasb ve ta'yin eyledik dediklerinde mâ vaka bi't-talep ketb olundu. Fi'l-yevmi'l Hadi min Saferü'l-hayr sene isna ve selase mie ve elf.

Hüküm:61 İsmail ve Ali'nin annelerinden kalan malları için Feyzullah Efendi'nin vasi tayin edilmesi

Trabzon Vilayet-i celilesi dâhilinde Canik Sancağı'na muzaf Çarşamba Kazası mahallatından Ünye Mahallesi ahalisinden olup medine-i Samsun mahallatından Said Bey Mahallesi'nde sakinelerinden iken bundan akdem vefat eden Enbiya zade Hafız Mehmed Efendi kerimesi Zübeyde ibnet-i Hafız Mehmed bin Ahmet'in sadri sağır oğulları İsmail ve Ali'nin anaları müteveffiyeye-i mezbûreden müntakıl malların hıfz ve tesviye-i emurlarına kibel-i şer'-iden vasi nasb ve ta'yin olunmak ehem ve elzem olduğu ecilden sağıran mezbûranın babaları olup her vechile emur-ı vesayeti ru'yete kadir idüğü zeyl-i vesikada muharrerü'l-esami müslimin ihbarlarıyla mütehakkık olan işbu ba'isü'l-kitâb Feyzullah Efendi ibn Hıdır nâm kimesneyi hâkim mevki' sadr-ı kitab tubî leh ve hüsn-i me'ab Efendi hazretleri sağıran mezbûranın vakt-i rüşd ve sedadına değin anaları müteveffiyeye mezbûreden müntakıl mallarını hıfz ve tesviye-i emurlarına vasi nasb ve ta'yin buyurdukte ol dahi ber-vech-i muharrer vesayet mezkureyi kabul ve hizmet-i lazımesini kemâyenbağı edaya ta'ahhüd ve iltizam etmeğın mâ vaka bi't-talep ketb olundu. Fi'l-yevmi'l salis min Saferü'l-hayr lisene isna ve selase mie ve elf.

Hüküm:62 Zübeyde Hanım'ın ve Hafız Mehmed Efendi'nin verasetinin taksimi ve Beceram zade İsmail Efendi'nin vekil tayin edilmesi

Husus-ı âti'l-beyânın mahallinde ketb ve tahriri için savb-ı şer' enverden me'zunen irsal olunan katib Hızır Efendi Canik Sancağı'nda Merkez liva bulunan medine-i Samsun da ka'in Said Bey Mahallesi'nde vaki' Hacı Feyzullah Efendi'nin sakin olduğu menziline varıp akd-i meclis-i şer'-i âli ettikte salifü'z-zikr Said Bey Mahallesi sakinelerinden olup bundan akdem vefat eden Zübeyde Hanım ibnete el müteveffa Hacı Enbiya zade Hafız Mehmed bin Ahmetin verâseti zevce-i metrukü El-Hac Feyzullah Efendi ibn Safer ile sadri sağır oğulları İsmail ve Ali ve sadriye kebire kızları Fatma ve Emineye münhasıra ve ber-tashih mesele-i mirasları bi-hükmü'l-fera'iz yirmi dört sehimden olup sehham mezbûreden altı sehimî zevç mezbûr Hacı Feyzullah Efendi ve altışar sehimden cem'an on iki sehimî ibnan sağıran mezbûrana ve üçer sehimden altı sehimî bintan mezbûratana isabeti bi'l-ihbar ledi's-şer'i'l- enver zahir ve

mütehakkık olduktan sonra sağiran mezbûranın tesviye-i umurlarına kıbel-i şer' den Hasan (...) bâ-huccet-i şer'iyye vasi mensubeleri ve pederleri mumailayh Hacı Feyzullah Efendi ibn el-mezbûr dahi kendi tarafından bi'l-asale ve vasileri olduğu sağiran mezbûran taraflarından bi'l-vesaye meclis-i makud-ı mezkûrda zatlari ta'rif-i şer'i ile muarrefe bintan mezbûratan Fatma ve Emine hazır oldukları halde ikrar-ı tam ve takrir-i kelâm edip murisimiz müteveffa-yı mezburenin pederi olup bundan akdem Çarşamba Kasabası'nda vefat eden Hacı Mehmed Efendi ibn Hacı Enbiya'nın hayatında ile'l-vefat yedinde müstakilen mülk ve hakkı olan salifü'z-zikr Çarşamba Kasabası'nda vaki' kâffe-i terekesinden olan bi-hükmü'l-münasaha (silik) altmış sehimi itibarıyla kırk dokuz sehimi hisse-i ba'de vefat ber-tashih-i mezkûr üzere benimle vasileri olduğum sağiran mezbûran İsmail ve Ali ve hazıra-i mezbûratan Fatma ve Emineye mevrus olunmuştu binaen aleyh tereke-i mezkurede benimle vasileri olduğum sağiratan mezbûratan Fatma ve Emine'nin ber-tashih-i mezkûr hissesiyle yine müteveffa-yı mezbur hafız Mehmed'in hayatında taht-ı tasarrufunda olan ânifü'z-zikr Hacil ve (...) Karyesi'nde vaki' ma'lumu'l-hudut ve'l-kıt'at arazilerde olan kezalik vasileri olduğum sağiran mezbûran ile sağire-i mezbûretanın hisselerine mahallinde vazî'atü'l-yed olanlardan ve icar-ı müterakimesini ashabından talep ve da'va ve ahz u kabza ve makbuzunu bizlere irsal ve isale ve'l-hasıl hususat-ı mezkur mütevakkıf olduğu umurun küllisine benimle hazır mezbûratan Fatma ve Emine den herbirimiz bi'l-asale ve bi'l-vesaye maru'z-zikr Çarşamba Kasabası'nda ka'in Çay Mahallesi ahalisinden Becaram zade İsmail Efendi ibn Hacı Ahmet Efendi'yi vekalet-i amme-i mutlaka-i sahiha-i şer'iyye ile hazıra-i mezbûretanın tasdikine mekarin kabulüne mevkuf vekil ve na'ib-i menab nasb ve ta'yin eyledik dediğini katip mumailayh mahallinde ketb ve tahrir ve ma'an mürsel ümenâ-i şer'-ile meclis-i şer'e gelip alâ vukuihi inha ve tefhim etmeğin mâ vaka bi't-talep ketb olundu. Fi'l-yevmi'l salis min Saferü'l-hayr lisene isna ve selase mie ve elf

Hüküm:63 Lefter Ağa veled Todori'nin Eytam Sandığı'na borcuna karşılık bır miktar havlunun vasisi Eytam müdürü Hacı Hafız Şevki Efendi tarafından Eytam Sandığı'na bırakılması

Medine-i Samsun mahallatından Ermeni Mahallesi mütemekkinlerinden ve teba-i Devlet-i Âliyye'nin Ermeni milleti nisvanından şahsı muarrefe Aşçı Hacı Usta zevdesi Kadem ibnet-i Ağa'ya medine-i mezbûre mahkeme-i şer'iyyesinde makud-ı ve huzur-ı şer'-ide salifü'z-zikr Ermeni Mahallesi mütemekkinlerinden olup bundan akdem fevt olan teba-i Devlet-i müşarunileyhanın millet-i merkumesinden Lefter Ağa veled Todori'nin hayatında ile'l-vefat bâ

huccet-i şer'iyeye eytam sandığına olan düyununa vaki tereke menkulesi olmayıp (...) şer'iyeye binaen akarı dahi şer'an bey' olunup eda'i deyn olunmak lazım geldiği ecilden müteveffa-yı merkumun terekesinden maru'z-zikr Ermeni Mahallesi'nde vaki' bir taraftan Mösyö Ağalar ve bir taraftan Hızıyan Murad ve iki taraftan tarik-i amm ile mahdut bir bab menzil ile bir miktar havlu bi'l-vakit miktarı sevk-i sultani ve mücmi'i'n-nâs olan mahallerde müddet-i medide müzayedede olunup ragıbet-i nâs infita'ında menzil ma'a havlu mezkûr lira-i Osmani yüz kuruş itibarıyla iki bin (silik)

Sayfa:18

Kuruşta benim üzerime takdir etmiş olduğundan bahisle bey' hakkında lazım gelen mu'amele-i şer'iyeye ve nizamesinin icrası hususu müteveffa-yı merkumun veraseti sulbi kebir oğulları Avaris ve Sebak ve sulbiye-i kebire kızı Hursimeye münhasıra olduğu bi-l ihbar ledi-l şer'-il enver zahir ve mütehakkık olduktan sonra verese-i merkumun müteveffa-yı merkumun terekesinden kifayed etmiş olduklarından müteveffa-yı merkumun terekesine li eclî'l-feraz kıbeli'l-şer'-iden vasi nasb ve ta'vin olunan mal Eytâm müdürü Hacı Hafız Şevki Efendi ibn Mehmed meclis-i makud-ı mezkûrda celb olunarak tefhim olundukta menzil ma'a havlu mahdut mezkûrun bey'ine muhalefet eylemiş ise de ahval-i gayrı menkulenin (...) hakkında mü'esses olan nizamnamesine ve mesugat-ı şer'iyeye ahkâmınca anifü'z-zikr Eytam Sandığı'na olan deyn için müzayedeye verilen emlakın nizamname mezbûrenin yedinci ve sekizinci maddelerinde muharrer şera'it namına yerine getirildikten sonra medyunun rızasına bakılmayarak menzil ma'a havluyu mahdut mezkure maddeteyn mezkureteynde mürekkin bulunan namınan ifâ kılınmış olmasıyla artık vereseden avaris ve meyaf ve huriscadan her birinin rızasına bakılması icab eylemeyeceğini mübeyyin menzil ma'a havluyu mahdut mezkûr meblağ-ı mezkûr mukabelesinde vasi mumaileyh Hafız Şevki Efendi'nin takririyle uhdeme ihalesi bi'l-icra semeni olan meblağ-ı mezbûr müteveffa-yı mezburun düyununa ifâ olunmak üzere eytam sandığına teslim olunarak ol vechile menzil ma'a havlu mahdut mezkûr yedimde mülküm olduğunu natık canib-i defter-i hakaniden bir kıt'a senet ita olunması muradımdır dedikte hal mezkûr beyân eylediği minval-i muharrer üzere olduğu ecilden menzil ma'a havluyu mahdut mezkûr iki bin üç yüz kuruş mukabelesinde vasi mumaileyh Hafız Şevki Efendi'nin takririyle mezbûre Kadem üzerine kayıt ve yedine canib-i defter-i hakaniden bir kıt'a koçan ilmühaberinin ita iktiza eylediği bâ tescil ilam olundu.⁷ Safer 1302

Hüküm:64 Fatma Hatun'nun mallarını öldükten sonra alması için yerine Hanife Hatun'u vasi tayin etmesi

Fi'l-asl deraliye sakinelerinden olup medine-i Samsun'da Kale Mahallesi'nde sakine iken bundan akdem vefat eden Fatma Hatun ibnet-i Abdullah'ın hafidesi Münire'nin ceddesi müteveffıye-i mezbûreden müntakıl malını hıfza ve tesviye-i emuruna kıbel-i şer'-iden bir vasi nasbı ehem ve mühim olmağın sağire-i mezbûrenin validesi olup her vechile emur-ı vesayeti ru'yete kadire idüğü zeyl-i hüccette muharrerü'l-esami müslimin ihbarlarıyla mütehakkık olan işbu ba'isetü'l-vesika Çerkesü'l-asl Hanife ibnet-i Mehmed nam Hatun'u hâkim mevki' sadr-ı kitab tûbî leh hüsn-i me'ab Efendi sağire mezbûrenin vakt-i rüşd ve sedadına değin mezbûre Hanife Hatun'u sağire-i mezbûrenin ceddesi müteveffıye-i mezbûreden müntakıl malını hıfz ve tesviye-i emuruna vasi nasb ve ta'yin buyurdukta ol dahi ber-vech-i muharrer vesayet merkumeyi kabul ve hizmet-i lazımesini kemâyenbağı edaya ta'ahhüd ve iltizam eyledikten sonra vasi mezbûre talebiyle hâkim mumi ileyh sağır mezbûrenin ber-vech-i mübeyyin ceddesi müteveffıye-i mezbûreden müntakıl Kansızade Hüsnü Efendi zimmetinde olan akçesi nemasından işbu tarih-i hüccetten beher şehir seksen kuruş nafaka ve kisvebeha farz ve takdir buyurup meblağ-ı mefruz mezkûr sağire-i mezbûrenin nafaka ve kisve behâ farz ve takdir buyurup meblağ-ı mefruz mezkûr sağire-i mezbûrenin nafaka ve kisve behâ vesair levazım-ı zaruriyesine harç ve sarfa ve vakt-i hacette istidâneye ve inde'l-zafer sağire-i mezbûrenin malına rücu'a vasi mezbûre Hanife Hatun'a izin verilmeğın mâ vaka bi't-talep ketb olundu. Fi'l-yevmi'l aşer min Şabanü'l-mu'azzam lisene ihda ve selase mie ve elf.

Hüküm:65 Havva Hatun'un Hacı Kara Ali oğlu Hasan'dan alacağını vasisi Ümmügülsüm Hatun'dan istemesi

Marûz-ı daileridir ki

Medine-i Samsun kurrasından Türkmenler Karyesi ahalisinden iken bundan akdem vefat eden Hacı Kara Ali oğlu Hasan bin Abdullah bin Abdurrahman'ın verâseti zevce-i menkûha-i metrukesi Ümmügülsüm ibnet-i Mustafa ile mezbûreden mütevellid sulbi sağır oğlu ve kendisinden mukaddem vefat eden zevcesi Kezban binti Abdurrahman'dan mütevellide sulbiye-i kebire kızı Ümmügülsüm'e münhasıra olduğu bi-l ihbar inde-l şer'-i-l enver zahir ve mütehakkık olduktan sonra müteveffa-yı merkumun terkesinden zikr-i âti bi'l-vesaye alacak iddi'a eden salifü'z-zikr Türkmenler Karyesi sakinelerinden zât-ı tarifi şer'iyye ile muarrefe Havva ibnet-i Mustafa medine-i mezbûre mahkemesinde makud-ı ve huzur-ı şer'imizde sağır mezbûrun tesviye-i emuruna kıbel-i şer'-iden vasi mensubesi ve tereke-i müteveffa-yı mezbûre

bi'l-veraye ve bi'l-vesaye vazi'atü'l-yedi bâ-tenbih-i şer'iyye mütehakkık olan keزالık zât-ı tarifi şer'iyye ile muarrefe-i zevce-i mezbûre Ümmügülsüm muvacehesinde bi'l-vesaye üzerine da'va ve takrir-i kelam edip marü'l-beyân Türkmenler Karyesi'nde sakin iken bundan akdem vefat eden zevcem müteveffa-yı evvel merkûm Mustafa bin Ali bin Abdullah'ın heyn-i vefatında terekesini tahrir zammında taraf-ı şer'-iden gelen me'mur ma'rifetiyle zevcem müteveffa-yı merkumun terekesi müzayede olduğu sırada müteveffa-yı sani merkûm Hasan zıkr-i âti murisem zevcem müteveffa-yı merkumun terekesinden mecmu' sekiz yüz elli kuruş kıymetlü saman ve nısıf samanlane ma'a harman ve nısıf su kuyusu ve nısıf sürgü zincirinden her birini işıra ve gasb ve kabul edip ol vechile meblağ-ı mezkûr cihet-i merkumeden bâ-huccet-i şer'iyye vasileri olduğu oğlum sağır İsmail ile sağır kızı Gül Hatun'un alacağı olup meblağ-ı mezbûru bana kıbeli'l-edâ ve'l-ifâ vefat etmekle şimdi meblağ-ı mezbûrun yüz elli kuruş müteveffa-yı merkumun tereke-i vafiyesinden olmak üzere vasileri olduğu sağıran mezbûran için bana eda ve teslime asliye ve vasiye-i mezbûre Ümmügülsüm Hatun'a kıbel-i şer'-iden tenbih olunmak bi'l-vesaye muradıdır deyû ba'de'l-da'va gıbbe's-suâl mezbûre Ümmügülsüm Hatun dahi cevabında müteveffa-yı mezbûrun terekesine bi'l-vesaye ve bi'l-verase vazi'atü'l-yedini ikrar lakin müddeiye-i vasiye-i mezbûre Havva Hatun'un ber-vech-i muharrer müdde'asını inkâr edilcek müddeiye-i vasiye-i mezbûre Havva Hatun'dan ber-minval-i muharrer müdde'asına mutabık beyyine talep olundukta her biri usul-i mevzu'asına tatbiken evvela bâ-varaka-i mesture sakin oldukları maru'z-zıkr Türkmenler Karyesi ahalisinden Ahmet bin Hafız Mustafa bin Abdullah ve Yusuf bin Yusuf bin Abdullah ve Hacı Hüseyin bin İbrahim bin Ahmet ve Mustafa bin Ahmet bin Abdullah ve Mehmed bin Ömer bin Hüseyin nam müzekkilerden sırren ba'dehu müzekkiyun merkumundan bi'l-muvacehe alenen lede't-tezkiye adl ve makbulü's-şehâde idükleri ihbâr olunan maru'l-beyân Türkmenler Karyesi'nden Kolukısa oğlu Recep bin İbrahim bin Süleyman ve Yusuf bin Yusuf bin Abdullah nâm kimesneler müttefikü'l-lafz ve'l ma'na şehadetleriyle ber nehc-i şer'i ba'de'l- ispat ve'l-tahlif ve'l-hüküm mucibince meblağ-ı mezbûr sekiz yüz elli kuruş müteveffa-yı mezbûrun tereke-i vafiyesinden olmak üzere vasiye-i mezbûre Havva Hatun'a eda ve teslime asliye ve vasiye-i mezbûre Ümmügülsüm Hatun'a tenbih olunduğu bâ tescil ilâm olundu. Fi'l-yevmi'l-hadi min Saferü'l-hayr lisene isna ve selase mie ve elf.

Hüküm:66 Sıdkı Efendi'nin vekil tayin edilmesi

Husus-ı âti'l-beyânın mahallinde ketb ve tahrir ve faslı ve hasmıçün bi'l-iltimas ba nefsi i bu daileri Canik Sancağı'nda Merkez liva bulunan medine-i Samsun da ka'in Said Bey

Mahallesi'nde vaki'müteveffa Arız zade İzzet Efendi'nin hayatında sakın olduğu menziline varılıp ceride-i şer'iiyyede muharrerü'l-esami müslimin huzurlarında akd-i meclis-i şer'i nebevi olundukta mahalle-i mezbûre sakinelereinden ve zât-ı tarifi şer'iiyye ile muarrefeler müteveffa-yı mezbur Osman Efendi'nin zevcesi Havva Dudu ibnet-i Ahmet ile sulbiye-i kebire-i kebire kızı Habibe ibnet-i el-müteveffa Osman Efendi bizim hanımlar meclis-i makud-ı mezkurada mumailleym'a Habibe Hanım'ın hala zevci Sofu Efendi ibn Hafız Mustafa muvacehesinde herbiri ikrâr-ı tam ve ta'bir-i ani'l-merâm edip murisemiz müteveffa-yı mezbur Osman Efendi'nin hayatında ile'l-vefat yedinde bâ huccet-i şer'iiyye müstakilen mülk ve hakkı olup ba'de vefata ala'l-iştirak bizlere mevrus olan salifü'z-zikr Said Bey Mahallesi civarında vaki' bir taraftan usta Mehmed oğlu Mehmed menzili ve bir taraftan müteveffa-yı Derviş vereseleri arsası ve bir taraftan Osman Efendi zade Hasan Yahya Efendi zeytün bahçesi ve bir taraftan dere ile bir kıt'a zeytün bahçesin talibi zuhurunda bey' ve me'muru huzurunda ferağ ve takrire ve bedelini ahz-u kabza ve makbuzunu bizlere teslime ve'l-hâsıl husus-ı mezkûr mütevakkıf olduğu umurun küllisine taraflarımızdan vekâlet-i amme-i mutlaka-i sahiha-i şer'iiyye ile her birimiz mumailleym Sıdkı Efendi'yi vekil ve na'ib-i menab nasb ve ta'yin eyledik dediklerinde ol dahi ber-vech-i muharrer vekâlet mezkureyi kabul ve hizmet-i lazımesini kemâyenbağı edaya ta'ahhüd ve iltizam etmeğın mâ vaka bi't- talep ketb olundu. Fi'l-yevmi'l hamis ve'l-aşer min Saferü'l-hayr lisene isna ve selase mie ve elf.

Hüküm:67 Ali'nin buluğa erdiğini iddia ederek vasisi Eytam Müdürü Hacı Hafız Şevki Efendi den alacağını istemesi

Marûz-ı daileridir ki

Medine-i Samsun kurrasından Türkmenler Karyesi ahalisinden iken bundan akdem vefat eden Çürük Ali oğlu Ali bin Ömer bin Abdullah Hayal oğlu ve hala yirmi yaşını mütecaviz olup sen ve Aişe'nin bülüğa tahmil ve bülüğunu mukırr ve mu'terif ber-vech-i âti rüşdünü iddi'a eden işbu ba'isü'l-ilâm Ali ibn el-mezbûr Ali bin el-mezbûr Abdullah medine-i mezbûre mahkemesinde makud-ı ve huzur-ı şer'-ide hal-i hazırda li ecli'l-edane tesviye-i emuruna kıbel-i şer'-iden vasi mensubu olmakla eytam sandığında olan üç bin üç yüz otuz sekiz kuruş alacağıma vazi'atü'l-yed bulunan Eytam müdürü El-Hac Hafız Şevki Efendi ibn Mehmed muvacehesinde üzerine da'va ve takrir-i kelim edip hala ben akil ve balığ ve buluğuma rüşdüm müttezim olup emurumu bi'z-zât kendi ru'yete kâdir ve i'anet-i vasiyeden müstağni olmakla ve eytam sandığında olan meblağ-ı mezbûr üç bin üç yüz otuz sekiz kuruş alacağımı dahi mumailleym Hacı Hafız Şevki Efendi'den talep ederim deyû ba'de'l-da'va gibbe's-su'âl vasi

mumaileyh Hacı Hafız Şevki Efendi dahi cevabında müdde-i merkûm temlik Eytam Sandığı'nda olan meblağ-ı mezbûr üç bin üç yüz otuz sekiz kuruşu bi'l-vesaye vazi'atü'l-yed biz ikrar lakin müdde-i merkumun ber-vech-i muharrer rüşd olduğunu külliye inkâr edilcek müdde-i merkûm Ali'den vech-i meşruh üzere müdde'asına mutabık beyyine talep olundukta her biri sakın oldukları maru'l-beyân Türkmenler Karyesi ahalisinden Bayraktar oğlu Hüseyin bin Osman bin Emrullah ve Salih bin Ali bin Mustafa nâm kimesneler meclis-i şer'-ide hazıran olup eserü'l istişhad fi'l-hakika işbu müdde-i merkûm Ali bin Ömer hala akıl ve balığ ve buluğuna rüşdi (silik) emurunu bend-i kenar ve bend-i kadir ve i'anet vasiyeden müttefidir ve bu hususa bu vech üzere şahidleriz şهادet dahi ederiz deyû her biri müttefikü'l-lafz ve'l-ma'na eda-i şهادet-i şer'iyeye ettikte

(silik)

Sayfa:19

Usul-i mevzu'asına tatbiken evvela bâ varaka-i mesture salifü'z-zikr Türkmenler Karyesi imamı ve muhtarı ve ihtiyar-ı meclis azalarından İmam Hasan Efendi ibn Ömer bin Abdullah ve Yusuf bin Yusuf bin Abdullah ve Hurşid bin İbrahim ve Mustafa bin Hüseyin bin Abdullah ve Hüseyin oğlu Mustafa bin Hüseyin ibn Mustafa bin Recep bin İbrahim Abdullah nam müzekkilerden sırren ba'dehu müzekkiyun mezbûrundan bi'l-muvacehe alenen lede't-tezkiye adl ve makbulü'ş-şehâde olmağın mucibiyle müdde-i merkûm temlik ve bülüğuna hüküm olunduğu ba tescil ilam olundu. 28 Muharrem 1302

Hüküm:68 Hatice Hatu'nun kendi malları olan yerleri Evkaf Kâtibi Hafız Salih Efendi'ye satması ve ordan gelen parayı vakfedip Camii kebir'e bir şadırvan inşa edilmesini isteyip Mehmed Efendi'yi vasi tayin etmesi

Marûz-ı daileridir ki

Canik Sancağı Evkaf müdürü ref'atlü Ali Osman Efendi ibn Arif Efendi merkez liva bulunan medine-i Samsun mahkem-i şer'iyesinde makud-ı ve huzur-ı şer'-ide medine-i mezbûrede ka'in Said Bey Mahallesi ahalisinden Niksarlı zade Mehmed Efendi ibn Hacı Salih Ağa muvacehesinde me'muru hasebiyle da'va ve takrir-i kelam edip maru'z-zikr Said Bey Mahallesi'nde sakinelerinden olup bundan akdem vefat eden mumaileyh Mehmed Efendi'nin validesi Hatice ibnet-i Abdullah nam hatun hal hayatında ve kemal-i akıl sıhhatinde sülk-i

mülkünden münselik Kale Mahallesi'nde vaki' bir taraftan Behcet Efendi arsası ve bir taraftan Kantarcı oğlu Seyit Ali ve Mumcu zade Recep Ağa menzilleri ile mahdut bir kıt'a menzil arsasını ga'ib ani'l-meclis sabık Evkaf kâtibi Hafız Salih Efendi'ye doksan aded lira-yı Osmani mukabelesinde bey' ve temlik ve teslim edip bedeli olan doksan adet lira-yı Osmani'yi alıp malından ba'de'l-ifraz ve leffen sahih-i mü'yed ve heyn-i sarîh mahalle ile vakf ve ayn edip şöyle şart ve tayin eylediği salîfû'z-zikr medine-i Samsun'da el-yevm derdest inşa bulunan Camii Kebir Şerifi'n haremine müceddeden bir şadırvan bina ve inşa oluna deyû ta'yin şart birle vasiyet ve tenfizine mahdumu mumaileyh Mehmed Efendi'yi vasi nasb ve ta'yin ol dahi muvacehesinde ba'de'l-kabul mezbûre Hatice Hatun masran aleyh vefat etmekle ber-minvâl-i muharrer mucibi olan mezkûr (...) müteveffîye-yi mezbûrenin sülûse müşa'id olmakla şimdi (...) olan mezkûr doksan liraya fuzuli ve bi gayrı hak vazi'yed eder olmakla su'al olunup ber-vech-i muharrer kifayed ve zikrolunan şadırvan marifetimle bina ve inşa olunmak üzere bana eda ve teslime mumaileyh Mehmed Efendi'ye kıbel-i şer'-iden tenbih olunmak muradımdır deyû da'va ettikte mumaileyh Mehmed Efendi dahi cevabında müdde-i müdür mumaileyh'in ber-minval-i vakıf müdde'asına inkâr edilcek müdde-i mumaileyh vech-i meşruh üzere müdde'asını isbata ka'id olamayıp ancak mezkûr doksan liradan kırk beş aded lirasını isbata muktedir bulunduğu beyan eylediğinde ol vechile müdür mumaileyh'den beyyine talep olundukta her biri usul-i mevzu'asına tatbiken evvela bâ varaka-i mesture sakın oldukları Hançerli Mahallesi imam ve muhtar ve ihtiyar meclisi azalarından Hasan Efendi ibn Hasan bin Ali ve Abdullah Efendi bin Hacı Ali bin Hafız Salih ve Mustafa bin Ali bin Hasan ve Hacı Mehmed Ağa ibn Mehmed bin Mehmed ve Kasım zade Mustafa Efendi bin Hacı Mehmed bin Kasım ve Hacı Temel Ağa bin Osman bin Ali ile mezkûr Said Bey Mahallesi imam ve muhtar ve ihtiyar meclis ve azalarından Hasan Efendi ibn Hacı Emir Efendi ibn Ahmet ve Osman Efendi bin Ahmet bin Abdullah ve Ali Osman Efendi bin Mustafa bin Ali ve Hacı Feyzullah Efendi bin Hıdır bin Mehmed nam müzekkilerden sırren ba'dehu mezkûr merkumandan bi'l-muvacehe alenen lede't-tezkiye adl ve makbulü's-şehâde idükleri ihbâr ve iş'ar olunan Mekremetlü Azmi Efendi ibn Hacı Raşid Efendi ibn Osman Efendi ve Tapu kâtibi Süleyman Efendi ibn Ahmet bin Abdullah nâm kimesneler müttefikü'l-lafz ve'l-mahaz şehadetleriyle bi'l-muvacehe ber nehc-i şer'i ba'de'l-ispat mumaileyh Mehmed Efendi dahi şahidan mumaileyhuma'nın ber-vech-i muharrer şehadetlerini ikrâr ve i'tirâf etmeğin mucibince (...) olan mezkûr kırk beş aded lira-yı Osmaniye müteveffîye-i mezbûrenin terekesinden bi'l-ifrâz müdür mumaileyh Osman Efendi'ye (...) üzere teslime mumaileyh Mehmed Efendi'ye kıbel-i

şer'-iden tenbih olunduğu bâ tescil ilâm olundu. Fi'l-yevmi'l-hamis aşer min Saferü'l-hayr lisene isna ve selase mie ve elf.

Hüküm:69 Aişe Hatun'un Bahri'nin vasisi olarak tayin edilmesi

Medine-i Samsun'da ka'in Said Bey Mahallesi ahalisinden olup bundan akdem vefat eden Hacı Abdullah Efendi ibn Osman'ın sulbi sağır oğlu Bahri aleyhinde medine-i mezbûrenin Hançerli Mahallesi'nde Yalancı Halil oğlu Ali vekili da'va vekillerinden Mehmed Şakir Efendi'nin bi'l-vekale ikame eylediği menzîl ve alacağı da'vasında sağır mezbûr tarafından li ecli'l-husus kıbel-i şer'-iden ber-vech-i nasb ve ta'yin olunmak iktiza eylediği ecilden sağır mezbûrun validesi olup her vechile emur vesayeti ru'yete kadire idüğü zeyl-i hüccette muharrerü'l-esami müslimin ihbarlarıyla mütezemmin olan işbu ba'isetü'l-kitap Aişe Molla ibnet-i Hafız Hasan nam hatun hâkim mevki' sadr-ı kitap tûbi leh ve hüsn-i me'ab Efendi sağır mezbûru tarafından ber-minval-i muharrer hususta husumet ve red cevaba vasi nasb ve ta'yin buyruldukta ol dahi ber-vech-i muharrer vesayet mezkureyi kabul ve hizmet-i lazımesini kemayenbağı edaya ta'ahhüd etmeğin ma vaka bi't-talep ketb olundu. 23 Safer 1302

Hüküm:70 Kezban Hatun'un Mahir Efendi'den alacağı mihirini istemesi ve Mehmet Efendi'nin bundan men edilmesi

Marûz-ı daileridir ki

Canik Sancağı'nda Merkez liva bulunan medine-i Samsun kurrasından Devrek Karyesi ahalisinden Mirad oğlu Mehmed ibn Hüseyin tarafından zikr-i âti hususta da'vaya bi'l-cümle mütevakkıf olduğu umurun küllisine vekil müseccel şer'isi medine-i mezbûre mahallatından Said Bey Mahallesi ahalisinden Kör oğlu Hüseyin Ağa ibn Ahmet medine-i mezbûre mahkeme-i şer'isinde makud-ı ve huzur-ı şer'-ide salifü'z-zikr Devrek Karyesi sakinelerinden zât-ı tarifi şer'-i ile muarrefe Kezban ibnet-i Mir oğlu Ali nam hatun tarafından kezâlik ber-vech-i âti hususta husumet ve red cevaba vekil müseccel şer'isi maru'z-zikr medine-i Samsun mahallatından Kale Mahallesi ahalisinden ve da'va vekillerinden Mahir Efendi ibn Rahmi Efendi muvacehesinde bi'l-vekale da'va ve takrir-i kalam edip müvekkilem merhum Mehmed vekil mezbûr Mahir Efendi'nin müvekkilesi mezbûre Kezban Hatun'u tezvice talip olduğunda müvekkile-i mezbûre dahi razıye olup işbu yedimde olan bir kıt'a izinname-i şer'iyeye nâtika olduğu üzere tarih-i ilâmdan on ay mukaddem yani 1301 senesi şehr-i Rebi'ü'l-evvelinin 12. Cuma gecesi mezbûre Kezban Hatun marû'l-beyan Devrek Karyesi'nde vaki' sakine olduğu menzîlinde karye-i mezbûre ahalisinden ga'ibun ani'l-meclis mezbûre Kezban Hatun'un li

ebeveyn karındaşı Molla Hüseyin ile Softa oğlu Hasan ve Mir oğlu Mustafa ve Mir oğlu Abdullah ve Cürük Hasan oğlu Hasan Ağa ve Molla Emrullah ve imam Ali Efendi namun kimesneler dahi hazır oldukları halde mezbûre Kezban Hatun fa'ili muhtara akil ve rüşdü mahalde zat-ı tezvîc olmayıp hal bikrinde kendini müvekkilem merkûm Mehmede akd-i nikâha tarafından karındaşı merkûm Molla Hüsni tevkil ve merkumun Hasan ve Mustafa ve Abdullah ve Hasan ve Molla Emrullah nâm kimesneleri işhad eylediğinde mezbûr Molla Hasan dahi vekâlet-i merkumeyi ba'de'l-kabul mezkûr Cuma gecesi şahidan mezbûran ile beraber vekil merkûm Molla Hüseyinin anifü'l-zikr Devrek Karyesi'nde vaki' menziline gelip müvekkilesi mezbûre Kezban Hatun'u beş yüz bir kuruşu mihr-i müeccel ve altı yüz kuruşu mihr-i mu'accel tesmiyesiyle şuhud-ı merkume mahzarında bi'l-ve kale müvekkilem Mehmed'e nikâh ve tezvîc eylediğinde müvekkilem merkûm dahi bi'n-nefs mezbûre Kezban'ı tezvîc ve kabul ve ba'de'l-halve bir iki mah müddet mu'amele-i zevciyet icra olunup ol vechile mezbûre Kezban Hatun müvekkilem merkûm Mehmed'in zevce-i menkuha-i medhul behası olmuşken şimdi mezbûre Kezban müvekkilem merkûm Mehmed'e ita'at ve (...) imtina' eder olmakla su'al olunup ber vech-i muharrer ita'at ve inkiyada müvekkilesi mezbûre Kezban Hatun'a izafetle vekil mumaileyh Mahir Efendi'ye tenbih olunmak bi'l-ve kale matlubumdur deyû da'va ettikte vekil mumaileyh Mahir Efendi dahi cevabında müdde-i vekil merkûm Hüseyin Ağa'nın ber-vech-i muharrer bi'l-ve kale müdde'asını inkâr edilcek müdde-i vekil merkûmdan ber-minval-i muharrer bi'l-ve kale müdde'asına mutabık beyyine talep (silik) imhal olundukta o esnada gerek vekil mumaileyh Mahir Efendi ve gerek müvekkilesi mezbûre Kezban müddet-i mehil infitasında vurud etmediği gibi alâ'l-usul kendisine ayrı ayrı günlerde gönderilen celbname üzerine tayin olunan günlerde ne kendisi ve ne de vekili gelmediğinden mezbûrenin hukukunu muhafazaya muktedir vekil musahhar ta'yin olunan marû'l-beyan Said Bey Mahallesi mütemekkinlerinden ve teba-i Devlet-i Âliyye'nin Rum milletinden Vasil Efendi muvacehesinde müdde-i vekil mezbûr Hüseyin Ağa ber-minval-i muharrer bi'l-ve kale müdde'asını vekil musahhar merkum Vasil Efendi'nin müvekkilesi mezbûre Kezban Hatun'un hak ve na'i baki olmak üzere inkârına mekarin herbiri sakın oldukları marû'l-beyan Devrek karyesi imam ve muhtar ve ihtiyar meclis-i azalarından Hasan Ağa ibn Hasan bin Hasan ve Softa oğlu Mehmed bin Said bin Hasan ve Süleyman ibn Emrullah bin Abdullah ve Mustafa bin Ali bin Ahmet ve Mustafa bin Mustafa bin Ali ve Ali bin Hasan bin Abdullah ve Süleyman ibn Ahmet bin Halilve Mehmed bin Ahmet bin Hasan nam müzekkilerden sırren ve ba'dehu Abdulkadir bin Hüseyin bin Hüseyin ve Süleyman bin Ali bin Abdullah nâm kimesnelerden bi'l-muvacehe alenen lede't-tezkiye adl ve makbulü's-şehâde idükleri ihbâr ve iş'ar olunan

Softa oğlu Hasan bin Said bin Hasan ve mir oğlu Abdullah bin İbrahim bin Ali ve Mir oğlu Mustafa bin Ali bin Ömer nâm kimesneler şehadetleriyle ispat etmeğin mucibince mezbûre Kezban'ın ber-vech-i muharrer hak ve nefi ve iğraz bâki kalmak üzere vekil merkûm Hüseyin Ağa'nın müvekkili merkum Mehmed'e ita'at ve inkıyadına mezbûre Kezban'a izafetle vekil müsahhar merkûm Vasil'e tenbih olunduktan sonra fi'l-asl Trabzon Valisi dâhilinde ka'in Of Kazası kurrasından Solasya Karyesi ahalisinden ve bahriye şahane neferatından olup anifü'l-beyân medine-i Samsun'da mukim asker mezkûre kolağalarından olup liman riyasetinde bulunan sa'adetlü Rağıb Efendi'nin ma'iyetinde müstahdem Laz Müslüm ibn Mahmut Efendi tarafından vekil ca'i hususta da'vaya vekil müseccel şer'isi Arhavili olup medine-i mezbûrede sakın da'va vekillerinden Mehmed Efendi ibn Hüseyin meclis-i makud-ı ve mezbûrda merkûm Mehmed'in ber-vech-i âti hususta dahi vekil merkûm Hüseyin Ağa muvacehesinde mezbûre Kezban'ın vekili bulunan Mahir Efendi vürud ederek mezkûr muvacehede hazır olduğu halde bi'l-vekale takrir-i kelâm edip iş bu tarih-i ilâmdan iki sene akdem yani sene-i Rumiye den 1298 senesi Kânunusaninin 13. Günü tarihinde salifü'z-zikr Devrek Karyesi'nde vaki' müvekkilem merkûm Süleyman pederi Mahmut Efendi'nin sakın olduğu hanesinde hazır

Sayfa:20

Vekil mumailiyh Mahir Efendi'nin müvekkilesi mezbûre Kezban'a bi'l-asale (silik) beş yüz elli kuruşun mihr-i mü'ecceli ve bin kuruş mihr-i mu'accel tesmiyesiyle muhızır şuhud ve müvekkilem merkum müslime tezvic ve müvekkilem merkûm dahi orada bi'l-asale tezvic ve kabul ve ol vechile mezbûre Kezban Hatun müvekkilem mezbûrun zevce-i gayrı medhul behası iken müvekkilem merkûm(...) o esnada ve ismine kar'a isabet etmesinden nâşi ifayı hizmet (silik) için Deraliyeve sevk olunmuştu her nasılsa vekil merkûm Hüseyin Ağa'nın müvekkili mezbûr Mehmed mezbûre Kezban abi gayrı hak ve cezahanesinden kaldırılıp kendisine zevce ittihaz etmekle binaen aleyh beyinleri tefvik ve âlâ vech-i'l- şer'i ta'yini müvekkilem merkûm müslime teslime vekil hazır mumailiyh Mahir izin ile vekil merkum Hüseyin Ağa'dan her birine müvekkil ve müvekkilelerine isabetle ta'yin oluncak bi'l-vekale matlubumdur hazır vekil mumailiyh Mahir Efendi'nin teba-i Devlet-i Âliyye devr ettikte vekil mezbûr Hüseyin Ağa müdde-i vekil merkûm Mehmed Efendi'nin zevcesin bi'l-vekale müdde'asını inkârından ma'ada müvekkilem merkûm Mehmed mezbûre Kezban Hatun'a tezvic etmezden mukaddem yani 1299 senesi Kânunusaninin 15. Günü müdde'i vekil merkumun müvekkili mezbûr müslim mezbûre Kezban Hatun'u zevce talip ve istinkah etmişti deyû ba'de'l-def'a vekil merkûm Mehmed Efendi ile mumailiyh Mahir Efendi'nin müvekkillerine izafetle inkârlarına nezaret

kesb fakriye-i mu'teberandan amadiyede velevkân li eheduhuma (...) tesahib (...) ikrarü'l-mer'ete lâ tashih fi ibtal-i hakkü'l-emir deyû mestur olan fetevayı şerife mantukunca vekil hazır mumaiyleh Mahir Efendi'nin müvekkiline izafetle ber-minval-i muharrer ikrarı şayan-ı kabul olmadığından binaen aleyh vaki' vekil merkur Hüseyin Ağa'dan ber-vech-i muharrer bi'l-vecale müdde'asını her biri usul-i mevzu'asına tatbiken evvela bâ varaka-i mesture sakın oldukları marü'l-beyân Derek Karyesi imam ve muhtar ve ihtiyar-ı meclis azalarından Ali Efendi ibn Ahmet bin Osman ve Murad oğlu Hasan Efendi ibn Ali bin Ali ve Çolak oğlu Mustafa bin Hasan bin Ali ve Osman ibn Ali bin Hüseyin ve Sinici oğlu (...) bin Mustafa bin Abdullah ve İmamoğlu Ömer bin Osman bin Mehmed ile Mahadus Karyesi imam ve muhtar ve ihtiyar-ı meclis azalarından İsmail Efendi bin Mustafa bin Mehmed ve İmamoğlu Ömer bin Hüseyin bin Ahmet ve Laz oğlu Hasan bin Ali bin İbrahim ve Hatip Hasan bin Hasan bin Ömer ve Bayram bin Mehmed bin Ebubekir ile Köselü Karyesi imam ve muhtar ve ihtiyar meclis-i azalarından Molla Mehmed Efendi ibn Osman bin Ömer Ağa ve Ahmet bin Ömer baş bin Mustafa ve Kara Ahmet oğlu Ahmet bin Mustafa bin İbrahim ve Kansız oğlu Yusuf bin İbrahim bin Hasan ve Abbas bin İbrahim bin Hasan nam müzekkilerden sırren ba'dehu müzekkiyun mezkûr Köselü Karyesi'nden Ömer baş oğlu Topal Salih bin Hasan bin Abdullah ve maru'z-zikr Devrek karyesi'nden Bekir oğlu Mehmed bin Ebubekir bin Mehmed ve Ömer baş oğlu Ömer bin Mehmed bin Abdullah'dan bi'l-muvacehe alenen lede't-tezkiye adl ve makbulü's-şehâde idükleri ihbâr ve iş'ar olunan salifü'l-beyân Devrek Karyesi ahalisinden Çok Hasan oğlu Hasan bin Hüseyin bin Hasan ve Çolak oğlu Hasan bin Mahmut bin Ali ve Murad oğlu Abdullah bin İbrahim bin Ali ve Memados Karyesi ahalisinden Usta Bekir oğlu Salih bin İbrahim bin Abdullah nâm kimesneler şehadetleriyle bi'l-muvacehe ber nehc-i şer'i isbat etmeğin mucibince müdde-i vekil merkûm Mehmed Efendi müvekkiline izafetle zevciyet da'vasıyla vekil merkûm Hüseyin Ağa müvekkiline izafetle bi vech-i şer'i mu'arazadan men' olunduğu bâ tescil ilâm olundu. 15 Safer 1302

Hüküm:71 Emine Hatun'un hakkının Ahmet Efendi'den alınıp Emine Hatun'a verilmesi ile ilgili hüküm

Fi'l-asl Trabzonlu olup Canik Sancağı'nda merkez liva bulunan medine-i Samsun'da ka'in Hançerli Mahallesi ahalisinden Hacı İbrahim zade Ahmet Efendi ibn Süleyman bin Ahmet medine-i mezbûre mahkeme-i şer'iyyesinde makud-ı ve huzur-ı şer'-ide salifü'z-zikr Hançerli Mahallesi ahalisinden iken bundan akdem vefat eden Yusuf zade Ahmet Efendi ibn Mehmed Efendi'nin sulbiye-i sağire kızı Emine Hanım'ın babası müteveffa-yı merkurundan müntakıl

zıkr-i âti mal-ı mevrusun li ecli'l-idane vasi mensubu mal-ı eytâm müdür işbu ba'isü'l-vesika El-Hac Hafız Şevki Efendi ibn Mehmed mahzarında ikrar-ı tam ve takrir-i kelâm edip vasi mumaiyleh Hafız Şevki Efendi vasisi olduğu sağıre-i mezbûrenin malından bana yüz altmış beş buçuk aded lira-yı Osmani edane ve teslim edip ben dahi yedinden istidane ve kabz ve emuruma sarfla istihlak edip lira-yı mezkuratla semeni işbu tarih-i kitaptan üç sene tamamına değin mü'eccel ve mev'uduna sağıre-i mezbûrenin malından mumaiyleh Hafız Şevki Efendi yedinden iştira ve kabz eylediğim iki cilt Ali Efendi ve iki cilt Abdurrahim fetevaları semenlerinden dahi elli dokuz adet lira-yı anatike ciheteyn mezkureteynden cem'an iki yüz yirmi dört buçuk aded lira-yı Osmani zimmetinde sağıre-i mezbûre Emine'ye vacibü'l-eda ve lazımü'l-istifâ deynimdir dedikte gıbbe't-tasdik salifü'z-zıkr Hançerli Mahallesi ahalisinden Boşnak zade Osman Raif Efendi ibn Ali Efendi meclis-i makud-ı mezkurada vasi mumaiyleh Hacı Hafız Şevki Efendi mahzarında ikrar-ı tam ve takrir-i kelâm edip mukırr medyun merkûm Ahmet Efendi'nin zimmetinde sağıre-i mezbûre Emine'ye ciheteyn mezkureteynden edası vacib-i deyn olan mecmu' mezkûr iki yüz yirmi dört buçuk aded lira-yı Osmaniye tarafından bi'l-ibra ve'l-kabul kefalet-i mutlaka-i sahiha-i şer'iiye ile (silik) hal ve haletim dedikte gıbbe't-tasdik-i şer'î mâ vaka bi't-talep ketb olundu. Fi'l-yevmi'l gurre min şehr-i Rebi'ü'l-sene isna ve selase ve mie ve elf.

Hüküm:72 Ebubekir'in mallarını satması için Cizmeci oğlu İsmail Efendi'nin vekil tayin edilmesi

Fi'l-asl Sivas Vilayeti'nin mukırrı olan Sivas mahallatından Kösedere Müslim Mahallesi ahalisinden olup Canık Sancağı'nda merkez liva bulunan medine-i Samsun'da li ecli'l-ticare sakin zat-ı ceride-i şer'iiyyede mesturu'l-esami müslimin ta'rifleriyle ma'ruf Hamza oğlu Ebubekir bin Hüseyin bin Ebubekir nâm kimesne mahkeme-i şer'iiyyesinde makud-ı ve huzur-ı şer'ide salifü'z-zıkr Kösedere Mahallesi ahalisinden olup ânifü'l-beyân medine-i Samsun'da sakin Bıçakçı oğlu Mehmed bin Abdullah mahzarında mahkeme-i bedayet hukuk azalarından olup meclis-i mezkure celb olunan Kocabaş Yorgaki veled Kostanti ve mülazım aza ref'atlı Mehmed Tevfik ibn Süleyman Efendi hazır oldukları halde ikrar-ı tam ve takrir-i kelâm edip salifü'l-beyân Kösedere müslim Mahallesi'nde vaki' Birinci numro ile mürekkim bir taraftan Karagöz oğlu Mehmed menzili ve bir taraftan nehr-i câri ve bir taraftan su harkı ve bir taraftan tarik-i amm ile mahdut tahtani bir oda ma'a bahçe ve etraf-ı erba'asında vaki' yirmi üç sak söğüt ağacı'nı müştemil bir bab menzilimi merkûm Mehmed bin Abdullah bundan akdem şaraba talip olduğundan ben dahi menzil mahdut mezkûru altı yüz kuruş mukabelesinde bey'

ve semenini dahi ahz u kabz etmiştim şimdi ber-vech-i muharrerreb' mezkûru mahallinde memuru huzurunda takrire ve husus-ı mezkûr mütevakkıf olduğu umurun küllisine tarafımdan anifü'z-zıkr Kösedere Müslim Mahallesi ahalisinden Cizmeci oğlu İsmail Efendi nâm kimesneyi vekâlet-i mutlaka-i sahiha-i şer'iyeye ile kabulüne mevkufe vekil nasb ve ta'yin eyledim dedikte mâ vaka bi't-talep ketb olundu. Fi'l-yevmi'l tasi' ve'l-işrin min Saferü'l-hayr li sene isna ve selase mie ve elf.

Hüküm:73 Kaplan oğlu Arzman veled Konstantin veled Kaplan'ın verasetinin taksimi için Yevakim oğlu Yoradam veled Yevakih'in vekil tayin edilmesi

Tahfil-i gadr-ı şer'iyeye bina'i husus-ı âti'l-beyânın mahallinde ketb ve tahriri için savb-ı şer' enverden me'zunen irsal olunan katib Hakkı Efendi Canik Sancağı'nda merkez liva bulunan medine-i Samsunda ka'in Said Bey Mahallesi'nde vaki' müteveffa Kaplan oğlu Arzman verasesinin mütemekkin oldukları menziline varıp ceride-i şer'iyeyde mazbutu'l-esami kesan huzurlarında akd-i meclis-i şer'-i âli ettikte fi'l-asl medine-i Kayseriye Sancağı'na tabi' Zencidere Karyesi mütemekkinlerinden olup salifü'z-zıkr medine-i Samsun'da li ecli'l-ticare mütemekkin iken bundan akdem fevt olan teba-i Devlet-i Âliyye'nin Rum milletinden merkûm Kaplan oğlu Arzman veled Kostantin veled Kaplan'ın veraseti maru'z-zıkr Said Bey Mahallesi'nde mütemekkinlerinden ve mütemekkineler zevce-i metrukesi Sultaniye binti Anastas ile sulbiye kebir oğlu Kostanti ve sulbiye-i kebir kızı Marika ve sulbiye-i sağire kızı Eline ve mahmiyye-i İstanbul'da mütemekkinlerinden sulbi kebir oğlu Nikola ve maru'l-beyân Zencidere Karyesi'nde mütemekkinler sulbiye-i kebir kızları İlyagut ve Enigot ve Selime'ye münhasıra ve tashih-i mesele-i mirasları bihükümü'l-fera'iz yetmiş iki sehimden olup sehham mezbûreden dokuz sehimî zevce-i mezbûreye ve on dörder sehimden yirmi sekiz sehimî ibnan merkumana ve yedişer sehimden cem'an otuz beş sehimî bintan mezbûrata isabeti inde'l-şer'i'l-enver zahir ve mütehakkık olduktan sonra ibnan merkumandan Kostanti ile şahsı kezâ ceride-i şer'iyeyde mazbutu'l-esami kimesneler ta'rifleriyle muarrefe bintan mezbûrandan binti merkûm Marika'dan her biri meclis-i makud-ı mezkurada binti sağire-i mezbûre Eline'nin tesviye-i umuruna kıbel-i şer'-iden bâ huccet-i şer'iyeye vasi mensubesi olup şahsı muarrefe zevce-i mezbûre Sultaniye ve ibn merkûm Nikola tarafından anifü'l-beyân medine-i Samsun mahkeme-i şer'iyesinden mevrud 1301 senesi Zilkade'i şerifesinin 28. Günü tarihli ve ânifü'z-zıkr medine-i Samsun mahkeme-i bedayetten musaddak bir kıt'a vekâlet-i sahihi mantukunca husus-ı âti'l-beyânda veledi'l-iktiza aharı tevkile me'zun olan Said bey Mahallesi mütemekkinlerinden varak teba-i Devlet-i Âliyye'nin millet-i merkumesinden Kaplan oğlu

Yordam veled Kostanti veled Haralcı hazır oldukları halde ikrar-ı tam ve takrir-i kelâm edip murisimiz babamız müteveffa-yı merhumun hayatında ile'l-fevt yedinde müstakilen mülk ve hakkı olup ba'de'l-vefat bizimle hazıra-i mezbûre Sultaniye ve vasisi olduğu binti sağıre-i mezbûre Eline'ye ve hazır vekil merhumun müvekkili Nikola ile bintan ga'ibat mezbûrat İlyagut ve Eniko ve Selime'yi tashih-i mezkur üzere mevrus olan anifü'l-beyân Zencidere Karyesi'nde vaki' her biri ma'lumu'l-hudut ve müştemilat iki bab menzil ve tahminen on iki amele tüccar eder beş numru ile mürekkin bir kıt'a eşcar ve kürumu mülk-i bağçe ile yine müteveffa-yı merhumun sağlığında ile'l-fevt bana müstakilen taht-ı tasarrufunda olup ba'de fevt bizimle hazıra-i mezbûrenin vasisi olduğu sağır mezbûre Eline ve hazır vekil merhumun müvekkil merkûm Nikola ve bintan mezbûrata adiyen ve müsadiyen intikal eden salifü'z-zikr Zencidere Karyesi hududu dâhilinde vaki' inde'l-ahali ve'l-cirân ma'lumu'l-hudut bir kıt'a tarlada olan ber-tashih-i mezkur hissemizi usulen mu'amele-i intikaliyemizi uhdemizde icraya ve ba'de'l-icrâ talibi zuhurunda bâ re'yi sahib-i arz memuru huzurunda semeni ve bedel-i misilleriyle ferağ ve takrire ve makbuzunu bizlere irsal ve isale ve'l-hasıl hususat-ı mezkurlar mütevakıf olduğu umurun küllisine tarafımızdan hala mezkur Zencidere Karyesi mütemekkinlerinden ve teba-i Devlet-i müşarun ileyhumanın millet-i merkumesinden Yevakim oğlu Yordam veled Yevakih vekalet-i amme-i mutlaka-i sahiha-i şer'iyye ile kabulüne mevkuף vekil nasb ve ta'yin eyledik dediklerinde mukırr mezbûranı bi'l-cümle takrir-i meşruhunda hazıran merhumun Yordam ve Sultaniye'den her biri bi'l-vesaye ve bi'l-ve kale şifahen tahkik ve vicahen tasdik eylediklerini katip mumaiyleh mahallinde ketb ve tahrir ve ma'an mürsel ümena-i şer'le meclis-i şer'e gelip alâ vukuihi inha ve takrir etmeğın mezenen ketb olundu. Fi'l-yevmi'l-aşer min şehr-i Rebi'ü'l-evvel lisene isna ve selase mie ve elf.

Sayfa:21

Hüküm:74 Sultan binti Anastas'ın Anna'nın vasisi olarak tayin edilmesi

Fi'l-asl medine-i Kayseri'ye Sancağı mütemekkinlerinden olup Canik Sancağı'nda Merkez liva bulunan medine-i Samsun'da ka'in Said Bey Mahallesi'nde mütemekkin iken bundan akdem fevt olan teba-i Devlet-i Âliyye'nin Rum milletinden Kablan oğlu Arzman veled Kostantin veled Kablan'ın sulbiye-i sağıre kızı Annan'ın babası müteveffa-yı merhumdan müntakıl malını hıfz ve tesviye-i emuruna kibel-i şer'-iden bir vasi nasb ve ta'yin olunmak ehem ve ilzam olduğu ecilden sağıre mezbûrenin validesi olup bu vechile emur vesayeti ru'yete kadire idüğü ceride-i şer'iyyede mesturu'l-esami kesân ihbarlarıyla mütehakkık olan işbu

ba'isetü'l-kitâb Sultan binti Anastas hâkim mevki' sadr-ı kitâb tûbi leh ve hüsn-i me'âb Efendi sağire-i mezbûrenin vakt-i rüşd ve sedadına değin babası müteveffa-yı mezburdan müntakıl malını hıfza ve tesviye-i emuruna vasi nasb ve ta'yin buyruldukta ol dahi ber-vech-i muharrer vesayet merkumeyi kabul ve hizmet-i lazimesini kemâyenbağı edaya ta'ahhüd etmeğın mâ vaka bi't- talep ketb olundu. Fi'l-yevmi'l tasi' ve'l-işrin min Saferü'l-Hayr lisene isna ve selase mie ve elf.

Hüküm:75 Sultan binti Anastas'ın Anna'nın hakkı ve diğer çocuklarının hakkı olan hisselerin kendisine verilmesini istemesi

Fi'l-asl medine-i Kayseriye'ye tabi' Zencidere Karyesi mütemekkinlerinden olup Canik Sancağı'nda merkez liva bulunan medine-i Samsun'da ka'in Said Bey Mahallesi'nde li eclî't-ticare sakin iken bundan akdem fevt olan teba-i Devlet-i Âliyye'nin Rum milletinden Kablan oğlu Arzman veled Kostantin veled Kablan'ın sulbiye-i sağire kızı Annan'ın validesi ve bâ hucet-i şer'iyye vasi mensubesi olup şahsı ceride-i şer'iyyede mazbutü'l-esami kesân ta'rifleriyle muarrefe işbu ba'isü'l-kitâb Sultan binti Anastas medine-i mezbûre mahkemesinde makud-ı ve huzur-ı şer'-ide bi'l-vesaye ikrar-ı tam ve takrir-i kelim edip salifü'z-zikr medine-i mezbûre Samsun'da bedesten derununda vakî' bir bab kargir mağazanın üç sehim itibarıyla bir sehim hissesi zevcem müteveffa-yı merkûm Arzman'ın hayatında ile'l-vefat yedinde mülk ve hakkı olup ba'de vefat benimle vasisi olduğum sağire mezbûre Anna'ya ve sulbi kebir oğulları Kostantin ve Nikola ve sulbiye-i kebir kızları Marika ve İlyagut ve Eniko ve Mesleme'ye mevrus olup lakin eytan-ı merkuman ve bintan mezbûrandan her biri bu esnada hisselerini ahara bey' murad edip sağire-i mezbûrenin hissesini ifraza mümkün olmamakla mesu' şer'iyyeye bina'en sağire-i mezbûre Annan'ın hissesi dahi ibnan merkuman Kostanti ve Nikola ve bintan mezbûrat Marika ve İlyagut ve Eniko ve Mesleme'nin hisseleriyle ma'an semeni misliyle ahara bey' ve semeni istirbah olunmak sağire-i mezbûre hakkında her bir vechile haberli ve ittifa' ve evlâ olmakla mağaza-i mezkûrda sağire-i mezbûrenin hissesini ibnan merkumana ve bintan mezbûratanın hisseleriyle ma'an semeni misliyle ahara bey'e kıbel-i şer'-iden bana izin verilmek bi'l-vesaye matlubumdur dedikte hal ve şân vasiye mezbûrenin takrir-i meşruhu üzere ceride-i şer'iyyede mesturu'l-esami kimesneler ihbarlarıyla mütehakkık olmağın hâkim mevki' sadr-ı kitâb tûbi leh ve hüsn-i me'âb efendi ben dahi mağaza-i mezkurenin sülûs hissesinde sağire-i mezbûrenin hissesini ibnan merkuman Kostanti ve Nikola ile bintan mezbûrat Marika ve İlyagut ve Eniko ve Mesleme'nin hisseleriyle ma'an ahara bey'e

vasi mezbûre Sultan'a izin verilmeğın mâ vaka bi't-talep ketb olundu. Fi'l-yevmi'l samin ve'l-işrin min Saferü'l-hayr lisene isnave selase mie ve elf.

Hüküm:76 Ülfet Hanım'ın buluğa erdiğini iddia ederek hakkını Hafız Şevki Efendi'den istemesi

Husus-ı âti'l-beyânın mahallinde ketb ve tahrir ve fasl ve hasmıçün bi'l-iltimas bu da'ileri Canik Sancağı'nda merkez livâ bulunan medine-i Samsun'da ka'in Said Bey Mahallesi'nde vaki' müteveffa zade Osman Hayri Efendi'nin canibinde sakin olduğu menziline varılıp ceride-i şer'iyede mazbutü'l-esami müslimin huzurlarında akd-i meclis-i şer'-i âli olundukta mahalle-i mezbûrede sakin iken bundan akdem vefat eden Tokadi zade müteveffa-yı mumaiyleh Osman Hayri Efendi'nin sulbiye-i kızı ve hala yirmi yaşını mütecavize olup sen vasiyesinin bulûğuna tahmil ve bulûğunu mukbire ve muarrefe ve ber-vech-i âti rüşdünü iddi'a eden işbu ba'isetü'l-kitâb (...) hanım ibnetü'l-müteveffa Osman Efendi meclis-i makud-ı mezkûrda salifü'z-zıkr Said Bey Mahallesi ahalisinden Yozgatlı El-Hac Hafız Şevki Efendi ibn Mehmed mahzarında üzerine da'va ve takrir-i kalam edip hala ben akile ve baliğa ve buluğuma rüşdüm müttezim olup umurumu nefha ru'yete kadire ve ianet-i vasiyeden müste'ine olmamla babam müteveffa-yı mumaiyleh'in hayatında ilel vefat mumaiyleh Hacı Hafız Şevki Efendi zimmetinde cihet-i karzdan alacak hakkı olan yüz yirmi kuruş ba'de vefata dört sehimi itibarıyla benimle li ebeveyn hemşirelerim gaiban ani'l-meclis Nesime ve Fehime ve Hanıme'ye mevrus olmakla binaen aleyh meblağ-ı mezkûr yüz yirmi kuruştan ber-tashih-i mezkûr hisse-i irsiye-i şer'iyeye isabet eden otuz kuruşu mumaiyleh El-Hac Hafız Şevki Efendi'den hala talep ederim su'âl olunup bana eda ve teslime kıbel-i şer'-iden mumaiyleh Hafız Şevki Efendi'ye tenbih olunmak muradımdır dedikte gıbbe's-su'al ve'l-istintak mumaiyleh Hacı Hafız Şevki Efendi dahi cevabında müdde-i mumaiyleha Ülfet Hanım'ın murisi ve pederi müteveffa-yı mumaiyleh Osman Hayri Efendi'ye cihet-i merkumeden ol miktar kuruş deyn-i olduğunu ikrar lakin müddeiye-i mumaiyleha Ülfet Hanım'ın ber-vech-i muharrer rüşd müdde'asını inkâr edilmek müdde-i mumaiyleha Ülfet Hanım'dan vech-i meşruh üzere müdde'asına mutabık beyyine talep olundukta her biri sakin oldukları Bazar Mahallesi ahalisinden Hasan Kethuda zade Yusuf Efendi bin Hasan Ağa bin Ahmet ve Said Bey Mahallesi ahalisinden Hafız Sıdkı Efendi ibn Hafız Mustafa bin Abdullah nâm kimesneler meclis-i şer'e hazıran olup eserü'l istişhad fi'l hakika iş bu müddeiye-i mumaiylehuma Ülfet Hanım ibnet-i Osman Hayri Efendi ibn Abdullah hala akile ve baliğa ve buluğuna rüşdü mütezemmin olup emurunu ru'yete kadire ve i' Janet vasiyeden müsteğinedir biz bu hususa bu vech-i üzere şahidleriz ve şehadet dahi ederiz deyû

her biri müttetikü'l-lafz ve'l-ma'na eda'i şehadet-i şer'iyye ettiklerinde şahidan mumaileyhuma her biri usul-i mevzu'asına tatbiken evvela ber-vech-i muharrer müdde'asını bi'l-vekalet inkâr edilcek müdde-i merkumdan ber-minval-i muharrer müdde'asına mutabık beyyine talep olundukta her biri usul-i mevzu'asına tatbiken evvela bâ varaka-i mesture salifu'l-beyân Bazar Mahallesi imam ve muhtar ve ihtiyar meclis-i azalarından Ahmet Efendi ibn Hacı Hasan bin Mustafa ve Arap Ali zade Hacı Seyit ibn Ali bin Abdullah ve Batumlu oğlu Hacı azalarından Hasan Efendi ibn Hacı Emin Efendi ibn Abdullah ve Osman Efendi ibn Ahmet bin Osman ve Ali Osman Efendi ibn Mustafa bin Ali nam müzekkilerden sırren ba'dehu müzekkiyun merkumundan bi'l-muvacehe alenen lede't-tezkiye adl ve makbulü's-şehâde olmağın mucibiyle müdde-i mumaileyha Ülfet Hanım'ın buluşuna hâkim olunduğu mâ vaka bi't-talep ketb olundu. Fi'l-yevmi'l hamis ve'l-işrin min Saferü'l-hayr lisene isna ve selase mie ve elf.

Hüküm:78 Halil Efendi'nin Abdullah Bey'in malından azad edilmesi

Fi'l-asl İzmir Sancağı mahallatından Çakallık Mahallesi sakinelerinden olup Canik Sancağı'nda merkez liva bulunan medine-i Samsun'da misafireten sakine muhacirin-i çerakiseden bir şal filesinden olup zât-ı tarifi şer'-i ile muarrefe Aslıhan Hanım ibnet-i Abdullah bey bin Vedad benimle medine-i mezbûre mahkeme-i şer'iyyesinde makud-ı huzur-ı şer'-ide kendüne hala refti ve mukırr ve mu'terif olan çerkesetü'l-asl müslimine el-hal malumetü'l-evsaf işbu ba'isetü'l-kitâb keza zât-ı tarifi şer'iyye ile muarrefe Hatice ibnet-i Lahcic nam cariyeye mahzarında ikrar-ı tam ve takrir-i kelâm edip (...) cariyeye memlukem olan mevsufe-i mezbûre Hatice ile mezbûreden mütevellid işbu hazır bi'l-meclis tahminen on yaşında Halil bin Sanuf Mustafa'yı iş bu tarih-i kitap günü Hasbiyetullahu'l-mülkü'l-halk ve külliye marazat rabbü'l-Rezzak malından azad ve i'nak ve kayd-ı refden ihraç ve itlak birle harabir-i asliyane evrah ve ilhak eyledim ba'de'l-yevm mevsufe mezbûre Hatice ile hazır sağır merkûm Halil sair harabir gibi hara olup üzerlerinde vela'i şer'iyyeden gayrı hakkım kalmadı dedikte gıbbe't-tasdiki's-şer'i mâ vaka bi't-talep ketb olundu. Fi'l-yevmi'l sani min Rebi'ü'l-evvel lisene isna ve selase mie ve elf.

Hüküm:79 Yota veled Konstanti veled Penayut'un verasetinin taksimi için Dimitri'nin vekil tayin edilmesi

Fi'l-asl Trabzon Vilayeti dâhilinde Merkez liva bulunan medine-i Samsun kurrasından Avran Karyesi mütemekkinlerinden olup bundan yirmi altı sene akdem liecli'l-ticare Rusya (...) Çankara Sancağı'na tabi' Devre Karyesi'ne bi'l-ferce mütemekkin iken bundan akdem fevt

olan Teba-i Devlet-i Âliyye'nin Rum milletinden bina Yota veled Konstanti veled Penayut'un veraseti sulbi kebir oğlu olup maru'z-zikr Avdan Karyesi'nde mütemekkin Kostanti ve sulbiye-i kebir kızı Sofya münhasıra olduğu usul-i mevzu'ası vechile mensube oldukları anifü'l-beyân medine-i Samsun kurrasından İlyas Karyesi'yle Ada Karyesi ahalisinden Simon veled Espir veled Kostanti ve Yorgi veled Dimitri veled Yorgi ve Çene veled Save veled Milail ve Yorgi veled Dimitri veled Kostanti nam müzekkilerden evvela bâ varaka-i mesture sırren ba'dehu Dimitri veled Hacı veled Save ve Save veled Yorika veled Hacıdan bi'l-muvacehe alenen lede't-tezkiye ve makbulü's-şehâde idükleri iş'ar ve ihbâr olunan her biri Teba-i Devlet-i müşarun ileyhanın millet-i merkumesinden sarı Yani veled Hacı veled Yani ve Yorgi veled Yani veled Edam nâm kimesneler şhadetleriyle da'vayı sahiha-i şer'iyye zammında muhızır hakkım Hacıda ber nehc-i şer'i sabit ve sübut verasetlerine hükm-i şer'i lâ hak ve tashih-i mesele-i mirasları bi hükmü'l- fera'iz üç sehimden olup sehham mezbûreden iki sehimî ibn-i kebir merkûm Kostanti'ye ve bir sehimî binti kebir merkume Sofya'ya isabet bi'l-ihbar inde'l-şer'i'l-enver zahir ve mütehakkık olduktan sonra vereseden ibn merkûm Kostantin ile şahsı muarrefe binti kebir mezbûre Sofya medine-i mezbûre mahkemesinde makud-ı huzur-ı şer'-i hatır-ı lazımü't-tevkirde salifü'z-zikr medine-i Samsun kurrasından Çatalarmut Karyesi mütemekkinlerinden ve Teba-i Devlet-i Âliyye'nin millet-i merkumesinden Dimitri veled Yorgi mahzarında mahkeme-i Bedayet hukuk dairesi azalarından olup meclis-i mezkure celb olunan Kocabaş Yorgi Ağa veled Kostanti ve mülazım aza Tevfik Efendi ibn Süleyman Efendi hazır oldukları halde her biri ikrar-ı tam ve takrir-i kelâm edip murisimiz ve babamız müteveffayı merkûm Penayut'un maru'l-beyân Cankara Sancağı'na tabi' ve Dere Karyesi'nde heyn-i vefatında yanında mevcut bi'l-cümle terekesinden ber-tashih-i mezkûr hisse-i irsiye-i şer'iyyemizi mahallinde vazi'tü'l-yed olanlardan ve zemim-i nâsda olan hukukunu ashabından talep ve da'va ve ahz-u kabza ve lede'l-iktiza sulh ve ibraya ve kaffe-i makbuzatını bizlere irsal ve isale husus mezkûr mütevakkıf olduğu umurun küllisine tarafımızdan vekâlet-i amme-i mutlaka-i sahiha-i şer'iyye ile merkûm Dimitriyi vekil nasb ve ta'vin eyledik dediklerinde ol dahi vekâlet-i merkumeyi kabul ve hizmet-i lazımesini mahallinde kemayenbaği edaya ta'ahhüd ve iltizam eyledim dedikte gıbbe't- tasdiki's-şer'i mâ vaka bi't-talep ketb olundu. Fi'l-yevmi'l sadis min Rebi'ü'l-evvel lisene isna ve selase mie ve elf.

Sayfa:22

Hüküm:80 Erzurumlu Hacı Mustafa Ağa'nın verasetinin eşi ve çocukları arasında taksimi

Canik Sancağı'nda merkez liva bulunan medine-i Samsun'da ka'in Said Bey Mahallesi ahalisinden olup bundan akdem vefat eden Erzurumlu Hacı Mustafa Ağa ibn Abdullah bin Abdurrahman'ın verâseti zevce-i menkûha-i metrukesi Hâce binti Abdullah nam hatun ile kendisinden mukaddem vefat eden zevcesi müteveffîye Aîşe ibnet-i Ömer'den mütevellid ve mütevellide sulbi kebir oğulları Hüseyin ve Salih Efendiler ve sulbiye-i kebire kızı Esmâ'ya münhasıra olduğu bi'l-ihbar inde'l-şer'i'l-enver zahir ve mütehakkık olduktan sonra zât-ı tarifi şer'îyye ile muarrefe zevce-i mezbûre Mariye tarafından zikr-i âti husus talep ve da'va ve ahz u kabza ve makbuzunu kendüye teslime ve inde'l-iktiza sulh ve ibraya ve husus-ı mezkûr mütevakkıf olduğu umurun küllisine vekil müseccel şer'isi Teba-i Devlet-i Âliyye'nin Rum milletinden ve da'va vekillerinden Çakir Efendi veled Yevan medine-i mezbûre mahkeme-i şer'îyyesinde makud-ı huzur-ı şer'-ide müteveffa-yı merkurum terekesine bi'l-verase vazî'atü'l-yed bâ tenbih-i şer'îyye mütehakkık olan iş bu ba'isü'l-kitâb Aleksan ibn merkûm Hüseyin Efendi muvacehesinde bi'l-vekale ikrar-ı tam ve takrir-i kelâm edip müvekkilem mezbûre Mariye'nin zevci ve murisi müteveffa-yı mezbur El-Hac Mustafa Ağa'nın terekesi uruz ve akar ve menkul olup tereke-i müteveffa-yı mezbure ibn-i merkûm Hüseyin Efendi vazî'atü'l-yed eder olmakla ben dahi müteveffa-yı merkurum terekesinden müvekkilem mezbûreye isabet eden semen-i hisse-i irsiye-i şer'îyyesini müvekkilem izafetle mezbûr Hüseyin Efendi'den bi'l-vekale talep ve da'va eylediğimde ol veçhile beynimizde münaze'at-ı kesire ve muhasamat-ı şedide ceryân etmişti el-haletü hazâ muslihun tavassutuyla beynimiz ıslah ve tanzim olunup beni bi'l-vekale da'vayı mezkuremden şera'it-i sıhhat sulh havi mevaki' müfideden ari tariki'l-teharici's-şer'i müvekkilem mezbûrenin kaffe-i terekesinden ber-minval-i muharrer semen-i hisse-i irsiyesine isabet eden ezber ve okur olan otuz beç buçuk aded lira-yı Osmani üzerine mezbûr Hüseyin Efendi ile inşa'i akd-ı sulh eylediklerinde ben dahi ber-minval-i muharrer sulh mezkûru müvekkileme izafetle bi'l-vekale kabul ve bedel-i sulh olan mezkûr otuz beç buçuk aded lira-yı Osmani'yi mezbûr Hüseyin Efendi meclis-i sulhden kibel-i muharefe bana bi't-tamem def' ve teslim eylediğinde ben dahi müvekkileme izafetle yedinden bi'l-vekale tamamen ve kâmilan ahz u kabz eyledim fima ba'de müvekkilem mezbûrenin zevc-i ve murisi müteveffa-yı mezbur Hacı Mustafa'nın kalil ve kesir celil ve sağır nukud ve uruz ve akar ve menkul ma'lum ve meçhul bi'l-cümle ism-i mâl itlak olunur terekesine ve hukuk-ı mirasa müte'allıka amme-i da'va ve mutalebat ve kaffe-i eyman ve muhasemattan müvekkileme izafetle mezbûr Hüseyin Efendi'nin zimmetini ibra-i amm sahih-i şer'i ile bi'l-vekale ibra ve iskat eylediğimde ol dahi bana medfu'u olan bedel-i sulh mezkûr otuz beç buçuk aded lira-yı Osmani'nin istirdadına ve cemi' hukuk-ı mirasa müte'allıka amme-i da'vadan müvekkileme izafetle benim

zimmetimi bi'l-verase ibra ve iskat ve her birimiz ber-vech-i muharrer ahârın ibrasını kabul eyledik dedikte gıbbe't-tasdiki's-şer'-i mâ vaka bi't-talep ketb olundu. Fi'l-yevmi'l tasi' ve'l işrin min Saferü'l-hayr lisene isna ve selase mie ve elf.

Hüküm:81 Bekir oğlu İsmail'in verasetinin eşi ve çocukları arasında taksimi ve vasi Havva Hatun'a üç bin üç yüz kırk kuruş lira-yı Osmani'nin verilmesi

Medine-i Samsun kurrasından Cendoğlu Karyesi'nde sakın iken bundan akdem vefat eden Bekir oğlu İsmail bin Bekir bin Mustafa'nın verâseti zevce-i menkûha-i metrûkesi Hamide binti İbrahim ile mezbûreden mütevellid sulbi sağır oğlu Ali ve kendisinden mukaddem vefat eden zevcesi Mihri binti Ali'den mütevellid ve mütevellide sulbi kebir oğulları Hüseyin ve Hamid ve sulbiye-i kebir kızı Şerife Hatun'a münhasıra olduğu bi-l ihbar inde-l şer'i-l enver zahir ve mütehakkık olduktan sonra müteveffa-yı merkumun terekesinden zikr-i âti bi'l-vesaye alacak iddi'a eden salifü'z-zikr (...) karyesi sakinelereinden zât-ı tarifi şer'iyeye ile muarrefe Havva binti Mustafa medine-i mezbûre mahkemesinde makud-ı huzur-ı şer'imizde sağır mezbûr Ali'nin tesviye-i umuruna kıbel-i şer'-iden vasi mensubu ve tereke-i müteveffa-yı mezbure bi'l-verase ve bi'l-vesaye vazî'atü'l-yed bi't-tenbih-i şer'iyeye mütehakkık olan li ebb er karındaşı ibn kebir merkûm Hüseyin muvacehesinde bi'l-vesaye üzerine da'va ve takriri-i kelim edip vasileri olduğum oğlum sağır İsmail ile sağıre kızım Gül Hatun'un babaları müteveffa-yı evvel Mustafa bin Ali'den mevrus müşterek mallarından vesayetim hasebiyle ol tarihte ber hayat bulunan üvey pederleri zevcem müteveffa Ali benim emrim ile müteveffa-yı merkûm İsmail'e cihet-i karz-ı şer'-iden üç bin üç yüz kırk kuruşu otuz para ifraz ve teslim oldahi yedinden ifraz ve kabz ve umuruna sarfla istihsak edip binaen aleyh meblağ-ı mezbûr cihet-i merkumeden vasileri olduğum sağıran mezbûrana zimmetinde deyni olduğunu natık işbu yedimde olup meclis-i şer'-ide ibraz eylediğim 1299 senesi Martı'nın birinci günü tarihiyle muvarrih ve müteveffa-yı merkumun imzasıyla mûmza ve mührüyle memhur bir kıt'a damgalı deyn senedi azasıyla mucibince meblağ-ı mezbûr üç bin üç yüz kırk kuruşu otuz parayı müteveffa-yı merkûm İsmail bana ve müteveffa-yı merkûm Ali Osman'a kıbeli'l-eda ve'l-istifa vefat etmekle şimdi meblağ-ı mezbûru müteveffa-yı merkûm İsmail'in tereke-i vafiyesinden olmak üzere vasileri olduğum sağıran-ı mezbûran için bana eda ve teslime asıl ve vasi merkûm Hüseyin'e kıbel-i şer'-iden tenbih olunmak bi'l-vesaye muradımdır deyû ba'de'l-da'va gıbbe's-su'al merkûm Hüseyin dahi cevabında pederleri müteveffa-yı merkumun tereke-i vafiyesine bi'l-vesaye ve bi'l-verase vazî'atü'l-yedini ikrâr müddeiye-i vasiye-i mezbûre Havva Hatun'un ber-vech-i muharrer ma'ada müdde'asını inkâr edilecek müddeiye-i vasiye-i mezbûre Havva

ber-minval-i muharrer müdde'asına mutabık beyyine talep olundukta her biri usul-i mevzu'asına tatbiken evvela bâ varaka-i mesture sakın oldukları maru'z-zıkr Türkmenler Karyesi ahalisinden ve muhtar ve ihtiyar ve meclis azalarından imam Ömer Efendi bin Halil bin Mehmed ve muhtar Yusuf bin Yusuf bin Abdullah ve Hacı Halil Ağa bin İbrahim bin Abdullah Kara Hasan bin Mehmed bin Abdullah ve Süleyman bin Emrullah bin Abdullah nam müzekkilerden sırran ba'dehu müzekkiyun merkumundan bi'l- muvacehe alenen lede't-tezkiye adl ve makbulü'ş-şehâde idükleri ihbâr ve iş'ar olunan maru'l-beyan Türkmenler Karyesi'nden Kolukısa oğlu Recep bin İbrahim bin Süleyman ve Hafız oğlu Ahmet bin Hafız Mehmed bin Abdullah nâm kimesneler müttetikü'l-lafz ve'l-ma'na şehadetleriyle ber nehc-i şer'i ba'de'l-isbat ve'l-tahlif ve'l-hüküm mucibince meblağ-ı mezbûr üç bin üç yüz kırk kuruşu otuz parayı müteveffa-yı merkumun tereke-i vafiyesinden olmak üzere vasiye-i mezbûre Havva Hatun'a eda ve teslime asıl ve vasi merkûm Hasibe binti (boş) olunduğu bâ tescil ilâm olundu. Fi'l-yevmi'l-sani aşer min Saferü'l- hayr lisene isna ve selase mie ve elf.

Hüküm:82 Sultana binti Anastas kızı Annan'ın vasisi olup kendi ve kızının hisselerini Kablan oğlu Arızman'dan istemesi

Husus-ı âti'l-beyânın mahallinde ketb ve tahriri için savb-ı şer'-i enverden me'zunen irsal olunan katib Hafız İsmail Hakkı Efendi Canik Sancağı'nda merkez liva bulunan medine-i Samsun'da ka'in Said Bey Mahallesi mütemekkinlerinden ve Teba-i Devlet-i Âliyye'nin Rum milletinden müteveffa Kaplan oğlu Arızman hal hayatında sakın olduğu menziline varıp ceride-i şer'iyde mazbutu'l-esami kesân huzurlarında akd-i meclis-i şer'-i âli ettikte müteveffa-yı merkûm Arızman'ın sulbiye-i sağire kızı Annan'ın tesviye-i umuruna kibel-i şer'-iden bâ hucet-i şer'iyeye vasi mensubesi ve zıkr-i âti bir bab mağazada olan hissesini me'zun olan şahsı muarrefe müteveffa-yı merkumun zevcesi Sultana binti Anastas meclis-i makud-ı mezkûrda müteveffa-yı merkûm Arızman'ın sulbiye-i kebire kızı olup kezalik şahsı muarrefe Marika hazır olduğu halde bi'l-vesaye ve bi'l-asale takrir-i kelam ve ta'bir-i âni'l-merâm edip murisimiz müteveffa-yı merkûm Arızman'ın Arızman veled Kostantin'in hayatında ile'fev yedinde müstakilen mülk ve hakkı olan mahalle-i mezbûrada vaki' bir taraftan Enfıyeci oğlu ve bir taraftan Bakkal Kostanti ve etraf-ı sülûsesi tarik-i amm ile mahdud bir menzilde olan benimle sağire-i mezbûrenin hisselerini vasisi olduğum sağire-i mezbûre için memuru huzurunda işтира ve ahz u kabza ve bedestan derununda vaki' bir taraftan Kayıkçı oğlu Astori ve bir taraftan Dügüncü oğlu dükkânları ve bir taraftan kale ve süvari ve bir taraftan tarik-i amm ile mahdud bir bab kargir mağazanın üç sehimî itibarıyla bir sehimî hissesi olan benim vasisi

olduğum sağıre-i hazıra-i mezbûre Marika'nın hisse-i irsiyelerini dahi müşterekimiz oğlu Kostanti'ye keزالık memuru huzurunda bey' ve takrire ve teslime ve hususat-ı mezkûru mütevekkif olduğu emurun küllisine benimle binti hazıra'i merkume Marikadan her birimiz tarafımızdan bi'l-asale ve bi'l-vesaye Teba-i Devlet-i Âliyye'nin millet-i merkumesinden işbu hazır bi'l-meclis Merori nâm kimesneyi vekâlet-i amme-i mutlaka-i sahiha-i şer'iyye ile vekil nasb ve ta'yin eyledik dedikte ol dahi ber-minval-i muharrer vekâlet merkumeyi kabul ve hizmet-i lazımesini kemâyenbağı edaya ta'ahhüd eyledim dedikte mukbire mezbûre Sultana'nın bi'l-cümle takrir-i meşruhasını hazıra binti mezbûre Marika vicahen tahkik ve şifahen tasdik eylediğini kâtip mumaileyh mahallinde ketb ve tahrir ve ma'an mürsel ümena-i şer'le meclis-i şer'e gelip alâ vukuhi inha ve takrir etmeğin mâ vaka bi't-talep ketb olundu. Fi'l-yevmi'l hadi aşer min Rebi'ü'l-evvel lisene isna ve selase mie ve elf.

Hüküm:84 İbrahim Efendi'nin yapmış olduğu penceresinin Ömer Ağa'nın mülküne zarar vermesi

Marûz-ı daileridir ki

Husus-ı âti'l-beyânın mahallinde keşf ve mu'ayene ve hasmı için bi'l-iltimas bu da'ileri Canik Sancağı'nda merkez livâ bulunan medine-i Samsun mahallatından Kale Mahallesi'nde ve zikr-i ca'i münazi' fih olan mahal üzerine varıp ceride-i şer'iyyede mesturu'l-esami müslimin huzurlarında akd-i meclis-i şer'-ide mahalle-i mezbûre ahalisinden Tozanlı zade İbrahim Efendi ibn Hacı Ömer Ağa meclis-i makud-ı mezkûrda salifü'z-zikr Kale Mahallesi ahalisinden Kocaman zade İbrahim Efendi ibn Mustafa muvacehesinde mumaileyh İbrahim Efendi'nin mahalle-i mezbûrada vaki' müstakilen mutasarrıf olduğu bir taraftan müteveffa Mehmed Efendi menzili ve bir taraftan kendi bahçem ve bir taraftan kendi menzil ma'a havlum ve taraf-ı rabi' tarik-i amm ile mahdud ve iş bu derununda akd-i meclis-i şer'-i olunan bir bab mülk-i menzilin fevkani sayfiyede ve tahtanisinde küşad etmiş olduğu sağır iki aded penceresinden benim ber-vech-i mülkiyet malik olduğum menzilin haremi havlusunda mukırr nisvan olan su kuyusuna nezareti olduğu gibi mumaileyh İbrahim Efendi'nin zikrolunan menzilin iki taraf saçaklarının duvarım üzerine tecavüzünden dolayı hâsıl olan yağmur damlası cereyanıyla beraber hanem tarafından vaki' mumiaileyh İbrahim Efendi'nin abdesthanesi suyu benim mezkûr duvarımın iki tarafı üzerine cereyan edip bu vechile mezkûr duvar önüne iras-ı mazarat etmesi zahir olduğundan ve bir de an kasd-ı mazarat vermek için bi't-tabi' su atmaması (silik) ve mumaileyh İbrahim Efendi'nin havlusundan menzil-i mezkûrun havlusuna bi gayrı

hak küşad etmiş olduğu kapusunun mukırr nisvan olan mahalle nezareti olduğu cihetle ba'de'l-mu'ayene (silik)

Sayfa:23

Mezkûr kapusunun seddiyle pencere-i mezkûrların nezaretlerinin men' ve havalesi ve maru'l-beyân sıcak ve aydınlığından cari olan (silik) için muvakkatan çatku oluk vazı'ine (silik) men' ve def' olunması bâ matlubumdur deyû da'va etikte mahalle-i mezbûre ahalisinden (...) muhtar Ahmet Ağa ibn Bekir ve Hasan Kethuda zade Yusuf Efendi ibn Hasan ve Mahir Efendi ibn Rahmi ve Hacı Necib Ağa ibn Hasan ile mahal mezkûrlara nazar olundukta fi'l-hakika mezkûr pencerelerin müdde-i mumaileyh İbrahim Efendi'nin malik olduğu menzilin havlusunda mukırr nisvan olan su kuyusuna nezareti ve maru'l-beyan sahaf ve abdestlikten cari olan suyun müdde-i mumaileyhin duvarına mukırını zahir ve mütehakkık olmakla mucibince müdde-i mumaileyh İbrahim Efendi'nin mukırr nisvân olan mahalline nazır olan fevkani ve tahtani penceresinin nezaretlerinin men' ve havalesi ve mezkûr kapısının (silik) sahaf ve abdestlikten câri suyun çıkı oluk vazı'le mazaratı def'e mumaileyh İbrahim Efendi'ye tağmiye olduğu bâ tescil ilâm olundu. 9 Rebi'ü'l-evvel 302

Hüküm:85 İstinaf davaları ve davaların iadesi durumunda ikinci kez davanın uygun olup olmayacağına dair

İstinaf ve i'ade'i muhakeme üzerine hüküm-i ibtidânide tasdik veya nakzına dair verilecek ilâmat-ı şer'iyyeden harç olunup alınmayacağı ve taşra muhakemeci İstanbul bâb ve teftiş ve (...) mahkemeleri veza'ifi haiz olmalarıyla mevad-ı cariyeden mahkeme-i teftişe veza'ifine te'allık eden cihat için alınacak harçların mahkeme-i mezkure harç ta'limatına tevfiğ edilmesi lazım gelip gelmeyeceği Edirne Vilayeti merkez nibayetinden istifsar olunmasına mebni ol babda ib'as olunan tezkere-i (...) üzerine ceryân eden tezâkireyi mütezemmin şurayı devlet-i tanzimat dairesinden ita olunan mazbatadan müsteban olduğu vechile bedayeten ve mahkemede ru'yet edilen maddekin o mahkemede ve gerek diğer bir mahkemede istinaf edilsin ve hüküm ahz hâkim-i evvelin tasdik veya (...) mütezemmin bulunsun şer'-ide istinâf namına yazılan ikinci da'va evvelki da'vayı iade-i ru'yet demek olacağına nazaran ilan-ı sani için harç olunmak muvafık mu'addelet olunmayıp yalnız ikinci ilâmda fazla bir şey hüküm olunur ise fazlasının derecesine göre iade-i muhakeme ilamlarından maktu' vechile alınan harcın en derin mertebesinden noksan olmamak üzere nesebi harç olunmak ve fetevahaneden harç edilen ilamatın mahalle-i i'adesiyle ikinci derecede istihsal olunan ilâmat hakkında dahi çünkü

muhakeme-i şer'îyye ta'limatının elli yedinci maddesi hükmünce bu mesellü mecruh ilâmların harcı red olunmak lazım geleceğine mebni bu vechile mu'amele olunmak ve muhakeme-i hukukiyeden verilen iade-i muhakeme ilamlarının harcı hususundan ne yolda mu'amele olunur ise bunda dahi istinaf ilamlarında muharrer ka'ideye imtisal edilmek lazım gelmekle (...) ve mahkeme'i teşfiş mahsus olmak üzere neşr olunan harç-ı ta'limat ahkâmına taşra muhakiminin etba' tasrih kılınmadıkça ta'mim hükmüne mesağ olamayacağının niyabet mezkureye iş'ar-ı tezkir olunmuş olmasıyla ifâyı muktezası taraf-ı sami'i sadaratpenâhiler ezbar buyrulmuş ve keyfiyet meclis-i tetkikat şer'îyyece mutala'a ve tasvib olunarak suret-i iş'arının dersaadet hükkam-ı kiramıyla merakiz vilayet ve elviye-i müstekile nüvvabına tashihen tebliğ ve ezberi lüzumu ifade olunması üzerine ol vechile icabı icra kılınmış olmağın suyi fazılanelerinden dahi ber-minvâl-i muharrer ifâyı mu'ameleye himmet ve bi'l-cümle mülhakat-ı nüvvabınada tebliğ-i keyfiyet buyrulması siyakında şakka-i mühimmi terkim olundu. 24 Muharrem 1302 ve 1 Teşrinisani 1300

Canik Sancağı Niyabet-i Şer'îyyesine

Faziletli Efendim

Sureti balada muharrer emirname-i âli'i hazret-i meşihatpenâhinin ahkâm-ı münifesine tevfiken ifâyı mu'ameleye himmet ve dâhil livada bulunan nüvvab-ı kirama dahi tebliğ-i keyfiyet buyrulması siyakında terkim zeyle ibtidar kılındı. 12 Saferü'l-hayr 1302 ve 18 Teşrinisani 1300

Hüküm:86 Mahkeme-i şerîyye ve nizamiyeye verilecek olan harç ve resimden sened alması gerekirken bunun verilmemesi ve bunun beyan edilmesi

Feza'il-i şahanenin ahz mu'amelesi usul-i müttehize hükmünce evrak ve senedat-ı müsbete üzerine cereyan eylemekte olarak benayirin hazine'i evkaf ile eşhas beyninde ve tekvin eden da'vadan dolayı muhakeme-i şer'îyye ve nizamiyeye verilecek harç ve resim için dahi bu usulde tevfik-i mu'ameleye ihtiyaç derkar ise de iş bu harç ve resmin bazılarından sened alınamamakta ve binaen aleyh mu'amele-i mahsubiyenin icrasınca müşkilat tahdis etmekte olduğundan bahisle iktiza halin icrası ifadesine dair evkaf-ı hümayun hazinesi davayı vekâletinden verilen müzekkere meclis idare'i evkafa ledi'l-havale müstağni beyân ve tekrar olduğu üzere hazihi 'in-i şahanenin ber vech-i muharrer ahz ve sarf mu'amelesinde öteden beri (...) olan evrak-ı müsbete isti'mali usulüne ri'ayet zaruri olduğundan ba'de izin zuhur edecek da'ava'i vakfiye için her nev'i masarîf-ı mahkemenin cins ve nev'i ve mikdarını mübeyyin

tasdikli makbuz ilmühaberleri verdirilmesi hususunun savb-ı meclisiye ve adliye nezaret-i celilesine iş'arı meclis-i mezkûr kararıyla masarıfat-ı idare-i umumiyesinden ifade kılınmış ve suret-i hali nezaret-i müşarun ileyhaya dahi iş'ar olunmuş olduğu beyanıyla icrayı icabı evkaf-ı hümayun nezaret-i celilesinden bâ tezkere ezbar olunmaktan nâşi hazine'i müşarun ileyha ile eşhas beyninde muhakemeden makbuz ilmühaberi itâsı hususunun dersaadet ve merakiz-i vilayat ve elviye'i mütekalibe'i hükkam-ı şer'iyyesine ta'mimen tavsiye ve iş'arı bi'l-havale meclis-i tetkikat şer'iyyeden ifade olunarak ol vechile hükkam-ı müşar ve mumaileyhime beyan edilmesi olmakla taraf-ı fazılanelerinden bir minval-i muharrer ifâyı mu'ameleye himmet ve bi'l-cümle mülhakat nüvvabınada tebliği keyfiyet buyrulması siyakında şakka meclise terkim kılındı 28 Muharrem 1302 5 Teşrinisani 1300

Canik Sancağı niyabet-i şer'iyyesine

Faziletli Efendim

Sureti bâlâda muharrer emirname'i âli hazret-i meşihatpenâhinin ahkâm-ı münifesine müteveffikan ifâyı mu'ameleye himmet ve dâhil-i livâ dahi bulunan nüvvab-ı kiramada tebliğ-i keyfiyet buyrulması siyakında terkim zeyle ibtidâr kılındı 12 Saferü'l-hayr 1302 ve 18 Teşrinisani 1300

Hüküm:87 Osman Ağa'nın Yahya Mustafa Efendi'nin verasetinden on iki bin mecidiye alacağını istemesi

Ma'ruz da'ileridir ki

Medine-i Samsun karasından Gerce Karyesi'nde sakin iken bundan akdem vefat eden İkrad ta'ifesinden Yahya Mustafa ibn İsmail bin Abdullah'ın verâset-i zevce-i menkûha-i metrûkesi Aişe binti İsmail ile mezbûreden mütevellid ve mütevellide sulbi kebir oğulları İsmail ve Mehmed ve Süleyman ve sulbi sağır oğulları Hasan ve Bayram ve Ahmet ve Hüseyin ve Halil ve sulbiye'i sağire kızı Fatma ve validesi Emine binti Süleymana münhasıra olduğu ledi's-şer'i'l-enver zahir ve mütehakkık olduktan sonra müteveffa-yı merkumun dayinlerinden olup medine-i mezbûre mahallatından Said Bey Mahallesi ahalisinden Hacı Hafız Ali Efendi ibn Osman Ağa medine-i mezbûre mahkeme-i şer'iyyesinde makud-ı huzur-ı şer'-ide müteveffa-yı merkumun terekesine bi'l-verase vaziatü'l-yeddi bâ tenbihi's-şer'iyye mütehakkık olan binnun merkumundan merkuman İsmail ve Mehmed muvacehesinde üzerlerine da'va ve takrir-i kelâm edip merkuman İsmail ve Mehmed'in murisleri ve babaları müteveffa-yı merkûm Yahya

Mustafa zimmetinde cihet-i karzdan bâ defter ve ba'de'l- muhasebe mecidiyesi yirmi kuruş itibarıyla on iki bin kuruş alacak hakkım olup meblağ-ı mezkûr müteveffa-yı merkume bana kıbeli'l-eda ve'l-ifâ vefat etmekle şimdi meblağ-ı mezkûr on iki bin kuruş müteveffa-yı merkume Yahya Mustafa'nın tereke-i vafiyesinden olmak üzere bana eda ve teslimi merkuman İsmail ve Mehmed'ten her birine kıbel-i şer'-iden tenbih olunmak muradımdır deyû da'va ettikre merkuman İsmail ve Mehmed dahi cevaplarında murisleri ve babaları müteveffa-yı merkumun terekesine her biri bi'l-verese vazitü'l-yedlerini ikrar lakin müdde-i mumaileyhin ber vech-i muharrer ma'ada müdde'asını inkâr edilcek müdde-i mumaileyh Hacı Ali Efendi'den ber-minval-i muharrer müdde'asına mutabık beyyine talep olundukta her biri usul-i mevzu'asına tatbiken evvela bâ varaka'i mesture sakın oldukları maru'z-zikr Gerçe Karyesi imam ve muhtar ve ihtiyar meclis azalarından Mehmed bin Hasan bin Abdullah ve Hasan bin Mehmed bin Mustafa ve İsmail bin Mehmed bin Abdullah ve Ahmet bin Hafız Ahmet bin Abdullah ve Said Bey Mahallesi imam ve muhtar ve ihtiyar meclis azalarından Hasan Efendi ibn Hacı Emin Efendi ibn Mehmed ve Osman Efendi ibn Ahmet bin Mehmed ve Ali Osman Efendi bin Mustafa bin Abdullah ve Mehmed Çavuş bin Salih bin Abdurrahman ve Hacı Feyzullah Efendi bin Hıdır bin Mehmed nam müzekkilerden sırren ba'dehu müzekkiyun merkumundan bi'l-muvacehe alenen lede't-tezkiye adl ve makbulü's-şehâde idükleri ihbâr olunan anifü'l-beyan Gerçe Karyesi ahalisinden ve keزالik İkrad ta'ifesinden Hasan bin Mehmed bin Resul ile zikrolunan Said Bey Mahallesi ahalisinden ve ta'ife'i merkumeden Kasap Seyit Ali bin Süleyman bin Ali nâm kimesnelerden her biri müttetikü'l-lafz ve'l-ma'na bi'l-muvacehe şehadet etmeleriyle ber nehc-i şer'i ba'de'l-isbat ve'l-tahlif ve'l-hüküm mucibince meblağ-ı mezkûr on iki bin kuruş müteveffa-yı merkumun tereke-i vafiyesinden olmak üzere müdde-i mumaileyh Hacı Ali Efendi'ye eda ve teslimi merkuman İsmail ve Mehmed'de her birine tenbih olunduğu bâ tescil ilam olundu. 9 Saferü'l-hayr 1302

Sayfa:24

Hüküm:88 Delkar ve Ohannes veled Arti'nin mallarını Hasbike binti Sahak'a satış işleri için Varton oğlu Toros veled Kostantin'in vekil tayin edilmesi

Fi'l-asl Ma'muratü'l-aziz vilayeti dâhilinde iken (.....) Sancağı kurrasından (...) Karyesi mütemekkinlerinden olup Canik Sancağı'nda merkez bulunan medine-i Samsunda ka'in Hançerli Mahallesi'nde liecli'l-ticare sakine Teba-i Devlet-i Âliyye'nin Ermeni milletinden ve Delkar ve Ohannes veled Sacak veled Artin medine-i mezbûre mahkemesinde makud-ı huzur-ı şer'-i zabt lazım olundukta mahkeme-i bedayet hukuk azalarından olup meclis-i mezkure salb

olunan Kocabaş Yorgaki Ağa ve mülazım aza Tevfik Efendi hazır oldukları halde ikrar-ı tam ve ta 'bir-i ani'l-merâm edip salifü'z-zıkr (...) Karyesi'nde vaki' bir taraftan Hamamcı oğlu Koca Serkez ve bir taraftan Ohannes oğlu Mardiros ve bir taraftan Ohannes oğlu Ağop menzilleri bir taraftan tarik-i amm ile mahdud bir bab menzil ile yine karye-i mezbûrede vaki' iki taraftan Hacı Şabar oğlu Sadık bahçesi ve bir taraftan dere ve bir taraftan tarik-i amm ile mahdud eşcar-ı müsmireyi kürumu derununda fevkani ve tahtani üç oda ve bir ahuru müştemil bir kıt'a bahçe bâ tapu müstakilen taht-ı tasarrufumda olduğu halde millet-i merkumesi nisvanından hala zevcem Hasbike binti Sahak bundan akdem iştirak ve tefriğa talep ve bedeli olmak üzere altı bin kuruşu bana eda ve teslim etmişti şimdi bedel-i mezkûr mukabelesinde zikrolunan menzil ve bahçe mahdud mezkûrları zevcem mezbûre Hasbike'ye mahallinde memuru huzurunda ferağ ve takrire ve ita ve senedi ve husus mezkûr mütevakkıf olduğu umurun küllisine tarafımdan anifü'l- beyan (...) Karyesinde mukim Teba-i Devlet-i müşarun ileyhumanın millet-i merkumesinden Vartan oğlu Toros veled Kostantin nâm kimesneyi vekâlet-i amme-i mutlaka-i sahiha-i şer'iyye ile kabulüne mevkuf vekil ve na'ib-i menab nasb ve tayin eyledim dedikte mâ vaka bi't-talep ketb olundu. Fi'l-yevmi'l salis aşer min Rebi'ü'l-evvel lisene isna ve selase mie ve elf.

Hüküm:89 Değirmenci oğlu Seyfullah'ın üvey validesi Ümmühan ve kardeşi İbrahim arasındaki mal paylaşımı

Marûz-ı daileridir ki

Canik Sancağı'nda merkez liva bulunan medine-i Samsun'da ka'in Said Bey Mahallesi ahalisinden Değirmenci oğlu Seyfullah ibn Mehmed bin İbrahim medine-i mezbûre mahkeme-i şer'iyyesinde makud-ı huzur-ı şer'-ide mahalle-i mezbûre sakinlerinden olup zât-ı tarifi şer'iyye ile muarrefe mezbûr Seyfullah'ın üvey validesi Ümmühan ibnet-i Mehmed tarafından ber-vech-i âti hususunda vekil müseccel şer'isi Teba-i Devlet-i Âliyye'nin Rum milletinden da'va vekillerinden Vasil veled Vasil muvacehesinde merkûm Seyfullah'ın li ebb er karındaşı İbrahim hazır olduğu halde ikrâr-ı tam ve ta 'bir-i ani'l-merâm edip iki bin beş yüz doksan iki sehimi itibarıyla yedi yüz elli altı sehimi benim ve beş yüz kırk sekiz sehimi üvey validem mezbûre Ümmühan'a ve bin iki yüz seksen sekiz sehimi dahi hazır mezbûr İbrahim'in alâ'l- iştirak tasarrufumuzda olan salifü'z-zıkr Said Bey Mahallesi'nde vaki' bir taraftan Gözlük oğlu Hacı ve bir taraftan Hasan Ağa menzilleri ve bir taraftan dere ve bir taraftan tarik-i amm ile mahdud fevkani iki oda ve tahtani bir ahır ma'a havluyu müştemil anifü'l-beyân müşterek menzilde mezbûre Ümmühan ve Hazır merkûm İbrahim ve her biri mutasarrıf olup ben dahi bir

tashih-i mezkûr hissemi tasarrufa talip olmakla iş bu tarih-i ilâmdan yirmi beş mah müstakilen ben ba'dehu on sekiz mah müvekkile-i mezbûre Ümmühan ve ba'dehu hazır merhum İbrahim kırk üç mah tamamına değin müstakilen mutasarrıf olup her birimiz ber-minval-i muharrer mutasarrıf olmak üzere beynimizde uhde ve(...) kabul ve ittifak eyledik ve bu müdde-i mezbûrun mukırrını müvekkiline izafetle vekil merkûm Vasil ile hazır mezbûr İbrahim'den her biri bi'l-asale ve bi'l-vekale tasdik ve kabul ve bu vechile kat' niza' eyledikleri bâ tescil ilam olundu. Fi'l-yevmi'l-işrin min Rebi'ü'l-evvel lisene isna ve selase mie ve elf

Hüküm:90 Çakır Hüseyin bin Mehmed'in verasetinin eşi ve oğluna taksimi için Laz Ahmet'e teslim etmesi için vekil Bayram Efendi'ye tenbih olunması

Marûz-ı daileridir ki

Medine-i Samsun kurrasından Balac Karyesi'nde sakin iken bundan akdem vefat eden Çakır Hüseyin bin Mehmed bin Ebubekir'in verâseti zevce-i menkûha-i metrûkesi Hatice ibnet-i Süleyman ile kendisinden mukaddem vefat eden zevcesi müteveffıye Akgül ibnet-i Salih'den mütevellid sulbi sağır oğlu Abdullah ve validesi Hatice ibnet-i İbrahim'e münhasıra olduğu bi'l-ihbar inde'l-şer'i'l-enver zahir ve mütehakkık olduktan sonra müteveffa-yı merhumun dayinlerinden olup salifü'z-zikr Balaç Karyesi'nde sakin Laz Ahmet bin Hüseyin bin Yakup medine-i mezbûre mahkeme-i şer'iiyesinde makud-ı huzur-ı şer'-ide sağır mezbûr Abdullah'ın tesviye-i umuruna kıbel-i şer'-iden vasi mensubesi ve tereke-i müteveffa-yı merkume bi'l-verase bi'l-vesaye vazi'atü'l-yed bâ tenbih-i şer'iiye mütehakkık olan zât-ı tarifi şer'iiye ile muarrefe mezbûre Hatice tarafından zikr-i âti hususta husumet ve red cevaba vekil müseccel şer'isi salifü'l-beyân Balaç Karyesi ahalisinden Boyunca oğlu Bayram ibn İsmail muvacehesinde da'va ve takrir-i kelâm edip vekil merhumun müvekkilesi asliye ve vasiye-i mezbûre Hatice'nin murisi müteveffa-yı merkûm Çakır Hüseyin'in hayatında Ağaçlık akçesinden üç yüz otuz altı buçuk aded sim mecidiye kendi malımdan ifraz ve teslim ol dahi yedimden ifraz ve teslim ve kabz edip emuruna sarfla istihlak etmişti hatta müteveffa-yı merkûm hayatında meblağ-ı makud-ı mezkûr üç yüz otuz altı buçuk sim mecidiye bana zimmetinde cihet-i merkumede zimmetimde olduğu natık bin iki yüz seksen yedi senesi Mayıs'ının birinci günü tarihiyle muvarrih ve müteveffa-yı merhumun mührüyle memhur ve imzasıyla mümza işbu ibraz eylediğim bir kıt'a damgalı deyn senedini ita ve teslim etmişti binaen aleyh müteveffa-yı merkûm Çakır Hüseyin mezkûr üç yüz otuz altı buçuk sim mecidiye'yi bana kıbeli'l-eda ve'l-ifâ vefat etmekle şimdi meblağ-ı makud-ı mezkûr üç yüz otuz altı buçuk sim mecidiyeyi müteveffa-yı merhumun tereke-i vafiyesinden olmak üzere bana

eda ve teslime müvekkile-i izafetle vekil merkûm Bayram kibel-i şer'-iden tenbih olunmak muradımdır deyû ba'de'l-da'va gibbe's-suâl vekil merkûm Bayram dahi cevabında tereke-i müteveffa-yı merkume müvekkilesi asliye ve vasiye-i mezbûre Hatice'nin bi'l-verase ve bi'l-vesaye vazi'atü'l-yedi ikrar lakin müdde-i merkûm Laz Ahmet'in ber-vech-i muharrer ma'ada müdde'asına bi'l-vecale inkâr edilcek müdde-i merkûm laz Ahmet'ten ber-minval-i muharrer müdde'asına mutabık beyyine talep olundukta her biri usul-i mevzu'asına tatbiken evvela bâ varaka-i mesture sakın oldukları anifü'z-zikr Balac Karyesi muhtar ve ihtiyar meclis-i azalarından muhtar Ahmet Ağa ibn Said bin Ahmet ve Ali oğlu Mustafa bin Ali bin Ebubekir ve Köse oğlu Halil bin Hüseyin bin Ahmet ve İsmail bin Ali bin Abdullah nam müzekkiyun sırren ba'dehu Laz Aziz bin Süleyman bin Hüseyin ve Osmancı oğlu Osman Efendi bin Mehmed bin Osman'a bi'l-muvacehe alenen lede't-tezkiye adl ve makbulü'ş-şehâde idükleri ihbâr ve iş'ar olunan karye-i mezbure (silik) İlyas bin Mehmed bin Hüseyin bin Hüseyin bin Mehmed bin Halil nâm kimesneler müttetikü'l-lafz ve'l-ma'na şehadetleriyle bi'l-muvacehe ber nehc-i şer'-i ba'de'l-isbat ve'l-halef ve'l-hüküm mucibince meblağ-ı makud-ı mezkûr üç yüz otuz altı buçuk adet sim mecidiye'yi müteveffa-yı merkumun tereke-i vafiyesinden olmak üzere merkûm Laz Ahmet'e eda ve teslime müvekkilesine izafetle vekil merkûm Bayram'a tenbih olunduğu bâ tescil ilam olundu. 21 Zilhicce 1302

Hüküm:91 Hisarcık Karyesi'nde Cuma eda edilmesi için Mehmet Emin Efendi'ye berat verilmesi

Der-devlet mekine arz-ı da'i keminelere ki saye-i muvafıkvaye-i hazret-i tacidârîde Canık Sancağı'nda Kürsi liva bulunan medine-i Samsun'a muzaf Çarşamba Kazası gün begün ma'mur ve teksir-i nüfus etmekte olduğundan kaza-i mezkûra tabi' Hisarcık Karyesi ahalileri bâ cem'ihim kaza-i mezkûr idare meclisinde makud-ı huzur-ı şer'-i me'âli ukudda Evkaf müdürü ve vekil Mehmed Efendi hazır olduğu halde her biri ikrar-ı tam ve takrir-i kelâm edip bizim sakın olduğumuz maru'z-zikr Hisarcık nam Karye-i kebir ve ahalisi kesir olup mazar hükmünde olmakla mezkûr karyemize karib mahalde camii şerif olmadığından eytâm-ı şitada salat-ı Cumayı eda etmekte usret ve acizde ihtiyarımıza kemal-i müşakkat olup ikame-i Cuma ve ıyidin eda olunmağa eşedd ihtiyaç ile muhtaç olmamızla mezkûr karyemize müceddeden bina ve inşa etmiş olduğumuz mescid-i şerifemiz vazi'yle camii olup salat-ı Cuma ve ıyidin eda ve ifâ olunmak için nizamına tevfiken izin ve icazeti havi ferman-ı âli suduru ve anifü'l-beyân Hisarcık Karyesi ve cümlemizin müntehib ve muhtarı olan camii mezkûre hatip olanlar için Hacı Ali ibn Ömer etib malından vakf ve habs ve tescil-i şer'i ve teslim-i müteveli eylediği bin

kuruşun nemasından tayin eylediği yüz elli kuruş vazife ile hitabet mezkure talip olan ve kara' bekaya ve asker firarisi olmadığı asakir-i redife şahane binbaşısı izzetli Mehmed Emin Efendi kolağası ref'atli Mehmed Fehim Efendi ve yüzbaşı fetevetli Mehmed Tevfik ve Mehmed Ali Efendiler taraflarından mürur-ı ilmühaber me'linden müsteban ve karye-i mezbûre ahalisinin müttehib ve muhtarları olduğu kaza-i mezkûr idare meclisinden mevrud mazbata mefadından anlaşılmış olmakla bu surette cihet-i hitabete mezkureye ehliyeti olduğu livâ-i mezkûr idare meclisinde makud-ı huzur-ı şer'-ide Evkaf müdürü vekil fetevetli Abdülmecid Efendi hazır olduğu halde vuku'bulan imtihanından ehlini nümayan olan Yusuf Efendi ibn Mehmed uhdesine hitabet mezkure ciheti vazife mersumesiyle müteveccih ve yedine bir kıt'a berat-ı âlişan sadaka ve ihsan buyrulması ve cümleten bi'l-iltimas der-devlet medara arz ve ilam olundu. 19 Rebi'ülevvel 1302

Hüküm:92 Kasım oğlu Hasan'ın Yeniköy kazasından olan Hasan Efendi'den zai olan malını istmesi

Marûz-ı daileridir ki

Fi'l-asl Sivas Vilayeti dâhilinde Tokat Kazası kurrasından Yeniköy Karyesi ahalisinden Deveci esnafından taifesinden Hasan Efendi oğlu Ali bin Hasan medine-i Samsun mahkemesinde makud-ı huzur-ı şer'imizde salifü'z-zikr Sivas dâhilinde Devecarzı aşiretinden Yukarı Çamlı Karyesi ahalisinden ve kezalik Deveci taifesinden Kasım oğlu Hasan bin Kasım muvacehesinde mezbûr Hasan'ın yedinde olup işbu meclis-i şer'-ide mu'ayene olunan ve (silik) Sancıdağı ve Önkolu üzeri dağı ve çizmecî topal ve'l- haletü hazihi on üç yaşında olan bir re'm deveyi deveci taifesinden ga'ib ani'l-meclis Çorbacı Bekir nâm kimesneden iki sene mukaddem bin sekiz yüz kuruşu semen-i medfu' ve makbuz mukabelesinde iştira ve münifi ve kabul (...) şira'en ve müstakilen mülküm iken tarih-i ilâmdan on dört ay mukaddem salifü'z-zikr Yeniköy Karyesi'nde vaki' mer'ada ra'i olunur iken kaza'en zayi' edip el- haletü hazihi merkûm Hasan yedinde bi'l-cümle bi'l-istihkak talep ederim deyû da'va ettikte merkûm Hasan dahi cevabında deveci mevsuf mezkûra el-yevm vazî'atü'l-yedini ikrar lakin deveyi mevsuf mezkûrun işbu tarih-i ilâmdan bir buçuk ay mukaddem deveci taifesinden gaib ani'l-meclis Berişa nam kimesneden on beş adet lira-yı Osmani semen-i medfu' ve mevzu'una iştira ve kabz ve kabul edip ol vechile şira'en mülkumdür deyû müdde-i merkumun ber-vech-i muharrer müdde'asına (...) edilcek ketb-i tefhimde tarih-i esbak ve harice beyyineleri evveli olduğu cihetle müdde'i merkûm (silik) Abbas Ağa'dan ber-minvâl-i muharrer müdde'asını her biri sakın oldukları salifü'l-beyan Yeniköy Karyesi'yle deve (silik) Büyükçamlı Karyeleri ahalisinden Mehmed

bey oğlu Ali bey bin Mehmed bin Ahmet ve Mahmut bin Mustafa bin Abdullah ve Feyzullah Ağa oğlu Mustafa bin Mustafa bin Hüseyin Efendi ve Nebi oğlu Mustafa bin (silik) bin Mehmed (silik) sırren ba'dehu müzekkiyun merkumundan bi'l-muvacehe alenen lede't-tezkiye

Sayfa:25

Adl ve makbulü's-şehade idükleri ihbar ve iş'ar olunan salifü'z-zikr Yeniköy Karyesi ahalisinden Abdullah oğlu Yakup bin Abdullah bin Abdulkadir ve Yusuf oğlu Yusuf bin Yusuf bin Hüseyin nâm kimesneler mütehakkıkü'l-lafız ve (...) şهادetleriyle bi'l-muvacehe ber nehc-i şer'i ba'de'l-isbat ve'l-hüküm mucibince Develi mevsuf mezkûrun kifayedine ve müdde-i merkûm Abbas Ağa bin Selim merkûm Hasan'a tenbih olunduğu bi's-sicil ilam olundu. Fi'l-yevmi'l-hamis min rebi 'ü'l-evvel lisene isna ve selase mie ve elf

Hüküm:93 Münkal oğlu Hasan bin Mehmed bin Abdullah'ın verasetinin eşi ve çocukları arasında taksimi

Canik Sancağı'nda merkez liva bulunan medine-i Samsun kurrasından Karadere Karyesi'nde meskûn iken bundan on iki sene mukaddem vefat eden muhacirin-i Çerakiseden Münkal oğlu Hasan bin Mehmed bin Abdullah'ın verâseti zevce-i menkûha-i metrûkesi Havva ibnet-i Yan ile mezbûreden mütevellid ve mütevellide sulbi kebir oğlu İsmail ve sulbiye-i kebir kızı Esme ve kendinden mukaddem vefat eden diğer zevcesi Havva ibnet-i Abdullah'dan mütevellid ve mütevellide sulbi kebir oğulları Ali ve Tahir ve sulbiye-i kebir kızı Zekiye'ye münhasır ve tashih-i mesele-i mirasları bihükümü'l-fera'iz atmış dört sehimden olup siham-ı mezbûreden sekiz sehim zevce-i mezbûre Havva'ya ve on dörder sehimden cem'an kırk iki sehim benun-ı merkumun İsmail ve Ali ve Tahire ve yedişer sehimden on dört sehim bintan-ı mezbûratan Esme ve Zekiye'ye isabeti bi'l-ihbar inde's-şer'i'l-enver zahir ve mütehakkık olduktan sonra bintan-ı mezbûratandan zât-ı tarifi şer'i ile muarrefe bint-i kebir-i mezbûre Zekiye Hanım tarafından ne zikr-i ati hususta hususu talep ve da'va ve ahz u kabza ve makbuzunu kendüye itâ ve teslime ve husus-ı mezkûr mütevakkıf olduğu umurun küllisine vekil müseccel-i şer'isi Teba-i Devlet-i Âliyye'nin Rum milletinden ve da'va vekillerinden Vasil Efendi veled Vasil medine-i mezbûre mahkeme-i şer'iyesinde makud-ı huzur-ı şer'-ide tereke-i müteveffa-yı merkume bi'l-verase vazi'atü'l-yed bi't-tenbih-i şer'iyeye mütehakkık olan benun-ı merkumundan mezbûr Ali muvacehesinde bi'l-vekale üzerine da'va ve takrir-i kelam edip müvekkilem mezbûre Zekiye Hanım'ın murisi babası müteveffa-yı merkûm Hasan'ın hayatında ile'l-vefat yedinde müstakilen mülk ve hakkı olup ba'de vefat müvekkilem

mezbûre Zekiye ile verese-i merkuruna tashih-i mezkûr üzere mevrus olan maru'z-zikr medine-i Samsun'da ka'in Hançerli Mahallesi'nde Çiftehamam civarında vaki' bir taraftan müteveffıye Havva Hatun kerimesi Ümmügülsüm Hatun kahvehane ve bahçesi ve bir taraftan Ahmet Ağa ve bir taraftan müteveffa Kürt Süleyman verese-i menzilleri ve bir taraftan tarik-i amm ile mahdud ve fevkani iki bab oda ve tahtani bir kahvehane ma'a ahır müştemil bir bab menzil ile dört bin sekiz yüz kuruş kıymetli altı re's sağır öküzü ve beş bin kuruş kıymetli on re's karasığır ineği ve üç bin iki yüz kuruş kıymetli dört re's camus ineği ve iki bin kuruş kıymetli iki re's kısırak ve iki bin kuruş kıymetli on aded arı kovanı ve iki bin kuruş kıymetli on adet yün memlu döşek ve iki yüz kuruş kıymetli dört adet nuhas güğüm ve yüz kuruş kıymetli iki adet kazgan ve beş yüz kuruş kıymetli üç adet araba ma'a takım dört yüz kuruş kıymetli iki adet çifte topal (...) ta'bir olunur altı yanlar tabanca ve yirmi bin kuruş kıymetli beş nefer gulam ve carıye ile müvekkilem mezbûrenin murisi müteveffa-yı merkûm Hasan'ın vefatından sonra verese-i merkurundan mezbûr Ali'nin sagıratı verese-i gaib'i-anıl-meclis Şemseddin Efendi'ye bey' eylediği arsasını olan iki bin kuruş ve müteveffa-yı merkurun hıyn-ı vefatında ... zuhur edip merkurum Ali'nin kabz ve istiba-i ... mezkurdan her birinin merkurum Ali sağır müvekkilem bunlardan ber-tashih-i hisse-i irsiyesin hala eda teslim itmemele sual olunub imlak ve izar mezkurlardan ibtida-i ber-minval-i muharrer mezkureler mevcut olmayubda müstecilen mezkuren hisse-i irsiyesine icebet eden on bin doksan dört gurus hıynın müvekkilim mezbureye izafetle bana eda ve teslime ibn merkurum Aişe'nin ibnt-i bil-ve kale muradımdır deyu dava ettikte mezbure Aişe dahi cevabında menzil-i Hıyn-ı mahdud-ı mezkûr şeran kendi mülküm ... mezkurelerden yigirmi beş yüz gurus ... iki re's sığır ineği ve iki yüz elli gurus kıymetli bir aded araba ve bin kuruş kıymetli iki re's sığır ineği dahi müteveffa-yı merkurum malı olduğu halde ve men-i yedimde ikrar ve ziyade yedi aded lira-yı Osmani'yi müteveffa-yı merkurum tereke-i vafiyesinden olmak üzere bana eda ve teslime asaleten ve vesaye-i mezbûre Zarife Hatun'a kibel-i şer'-iden tenbih olunmak muradımdır deyu ba'de'l-dava gıbbe's-sual mezbûre Zarife Hatun dahi cevabında murisi zevci müteveffa-yı merkûm Süleyma'nın tereke-i vafiyesine bi'l-verase ve bi'l-vesaye vazi'atü'l-yedini ikrar lakin müdde-i merkûm Ahmet Ağa'nın ber-vech-i muharrer müdde'asını bi'l-verase ve bi'l-vesaye inkâr edilcek merkûm Ahmet Ağa'dan ber-minval-i muharrer müdde'asına mutabık beyyine talep olundukta her biri usul-i mevzu'asına tatliken evvela bâ varaka-i mesture sakın oldukları ânifü'z-zikr Çorak Karyesi imam ve muhtar ve ihtiyar-ı meclis azalarından imam Hacı Ali oğlu Ömer Efendi bin Abdullah bin Abdurrahman ve muhtar Kerim Ağa ibn Hüseyin bin Mustafa ve Ömer oğlu Osman bin Ömer bin Mustafa ve kürt Ömer oğlu Süleyman bin Ömer bin

Abdullah nam müzekkilerden sırren ve ba'dehu salifü'z-zikr Çorak Karyesi'nden Osman oğlu Mustafa bin Osman bin Ahmet ve Çakır Hüseyin oğlu Mustafa bin Hüseyin Ağa bin Ali'den bi'l-muvacehe alenen lede't-tezkiye adl ve makbulü'ş-şehade idükleri ihbar ve iş'ar olunan karye-i mezbûreden Kürt Ömer oğlu Halil bin Ömer bin Halil ve Abdülkerim bin Hasan bin Mustafa nâm kimesneler müttetikü'l-lafz ve'l-mukırr şehadetleriyle bi'l-muvacehe ber nehc-i şer'i ba'de'l-isbat ve'l-tahlif ve'l-hüküm mucibince mezkûr elli yedi aded lira-yı Osmaniye müteveffa-yı merkumun tereke-i vafiyesinden olmak üzere merkûm Ahmet'e eda ve teslime asliye ve vasiye-i mezbûre Zafire Hatun'a tenbih olunduğu bi't-tescil ilam olundu. Fi'l-yevmi'l-rabi've'l-ışrin min Saferü'l-hayr lisene isna ve selase mie ve elf

Hüküm:94 Şerife Hanım'ın Şükrü Efendiye itaat etmesi hususunda

Maruz-ı daileridir ki

Canik Sancağı'nda merkez livaya bulunan medine-i Samsun'da kain Kale Mahallesi ahalisinden Şükrü Efendi ibn Arif Ağa medine-i mezbure mahkeme-i şer'iyyesinde makud-ı huzur-ı şer'-ide zevc-i medhul behamlar olup zat-ı tarifi şer'-i ile marufe Şerife Hanım ibnet-i Seyyid Mehmed tarafından zikr-i ati hususta vekil-i müseccil-i şer'iyye mahalle-i mezbure ahalisinden Hacı Necib Ağa ibn Hasan muvacesinde vekil-i merkumun müvekkilesi mezbure Şerife Hanım on bir mahdan beri mihr-i müeccel ile müstevfasıyla zevc-i medhul beham olup validesi ve vekil-i mezburun kerimesi gaibe-i anıl meclis Fatma Hatun'un ifa ve ba takrib izinsiz menzilimden ihraç ve kendi menzilinde iskân idub zevcem mezbure benim ile maan menzilimde sakın olmaktan iba ve imtina itmekle ber-vech-i müharrer bana itaat ve inkıyada müvekkilesi zevcem mezbureye izafetle vekil-i mezbur Hacı Necib Ağa'ya tenbih olunmak muradımdır deyu dava ettikte vekil-i mezbur Hacı Necib Ağa dahi cevabında müvekkilesi mezbure Şerife Hanım müdde-i mumaileyh Şükrü Efendi'nin ber-minval-i muharrer zevce-i medhul behası olduğunu bil-ve kale ikrar ve itiraf itmeğin mucibince zevc-i mumaileyh Şükrü Efendi'ye itaat ve hukuk-ı zevciyete riayet itmek üzere müvekkilesi mezbure Şerife Hanım'a izafetle vekil-i mezbur Hacı Necib Ağa'ya tenbih olunduğu ba-tescil-i ilam olundu. Fi'l-yevmi'l-rabi min seher-i Rebi-ü'l-ahir sene isna ve selase mie ve elf.

Hüküm:95 Ahmet Ağa'nın Süleyman Efendi'den alacağı olan elli yedi lirayı Zarife Hatun'un kendisine vermesini istemesi

Maruz-ı daileridir ki

Medine-i Samsun kurrasından Çoraklı Karyesi ahalisinden bundan akdem vefat eden ... oğlu Süleyman ibn İsmail ibn Mehmed'in veraset-i zevce-i menkuha-i Zarife bint-i Ömer ile mezbureden minvaller ve minvalde sulb-i sağır oğulları İbrahim ve Emrullah ve sulb-i kebire kızı Hatice'ye munhasara olduğu bil-ihbar inde'-ş-şer'il enver zahir ve mütehakkık olduktan sonra müteveffa-i merkurumun dayinlerinden olub salifü'z-zikr medine-i Samsun kurrarlarından Görklü Karyesi ahalisinden Karaoğlu Ahmed ibn Mustafa medine-i mezbure mahkeme-i şer'iyyesinde makud-ı huzur-ı şer'imizde sağiretan-ı mezburetanın tesviye-i umuruna kibel-i şer'idenden vasi-i mensubeleri ve zikr-i tereke-i müteveffa-yı merkume bil-verase ve bil-vesaye vaziatü'l-yedi bi't-tenbih-i şer'iyye mütehakkık olan zat-ı tarif-i şer'-i ile marufe zevce-i mezbure Zarife bintü'l-mezbur Ömer muvacehesinde dava ve takrir-i kelim idip asliye-i vasiye-i mezbure Zarife'nin zevc-i ve murisi müteveffa-yı merkurum Süleyman'ın hayatında cihet-i karz-ı şer'idenden olmak üzere altmış yedi adet lira-yı Osmani yedimden ikrazı ve teslim ol dahi yedimden ikraz ve teslim ve kabz ve umuruna sarfla istihlak edip dahi müteveffa-yı merkurum hayatında mezkur elli yedi adet lira-yı Osmani'yi bana zimmetinde cihet-i merkurumeden deyni olduğu natık bin iki yüz doksan dokuz senesi Mayıs'ın ibtidası günü tarihiyle müverrih müteveffa-yı merkurumun imza ve mühürüyle memhur bir kıta damgalı deyn-i senedi dahi ita ve teslim etmişti binaen-aleyh müteveffa-yı merkurum Süleyman elli yedi adet lira-yı Osmani'yi bana kable'l-eda ve'l-ifa vefat itmekle şimdi mezkûr elli yedi adet lira-yı Osmani'yi müteveffa-yı merkurumun tereke-i vafiyesinden olmak üzere bana eda ve teslime asliye ve vasiye-i mezbûre elli yedi adet lira-yı Osmani'yi müteveffa-yı merkurumun tereke-i vafiyesinden olmak üzere bana eda ve teslime asaleten ve vesaye-i mezbûre Zarife Hatun'a kibel-i şer'-iden tenbih olunmak muradıdır deyu ba'de'l-dava gıbbe's-sual mezbûre Zarife Hatun dahi cevabında murisi zevc-i müteveffa-yı merkûm Süleyman'ın tereke-i vafiyesine bi'l-verase ve bi'l-vesaye vazi'atü'l-yedini ikrar lakin müdde-i merkûm Ahmet Ağa'nın ber-vech-i muharrer müdde'asını bi'l-verase ve bi'l-vesaye inkâr edilcek merkûm Ahmet Ağa'dan ber-minval-i muharrer müdde'asına mutabık beyyine talep olundukta her biri usul-i mevzu'asına tatliken evvela bâ varaka-i mesture sakın oldukları ânifü'z-zikr Çorak Karyesi imam ve muhtar ve ihtiyar-ı meclis azalarından imam Hacı Ali oğlu Ömer Efendi bin Abdullah bin Abdurrahman ve muhtar Kerim Ağa ibn Hüseyin bin Mustafa ve Ömer oğlu Osman bin Ömer

bin Mustafa ve kürt Ömer oğlu Süleyman bin Ömer bin Abdullah nam müzekkilerden sırren ve ba'dehu salifü'z-zikr Çorak Karyesi'nden Osman oğlu Mustafa bin Osman bin Ahmet ve Çakır Hüseyin oğlu Mustafa bin Hüseyin Ağa bin Ali'den bi'l-muvacehe alenen lede't-tezkiye adl ve makbulü'ş-şehade idükleri ihbar ve iş'ar olunan karye-i mezbûreden Kürt Ömer oğlu Halil bin Ömer bin Halil ve Abdulkerim bin Hasan bin Mustafa nâm kimesneler müttetikü'l-lafz ve'l-mukırr şehadetleriyle bi'l-muvacehe ber nehc-i şer'i ba'de'l-isbat ve'l-tahlif ve'l-hüküm mucibince mezkûr elli yedi aded lira-yı Osmaniyi müteveffa-yı merkumun tereke-i vafiyesinden olmak üzere merkûm Ahmet'e eda ve teslime asliye ve vasiye-i mezbûre Zafire Hatun'a tenbih olunduğu bi't-tescil ilam olundu. Fi'l-yevmi'l-rabi've'l-ışrin min Saferü'l-hayr lisene isna ve selase mie ve elf

Hüküm:96 Şeyhlü Karyesi'nde yapılan cami de Cuma namazını kıldırması için Süleyman Efendi'ye berat verilmesi

Der-devlet mekine arz-ı da'i kemineleridir ki saye-i muvaffakiyet vaye-i hazret-i tâcidârîde Canik Sancağı'nda merkez liva bulunan medine-i Samsun'a muzaf Terme Kazası günbe gün ma'mur ve teksir-i nüfus etmekte olduğundan kaza-i mezkure tabi' Şeyhlü Karyesi ahalileri bâ cem'ihim kaza-i mezkûr idare meclisinde makud-ı huzur-ı şer'-ime Ali afvda Evkaf müdürü vekil Mehmed Efendi hazır olduğu halde her biri ikrar-ı tam ve takriri kelim edip bizim sakın olduğumuz maru'z-zikr Şeyhlü Karyesi kebir ve ahalisi kesir olup mukırr hükmünde olmakla mezkûr karyemize karib mahalde camii şerif olmadığından eyyam-ı şitada salat-ı cumayı eda etmekte usret ve (...) ihtiyar ve ecnadımıza kemal-i şefkat olup ikame-i Cuma ve ıydin eda olunmağa eşed ihtiyaç ile muhtaç olmamızla mezkûr karyemize müceddeden bina ve inşa etmiş olduğumuz mescid-i şerife minber vazî'yle cami' olup salat-ı Cuma ve ıydin eda ve ifâ olunmak için nizamına tevfiken izin ve icazeti havi ferman-ı âli suduru ve ânîfü'l-beyan Şeyhlü Karyesi ve cümlemizin müntehab ve muhtarları olan camii mezkure hatip olanlar için El-Hac Ahmet ve Hacı Mehmed Ağalara tabib malından vakf ve habs ve sicil-i şer'i ve teslim-i mütevellî eyledikleri bin kuruştan cem'an iki bin kuruşunu nemasından ta'yin eyledikleri üç yüz kuruş vazife ile hitabet mezkureye talib olan kara'a bekaya ve asakir-i redife şahane yüzbaşısı fetevetlü Mehmed Efendi tarafından mürud-ı ilmühaber me'linden müsteban ve karye-i mezbûre ahalisinin müntehib muhtarları olduğu kaza-i mezkûr idare meclisinden mevrud mazbata mefadından anlaşılmış olmakla bu surette cihet-i hitabet-i mezkureye ehliyeti olduğu liva-i mezkure idare meclisinde makud-ı huzur-ı şer'-ide Evkaf müdürü vekili fetevetlü Abdulhabib Efendi hazır olduğu halde vukuihi bulan imtihanından numayan olan Süleyman

Efendi ibn Hasan uhdesine cihet-i hitabet mezkureyi vazife-i mersumesiyle ve yedine bir kıt'a berat-ı âlişân sadaka ve ihsan buyrulması ve cümleten bi'l-iltimas der-devlet medara arz ve ilam olundu. 25 Rebi'ü'l-evvel 1302

Hüküm:97 Nezire Hatun'un boşanması ve mihrinin geri verilmesi

Canik Sancağı'nda merkez livaya bulunan medine-i Samsun'da ka'in Said Bey Mahallesi'nde sakin asakir-i redife-i şahane kaimmakamı izzetlü Mehmed Bey ibn Ahmet Efendi medine-i mezbûre mahkeme-i şer'iyyesinde makud-ı ve huzur-ı şer'-ide ikrar-ı tam ve takrir-i kelam edip mahalle-i mezbûre sakinelerinden ga'ibetü ani'l-meclis Nezire ibnet-i İbrahim nam hatun bundan akdem bin bir kuruş mihr-i müeccel tesmiyesiyle zevce-i medhul beham olup beynimizde âdem hüsn-i mu'aşeretten naşı ben zevcem mumaileyha Nezire Hanım'ı bir talak tatlik edip zimmetinde mutekarrır ve makud-ı aleyh olan bin kuruş mihr-i müeccel hakkı ile nafaka iddet ve mü'net-i süknâsını dahi mumaileyha Nezire Hanım tarafıma heyn-i müracaatta ifâ ederim deyu ta'ahhüd etmeğin mâ vaka bi't-talep ketb olundu. Fi 5 Rebiülahir 1302

Hüküm:98

Bu hüküm iptal edilmiş

Sayfa 26

Hüküm:98 Arzman veled Kostantin veled Kablan'ın veresetinin taksimi için Hindli oğlu Bako veled Kostantini'yi vekil tayin etmesi

(kesik) şer'iyyeye bina'en husus-ı âti'l-beyanın mahallinde ketb ve tahriri için savb-ı şer'-i enverden me'zunen irsal olunan katib-i mahkeme Hafız İsmail Hakkı Efendi Canik Sancağı'nda merkez livaya bulunan medine-i Samsun'da ka'in Rum mahallesinde vaki' müteveffa Kablal oğlu demekle marûf ve (kesik) mezkurü'l-esami veresesinin sakin ve sakine oldukları müşterek menzillerine varıp ceride-i şer'iyyede mazbutu'l-esami kesân huzurlarında akd-i meclis-i şer'-i âli ettikte fi'l-asl medine-i Kayseriye Sancağı'na tabi' Zencidere Karyesi mütemekkinlerinden olup maru'z-zıkr Rum Mahallesi'nde li ecli'l-ticare mütemekkin iken bundan akdem vefat eden Teba-i Devlet-i Âliyye'nin Rum milletinden mezbûr Arzman veled Kostantin veled Kablan'ın veraseti salifü'l-beyan Rum Mahallesi'nde mütemekkin ve mütemekkineleri zevce-i metrukesi (kesik) binti Anastas ile sulbiye kebir oğlu Kostanti ve sulbiye'i kebir kızı Parsifa ve sulbiye'i sagire kızı Atite ve mahmiyye-i İstanbul'da Fener

mektebinde tahsil etmekte bulunan sulbi kebir oğlu Nikola ve ânîfû'z-zikr Zencidere Karyesi'nde mütemekkineler sulbiye-i kebire kızları Anisko ve Besagot ve müslimeye münhasır olduğu usul-i mevzu'ası vechile sakın oldukları maru'l-beyan Rum Mahallesi muhtar ve ihtiyar-ı meclis azalarından Mikayil oğlu Yevan veled Mikayil veled İlya ve Eslim veled Hacı Pavli veled (...) ve sarraf oğlu Haristo veled Draham veled Haristo nam müzekkilerden evvela bâ varaka-i mestura sırren ve ba'dehu müzekkiyun merkumun ile Vasil veled Hacı Yevan veled İlya ve Yordam veled Kostanti veled Harelmied bi'l-muvacehe alenen lede't-tezkiye ve makbulü's-şehade idükleri ihbar ve iş'ar olunan Teba-i Devlet-i müşarun ileyhanın millet-i merkumesinden ve Döndü oğlu Enderiye veled Hacı Yevan veled İlya ve Haristo oğlu Adraham veled Estori veled Yani nâm kimesneler şhadetleriyle davayı sahiha-i şer'iyye zamanında muhzır hasım-ı hacette ber nehc-i şer'i sabit ve sübut verasetlerine hükm-i şer'i lâ hak ve tashih-i mesele-i mirasları bi hükmü'l-fera'iz yetmiş iki sehimden olup sehham-ı mezbûreden dokuz sehimî zevce-i mezbûreye ve on dörder sehimden yirmi sekiz sehimî ibnan merkumana ve yedişer sehimden otuz beş sehimî binnan mezbûrana isabeti ledi's-şer'i'l-enver zahir ve mütehakkık olduktan sonra sağire-i mezbûre Atite'nin tesviye-i emuruna kıbel-i şer'idan bâ huccet-i şer'iyye vasi mensubesi olup şahsı muarrefe zevce-i mezbûre meclis-i makud-ı mezkûrda eytân-ı merkumandan Kostantin ile binnan mezbûrandan keزالik Şahs-ı muarrefe mezbûre Marika hazır oldukları halde bi'l-vesaye ikrar-ı tam ve takrir-i kelim edip murisimiz müteveffa-yı merkûm arzının hayatında ile'l-vefat bâ temessük mütevellî bi'l-icareteyn taht-ı tasarrufunda olan mahmiyye-i İstanbul'da kirasına (...) Taş İskeleyi nam mahalde vaki' Süleymaniye Camii Şerifi vakfından ve şehriye doksan akçe icare-i mü'eccelelü bir taraftan (...) sarı karabet ve bir taraftan Adraham ve Bertonos müşterek dükkânları ve bir taraftan lebb-i derya ve taraf-ı rabi'i tarik-i amm ile mahdut ve on sekiz numrulu bir kıt'a keresteci dükkânı murisleri merkûm Arzman vefat ettikte hasbü'l-kanun vasisi olduğum sağire mezbûre Atite ile hazıran merkuman Kostantin ve Marika ve ga'ib ibn merkûm Nikola ve binnan ve binnat ga'iban mezbûrat Enifo ve İlyagot ve Müslimeye isya'an ve münadiyen intikal etmekle bina'en aleyh hazıran merkuman Kostanti dokuz ve sağire mezbûrenin hissesini ifraz ise mütemekkin olmadığı gibi sağire-i mezbûrenin infak ve iksaya kâfi dahi malı olmayıp nafakaya eşedd ihtiyaç ile muhtaç dahi olmakla arsa-i mahdut mezkûrede olan hisse-i mezkûre sağire mezbûre Atite'nin zaruret-i nafakası için hazıran mezbûran Kostanti ve Marika ve ibn merkûm Nikola ve binnat mezbûrat Eniko ve İlyagot ve Müslimenin hisseleriyle ma'an bedel-i misli ve ma'rifet ve ma'rifet-i mütevellî ahara ferağ ve bedeli istirbah olunmak sağire mezbûrenin hakkında her vechile edna ve infa' olduğuna bina'en arsa-i mahdut-ı mezkûrda olan sağire mezbûre Atite ile

hazıran merkuman Kostantin ve Marika'nın hisse-i mezkurelerinin mu'amele-i ihzarların uhdelatine (...) ve icra ettirilmesine ve ba'de'l-icra talebi zuhurunda bâ re'yi mütevellî memuru huzurunda bedel-i misliyle ferağ ve takrire bedelini ahz u kabza ve makbuzunu bizlere irsal ve isale ve'l-hasıl husumet-i mezkurlar mütevakkıf olduğu umurun küllisine taraflarımızdan herbirimiz el-haletü hazihi mahmiyye-i İstanbul'da hatip kapısında keresteciler çarşısında mütemekkin Teba-i Devlet-i Âliyye'nin millet-i merkumesinden ve keresteci esnafından Hindli oğlu Bako veled Kostanti'yi vekalet-i amme-i mutlaka-i sahiha-i şer'îyye ile kabulüne mevkufe vekil nasb ve tayin eyledik dedikte mukırra-i vasiye-i mezbûre saltanatın bi'l-cümle takrir-i meşruhasını mezbûran Kostantin ve Marika'dan her biri şifahen ve vicahen tasdik eylediklerin katip mumaileyh mahallinde ketb ve tahrir ve ma'an mürsel ümena-i şer'le meclis-i şer'e gelip alâ vukuihi inha ve takrir etmeğin mâ vaka bi't-talep ketb olundu. Fi'l-yevmi'l-hamis ve'l-ışrin min Rebi'ü'l-evvel lisene isna ve selase mie ve elf

Hüküm:99 Beraş oğlu Sava veled Beraş veled Edraham Edraham veled Kiroki namın malı Bafra Kazası Aktekye Karyesi'nde yayılırken zai olmuş ve Kiroki'nin malını istemesi

Marûz-ı daileridir ki

Fi'l asl Amasya Sancağı'na mûzaf Havza Nahiyesi kurrâsından Elmalıca Karyesi mütemekkinlerinden ve kasaba-i mezbûrenin Rum milletinden olup mekkârilik ile medine-i Samsun'a gelerek Kasım oğlu Mustafa Ağa'nın hanesinde misafiretle ikame eden Beraş oğlu Sava veled Beraş veled Edraham medine-i mezbûra mahkeme-i şer'isinde makud-ı huzur-ı şer'imizde fi'l asl Kayseriyeli olup medine-i mezburada han mezbûr müsteciri Hardam oğlu Kozan veled Liçon muvacehesinde merkûm Kormen'in yedinde olup iş bu meclîs-i şer'-ide mu'ayyene olunan ecnebi (...) ve Ermeni (...) sakar ve babası Fehse ve el-haletü hazihi on iki yaşında olan bargiri tarih-i 'ilâmdan on ay mukaddem salifü'z-zıkr Elmalıca Karyesi mütemekkinlerinden müşarun ileyhanın milleti merkumesinden ga'ib ani'l beled Edraham veled Kiraki nam kimesnenin (silik) malı olduğu halde dört yüz yirmi beş kuruşu semeni medfu' ve makbuz mukabelesinde iştira ve kabz ve kabûl etmeye şer'en ve müstakilen yedimde mülküm iken tarih-i ilamdan beş ay mukaddem Canik Sancağı'nda merkez livada bulunan medine-i Samsun'a muzaf Bafra Kazası kurrâsından Aktekye Karyesi mer'asında ra'i olunur iken zayi olup el-haletü hazâ merkûm kuzu yedinde bulunup bi'l istihkak talep ederim deyu da'va ettikte merkûm kuzum civarında bargir mevsuf mezkure el yevm vâzi'atü'l-yedini ikrâr lâkin bargir mevsuf mezkûru iş bu tarih-i ilamdan dört ay mukaddem Teba-i İraniye ve ga'ib ani'l meclîs Abbas nam kimesneden on iki adet sim mecidiye semeni medfu' ve makbuza iştira

ve kabz ve kabûl idüp ol vecihle şer'an mülkümdür deyu müdde-i merkûmun ber-vech-i muharrer müdde'asını inkâr edilcek hususu mezkûrda hem esbak ve hem de hariç beyyineleri evveli olduğu ecilden müdde-i merkûm Save'den ber-minval-i muharrer müdde'asına mutabık beyyine talep olundukta her biri sâkin oldukları salifü'z-zikr Said Bey Mahallesi'yle Havza Nahiyesi kurrasından (...) Karyesi ahalisinden Koronca bin Veli bin Abdullah ve Topsakal oğlu Yorgi veled Kostantin veled Kiraki ve Ali bin Mehmed bin Ali ve Said Bey Mahallesi'nden (...) İbrâhim usta bin Hüseyîn bin Abdullah ve Kazım oğlu Mustafa bin Mehmed bin Abdullaha bâ varaka-i mesturda evvela sırren ve bâ'dehu (...) merkûm ile Ahmed Efendi ibni Hacı Mustafa bin Ahmed ve İshak Efendi ibni Mehmed bin Abdullah'tan bi'l müvacehe alenen lede't tezkiye adl ve makbulü'ş şehade idükleri ihbâr ve iş'ar olunan salifü'z zikr Elmalıca Karyesi mütemekkinlerinden ve Teba-i Devlet-i Âliyye'nin Rum milletinden Hacı Lefter oğlu Edraham'dan Hacı Lefter veled Estefan ve Kostantin oğlu Edraham veled Kostantin veled Save nam kimesneler mütehakkikü'l lafz ve'l muhızır şehadetleriyle bi'l müvacehe ber nehc-i şer'i bâ'de-l ispat ve'l hükm mûcibince bargir mevsuf mezkûru müdde-i merkûm Save bin Benale merkûm Kozom'a tenbih olduğu bî't tescil 'ilâm olundu. 7 Rebi'ü-l ahîr 1302

Hüküm:100 Rum milletinden Enise binti Lifor kendisine ait olan vakıf mallarının bedelinin istenmesi ve oğlu Bogos veled Anastas vekil tayin edilmesi

Fî'l asl Kayseriye Sancağı'na tâbi' İncesu Kazası mahallatından Keteb Mahallesi mütemekkinelerinden olup Canik Sancağı'nda merkez livada bulunan medine-i Samsun'da kâ'in Said Bey Mahallesi'nde sakine Teba-i Devlet-i Âliyye'nin Rum milleti mütevatından şahsı tarif-i şer'i ile muarrefe Enise binti Lifor Medine-i mezbûra mahkeme-i şer'iyyesinde makud-ı huzur-ı şer'-ide mahkeme-i bedayet hukuk azalarından olup meclîs-i mezkûra celb olunan Kocabaş Yorgaki Ağa veled Kostantin ve mülazım aza Mehmed Tevfik Efendi ibni Süleyman Efendi hazır oldukları halde ikrâr-ı tam ve tabir-i ani'l meram idüp mahmiyye-i İstanbul da Gazi Sultan Ahmed Han tabe serah hazretleri evkat-ı celilesi müskifatından olup câmii şerîf civarında Arasna Hamamı karşısında kâ'in malumu'l hudud beher şehir otuz akçe icare-i mü'eccecelü mukaddema terzi dükkânı olup el yevm bir bab bakkal dükkânı ve zuhurunda münharif arsalarına mahal mezkûrda Arasna Hamamı karşısında kâ'in kargir bir bab mağaza ile vezîr-i azam esbak merhûm Şehit Mehmed Paşa vakfı müskifatından olup câmii şerîf mezkûr kurbunda Kabasakal Mahallesi'nde kâ'in malûmul hudud beher şehir otuzar akçe icare-i mü'ecceleli mukaddem kürkçü dükkânı olup el-yevm bakkal dükkânı ve yine evkâf-ı hümâyûn nezareti celilesine mülhak evkaftan muhasebeci merhûm Abdi Efendi vakfı

müstekilatından olup mahalle-i mezkûrda kâ'in malûmu'l hudud beher şehir otuz beş akçe icare-i müecceleli mukaddem bakkal ve kürkçüdükkanları ve el-yevm münharif bir kıt'a arsa veyine merhûm El-Hâc İbrâhim Ağa vakfı müstekilatından ahır kapı kurbunda Akbıyık Mahallesi'nde arabacılar kışlası karşısında kâ'in beher şehir otuz akçe icare-i müecceleli mukaddema bakkal dükkânı olup ve'l yevm münharif olan diğer bir kıt'a arsada bağımın müteveli ve bi'l icareteyn tahtı tasarrufumda olan hisse-i şayi'amı vâzi'tü'l-yed olanlardan taleb ve da'va ve ahz-u kabza ve bâ'de müskifi icareyi misilleriyle ahâra icareye ve talibi huzurunda bâ re'yi müteveli memuru huzurunda kezalik bedeli misilleriyle ferağ ve takrire ve bedelini ahzu vakfiye ve makbuzunu tarafıma irsâl ve isale 'inde-l iktiza ahârı tevkile ve hususatı mezkûrlar mütevakkıf olduğu umurun talibine tarafımdan mahmiyye-i İstanbul'da Yenikapı civarında Latife mahallesinde li ecli'l ticare mütemekkin Teba-i Devlet-i müşarun ileyhanın milleti merkumesinden oğlum Bogos veled Anastas vekâleti amme-i mutlâkâ-i sahiha-i şer'iyye ile kabulüne mevkuفا vekil nasb ve ta'yin eyledim dedikte mâ vâka bî-t taleb ketb olundu. Fî'l yevmil hamis min Rebi'ü-l ahîr li sene isna ve selase mie ve elf

Sayfa: 27

Hüküm:101 Halil Ağa'nın zai olan ineğinin ödenmesini istemesi ve Mehmed Efendi'nin bunu şahitler ile destekleyip inkâr etmesi

Marûz-ı daileridir ki

Medine-i Samsun mahallatından (...) Mahallesi'nde sâkin Teba-i İraniye'den Halil Ağa ibni Hacı Hüseyîn medine-i mezbûra mahkeme-i şeriyyesinde makud-ı huzur-ı şer'imizde zikr-i ati bir re's karasığır ineğine bî tarikü'l lafz canîb-i miriden memuriyeti hasebiyle vâziatü'l-yed mütehakkık olan liva-i mezkûr muhasebecisi ve beytü-l mâl emini izzetli Kemâl Efendi tarafından vekil müseccel şer'isi olup şeri'at-ı garadan dâhi husumet itibar olunan muhasebe kalemi ketebesinden Mehmed Efendi ibni Süleyman muvacehesinde iş bu mahalle-i şer'-ide muayyene olunan (...) ve ayakları beyaz ve kuyruğu ucu beyaz ve boynuzları kürûm boynuzlu ve'l haletü hazihi sekiz yaşında olan bir re's karasığır ineğini tarih-i ilamdan dört sene mukaddem Bafra Kazası kurrasından Görenler köyü Karyesi'nde meskûn muhacirin-i çerakeseden ga'ib anil meclîs Mûsa nam kimesneden dört yüz yirmi kuruş semeni medfu' ve makbuz mukabelesinde işтира etmeye yedimde mülküm iken tarih-i ilamdan kırk beş gün mukaddem salifü'z zikr Hançerli Mahallesi'nde vâki' mer'ada ra'i olunur iken mer'ada çobanın önünde zayi olmakla şimdi inek mevsuf mezkûru mevasil mûmâileyh beytü-l mâl memuru

Efendi yeidinde bulmakla bi'l istihkak hâlâ taleb ederim deyu bâ'de-l da'va ve'l istintak vekil merkûm Mehmed Efendi cevabında inek mevsuf mezkûra müvekkili mûmâileyhin taraf-ı miriden (...) olmak üzere bi'l asalete vâziatü'l-yedini ikrâr lâkin müdde-i merkûm Halil Ağa'nın ber-vech-i muharrer müdde'asını külliyyen inkâr etmekle müdde-i merkûm Halil Ağa'dan ber-vech-i muharrer müddeasını mutabık beyyine taleb olundukta pederi usulü mevzu'asına tatbiken evvela bâ defteri mestura sâkin oldukları salifü'z zikr Hançerli Mahallesi imamı ve muhtar ve ihtiyar-ı meclîs azalarından imam Hasan Efendi ibni Hasan ibni Osman ve Abdullah Efendi bin Hacı Ali bin Salih ve Kasım zade Mustafa Ağa bin Hacı Mehmed bin Ahmed ve Yusuf zade Şerîf Ağa bin Ali ve Şenik zade İzzet Efendi bin Abdullah bin Ahmed nam mezkûrun sırren ve bâ'dehu mezkûr merkumunun bi'l müvacehe alenen lede't tezkiye adl ve makbulü'ş şehade idükleri ihbâr olunan salifü'z zikr Hançerli Mahallesi'nden Sağır oğlu Hacı Hüseyîn bin Mehmed bin Ali ve Osman Baş oğlu Salih bin Mustafa bin Salih nam kimesneler şehadetleriyle bi'l müvacehe ber-nehci şer'-i bâ'de-l ispat ve'l tahlif ve'l hükm mûcibince inek mevsuf mezkûru müdde-i merkûm Halil Ağa bin (...) müvekkil mûmâileyhe izafeten vekil merkûm Mehmed Efendi'ye tenbih olunduğu bi'l tescil 'ilâm olundu. 2 Rebi'ü-l ahîr 1302

Hüküm:102 Penbe Hatun'un kendisine ait olan mihri istemesi ve Mehmed Efendi'nin bunu kabul etmemesi

Canik Sancağı'nda merkez liva bulunan medine-i Samsun'da kâ'in Hançerli Mahallesi sâkinlerinden olup zat-ı tarif-i şer'-i ile muarrefe Penbe Hatûn ibnet-i Ahmed medine-i mezbûra mahkeme-i şer'iyesinde makud-ı huzur-ı şer'-ide mahalle-i mezbûra ahâlisinden zevc-i mutlakı Yüzbaşı zade Seyyid Mehmed Efendi ibni Hasan muvacehesinde ikrâr-ı tam ve tabir-i anil meram idüp mezbûr Mehmed Efendi bin beş yüz kuruş mihri müeccel tesmiyesiyle zevc-i dâhilim iken tarih-i ilamdan altı sene mukaddem beni baniyen tatlik idüp iddetim için de iki yüz kuruş mihri müeccel tesmiyesiyle yine beni tezvic ve duhûl ettiği halde tekrar iki sene mürurunda yine bayinen tatlik ettikten sonra iddetim için de iki yüz elli kuruşu mihri müeccel tesmiyesiyle yine beni akd binaen 'aleyh nikâh-ı evvel ve sani ve saliste mün'akit mihri-i (...) olan ceman bin dokuz yüz elli kuruşunu mezbûr Seyyid Mehmed Efendi hâlâ bana edâ ve teslim etmemekle su'âl olunup bana edâ ve teslime mezbûr Seyyid Mehmed Efendi'ye tenbih olunması matlubumdur deyu da'va ettikte mezbûr Seyyid Mehmed Efendi dâhi cevabında müdde-i mezbure Penbe Hatun'u mukaddem bin beş yüz kuruş mihri müeccel tesmiyesiyle tezvic ve duhûl birle tatlik ettiğini ve saniyen iki yüz kuruş mihri müeccel tesmiyesiyle tezvic ve duhûl ettikten sonra tekrar yine tatlik eylediğini bazen iki kere vukuihi talak-ı ikrâr idüp

ancak iki yüz elli kuruş mihri müeccel tesmiyesiyle def'a'i salisede vukuihi nikâh ve talak müdde'asını inkâr ettikte müdde-i mezbureden ber-vech-i muharrer meblâğ-ı mezkûr iki yüz elli kuruş üzerine def'a'i salisede vukuihi nikâh ve talak müdde'asına mutabık beyyine taleb olundukta eytan-ı beyyineden izhar-ı aciz idüp bî-t taleb merkûm Seyyid Mehmed Efendi tahlif olmağın mûcibince müddeiye-i mezbure Penbe Hatûn davayı mezkuresiyle merkûm Seyyid Mehmed Efendi ber-minval-i muharrer bilâ beyyine bî vech-i şer'-i muarazadan bâ'de-l men' müdde-i 'aleyh merkûm Seyyid Mehmed Efendi âlâ mucib-i ikrara tezvic-i evvel ve sabitte tesmiye olunan mihri müeccel mezkûr cemanbi yedi yüz elli kuruş müddeiye-i mezbure Penbe Hatun'a edâ ve teslime merkûm Seyyid Mehmed Efendi'ye bâ'de-l tenbih müddeiye-i mezbure Penbe Hatûn ber-minval-i muharrer iki yüz elli kuruş mihir üzerine def'a'i salisede vukuihi nikâh ve talak müdde-i mezbûr Seyyid Mehmed Efendi bilabeyyine muarazadan men' olunduğu bi'l tescil 'ilâm olundu. Fî'l yevmil tasi' min şehri Rebi'ü-l ahîr li sene isna ve selase mie ve elf

Hüküm:103 Çakır Hüseyin bin Mehmed'in vefat etmesi ve Hatice Hatun'un hakkını almak için Bayram Efendi'yi vekil tayin etmesi

Marûz-ı daileridir ki

Medine-i Samsun Kazası'ndan Balaç Karyesi'nde sâkin iken bundan akdem vefât eden Çakır Hüseyîn bin Mehmed bin Deli Bekir'in veraseti zevce-i menkuha-i metrukesi Hatice ibnet-i Süleyman kendisinden mukaddem vefat eden zevcesi müteveffîye Akgül ibnet-i Cumali'den mütevellit sulbi sagir oğlu Abdullah ve validesi Hatice ibnet-i İbrâhim'e münhâsır olduğu bi'l ihbâr inde's şer'-i-l enver zâhir ve mütehakkık olduktan sonra müteveffa-yı merkûmun terekesinden ber-vech-i ati alacağı iddia eden zat-ı tarif-i şer'-i ile marife zevce-i mezbure Hatice ibnet-i Süleyman medine-i mezbure mahkeme-i şer'isinde makud-ı huzur-ı şer'imizde sagir mezbûr Abdullah'ın tevliyeti umuruna kibel-i şer'-iden vasi' mensube (silik) merkume bi'l verase ve bi'l vesaye vâziatü'l-yed bâ tenbihi-ş şer'iiye mütehakkık olan keزالik zat-ı tarif-i şer'-i ile muarrefe Ümmü mezbure Hatice Hatûn tarafından zikr-i ati hususa husumet (silik) vekil müseccel şer'ileri salifü'l beyan Yalaç Karyesi ahalisinden (silik) müvacehesinde da'va ve takrir-i kelâm idüp zevcem ve murisim müteveffa-yı merkûm Çakır Hüseyîn zimmetinde mihri müeccelimden dolayı alacak hakkım olan bin kuruş (silik) merkûm bana kıbeli'l edâ ve'l inhâ vefat etmekle şimdi meblâğ-ı mezburu müteveffa-yı merkûmun tereke-i vakfiyesinden

olmak üzere bana edâ ve teslime müvekkilesi asliye ve vasiye mezbure Hatice Hatûn'a isabetle vekil merkûm Bayram kîbel-i şer'-iden tenbih olunmak matlubumdur deyu bâ'de-l da'va gibbe-s su'âl vekil merkûm Bayram dâhi cevabında tereke-i müteveffa-yı merkûma müvekkilesi asliye ve vasiye-i mezburenin bi'l verase ve bi'l vesaye vâziatü-l-yed ikrâr lâkin müddeiye-i zevce-i mezbure Hatice Hatun'un ber-vech-i muharrer müdde'asını külliyyen inkâr edilmek müddeiye-i zevce-i mezbure Hatice Hatun'dan ber-vech-i muharrer müddeasına mutabık beyyine talep olundukta her biri usûl-i mevzu'asına tatbiken evvela bâ varaka-i mestura salifü'l-beyan Yalaç Karyesi muhtarı ve ihtiyarı meclîs azalarından muhtar Mehmed Ağa ibni Ahmed bin Mehmed ve Hurşit Ağa bin Hüseyîn bin Abdullah ve Süleyman oğlu Laz Mustafa bin Süleyman bin Hasan ve Abdülkadir oğlu Ahmed bin Abdullah Abdülkadir bin Abdullah nâm müvekkillerden sırren ve bâ'dehu müvekkil merkumundan bi'l müvacehe alenen lede't-tezkiye adl ve makbulü'ş şehade idükleri ihbâr ve iş'ar olunan karye-i mezbure ahalisinden (silik) oğlu Osman bin Mehmed bin Hasan ve Köse oğlu Hasan bin Ahmed bin Abdullah nam kimesneler mütehakkikü'l lafz ve'l muhzır şehadetleriyle bi'l müvacehe ber nehc-i şer'i bâ'de-l ispat ve'l tahlif ve'l hüküm mûcibince meblâğ-ı mezbûr bin yüz kuruşu müteveffa-yı merkûmun tereke-i vafiyesinden olmak üzere zevce-i mezbure Hatice'ye edâ ve teslime müvekkilesi asliye ve vasiye-i mezbure Hatice'ye izafetle vekil merkûm Bayram'a tenbih olunduğu bi'l tescil 'ilâm olundu. Fî'l yevmi'l samîn ve'l-işrin min Zilhîcçetü'ş şerîfe li sene ihda ve selase mie ve elf

Hüküm:104 Çakır Hüseyin'in malından elli bir buçuk sim alacağı için Hatice Hatun'un Bayram Efendi'yi vekil etmesi

Marûz-ı daileridir ki

Medine-i Samsun kurrâsından Yalaç Karyesi'nde sâkin iken bundan akdem vefât eden Çakır Hüseyîn bin Mehmed bin Ebubekir'in veraseti zevce-i menkuha-i metrukesi Hatice ibnet-i Süleyman ile kendinden evvel vefat eden zevcesi müteveffiye Akgül ibnet-i Salih'ten mütevellit sulbi sagir oğlu Abdullah ve validesi Hatice ibnet-i İbrâhim'e münhasıra olduğu bi'l ihbâr inde'l şer'i-l enver zâhir ve mütehakkık olduktan sonra müteveffa-yı merkûmun dayinlerinden olup salifü'z zikr Yalaç Karyesi'nde sâkin Laz Ahmed bin Hüseyîn bin Yakup medine-i mezbûra mahkeme-i şer'iyyesinde makud-ı huzur-ı şer'-ide sagir mezbûr Abdullah'ın tesviye-i umuruna kîbel-i şer'-iden vâsi'i mensubesi ve tereke-i müteveffa-yı merkûma bi'l verase ve bi'l vesaye vâziatü'l-yed bi't-tenbihi-ş şer'i mütehakkık olan zat-ı tarif-i şer'-i ile muarrefe olan mezbure Hatice Hatûn tarafından zikr-i ati hususta husumet ve red cevaba vekil müsecceli şer'isi salifü'l beyan Yalaç Karyesi ahalisinden Bonice oğlu Bayram ibni İsmail

müvacehesinde da'va ve takrir-i kelâm idüp vekil merkûmun müvekkilesi asliye ve vasiye-i mezbure Hatice'nin murisi müteveffa-yı merkûm Çakır Hüseyîn'in hayatında cihet-i karz-ı şer'-iden olmak üzere elli bir buçuk adet sim mecidiye kendi malımdan ifrağ ve teslim ve müteveffa-yı mezbûr Hüseyîn dâhi yedimden ifrağ ve teslim ve kabz idüp emuruna sarfımla istihlak etmişti müteveffa-yı merkûm hayatında meblâğı makud-ı mezkûr elli bir buçuk sim mecidiye bana zimmetinde cihet-i merkumeden deyni olduğunu natık bin iki yüz doksan sekiz senesi Mayıs'ının birinci günü tarihiyle muvarrih ve müteveffa-yı merkûmun imzasıyla mûmza ve mührüyle memhûr iş bu yedimde olup ibraz eylediğim bir kıt'a damgalı deyn senedini dâhi bana 'itâ ve teslim etmişti binaen 'aleyh müteveffa-yı merkûm Çakır Hüseyîn hayatında deyni olan meblâğı makud-ı mezkûr elli bir buçuk sim mecidiyeye mahsuben yirmi üç adet mecidiyesini bana edâ ve teslim ve bâkî yirmi sekiz buçuk adet sim mecidiyeyi bana kıbeli'l edâ ve'l ifa vefat etmekle şimdi meblâğı bâkî makud-ı mezkûr sim mecidiyeyi müteveffa-yı merkûmun tereke-i vafiyesinden olmak üzere bana edâ ve teslime müvekkiline izafetle vekil merkûm Bayram'a kıbel-i şer'-iden tenbih olunmak muradıdır deyu bâ'de-l da'va gıbbe-s su'âl vekil merkûm Bayram dâhi cevabında tereke-i müteveffa-yı merkûm müvekkilesi asliye ve vasi'ye'i mezbure haticenin bi'l verase vâzi'atü'l yedini ikrâr lâkin müdde'î merkûmun ber vech-i muharrer ma'adalarından bi'l vekale inkâr edilcek müdde-i merkûm Laz Ahmed'den ber-minval-i muharrer müddeasını mutabık beyyine taleb olundukta her biri usûl-i mevzu'asına tatbiken evvela bâ varaka-i mesture sâkin oldukları anifü'l-zikr Yalaç Karyesi'yle Beypınarı Karyeleri muhtar ve ihtiyar-ı meclis azalarından muhtar Ahmed Ağa ibni Seyyid bin Ahmed ve Ali oğlu Mustafa bin Ali bin Ebubekir ve Köse oğlu Halil bin Hüseyîn bin Ahmed ve Beypınarı muhtarı ve ihtiyarı Mehmed bin Ahmed bin Ahmed ve Mehmed ve Ahmed bin Mehmed ve Hurşit bin Hüseyîn bin Abdullah nâm mezkûrun sırren ve bâ'dehu Köse oğlu Hasan bin Ahmed bin Abdullah ve Entarici oğlu Osman Efendi bin Mehmed bin Osman'dan bi'l müvacehe alenen lede't-tezkiye adl ve makbulü's şehade idükleri ihbâr ve iş'ar olunan karye-i mezbûreden Hüseyîn bin Mustafa bin Abdullah ve Çerkes Ahmed bin Mehmed bin Abdullah nam kimesneler müttekizü'l lafz şehadetleriyle bi'l vekale ber nehci şer'-i bâ'de-l ispat ve'l tahlif ve'l hüküm mûcibince meblâğı makud-ı bâkî mezkûr yirmi sekiz buçuk adet sim mecidiyeyi müteveffa-yı merkûmun tereke-i vafiyesinden olmak üzere merkûm Laz Ahmed'e edâ ve teslime müvekkilesine izafetle vekil merkûm Bayram'a tenbih olunduğu bâ tescil 'ilâm olundu. Fî'l yevmi'l salis ve'l-işrin 23 zilhîcetü's-şerîf 1301

Hüküm:105 Emine Hatun'un ve Ömer Osman Efendi'nin mallarının Hatice Hatun'a verilmesi için vekil Vasil Efendi'ye tenbih olunması

Canik Sancağı'nda merkez liva bulunan medine-i Samsun'da kâ'in Kal'e Mahallesi sakinelerinden olup bundan on altı sene akdem vefat eden Emine Hatûn ibnet-i Hasan Efendi ibni Abdullah'ın veraset-i zevç-i metruku Ömer Osman ibni Yakub ile ol tarihte sagir ve sagire olup el-yevm kebir ve kehire bulunan Sadri oğlu Mehmed Efendi ve sadriye kızı Miyase Hatun'a münhasıra ba'dehü zevcem merkûm Ömer Osman dâhi kibel-i kassam vefat idüp veraset-i zevce-i menkuha-i metrukesi Hatice ibnet-i Hacı Hasan ile mezbureden mütevellit ve mütevellide sulbi sagir oğulları Nuri ve Hakkı ve sulbiye sagire kızı Makbule ve sulbiye kehire oğlu mûmâileyh Mehmed Efendi ve sulbiye-i kehire kızı mezbure Miyase Hanım'a münhasıra bâ'deha binti sagire mezbure Makbule dâhi vefat idüp onun dâhi veraseti validesi mezbure Hatice ile li ebeveyn erkarındaşları

Sayfa: 28

Sagiran mezbûran Nuri ve Hakkı'ya münhasıra ve taksim mesele-i mirasları bî-hükmü'l munasahatü's şer'iyyeüç bin yetmiş iki sehimden olup sehham-ı mezbureden yüz on sehimî zevce-i mezbure Hatice'ye ve bin yedi yüz dört sehimî ibni mûmâileyh Mehmed Efendi'ye ve sekiz yüz elli iki sehimî binti kehire mezbure Miyase Hanım'a ve iki yüz üçer sehimden dört yüz altı sehimî ibnan sagiran-ı merkuman Hakkı ve Nuri'ye isabeti bi'l ihbâr inde's şer'i-l enver zâhir ve mütehakkık olduktan sonra vereseden ibni kebir mûmâileyh Mehmed Efendi ile zat-ı tarif-i şer'-i ile muarrefe binti Kebire mezbure Miyase Hanım tarafından zikr-i ati hususu taleb ve da'va ve ahz u kabza ve makbuzunu kendilere teslime ve ledi'l icâb sulh ve ibraya ve hususu mezkûr mütevakkıf olduğu umurun küllisine vekil müseccel şer'ilerin binti kehire mezbure Miyase Hanım'ın hâlâ zevc-i Şükrü Efendi ibni İsmail medine-i mezbure mahkeme-i şer'iyyesinde makud-ı huzur-ı şer'-ide sagiran-ı mezbûran Nuri ve Hakkı'nın tesviye-i umurlarına ber-vech-i ati hususta husumete me'zun bâ hüccet-i şer'iyye vasi' mensubeleri valideleri olup zevci müteveffa-yı sani Ömer Osman'ın terekesine bi'l verase ve bi'l vesaye vâziatü'l-yed bî't-tenbihi-s şer'-i mütehakkık olan zat-ı tarif-i şer'-i ile muarrefe mezbure Hatice Hatûn tarafından dâhi ber-vech-i ati hususta husumet ve red cevaba ve inde'l iktiza ve ceddi olduğu sagiran-ı mezbûran haklarında dâhi nef' küllî olduğu halde sulh ve ibraya hususu mezkûr mütevakkıf olduğu umurun küllisine vekil meseccel şer'isi Teba-i Devlet-i Âliyye'nin Rum milletinden ve da'va vekillerinden Vasil Efendi veled Vasil müvacehesinde bi'l vekale üzerine da'va ve takrir-i kelâm idüp müvekkil ve müvekkilem mezbûran Mehmed Efendi ve

Miyase hanımın muriseleri ve valideleri müteveffîye mezbure Emine hatunun hayatında ilel vefat bâ tapu taht-ı tasarrufunda olup bâ'de vefat hasbü'l kanûn ve'l ibare müvekkil ve müvekkilem mezbûran Mehmed Efendi ve Miyase Hanım'a adiyen ve münadiyen intikâl eden medine-i mezbureye tâbi' Karasamsun Karyesi hududu dâhilinde vâki' her biri 'inde-l ahâli ve'l ciran malûmu'l hudud on bir kıt'a tarlalarını ol tarihte yani heyne hazırlarında müvekkil ve müvekkilem mezbûranın min kıbeli'l rahmet veli ve ceddi bulunan babaları müteveffa-yı merkûm Ömer Osman beher sene lâkin bin kuruş bedel ile on altı sene müstecirine icar ve bedeli olan icareyi mezbureyi sene be sene tamamen ve kâmilan ahz u kabz idüp seneteyn-i mezburede müterakim icarenin mecmu'u on altı bin kuruşa balığ ve meblâğı mezburu sırf kendi umuruna sarfla istihlak etmiş olmakla ol vecihle meblâğı mezburu müteveffa-yı merkûm Ömer Osman'ın müvekkil ve müvekkilem mezbûran Mehmed Efendi ve Miyase Hanım'a ciheti merkumeden deyni olduğu ve meblâğı mecmu' mezkûr on altı bin kuruşa kıbelil edâ ve'l ifa vefat etmekle şimdi müteveffa-yı merkûmun tereke-i vafiyesinden olmak üzere müvekkil ve müvekkilem için bana edâ ve teslime müvekkilesi asliye ve vasiye-i mezbure Hatice Hatun'a izafetle vekil merkûm Vasil Efendi'ye kıbel-i şer'-iden tenbih olunmak bi'l vekale matlubumdur deyu da'va ettikte vekil merkûm Vasil Efendi cevabında müteveffa-yı mezbûr Ömer Osman'ın terekesine müvekkilesi asliye ve vasiye-i mezbure Hatice Hatun'un bi'l verase ve bi'l vesaye vâziatü'l-yed ikrâr idüp ancak vekil mûmâileyh Şükrü Efendi'nin ber-vech-i muharrer müddeasını bi'l vekale inkâr ettikte müdde-i vekil mûmâileyh Şükrü Efendi'ye ber-minval-i meşruh müddeasını mutabık beyyine talep olundukta her biri usûl-i mevzu'asına tatbiken evvela bâ varaka-i mesture sâkin oldukları salifü'z-zikr Kal'e Mahallesi imam ve muhtarı ve ihtiyar-ı meclîs azalarından Mehmed Celalettin Efendi ibni Mehmed Efendi ibni Hüseyîn ve Ahmed Ağa ibni Hasan bin Ebubekir ve Mustafa Ağa bin Mustafa bin Abdullah'a anifü'l beyan Karasamsun Karyesi imam ve muhtar ve ihtiyar meclîs azalarından İsmail Efendi ibni İbrâhim bin Mustafa ve Halil Ağa bin Hasan bin Halil nâm mezkûrun sırren ve bâ'dehü Mustafa Ağa bin Ali bin Ahmed ve Salih bin Mehmed bin Hurşit ve Mehmed bin Ali bin Hüseyîn nam kimesneler bi'l müvacehe alenen lede't-tezkiye adl ve makbulü'ş şehade idükleri ihbâr ve iş'ar olunan mezkûr Kal'e Mahallesi ahalisinden (silik) Efendi oğlu Süleyman bin Hasan Efendi bin Abdullah ve zikrolunan Karasamsun Karyesi ahalisinden Kara Osman oğlu Ahmed bin Mehmed bin Osman nam kimesneler mütehakkikü'l lafz ve'l muhızır şehadetleriyle bi'l müvacehe ber nehci şer'-i da'va bâ'de-l ispat müvekkil ve müvekkile mezbûran dâhi bi'l müvacehe tahlif olundukların vekil merkûm Vasil Efendi müvekkilesi asalete ve vesaye-i mezbureye izafetle def'a tastik idüp vekil mûmâileyh Şükrü Efendi'nin müvekkil ve müvekkilesi mezbûran Mehmed Efendi ve

Miyase Hanım'ın veli ve ceddi babaları müteveffa-yı sani Ömer Osman sekiz sene müddet marazi olmasından ve evladı sagiran mezburani infak ve iksaya mütteasır ve gayrı muktedir bulunmasından nâşi ber-minval-i muharrer tarlahayı mezkurenin icareyi malumeleri olan meblâğ-ı mezkureyi hasbü'l velaye sene ahz ve velileri olduğu mesburan Mehmed Efendi ve Miyase Hanım'ın nafaka ve kisve-i zaruriyelerine harc ve sarf etmişti deyu sûret-i ref'inde müteveffa-yı merkûm Ömer Osman'ın hesabını ve müdde-i vekil mûmâileyh Şükrü Efendi'nin dâhi müvekkil ve müvekkilesine izafetle müteveffa-yı merkûm Ömer Osman'ın (silik) her biri bi'l vekale da'va ve da'va ettiklerinde hususu mezkûrda ise şer'an besariyetesi evveli olduğuna müdde-i vekil mûmâileyh Şükrü Efendi'den müvekkil ve müvekkilesine izafetle def'i aynü'l def' müddeasına mutabık beyyine taleb olundukta her biri usûl-i mevzu'asına tatbiken evvela bâ varaka-i mesture sâkin oldukları Hançerli Mahallesi imam ve muhtar ve ihtiyar meclîs azalarından Hasan Efendi ibni Mustafa bin Ahmed ve Abdullah Efendi ibni El-Hâc Ali bin Salih ve Hacı Ali Ağa bin Osman bin Abdullah ve Hacı Mehmed Ağa ibni Süleyman bin Abdullah ile Kal'e Mahallesi imam ve muhtar ve ihtiyar kalemi huzurunda İbrâhim Efendi bin Mustafa bin Ali ve Ahmed Ağa bin Hasan bin Ebubekir ve Hüseyîn Efendi (silik) Hacı Abdürrâhman bin Abdullah ve Mustafa bin Ali ve Abdullah nâm (silik) merkumundan Ahmed Efendi bin Hacı Mustafa bin Ahmed ve Hacı Mustafa bin Abdullah ve Şevki Efendi ibni Mehmed bin Abdullah'tan bi'l müvacehe alenen lede't-tezkiye adl ve makbulü'ş şehade idükleri ihbâr ve iş'ar olunan Efendiler Hançerli Mahallesi ahalisinden Hüsnü Efendi ibni Osman bin Abdullah ve maruz zikr Kal'e mahallesi ahalisinden Tiryaki zade İshak Efendi ibni Mehmed bin Abdullah nam kimesneler müttetikü'l lafz ve'l mukırr şehadetleriyle bi'l müvacehe ber nehci şer'-i ispat ettikte aralarında mübeyyin beyyine muslihun tavassut idüp vekil mûmâileyh Şükrü Efendi müvekkil müvekkilelerine izafetle meblâğı mecmu' mezkûr on altı bin kuruştan altı bin kuruşunu bi'l rızâ terk ve tenzil etmekle binaen 'aleyh meblâğ bâkî mezbûr on bin kuruşu müteveffa-yı merkûmun tereke-i vafiyesinden olmak üzere müvekkil ve müvekkilesine izafetle vekil mûmâileyh Şükrü Efendi'ye edâ ve teslime müvekkilesi dâhi mezbure Hatice Hatun'a izafetle vekil merkûm Vasil Efendi'ye tenbih olunduğu bî-ttescil 'ilâm olundu. Fî'l yevmil hamis min Şehri rebi 'ü-l ahîr li sene isna ve selase mie ve elf

Hüküm:106 Cabiran oğlu kızı Mariye binti Bandili veled Yorgi'nin verasetinin taksimi

Marûz-ı daileridir ki

Konya Vilayeti celilesinde medine-i Niğde kurrasından Deneki Karyesi mütemekkinelerinden olup Canik Sancağı'nda merkez liva bulunan medine-i Samsun'da kâ'in Rum Mahallesi'nde mütemekkin iken bundan akdem (...) fevt olan Teba-i Devlet-i Âliyye'nin Rum milleti neferatından Cabiran oğlu kızı Mariye binti Bandili veled Yorgi'nin veraseti salifü'z-zikr Deneki Karyesi'nde mütemekkin ve mütemekkineler ve her biri Teba-i Devlet-i Âliyye'nin milleti merkumesinden li ebeveyn erkarındaşları Yorki ve Aleks ve Vasil ve li ebeveyn kız karındaşları Eleni ve Badronebe ve maruz-zikr Rum Mahallesi'nde mütemekkin zevci Mifaryus veled Mitane münhasıra ve ber-tashih-i mesele-i mirasları bî hükmü'l feraiz on altı sehinden olup sehham-ı mezbureden sekiz sehimi zevci Mifaryus'a ve ikişer sehinden ceman altı sehimi ahve-i merkûmun Yorgi ve Aleks ve Vasil'e ve birer sehinden iki sehimi ihtan mezburatan Eleni ve Badronebe'ye isabeti tahkikinden sonra ehuh merkumundan Yorgi ve Aleks ile ehad mezburandan Eleni taraflarından zikr-i ati hususta vekil olduğunu iddia eden salifü'z-zikr Samsun mahallatından Said Bey Mahallesi'nde sâkin teba-i Devlet-i müşarun ileyhümanın mühset merkumesinden Kocabaş Yorgaki Ağa veled Anastal medine-i mezbure mahkeme-i şer'iyyesinde makud-ı huzur-ı şer'-ide mahalle-i mezbûra sâkinlerinden ve Teba-i Devlet-i Âliyye'nin milleti merkumesinden Çapraz oğlu Estefan veled Vasil müvâcehesinde ikrâr-ı tam ve takrir-i kelâm idüp müvekkil ve müvekkilem mezburundan Yorgi ve Aleks ve Vasil'in muriseleri Mariye'nin hayatında ile'l vefat yedinde müstakilen mülk ve hakkı olan Subaşı Câmiî Şerîfi civarında vâki' bir taraftan Receb Ağa dükkânı ve üç taraftan tarik-i amm ile mahdûd fevkâni bir oda ve tahtani bir bab kargir mağaza da olan hisse-i mâlûme mezkurelerini mahallinde semeni misliyle bey'e ve kabzı semeni ve makbuzunu kendilerine irsâl ve isale ve hususu mezkûr mütevekkif olduğu emurun küllisine iş bu yedimde olup bin iki yüz doksan dokuz senesi şehri Recebü'l ferdi'nin yirmi altıncı günü tarihiyle muvarrih ve oltarihte maruz-zikr medine-i Niğde Kazası naib-i bulunan Mustafa Rüştü Efendi'nin imzasıyla mûmza ve mührüyle memhûr bir kıt'a vekâlet hüccetiyle ve zâhir hüccette muharrer kazâ-i mezkûr bedayet mahkemesinden tanzim ve 'itâ kılınan bir kıt'a mazbata mûcibince verese-i mezbûrun taraflarından mütevekkil olunarak bi'l vekale müvekkil ve müvekkilem mezburunun ber-tashih-i mezkûr hisselerini sulbi sagir oğlu Yorgi için merkûm Estefan Ağa'ya Saray-ı Osmani yüz kuruştan bin sekiz yüz yetmiş beş kuruşu mukabelesinde bey' etmemle binaen 'aleyh mağaza mahdûd-ı mezkûru temettu'u olan meblâğ-ı mezkûru hazır merkûm Estefan Ağa bana teslime imtina eder olmakla su'âl olunup semeni mezkûru bana edaya ve mağaza mahdudu mezkûru merkûm Estefan Ağa'ya teslime tenbih olunmak matlubumdur deyu bi'l vekale da'va ettikte ol dâhi cevabında fil hakika mağaza mahdûd mezkûru ber-vech-i muharrer bin sekiz yüz

yetmiş beş kuruşu semeni mukabelesinde sagir oğlu Yorgi için iştira eylediğini ikrâr lâkin müvekkil mezbûr Yorgaki Ağa'nın ber-minval-i muharrer inkârıyla meblâğı mezkûr bin sekiz yüz yetmiş beş kuruşu edadan imtina etmesiyle mezbûr Yorgaki Ağa zikrolunan vekâlet hüccetini natik kazâ-i mezkûr mahkeme-i bedayet azaları imza ve mührüyle memhûr ve musaddak vekâlet hücceti bi'l ibraz her birinin mefadını edayı vakıasına muvâfık olmakla bu takdirde bir muktezayı mahalliye ahkâm-ı şer'iyye bu mesellü senadat-ı şer'iyye bilâ beyyine mazmunuyla 'amel ve hüküm caiz olduğundan ol vechile vekil mezbûr Yorgaki Ağa'nın ber mûceb hüccet ve mazbata vekâletine hükmü şer'i la hâk olmakla bu suretle müvekkilin merkûmun Yorgaki ve Aleks ve Eleni'nin oda ve mağaza mahdûd-ı mezkûrda olan ber-tashih-i mezkûr hisselerini vekil mezbûr Yorgaki Ağa'nın bi'l vekale takririyle merkûm Estefan Ağa'nın sagir oğlu mezbûr Yorgi üzerine kayıt ve yedine bir kıt'a tapu koçanı ilmuhaberinin itası iktiza eylediği bi't tescil 'ilâm olundu. Fî'l yevmil sadis aşer min Rebi'ü-l ahîr li sene isna ve selase mie ve elf

Sayfa: 29

Hüküm:107 Sulucanlı oğlu Penayut Efendi'nin Abraham Ağa'nın yerlerini alması için vekil tayin edilmesi

Hususu ati-l beyanın mahallinde ketb ve tahrir için bi-l iltimas savbı şer'-i enverden mezunen irsâl olunan mahkeme-i şer'iyye ser katib Mahmûd Naim Efendi ibni El-Hâc Ahmed Raşit Efendi Canik Sancağı'nda merkez livâ bulunan medine-i Samsun'a tâbi' Döveriş Karyesi mütemekkinlerinden Sulucanlı oğlu Penayut'un mütemekkin olduğu menziline varup ceride-i şer'iyyede mazbutü'l esâmi kesân huzurlarında akd-i meclîs-i şer'-i âli ettikte Teba-i Devlet-i Âliyye'nin Rum milletinden merkûm Penayut veled Yorika veled Anastas meclîs-i makud-ı mezkûrda karye-i mezbûre mütemekkinlerinden ve teba-i Devlet-i müşarun ileyhanın milleti merkumesinden Korısava oğlu Yani veled Sava veled Todor müvâcehesinde ikrâr-ı tam ve takrir-i kelâm idüp karye-i mezbûre hududu dâhilinde yol yanında vâki' bâ tapu mutasarrıf olduğum bir taraftan Beraşir oğlu Estori ve bir taraftan babası Dimitri ve bir taraftan babası kızı Vasin'e tarlaları ve bir taraftan tarik-i amm ile mahdûd tahminen sekiz dönüm miktarı bir kıt'a tarlayı bundan akdem medine-i mezburede kâ'in Said Bey Mahallesi mütemekkinlerinden ve Teba-i Devlet-i Âliyye'nin milleti merkumesinden Abraham Ağa veled Yori veled Yani tefriken talip olduğundan ben dâhi bedeli olmak üzere merkûm Abraham Ağa yedinden iki bin kuruşu ahz-u kabz idüp emuruma sarfla müstehlek etmiştim şimdi tarlayı mahdûd mezkûru bâ re'yi sahib-i 'arz-ı memuru huzurunda müşteri merkûm Abraham Ağa'ya ferağ ve takrire ve

tapu senedini itaya hususu mezkûr mütevakkıf olduğu umurun küllisine tarafımdan katib amme-i mutlâkâ-i sahiha-i şer'iyye ile merkûm Penayut'u vekil nasb ve ta'yin eyledim dedikte ol dâhi vekâlet merkumeyi kabûl ve hizmet-i lazımesini kemayenbağı edaya taahhüt ve iltizam eylediğini Efendi mûmâileyh mahallinde ketb ve tahrir ve mâ'an mürseli ihzâr-ı şer'-ile meclîs-i şer'e gelip âlâ vukuihi inhâ vetefhim etmeğin mâ vâka bî-t taleb ketb olundu. 1 Rebi'ü-l ahîr 1302

Hüküm:108 İzzet Ağa'nın Hafız Sabri Efendi ibni Yakub bin Mustafa'dan kalan verasetin geri verilmesi için Sedanaz Hanım'ın dava açması

Marûz-ı daileridir ki

Canik Sancağı'nda merkez livâ bulunan medine-i Samsunda kâ'in Pazar Mahallesi ahalisinden olup bundan akdem vefât eden Hafız Sabri Efendi ibni Yakub bin Mustafa'nın veraseti sulbiye-i sagire kızı Sadenaz Hanım ile validesi Zeynep hatûn ibnete Ahmed ve li ebeveyn emmizadeleri İzzet ve Eşref Ağalar ibni Seyyid Ali Ağa ibni el mezbûr Mustafa'ya mûnhâsır olduğu bi'l ihbâr inde-şşer'i-l enver zâhir ve mütehakkık olduktan sonra medine-i mezburenin Hançerli Mahallesi sâkinlerinden Süleyman re'is zade müteveffa Salih Efendi ibni Mehmed'in sulbiye-i sagire kızı Firdevs'in validesi müteveffiye Fatıma Hatûn ibnet-i Ahmed Efendi'den mevrus zikr-i ati ecfini müteveffa mûmâileyhin terekesinden talep ve dav'aya kıbel-i şer'-iden vasi nasb ve tayin olunan malı Eytan müdürü El-Hâc müteveffa Efendi ibni Mehmed medine-i mezbure mahkeme-i şer'iyyesinde makud-ı huzur-ı şer'-ide sagire-i mezbure Sadenaz'ın tesviye-i umuruna kıbel-i şer'-iden vasi mensubu ve tereke-i müteveffa-yı mûmâileyh bi'l verase ve bi'l vesaye vâzi' yedi bâ tenbihîş şer'iyye mütehakkık olan ibni merkûm İzzet müvacehesinde bi'l vesaye üzerine da'va ve takrir-i kelâm idüp müteveffa-yı mûmâ-ileyh hafız Sabri Efendi hayatında ilel vefat vasisi olduğu sagire-i mezbure Firdevs'in validesi müteveffiye-i mezbure Fatıma Hanım'dan mevrus malından iş bu meclîs-i şerde ibraz eylediğim bin üç yüz senesi Şabanü'l muazzamının on beşinci günü tarihiyle muvarrih müteveffa-yı mûmâileyhin mührüyle memhûr bir kıt'a damgalı tapu senedi mûcibince hücceti karzdan ahz ve istikraz eylediği üç bin dört yüz seksen dört kuruşu kıbelil edâ ve'l ifa vefat etmekle şimdi meblâğı mezbûr üç bin dört yüz seksen dört kuruşu müteveffa-yı mûmâileyhin tereke-i vafiyesinden olmak üzere vasisi olduğu sagire mezbure için bana edâ ve teslime ced ve vasi merkûm İzzet Ağa'ya kıbel-i şer'-iden tenbih olunmak bi'l vesaye muradımdır deyu da'va etikte vasi mezbûr İzzet Ağa dâhi cevabında tereke-i müteveffa-yı mûmâileyhe bi'l verase ve bi'l vesaye vâziatü'l-yed ikrâr için vasi mûmâileyh Hafız Şevki Efendi'nin ber-vech-

i muharrer ma'ada müddeasını inkâr edilcek müdde-i mûmâileyh Hacı Hafız Şevki Efendi'den ber-minval-i muharrer müddeasını mübeyyin beyyine taleb olundukta her biri usûl-i mevzu'asına tatbiken evvela bâ varaka-i mesture sâkin oldukları Sait Bey Mahallesi imam ve muhtar ve ihtiyar-ı meclîs azasından Osman Efendi ibni Ahmed bin İsmail ve Ali Osman Efendi ibni Mustafa bin Ali ve Hacı Feyzullah Efendi ibni Hıdır ibni Ahmed ile mezkûr Hançerli Mahallesi imamı muhtar ve ihtiyar-ı meclîs azalarından Hasan Efendi ibni Hasan bin Osman ve Abdullah bin Hacı Ali bin Salih ve Hacı Mehmed Ağa bin Mehmed bin Süleyman nâm mezkûrun sırren ve ba'dehü Mehmed Çavuş bin Salih bin Abdullah ve Hacı Ali Ağa bin Osman bin Ali ve Ahmed Efendi ibni Hacı Mustafa bin Ahmed ve bi'l müvacehe alenen lede't-tezkiye adl ve makbulü-ş şhade idükleri ihbâr ve iş'ar olunan anifü-z-zıkr Said Bey Mahallesi ahalisinden Mehmed Emin Efendi ibni Osman Efendi bin Ömer Efendi ve maruz-zıkr Hançerli Mahallesi'nden (silik) re'is oğlu Mustafa Efendi bin Mehmed bin Ahmed nam kimesne müttefikü'l lafz ve'l mukırr şhadetleriyle ber nehci şer'-i bâ'de-l ispat mûcibince hâk vâki' ve tahlifleri bâkî kalmak üzere meblâğı mezbûr üç bin dört yüz seksen dört kuruşu müteveffa-yı merkûm Hafız Sabri Efendi'nin tereke-i vafiyesinden olmak üzere vasi mûmâileyh Hafız Şevki Efendi'ye edâ ve teslime mezbûr İzzet Ağa'ya tenbih olunduğu bî-t tescil 'ilâm olundu. Fî yevmi'l hamis ve'l işrin min Rebi'ü-l evvel li sene semen ve selase mie ve elf

Hüküm:109 Havva Hatun vasisi olduğu Ali'nin babasından kalan verasetini almak için izin istemesi ve bunun verilmemesi

Medine-i Samsun kurrasından Türkmenler Karyesi'nde sâkin iken bundan akdem vefât eden Çürük Ali oğlu Ali ve Osman bin Ali bin Ömer sulbi sagir oğlu Ali'nin babası müteveffa-yı merkumdan müstakil malını hıfz ve tesviye-i umuruna kıbel-i şer'-iden vasi nasb ve ta'yin olunmak lâzım ve mühîm olmağın sagir-ı mezbûr Ali'nin anası olup (kesik) emûr-u vesayeti ruyete kadire idüğü zeyl-i hüccette muharrerü-l esami müslimin ihbarlarıyla mûtehakkık olanlar iş bu ba'isetü'l vesika Havva ibnet-i Mustafa nâm Hatun sagir mezbûr Ali'nin vakti rüş ve sadadına değin malını hıfz ve tesviye-i umuruna nasb ve ta'yin olundukta ol dâhi umûr-u vesayeti kabûl ve hizmet-i lazımesini kemayenbği edaya taahhüt ve iltizam eyledikten sonra vasi mezbûra Havva Hatûn talebiyle sagir mezbûrun babası müteveffa-yı mezbûr Ali Osman'dan müntakil karye-i mezbûra hududu dâhilinde vâki' karındaşı Ali ile bâ tapu mutasarrıf oldukları dört kıt'a müşterek tarlaları icarından (kesik) elli kuruş nafaka ve kisve beha karz ve takdir olunup meblâğ-ı mezbûr elli kuruşu sagir-ı mezbûr Ali'nin nafaka ve kisve beha vesa'ir levazım-ı zaruriyesine harç ve sarfa ve ledi'l hace istidaneye ve 'inde-l zafer sagir

mezbûrun tarlaları icarına rücu'a vasiye-i mezbure Havva Hatun'a izin verilmeğın mâ vâka bî-t taleb ketb olundu. Fi'l yevmil salis min Rebi'ü-l evvel li sene isna ve selase mie ve elf

Hüküm:110 Beytü'l mal'a ait olan yerlerin satılması ile ilgili hüküm

Beytü-l mâl'e ait mahlulat üç kısım olup birincisi sahib ve maliki ma'ruf olduğu halde mevkut ve hayat ve mematı gayrı ma'lûm olup da ihtimal zuhuruna mebni bir müddet istiklal olunarak bi'l ahire mesnu'u şer'iyyeye binaen satılan ve ikincisi sahip ve maliki asla ma'lûm olmayan ve üçüncüsü sahibi ma'lûm olup da bilâ varis ve vasiyet vefat eden emlâk olduğu ve bunların cümlesi mahlûl ve bilâ ırs-ı beytü-l mâl'e ait olarak mukaddema hazine-i celile memurları tarafından marifet-i şer'le satılmakta bulunduğu halde emlâk nizamnamesinin neşrinden sonra arâzi-i miriye mesellü bi'l müzayede sattırılması ve vergi emânet-i aliyesine tevdi olunmuş ise de aksam-ı mezkureden bir takımının hazine-i celiliyece ve bazılarının emanetce sattırılması neş'etini müceb olacağından bu üç nev' mahlulatin bâ'de izin hazinece bi'l müzayede fûruhtu hususunun usûl-i ittihazı vergi emaneti aliyesiyle bi'l muhabere kararlaştırılmış olduğundan bundan böyle bu mekule emlâk zuhûr eylediği halde bâ marûf hükümet usûl ve emsaline tevfiken icrâyı müzayedesıyla fûruhtu hususunun tamimi lüzum-ı iş'arı varidat-ı irade-i umumiyesinden ifade olunarak mücibince her tarafa icrâyı tebligat olunmağın vilâyet-i behiyyelerince de ber-minval-i muharrer icrâyı icabı bâbında 22 Teşrin-i sani 1300

Canik Sancağı mutasarrıflığına 1116 Saadetlü Efendim

Sûret-i bâlâda muharrer Maliye nezareti celilesinin 22 Teşrin-i sani 1300 tarih ve 1322 tarihli tahrirat-ı aliyesi mücibince iktizayı halin ifası hususuna hemem aliyeleri derkar buyrulması bâbında irade efendimindir. 27 Rebi'ü-l evvel 1302 ve Kanûn-i sani 1300

Hüküm:111 Pul mazbatalarının vurulması ile ilgili kararın tamamen verilmiş olması ve bunun Vilayete bildirilmiş olunması

Pul mazbataları kemâkan varaka-i maktu'aya tahrir ettirilmek üzere hususat vakı'aları için neferden başçavuşa kadar efradı askeriye verilecek mazbatanın münadi kâğıda yazılması ve hükkama tevziye edilmeyen mahalde sarf edilecek emirnameler için yalnız bir kuruş harc-ı varak ahzına da'ir olan te'amül ile silahaltında vefat eden efradı askeriye veresesinin subut-u verasetlerini hâvi ilamat-ı şer'iyyenin dâhi adi varakaya tahriri hakkında olan karar-ı sabıkın muhafaza edilmesi şurayı devlet kararıyla tahtı İrade-i aliyye'de olarak keyfiyet tevarih-i

muhtelifede bi'l cümle vilayete bildirilmişti asakir-i şahane eytam ve eramlı tarafından vukuihi bulan müsted'iyat için (silik) bî kudret olanları pul tedarik edemediklerinden bahisle şu pul muamelesinin dâhi askeri mazbata familyalarına müte'allık mazbata ve evraka şumulü olup olmadığına da'ir bu kere bazı mahalde vukuihi bulan istifsar ve ol babda taraf-ı sami'i ser-i askeriden vâki olan iş'ar üzerine Düyun-u Umumumiye-i Osmaniye meclîs-i idaresi (silik) bi'l muhabere neferat-ı askeriye ile eytam ve eramline verilen nezabıta ve evrak-ı sairenin mahza resminde muafiyeti meclîs-i mezkûrun muvaffakiyetiyle kararlaştırılmış olduğundan keyfiyetin tamimen vilayat ve elviye'i müstakile mutasarrıflıklarına iş'arı varidat-ı idare-i umumiyesinden ifade ve ol vecihle vilâyet-i saireye tebliğ-i madde kılınmış olmağın vilâyet-i behiyyelerince de ber-minval-i muharrer ifayı muktezası bâbında 3 Kanûn-i evvel 1300

Canik Sancağı mutasarrıflığına Saadetlü Efendim

Maliye nezareti celilesinin sureti bâlâda muharrer 13 Kanûn-i evvel 1300 tarih ve üç yüz kırk üç numrolu tahrirat-ı aliyesi hükmünün oraca da mer'iyet icrası hususuna hemem aliyeleri derkar buyrulmak bâbında irade efendimindir. 26 Rebi'ü-l evvel 1302 ve 1 Kanûn-i sani 1300

Sayfa: 30

Hüküm:112 Mahkeme'i Şer'iyye ketebesi Hafız İsmail Hakkı Efendi huzurlarında Artin'nin vekil tayin edilmesi

Hususı ati-l beyanın mahallinde ketb ve tahrir için tarafı şer'-i şerîf enverden mezunen irsâl olan mahkeme-i şer'iyye ketebesinden Hafız İsmail Hakkı Efendi medine-i Samsun mahallatından Hançerli Mahallesi'nde vâki' Teba-i Devlet-i Âliyye'nin Ermeni milletinden Hacı Ohannes'in mutasarrıf olduğu menziline varup cedide-i şer'iyyede mazbutü'l esâmi kesân huzurlarında akd-i meclîs-i şer'-i âli ettikte Canik Sancağı'na muzaf Çarşamba Kasabası mahallatından (kesik) mahallesi mütemekkinlerinden ve Teba-i Devlet-i Âliyye'nin milleti merkumesinden Kiforok veled Artin veraseti zevce-i metrukesi Dudu binti Kiforok ile sulbi kebir oğlu Artin ve sulbi sagir oğlu Kazer ve sulbiye kebire kızları salifü'z-zikr Hançerli mahallesinde mütemekkineler Makrohi ve Bayzar ve ve nefsi Çarşambaya mütemekkin Yakot'a münhasıra ve ber-tashih-imesele-i mirasları sekiz sehimden olup sehham-ı mezbureden bir sehmi zevce-i merkumeye ve ikişer sehimden ceman dört sehimî ibnan merkumana ve diğer sehimden ceman üç sehimî bintan mezburatana isabeti ledi'l şer'il enver zâhir ve mütehakkık olduktan sonra verese-i merkumundan bintan kebiratan merkumetan Makrohi ve Bayzardan her biri meclîs-i makud-ı mezkûrda li ebeveyn erkarındaşları ibni Kebir merkûm Artin mahzarında

ikrâr-ı tam ve takrir-i kelâm idüp nefsi Çarşamba mahallatından salifü’z-zikr Kilisa Mahallesi’nde vâki’ bir taraftan Refail oğlu Todor veresesı ve bir taraftan Sakraz oğlu Agop ve bir taraftan Beşkardeş oğlu Hacı Karabet menzilleri ve tarafı rabi’ tarik-i amm ile mahdûd bir bab mülk-ü menzîl babamız ve mevrusumuz müteveffa-yı merkûm Kiforok’un sağılığında (kesik) müstakilen tahtı temlikinde olup bâ’de fevtine bir tashih-i mezkûr bizimle ve verese-i merkumuna mevrus olmakla biz ber-vech-i muharrer menzil mahdûd mezkûrda olan ber-tashih-i mezkûr bizimle verese-i merkumuna mevrus olmakla biz ber-vech-i muharrer menzil mahdûd mezkûrda olan ber-tashih-i mezkûr hisse-i ırsiyemizi mahallinde talibi zuhurunda semeni misliyle memuru huzurunda ahâra bey’ ve ferağ ve takrire ve semenini ahzu kabza makbuzunu mü’ehhiren emir ve iş’ar eyleyeceğim mahale teslim ve hususu mezkûr mütevakkıf olduğu umurun küllisine tarafımızdan karındaşımız Artin’i vekâleti amme-i mutlâkâ-i sahiha-i şer’iyye ile vekil nasb ve ta’yin eyledik dediklerinde merkûm Artin dâhi vekâleti merkumeyi kabûl ve hizmet-i lazimesini kemayenbağı edaya taahhut ve iltizam eyledim dediğini katib mûmâileyh mahallinde ketb ve tahrir ve mâ’an mürsel ümena-i şer’le meclîs-i şer’e gelip âlâ vukuihi inhâ ve takrir etmeğın mâ vâka bî-t taleb ketb olundu. Fî 4 Cemâziye-l evvel 1302

Hüküm:113 İmamoglu Hüseyin Efendi’nin verasetinin eşleri ve çocukları arasındaki taksimi ve Mevlüde’nin hakkının verilmesi

Canik Sancağı’nda merkez liva bulunan medine-i Samsun Kazası’ndan Maharus Karyesi’nde sâkin iken bundan yirmi bir sene akdem vefat eden İmamoglu Hüseyin Efendi ibni Ahmed bin Abdullah’ın veraseti zevce-i menkuha-i metrukesi Zeynep ibnet-i Osman ile mezbureden mütevellit ve mütevellide o tarihte sagir ve sagire ve’l yevm kebir ve kebir bulunan Hüseyin oğlu Hasan ve sulbiye kızı Mevlüde ve kendisinden mukaddem vefat eden diğer zevcesi Âlime ibnet-i Ali den mütevellide sulbiye kebir Ali ve Receb ve sulbiye-i kebir kızları Kezban’a münhasıra ve ber-tashih-i mesele-i mirasları bî hükmü’l esferi nefi atmış dört sehimden evladiyet (...) mezbureden sekiz sehim zevce-i mezbure Zeynep Hatun’a ve on dörder sehimden kırk iki sehim benun merkûmun Hasan ve Ali ve Receb’e ve yedişer sehimden on dört sehim bintan mezburatan Mevlüde ve Kezban’a isabeti bi’l ihbâr ‘inde-l şer’i-l enver zâhir ve mütehakkık olduktan sonra verese-i zat-ı tarif-i şer’i ile muarrefe binti kebir mezbure Mevlüde tarafından zikr-i ati hususa talibe ve davaya ve ahz-ı kabza ve makbuzunu kendüye teslim ve ‘inde-l iktiza sulh ve ibraya ve hususu mezkûr mütevakkıf olduğu umurun küllisine vekil müseccel şer’isi medine-i mezburada kâ’in Said Bey Mahallesi’nde li eclil misafireten sâkin Uzun Ali oğlu İslam bin Ali medine-i mezbûra mahkeme-i şer’iyyesinde makud-ı huzur-

ı şer'-ide müteveffa-yı merkûmun terekesine bi'l verase vâziatü'l-yed bi'l tenbihiş şer'i mütehakkık olan binnun merkumundan Ali müvâcehesinde bi'l vekale ikrâr-ı tam ve takrir-i kelâm idüp müvekkilem mezbure Mevlûde'nin murisi ve babası müteveffa-yı mezbûr Hüseyîn Efendi'nin terekesi nukut ve 'urus ve akar ve menkul olup terekeyi müteveffa-yı merkûma ibni mezbûr Ali vâziatü'l-yed eder olmakla ben dâhi müvekkilem mezbureye ber-tashih-i mezkûr isabet eden yedi sehimi hisse-i irsiye-i şeriyyesin müvekkilem mezbureye ber-tashih-i mezkûr isabet eden yedi sehimi hisse-i irsiye-i şer'iyyesini müvekkilem mezbureye izafetle ibni merkûm Ali'den bi'l vekale taleb ve da'va eylediğimde ol vecihle beynimizde münazaat-ı kesire ve muhasamat-ı şedide ceryan etmişti el haletü hazihi muslihun tavassutuyla beynimizi ıslah ve tanzim olunup beni bi'l vekale da'va mezkûrumdan şeraiti sıhhât sulh-u hâvi mevazi-i müfidede mu'arazadan ari âlâ tariki'l teharici şer'-i müvekkilem mezburanın kâffe-i terekesinden olan ber-minval-i muharrer yedi sehimi hisse-i irsiyesine isabet edenden ezid-idefter olan on adet lira-yı Osmani üzerine mezbûr Ali ile inşa'i akd-ı sulh eylediklerinde ben dâhi ber-vech-i muharrer sulh mezkûru müvekkileme izafetle bi'l vekale kabûl ve bedeli sulh olan mezkûr on adet lira-yı Osmani merkûm Ali meclîs-i sulhten (...) kıbeli'l müfareka bana bit tamam def' ve teslim eylediklerinde ben dâhi müvekkileme izafetle bi'l vekale tamamen ve kâmilan ahz u kabz eyledim fî mâ bâ'de müvekkilem mezburenin murisi ve babası müteveffa-yı mezbûr Hüseyîn Efendi'nin kalil ve kesir celil ve sagir nukut ve uruzu akar ve menkul ma'lûm ve mechul bi'l cümle ismi mal itlak olunur terekesine ve hukuku mirasa müteallıka amme-i da'va ve mutalebat ve kâffe-i eyman ve muhasamattan müvekkilem izafetle mezbûr Ali'nin zimmetini ibra'i amm sahih-i şer'-i ile bi'l vekale ibra' ve iskat eylediğimde ol dâhi bana medfu'u olan bedeli sulh mezkûr ol adedi lira-yı Osmaninin istirdadına ve cem'i hazır-ı mirasa müteallıka-i amme-i davadan müvekkileme izafetle benim zimmetimi bi'l verase ibra' ve iskat ve her birimiz ber-vech-i muharrer aharın ibrasını kabûl eyledik dedikte gıbbe-t tastiki-ş şer'-i mâ vâka bî-t taleb ketb olundu. Fî yevmi'l tasi' ve'l ısrin min Muharremü-l harâm li sene isna ve selase mie ve elf

Hüküm:114 Rum milletinden Kablan oğlu veled Azman'ın yerine Kablan oğlu Yordam'ı vekil tayin etmesi

Canik Sancağı'nda merkez liva bulunan medine-i Samsun'da ka'in Said Bey Mahallesi mütemekkinlerinden Teba-i Devlet-i Âliyye'nin Rum milletinden Kablan oğlu Kostantin veled Azman veled Kostanti medine-i mezbûre mahkeme-i şer'iyyesinde makud-ı huzur-ı şer'-ide salifü'z-zikir Said Bey Mahallesi mütemekkinlerinden ve teba-i Devlet-i müşarun ileyhanın millet-i merkumesinden Kaplan oğlu Yordam veled El-merkûm Kostantin mahzarında ikrar-ı

tam ve takrir-i kalam edip maru'z-zikr medine-i Samsun'da Bedayet Derunu'nda vaki' bâ tapu müstekilen memalik ve mutasarrıf olduğu bir taraftan Kayıkçı oğlu Astadri ve bir taraftan düğüncü oğulları mağazaları ve bir taraftan Kale duvarı ve bir taraftan tarik-i amm ile mahdut bir bab karkir mağazamı şirasına talibi zuhurunda memuru huzurunda bey' ve takrire ve bedelini ahz u kabz makbuzunu bana isale ve ve teslime ve husus-ı mezkûr mütevakkıf olduğu umurun küllisine tarafımdan merkûm Yordam vekâlet-i amme-i mutlaka-i sahiha-i şer 'iyye ile vekil nasb ve tayin eyledim dedikte ol dahi vekâlet-i merkumeyi kabul ve hizmet-i lazımesini mahallinde kemâyenbağı edaya ta'ahhüd ve iltizam etmeğin gıbbe-t tasdik-i şer mâ vaka bi't-talep ketb olundu. Fi'l-yevmi'l-sabi' min Cemaziyelevvel lisene isna ve selase mie ve elf

Hüküm:115 Hatice Hatun'un Ali Efendi'den olan kızı Duriye'nin nafakasını almak için izin istemesi ve bunun kabul edilmemesi

Samsun'da ka'in Hançerli Mahallesi sakinelerinden ve zât-ı zeyl-i hüccette muharrerü'l-esami müslimin ta'rifleriyle muarrefe Hatice Hatun ibnete Mehmed Efendi medine-i mezbûre mahkeme-i şer 'iyyesinde makud-ı huzur-ı şer'-ide ikrar-ı tam ve takrir-i kalam edip mahkeme-i mahalle-i mezbûre ahalisinden zevc-i dâhilim ga'ib ani'l-meclis Ünyeli Hacı Mustafa oğlu Ali Efendi ibnü'l-mezbûr Hacı Mustafa'nın feraşından hâsıl ve benden mütevellid hala bi hakki'l-hizane hicr ve terbiyemde olan iş bu hazıra-i meclis sulbiye-i sağıre kızı Duriye ile ben bilâ nafaka ve'l-istifa bırakıp kahvehanede sakin olmakla sağıre mezbûreye ve bana mezkûr kahvehaneye azimetine biz ve cins-i nafakadan bir nesne irsal etmediğinden ben ve kızım sağıre-i mezbûre Duriye'ye nafaka eşedd ihtiyaç ile muhtaç olmazsa zevcem ga'ib merkûm Ali Efendi üzerine kibel-i şer'-iden kadr-ı kifaye meblağ farz ve takdir olunmak matlubumdur dedikte hâkim mevki' sadrı kitab tûbi leh ve hüsn-i me'ab efendi dahi mezbûre Hatice Hatun ile sağıre-i mezbûre ve Duriye'ye zevc-i ga'ib merkûm Ali Efendi üzerine iş bu tarih-i hüccetten beher şehir yetmiş beş kuruştan cem'an yüz elli kuruş nafaka farz ve takdir buyurup meblağ-ı mezkûru mezbûre Hatice hatun ile sağıre mezbûrenin nafaka ve kisvelerine harç ve sarfa ledi'l-iktiza istidaneye ve inde'l-zafer zevç-i ga'ib merkûm Ali Efendi üzerine rücu'a mezbûre Hatice Hatun'a izin verilmeğin mâ vaka bi't-talep ketb olundu. Gurre rebi'ü'l-ahir 1302

Hüküm:116 Becebeşe Oğlu Osman Efendi'nin veraset taksimi için Zileli Oğlu Yani'nin vekil tayin edilmesi

Trabzon Vilayeti'nin (silik) olan medine-i Trabzon mahallatından Yenicum Mahallesi sakinlerinden Kavaklı (silik) ve Sekrice beşe oğlu müteveffa Osman Efendi zevcesi Gülsüm hatun ibnete Ahmet ile liebeveyn kız karındaşı Mahbube Hatun ibnete Mehmed ve sulbiye kızı

Mürüvvet ibnü'l-mezbûr Osman Efendi ve Bece beşe oğlu müteveffa Süleyman Çavuş zevcesi Hediye Hatun ibnete Ömer taraflarından salifü'z-zikir medine-i Trabzon na'ib-i Faziletlü İbrahim Celaledin Efendi'nin imza ve hatmini havi zuhur-ı ânifü'l-beyan Trabzon istinaf mahkemesinden musaddak bir kıt'a vekâlet-i veraset sıhhati mantukunca husus-ı âti'l-beyanda ledi'l-iktiza ahârı tevkile me'zun olan anifü'z-zikir Trabzon Vilayeti dâhilinde Akçaabad Nahiyesi'ne tabi' Kalkama Karyesi ahalisinden olup Canik Sancağı'nda merkez liva bulunan medine-i Samsun'da misafiretle sakin Hacı Koç Ali zade Hacı Bekir Ağa ibn El-Hac Ali Ağa anifü'l-beyan medine-i Samsun mahkeme-i şer'iyesinde makud-ı ve huzur-ı şer'-ide medine-i mezbûr nevahisinden Kavak Nahiyesi kurrasından Kazancı Karyesi mütemekkinlerinden ve Teba-i Devlet-i Âliyye'nin Rum milletinden Zileli oğlu Yani veled Todori mahzarında mahkeme-i bedâyet hukuk azalarından olup meclis-i mezkûra celb olunan Yusuf Efendi ibn Hacı Hasan oğlu ve mülazım aza Tefvik Efendi ibn Süleyman Efendi hazır oldukları halde ikrar-ı tam ve takrir-i kelim edip salifü'z-zikir Trabzon'un Yenicuma Mahallesi ahalisinden iken bundan akdem vefat eden Kavaklı ve nam-ı diğer Becebeşe oğlu Osman Efendi ibn Mehmed bin Abdullah'ın verâset-i zevce-i menkûha-i metrûkesi Gülfem Hatun ibnet-i Ahmet Ağa ibn El-Hac Bekir Efendi ve sulbiye-i kızları Mürüvvet ve Rukiye Hatunlar ile li ebeveyn er karındaşı Süleyman Çavuş ve li ebeveyn kız karındaşı Mahbube münhasır ba'dehu kıbeli'l-kassam ehi merkûm Süleyman Çavuş dahi vefat edip verâset-i zevce-i menkûha-i metrûkesi Hediye Hatun ibnet-i Ömer ve sulbiye kızı Serhan Hatun ile li ebeveyn kız karındaşı mezbûre Mahbube Hatun'a münhasıra ba'deha binti mezbûre Rukiye Hatun'a dahi vefat edip onundahi veraseti validesi zevce-i mezbûre Gülsüm Hatun ve li ebeveyn kız karındaşı mezbûre Mürüvvet Hatun'a münhasıra ba'dehu kıbel-i kassama binti mezbûre Serhat Hatun dahi vefat edip veraseti validesi mezbûre Hediye Hatun'a münhasıra ve ber-tashih-i mesele-i mirasları bi tariki'l-münasahatü's-şer'iyye bin dört yüz kırk sehinden olup sehham-ı mezbûreden üç yüz yetmiş beş sehimî uht-ı mezbûre Mahbube Hatun ve yüz yirmi beş sehimî diğer zevce-i mezbûre Hediye Hatun'a isabeti tahkikinden sonra müvekkilem mezbûrat Mürüvvet ve Gülfem ve Hediye ve Mahbube'nin murisleri müteveffa-yı merkumanın murisleri müteveffıyan merkumanın maru'l-beyan Kavak Nahiyesi'nin zikrolunan (...) Karyesi'nde ka'in eşcar-ı müsmire ve gayrı müsmireyi muhtevi inde'l-ahali ve'l-ciran ma'lumu'l-hudut arazi-i miriyeden beş kıt'a tarla işbu erâ'e ve ibraz olunan tapu koçanları mucibince müteveffa-yı evvel mezbûr Osman Efendi ile müteveffa-yı sani mezbûr sani mezbûr Süleyman Çavuş'un hayatlarında ile'l-vefat ettiklerinde eşcar-ı muharrere-i mezkûr (silik) merkûm üzere mezbûrat mürüvvet ve Gülfem ve Hediye ve Mahbube Hatunlara arazi-i muharrere-i mezkureden müteveffa-yı mezbûr

Osman Efendi'nin nısıf hisse-i şayi'ası kızları mezbûre Mürüvvet ile müteveffa-yı (silik) mezbûre Rukiye Hatun'un hayatında kendisine ve ba'de vefat validesi zevce-i mezbûre Gülfem Hatun'a ve müteveffa-i sani mezbûr Süleyman Çavuş'un arazi merkumeden kezalik nısıf hisse-i şayi'ası kızı müteveffa-yı mezbûre Serhan Hatun'un hayatında kendisine ve ba'de'l-vefat validesi zevce-i mezbûre Hediye Hatun'a intikal adi ile intikal etmiş olmakla tarlahayı mahdut mezkûr ile eşcar-ı müsmire ma'lumeleri mahallinde vaziatü'l-yed olanlardan talep ve dava ahz ve kabza ve talibi zuhurunda semen-i bedel-i misilleriyle ahara bey' ve ferağa ve ahz u semen ve bedel-i makbuzunu kendilere irsal ve isale ve bunların mütevakkıf olduğu umuruna küllisine ve ledi'l-iktiza aharı tevkile taraflarından her biri benim vekâlet-i amme-i mutlaka-i sahiha-i şer'iyye ile mahallinde vekil ve na'ib menab nasb ve tayin eylediklerinde ben dahi ber-vech-i muharrer vekâlet-i merkumeyi kabul ve merasimini kemâyenbağı edaya ta'ahhüd ve iltizam etmiştim bina'en aleyh tarlahayı mahdut mezkûr ile eşcar-ı müsmire ma'lumeleri maru'l-beyan Çanakçı Karyesi mütemekkinlerinden ve her biri teba-i devlet-i müşarun ileyhanın dahi millet-i merkumesinden Derenli oğulları Haristo ve Kora ve Sava ve İlya ve Todor ve Anastas nâm kimesne tefri'a talip olmuş ise de lakin benim için zikrolunan hususları ru'yet-i muktedir olup ber-vech-i muharrer aharı tevkile me'zunen olduğuma bina'en ânifü'l-beyan tarlayı mahdut mezkûr ile eşcar-ı müsmire ma'lumeleri mahallinde bin sekiz yüz kuruş bedel mukabelesinde merkumun Haristo ve Kora ve Sova ve İlya ve Todor ve Anastas namun kimesnelere memuru huzurunda ferağ ve takrire ve itayı tapuya ve'l-hâsıl husus-ı mezkûr mütevakkıf olduğu umurun küllisine tarafımdan merkûm Zileli oğlu Yani'yi vekil nasb ve tayin eylediğimde ol dahi vekâlet-i merkumeyi kabul ve hizmet-i lazımesini vech-i şer'i üzere ru'yet ve idareye ta'ahhüd eyledi dedikte gibbe-t tasdik-i şer mâ vaka bi't-talep ketb olundu. Fi'l-yevmi'l-sani ve'l-ışrin min Saferü'l-hayr lisene isna ve selase mie ve elf

Hüküm:117 Âlime Hatun vefat eden Degirmencioğlu Hüseyin'den alacağını olduğu ve bunun Ahmet Efendi'den kendisine verilmesi istemesi

Marûz-ı daileridir ki

Medine-i Samsun kurrasından Ahili Karyesi sakinelerinden ve zât-ı tarifi şer'iyye ile muarrefe Osman oğlu Halil kerimesi demekle ma'ruf Âlime binti Halil bin Osman meclis-i şer'-i şerifte medine-i mezbûre mahallatından Hançerli Mahallesi ahalisinden Ahmet Efendi ibn El-Hac Mustafa Efendi muvacehesinde üzerine dava ve takrir-i kelam edip benim zevc-i dâhilim olup işbu tarih-i ilâmdan dört sene mukaddem (silik) bin iki yüz doksan sekiz senesi bâ irade-i seniyye keşide buyrulan kar'a şer'iyyede ismine fera' isabet ederek deraliyyeye sevk olunup

nizamiye-i asakir-i şahanenin ilkhane (silik) hümayunun istihdam olunmakta iken tarih-i ilâmdan bir sene mukaddem maru'z-zikr ilkhane Kışlası hastahanesinde tedavi olunmakta iken biemrullahu te'ala vefat eden değirmenci oğlu Hüseyin bin Mustafa'nın hal hayatında cihet-i karzdan mumaileyh Ahmet Efendi zimmetinde alacak hakkı olan kırk kuruş kıbeli'l-ahz ve'l-istifa vefat etmekle meblağ-ı merkumdan semeni hisse-i irsiyeme isabet eden beş kuruş mumaileyh Ahmet Efendi nâm kimesneden bi'l-verase talep ederim deyu ba'de'l-dava gıbbe's-sual mumaileyh Ahmet Efendi dahi cevabında müteveffa-yı merkûm Hüseyin Ağa'ya cihet-i merkumeden zimmetinde ol mikdar kuruş deyni ve müddeiye-i mezbûre müteveffa Hüseyin Ağa'nın zevce-i menkûha-i metrûkesi olduğunu ikrar lakin merkûm Hüseyin Ağa'nın vefat eylediğini inkâr edilcek müddeiye-i mezbûreden ber-minval-i muharrer müdde'asına mutabık beyyine talep olundukta her biri salifü'z-zikr Kuymat ve Beypınarı ve Mahluci ve (...) Karyeleri ahalilerinden Laz Bayram oğlu Ahmet bin Cevahir bin Osman ve Hüseyin oğlu Kasım bin Süleyman bin Mustafa ve Malacı oğlu Osman bin Hasan bin Abdullah ve Cökmenli oğlu Mustafa bin Hasan bin Abdullah ve Mustafa oğlu Mehmed bin Mustafa bin Abdullah nam müzekkilerden sırren ve ba'dehu müzekkibin merkumundan bi'l-muvacehe alenen lede't-tezkiye adl ve makbulü's-şehade idükleri ihbar olunan salifü'z-zikr Kavak Nahiyesi kurrasından Karanto Karyesi ahalisinden Koca oğlu Ahmet bin Süleyman bin Abdullah ve Bahçekese Karyesi ahalisinden Hafız oğlu Osman bin Mehmed bin hafız nâm kimesneler li eccli's-şehade meclid-i şer'-i şerif hazıran olup eserü'l istişhad fi'l-hakika iş bu müddeiye-i mezbûre alinin zevc-i dâhili mezbûr Hüseyin Ağa tarih-i ilâmdan bir sene mukaddem deraliyede mezbûr ilkhane hastahanesinde tedavi olunmakta iken bi Emrullah te'ala vefat edip bizler cenazesinde hazır olduğumuz halde gusül ve selatını eda ve mugayir müslimine defn olundu bizler bu hususa bu vech üzere şahidleriz şehadet dahi ederiz deyu her biri müttefikü'l-lafz ve'l-mukırr bi'l-muvacehe eda-i şehadet-i şer'iyye ettiklerinde mucibince ba'de'l-isbat ve'l-hüküm meblağ-ı mezbûr beş kuruş müdde-i mezbûre Alime'ye eda ve teslime mumaileyh Ahmet Efendi'ye tenbih olundu bi't-tescil ilam olundu. Fi'lyevmi'l-sami min şehr-i Cemaziyelevvel lisene isna ve selase mie ve elf

Hüküm:118 Hatun binti Abdi'nin Fahreddin'e vasi tayin edilmesi

Medine-i Samsun mahallatından Said Bey Mahallesi ahalisinden iken bundan akdem vefat eden Hasan oğlu İbrahim bin Hasan'ın sulbi sağır oğlu Fahreddin bin İbrahim'in babası müteveffa-yı merkumdan müntakil ma'aşı hıfz ve tesviye-i umûruna kıbeli şer'-iden bir vasi nasb ve tayini ehem ve elzem olduğu ecilden sağır mezbûr Fahreddin'in validesi olup her

vechile emur-ı vesayeti ru'yete kadire idüğü zeyl-i hüccette muharrerü'l-esâmi kesân ihbarlarıyla mütehakkık olan zât-ı tarifi şer'iyye ile muarrefe iş bu ba'isetü'l-vesika sağır mezbûrun validesi Hatun binti Abdi hâkim mevki' sadr-ı kitâb tûbi leh ve hüsn-i me'âb efendi hazretleri sağır mezbûrun vakti rüşd ve sadâdına değin babası müteveffa-yı merkûm İbrahim'den müntakıl malını hıfz ve tesviye-i umûruna kıbeli şer'-iden validesi mezbûre Hatun dahi nasb ve tayin olundukta ol dahi vesayet mezkûru ber-vech-i muharrer vesayet mezkûru ve hizmet-i lazımesini kemâyenbağı edaya ta'ahhüd ve iltizam etmeğın mâ vaka bi't-talep ketb olundu. Fi'l-yevmi'l- salis aşer min Cemaziyelevvel lisene isna ve selase mie ve elf

Hüküm:119 İbrahim Efendi'nin verasetinden vasisi Fahreti'nin alacağı olan hisselerin kensine verilmesini istemesi ve Hatun'a izin verilmemesi

Medine-i Samsun mahallatından Said Bey Mahallesi ahalisinden iken bundan akdem vefat eden Hasan oğlu İbrahim bin Hasan'ın sulbi sağır oğlu Fahreddin ibnü'l-mezbûr İbrahim'in bâ huccet-i şer'iyye vasiyi mensubesi iş bu ba'isetü'l-vesika validesi Hatun ibnet-i Ali medine-i mezbûre mahkemesinde makud-ı huzur-ı şer'-ide ikrar-ı tam ve ta'bir-i ani'l-merâm edip zevcem müteveffa-yı merkûm İbrahim'in hal-i hayatında (kesik) yedinde mülk ve hakkı olup ba'de vefat benimle vasisi olduğum sağır mezbûr Fahreddin'e mevrus olan salifü'z-zikr Said Bey mahkemesinde vaki' bir taraftan sağır Osman oğlu Ahmet Ağa menzili ve bir taraftan Hacı Kurt ve bir taraftan Hatice Hatun menzilleri ve bir taraftan tarik-i amm ile mahdud bir bab menzilin nısıf hisse-i şayi'asından gayrı sağır mezbûrun ism-i mal itlâk olunur birer nesnesi olmayıp nafaka ve kisveye ve saireye eşedd ihtiyaç ile muhtaç olduğundan menzil mezkûru nısıf hisse-i şayi'ası semen-i misil ile ahara bey' olunup semen-i istirbah olunmağın sağır mezbûr hakkında infa' ve haberlü olmağın vech-i meşruh üzere canib-i şeriften bana izin verilmek bi'l-vesaye matlubumdur dedikte vaki' hal balâda best olunan minval üzere olduğu ceride-i şer'iyye mazbutu'l-esami müslimin ihbarlarıyla zahir ve mukırr ve mütezemmin olmağın ber-minval-i muharrer kıbel-i şerden mezbûre Hatun'a izin verilmeğın mâ vaka bi't-talep ketb olundu. Fi'l-yevmi'l-hamis aşer min Cemaziyelevvel lisene isna ve selase mie ve elf

Hüküm:120 Yorgi veled Yani'nin kendisine ait olan yerlerin satışı için Karasu oğlu Vasil veled Save'yi vakil tayin etmesi

Canik Sancağı'nda merkez livâ bulunan medine-i Samsun'a muzaf Bafra Kazası mahallatından Rum Mahallesi mütemekkinlerinden olup medine-i mezbûrede ka'in Kale Mahallesi'nde li eclî'l-ticare sakin Teba-i Devlet-i müşarun ileyhanın millet-i merkumesinden ve bakkal esnafından müstakıl ceride-i şer'iyede mesturu'l-esami kesân ta'rifleriyle ma'ruf

Yorgi veled Yani veled Simid'i medine-i mezbûre mahkeme-i şer'iyyesinde makud-ı huzur-ı şer'-ide hatır-ı lazımü't-tevkirde mahkeme-i bedayet hukuk azalarından olup meclis-i mezkure celb olunan Yusuf Efendi ibn Hacı Hasan Ağa ve Kocabaş Yorgaki Ağa veled Kostantin hazır oldukları halde ikrar-ı tam ve takrir-i kelam edip salifü'z-zikr Bafra Kasabası'nda mütemekkin iken bundan akdem fevt olan Teba-i Devlet-i müşarunileyhanın millet-i merkumesine babam müteveffa babasının sağlığında (silik) bâ tapu müstekilen taht-ı tasarrufunda olup ba'de'l-darb hasbü'-kanun ancak bana müntakil olan Bafra Kasabası civarında vaki' bir taraftan Kurd ve bir taraftan Kara hacı tarlaları ve iki taraftan tarik-i amm ile mahdud tahminen bir buçuk dönüm bir kıt'a tarlayı mahallinde (...) zuhurunda bedel-i misline bâ re'yi sahib-i arz memuru huzurunda ferağ ve takrire ve bedelini ahz u kabza ve makbuzu bana irsali ve isâle ve hususu mezkurr mütevakkiif olduğu umûrun küllisine tarafımdan el-haletü hazihi ânifü'l-beyân Rum Mahallesi'nde mütemekkin teba-i devlet-i müşarun ileyhanın millet-i merkumesinden Hacı Karasu oğlu Vasil veled Save'yi vekâlet-i amme-i mutlaka-i sahiha-i şer'iyye ile kabulüne mevkuf vekil nasb ve tayin eyledim dedikte ma vaka bi't-talep ketb olundu. Fi'l-yevmi'l-hamis aşer min Cemaziyelevveli lisene isna ve selase mie ve elf

Hüküm:121 Molla Hüseyin Efendi'nin malından bir kısmının Vakıf'a verilmesi

Sebeb-i iş bu kitab sıhhat-i bekanın tahrir ve imlâsına bâdi oldur ki Canik Sancağı'nda merkez livâ bulunan medine-i Samsun'a tabi' Canikli Karyesi ahalisinden Hüseyin Ali oğlu Molla Hüseyin Efendi ibn Mehmed nam sahibü'l-hayr medine-i mezbûre mahkemesinde meclis-i şer'-i şerifi enverde vakf-ı âti'l-beyâna li ecli'l-tescil mütevellî nasb ve tayin olunan salifü'z-zikr Canikli Karyesi ahalisinden Çolak oğlu Osman Ağa ibn Ahmet mahzarında ikrar-ı tam ve takrir-i kelam edip malımdan ifraz eylediğim üç bin beş yüz kuruş hasbünallah vakf-ı sahih -i mü'eyyed ve habsi sarih-i mahkeme ile vakf-ı habîs edip şöyle şart ve tayin eyledimki meblağ-ı mezbûr üç bin beş yüz kuruş âlâ vech-i'l-hilâl devr-i şer'-i ile baş mütevellî rehn-i kavi ve kefil bi'l-mal ile ednâ on bir buçuk hesabıyla istirbah olup hâsıl olan rebhi marü'l-beyan Canikli Karyesi nam karyede vaka karye-i mezkûr ahalisi tarafından müceddeden bina ve inşa olunan cami-i şerifte hatip olanlara verile deyn-i labis libas (...) oldukça vakıf mezkûrun tevliyeti bana vefatımdan sonra evlad-ı zekurumun batnen ba'de batn (kesik)

Sayfa:32

Ba'de inkirazuhum hâkim-i beled intihabıyla mütedeyyin bir kimesneye meşrut ola ve vakıf mezkure müte'allık olan kuyudun tebdil ve tağayyürü ve taklil ve teksiri her halde yedd-i

meşihde ola deyu tayin şart ve kuyud birle meblağ-ı mezbûr üç bin beş yüz kuruş fariğan an iş bu ağıl mütevellî merkume teslim ve ol dahi vakfiyet üzere kabz ve teslim ve sair mütevellîlerin evkafta tasarrufu gibi tasarruf eyledi dedikte gıbbe't-tasdiki's-şer'-i vakıf mezbûr Molla Hüseyin Efendi vakıf mezbûrdan rücu' birle meblağ-ı mezkûru istirdad ve mütevellî merkûm dahi teslimden imtina' eyleye hâkim mevki' sadr-ı kitâb tûbî leh ve hüsn-i me'âb efendi hazretleri huzurunda Kahu'l-mestur fi'l-kitab (...) herbiri fasl ve hasma taliban oldukta hâkim mumailayh dahi alimen bi'l-hilaf ala re'yi min erâh ani'l-eimmine'l-muhazzin vakıf mezkûrun evvela sıhhatine ve saniyen lüzumuna hâkim sahih-i şer'-i etmediği min ba'de vakıf mezkûr sahih ve lazım olup nakıs ve ibtali mümteni'ü'l-ihimal oldu hurrire fi'l-yevmi'l-hadi aşer min Cemaziyelevvel lisene isna ve selase mie ve elf

Hüküm:122 Mehmed Azmi Efendi ibn El-Hac Raşid Efendi Ibn Osman Efendi'ye ait olan yerlerin Meryem Binti Artin'e satışı için Bederus Agayı vekil tayin etmesi

Medine-i Samsun mahallatından Hançerli Mahallesi ahalisinden Mehmed Azmi Efendi ibn el-Hacı Raşid Efendi ibn Osman Efendi medine-i mezbûre mahkeme-i şer'iiyyesinde makud-ı meclis-i şer'-i şerifi enverde medine-i mezbûre mahallatından Ermeni mütemekkinlerinden teba-i Devlet-i Âliyye'nin Ermeni milletinden Zamar oğlu Bederus veled Kirkor mahzarında ikrar-ı tam ve takrir-i kalam edip yedimde irsen ve müstekilen mülk ve hakkım olan mahalle-i cedide İpek çeşmesi caddesinde vaki' mutasarrıf olduğum bir taraftan müteveffa Abdullah Paşa kerimesi Zübeyde Hanım arsası ve bir taraftan Demirci zade Ahmet Efendi kerimesi Emine Hnım hanesi ve bir taraftan Boyacı oğlu Begos menzili ve bir taraftan tarik-i amm ile mahdud fevkani ve tahtani dokuz oda ve bir mikdar havlu ve bir bab fırını müştemil bir bab menzilimi salifü'z-zıkr Ermeni Mahallesi mütemekkinlerinden ve teba-i devlet-i müşarun ileyanın millet-i merkumesi nisvanından ga'ibe'i ani'l-meclis babası oğlu Ohannes zevcesi Meryem binti Artin'e yüz otuz aded bunun lira-yı Osmani semen-i medfu' ve makbuzuna mukabelesinde memuru huzurunda bey' ve takrir-i kalam ve itayı tapuya ve husus-ı mezkûr mütevakkıf olduğu umûrun küllisine tarafımdan merkûm Bederus Ağa'yı vekâlet-i mutlaka-i sahiha-i şer'iiyye ile vekil nasb ve tayin eyledim dedikte ol dahi vekâlet-i merkumeyi kabul ve hizmet-i lazımesini kemâyenbaği edaya ta'ahhüd ve iltizam etmeğin mâ vaka bi't-talep ketb olundu fi'l-yevmi'l-sabi' aşer min Cemaziyelevvel lisene isna ve selase mie ve elf

Hüküm:123 Hüseyin Efendi'nin Selat-ı Cuma'yı eda etmesi için hitabet olarak atanması için berat istenmesi

Der-devlet mekine arz-ı da'î kemineleridir ki saye-i muvafıkvaye-i hazret-i tâcîdaride Canik Sancağı'nda Kürsi liva bulunan medine-i Samsun Kasabası (...) ma'mur ve teksir-i nüfus etmekte olduğundan medine-i mezbûre karasından Canikli Karyesi ahalisi bâ hamam liva-i mezkûr idare meclisinde makud-ı huzur-ı şer'-i me'ani ukudda hala liva-i mezkûr Evkaf muhasebecisi ref'atlı Ali Osman Efendi hazır olduğu halde her bir takrir-i kelim edip bizim sakın olduğumuz mezkûr karyemiz kebir ve ahalisi kesir olup dahi hükmünde olmakla mezkûr karyemiz karib mahallede cami-i şerif olmadığından eyyâm-ı şitâda salât-ı cumayı eda etmekte (...) ihtiyarımıza kemal-i şefkat olup ikame-i Cuma ve ıydin eda olunmağa eşedd ihtiyaç ile muhtaç olmazsa mezkûr karyemizde müceddeden bina ve inşa etmiş olduğumuz meclis-i şerifemiz vasfıyla cami' olup salat-ı Cuma ve ıydin eda ve ibkâ olunmak için tatmine tevfikeyn izin ve icazeti havi ferman-ı âli suduru ve salifü'z-zıkr Canikli Karyesi ahalisinden ve cümlemizin müntehib ve muhtar olan ve camii mezkûrda hatip olanlar için (silik) oğlu Hüseyin Efendi ibn Mehmed habib malından vakfı sahih-i şer'-i vakıf ve habs ve tescil-i şer'-i ve teslim-i mütevellî eylediği ve üç bin beş yüz kuruşun nemasından tazmin eylediği beş yüz yirmi beş kuruş semeni vazife ile hitabet mezkûre talib olan kar'a bekaya ve asker firarisi olmadığı nüfus memuru efendi ile fırka meclisinden mevrud mazbata malından müsteban ve cihet-i zabitan mezkûreye ehliyeti olduğu meclis-i makud-ı mezkûrda vukuihi bulan imtihanından nümayan olan Hüseyin Efendi bin Mehmed uhdesine hitabet mezkûreyi vazife-i mersumesiyle tevcih ve yedine bir kıt'a berat-ı âlişan sadaka ve ihsan buyrulması niyazında olduğumuzu der-devlet medara arz ve ilam edivor deyu ilham ve iltimas etmeleriyle vaka haldir der-devlet medara arz-ı ilâm olundu. Fi 17 Cemaziyelevvel 1302

Hüküm:124 Mehmed Nuri Efendi'nin buluğa ermesiyle kendisine ait haklarını talep etmesi

Canik Sancağı'nda merkez liva bulunan medine-i Samsun'da kâin Hançerli Mahallesi'nde sakine iken bundan akdem vefat eden Ali Fevzi bin Hacı İshak Ağa'nın sulbi oğlu ve hala yirmi yaşını mütecaviz olup(...) buluğa tahmil ve bülüğünü mukırr ve mu'terif olup ber vech-i âti rüşdünü iddia eden iş bu ba'isü'l-vesika Mehmed Nuri nam akıl ve baliğ medine-i mezbûre mahkeme-i şer'iyyesinde makud-ı huzur-ı şer'-ide hal sağırinde li ecli'l-edane tesviye-i umuruna kibel-i şer'-iden vasi mensubu Eytâm müdürü El-Hac Hafız Şevki ibn Mehmed mahzarında ikrar-ı tam ve takrir-i kelim edip hala ben akıl ve baliğ ve bülüğuma rüşdüm müttezim olup umurumu bi'z-zât ru'yete kadir ve i'anet ve (kesik) münteki olmakla Eytam Sandığı'nda olan alacağı dahi mumailayh Hafız Şevki Efendi'den talep eylediğini bana

teslimden imtina' eder olmakla su'âl olunup bana eda ve teslime tenbih olunmak matlubumdur dedikte gibbe's-su'âl vasi mumaileyh El-Hac Hafız Şevki Efendi dahi cevabında müdde-i mezbûr Mehmed Nuri Efendi'nin mal-ı murisine bi'l-vesaye vaziatü'l-yed ikrar lakin ber-vech-i muharrer rüşdü olduğunu inkâr edicek müdde-i mezbûr Nuri Efendi'den vech-i meşruh üzere müdde'asına mutabık beyyine talep olundukta maru'l-beyan Hançerli Mahallesi ahalisinden Merzifonlu oğlu Ahmet Usta ibn El-Hac Mehmed Ağa bin Ahmet ve Hacı Mustafa oğlu Mehmed ibn El-Hac Mustafa bin Ali nâm kimesneler meclis-i şer'e hazıran olup eserü'l-istişhad fi'l-hakika iş bu müdde-i mezbûr Mehmed Nuri Efendi ibn Ali Nuri ibn El-Hac İshak hala akil ve baliğ ve buluğuna rüşdü müttezim olup umurunu bi'z-zat ru'yete kadir ve i'anet (...) müstağnidir biz bu hususa bu vech-i üzere şahidiz ve şehadet dahi ederiz deyu her biri müttefikü'l-lafz ve'l-muhzır eda-i şehadet-i şer'iyye (kesik) ettiklerinde şahidan merkumandan her biri usul-i mevzu'asına tatbiken evvela bâ varaka-i mesture sakın oldukları salifü'z-zikr Hançerli Mahallesi imam ve muhtar ve ihtiyar-ı meclis azalarından Hasan Efendi ibn Hasan bin Abdullah ve Abdullah Efendi ibn El-Hac Ali Ağa bin Salih ve İzzet Efendi ibn Ahmet bin Hasan ve ŞerifAğa ibn Ali bin Abdullah nam mezkûrun sırren ve ba'dehu mezkûrun merkumun ile Hacı Ali ağa ibn Osman bin Abdurrahman ve hacı Mehmed ağa ibn Mehmed bin Abdullah nâm kimesnelerden bi'l-muvacehe alenen lede't-tezkiye adl ve makbulü's-şehade olmağın mucibiyle müdde-i mezbûr Mehmed Nuri Efendi'nin buluğuna hüküm olmağın ma vaka bi't-talep ketb olundu. Fi'l-yevmi'l-işrin min şehr-i Cemaziyelevvel lisene isna ve selase mie ve elf

Hüküm:125 Çakır Hüseyin bin Mehmed'in yerlerinden borcunun tahsis edilmesi

Marûz-ı daileridir ki

Medine-i Samsun mahallatından Said Bey Mahallesi ahalisinde Gül Onbaşı zade İbrahim Efendi ibn Ahmet Ağa medine-i mezbûre bedâyet mahkemesinde makud-ı huzur-ı şer'imizde salifü'z-zikr medine-i Samsun kurrasından Yalac Karyesi'nde sakın iken bundan akdem vefat eden Çakır Hüseyin bin Mehmed bin Ebubekir'in hayatında ile'l-vefat bâ ilâm-ı şer'-i müsbet ve mahkûm beh olan düyumuna vafi tereke-i menkulesi olmayıp (...) şer'iyyeye binaen akarı dahi şer'an bey' olunup edâ-i deyn olunmak lazım geldiği ecilden müteveffa-yı merkumun terekesinden maru'z-zikr Yalac Karyesi'nde vaki' bir taraftan Osmancıklü Halil ve bir taraftan Keleş oğlu Hasan'ın bahçesi ve iki taraftan tarik-i amm ile mahdud fevkani iki oda ve tahtani iki ahır ve bir fırın ve bir miktar kabaklık tabir olunur bahçeyi müştemil bir bab menzil ile menzil-i mezkûr ittisalinde vaki' bir taraftan zikrolunan menzil ve bir taraftan Çakır

Hüseyin ve bir taraftan Osmancık ve bir taraftan Kelaş oğlu tarlaları ile mahdud bir bab samanhaneye ma'a harman bir kıta karar pusulası mucibince bâ ma'rifet-i münadi sevk-i sultani ve mücmi' nâs olan mahallerde müddet-i medide müzayedesı icrâ ve pusula-i mezkûrun te'allıkı dahi ifâ kılındıktan sonra ri'ayet-i nas inkitâ'ında menzil ma'a havlu mahdud mezkûr beş bin sekiz yüz kuruşta ve samanhaneye ma'a harman dahi üç bin kuruşta takrir eylemiş olduğundan bahisle bey' hakkında lazım gelen muamele-i şer'iyye ve nizamiyesinin icrası hususu müteveffa-yı merkumun verâset-i zevce-i menkûha-i metrûkesi Hatice ibnet-i Süleyman ile sulbi sağır oğlu Abdullah ve validesi Hatice ibnet-i İbrahim'e münhasıra olduğu bi-l ihbar inde-l şer'i-l enver zahir ve mütehakkık olduktan sonra sağır mezbûrun tesviye-i umûruna kibel-i şer'-iden vasi nasb ve tayin olunan Eytâm müdürü El-Hac Hafız Şevki Efendi ibn Mehmed meclis-i makud-ı mezkûra celb olunarak tefhim olunduktan menzil ve samanhaneye ma'a harman mahdud mezkûrun bey'ine muhalefet eylemiş ise de emvâl-i gayrı menkûlenin fûruhtu hakkında mü'esses olan nizamname-i mezkûrenin birinci ve sekizinci maddelerinde muharrer şerâ'it te'mine yedine götürüldükten sonra medyunun rızasına bakılmayarak menzil ve havlu ve samanhaneye ma'a harman maddeteyn-i mezkûreteynde mürekkeim bulunan te'minat ifâ kılınmış olmasıyla artık (silik) zevce-i mezbûre Hatice'nin rızalarına bakılması icab eylemeyeceğini mübeyyin menzil ve samanhaneye (silik) mahdud-ı mezkûr mukabelesinde vasi mumaileyh Hacı Hafız Şevki Efendi'nin takriri uhdelinde bulunması bi'l-icra esmanı olan meblağ-ı mecmu' mezkûr müteveffa-yı merkumun düyununa ifâ olunmak üzere Eytam Sandığı'na teslim olunarak ol vechile menzil ve havlu ve samanhaneye ma'a harman mahdud-ı mezkûr yedimde mülküm olduğunu natık canib-i defter- hakaniden birer kıt'a senet ita olunması muradımdır dedikte hal-i mezkûr merkûm İbrahim Efendi'nin best ve beyan eylediği ber-minval-i muharrer üzere olduğu ecilden menzil ve havlu ve samanhaneye ve harman mahdud-ı mezkûru sekiz bin sekiz yüz elli kuruş arsayı mumaileyh Hacı Hafız Şevki Efendi'nin birer kıt'a koçan ilmühaberinin itası iktiza eylediği bi't-tescil ilam olundu. 22 Cemaziyelevvel 302

Sayfa:33

Hüküm:126 Melek Hanım'ın mihrinin Naim Efendi'ye verilmesi

Hususi âti'l-beyanın mahallinde ketb ve tahririçün bi'l-iltimas bu da'ileri Canik Sancağı'nda merkez liva bulunan medine-i Samsun'da kâin Abdullah Paşazade Mahmut Neşet

Bey ibnû'l-merhûm Abdullah Paşa'nın sakin olduğu menziline varılıp zeyl-i vesikada muharrerü'l-esami müslimin huzurunda akd-i meclis-i şer'-i nebevi olundukta Bazar Mahallesi ahalisinden Hasan kethüda zade Yusuf Efendi ibn Hasan Ağa kerimesi olup zatı müslimun mumaileyhim ta'rifleriyle muarrefe olan Melek Hanım ibnetü'l-mezbûr Yusuf Efendi meclis-i makud-ı mezkûrda zevci dâhili ba'isetü'l-vesika Mehmed Tevfik Efendi ibn Süleyman Efendi tarafından zikr-i âti hususta vekil müseccel şer'isi Hacı Raşid Efendi zade Naim Efendi ibn El-Hac Raşid Efendi mahzarında ikrar-ı tam ve tabir-i ani'l-meram edip mumaileyh Naim Efendi vekâlet-i mahkemesi hasebiyle işbu meclis-i şer'-ide ben baniyen tatlik etmekle müvekkil mumaileyh Tevfik Efendi zimmetinde mensur ve makud-ı aleyh olan bin beş yüz bir kuruşu mihr-i müeccelim olan nafaka iddet ve mü'net-i süknâm için dahi bi't-terazi (...) olunan üç yüz kuruşu cem'an bin sekiz yüz bir kuruşu vekil mumaileyh Naim Efendi yedinden tamamen ahz u kabz edip hukuk-ı zevciyete ve ibda-i zevciyetimizden iş bu tarih-i kitaba gelince ma'lum ve meçhul sair cemi' hukuk-ı şer'iyeye müte'allıka amme-i davalarına her birimiz asalete ve vekâlete aharın zimmetini ibra ve iskat edip ve yine her birimiz asalete ve vekâlete aharın ibrasını ber-minvâl-i muharrer kabul eyledik dedikte gıbbe't-tasdiki's-şer'i ma vakaa bi't-talep ketb olundu. Fi'l-yevmi'l-tasi' aşer min Cemaziyelevvel lisene isna ve selase mie ve elf.

Hüküm:127 Rabia Hanım'ın alacağı için Mustafa Ağa'yı yerine vekil tayin etmesi

Medine-i Samsun mahallatından Bazar Mahallesi sakinlerinden zât-ı cedide-i şer'iycede mazbutü'l-esami müslimin ta'rifleriyle muarrefe Cevdet oğlu kerimesi Rabia Hanım ibnet-i Ali medine-i mezbûre Bedayet mahkemesinde makud-ı huzur-ı şer'-ide salifü'z-zikr medine-i Samsun mahallatından Said Bey Mahallesi ahalisinden mezbûre Rabia Hanım'ın eniştesi Mustafa Ağa ibn Osman mahzarında ikrar-ı tam ve takrir-i kelam edip yedimde bâ ilâm-ı şer'-i müstekilen mülk-i hakkım olan medine-i Samsun mahallatından Hançerli Mahallesi'nde vaki' bir taraftan Hacı Mustafa menzili ve üç taraftan tarik-i amm ile mahdud fevkani iki oda ve bir kiler ve bir mikdar havluyu müştamil bir bab menzilimi ben li ecli'l hisale dersaadette azimet edeceğimden menzil mahdud-ı mezkûru talibi zuhurunda memuru huzurunda semen-i misliyle ahara bey ve takrire ve makbuzunu tarafıma irsal ve isale ve husus-ı mezkûr mütevakkıf olduğu umûrun küllisine tarafımdan vekâlet-i amme-i mutlaka-i sahiha-i şer'iyeye ile merkûm Mustafa Ağa'yı vekil ve na'ib-i menab nasb ve tayin eyledim dedikte ol dahi vekâlet-i merkumeyi kabul ve hizmet-i lazimesini kemâyenbağı edaya ta'ahhüd ve iltizam etmeği gıbbe't-tasdik-i şer'-i mâ vaka bi't-talep ketb olundu. Fi'l-yevmi'l-hadi ve'l-ışrin min Zilhiccetü's-şerife lisene ihda ve selase mie ve elf

Hüküm:128 Rukiye Hanım'ın eşi Hüseyin Efendi'den alacağı mihr

Medine-i Samsun kurrasında Canikli Karyesi sakinlerinden olup zâtı cedide-i şer'iiyyede mazbutü'l-esami müslimin ta'rifleriyle muarrefe Rukiye binti Niksarlı Süleyman nâm bîkr-i baliğa medine-i mezbûre mahkemesinde makud-ı huzur-ı şer'-ide ikrar-ı tam ve ta'bir-i ani'l-merâm edip mezbûr Hüseyin beş yüz bir kuruş mihr-i müeccel tesmiyesiyle zevc-i gayr-ı dâhilim olup âdem hüsn-i mu'aşeret ihtimaline binaen mihr-i müeccelim olan meblağ-ı mezbûr beş yüz kuruştan zevce-i gayrı medhul beha olduğum ecilden nısfı olan iki yüz elli buçuk kuruş üzerine zevcem mezbûr Hüseyin ile muhale'a sahiha-i şer'iiyye ile hal' olduğumda ol dahi hal' mezbûru ba'de'l-kabul hukuk-i zevciyete müte'allıka amme-i davadan her birimiz aharın zimmetini ibra ve iskat ve her birimiz aharın ibrasını ber-minval-i muharrer kabul eyledik dedikte gıbbe-t tasdik-i şer ma huve'l-vaka bi't-talep ketb olundu. Fi'l-yevmi'l-sabı' ve'l-işrin min Cemaziyelevvel sene isna ve selase mie ve elf.

Hüküm:129 Feneryan Kabril veled Oseb veled Asavur'un verasetinin eşi, çocukları ve kardeşleri arasında taksimi ve Eskohaba'nın bu mallardan men olması

Canik Sancağı'nda merkez liva bulunan medine-i Samsunda kâin Ermeni Mahallesi mütemekkinlerinden olup bundan akdem fevt olan Teba-i Devlet-i Âliyye'nin Ermeni millettinden Feneryan Kabril veled Oseb veled Asavur'un verâset-i zevce-i metrûkesi Oskohbe binti Ohannes ile sulbiye kebire kızı Bayezid ve li ebeveyn er karındaşları (...) Karabet ve Batumda mütemekkin Barisha münhasıra ba'dehu kıbeli'l-kassama ahar merkûm Karabet dahi fevt olup verâset-i zevce-i metrûkesi Sirbohbe binti Mardoros ile sulbiye kebir oğulları Neşet ve Kirkor ve Dikran ve Miran ve Arima münhasıra ba'dehu kıbeli'l-kassama ehi merkûm Kirok dahi fevt olup veraseti liebeveyn erkarındaşı gaib merkûm Parsiha münhasıra ve ba'deha kıbeli'l-kassama binti kebire mezbûre Bayezid vefat edip onun dahi veraset-i zevc-i metrukü Kirok veled Soman ve validesi

Sayfa:34

Mezbûra Eskûha ve Ümmetûha ve ga'ib merkûm Barsih'a münhâsıra ve ber-tashih-i mesele-i mirasları bî tariki'l tahiyyetü-ş şer'iiyye zâhir (silik) atmış sehinden olup sehham-ı mezbureden iki yüz seksen sehimi zevce-i mezbure (silik) ve yirmi birer sehinden ceman yüz beş sehimi ibni Ümmü merkûmun Binnan ve Kirkor ve Dekran ve Miran ve Arma ve on beş sehimini diğer zevci mezbure Siryohava'ya ve iki yüz kırk sehimi zevci (...) ve iki yüz otuz sehimi de ga'ib ehi merkûm Barsih'a isabeti bi'l ihbâr 'inde-l şer'-i-l enver zâhir ve mütehakkık

olduktan sonra zevç-i binti merkûm Kirok tarafından ber-vech-i ati hususi taleb ve da'va ve ahz u kabza ve makbuzunu kendine (kesik) ve hususu mezkûr mütevakkif olduğu umurun küllisine vekil müseccel şer'isi Teba-i Devlet-i Âliyye'nin Rum milletinden ve da'va vekillerinden Vasil Efendi veled Vasil medine-i mezbûra mahkeme-i şer'iyyesinde makud-ı huzur-ı şer'-ide zikri ati menzil ma'a bahçeye vâziatü'l-yed bi'l beyyinetü-ş şer'iyye mütehakkık olan Teba-i Devlet-i Âliyyem kezalim Ermeni milleti nisvanından müstehakkı tarif-i şer'-i ile muarrefe zevce-i mezbure Eskoban ibnü'l-mezbûr Ohannes müvâcehesinde bi'l vekale üzerine da'va ve takrir-i kelâm idüp müvekkilem merkûm Kirok'un murisesi zevcesi müteveffiyeye rabi' mezbure Bayazit'in murisi ve babası müteveffa-yı evvel merkûm Kabri'nin sağlığına ile'l vefat yedinde müstakilen mülk ve hakkı olup bâ'de-l fevt müvekkilem merkûm Kirok ile verese-i merkumana ber-tashih-i mezkûr üzere mevrus olan maru'z-zikr Ermeni Mahallesi'nde vâki' bir taraftan David oğlu Serdiye ve bir taraftan müteveffa Abdullah Paşa kerimesi Zübeyde Hanım ve bir taraftan babası oğlu Kirkor hademesi Serkes arsaları ve bir taraftan tarik-i amm ile mahdûd bir bab hane ma'a bahçeyi mezbure Eskoha'ya bî gayrı hâk zabt birle müvekkilem merkûmun bir ber-tashih-i mezkûr hisse-i ırsiyesini hâlâ edâ ve teslim etmekle sual olundukta hane ma'a bahçeyi mahdûd-ı mezkûrdan müvekkilem merkûm Kirok'un ber-tashih-i mezkûr hisse-i ırsiyesini müvekkileme izafetle bana red ve teslime mezbûre Eskohab'a tenbih olunmak bi'l vekale muradımdır deyu da'va ettikte mezbure Eskohaba dâhi cevabında hane ma'a bahçe-i mahdûd-ı mezkûreye vâziatü'l-yed ikrâr idüp ancak hane-i mahdûd-ı mezkûrenin arsasını iş bu yedimde mevcut bin iki yüz seksen dört senesi şehr-i Rebi'ü-l ahîrinin yirmi dokuzuncu günü tarihle muvarrih ol tarihte medine-i mezbure naibi bulunan faziletli Yunus Mustafa Efendi'nin imza ve hatmini hâvi bir kıt'a hüccet-i şer'iyye natık olduğu üzere anifü'l beyan Ermeni Mahallesi mütemekkinlerinden teba-i Devlet-i müşarun ileyhanın milleti merkumesinden müteveffa babası oğlu Kirkor Ağa veled babası Matos veled Esteban'dan kendi malımdan beş bin dört yüz kuruşu semeni medfu' ve makbuza mukabelesinde iştirâ ve üzerinde mevcut ve müsfiratına sen dâhi kezalik kendi malım ile binâ ve inşa etmemle yedimde müstakilen mal ve mülküm olduğu gibi tarih-i ilamdan on bir sene mukaddem bâ irade-i seniyye defter-i hâkânî canîb-i behiyyesinden icrâ buyrulan bu yoklama esnasında hane ma'a bahçe-i mahdûd-ı mezkûr müstakilen uhdeme (...) iş bu tapu koçanı dâhi 'itâ etmişti deyu me'elleri takririne muvâfık hüccet ve tapuyu mezkûru ibraz ile bâ'de-l def' ve'l inkâr def'a-i mezbure Eskohab'tan ber-minval-i muharrer def'i müddeasına ve mazmun hüccet-i mezkûreyi her biri usûl-i mevzuhasına tatbiken evvelâ bâ varaka-i mesture sâkin oldukları anifü'l beyan Ermeni Mahallesi ruhban ve muhtar ve (silik) azalarından babası Oseb veled Edam veled Edam ve Enuik veled Bedrohi veled

Bedrohi ve Semoyel veled Karabet veled Semoyel ve Ecirban Agop veled Ecirban veled Agop nâm mezkûrun sırren ve ba'dehü mezkûrun merkûmun ile Nefoscus veled Harar veled Edam ve Ednan veled Ertan veled Manof nam kimesnelerden bi'l müvâcehe alenen lede't-tezkiye makbulü-ş şehade eyledikleri ihbâr ve iş'ar olunan Teba-i Devlet-i Âliyye'nin kezalik Ermeni milletinden Kazari veled Haçatur veled Begos ve Kiyorci veled Begos veled Manok veled Esteban nam kimesneler li ecli-ş şehade meclis-i makud-ı mezkûrda hazıran olup eserü'l istişhâd fi-l hakîka hane-i mahdûd-ı mezkurenin arsası iş bu müdde-ye-i 'aliye Eskohaba salifüz-zıkr Ermeni Mahallesi mütemekkinlerinden ve Teba-i Devlet-i müşarun ileyhanın milleti merkumesinden müteveffa baba oğlu Kirkor Ağa veled babası Mahos veled Estebandan kendi malından beş bin dört yüz kuruşu semeni medfu ve makbuza mukabelesinde istirdat üzerinde mevcut ve müstened ebniyesini dâhi kezalik kendi malıyla binâ ve inşa etmeye yedinde müstakilen mal ve mülküdür biz bu hususa bu vech üzere bu hususa bu vech üzere şahitleriz ve şehadet dâhi ederiz deyu her biri hane ma'a bahçe mahdûd-ı mezkûru mahallinde mârifet-i şer'-ile ledil muayyene tahdid ve era'e ve ta'yin eyledikten sonra bi'l müvâcehe her biri müttefikü'l lafz ve'l muhzır edâ-i şehadet-i şer'iyye ettiklerinde mûcibince müdde-i vekil merkûm Vasil Efendi müvekkilete izafetle ber-minval-i muharrer davayı mezkuresiyle mezbure Eskohaba bî vech-i şer'-i muarazadan men' olunduğu bâ tescil 'ilâm olundu. Fil yevmi'l sami min Cemâziye-l evvel li sene isna ve selase mie ve elf.

Hüküm:130 Sirap oğlu Vartan veled Serkes veled Makdis Makar mallarının belli bir bedel karşılığında meclis-i mezbura verilmesi ve Pamyol oğlu Kabril veled Hacı Artin'in vekil tayin edilmesi

Fî'l asl Sivas Vilayeti dâhilinde Gökdin Karyesi mütemekkinlerinden olup Canik Sancağı'nda merkez liva bulunan medine-i Samsun'da kâ'in Ermeni Mahallesi'nde li ecli'l ticare mütemekkin şahsı cedide-i şer'iyye de mazbutü'l esâmi kesân muarrefetleriyle ma'ruf Teba-i Devlet-i Âliyye'nin Ermeni milletinden Sirap oğlu Vartan veled Serkes veled Makdis Makar medine-i mezbure mahkeme-i şer'iyyesinde makud-ı huzur-ı şer'-i hatır-ı lazimü't tevkirde mahkeme-i bedayet hukuk azalarından olup meclîs-i mezkûra celb olunan Hacı Hüseyîn zade Yusuf Efendi ve Koca Yorgaki Ağa hazır oldukları halde ikrâr-ı tam ve takrir-i kelâm idüp salifüz-zıkr Gökbîn Karyesi'nin Berber Mahallesi'nde vâki' bâ-tapu müstakilen mutasarrıf olduğum bir taraftan Turan menzili ve bir taraftan Miran ve bir taraftan Karabet havluları ve bir taraftan tarik-i amm ile mahdûd tahtani bir oda ve bir miktar havluyu müştemil bir bab menzil ile yine karye-i mezbûre hududu dâhilinde vâki' bâ-tapu mutasarrıf olduğum

‘inde-l ahâli ve'l ciran malûmul hudud on kıt’a tarlalarımı mahallinde talibi zuhurunda bedeli ve semeni misilleriyle bâ re’yi sahibi ‘arz memuru huzurunda bey’ ferağ ve takrire ve semeni bedellerini ahz u kabza ve makbuzumuzu bana irsâl ve isale hususu mezkûr mütevakkıf olduğu umurun küllisine tarafımdan vekâlet-i amme-i mutlâkâ-i sahiha-i şeriyye ile el haletü hazihi salifüz-zıkr medine-i Sivas mütemekkinlerinden ve yine Devlet-i müşarun ileyhanın Ermeni milletinden Pamyol oğlu Kabril veled Hacı Artin nam kimesneyi kabulüne mevkuf vekil nasb ve ta’yin eyledim dedikte mâ vâka bit taleb ketb olundu. Fî yevmi’l hadi min Cemâziye-l âhir li sene isna ve selase mie ve elf.

Hüküm:131 Osmanlı Kadınlarının İranilerle izdivacının men edilmesi

İran sefareti tarafından bir müddetten beri hâl ve tesviyesi taleb olunan mevadî ma’lûmeye ve onun üzere icrası lâzım gelen muameleye da’ir hariciye sefareti celilesinden vârid olan tezkere-i melfuf muhtıra ile beraber meclîs-i mahsûs vükelada ledi’l karâ’i mevad-ı mezkurenin biri teba-i İraniye ile izdivac eden Osmanlı kadınlardan tevellût eden çocukların askerden mu’afiyeti kıssası Osmanlı kadınların İranilerle izdivacı (silik) mahsûs ile men’ eylediği cihetle şimdi onlardan tevellût eden çocuklar hakkında tamam-ı Devlet-i Âliyye muamelesi icrası lazımeden bulunmasına mebni hükmü nizamla muhafaza ve idamesi için gerek muhakeme-i şer’iyye ve deva’ir-i belediye ile eimme-i mahallat taraflarından teba-i Devlet-i Osmaniyyeden olan bir kadının İran tebasıyla izdivacı hakkında izinname ve ‘ilmuhaber verilmemesine dikkat ve itina olunarak şayet memnu’iyeti vakîhi hilafından hareket edenler olur ise mücazat-ı şedideye düçar olacaklarının muhakeme mezkure na’ibleriyle deva’ir-i belediye rû’sasına daim mahallat katiyen tenbih-i tebliğiyle bâ’de izin hilâf-ı memnuniyet bu mesellü münakehat vuku’a getirilmemesi esbabını istihsali tezkir kılınmış ve taraf-ı valayı hazreti feteva penahi ile nezaret-i müşarun ileyhaya mâ’lûmat verilmiş olduğu beyan-ı alisiyle ifayı mukteza bâ tezkere’i samiye sadarat penahi emir ve beyan buyrulmak keyfiyet tamamen vilâyet ile müstakil tasarruflara bildirilmiş olmağın oraca da ber müceb-i karar ifayı muameleye himmet ve aksi hâl vuku’una meydan verilmemesine itina ve dikkat buyrulması siyakında

Samsun Mahkeme-i Şer’iyye riyaseti alisine

Faziletli Efendim hazretleri

Dâhiliye nezaret-i celilesinin şeref vârid olup sûret-i münifesi bâlâyâ nakil edilen dört Şubat bin üç yüz tarih ve yüz yirmi üç umum numrolu tahrirat aliyesi mücibince Osmanlı

kadınlarının İran teb'asıyla izdivacı katiyen memnu' olmakla o mesellü izdivaclar hakkında zinhar izinname ve 'ilmuhaber verilmeyerek hilâf-ı münakehat vukuihi getirilmemesi esbabının istihsali hususuna hemem aliyeleri derkar buyrulmak bâbında emir ve irade efendim hazretlerininindir. 5 Mart 1301.Gurre cemâziye-1 âhir 1302

Hüküm:132 Aişe Hatun'un Oğlu Ali'nin nafakasını istemesi bunun kendisine verilmemesi

Medine-i Samsunda kâ'in Kal'e Mahallesi sakinelerinden ve zat-ı zeyl-i hüccette muharrerü'l esâmi müslimin tarifleriyle muarrefe Aişe ibnet-i Mehmed medine-i mezbure mahkeme-i şeriyesinde makud-ı huzur-ı şer'-ide ikrâr-ı tam ve takrir-i kelâm idüp mahalle-i mezbure ahalisinden zevç-i dâhilim ga'ib ani'l meclîs Mahmûd bin Abdullah'ın feraşından hâsıl bunden mütevellit hâlâ bî minne'l hizane hicr ve terbiyemde olan iş bu hazır bi'l meclîs sulbi sagir oğlu Ali'yi bilâ nafaka ve bilâ münzika bırakıp kahvehanede sâkin olmakla sagir mezbûr Mehmed'e mezkûr kahvehaneye azimetine bezr kabz-ı nafakadan bir sene irsâl etmediğinden sagir mezbûr nafakaya eşed ihtiyac ile muhtaç olmakla zevcem ga'ib merkûm Mahmûd üzerine kibel-i şer'-iden kadr-ı kifaye meblâğ farz ve mukırr olması matlubumdur

Sayfa:35

Dedikte hâkim mevki sadr-ı kitâb tub'î leh ve hüsnü me'ab Efendimiz dâhi sagir mezbûr Ali'ye zevc-i ga'ib merkûm Mahmûd üzerine iş bu tarih-i hüccetten beher şehir elli kuruşa nafaka dâhi ve takrir buyurup meblâğ-ı mezkûru sagir mezbûr Ali'nin nafaka ve kisvesine harc ve sarfa ve ledil iktizasına (silik) ve 'inde-l hıfz zevci ga'ib merkûm Mahmûd'a rücu'a mezbure Aişe Hatun'a izin verilmeğin mâ vâka bî-t taleb ketb olundu. Fî yevmi'l hadi min Cemâziye-1 âhir li sene isna ve selase mie ve elf

Hüküm:133 Usta Ahmed bin Abdullah'ın kendisine ait olan tarlayı bedeli karşılığında Fatıma Hatun'a vermesi için Mehmed'i vekil tayin etmesi

Hususu ati-l beyanın ketb ve tahriri için savb-ı şer'i'l enverden mezunen irsâl olunan mahkeme-i şer'iyye ketebesinden Hafız İsmail Hakkı Efendi medine-i Samsun kurrâsından Olbas Karyesi ahalisinden kethüdâ oğlu Usta Ahmed nam kimesnenin karye-i mezbûrada vâki' menziline varup ceride-i şer'iyyede muharrerü'l esâmi müslimin huzurlarında akd-i meclîs-i şer'-i âli ettikte mezbûr Usta Ahmed bin Mehmed bin Abdullah meclîs-i makud-ı mezkûrda karye-i mezkûre ahalisinden Ümran oğlu Mehmed bin Ümran mahzarında takrîr-i kelâm ve tabiri anil meram idüp karye-i mezbûra hududu dâhilinde vâki' bir taraftan kendi tahtı

tasarrufumda olan tarla ve etraf-ı sülûsesi Kör oğlu Halil ve Kör oğlu Receb ve Âşık İsmail tarlalarıyla mahdûd beş kil tohum istihab eder arâzi-i miriyeden bir kıt'a tarlayı bâ tapu müstakilen taht-ı tasarrufumda olmakla ben ber-vech-i muharrer bâ-tapu müstakilen mutasarrıf olduğum tarlayı mahdûd-ı mezkûru medine-i Samsun mahallatından Hançerli Mahallesi sâkinlerinden gaibetü ani'l meclîs Çal oğlu Mehmed Ağa kerimesi Fatma ibnete Mehmed nâm hatuna dört bin kuruş bedel-i medfu ve makbuz mukabelesinde ferağ edeceğimden tarlayı mahdûd mezkûru bâ re'yi sahibi 'arz memuru huzurunda gaibe'i mezbure Fatıma Hatûn üzrine ferağ ve tefvîz ve takrir ve teslime ve mu'amelatı lazımesini icraya ve hususu mezkûr mütevakkıf olduğu umurun küllisine tarafımdan vekâleti amme-i mutlâkâ-i sahiha-i şer'iyye mezbûr Mehmed'i vekil ve na'ib-i menab ta'yin eyledim dedikte mezbûr Mehmed dâhi vekâleti mezkûreyi kabûl ve hizmet-i lazımesini kemayenbağı edaya taahhüt ve iltizam eyledim dediğini katib mûmâileyh mahallinde ketb ve tahrir ve meclîs-i şer'e gelip âlâ vukuihi inhâ ve takrir etmekle mâ vâka bî-t taleb ketb olundu. Fî 3 Cemâziye-l âhir 1302

Hüküm:134 Yorgi veled Haristo'nun verasetinin taksimi ve oğlu Haristo'nun vekil tayin edilmesi

Hususu atıl beyanın mahallinde ketb ve tahriri için taraf-ı şer'-iden mezunen irsâl olunan mahkeme-i şer'iyye ketebesinden Hafız İsmail Hakkı Efendi Medine-i Samsun mahallatından Said Bey Mahallesi'nde vâki' Boyacı oğlu Penayut'un menziline varup cedide-i şer'iyye de isimleri mestûr keşan huzurlarında akd-i meclîs-i şer'-i hatır ettikte fil asl Canik Sancağı'na muzaf (...) Kasabası'nda vâki' Yalı Mahallesi'nde vâki' mütemekkinlerinden iken bundan akdem fevt olan Teba-i Devlet-i Âliyye'nin Rum milletinden Boyacı babası Yorgi veled Haristo'nun veraseti zevce-i metrukesi Rode binti Hacı Edni'ye ve sulbiye kebir oğulları Haristo ve Penayut ve Simon ve sulbiye-i kebir kızları harsi ve Anasta'ya münhasıra ve bertashih-i mesele-i mirasları bî hükmü'l feraiz altmış dört sehimden olup sehham-ı mezbureden sekiz sehim zevce-i merkumeye ve on dörder sehimden ceman kırk iki sehim binnun merkumuna ve yedişer sehimden on dört sehim (silik) merkumatana isabeti bi'l ihbâr 'inde-l şer'-i-l enver zâhir olduktan sonra verese-i merkumundan şahsı muarrefe zevce-i merkumede ve bintan merkumetan Haris ve Anasta ile ibnan merkuman Penayut ve Simon'a her biri meclîs-i makud-ı mezkûrda ibni kebir merkûm Haristo mahzarında takrîr-i kelâm ve tabiri anil meram idüp salifü-z zikr (...) Kasabası mahallatından mezkûr Yalı Mahallesi'nde vâki' bir taraftan Nikola menzili ve iki taraftan babası oğlu Kapudan hare ve vasil oğlu arsaları ve taraf-ı rabi' tarik-i amm ile mahdûd bir kıt'a münharif menzil arsası murisimiz müteveffa-yı merkûmun

sağlığında ile'l fevt müstakilen tahtı temlikinde olup bâ'de fevte ber-tashih-i mezkûr cümlemize mevrus olmağın biz ber-vech-i muharrer arsayı mezkurada olan hisselerimizi mahallinde talibi zuhurunda semeni misliyle ahâra bey' ve takrir ve teslime ve semeni ahzu kabza ve makbuzundan murisimiz müteveffa-yı merkûmun duyun-u müsbetesi zuhûr eder ise edâya ve fazla kalır ise bizlere irsâl ve isale hususu mezkûr mütevakkıf olduğu umurun küllisine tarafımdan merkûm Haristo'yu vekâleti amme-i mutlâkâ-i sahiha-i şer'iyye ile vekil nasb ve ta'yin eyledik dediklerinde ol dâhi vekâleti merkumeyi kabûl ve hizmet-i lazımesini kemayenbağı edaya taahhüt ve iltizam eyledim dedikte mâ vâka bî-t taleb ketb olundu. Fî yevmi'l hamis min Cemâziye-l âhir li sene isna ve selase mie ve elf

Hüküm:135 Zübeyde Hatun'un Tımar oğlu Şükrü Efendi'nin verasetinden alacağının Nuri Efendi tarafından Aziz Efendi'ye verilmesine şahitler huzurunda karar verilmesi

Canik Sancağı'nda merkez liva bulunan Medine-i Samsunda kâ'in Kal'e Mahallesi ahalisinden olup bundan akdem vefat eden Tımâr oğlu Şükrü Efendi ibni Hasan Ağa ibni Ali'nin veraseti li ebeveyn kızkarındaşı Zübeyde Hatûn ile li ebeveyn emmizadeleri Nuri ve Mehmed ibni Hacı Mustafa ve diğer emmizadeleri Ali Ağa ve Nafiz Efendi ibni Ahmed Ağa ve yine diğer emmizadesi Mehmed Bey ibni Emrullah Efendi'ye münhasıra olduğu bi'l ihbâr inde-l şer'-i-l enver zâhir ve mütehakkık olduktan sonra tereke-i müteveffa-yı mezbûreden ber vech-i ati alacak iddaa eden zat-ı tarif-i şer'-i ile muarrefe ehud mezbûra Zübeyde Hatûn ibnü'l-müteveffa Hasan Ağa tarafından zikr-i ati hususu taleb ve da'vayı ve ahz u kabza ve makbuzunu kendüye teslime ve hususu mezkûr mütevakkıf olduğu umurun küllisine vekil müseccel şer'isi Hançerli Mahallesi ahalisinden Aziz Efendi ibni İdris Ağa medine-i mezbure mahkeme-i şe'iyyesinde makud-ı huzur-ı şer'-ide tereke-i müteveffa-yı merkume bi'l verase vâziatü'l-yed bî tenbihi-ş şer'-i müttetikü'l emir merkûmden Nuri ibnü'l-mezbûr Hacı Mustafa müvâcehesinde bi'l vekale üzerine da'va ve takrir-i kelâm idüp müvekkilem mezbure Zübeyde Hatun'un arâzi ve eşya bedelinden iş bu yedimde mevcut seneyi rumiyeden bin iki yüz doksan dokuz senesi şubatının birinci günü tarihiyle müvarrih ve müteveffa-yı merkûmun mührüyle memhûr bir kıt'a damgalı deyn senedi natık olduğu üzere cihet-i merkumeden sekiz bin kuruş alacak hakkı olup müteveffa-yı merkûm Şükrü Efendi meblâğı mezburu müvekkilem mezbureye kıbelil edâ ve'l ifa vefat etmekle şimdi meblağı mezbûrun bin kuruşu müteveffa-yı merkûmun terekesinden olmak üzere müvekkilem mezbureye izafetle bana edâ ve teslime merkûm Nuri'ye kıbel-i şer'-iden tenbih olunmak bi'l vekale muradımdır deyu da'va ettikte merkûm Nuri dâhi cevabında tereke-i müteveffa-yı merkûma bi'l verase vâziatü'l-yed ikrâr

lâkin müdde-i vekil merkûm Aziz Efendi'nin ber-vech-i muharrer bi'l vekale mâ'ada müdde'asını bâ'de-l inkâr ancak müdde-i vekil mezbûrun iş bu era'e ve ibraz eylediği senet mezkûrun tanzimi tarihinde murisim müteveffa-yı merkûm Şükrü Efendi marazı halinde olmakla senet mezkûr sahih-i ve muteber olmaz deyu müteveffa-yı merkûmun marazı mevtin ve da'va ve müdde-i vekil merkûm Aziz Efendi dâhi müvekkilesine izafetle müteveffa-yı merkûmun hâl sıhhatini her biri bi'l asale ve bi'l vekale da'va ettiklerinde ketb-i tefhimine muteberede maraz-ı mevt sebebiyle hücceti seniyyesi hâsıl olsa hüccet-i seniyyesi edâ olduğu mestûr ve muayyen olduğu cihetle müdde-i vekil merkûm Aziz Efendi'den ber-vech-i muharrer bi'l vekale müdde'asına mutabık beyyine talep olundukta her biri usûl-ü mevzu'asına tatbiken evvela bâ varaka-i mesture sâkin oldukları maru'z-zikr Kal'e Mahallesi imam ve muhtarı ve ihtiyar-ı meclîs azalarından Abdülhalim Efendi ibni Sadullah Efendi bin Abdullah ve Ahmed Ağa bin Hasan bin Ebubekir ve Hüseyîn Efendi ibni Hacı Abdürrâhman bin Abdullah ve Hüseyîn oğlu ve damadı Mustafa Efendi bin Mustafa bin Abdullah ile Said Bey Mahallesi imamı ve muhtar ve ihtiyar meclîs azalarından Hasan Efendi ibni Hacı Emin Efendi ibni Mehmed ve Osman Efendi ibni Ahmed bin Abdullah ve Ali Osman Efendi ibni Mustafa bin Ali ve Mehmed Ağa ibni Salih bin Abdullah nâm mezkûrdan sırren ve ba'dehü mezkûrun merkûmun ile Hacı Feyzullah Efendi ibni Hıdır bin Mehmed ve Mustafa re'is bin Ali bin Abdullah nam kimesnelerden bi'l müvâcehe alenen lede't-tezkiye adl ve makbulüş şehade idükleri ihbâr ve iş'ar olunan maru'l beyan Kal'e Mahallesi'nden Tahir Efendi ibni İbrâhim bin Abdullah ile zikrolunan Said Bey Mahallesi ahalisinden Abdülhalim Efendi bin Sadullah Efendi bin Abdullah nam kimesneler müttefikü'l lafz ve'l mukırr şeadetleriyle bi'l müvâcehe ber nehci şer'i-l ispat müvekkile-i mezbure Zübeyde Hatun'a yemin verilmeğın mûcibince meblâğı mezbûr sekiz bin kuruş müteveffa-yı merkûmun tereke-i vafiyesinden olmak üzere müvekkileye ahzına müdde-i vekil merkûm Aziz Efendi'ye edâ ve teslime merkûm Nuri'ye tenbih olunduğu bî-t tescil 'ilâm olundu. 8 Cemâziye-l âhir 1302

Sayfa:36

Hüküm:136 Emine Hatun'un kendisine kalan yerleri murisi Âşık Süleyman Ağa'dan istemesi ve Şerif Efendi'nin bunu kabul etmemesi

Canik Sancağı'nda merkez liva bulunan medine-i Samsun'da kâ'in Said Bey Mahallesi sâkinlerinden zat-ı tarif-i şer'-i ile muarrefe Emine ibnet-i Kırmımlı Ali Efendi nâm hatûn tarafından zikr-i ati hususu talep ve da'va ve ahz u kabza ve kendüye ve teslim ve hususu mezkûr mütevakkıf olduğu umurun küllisine vekil müseccel şer'isi hâlâ zevci Mehmed Efendi

ibni Ömer Ağa medine-i mezbure mahkeme-i şer'isinde makud-ı huzur-ı şer'-ide mahalle-i mezbûre ahalisinden müteveffa Âşık Süleyman oğlu Şerîf Efendi ibni Süleyman Efendi müvâcehesinde bi'l vekale üzerine da'va ve takrir-i kelâm idüp müvekkilem mezburenin zevci ve mezbûr Şerîf Efendi'nin murisi ve babası müteveffa-yı merkûm Âşık Süleyman Ağa ibni Mustafa bin Süleyman'ın hayatında bâ tapu müstakilen mülk ve hakkı olan anifü-z-zikr Said Bey Mahallesi'nde vâki' iki taraftan Gökçe oğlu Ali Efendi'nin hane ve arsası ve bir taraftan tarik-i has ve bir taraftan tarik-i amm ile mahdûd fevkânî iki oda ve bir kiler ve tahtani bir odayı müştemil bir bab menzilden bi'l ifraz kırk dört zirâ' mahallini yani bir taraftan Gökçe oğlu Ali Efendi menzili ve bir taraftan müteveffa-yı merkûm Âşık Süleyman hanesi ve bir taraftan tarik-i has ve bir taraftan tarik-i amm ile mahdûd tahtani bir odayı müştemil bir bab menzili iş bu yedimde mevcut bin iki yüz doksan yedi senesi Martının yirmi sekizinci günü tarihiyle muvarrih canîb-i defter-i hâkânîde mevrut ve memhûr bir kıt'a tapu koçanı natık olduğu üzere müvekkilem zevcem mezbure Emine kadın zevci evveli müteveffa-yı merkûm Âşık Süleyman ağadan kendi malından üç bin kuruş semeni medfu' ve makbuzu mukabelesinde iştirâ etmekle yedinde şira'en malı ve mülkü (...) hane-i müfreze-i mahdûd-ı mezkûreye mezbûr Şerîf Efendi bu esnada fuzûlî ve bî gayrı hâk müdâhale eder olmakla su'âl olunup ber-vech-i muharrer müdahalesinin men'i bi'l vekale matlubumdur deyu dava ettikte mezbûr Şerîf Efendi cevabında fil hakika murisi ve babası müteveffa-yı merkûm Âşık Süleyman Ağa menzili müfreze-i mahdude-i mezkûreyi meblâğ-ı mezbûr üç bin kuruş semeni mukabelesinde müdde-i vekil merkûmun müvekkilesi mezbure Emine kadına bey' eylediğini ikrâr idüp ancak murisim babam müteveffa-yı merkûm bey'i mezkûru maraz-ı mevt halinde olmakla bey'i mezkûr sahih ve mukırr olmaz deyu sûret-i def'de müteveffa-yı merkûmun maraz-ı mevtini da'va ve müdde-i vekil mezbûr Mehmed Efendi dâhi müvekkilesine izafetle müteveffa-yı merkûmun hâl sıhhatini her biri bi'l asale ve bi'l vekale da'va ettiklerinde ketb-i tefhimde merkûmun sebebiyle hüccet-i beyyinesi cem' olsa sıhhati beyi'esi (...) olduğu mestûr ve mütebeyyin olduğu cihetle vekil merkûm Mehmed Efendi'den ber-minval-i muharrer bi'l vekale müddeasına mutabık beyyine talep olundukta her biri usûl-i mevzu'asına tatbiken evvela bâ varaka-i mesture sâkin oldukları maru-z-zikr Said Bey Mahallesi imam ve muhtar ve ihtiyar meclîs azalarından Hasan Efendi bin Hacı Emin Efendi ibni Mehmed ve Osman Efendi ibni Ahmed bin Abdullah ve Ali Osman Efendi ibni Mustafa ibni Salih ve Hacı Feyzullah Efendi ibni Hıdır bin Mehmed nâm mezkûrun sırren ve bâ'dehu mezkûrun merkûmun ile Hüseyîn Ağa ibni Ahmed bin Abdullah ve Ahmed Efendi ibni Hacı Mustafa bin Ahmed'den bi'l müvâcehe alenen lede't-tezkiye adl ve makbulü'l menam idükleri ihbâr ve iş'ar olunan 'udul-i rical-i müsliminden Hacı Yahya oğlu Abdullah

Efendi ibni El-Hâc Yahya bin Mustafa ve Mehmed Çavuş bin Salih bin Abdullah nam kimesneler müttetikü'l lafz ve'l mukırr şehadetleriyle bi'l müvâcehe ber nehci şer'-i ispat etmeğin mûcibince mezbûr Şerif Efendi davayı mezkuresiyle müdde-i vekil merkûm Efendi müvekkilesine izafetle bî vech-i şe'i mu'arazadan men' olunduğu bî't tescil' ilâm olundu. Fi'l yevmi'l samın min şehri Cemâziye-l âhir li sene isna ve selase mie ve elf

Hüküm:137 Şakire Hanım'ın Hasan Reisten bin beş yüz bir kuruş mihirini istemesi

Maruz da'ileridir ki

Fi'l asl Trabzon vilayetinin mukırrı olan Medine-i Trabzon mahallatından Kabak Mahallesi sakinelerinden olup Medine-i Samsun'un Kılıçdede mahallesinde sakine zat-ı tarif-i şer'i ile marife Şakire binti Ali bin Şerîf Medine-i mezbure mahkeme-i şer'iyyesinde ma'kut ve huzur-ı şer'de salifüz zikr Medine-i samsunda misafiretle sâkin kayıkcı esnafından Trabzonlu Hasan Re'is bin Mehmed bin Abdullah müvâcehesinde üzerine da'va ve takrir-i kelâm idüp merkûm Hasan re'is zevc-i dâhilim olup tarih-i ilamdan 9 ay mukaddem beni bayinen tatlik idüp merkûm Hasan Re'is zimmetinde mukırr ve ma'kut 'aleyh olan 1501 kuruş merkûm Hasan Re'isten hâlâ taleb ederim su'âl olunup bana edaya tenbih olunmak matlubumdur deyu bâ'de-l da'va gıbbe-s su'âl merkûm Hasan cevabında müdde'i mezbure Şakire hatûn bin beş yüz bir kuruş mihri mü'eccel tesmiyesiyle zevce-i medhul behası olduğunu ikrâr lâkin müdde'ie-i mezbure Şakire Hatun'u tarih-i merkumede tatlik eylediğini külliye inkâr edilcek müdde'ie'i mezbureden bir minval-i muharrer müdde'asına mutabık beyyine taleb olundukta her biri usûl-i mevzu'asına tatbiken evvela bâ varaka'i mesture anifü'l beyan Kılıçdede mahallesi imamı ve muhtar ve ihtiyar meclîs azalarından Abdülhalim Efendi ibni Abdülkasım bin Abdülhadi ve İlyas Ağa ibni Haydar bin Hasan ve Abdülhalim bin Gaffar bin Mehmed ile Pazar mahallesi imam ve muhtar ve ihtiyarı meclîs azalarından Hacı hafız Şevki Efendi ibni Mehmed bin Abdullah ve Mehmed Hoca oğlu Hacı Hafız İsmail bin Mehmed bin Mustafa ve Hacı İsmail Efendi bin Hacı Ali Efendi bin Mehmed ve berber Hacı İsmail oğlu Hasan Ağa bin Hacı İsmail bin Hasan nâm mezkûrdan sırren ve bâ'dehu mezkure merkume ile Ahmed Efendi ibni Hacı Mustafa bin Abdullahtan bi'l müvâcehe alenen ledi'l tezkiye adl ve makbulü-ş şehade idükleri ihbâr olunan salifü'z-zikr Kılıçdede Mahallesi ahalisinden ve kahveci esnafından Batumlu Osman Ağa ibni Reşit bin Şakir ile zikr-olunan Pazar Mahallesi muhtarı Ahmed Efendi ibni El-Hâc Hasan bin Mustafa nam kimesneler li ecli-ş şehade meclis-i şer'e hazıran olup eserü'l istişhâd fi-l hakîka mezbûr Hasan tarih-i ilamdan dokuz ay

mukaddem zevcesi müddeiye-i mezbure Şakire Hatûn'u bizim huzurumuzda bayinen tatlik eyledi biz bu hususa bu vech üzere şahitleriz şehadet dâhi ederiz deyu her biri müttefikü'l lafz ve'l mukırr bi'l müvâcehe edayı şehadet-i şer'iyye ettiklerinde mûcibince bâ'de-l ispat ve'l hükm meblâğı mezbûr bin beş yüz bir kuruşu müdde-i mezbûra Şakire Hatun'a edâ ve teslime merkûm Hasan'a tenbih olunduğu bî-t tescil 'ilâm olundu. 8 Şabanü'l muazzam 1302

Hüküm:138 Mahkeme-i Şeriyeden izinsiz nikâh edenlerle ilgili yapılacak muamele ve kanunların uygulanmasının izahı

Muhakeme'i şer'iyyeden ale'l usûl izinname almaksızın akd-ı nikâha cür'et eden e'imme hakkında lâzım gelen mu'amele nebayetinden istifar olunması ve izinnamesi akd-i nikâh edenler hakkında mu'amele-i kanuniyenin icrası yirmi üç Cemâziye-l âhir doksan yedi tarihli tezkere'i saniye hükmü iktizasından ise de bu muamele ceza kanunnamesinin hangi maddesine kıyasen icrâ olunmak lâzım gelmeyeceğine da'ir haraset olmaması cihetiyle burasının şurayı devletçe tabiri zammında meclîs-i tetkikatı şer'iyye ifadesiyle yazılan tezkere'i meclîs üzerine şurayı mezkûr Tanzimat dairesinden 'itâ olunan mazbata da mezkûr tezkere'i samiyede izinnamesiz vuku'unda akd-ı icrâ eden imamlar hakkında mu'amele'i kanuniye icrâ olunacağı mutlak olarak muharrer ise de bu madde şurayı devletçe tefsir edilecek mevaddan olmayıp hilâf-ı usûl akd-i icrâ olunduğu halde müdde-i umumiye ihbârı keyfiyetle onun tarafından mahkeme-i muhtelifesi huzurunda ikame'i da'va olunmak ve bunun hangi madde-i kanuniyeye tatbik ve kıyas olunacağı dâhi mahkemece ta'yin edilmek lâzım geleceği (...) ve adliye nezareti celilesine mâ'lûmat verilmiş olduğu beyan-ı alisiyle bab-ı fetevaca dâhi ihtizasının ifası cevaben vârid olan tezkere'i samiye'i sadarat penahide ezber buyrulmaktan nâşi keyfiyetin darsâdet hükkâmı kiramıyla merakiz vilayat ve elviye-i müstakile nüvvab-ı şer'iyyesine tahsisi tebliğ ve iş'arı meclîs-i mezkûrdan ifade olunarak icâb-ı icrâ edilmiş olmakla ol vechile ifayı muameleye himmet ve sûret-i iş'ar-ı saminin muhallelfatı nüvvabiyesi de beyan ve ezberine mübaderet buyrulması siyakında şakka'i hüccet terkim olundu. 17 Rebi'ü-l ahîr 1302 ve 22 Kanûn-i sani 1300

Canik Sancağı niyâbet-i şer'iyyesine

Faziletli Efendim

Sûret-i bâlâ da muharrer emirname'i âli Cenâb-ı meşihat penahinin hükkâm-ı münifesine tevfiken ifayı muameleye himmet ve dâhili mevada bulunan nüvvab-ı kiramdan tebliği keyfiyet buyrulması siyakında terkim ile ibtidar kılındı. 14 cemâziye-l evvel 1302 ve 17 Şubat 1300

Hüküm:139 Satılan hayvanattan alınan rusum'un istenmesiyle ilgili

Mahkeme-i şer'iyye marifetiyle tahrir olunan terekelerden satılan hayvanattan mahkemece alınan rüsûm-ı kismetten başka rüsümü İhsaniye taleb eylemekte olduğundan bahisle şiyak kazası niyabetinden meb'us tahrirat ve meclis-i idare'i emval-i eytam ile meclis-i tetkikat-ı şer'iyyeden verilen iki kıt'a müzekkerenin leffiyile yazılan tezkere'i mahal üzerine maliye nezareti celilesiyle bi'l muhabere ceryan eden müzakeratı mütezemmin şurayı devlet Tanzimat dairesinden kaleme alınan mazbata müte'alasından müsteban olduğu vechile terekelerde bi'l müzayede satılan hayvanatın ihtisab-ı resminden istisnasına da'ir haraset-i nizamiye olmasıyla bunlardan resim-i mezkûrun ahzı zararı olup şu kadar ki bu resmin kassam defterlerine idhali ibnamin mağduriyetini müceb olacağından beytü-l mâl kassamlığını ceryan eden muameleye tevfikeyen zikrolunan resmin terekelerden mârifet-i şer'-ile satılan hayvanatı iştira edenlerden hükkâm-ı şer'e ezbarını ve bi'l cümle vilayat ile idare'i müstakilede bulunan mutasarrıflıklara tebliğin dâhi dâhiliye nezaret-i celilesine bildirilmiş olduğu muşa'ar cevaben vürud eden tezkere-i samiye-i sadarat penahi melfufu mazbata-i mezkure suretiyle meclis-i tetkikatı şer'iyyece ledil müte'âlâ sûret-i iş'arı saminin derciyle bâ'dema terekelerden bi'l müzayede satılan hayvanat için mahkeme-i şer'iyyeden rüsûm ihtisab verilmemesi ve defteri kassam ihtisab resmî idhal olunmaması hakkında hükkâm-ı şer'-i şerîf tashihen tebligat icrası ifade olunarak dersaâdet hükkâm-ı kiramıyla merakiz vilayat ve elviye-i müstakile nüvvab-ı şer'iyyesine tebliği keyfiyet edilmiş olmakla badema ol vecihle ifayı muameleye himmet ve mülhakat-ı nevahide beyan-ı karara mübaderet buyrulması siyakında şakka-i mecel terkim kılındı. 17 Rebi'ü-l ahîr 1313 22 Kanûn-i sani 1300

Canik Sancağı Nebayet-i Şer'iyyesine

Faiziletlü Efendim

Sûret-i bâlâda muharrer emirname-i âliye-i Cenâb-ı meşihat penahinin ahkâm-ı münifesine tevfikeyen ifayı mu'ameleye himmet ve dâhili livada bulunan nüvvab-ı kirama da tebliği keyfiyet buyrulması siyakında terkim-i vesika ibtidar kılındı. 14 Cemâziye-l evvel 1302 ve 17 Şubat 1300

Sayfa:37

Hüküm:140 İsmail Efendi'nin kendi malını hibe etmesi için Begos veled Ohannes'in vekil tayin edilmesi

Husus-ı âti'l-beyanın mahallinde ketb ve tahriri için ve savb-ı şer'-i'l-enverden me'zunen irsal olunan kâtibe mahkeme-i (kesik) İsmail Hakkı Efendi medine-i Samsun'da kâin Ermeni Mahallesi'nde vaki' Trabzonu (...) mütemekkini olduğu menziline varıp adide-i şer'iyyede mesturü'l-esami kesen huzurlarında akd-i meclis-i şer'-i hatır ettikte mahalle-i mezbûre mütemekkinelerinden ve Teba-i Devlet-i Âliyye'nin Ermeni Katolik milleti nisvanından olup şahsı kezalik ceride-i şer'iyyede mazbutu'l-esami sakın ta'rifleriyle muarrefe Kaba sakal olup hâkim zevcesi (...) binti Endon veled Ekam meclis-i makud-ı mezkûrda mahalle-i mezbûre mütemekkinlerinden ve teba-i müşarun ileyhanın millet-i merkumesinden ve dava vekillerinden (...) zevcesi ma'rifet-i eşhası Kadıno binti Mefrodiç mahzarında bi-l vekale ikrar-ı tam ve takrir-i kelam edip mahalle-i mezbûrede kâin iki taraftan müteveffa (...) mefrusesi arsası ve bir taraftan Katolik kilisesi ve taraf-ı rabi' tarik-i amm ile mahdud ve fevkani iki oda ve mikdar bahçeyi müstemil müstekile-i mutasarrıf olduğum bir bab menzilimi amme-i müstemilatıyla merkume Kadınoya memuru huzurunda hibe-i sahiha-i şer'îya ile hibe ve temlik ve ba'de'l-tahliye teslime ve husus-ı mezkûr mütevakıf olduğu umurun küllisine işbu hazır bi'l-meclis merkûm Kadıno'nun zevc-i olup Teba-i Devlet-i Âliyye'nin millet-i merkumesinden ve dava vekillerinden merkûm Begos veled Ohannes vekâlet-i amme-i mutlaka-i sahiha-i şer'îyye ile vekil ve nasb ve tayin eyledim dedikte ol dahi vekâlet-i merkumeyi kabul ve hizmet-i lazımesini kemâyenbağı edaya ta'ahhüd ve iltizam eyledim dedikte mâ vaka bi't-talep ketb olundu. Fi'l-yevmi'l-rabi' min Cemaziyelahir sene isna ve selase mie ve elf.

Hüküm:141 Esme Hanım'ın kendisine kalan yerleri belli bir meblağ karşılığında satması için Hafız Kâşif Efendi ibn Ağa'yı vekil tayin etmesi

Husus-ı âti'l-beyanın mahallinde ketb ve tahriri için savb-ı şer'-i enverden me'zunen irsal olunan katib-i mahkeme Mehmed Emin Efendi ibn Osman Efendi Canik Sancağı'nda merkez liva bulunan medine-i Samsun'da ka'in Bazar Mahallesi'nde vaki' telgraf müdürü Beha Efendi'nin müte'ciren sakın olduğu hanesine varıp ceride-i şer'iyyede mesturu'l-esami müslimin huzurlarında akd-i meclis-i şer'-i âli ettikte mumailayhaya efendinin validesi olup zat-ı kezalik ceride-i şer'-iyyede mazbutu'l-esami müslimin ta'rifleriyle muarrefe olan Esme hanım ibnete Ali Efendi meclis-i makud-ı mezkûrda ikrar-ı tam ve ta'bir-i ani'l-meram edip medine-i mezbûreye muzaf Bafra Kasabası mahallatından Rıza Mahallesi'nde vaki' bir taraftan Sofu Bekir oğlu Mehmed Ağa ve bir taraftan Hafız Mehmed Efendi haneleri ve bir taraftan Cemal oğlu arsası ve bir taraftan tarik-i amm ile mahdud fevkani ve tahtani dört bab oda ve

bahçeyi müştemil bir bab menzilde olan nısıf hisse-i şayi 'amı salifü'z-zıkr medine-i Samsun'da kâin Hançerli Mahallesi ahalisinden mekremetlü Mehmed Azmi Efendi ibn El-Hac Raşid Efendi bundan akdem şiraya talip ve semenini olmak üzere yetmiş aded lira-yı Osmani bana eda ve teslim etmişti şimdi semen-i mezkûr mukabelesinde zikrolunan hane ma'a bahçe mahdude-i mezkureyi mumaileyh Azmi Efendi'ye mahallinde memuru huzurunda bey' ve takrire hususa mezkûr mütevakkıf olduğu umurun küllisine tarafımdan anifü'l-beyan Bafra Kasabası'nda kâin Çilehane Mahallesi ahalisinden ve mahkeme-i bedayet ketebesinden Hafız Kâşif Efendi ibn Ali Ağa vekâlet-i amme-i mutlaka-i sahiha-i şer'iyye ile kabulüne mevkupe vekil ve na'ib-i menab nasb ve tayin eyledim dedikde mâ vaka bi't-talep ketb olundu. Fi'l-yevmi'l-samin min Cemaziyelahir sene isna ve selase mie ve elf

Hüküm:142 Yetim mallarının bazılarının Eytam Sandıklarında kalması bazılarının da mahalli mal müdürlerinin zimmetine geçmesi ve bunların istenmesi

Taşra Eytam Sandıkları'nın nizamı da'iresinde ceryan mu'amelatına ve müdürlerinin erbab-ı ehliyet ve emniyetten olmalarına hükkam-ı şer'inin âdem nefiye ve Eytam Sandığı emval eytam müdüriyeti zimmetinde kalarak ve bazılarıda mahalli mal memurlarının zimmetlerine geçerek hukuk-ı eytam zayi' olmakta idüğü vilayet-i maliye müfettişleri canibinden peyderpey iş'ar ve taşra emval eytamının muhasebatı dahi divân-ı muhasebattan mütemadiyen talep ve istifsar eylediğimde bulunmuş ve fi'l-hakika nizam-ı mahsusun tayin ettiği üzere ve taşra eytam müdürlerinin iki sene de (...) müddeti beş seneyi tecavüz eden edanatın cedid ve kefalatın servet ve kudretleri bihakki'l-haremi ve teftiş (...) hukuk-ı eytama sebebiyet verilmekte (silik) anlaşılıp sal cetvellerinin vaktiyle gönderilmemesi dahi bunu mü'yed ahvalinden görülmüş olduğuna ve bu mesellü halane nazar-ı bi kaydı ile bakılamayıp badilerinin bi't-tahkik mes'uliyeti cihetine kezalik ceryan idüğüne binaen emval eytamın sal (...) seri 'an ve müntezen ru'yet olunarak melfuf (...) vechile cetvellerinin bi't-tanzim iş bu gelecek martın gayetine kadar sehham hal ve irsal edilmenin ve eytam müdürlerinden müddet memuriyetleri iki seneyi mütecaviz etmiş olanların bir ka'ide muhasebeleri ru'yet ve yedlerine nizam-ı mahsusun on altıncı maddesine tatbiken sıfat-ı matlubesi ha'iz münasibleri bi'l-intihab tayin olunarak zamanı mürur eden edanatın dahi tecdid ve devr-i şer'iyyelerinin icrasıyla hüccetleri tanzime ve eytam sandığı olmayan mahallerde nizamına tevfikeyn eytam sandıkları tesisleriyle bunların küşadını tehir eden esbabın ve bu yolda icra kılınan mu'amelat neticesinin mevzuhan ezber ve eytam müdürleriyle (silik) hususlarının mülhakat-ı nüvvabına dahi tebliğ olunmak üzere ta'mimen vilayet ve elviye'i müştekile merkezleri nüvvâb-ı kiramına tevcih ve

iş'arı ve bu babda muzaheret ve teshilat-ı lazımenin kemayenbağı ifası hususunun dahi bi'l-umum belat-ı izam ve müstakil olan mutasarrıfeyn-i kirama tavsiyesi zamanında Dâhiliye Nezaret-i celilesine tebliğ-i keyfiyet olunmasını meclis-i idare-i emval eytamdan ifade edilerek icab-ı icra kılınmış olmakla ber-minval-i muharrer ifayı mu'ameleye himmet olunması siyakında şakka-i meclis-i terkim kılındı

Sayfa: 37

Hüküm:143 Hatice Hanım'ın yerlerini satması için Abdullah Efendi'nin vekil tayin edilmesi

Husus-ı âti'l-beyanın mahallinde ketb ve tahriri için savb-ı şer'-i enverden me'zunen irsal olunan Mehmed Emin Efendi ibn Osman Efendi medine-i Samsun'da kâ'in Kale Mahallesi'nde vaki' Abdullah Bey zade Osman'ın kerimesi Hatice Hanım'ın sakin olduğu menziline varıp akd-i meclis-i şer'-i ali ettikte zat-ı ceride-i şer'iyde mazbutu'l-esami müslimin ta'rifleriyle muarrefe Hatice Hanım ibn Osman Ağa meclis-i makud-ı mezkûrda Said Bey Mahallesi ahalisinden Muvakkat zade Abdullah Efendi ibn Seyit Mustafa Efendi mahzarında bi-l vekale ikrar-ı tam ve ta'bir-i ani'l-meram edip salifü'z-zıkr medine-i Samsun kurrasında Oyukça Karyesi hududu dâhilinde Kurupelid nam mahalde vaki' her biri inde'l-ahali ve'l-ciran ma'lumu'l-hudut Gökçelik vükelamız Dereboğazı ve Belyeri ve Gölayağı ve Taşlı(...) ve Yalıyeri ve Zeytün ve (...) deresi demekle arif cem'an on kıt'a ve Corbul Karyesi hududu dâhilinde vaki' keزالik her biri inde'l-ahali ve'l-ciran ma'lumu'l-hudut on üç kıt'a tarlalar ki min haysü'l-mecmu' yirmi üç kıta tarlalarımı talipleri huzurunda bedel-i misilleriyle berâyı sahib-i arz memur huzurunda ferağ ve takrir ve bedellerin ahz'u kabza ve makbuzunu bana teslime ve husus-ı mezkûr mütevakkıf olduğu umûrun küllisine tarafımdan merkûm Abdullah Efendi'yi vekâlet-i amme-i mutlaka-i sahiha-i şer'iyeye ile vekil ve na'ib-i menab nasb ve tayin eyledim dedikde ol dahi vekâlet-i merkumeyi kabul ve hizmet-i lazımesini kemâyenbağı edaya ta'ahhüd ve iltizam eyledim dediğini katib mumaileyh mahallinde ketb ve tahrir ve ma'an mürsel ümenâ-i şer'-ile meclis-i şer'e gelip âlâ vukuihi inha ve tefhim etmeğın ma vaka bi't-tasdik ketb olundu. 9 Cemaziyelahir 1302

Hüküm:144 Osman'ın verasetinden Deveci oğlu Hacı Mehmed Ağa'nın alacağını istemesi ve Mehmet Ağa'ya teslimi için Hacı Şevki Efendi'ye tenbih olunması

Medine-i Samsunda kâin Hançerli Mahallesi ahalisinden olup bundan akdem vefat eden kara Mustafa oğlu Ahmet bin Mustafa bin Osman'ın verâseti zevce-i menkûha-i metrûkesi

Fatma ibnet-i Kamil ile sulbi sağır oğulları Mehmed ve Ali'ye münhasıra olduğu bi'l ihbar inde- l şer'i-l enver zahir ve mütehakkık olduktan sonra müteveffa-yı merkumun terekesinden ber vech-i âti cihet-i kefaletten alacağı iddia eden anifü'z-zikr Hançerli Mahallesi ahalisinden deveci oğlu Hacı Mehmed Ağa ibn Süleyman medine-i mezbûre mahkeme-i şer'iyesinde makud-ı huzur-ı şer'-ide sağıran mezbûran Mehmed ve Ali'ye li ecli'l-hususa kıbel-i şer'-iden dahi nasb ve tayin olunan Eytam müdürü El-Hac Hafız Şevki Efendi ibn Ahmet muvacehesinde dava ve takrir-i kelam edip müteveffa-yı merkûm Ahmet'in hayatında Ermeni Mahallesi mütemekkinlerinden ve teba-i Devlet-i Âliyye'nin Ermeni milletinden ga'ib ani'l-meclis Kirkor Efendi'ye cihet-i karzdan gayrı ez istifadan olan yedi yüz seksen üç kuruş yirmi para deynine tarafımdan bi'l-emir ve'l-makbul kefalet-i mutlaka-i sahiha-i şer'iiye ile kefil ve hamin olmuştum bina'en aleyh müteveffa-yı merkûm Ahmet vefat ettikte meblağ-ı baki mezkûr yedi yüz seksen üç kuruş yirmi parayı ve ibn merkûm Kirkor Efendi kefaletim (...) iş bu yedimde mevcut bin üç yüz iki senesi şehr-i rebi'ü'l-ahirinin yirmi beşinci günü tarihli ticaret ilâmı natık olduğu üzere tamamen ve kâmilan ahz u kabz etmekle şimdi meblağ-ı baki mezkûru müteveffa-yı merkumun tereke-i vafiyesinden olmak üzere bana eda ve teslime dahi mumaiyleh El-Hac Hafız Şevki Efendi'ye tenbih olunmak muradımdır deyu da'va ettikte dahi mumaiyleh Hafız Şevki Efendi dahi cevabında tereke-i müteveffa-yı merkûm bi'l-vesaye vaziatü'l- yedini ikrar ancak müdde-i merkumun ber-vech-i muharrer müdde'asını inkâr edilcek müdde-i merkûm Hacı Mehmed Ağa dan ber vech-i muharrer müdde'asına mutabık beyyine talep olundukta her biri usul-i mevzu'asına tatbiken evvela bâ-varaka-i mesture sakın oldukları anifü'l-beyan Hançerli Mahallesi imam ve muhtar ve ihtiyar-ı meclis azalarından Hasan Efendi ibn Hasan bin Osman ve Abdullah Efendi ibn Hacı Ali bin Salih Efendi ve Hacı Mehmed Ağa ibn Mehmed bin Abdullah ve Hacı (...) Ağa ibn Osman bin Ali nâm merkebilerden ve İshak Efendi ibn Ahmet bin Mehmed'ten bi'l-muvacehe alenen lede't-tezkiye adl ve makbulü's-şehade idükleri ihbar ve iş'ar olunan salifü'l-beyan Hançerli Mahallesi ahalisinden Bağcıoğlu damadı Süleyman Çavuş bin İbrahim bin Hüseyin ve Sarraçoğlu Mustafa bin Hasan bin Osman nâm kimesneler müttetikü'l-lafz ve mukırr şehadetleriyle bi'l-muvacehe ber nehc-i şer'-i ba'de'l-isbat ve tahlif ve'hüküm mucibince meblağ-ı mezkûr yedi yüz seksen üç buçuk kuruş müteveffa-yı merkûm tereke-i vafiyesinden olmak üzere müdde-i merkûm Hacı Mehmed Ağa'ya eda ve teslim dahi mumaiyleh El-Hac Hafız Şevki Efendi'ye tenbih olunduğu bi't-tescil ilam olundu. Fi'l-yevmi'l-sani min Cemaziyelahir sene isna ve selase mie ve elf

Hüküm:145 Kiryako veled Ragıt'ın mallarını bedeli karşılığında satması için Esfaha veled Hacı Save'nin vekil tayin edilmesi

(Hükmün üzeri çizilidir)

Canik Sancağı'nda merkez liva bulunan medine-i Samsun'a muzaf Bafra Kazası mahallatından Rum Mahallesi mütemekkinlerinden olup medine-i mezburada kâ'in ru'us idaresi memurlarından ve Teba-i Devlet-i Âliyye'nin Rum milleti'nden şahsı cedide-i şer'iyyede mesturu'l esâmi kesân tarifleriyle marûf Cenalibaş oğlu Kiryako veled Ragıt medine-i mezbure mahkeme-i şer'iyyesinde huzur-ı şer'-i hatır-ı lazimü't tevkirde mahkeme-i bedayet hukuk azalarından olup meclîs-i mezkûra celb olunan Kocabaş Yorgaki Ağa veled Kostantin ve mülazım aza Mehmed Tevfik Efendi ibni Süleyman hazır oldukları halde ikrar-ı tam ve takriri kelâm idüp salifü-z zikr Bafra Kazası mahallatından Rum Mahallesi'nde Görmez Sokağı'nda vâka bâ-tapu müstakilen mülk ve hakkım olan bir taraftan Cafhan Sokak ve bir taraftan yürümez oğlu Boriska hanesi ve bir taraftan babası yordan ve bir taraftan tarik-i amm ile mahdûd bir bab menzil ile bir miktar havluyu müştemil bir bab menzil mahallinde talibi zuhurunda bedeli misliyle memuru huzurunda ferağ ve takrire ve bedelini ahz u kabza ve makbuzunu bana irsâl ve isale ve hususu mezkûr mütevakkıf olduğu umurun küllisine tarafımdan el haletü hazihi anifü'l-beyan Bafra'nın Rum Mahallesi'nde mütemekkin ve yine devleti müşarun ileyhanın milleti merkumesinden Hacı Save oğlu Esfaha veled Hacı Save'yi vekâleti ammei mutlâkâ-i sahiha-i şer'iyye ile kabulüne mevkuuf vekil nasb ve ta'yin eyledim dedikte mâ vâka bî-t taleb ketb olundu. Fî yevmi'l rabi' aşer min Cemâziye-l âhir li sene isna ve selase mie ve elf.

Hüküm:146 Rum milletinden Kocabaş oğlu Kiryako veled (.....)'in malının satılması için Save oğlu Anastas ve Hacı Save'nin vekil tayin edilmeleri

Canik Sancağı'nda merkez liva bulunan medine-i Samsun'a muzaf Bafra Kazası mahallatından Rum Mahallesi mütemekkinlerinden olup medine-i mezbure de kâ'in reji idare memurlarından Teba-i Devlet-i Âliyye'nin Rum milletinden şahsı cedide-i esâmi kesân tarifleriyle ma'ruf Çakalbaş oğlu Kiryako veled (...) medine-i mezbure mahkeme-i şer'iyyesinde makud-ı huzur-ı şer'-i hatır-ı lazimü't-tevkirde mahkeme-i bedayet hukuk azalarından olup meclîs-i mezkûra celb olunan ve Kocabaş Yorgaki Ağa veled Kostantin ve mülazım Mehmed Tevfik Efendi ibni Süleyman Efendi hazır oldukları halde ikrâr-ı tam ve takrir-i kelâm idüp salifü'z-zikr Bafra Kazası mahallatından Rum Mahallesi'nde Görmez Sokağı'nda vâki' bâ-tapu müstakilen mülk ve hakkım olan ve bir taraftan Çıkmaz Sokak ve bir

taraftan yürümez oğlu Yorika hanesi ve bir taraftan babası Yordan ve bir taraftan tarik-i amm ile mahdûd bir bab menzil ile bir miktar havluyu müştemil bir bab menzili mahallinde talibi zuhurunda bedeli misliyle me'muru huzurunda ferağ ve takrire ve bedelini ahzu kabza ve makbuzunu bana irsâl ve isale ve hususu mezkûr mütevakkıf olduğu umurun küllisine tarafımdan el-haletü hazihi anifü'l-beyan Bafra'nın Rum Mahallesi'nde mütemekkin ve Teba-i Devlet-i müşarun ileyhanın milleti merkumesinden Hacı Save oğlu Anastas ve Hacı Save'yi vekâleti amme-i mutlâkâ-i sahiha-i şer'iyye ile vekil nasb ve ta'yin eyledim dedikte mâ vâka bî-t taleb ketb olundu. Fî 19 Cemâziye-l âhir 1302

Hüküm:147 İbrahim Ağa'nın maaşının Mehmed Ağa tarafından izni olmadan alınması ve bunun bir kısmının verilip kalan kısmının istenmesi

Canik Sancağı'nda merkez liva bulunan medine-i Samsun'da kâ'in Said Bey Mahallesi'nde sâkin asakir-i redife-i şahane sani taburu mülazım evveli İbrâhim Ağa ibni Ali medine-i mezbure mahkeme-i şer'iyyesinde makud-ı huzur-ı şer'-ide mahalle-i mezburada sâkin tabur mezkûr Kolağası fetevetlü Mehmed Ağa ibni İbrâhim müvâcehesinde üzerine dava ve takrir-i kelâm idüp tarihi ilamdan iki sene mukaddem yani bin iki yüz doksan dokuz senesi Şubat'ın altıncı günü tarihinde ben bî emr-i kumandanı li ecli'l istihbar Çarşambay'a sevk olduğum esnada mûmâileyh Mehmed Ağa tapuyu mezkûr sandığında istihkakım olan doksan dokuz ve üçyüz seneleri maaş ve tayinatıma mahsuben benim asla emir ve havanem olmaksızın bin beş yüz on dokuz kuruş ahz u kabz idüp meblâğı mezkûr bin beş yüz on dokuz kuruştan dört yüz yetmiş beş kuruşunu ga'ib anil meclîs kayınpederim Hüseyîn Ağa'ya ve üç yüz otuz yedi kuruşunu dâhi bana edâ ve teslim idüp bâkî yedi yüz yedi kuruşu hâlâ bana edâ ve teslim etmemekle su'âl olunup meblâğı bâkî mezbûr yedi yüz kuruşu bana edâ ve teslime mûmâileyh Mehmed Ağa'ya tenbih olunmak matlubumdur deyu dava ettikte mûmâileyh Mehmed Ağa dâhi cevabında müdde-i mûmâileyh İbrâhim Ağa'nın tabur mezkûr sandığında olan doksan dokuz ve üç yüz senesi maaş ve tayinatına mahsuben meblâğı mezkûr bin beş yüz on dokuz kuruşu ahz u kabz eylediğini ikrâr lâkin meblâğı mezkûrdan sekiz yüz yetmiş dokuz kuruşunu defa-i sülûsede mûmâileyh İbrâhim Ağa'ya ve dokuz yüz doksan kuruşu dâhi mûmâileyh İbrâhim Ağa'nın emriyle kayınpederi ga'ib anil meclîs Hüseyîn Ağa'ya ki ceman bin sekiz yüz atmış dokuz kuruş edâ ve teslim etmiştim şimdi deynim olan meblâğı mezkûr bin beş yüz on dokuz kuruş bit tenzil bâkî üç yüz otuz yedi kuruşu mûmâileyh İbrâhim Ağa'da alacak hakkım kalmıştır deyu bâ'de-l def' ve'l inkâr dafi mûmâileyh Mehmed Ağa'dan ber-vech-i muharrer def'i müdde'asını ispattan izhar-ı aciz ile bit taleb müdde-i mûmâ-ileyh İbrâhim Ağa'ya bâ'de-

l tahlifi-ş şer'-i mûcibince mûmâileyh Mehmed Ağa ber-minval-i muharrer ziyâde müdde'asıyla müdde-i mûmâileyh İbrâhim Ağa bî vech-i şer'i muarazadan bâ'de-l men' mûmâileyh Mehmed Ağa mukırr ve muterif olduğu meblâğı bâkî yedi yüz yedi kuruşun müdde-i mûmâileyh eliyle ilzam olunduğu bit tescil 'ilâm olundu. F'il yevmil tasi aşer min Cemâziye-l âhir li sene isna ve selase mie ve elf

Hüküm:145 Ahmet Efendi'nin verasetinin paylaşımı için Hasan Efendi'nin vekil tayin edilmesi

Canik Sancağı'na muzaf Çarşamba Kazası mahallatından Orta Mahallesi sakinledinden olup bundan akdem vefat Hacı Mehmed Ağa biraderi demekle marûf Ahmed Efendi ibni El-Hâc Salih bin Abdullah'ın veraseti salifü'z-zikr Orta Mahalle'de sâkin ve sakineler zevce-i menkuha-i metrukesi Havva Hatûn ibnete Hacı Ali Efendi ve sulbi kebir oğlu Nuri ve sulbiye kebir kızları Meryem ve Fatıma Hanımlar ile medine-i Samsun'da kâ'in Kal'e Mahallesi'nde sâkin sülbiye-i kebir kızı Asiye Hanım'a münhasıra ve ber-tashih-i mesele-i mirasları bî hükmü'l feraiz kırk sehimden olup sehham-ı mezkureden beş sehim zevce-i mezbureye ve on dört sehim ibni merkûm Nuri'ye ve yedişer sehimden ceman yirmi bir sehim bintan mezburat Meryem ve Fatıma ve ga'ib hanımlara isabeti tahkikinden sonra zat-ı tarif-i şer'-i ile muarrefe bintan mezburandan Asiye Hanım medine-i mezbure mahkeme-i şeriyyesinde makud-ı huzu-ı şer'-ide Said Bey Mahallesi'nde Hacı mü'ezzin zade Hasan Efendi ibni Hacı Hasan mahzarında mahkeme-i bedayet hukuk azalarından olup meclîs-i mezkûra celb olunan Yusuf Efendi ibni Hacı Hasan Ağa ve Kocabaş Yorgaki Ağa'dan Kostanti hazır oldukları halde ikrâr-ı tam ve tabir-i anil meram idüp maru'l beyan Orta Mahalle'de dafi her biri 'inde-l ahâli ve'l ciran malûmul hudud bir bab mülk-ü menzîl ile çarşı derununda vâki' münharif bir kıt'a kahvehane ve bir kıt'a fırın arsalarıyla sancak mezkureye tâbi' Terme Kazası kurrasından Akçay Karyesi hududu dâhilinde vâki' kezalik her biri 'inde-l ahâli ve'l cirran malûmul hudud ve'l kıt'at canibin arazileri murisim ve babam müteveffa-yı mezbûr Ahmed Efendi'nin hayatında ilel vefat yedinde dâhili havza-i tasarrufunda müstakilen malı olup vefat ettikte hane ve arsa mezkureler münasaha-i mezkure üzere tamamen gaibün anil beled validem Havva Hatûn ile li ebeveyn biraderim Nuri ve li ebeveyn hemşirelerim Meryem'e ve Fatıma Hanımlara ve arâzi-i mezkuresi dâhi hasbü'l kanûn cümle merkûm Nuri ve mezburatan Fatıma ve Meryem Hanımlara irba'an ve adiyen intikâl etmiş olmakla tarlaha-i mezkuralara mahallinde vâziatü'l-yed olanlardan icareyi müterakimesinden benim hisse-i irsiyemi talep ve da'va ve ahz u kabz ve zikrolunan hane ve iki kıt'a arsa-i mezkurada olan ber-tashih-i mezkûr hisse-i şayi'amı dâhi talibi

zuhurunda semeni misilleriyle memuru huzurunda bey' ve takrire ve teslime ve semenlerini ahz u kabz ve bi'l cümle masrufunu bana irsâl ve isale hususu mütevakkıf olduğu umurun küllisine tarafımdan vekâleti amme-i mutlâkâ-i sahiha-i şer'iyye ile mezbûr Hasan Efendi'yi vekil ve na'ib-i menab nasb ve ta'vin eyledim dedikte ol dâhi vekâleti merkumeyi kabûl ve hizmet-i lazımesini kemayenbağı edaya taahhüt ve iltizam etmeğin mâ vâka bî-t taleb ketb olundu. 4 Cemâziye-l âhir 1302

Hüküm:146 Mehmet Efendi'nin Mekke-i mukarremeye gitmek için Balibey Vakfından kendisine ait olan meblağı alması için Ahmet Efendi'yi vekil tayin etmesi

Canik Sancağı'nda merkez liva bulunan medine-i Samsun'a muzaf Bafra Kasabası mahallatından Kargalı Mahallesi ahalisinden olup medine-i mezburede misafiren sâkin Cani zade El-Hâc Mehmed Efendi ibni Ali bin İbrâhim medine-i mezbure mahkeme-i şer'iyyesinde makud-ı huzur-ı şer'-ide medine-i mezburada kâ'in Bazar Mahallesi ahalisinden (silik) zade Reşvanlı El-Hâc Şeyh Ahmed Efendi mahzarında mahkeme-i bedayet hukuk azalarından olup meclîs-i mezkûra celb olunan Yusuf Efendi ibni El-Hâc Hasan Ağa ve Kocabaş Yorgaki Ağa hazır oldukları halde ikrâr-ı tam ve takrir-i kelâm idüp ben bu seneyi mübarekede li ecli'l mücadere Mekke-i mükerrerme Şerefehullahu Teâla ila yevmi'l (...) 'azimet edeceğinde maruz-zikr Bafra Kasabası'nda vâki' bâ berât-ı âlişân mutasarıf olduğum Balibey vakfı mâlikânesi hasılatı maktu'asından ihracatı muktinesi bâ'de-l tenzil-i kusur bana ait olan üç bin beş yüz atmış yedi kuruş seneyi rumiyenin bin üç yüz bir senesinden itibaren beher sene muhasebesin bâ'de-l ru'ye meblâğ-ı mezbûr üç bin beş yüz atmış yedi kuruşu Canik Mal Sandığı'ndan ahz idüp meblâğı mezburdan beş yüz atmış yedi kuruşunu mûmâileyh Hacı Ahmed Efendi ücreti mukabelesinde yedinde bâ'de-l tevkif bâkî üç bin kuruşunu anifü-z-zikr Mekke-i Mükerrerme'ye bana irsâl ve isale ve hususu mezkûr mütevakkıf olduğu umurun küllisine tarafımdan mûmâileyh El-Hâc Ahmed Efendi'yi vekâleti amme-i mutlâkâ-i sahiha-i şer'iyye ile vekil na'ib-i menab nasb ve ta'vin eyledim dedikte ol dâhi vekâlet-i mezkureyi kabûl ve hizmet-i lazımesini kemayenbağı edaya taahhut ve iltizam eyledim dedikte mâ vâka bî-t taleb ketb olundu. Fî yevmil hamis ve'l-işrin min Cemâziye-l âhir li sene isna ve selase mie ve elf

Sayfa:39

Hüküm:147 Estan veled Karabet'in verasetinin taksimi ve Kirkor Ağa'nın vekil tayin edilmesi

Medine-i Samsun'da kâ'in Ermeni Mahallesi sâkinlerinden olup bundan akdem fevt olan Teba-i Devlet-i Âliyye'nin Ermeni milletinden babası oğlu Estan veled Karabet'in veraseti zevce-i menkuha-i metrukesi Zümrüt binti Edan ile sulbiye-i kebire kızı Neşif ve sulbiyekebire kızları Enadi Eznif ve li ebeveyn erkarındaşları Mihail ve Kirkor ve Ceyvan ve Matos Ağalar ve kızlarındaşı Melike münhasıra olduğu bi'l ihbâr 'inde-l şer'il enver zâhir ve mütehakkık olduktan sonra müteveffa-yı merkûmun dayinlerinden olup salifü'z-zikr Ermeni Mahallesi'nde mütemekkin Teba-i Devlet-i müşarun ileyhanın merkumesinden Koyuncu oğlu Ohan Ağa veled Edan medine-i mezbure mahkeme-i şer'iyyesinden makud-ı huzur-ı şer'-i hatır-ı lazimüt tevkirde anifü'l-beyan Ermeni Mahallesi mütemekkinlerinden ve Teba-i Devlet-i Âliyye'nin milleti merkumesinden Demirkapılı oğlu Bardares veled Mortiyan müvâcehesinde Eytam müdürü El-Hâc Hafız Şevki Efendi ibni Mehmed mevacide hazır olduğu halde ikrar-ı tam ve takriri kelâm idüp müteveffa-yı merkûm Esteban Ağa'nın hayatında yedinde şiraen mülk ve hakkı olan maruz-zikr Ermeni Mahallesi'nde vâki' bir taraftan Trabzonlu Avadis ve yakinen Aşçı Haçatur menzilleri ve bir taraftan çeşme ve iki taraftan tarik-i amm ile mahdûd dört bab oda ve bir kiler ve tahtani iki bab oda ve bir mutbah ve bir bab ahır ve bir miktar bahçeyi cihet-i karzdan bana bâ senet deyni olan yüz on adet lira-yı Osmani mukabelesinde yani bin iki yüz doksan sekiz senesi Teşrin-i evvelin otuz birinci günü tarihinde meclîs-i idare livada ve huzuru şer'-ide on sekiz mah tamamına değin âlâ tarikil rehn ve def' ve bâ'de-l tahliye bana teslim eylediğinde ben dâhi teslim ve kabûl eyledikten sonra yine müteveffa-yı merkûm Estan Ağa tarih-i merkumede ve meclîs-i makud-ı mezkûrda deyni olan mezkûr yüz on adet lira-yı Osmani müddet-i mezkurede edâ etmeyip de fekki rehni mümkün olmaz ise menzil ma'a bahçe mahdûd-ı mezkûru bi'l müzayede bey' ve kabz-ı semene ve makbuzdan deyni mezkûrun istifaya ve fazla kalırsa kendine ifaya tarafından vekâlet-i ve devriye-i sahiha-i şer'iyye ile anifü'z-zikr Ermeni Mahallesi mütemekkinlerinden ve Teba-i Devlet-i Âliyye müşarun ileyhümanın milleti merkumesinden (...) Kirkor Ağa'yı vekil eyledikte ol dâhi vekâleti mezkureyi müvâcehesinde kabûl idüp ol vecihle iş bu yedimde olup ibraz eylediğim tapu temessükü dâhi defter-i hâkânî canibinden 'itâ olunmuştu lâkin müteveffa-yı merkûm Estan Ağa mezkûr yüz on adet lira-yı Osmani edâ etmeksizin ve rehin mezkûr-u fek eylemeksizin vefat etmiş ve müteveffa-yı merkûmun verese-i münhasırası ise de deyn-i mezkûru edadan imtina eyledikleri gibi menzil ma'a bahçe mezkureyi bey' ile takrirden dâhi muhalefet etmiş olduklarından müteveffa-yı merkûmun ifayı deyn-i için emvali menkulesi olmadığından ve vukuihi bulan zülüm üzerine menzil ma'a bahçe mahdûd mezkûr bâ mârifet-i şer'-i bi'l müzayede müddeti medide müzayede ettirildikte ragıbatı nas inkıta'ında beher lirası yüz

kuruştan on beş bin üç yüz yirmi beş kuruşuda talibi aharı dâhi zuhûr etmeyerek merkûm Pavdaret üzerinde takrir etmiş ise de şimdi menzil ma'a bahçe mahdûd-ı mezkureyi tefri'den ve semeni mezkûru olan on beş bin üç yüz yirmi beş kuruşu (sîlik) olmakla sual menzil ma'a bahçeyi mahdûd mezkûru tefri ve kabûl ve semeni mezkûru edaya merkûm Pavderet Ağa'ya tenbih olunmak matlubumdur dedikte merkûm Pavdaret Ağa dâhi cevabında vakıan menzil ve bahçe mahdûd-ı mezkûr ber-vech-i muharrer on beş bin üç yüz yirmi beş kuruştan üzerine takrir eylediğini ikrâr idüp ancak müdd-i merkûm Ohan Ağa'nın iddiası vechile mezkûr on beş bin üç yüz yirmi beş kuruş alacağının ve menzil ma'a bahçe mezkûra rehniyeti mahkûmiyete da'ir olan mezkûr tapunun mazmunu sübut olmadıkça ve emr-i ferağ verese-i merkûmun taraflarından icrâ olunmadıkça bâ'de mürur-u zaman iki cihet için verese-i merkûmun inkâr ile menzil ma'a bahçe-i mahdûd-ı mezkureyi da'vaya kesb-i istihkak selahiyet ile (...) dolayı imtina eylediğini beyan etmiş ise de mezkûr tapu bilâ beyyine mazmunuyla 'amel olunacağı suretle tanzim bulunduğu kebir-i emval-i gayri menkulenin fûruhtu hakkında mü'esses olan nizâm-ı seniyye hükmünce mahkûm olan deyn için müzayede verilen emlakın nizamname-i mezkurenin yedinci ve sekizinci maddelerinde muharrer şeraitname ifa kılındıktan sonra medyunun ricasına bakılmayarak satılması lâzım geldiği cihetle merkûm Pavdaret Ağa menzil ma'a bahçeyi mahdûd-ı mezkureyi semeni mezkûr mukabelesinde üzerinde takrir eylediği halde esbab-ı mesrureden dolayı işтира ve tefri'den imtina-i şayanü'l iltifat olduğu kendisine tefhim ve mücibince mezkûr menzil ma'a bahçeyi teslim ve kabulüne ve semeni mezkûrun dâhi dayin ve (...) merkûm Ohan Ağa'ya bâ'de-l tenbih merkûm Pavderet Ağa tekrar meclîs-i makud-ı mezkûrda merkûm Ohan Ağa müvâcehesinde Eytan müdürü El-Hâc Hafız Şevki Efendi dâhi hazır olduğu halde kelama tasaddi idüp mârifet-i şer'le müzayede ve semeni mezkûr üzerine uhdemde mütekarrir olan menzil ma'a bahçeyi mahdûd mezkûr ber müceb hükmü şer'-i kabûl ve teslim ve semeni olan lirası yüz kuruştan on beş bin üç yüz yirmi beş kuruştan on bir bin kuruşunu dayin ve merkûm Ohan Ağa'ya bâkî dört bin üç yüz yirmi beş kuruşunu dâhi müteveffa-yı merkûmun düyun-u sairesi için müdür mûmâileyh Hafız Şevki Efendi'ye teslim etmişsem de lâkin menzil ma'a bahçe mezkureye tasarrufumu hâvi yedimde senedim olmadığından alel kaide yedime bir kıt'a senet 'itâ olunmak muradımdır dedikte merkûm Ohan Ağa dâhi müdür mûmâileyh tastik ve merkûm Pavdaret Ağa'nın takrir-i meşruhu vakı'a mutabık olduğundan bu surette nizamname-i mezkure hükmünce canîb-i defteri hâkânî de merkûm Pavdaret Ağa üzerine kayıt ve yedine bir kıt'a tapu koçanının itası iktiza eylediği bit tescil 'ilâm olundu. Fil yevmi'l samîn ve'l-işrin min Rebi'ü-l ahîr li sene isna ve selase mie ve elf

Hüküm:148 Dudu Hanım'ın Sarraç Ahmet Ağa'dan alacağı mihri vasisi Hacı Ömer Ağa'nın kendisine verilmesini istemesi

Medine-i Samsun mahallatından Bazar Mahallesi'nde sâkin iken bundan akdem vefât eden Sarraç Ahmed Ağa bin Ali bin Abdullah'ın veraseti zevce-i menkuha-i metrukesi Dudu ibnet-i Hacı Ömer Ağa ile mezbureden mütevellit sulbi sagir oğlu Hasan'a münhasıra olduğu bi'l ihbâr 'inde-l şer'il enver zâhir ve mütehakkık olduktan sonra zat-ı tarif-i şer'-i ile muarrefe zevce-i mezbure Dudu Hatûn tarafından zikr-i ati husus taleb ve dava ve ahz u kabza ve makbuzu kendüye teslim ve hususu mezbûr mütevakkıf olduğu umurun küllisine tarafından vekili müseccel şer'isi pederi mezbûr Hacı Ömer Ağa medine-i mezbûra mahkemesinde makud-ı huzur-ı şer'imizde sagir mezbûr Hasan'a li ecli'l husus kıbel-i şer'-iden vasi nasb ve ta'yin olunan mal-ı Eytam müdürü El-Hâc Hafız Şevki Efendi ibni Mehmed müvâcehesinde da'va ve takrir-i kelâm idüp müvekkilem mezbure Dudu Hatu'nun zevci ve murisi müteveffa-yı mezbûr Ahmed Ağa zimmetinde iş bu yedimde mevcut bin iki yüz doksan iki senesi Ramazan-ı şerifin yirmi kinci günü tarihiyle muvarrih bir kıt'a iziname tezkeresi mûcibince mihri müecceli olan iki bin bir kuruş müteveffa-yı merkûm Ahmed Ağa kıbeli'l edâ ve'l ifa vefat etmekle şimdi meblâğı mezkûr-u müteveffa-yı merkûmun tereke-i vakfiyesinden olmak üzere müvekkilem izafetiyle bana edâ ve teslime vasi mûmâileyh El-Hâc Hafız Şevki Efendi'ye tenbih olunmak bi'l vekale muradımdır deyu bâ'de-l dava ve'l istintak vasi mûmâileyh Hacı Hafız Şevki Efendi dâhi cevabında tereke-i müteveffa-yı merkûma bi'l vesaye vâziatü'l-yed ikrâr lâkin müdde-i vekil merkûm Hacı Ömer Ağa'nın ber-vech-i muharrer müdde-i asını külliyyen inkâr edilcek müdde-i vekil merkûm Hacı Ömer Ağa'dan ber-minval-i muharrer bi'l vekale müddeasına mutabık beyyine taleb olundukta her biri usulü mevzu'asına tatbiken evvela bâ varaka-i mesturda sâkin oldukları Kal'e Mahallesi'yle Said Bey Mahallesi imam ve muhtar ve ihtiyar-ı meclîs azalarından Mehmed Cemalettin Efendi ibni Abdullah bin Abdûrrâhman ve Ahmed Ağa ibni Hasan bin Ebubekir ve Hüseyîn Efendi ibni Hacı Abdûrrâhman bin Abdullah ile Said Bey Mahallesi imam ve muhtar ve ihtiyar meclîs azalarından Hasan Efendi ibni El-Hâc Emin Efendi ibni Salih ve Aziz Efendi ibni Ahmed bin Abdullah ve Ali Osman Efendi bin Mustafa bin Ali nâm mezkûrun sırren ve ba-dehu Mustafa re'is bin Ali usta bin Abdullah ve Hasan Ağa ibni Ali bin Abdullah ve Mehmed Çavuş bin Salih bin Abdullah'tan bi'l müvâcehe alenen lede't-tezkiye adl ve makbulüş şehade idükleri ihbâr ve iş'ar olunan anifü-z zikr Said Bey Mahallesi'nden Gazi Efendi zade Hafız Said Efendi ibni Hafız İsmail Efendi ibni Hacı Salih ile zikrolunan Kal'e Mahallesi ahalisinden Emin Ağa ibni Osman Ağa ibni Feyzullah Ağa nâm kimesneler şehadetleriyle bi'l müvâcehe ber nehci şer'-i bâ'de-l ispat ve vech-i şer'-i üzere

taraf-ı şer'-iden mezunen mürsel katib Emin Efendi ibni Osman Efendi marifetiyle müvekkile-i mezburenin hanesinde keزالık bi'l müvâcehe yemin verilmek mûcibince meblâğı mezbûra iki bin bir kuruş müteveffa-yı merkûmun tereke-i vafiyesinden müvekkilesine izafetle velisi merkûm Hacı Ömer Ağa'ya edâ ve teslime vasi mûmâileyh El-Hâc Hafız Şevki Efendi'ye tenbih olunduğu bit tescil 'ilâm olundu. Fî'l-yevmil hamis min Cemâziye-l âhir li sene isna ve selase mie ve elf.

Hüküm:149 Şaban Efendi'nin Said Efendi'den alacağının Fatım'a Hanım'a verilmesi

Medine-i Samsun kurrâsından Fehamus Karyesi sâkinlerinden zat-ı tarif-i şer'-i ile muarrefe Fatım'a ibni İbrâhim bin Abdullah medine-i mezbure mahkeme-i şer'yyesinde makud-ı huzur-ı şer'-ide Bazar Mahallesi ahalisinden (...) oğlu Said ibni İbrâhim Ağa müvâcehesinde üzerine da'va ve takrir-i kelâm idüp benim zevci dâhilim olup iş bu tarihi ilamdan sekiz sene akdem yani bin iki yüz doksan iki senesi bâ irade-i seniyye Asakir-i Redife-i Şahane'nin sınıfı mukaddem ve redif taburuyla dördüncü orduyu hümayuna sevk olunup Batum Sancağı dâhilinde hâvi Hızır Kalesi Hastanesi'nde tedavi olunmakta iken tarihi ilamdan altı sene mukaddem mecruhan vefat eden Şaban bin Mehmed bin Süleyma'nın hâl hayatında cihet-i karzdan merkûm Said zimmetinde alacak hakkı olan kırk kuruşu kıbelil ahz ve'l istifa vefat etmekle meblâğı mezkûrdan semeni hisse-i irsiyeme isabet eden beşer kuruşu mezbûr Said'den bi'l verase taleb ederim ve bu bâ'de-l da'va gıbbe-s su'âl mezbûr Said dâhi cevabında müteveffa-yı merkûm Süleyman'a ciheti merkumeden zimmetinde ol miktar kuruş deyni ve müddeiye-i mezbure müteveffa-yı merkûm Şaban'ın zevce-i menkuha-i metrukesi olduğunu ikrar lâkin merkûm Şaban'ın vefat eylediğini inkâr edilcek müdde-i mezbureden ber-minval-i muharrer müdde'asına mutabık beyyine taleb olundukta her biri salifü'z-zikr Said Bey Mahallesi imamı ve muhtar ve ihtiyar-ı meclis azalarından Hasan Efendi ibni El-Hâc Emin Efendi bin Salih Efendi ve muhtar Osman Efendi ibni Ahmed bin İsmail ve Ali Osman Efendi ibni Mustafa bin Abdullah ve Mehmed Çavuş ibni Salih bin Abdullah ve Hacı Feyzullah Efendi ibni Hıdır bin Abdullah ve Batum muhacirlerinden Birade oğlu Faik bin Ahmed bin Osman ve Emin Ağa ibni Yusuf bin Ali nâm mezkûrun sırren ve bâ'dehu Osman Bey bin İrfan bin Abdullah ve Mehmed usta bin Ali bin Dursun'dan bi'l müvâcehe alenen lede't-tezkiye adl ve makbulüş şehade idükleri ihbâr ve iş'ar olunan salifü'z-zikr Said Bey Mahallesi ahalisinden Ali yüzbaşı oğlu Halil bin Ali yüzbaşı bin Yusuf ve Batum muhacirlerinden Koşa oğlu Mehmed bin Nuri bin Koşa nam kimesneler li ecli-ş şehade meclis-i şer'e hazıran olup eserü'l istişhâd fi-l hakîka iş bu müddeiye-i mezbure Fatıma nâm Hatun'un zevci dâhili mezbûr Şaban tarihi

ilamdan altı sene mukaddem Hızır Kalesi hastanesinde tedavi olunmakta iken mecruhan vefat idüp biz hanesinde hazır olduğumuz halde vusul ve salatını edâ'î mukabir-i müslimine defn olundu biz bu hususa bu vech üzere şahitleriz ve şehadet dâhi ederiz deyu her biri müttetikü'l lafz ve'l mukırr bi'l müvâcehe edayı şehadet-i şer'iyye ettiklerinde mûcibince bâ'de-l ispat ve'l hükm meblâğı mezbûr beşer kuruşu müddeiye-i mezbure Fatıma'ya edâ ve teslime mezbûr Said'e tenbih olunduğu bit tescil 'ilâm olundu. Fî yevmil sani min Recebü'l ferd li sene isna ve selase mie ve elf

Sayfa:40

Hüküm:150 Ali Efendi'nin üzerine olan mallarını satması ve bu malların Hafız Şevki Efendi'nin onayıyla Abdullah Efendi'nin üzerine geçirilmesi

Medine-i Samsun kurrasından Türkmenler Karyesi ahalisinden Reşid oğlu Abdullah bin Reşid medine-i mezbûre bedayet mahkemesinde makud-ı huzur-ı şer'imizde salifü'z-zikr Türkmenler Karyesi'nden sakın iken bundan akdem vefat eden Hacı Ali oğlu Hasan bin Ali'nin hayatta ile'l-vefat bâ ilâm-ı şer'-i mü'net ve mahkûbe olan düyununa ve ânı tereke-i menkulesi olmayıp (...) şer'iyyeye binaen akarı dahi şer'an bey' olunup eda-i deyn olunmak lazım geldiği ecilden müteveffa-yı merhumun terekesinden maru'z-zikir Türkmenler Karyesi'nde vaki' bir taraftan müteveffa-yı merhumun tarlası ve üç taraftan tarik-i amm ile mahdud bir bab samanthane ma'a harman yeri bir kıt'a pusulası mucibince bâ ma'rifet-i şer'-i şerif-i münadi yediyle sevk-i sultani ve mücmi' nâs olan mahallerinde müddet-i medide müzayedesi icra ve pusula-i mezkûrun te'allıkı dahi ifâ kılındıktan sonra rağibet-i nâs iktiza'ında samanthane ma'a harman-ı mahdud-ı mezkûr benim üzerimde bin iki yüz elli beş kuruşta takrir edilmiş olduğundan külliye bey' hakkında lazım gelen mu'amele-i şer'iyye ve nizamiyenin icrası hususu müteveffa-yı merhumun verâseti zevce-i menkûha-i metrûkesi Gülsüm ibnet-i Mustafa ile mezbûre ibn mütevellid sulbi sağır oğlu Ali ve kendisinden mukaddem vefat eden diğer zevcesi Kezban ibnet-i Abdullah'tan mütevellide sulbiye-i kebire kızı Ümmügülsüm'e münhasıra olduğu bi'l-ihbar inde's-şer'i'l-enver zahir ve mütehakkık olduktan sonra sağır mezbûran tesviye-i umuruna kıbel-i şer'-iden dahi nasb ve tayin olunan mal-ı Eytam müdürü El-Hac Hafız Şevki Efendi ibn Mehmed meclis-i makud-ı mezkûrun bey'ine muhalefet eylemiş ise de emval-i gayrı menkulenin fûruhtu hakkında (silik) mü'esses olan nizamname-i (...) şer'iyye ahkâmında mahkûm beh olan deyn için mizan-ı müzayedeye verilen emlakın nizamname-i mezkûrenin birinci ve sekizinci maddelerinde muharrer şurut-ı namına birine götürüldükten sonra medyunun rızasına bakılmayarak samanthane ma'a hane maddeteyn-i

mezkureteynde mütekkim bulunan te'minat ifâ kılınmış olmasıyla artık vereselerin rızalarına bakılması icab eylemeyeceğini mübeyyin samanlane ma'a harman mahdud-ı mezkûr mukabelesinde dahi mumailayh El-Hac Hafız Şevki Efendi'nin takririyle uhdeme ihalesi bi'l-icra semeni olan meblağ-ı mezbûr bin iki yüz elli beş kuruş müteveffa-yı merkumun düyununa ifâ olunmak üzere Eytam Sandığı'na teslim olunarak ol vechile samanlane ma'a harman mahdud-ı yedimde mülküm olduğunu natık canib-i defter-i hakaniden bir kıt'a senet ita olunması muradımdır dedikte hal mezkûr merkûm Abdullah'ın best ve beyan eylediği minval üzere olduğu ecilden samanlane ma'a harman mahdud-ı mezkûr-u bin iki yüz elli beş kuruşu dahi mumailayh El-Hac Hafız Şevki Efendi'nin takririyle merkûm Abdullah üzerine kayıt ve yedine canib-i defter-i hakaniden bir kıt'a koçan ilmühaberinin itası iktiza eylediği bi't-tescil ilam olundu. Fi'-yevmi'l-hamis aşer min Cemaziyelahir lisene isna ve selase mie ve elf

Hüküm:151 Ali Kemal Efendi kendisine kalan malları Salih Sabri Efendi'ye satması için Ali Efendi'yi vekil tayin etmesi

Fi'l-asl Trabzon Vilayeti dâhilinde Rize Sancağı'na muzaf Hopa Kazası mahallatından Sündire Mahallesi ahalisinden olup Canik Sancağı'ndan merkez liva bulunan medine-i Samsun mahallatından Kal'e Mahallesi'nde sakin Ali Kemal Efendi ibn Mustafa Efendi bin Mehmed medine-i mezbûre mahkemesinde makud-ı huzur-ı şer'-ide salifü'z-zikr Sündire Mahallesi ahalisinden olup ânifü'l-beyan medine-i Samsun'da misafireten sakin Salih Sabri Efendi ibn İbrahim Ağa mahzarında ikrar-ı tam ve takrir-i kelim edip maru'z-zikr Hopa Kazası mahallarından Kolarib Mahallesi'nde vaki' bir taraftan Halid Ağa ve bir taraftan Raşid Efendi arsaları ve bir taraftan lebb-i derya ile mahdud fevkani üç bab oda ve tahtani bir bab mağazayı müstemil bir bab ebniye ile bir miktar arsamı mezbûr Salih Sabri Efendi bundan akdem meşiran talep ve semeni olmak üzere on bin kuruş bana eda ve teslim etmişti şimdi semeni mezkûr mukabelesinde zikrolunan oda ve mağaza ve arsa-i mahdud-ı mezkureyi mumailayh Salih Sabri Efendi'ye bey' ve takrire ve husus-ı mezkûr mütevakkıf olduğu umûrun talebine tarafımdan el-haletü hazihi maru'l-beyan Sündire Mahallesi'nde sakin Ali Reis oğlu Ömer Efendi ibn Ali'yi vekâlet-i amme-i mutlaka-i sahiha-i şer'iyye ile kabulüne mevkuf vekil ve na'ib-i menab nasb ve tayin eyledim dedikte ma huve'l-vaka bi't-talep ketb olundu. Sulh Cemaziyelahir 1302

Hüküm:152 Kiryanos Bederus veled Todor veled'in Kelob oğlu Bedos ile olan husumetin bitirilmesi için Todor Ağa'nın vekil tayin edilmesi

Fi'l-asl medine-i Kayseriye Sancağı'na tabi'i Erkitli Karyesi mütemekkinlerinden olup Canik Sancağı'nda merkez liva bulunan medine-i Samsun'da kâin Said Bey Mahallesi'nde

mütemekkin Teba-i Devlet-i Âliyye'nin Rum milletinden olup bî zaman olduğu cihetten işaret-i memhuresi natık makamına kaim olan Kirvanoş Bederus veled Todor veled (...) medine-i mezbûre mahkemesinde makud-ı huzur-ı şer'-ide salifü'z-zıkr Said Bey Mahallesi mütemekkinlerinden ve Teba-i Devlet-i müşarun ileyanın millet-i merkumesinden Todori veled Hacı Beset mahzarında işaret-i memhuresiyle ikrar-ı tam ve takrir-i kalam edip mahalle-i mezbûre mütemekkinlerinden ve Teba-i Devlet-i Âliyye'nin milleti merkumesinden Kelob oğlu Bedos Ağa ile olan muhasebemi ru'yet ve tesviyeye ve lede'l-icab fesih akd-ı şirkete ve sulh ve ibraya ve zemim-i nâsda olan hukukçu ashabından talep ve da'vaya ve ahzu kabz ve makbuzunu bana teslime ve inde'l-iktiza aharı tevkile ve hususat-ı mezkûr mütevakkıf olduğu umurun küllisine tarafımdan vekâlet-i amme-i mutlaka-i sahiha-i şer'iyeye ile merkûm Todor Ağa'yı vekil nasb ve tayin eyledim dedikte ol dahi vekâlet-i merkumeyi kabul ve hizmet-i lazımesini kemâyenbaği edaya ta'ahhüd ve iltizam etmekle mâ vaka bi't-talep olundu. Fi'l-yevmi'l-hamis min Recebü'l-ferd lisene isna ve selase mie ve elf

Hüküm:153 Aişe'nin dayısı Halim Ağa'nın kendisine vasi tayin edilmesi

Medine-i Samsun mahallatından Said Bey Mahallesi sakinlerinden iken birbirini müte'akip vefat eden Koca Ali bin Abdullah ve Penbe ibnet-i Osman nam zevcat ile sulbi sağır İbrahim'den liebeveyn merkumandan müntakil me'ellerini hıfz ve tesviye-i umûruna kıbeli şer'-iden bir vasi nasb ve tayini lazım ve mühim olmağın sağire Aişe'nin dayısı olup her vechile emur vesayeti ru'yete kadir idüğü zeyl-i hüccete muharrerü'l-esami müslimin ihbarlarıyla inde'l-şer'i'l-enver zahir ve mütehakkık olan işbu ba'isü'l- ibn vesika Halim Ağa Osman sağire-i mezbûre Aişe'nin vakt-i rüşd-i sedadına değin malını hıfz ve tesviye-i umuruna kıbeli şer'-iden vasi nasb ve tayin olundukta ol dahi emûr-ı vesayeti kabul ve hizmet-i lazımesini kemâ yenbaği edaya ta'ahhüd ve iltizam eyledikten sonra vasi merkûm Halim Ağa'nın talebiyle sağire mezbûrenin li ebeveyn müteveffıyan merkuman ile li ebeveyn karındaşı İbrahim'den mevrus mahalle-i mezbûrede ve meyve pazarında vaki' dükkân ve menzil icarlarıyla idane olunan malı tamamından işbu tarih-i kitabdan kadr-i marûf idüğü müslimin mezbûreyn taraflarından ihbar olunan sağire mezbûreye beher şehir kırk kuruş nafaka ve kisve behâ dahi ve takdir olunup meblağı mezbûru sağire mezbûre Aişe'nin nafaka ve kisve beha ve sair levazım-ı zaruriyesine harç u sarfa ve ledi'l-hace asitaneye inde'l-zafer sağire mezbûre Aişe'nin malına rücu'a dayısı merkûm Halim Ağa'ya izin verilmeğın ma vaka bi't-talep ketb olundu. Fi'l-yevmi'l-sabi' min şehri Recebü'l-ferd lisene isna ve selase mie ve elf.

Hüküm:154 Nikola veled Anastas'ın arsasını Vesine binti el-mezbur Anastas'a satması için Yorgaki veled Oham Nam'ın vekil tayin edilmesi

Fi'l-asl Kayseriyeli olup Canik Sancağı'nda merkez liva bulunan medine-i Samsun'da kâin Said Bey Mahallesi'nde li ecli'l-ticare mütemekkin Teba-i Devlet-i Âliyye'nin Rum milletinden şahsı cedide-i şer'iycede mazbutü'l-esami kesân ta'rifleriyle marûf Borinkal oğlu Nikolaki veled Anastas medine-i mezbûre mahkemesinde makud-ı huzur-ı şer'imizde mahkeme-i bedayet hukuk azalarından olup meclis-i mezkûre celb olunan Yusuf Ziya Efendi ibn Hacı Hasan ağa ve Kocabaş Yorgaki veled Anastas hazır oldukları halde ikrar-ı tam ve takrir-i kelim edip Mahmiyye-i İstanbul'da Beşiktaş Kasabası mahallatından Yeni mahallede kâin Bekçi Sokağı'nda vaki' her biri malumu'l-aded Kapudan Mehmed Ali Paşa ma'iddin vakfi müskifatından beher şehir yüz otuz ve yüz elli akçe icare-i mü'ecceleli ve on üçer numro ile mürekkim yekdiğerine muttasıl iki kıt'a arsa bâ temessük mütevellî bi'l-icare taht-ı tasarrufunda olup binaen aleyh arsa-i mezkûrelerimiz maru'z-zikr Said Bey Mahallesi mütemekkinlerinden ve Teba-i Devlet-i müşarunileyh millet-i merkumesi nisavanından li ebeveyn hemşirem Vesine ibnetü'l-mezbûr Anastas bundan akdem tefri'a talib ve bedeli olmak üzere iki yüz elli adet yüzlük Osmanlı altını bana eda ve teslim etmişti şimdi ferağ-ı mezkûru bedel-i mezkûr mukabelesinde bâ re'yi mütevellî memuru huzurunda takriri ve husus-ı mezkûr mütevakkıf olduğu umurun küllisine tarafımdan imhasına hazihi mahmiyye-i mezbûrede Yenicami Şerifi kurbunda Eminönü nam mahalde mütemekkin Teba-i Devlet-i müşarunileyhânın millet-i merkumesinden Niğdeli tüccarandan Fırıncı Yorgaki veled Oham nam kimesneyi vekâlet-i amme-i mutlaka-i sahiha-i şer'iyeye ile kabulüne mevkuuf vekil nasb ve tayin eyledim dedikte mâ huve'l-vaka bi't-talep ketb olundu. Gurre-i Receb 1302

Hüküm:155 Ömer Ağa'dan kalan hisselerin Yorgaki Ağa'ya verilmesi için Mehmet Efendi'nin vekil tayin edilmesi

Fi'l-asl Tokat Sancağı'na muzaf kaza-i Erbaa'ya tabi' Zikâi'de Karyesi ahalisinden olup Canik Sancağı'nda merkez liva bulunan medine-i Samsun'da li ecli'l-misafire sakin müteveffa Hacı Ali oğulları Hacı Mehmed ve Ali ve Hayri Beyler binnun Ömer Ağa medine-i mezbûre mahkemesinde makud-ı huzur-ı şer'-ide medine-i mezbûrede kâin Said Bey Mahallesi'nde sakin Niksarlı zade Mehmed Efendi ibn Hacı Salih Ağa mahzarında salüfû'z-zikr Said Bey Mahallesi mütemekkinlerinden ve Teba-i Devlet-i Âliyye'nin Rum milletinden Kocabaş Yorgaki Ağa veled Anastas hazır olduğu halde her biri ikrar-ı tam ve takrir-i kelim edip murisimiz ve babamız müteveffa-yı merkûm Ömer Ağa'nın hayatında ile'l-vefat tapu taht-

ı tasarrufunda olan sancağ-ı mezkûr kurrasında Dereköy ve Cırlayık Karyeleri hududu dâhilinde vaki' tarlası ında'l-ahali ve'l-ciran ma'lumu'l-hudud Basyofçu yeri ve Kavakgölü ve otlak ve çürük(...) ve demekle marûf cem'an beş kıt'a müstekilen davudandibi ve portayeri ve kıraç ve keزالık kıraç ve keزالık kıraç ve balatlık demekle arif beş kıt'a tarlalarda altı sehim itibarıyla bir sehim hissesi ve bayırdarın hakkı ve keزالık (...) ve değirmen önü ve değirmen havlusu ve (...) demekle arif cem'an sekiz kıt'a tarlaların dahi nısıf hissesinde olan altı sehim itibarıyla üç sehim hisse-i şayi'amızı bundan akdem hazır mezbûr Borgasi Ağa tefri'ine talip ve bedeli olmak üzere bizlere yetmiş beş aded lira-yı Osmani eda ve teslim etmişti şimdi tarlayı mezkûrlarda olan hisse-i mezkûrlarımızı bâ re'yi sahib-i arz memuru huzurunda merkûm Yorgaki Ağa'ya takrire ve itayı tapuya ve husus-ı mezkûr mütevakkıf olduğu umurun küllisine tarafımızdan memur mumaileyh Mehmed Efendi'yi vekâlet-i amme-i mutlaka-i sahiha-i şer'iyye ile vekil nasb ve tayin eyledim dedikte ol dahi vekâlet-i merkumeyi kabul ve hizmet-i lazımesini kemâyenbağı edaya ta'ahhüd ve iltizam etmekle mâ vaka bi't-talep olundu. 7 Recep 1302

Sayfa:41

Hüküm:156 Kansız zade Hacı İsmail Efendi'nin Hacı Ahmet Ağa'dan alacağını tahsis etmesi için Salih Efendi'nin vekil tayin edilmesi

Canik Sancağı'nda merkez liva bulunan medine-i Samsun'da ka'in Kale Mahallesi'nde sakin iken bundan akdem vefat eden Kansız zade Hacı İsmail Efendi ibn Osman bin Abdullah'ın verâset-i zevce-i menkûha-i metrûkesi Hafize Hanım ibnete Nakib Efendi ile sulbi kebir mahdumu Hüsnü Efendi ve sulbi sağır oğlu Rafet ve sulbiye-i kebir kızıları Binnaz ve Zehra ve Melek ve Seher hanımlara münhasıra ve ber-tashih-i mesele-i mirasları bi hükmü'l-feraizi atmış dört sehimden olup sehham-ı mezbûreden sekiz sehim zevce-i mezbûreye ve on dörder sehimden cem'an yirmi sekiz sehim eytan-ı mezbûratan ve yedişer sehimden keزالık yirmi sehim bintan mezbûratan asaleti ledi'ş-şer'i'l-enver zahir ve mütehakkık olduktan sonra sağır mezbûr Rafet'in tesviye-i umurune kıbel-i şer'-iden vasi mensubu ibn-i kebir mezbûr Hüsnü Efendi ile zâtları tarifi şer'iyye ile muarrefe bintan kebiratan mezbûratan Binnaz ve Seher ve Melek Hanımlardan herbiri medine-i mezbûre mahkemesinde makud-ı huzur-ı şer'-ide bintan mezbûratandan Binnaz Hanım'ın hala zevci Salih Efendi ibn Ömer mahzarında

mahkeme-i bedayet-i hukuk azalarından olup meclis-i mezkûra celb olunan Yusuf Efendi ibn Hacı Hasan Ağa ve Kocabaş Yorgaki Ağa veled Anastas hazır oldukları halde her biri ikrar-ı tam ve ta'bir-i ani'l-merâm edip murisimiz müteveffa-yı mezbur Hacı İsmail Efendi'nin hayatında ilâ'l-vefat medine-i mezbûreye muzaf Bafra Kasabası ahalisinden merkûm Hacı Ahmet Paşa vereseleri zimmetinde bâ defter yedi bin kuruş alacak hakkı olup kıbeli'l-ahz vefat etmekle şimdi meblağ-ı mezbûru ber-tashih-i mezkûr üzere bizlere mevrus olmakla bina'en aleyh meblağ-ı mezkûr yedi bin kuruş mahallinde verese-i mezbûrenin vekilleri ve müdür-i emûrları Akağa zade Hasan Efendi ibn Abdullah'tan taleb ve dava ve ahz u kabz ve lede'l-iktiza sulh ve ibraya ve makbuzu bizlere irsal ve isale ve husus-ı mezkûr mütevakkıf olduğu umurun küllisine tarafımızdan mezbûr Salih Efendi'yi vekâlet-i amme-i mutlaka-i sahiha-i şer'iyye ile vekil ve na'ib-i nasb ve tayin eyledik dediklerinde ol dahi vekâlet-i merkumeyi kabul ve hizmet-i lazımesini mahallinde kemâyenbağı edaya ta'ahhüd ve iltizam eyledik dedikte mâ vaka bi't-talep ketb olundu. 9 Receb 1302

Hüküm:157 Hafız Raşit Efendi hisselerini satması için Hasan Efendi'yi vekil tayin etmesi

Husus-ı âti'l-beyanın mahallinde ketb ve tahriri için savb-ı şer'i'l-enverden me'zunen irsal olunan kâtip Mehmed Emin Efendi ibn Osman Efendi medine-i Samsun'da ka'in Said Bey Mahallesi'nde vaki' Hacı Hafız zade el-Hac Hafız Raşid Efendi'nin sakin olduğu hanesine varıp ceride-i şer'iyyede mesturu'l-esami müslimin huzurlarında akd-i şer'-i âli ettikte zatı keزالik ceride-i şer'iyyede mazbutu'l-esami müslimin ta'rifleriyle muarrefe hala mumaileyh El-Hac Hafız Raşid Efendi'nin zevce-i menkuha-i metrukesi Feride Hanım ibnet-i Hüseyin Ağa meclis-i makud-ı mezkûr da li ebeveyn er karındaşı Hasan Efendi mahzarında ikrar-ı tam ve ta'bir-i ani'l-meram edip medine-i mezbûreye tabi' Fehamus Karyesi hududu dâhilinde vaki' bâ tapu mutasarrıf olduğum bir taraftan Ebyak oğulları ve bir taraftan Hüseyin ve Ahmet dayı ve bir taraftan topal kethüda ve bir taraftan Hasan ve Ahmet tarlalarıyla mahdut müteveffa pederi Hüseyin Ağa'dan müntakil bir kıta tarlanın nısıf hisse şayi'asında olan üç sehimî itibarıyla bir sehimî hisse-i şayi'amı karye-i mezbûre ahalilerinden Ömer oğulları Yakup ve Recep ile Kuru Osman oğulları Arif ve Osman namun kimesnelere bâ re'yi sahib-i arz memuru huzurunda ferağ ve (...) ahz u kabza ve makbuzunu bana isal ve teslime ve husus mezkûr mütevakkıf olduğu umûrun küllisine tarafımdan liebeveyn er karındaşım mumaileyh Hasan Efendi'yi vekâlet-i amme-i mutlaka-i sahiha-i şer'iyye ile vekil ve na'ib-i nasb ve tayin eyledim dedikte ol dahi vekâlet-i merkumeyi kabul ve hizmet-i lazımesini mahallinde kemâyenbağı edaya ta'ahhüd ve iltizam eyledim dediğini kâtip mumaileyh mahallinde ketb ve tahrir ve ma'an

mürsel isnad-ı şer'-ile meclis-i şer'e gelip âlâ vukuihi inha ve takrir etmeğin mâ vaka bi't-talep ketb olundu. Fi'l-yevmi'l-rabi' aşer min Recebü'l-ferd lisene isna ve selase mie ve elf.

Hüküm:158 Uzun Hasan oğlu Ahmet Efendi'nin kızı Halime'ye verecek nafakası olmadığı için kızını Emine Hanım'a bıraktığını söylemesi

Medine-i Samsuna muzaf Kavak Nahiyesi kurrasından Dumanlı Karyesi ahalisinden Uzun Hasan oğlu Ahmet bin Hasan medine-i mezbûre bedayet mahkemesinde makud-ı huzur-ı şer'imizde salifü'z-zikr medine-i mezbûrede ka'in Said Bey Mahallesi'nde sakine zât-ı tarifi şer'iyye ile muarrefe olan Emine Zeliha Hanım ibnet-i İsmail Ağa tarafından vekil müseccel şer'isi hala mumaileyha zevc-i Asakir-i Şahane ve Redif Şahane Kolağası fetevetlü Mehmed Ağa ibn İbrahim Ağa mahzarında ikrar-ı tam ve takrir-i kelim edip iş bu hazıra-i bi'l-meclis tahminen on bir yaşında olan kızım Halime'yi infak ve iksaya iktidarım olmayıp fakir ve muhtaç olmamakla mezbûreyi beher şehir yirmi beş kuruş ücret kavliyle müvekkile-i mumaileyha (...) Emine Hanım'a bi'l-velaye icar eylediğimde ol dahi ber-vech-i muharrer iştirâ ve teslim eyledikten sonra kavlolunan ücret-i mezkureyi kızım sağire mezbûre Halime'nin nafaka ve kisve ve sair levazım-ı zaruriyesine harç ve sarfa mumaileyh Mehmed Ağa'yı müvekkilesine izafetle bi'l-velaye emir ve tevkil eyledim dedikte ol dahi müvekkilesine izafetle ber-minval-i muharrer harç ve sarfa müte'ahhid olunmakla ma vaka bi't-talep ketb olundu. Fi'l-yevmi'l-rabi' aşer min Recebü'l-ferd lisene isna ve selase mie ve elf.

Hüküm:159 Reşit Beyefendi'nin İstanbul'da olan yerlerinden kalan hisseleri almak için Şerife Kamile Hanım'ın ve Abdullah Efendi'yi vekil tayin etmeleri

Hususi âti'l-beyânın mahallinde ketb ve tahriri için savb-ı şer'-i enverden me'zunen irsal olunan kâtip Hafız İsmail Hakkı Efendi Canik Sancağı'nda merkez liva bulunan medine-i Samsun'da ka'in Said Bey mahallinde Adliye müfettişi İzzetlü Reşid Beyefendi'nin müste'ciren sakın oldukları hanesine varıp ceride-i şer'iyyede mesturu'l-esami müslimin huzurlarında akd-i meclis-i şer'-i âli ettikte mumaileyh Reşid Beyefendi ibn Kenan Efendi'nin meclis-i makud-ı mezkûrda li ebeveyn hemşiresi olup zât-ı kezalik ceride-i şer'iyyede mazbutu'l-esami müslimin ta'rifleriyle muarrefe Şerife Kamile Hanım hazıra olduğu halde ikrar-ı tam ve takrir-i kelim edip mahmiyye-i İstanbul'a muzaf medine-i Üsküdar haricinde Altunizade İsmail Efendi Mahallesi'nde Tophaneli oğlu Çeşmesinden Kısıklı kurbuna mürur eden tarik-i amm ile mahdud tahminen fevkani ve tahtani yirmi bab odayı müştemiş ma'a bahçe bir bab köşk mahmiyye-i mezkurede Sarıkız Mahallesi sakınlarından olup bundan akdem vefat eden validemiz ve murisemiz müteveffîye Şerife Ümmügülsüm Hanım ibnet-i Ali Bey'in

hayatta ile'l-vefat yedinde müstekilen mülk ve hakkı olup ba'de ve fatuha bi hükmü'l-fera'iz dört sehimî itibarıyla iki sehimî bana ve bir sehimî hazıra-i mumaileyha Şerife Kamile Hanım'a ve bir sehimî dahi li ebeveyn hemşirem olup ânîfû'l-beyan mahmiyye-i İstanbul'da sakin ga'ib anî'l-beled Tevfike Hanım'a mevrus olmakla şimdi ma'a bahçe köşk mahdud-ı mezkûrda olan ber-tashih-i mezkûr hissemizi mahallinde mu'amele-i intikaliyesi uhdelerimizi icraya ve ba'de'l-icra talibi zuhurunda ma'a bahçe köşk mahdud-ı mezkûrun dokuz yüz elli aded lira-yı Osmani semeni itibarıyla benimle hazıra-i mumaileyha Şerife Kamile Hanım'ın ber-tashih-i mezkûr üç sehimî hisse-i şayi'amızı yedi yüz on iki buçuk lira-yı Osmani mukabelesinde memuru huzurunda bey' ve takrire ve semeni ahz u kabza ve makbuzundan masarîf-ı istikbaliyesi ba'de'l-ihraç bakisi bizim için Banka-i Osmani'ye bi tariki'l-emâne teslim ve iktiza eden senetlerini bi'l-ahz tarafımıza irsal ve isale ve hususatı mezkûru mütevakkıf olduğu umurun küllisine tarafımızdan vekâlet-i amme-i mutlaka-i sahiha-i şer'iyye ile mahmiyye-i İstanbul'da salîfû'z-zıkr Sarıkız Mahallesi'nde sakin Hamami zade Ali Rıza Efendi emekdarlarından El-Hac Ahmet Şükrü Ağa ibn Abdullah'ı kabulüne mevkuf her birimizi vekil ve na'ib-i nasb ve tayin eyledik dediklerinde mukırr mumaileyh Reşid Beyefendi'nin bi'l-cümle takrir-i meşruhun hazıra-i mumaileyha Şerife Kamile Hanım vicahen tahkik ve şifahen tasdik eylediğini kâtip mumaileyh mahallinde ketb ve tahrir ve ma'a mürsel ümena-i şer'-ile meclis-i şer'e gelip âlâ vukuihi inha ve takrir etmeğin mâ vaka bi't-talep ketb olundu.16 Recep 1302

Hüküm: 160 Hüseyin Efendi'nin validelerinin Hüseyin Efendi malından haklarını istemeleri ve Mustafa Efendi'yi vekil tayin etmeleri

Hususu âti'l-beyânın mahallinde ketb ve tahriri için savb-ı şer'-i enverden me'zunen irsal olunan kâtip Hafız İsmail Hakkı Efendi Canik Sancağı'nda merkez liva-i bulunan medine-i Samsun'da ka'in Said Bey Mahallesi'nde vaki' Akşen oğlu Basri Efendi'nin sakin olduğu menziline varıp ceride-i şer'iyyede muharrerü'l-esami müslimin huzurlarında akd-i meclis-i şer'-i âli ettikte (silik) zade Hüseyin Efendi kerimeleri olup zâtları keزالik ceride-i şer'iyyede mazbutu'l-esami müslimin ta'rifleriyle muarrefeler Nazife ve Zekiye ve Aliye nam Hatunlardan her biri meclis-i makud-ı mezkûrda ikrar-ı tam ve ta'bir-i anî'l-meram edip Trabzonda Vilayeti'nin sağıri olan nefis-i Trabzonda kâin ve Bağcan kurbunda vaki' ma'lumu'l-hudut bir bab Lokanta dükkânı murisini ve babamız müteveffa Hüseyin Efendi'nin hayatında ilâ'l-vefat yedinde müstekilen mülk ve hakkı olup ba'de vefata beş sehimî itibarıyla birer sehimden üç sehimî bizlere ve iki sehimî liebeveyn biraderimiz olup el-haletü hazihi Merzifonda li ecli'l-misafire sakin Mustafa Efendi'ye mevrus olmakla şimdi bizler ber-vech-i

muharrer vekâlet-i mezkûrda olan üç sehimi hisse-i irsiye-i şayi'amızı mahallinde talibi zuhurunda semeni misliyle memuru huzurunda ahara bey' ve takrire ve semenini ahz u kabzına makbuzunu bizlere irsal ve isale ve husus-ı mezkûr mütevakkıf olduğu umûrun küllisine tarafımızdan vekâlet-i amme-i mutlaka-i sahiha-i şer'iyye ile liebeveyn biraderimiz mezbûr Mustafa Efendi'yi kabulüne mevkuf vekil ve na'ib-i nasb ve tayin eyledik dediklerinde kâtip mumaileyh mahallinde ketb ve tahrir ve ma'an mürsel ümena-i şer'-ile meclis-i şer'e gelip âlâ vukuihi inha ve takrir etmeğin mâ vaka bi't-talep ketb olundu. Fi'l-yevmi'l-sadis aşer min recebû'l-ferd ve sene isna ve selase mie ve elf

Hüküm:161 Hüseyin Efendi'nin Süleyman Efendi tarlası ve Mehmed Efendi hanesini almak için talip olması

Fi'l-asl Trabzon Vilayeti dâhilinde Lazistan Sancağı'na muzaf Atina Kazası kurrasından Çektura Karyesi ahalisinden olup Canik Sancağı'nda merkez liva bulunan medine-i Samsun'da ka'in Kabakaş Karyesi'nde li eclî'l-ticare sakin şahsı ceride-i şer'iyyede mesturu'l-esami müslimin ta'rifleriyle marûf Bilal oğlu Hüseyin bin Ahmet bin Bilal medine-i mezbûre mahkeme-i şer'iyyesinde makud-ı huzur-ı şer'-ide salifü'z-zikr Kabakaş Karyesi ahalisinden Çavuş oğlu Osman Çavuş bin Hüseyin muvacehesinde medine-i mezbûre mahallatından Said Bey Mahallesi'nden Niksarlı zade Mehmed Efendi ibni El-Hac Salih Ağa mucahede hazır olduğu halde ikrar-ı tam ve takrir-i kalam edip maru'l-beyan Kabakaş Karyesi'nde vaki' müstekilen mutasarrıf olduğum iki taraftan Süleyman dayı tarlası ve bir taraftan tarik-i amm ve bir taraftan Ahraz oğlu Mehmed hanesi ile mahdud fevkani üç oda ve tahtani iki ahır müştemil bir bab menzili bundan akdem hazır mumaileyh Mehmed Efendi şiraya talip ve semeni olmak üzere üç bin kuruş bana eda ve teslim etmişti şimdi ben ânifü'z-zikr Cengüre Karyesi'ne azimet edeceğinden ber-vech-i muharrer bey'

Sayfa:42

Mezkuru memuru huzurunda takrire ve itayı tapuya ve hususu mezkûr mütevakkıf olduğu umurun küllisine tarafımdan vekâlet-i amme-i mutlâkâ-i sahiha-i şer'iyye ile mezbure (...) Çavuş vekil ve na'ib-i menab nasb ve ta'yin eyledim dedikte ol dâhi vekâleti merkumeyi kabûl ve hizmet-i lazımesini kemayenbağı edaya taahhüt ve iltizam etmeğin mâ vâka bî-t taleb ketb olundu. Fi'l yevmi'l hadi min-işrin min şehir-i Recebû'l-ferd sene isna ve selase mie ve elf

Hüküm:162 İsmail Efendi'nin verasetinden alacağını söyleyen zevci Hafize Hanım hakkının verilmesi için Salih Efendi'ye tenbih olunması

Fim asl Sivas Vilayeti dâhilinde Niksar Kasabası ahalisinden olup Canik Sancağı'nda merkez livada olan medine-i Samsunda Asakir-i kal'e topçuluğunda üstahdem iken bundan akdem vefât eden Hafız Efendi oğlu İsmail Efendi ibni Mehmed bin Abdullah'ın ber-vech-i ati zevcesi ve varisesi olduğunu iddia eden iş bu ba'isül 'ilâm zat-ı tarif-i şer'-i ile muarrefe Hafize ibnet-i Abdûrrâhman nâm hatûn medine-i mezbure mahkeme-i şer'isinde makud-ı huzur-ı şer'-ide müteveffa-yı merkûmun heyni vefatında zahirde varis-i marûf ve marifesi olmamak bi'l cümle terekesine bi'l aman vâziatü'l-yed olup cânib-i şer'-iden dâhi husumet ve red cevaba mezunen olan Asakir-i Kal'e Topçusu kaimmakamı İzzetli Mehmed Bey tarafından mürsel vekili müseccel şer'isi Asakir-i merkuman Çavuşan'ından Salih Efendi ibni Ahmed müvâcehesinde üzerine da'va ve takrir-i kelâm idüp müteveffa-yı merkûmun cem'i terekesi benimle müteveffa-yı merkûmun feraşından hâsıl ve benden mütevellide ve hâlâ bî hakku'l hizane hicri terbiyemde olan iş bu hazıranı bi'l meclîs Fatıma ve Kerime'ye münhasıra ve bizden gayrı varisi ve terekesine müstehak kimesnesi olmamakla vekil mûmâileyh Salih Efendi müvekkili mir mûmaileyhin bi'l emane vâziatü'l-yed olduğunu ve müteveffa-yı merkûmun ber mûceb defter-i kassam mûmza hazıratımla vasileri olduğum sagiratan-ı mezburetan Fatıma ve Kerime'ye mevrus olan sıhhu'l bâkî fiyat-ı hakikasıyla bin dört yüz otuz sekiz kuruş on parayı bana teslim müvekkilimi mir mûmâileyh izafetle vekil mezbûr Salih Efendi'ye tenbih olunmak matlubumdur deyu davasından gıbbe-s su'âl vekil mezbûr Salih Efendi dâhi cevabında müteveffa-yı merkûmun terekesine ber-vech-i muharrer müvekkil mir mûmâileyhin ber mûceb kassam bi'l emane vâziatü'l-yed bi'l vekale ikrâr ve itiraf idüp lâkin müddeiye-i mezburenin ber-minval-i muharrer veraset müdde'asına bi'l vekale inkâr edilecek müdde'ıye'i mezbure Hafize hatundan ber vech-i meşruh müdde'asına mutabık beyyine taleb olundukta her biri usûl-i mevzu'asına tatbiken sâkin oldukları Said Bey Mahallesi imamı ve muhtar ve ihtiyar meclîs azalarından Hasan Efendi ibni Hacı Emin Efendi bin Ahmed ve Osman Efendi bin Ahmed bin Abdullah ve Ali Osman Efendi bin Mustafa bin Ali ve Hacı Feyzullah Efendi ibni Hıdır bin Mehmed nâm mezkûran sırren ve ba'dehü mezkûrun merkûmun ile Ahmed Efendi ibni Hacı Mustafa bin Ahmed ve İshak Efendi bin Abdullah bin Mustafadan alenen lede't-tezkiye adl ve makbulüş şehade idükleri ihbâr ve iş'ar olunan Mustafa bin Mehmed bin Abdullah ve Sungurlu Eyüb oğlu Hasan bin İbrâhim bin Ali nam kimesneler şehadetleriyle bi'l müvâcehe ber nehci şer'-i ispat (silik) mûcibince sulh-u bâkî mezbûr bin dört yüz otuz sekiz kuruşu (...) müddeiye-

i mezbure Hafize Hatun’a edasıyla müvekkile izafetle merkûm Salih Efendi’ye tenbih olunduğu bit tescil ‘ilâm olundu. 19 Receb 1302

Hüküm:163 Mahkeme-i şer’iyyeden gönderilecek müraselelerin ne vasıta ile gideceği ve ölçüsüne göre ücret verileceği

Muhakeme-i şer’iyyeden hasbû’l lüzum müdde-i aleyhlere gönderilecek müraselenin ne vasıta ile tebliği icâb edeceği ve bu babda harcu’l nehib olunmayacağı ve olunduğu halde muhakeme-i şer’iyye ve nizamiye hasılatından teftiş meyanına idhali laım geleceği istifarına da’ir makam-ı şeriflerinden vârid olan 25 S 1301 tarihli ve 606 numrulu tahrirat üzerine keyfiyeti makam-ı sami’i meşihat penahiden istifsar kılındığı 16 Ca 1302 tarihinde bildirilmiştir bu kere şeref vârid olan cevap-ı sami’i fetevapenahide muhakeme-i şer’iyyeden ledil iktiza müdde-i aleyhlere gönderilecek müraselenin muhakeme-i şer’iyye mahzarlarıyla gönderileceği tâbi’ müdde-i aleyhin ikametgâhına nisbet ve muhzır için yalnız münasib miktarı cüz-i ücret alınması zaruri olup lâkin müraseleden harc olunmak lâzım gelmeyeceği irade ve iş’ar buyrulmuş olmakla beyan-ı hali ibtidar olundu

Canık Sancağı bedayet mahkemesi riyaset-i celilesi canîb-i valasına

Hüküm:172

Faziletli Efendim

Maliye nezaret-i celilesinin üç Receb bin üç yüz iki ve altı Nisan bin üç yüz bir tarihli ve atmış iki numrolu tahrirat-ı aliyesi ahkâmına tevfik-i muamele olmak üzere muhakeme-i şer’iyye nüvvabına tebligat icrası siyakında terkim ile ibtidar kılındı ol babda irade efendimindir. 19 Receb 1302 ve 22 Nisan 1301

Hüküm:164 Kasım Efendi’nin tarlasını satması için Ali Efendi’yi vekil tayin etmesi

Fil asl Trabzon Vilayeti dâhilinde Rize Sancağı’na tâbi’ Atine Kazası kurrâsından Asiye Karyesi ahalisinden olup Canık Sancağı’nda merkez liva bulunan medine-i Samsun’da kâ’in Hançerli Karyesi’nde sâkin Seyyid oğlu Kasım ibni Süleyman bin Kasım medine-i mezbure mahkeme-i şer’iyyesinde makud-ı huzur-ı şer’-ide muhakeme-i bedayet hukuk azalarından olup meclîs-i mezkûra celb olunan Hacı Hüseyîn zade Yusuf Efendi ve Kocabaş Yorgaki Ağa hazır oldukları halde ikrâr-ı tam ve takrir-i kelâm idüp salifü’z-zikr Asiye Karyesi hududu dâhilinde vâki’ bir taraftan Bâkî oğlu Dursun ve bir taraftan Ahmed Çelebi ve bir taraftan İmamoğlu

Hurşit tarlaları ve bir taraftan tarik-i amm ile mahdûd bir kıt'a tarlada olan üç sehimi itibarıyla bir sehimi hisse-i şayi'amı Hemşinli Timur oğlu Ahmed Efendi bundan akdem tefri'ine (...) olmak üzere beş yüz kuruşu bana edâ ve teslim etmişti şimdi bedeli mezkûr mukabelesinde tarlayı mahdûd-ı mezkûrda olan bir sehimi hisse-i şayi'amı mahallinde bâ re'yi celb arâzi memuru huzurunda bedeli mezkûr mukabelesinde ferağ ve takrir ve teslime ve itayı tapuya hukuku mezkûr mütvakkıf olduğu umurun küllisine tarafımdan el haletü hazihi salifül beyan Asiye Karyesi ahalisinden dayım Ali Efendi nam kimesneyi vekâlet-i sahiha-i şer'iyye ile hizmete mevkuf vekil nasb ve ta'yin eyledim dedikte mâ vâka bî-t taleb ketb olundu. Fî yevmi'l hadi min recebü'l-ferd li sene isna ve selase mie ve elf

Hüküm:165 Anastas veled Yasef babasından kalan mirasın kendisine verilmesini istemesi ve kardeşi Benderikli'yi yerine vekil tayin etmesi

Fil-asl Çarşamba Kasabası mahallatından Orta Mahallesi mütemekkinlerinden olup Canik Sancağı'nda merkez livâ bulunan medine-i Samsun'da kâ'in Said Bey Mahallesi'nde sâkine Teba-i Devlet-i Âliyye'nin Rum milleti nisvaından şahsı cedide-i şer'iyye de muharrû'l esâmi kesân marifetleriyle muarrefe Kelos oğlu Anastasya ibnetü'l-mezbûr Anastas veled Yasef medine-i mezbûre mahkeme-i şer'iyyesinde makud-ı huzur-ı şer'-ide Teba-i Devlet-i müşarun ileyhanın milleti merkumesinden li ebeveyn erkarındaşı Yandiki mahzarında mahkemeyi bedayet hukuk azalarından olup meclîs-i mezkûra celb olunan Yusuf Efendi ibni Hacı Hüseyîn Ağa ve Kocabaş Yorgaki Ağa veled Anastas hazır oldukları halde ikrar-ı tam ve takriri kelâm idüp salifü'z-zikr Çarşamba Kazası mahallatından Rum Mahallesi'nde mütemekkin iken bundan akdem fevt olan Teba-i Devlet-i Âliyye'nin milleti merkumesinden babam ve murisi müteveffa-yı Anastas veled el merkûm Yasef'in sağlığında ilel vefat yedinde müstakilen mülk ve hakkı olan maru'l beyan Rum Mahallesi'nde vâki' bir taraftan Yevan kethüdâ ve bir taraftan Endon ve bir taraftan Estovi Çorbacı menzilleri ve bir taraftan tarik-i amm ile mahdûd fevkâni ve tahtâni üç bab odayı müştemil bir bab mülk-ü menzîl ma'a havlu ile çarşı derununda demirciler Erastas nâm mahalde vâki' üç taraftan Simonaki Eraki dükkânları ve bir taraftan müteveffa Hasan kadı oğlu vereseleri mağazaları ve bir taraftan tarik-i amm ile mahdûd ve diğerine muttasıl iki bab demirci dükkânları ve (silik) nam karye hududu dailinde vâki' 'inde-l ahâli ve'l ciran malûmul hudud bir kıt'a müstakilen ve Musalı Karyesi'nde vâki' keزالik 'inde-l ahâli ve'l ciran malûmul hudud bir kıt'a tarlanın dâhi nısf hisse-i şayi'ası bâ tapu tahtı tasarrufunda olup vefat ettikte zikrolunan hane ve dükkân mezkûrlar kırk sehimi itibarıyla

yedi sehimî bana ve beşer sehimî anifü-z-zikr Çarşamba Kasabası'nda mütemekkin validem Vasilik binti Bandilye ve on dörder sehimden ceman yirmi sekiz sehimî li ebeveyn karındaşlarım merkûm Bandili ile iş bu hazır bi'l meclûs Yasef ve tarlayı mezkûrları dâhi hasbû'l kanûn (silik) karındaşlarım merkumana adiyen ve münadiyen intikâl etmekle şimdi ben ber-vech-i muharrer emlâk ve tarlayı mezkûrlarda olan hisse-i mezkûrularımı mahallinde talibi zuhurunda bâ rey'i sahib arâzi me'muru huzurunda her birerlerini semen ve bedeli misilleriyle ahâra bey' ve takrirden ve layıkı vechi üzere teslime ve itayı tapuya ve semeni yedimize ahz u kabz ve makbuzunu bana irsâl ve isale ve hususu mezkûr mütevakkıf olduğu umurun küllisine tarafımdan vekâlet-i amme-u mutlâkâ-i sahiha-i şer'iyye ile karındaşım merkûm Banderikli'yi vekil nasb vetayin eyledim dedikte ol dâhi vekâleti merkumeyi kabûl ve hizmet-i lazımesini kemayenbağı edaya taahhüt ve iltizam eyledik dedikte mâ vâka bî-t taleb ketb olundu. 21 Receb 1302

Hüküm:166 Kunt oğlu Yusuf'un verasetinin taksimi için Safof Ağa'nın vekil tayin edilmesi

Tahkik-i gadr-ı şer'iyyeye binaen hususu atıl beyanın mahallinde ketb ve tahriri için savb-ı şer'-i enverden mezunen irsâl olunan katib Mehmed Emin Efendi ibni Osman Efendi Canik Sancağı'nda merkez livâ bulunan medine-i Samsun'da kâ'in Said Bey Mahallesi müteekkinlerinden Teba-i Devlet-i Âliyye'nin Rum milletinden Kurt oğlu Yusuf'un sâkin olduğu menziline varup cedide-i şer'iyye de muharrerül esâmi kesân huzurlarında akd-i meclîs-i şer'-i âli ettikte salifü'z-zikr Said Bey Mahallesi mütemekkinlerinden ve pederi Teba-i Devlet-i müşarun ileyhanin milleti merkume nisvanından El halaoğlu Kurt kızları olup şahısları marifetele Pesovasti ve Dosine meclîs-i makud-ı mezkûrda li ebeveyr erkarındaşları olup keزالık Teba-i Devlet-i Âliyye'nin milleti merkumesinden merkûm Yakob veled El merkûm Kurt mahzarında mezburanın valideleri olup keزالık şahsı muarrefe Sosan binti Kırıyako müvâcehede hazır olduğı halde her biri ikrar-ı tam ve takriri kelâm idüp Konya Vilayeti celilesi dâhilinde Niğde Sancağı'na tâbi' Nevşehir Kasabası mahallatından Aşağı mahallede vâki'

Sayfa:43

Bir taraftan Etmekçi Yorgi ve iki taraftan Adraham ve Nikola menzilleri ve bir taraftan tarik-i amm ile mahdud fevkani ve tahtani dört oda ve bir köşer ve bir miktar su yolu müştemil bir bab menzil ile ânifü'z-zikr Niğde Kazası civarında Ortacık nam mahalde vâki' üç taraftan

arazi-i haliye ve bir taraftan tarik-i amm ile mahdud kûrumu mülk olan bir kıt'a üzüm ve cehrilik bağında her biri salıfû'l-beyan Aşağı mahalle mütemekkinlerden olup ânıfû'z-zıkr Said Bey Mahallesi'nde li ecli'l-ticare mütemekkin iken bundan akdem fevt olan Teba-i Devlet-i Âliyye'nin millet-i merkumesinden murisimiz ve babamız müteveffa Elham oğlu Kuru veled Yefon'un sağlığında ile'l-vefat yedinde müstekilen mülk ve taht-ı tasarrufunda olup vefat ettikte zikrolunan menzil ve eşcar-ı mezkur otuz iki sehimî itibarıyla yedişer sehimden on dört sehmî bizlere dört sehmî validemiz hazıra-i mezbûreye ve on dört sehmî li ebeveyn karındaşı merkûm Safuf Ağa'ya ve bağ mezkurun arazi dahi hasbû'l-kanun asaleten bizimle karındaşı merkûm Safuf adiyen ve münadiyen intikal etmekle şimdi bizimle validemiz hazıra-i mezbûreden herbirimiz emlak ve bağ mezkurede olan hisse-i mezkurelerimizi mahallinde talipleri zuhurlarında bâ re'yi sahib-i arz memuru huzurunda bey' ve ferağa semeni ve bedelini ahz u kabza ve bi'l-cümle makbuzunu tarafımıza irsal ve isale ve husus-ı mezkur mütevakkıf olduğu umurun küllisine tarafımızdan vekalet-i amme-i mutlaka-i sahiha-i şer'iyye ile karındaşı merkûm Safuf Ağa'yı hazıra-i mezbûrenin tasarrufuna mekarin vekil eyledik dediklerinde oldahi ber-minval-i muharrer vekalet-i merkumeyi kabul ve hizmet-i lazımesini kemayenbağı edaya ta'ahhüd ve iltizam eyledim dediğini katip mumailayh mahallinde ketb ve tahrir ve ma'an mürsel ümenâ-i şer'-ile meclis-i şer'e gelip alâ vukuihi inha ve takrir etmeğin ma vaka bi't-talep ketb olundu. Fi'l-yevmi'l-sani ve'l-ışrin min Recebû'l-ferd lisene isna ve selase mie ve elf

Hüküm:167 Osman Çavuş'un Şerife Hatun'un vasisi olarak kabul edilmesi

Kürsiyi livâ bulunan medine-i Samsun kurrasından Körüklü Karyesi'nde sakin iken bundan akdem vefat eden Vasil oğlu Mustafa bin Ali bin Abdullah'ın sulbiye-i sağire kızı Şerife'nin vakt-i rüşd ve sedadlarına değin bedeli müteveffa-yı merkumdan müntakıl malını hıfz ve tesviye-i umuruna bin iki yüz doksan iki senesi Recebû'l-ferdinin yirmi üçüncü günü tarihiyle muvarrih ve ol tarihte medine-i mezbûre naibi bulunan Abdulfettah Benari Efendi'nin hatmiyle mahtum ve imzasıyla mûmza ve yüz on dokuz numro ile mürekkim bir kıt'a huccet-i şer'iyye mucibince li ümm er karındaşı Mehmed Ali ibn Mustafa dahi vasi nasb ve tayin olunmuş ise de bu esnada vasi merkûm Mehmed Ali'nin vukuihi vefatına mebni sağire mezbûrenin babasından müntakıl malını hıfz ve tesviye-i umuruna kibel-i şer'-iden bir vasi nasb ve tayin olunmak lazım geldiği ecilden sağire-i mezbûrenin eniştesi olup müstekimü'l-havele ve her vecihle umur-ı vesayet-i ru'yete kadir idüğü ceride-i şer'iyyede mazbutu'l-esami müslimin ihbarlarıyla mütehakkık olan işbu ba'isü'l-kitab Badirli Karyesi ahalisinden Osman

Çavuş bin Mustafa nâm kimesneyi hâkim mevki' sadrı kitab tûbi leh ve hüsn-i me'ab efendi sağire-i mezbûre Şerife'nin vakt-i rüşd ve sadadına değin babası müteveffa-yı merkumdan müntakıl malını hıfz ve tesviye-i umuruna kibel-i şer'-iden vasi nasb buyruldukta ol dahi ber-vech-i muharrer vesayet merkumeyi kabul ve hizmet-i lazımesini kemayenbağı edaya ta'ahhüd ve iltizam eyledikten sonra dahi mezbûr Osman Çavuş'un talebiyle sağire-i mezbûrenin babasından müntakıl karye-i mezbûrede vaki' ma'lumu'l-inkita'at tarlaları icarı ile malı nemasından nafaka ve kisve behasıçün kibel-i şer'-iden kadr-ı marûf meblağ farz ve takdir olunmak matlubumdur dedikte sağire-i mezbûre Şerife'ye tarlası mezkûr icarından yirmi kuruş ve malının nemasından otuz kuruşki cem'an elli kuruş kibel-i şer'-iden nafaka ve kisvebeha sair levazım-ı zaruriyesinden harç ve sarfa ve ledi'l-hace istidâneye ve inde'l-zafer sağire-i mezbûrenin malına rücu'a vasi merkûm Osman Çavuş'a izin verilmeğın ma vaka bi't-talep ketb olundu. Fi'l-yevmi'l-salis aşer min Recebü'l-ferd lisene isna ve selase mie ve elf

Hüküm:168 Yunus Efendi'nin Rukiye Hanım'a verdiği mihr ve Molla Derviş Efendi'yi vekil tayin etmesi

Fi'l-asl Trabzon Vilayeti dâhilinde Lazistan Sancağı'na muzaf Atine Kazası kurrasından (silik) Karyesi ahalisinden olup Canik Sancağı'nda merkez liva bulunan medine-i Samsun'a tabi-i Çorak Karyesi'nde ve Hancılık müstakbele sakine şahsı ceride-i şer'iyyede mesturu'l-esami müslimin ta'rifleriyle Maruf bin oğlu Yunus bin Ali bin Memiş medine-i mezbûre mahkeme-i şer'iyyesinde makud-ı huzur-ı şer'-ide mahkeme-i bedayet hukuk azalarından olup meclis-i mezkûra celb olunan Hacı Hüseyin zade Yusuf Efendi ibn Hacı Hasan Ağa ve Kocabaş Yorgaki Ağa veled Estefan hazır oldukları halde ikrar-ı tam ve takrir-i kelam edip salifü'z-zıkr Muhacevat Karyesi'nde sakin zevce-i medhul behası olan Rukiye ibnet-i Ahmet'i tarih-i hüccetten üç sene mukaddem beynimizde vukuihi gelen âdem hüsn-i mizacdan naşi bayinen tatlik edip zimmetimde mütekarrır ve makud-ı aleyh mihr-i müeccel olan iki yüz elli kuruş ile tatlik-i natık salifü'z-zıkr Atine Kazası'nda Çekuze Karyesi ahalisinden Gürcü oğlu Şerif marifetiyle bir kıt'a senet irsal etmiştim bina'en aleyh mezbûre Rukiye ise senet-i mezkure âdem kana'atiyle el-haletü hazihi salifü'l-beyan Muhacevat Karyesi'nde vaki' mutasarıf olduğum menzilimde sakin olmakta idüğünden şimdi mezbûre Rukiye Hatun'u mahallinde tatlike ve husus-ı mezkûr mütevakıf olduğu umûrun küllisine tarafımdan el-haletü hazihi maru'z-zıkr Atina Kazası kurrasından Hayfetura Karyesi ahalisinde Gürcü oğlu Molla Derviş Efendi ibn İbrahim'i vekâlet-i amme-i mutlaka-i sahiha-i şer'iyye ile kabulüne mevkuf vekil

nasb ve tayin eyledim dedikte ma vaka bi't-talep ketb olundu. Fi'l-yevmi'l-rabi' ve'l-ısrin min Recebül-ferd lisene isna ve selase mie ve elf

Hüküm:169 Firdevs'in vasisi olarak Mustafa Efendi'nin seçilmesi

Medine-i Samsun mahallatından Cedid Mahallesi'nde sakin iken bundan akdem vefat eden Salih Efendi ibn Mehmed Ağa ve Fatma ibnet-i Ahmet Efendi nam zevciyetin sulbiye sağire kızı Firdevs'in yedinden müntakil mallarını hıfz ve tesviye-i umuruna kıbel-i şer'-iden bir vasi nasbı lazım ve mühim olmağın sağire-i mezbûrenin emmisi olup her bir-vechile emur-ı vesayet-i ru'yete kadir idüğü zeyl-i hüccette muharrerü'l-esami müslimin ihbarlarıyla inde's-şer'-i'l-enver zahir ve mütehakkık olan iş bu ba'isü'l-vesika Mustafa Efendi bin el-mezbûr Mehmed Ağa nâm kimesneyi sağire mezbûrenin vakt-i rüşd ve sedadına değin malını hıfz ve tesviye-i umurunu ru'yete kıbel-i şer'-iden vasi nasb ve tayin olundukta ol dahi vesayet-i mezkureyi kabul ve hizmet-i lazımesini kemayenbağı edaya ta'ahhüd ve iltizam eyledikten sonra vasi merkûm talebiyle sağire-i mezbûre Firdevs'in yedinden müntakil menzil ve mağaza ve çayırını arazi icarlarıyla malı nemasından iş bu tarih-i hüccetten kadr-ı marûf idüğü müslimin mezkureyn taraflarından ihbar olunan sağire-i mezbûre Firdevs'e beher şehir elli kuruş nafaka ve kisve beha farz ve takdir olunup meblağ-ı mefruz mezkûr sağire-i mezbûrenin nafaka ve kisve beha ve sair levazım-ı zaruriyesine harç ve sarfa ve ledi'l-hace istidaneye ve inde'l-zafer sağire-i mezbûre Firdevs'in yedinden müntakil menzil ve mağaza ve çayırın icarına ve malı nemasına rucu'a tahmil merkûm Mustafa Efendi'ye izin verilmeğın ma vaka bi't-talep ketb olundu. Fi'l-yevmi'l-hadi min Saferü'l-hayr lisene isna ve selase mie ve elf

Hüküm:170 Naili Efendi'nin yerine Tahir Efendi'nin vasisi olarak atanması

Medine-i Samsun'da ka'in Hançerli Mahallesi ahalisinden olup bundan akdem vefat eden Şamlı oğlu Ali Osman bin Abdullah sulbi sağir oğlu Kamil'in tesviye-i umuruna vasi mensubu olan Bazar Mahallesi ahalisinden Nalband Ali usta oğlu Nail Efendi ibn Hafız Mustafa bu kere li ecli'l-memuriye orduya azimet edip sağir mezbûre babası müteveffa-yı merkumdan ırs-ı şer'-ile intikal eden emval ve eşyasını hıfz ve harasete tekâsülü ve emur-ı vesayette gadr olmadığı ceride-i şer'iyede mesturu'l-esami müslimin bigayrı şikâr muvahhidin ihbarlarıyla mütehakkık olmağın hâkim mevki-i sadrı kitab tûbi leh ve hüsn-i me'ab efendi merkûm Naili Efendi'yi vesayetten azl ve ihraç edip yerine müştekim olduğu ledi's-şer'-i'l-enver zahir ve tebeyyün olan işbu ba'isü'l-kitab Kale Mahallesi ahalisinden Tahir Efendi ibn İbrahim Ağa'yı sağir mezbûr Kâmil'in vakt-i rüşd ve sedadına değin tesviye-i umuruna vasi

nasb ve tayin buyrulduktaki ol dahi vesayet-i merkumeyi kabul ve hizmet-i lazımesini kemayenbağı edaya ta'ahhüd ve iltizam etmeğin ma vaka bi't-talep ketb olundu. Fi'l-yevm aşer min Şabanü'l-mu'azzam lisene isna ve selase mie ve elf

Hüküm:171 Hacı Mehmet Efendi'nin verasetinin paylaşımı ve Kafiye Hanım'dan hisselerini alması için Hafız Salih Efendi'nin vekil tayin edilmesi

Husus-ı âti'l-beyanın mahallinde ketb ve tahriri zammında taraf-ı şer'-iden me'zunen kâtip Hafız İsmail Hakkı Efendi Canik sancağında merkez liva bulunan medine-i Samsun'da ka'in Bazar Mahallesi'nde sakin Kundakçı zade Hafız Salih Efendi'nin sakin olduğu menziline varıp ceride-i şer'iyde muharrerü'l-esami müslimin huzurlarında akd-i meclis-i şer'-i âli ettikte medine-i mezbûreye muzaf Çarşamba Kazası mahallatından Çay Mahallesi ahalisinden iken bundan akdem vefat eden Hacı Mehmet Efendi ibn Ahmet bin Abdullah'ın verâseti zevce-i menkûha-i metrûkesi Şakir Hanım ibnet-i Halil ile sulbi kebir mahdumu Ahmet Tayyar Efendi ve sulbiye-i kebir kızı Fatma ve Çarşamba'da sakine sulbiye kebir kızı Kafiye Hanım'a münhasıra ve ber-tashih-i mesele-i mirasları bi hükmü'l-ferâ'iz otuz iki sehimden olup sehham-ı mezbûreden dört sehim zevce-i mezbûreye ve on dört sehim ibn-i mezbûre yedişer sehimden cem'an on dört sehim bintan mezbûratana isabeti inde's-şer'-i'l-enver zahir ve nümayan olduktan sonra verese-i mezbûrundan ibn-i kebir mezbûr Ahmet Tayyar Efendi ile zatları ta'rif-i şer'-i ile muarrefeler zevce-i mezbûre Şakir Hanım ve binti mezbûre Fatma Hanım'dan herbiri meclis-i makud-ı mezkûrda ikrar-ı tam ve ta'bir-i ani'l-meram edip liva-i mezkûreye muzaf Terme Kasabası'nda ka'in Fenik Mahallesi'nde vaki' bir taraftan mahkeme hadimi ve bir taraftan Sarı Yani arsası ve bir taraftan arsa-i haliye ve bir taraftan tarik-i amm ile mahdud arzen yirmi ve tulen on beş bihasbü'l-terbi'i üç yüz arşın bir kıt'a arsa ve arsa-i mezkûr kurbunda vaki' malumu'l-hudut bi hasbü'l-terbi'i dört yüz arşın bir kıt'a ki yani iki kıt'a arsa murisimiz müteveffa-yı mezbûrun hayatında ile'l-vefat yedinden müstekilen mülk ve hakkı olup ba'de vefat mesele-i mirasımız vechile bizimle Çarşamba'da sakine Kafiye Hanım'a mevrus olmakla şimdi bizler zikrolunan iki kıt'a arsalarda olan hisse-i irsiye-i şayi'alarımızı mahallinde talibi zuhurunda semen-i misilleriyle ahara bey' ve takrir ve layık vechile teslim ve semenlerini ahz u kabza ve makbuzunu mesele-i mirasımız vechile bize irsal ve isale ve husus-ı mezkûr mütevakkıf olduğu umurun küllisine tarafımızdan her birimiz vekâlet-i amme-i mutlaka-i sahiha-i şer'iyeye ile fi'l-asl medine-i Samsun ahalisinden olup el-haletü hazihi maru'z-zikr Terme Kasabası'nda vaki' Ahmet Ağa'nın kahvehanesinde misafireten sakin Hafız Salih Efendi ibn Hacı Mustafa'yı kabulüne mevkufe vekil ve na'ib-i menab nasb ve tayin

eyledik dediklerini kâtip mumaileyh mahallinde ketb ve tahrir ve ma'an mürsel ümena-i şer'-ile meclis-i şer'e gelip âlâ vukuihi inha ve takrir etmeğin mâ vaka bi't-talep ketb olundu. Gurre-i Şabanü'l-mu'azzam 1302

Hüküm:172 Kiforok veled Artin veled Avadis'in verasetinin paylaşımı için Borife veled Simon'u vekil tayin etmesi

Canik Sancağı'nda merkez liva bulunan medine-i Samsun'a muzaf Çarşamba Kasabası'nda kâin Köprübaşı Orta Mahallesi'nde mütemekkin iken bundan akdem fevt olan Teba-i Devlet-i Âliyye'nin Ermeni milletinden Kiforok veled Artin veled Avadis'in veraaseti medine-i mezbûre mahallatından Said Bey Mahallesi'nde mütemekkin ve mütemekkineler zevce-i metrukesi Dudu binti Kirof ile sulbiye-i kebire kızları Mefruhiye ve Bağö ve Bayezid (...) sağır oğlu hazar maru'l-beyan Çarşamba Kazası'nda mütemekkin sulbi kebir oğlu Artin'e münhasıra ve ber-tashih-i mesele-i mirasları bi hükmü'l-fera'izi sekiz sehinden olup sehham mezbûreden bir sehimi zevce-i merkumeye ve birer sehinden cem'an dört sehimi bintan merkuman ve ikişer sehinden dört sehimi ibna merkuman isabeti tahkikinden sonra ibn-i sağır merkûm (...) tesviye-i umuruna kibel-i şer'-iden bâ huccet-i şer'iyye vasi mensubesi olup şahsi muarrefe zevce-i merkume Dudu yine mezbûre mahkeme-i şer'iyyesinde makud-ı huzur-ı şer'-ide mahkeme-i bedayet hukuk azalarından olup meclis-i mezkure celb olunan Yusuf Efendi ve Koca Yorgaki Ağa veled Anastas hazır olduğu halde bi'l-vesaye ikrar-ı tam ve ta'bir-i ani'l-meram edip murisimiz müteveffa-yı murisimiz müteveffa-yı merkûm Kiforof'un sağlinda ile'l-vefat yedinde müstekilen mülk olan anifü'l-beyan Orta Mahallede vaki' bir taraftan Refail oğlu ve bir taraftan Safraz oğlu ve bir taraftan beş karındaşların Hacı Karabet menzilleri ve bir taraftan tarik-i amm ile mahdud bir bab mülk-i menzil zevcem ve murisini müteveffa-yı merkûm vefat ettikte mesele-i mirasımız vechile benim habs olduğum sağır merkûm verese-i merkumuna mevrus olmakla binaen aleyh sağır merkûm (...) menzil-i mahdud-ı mezkurede olan ber-tahsis-i mezkûr hissesi müteveffa-yı mezburun harab olduğu gibi infak ve iksaya malı olmayıp nafakaya eşedd ihtiyaç ile muhtaç dahi olmakla menzil-i mahdud-ı mezkurede olan hisse-i mezkure sağır merkûm (...) zaruret-i nafakasıçün semen-i misliyle bey' ve semeni istirbah olunmak sağır mezbûr hakkında beher vechile evlâ ve infa' olduğuna binaen menzil-i mahdud-ı mezkûrda olan vasisi olduğum sağır merkûm (...) hissesini mahallinde talebi zuhurunda semen-i mislihle bey' ve takrire ve semen-i ahz u kabza ve mazmununu bana irsal ve isale ve'l-hâsıl husus-ı mezkûr mütevakkıf olduğu umurun küllisine tarafımdan salifü'z-zikr Çarşamba Kasabası'nda Köprübaşı'nın Rum Mahallesi'nde mütemekkin Teba-i Devlet-i

müşarunileyhanın Rum milletinden ve tüccardan babası oğlu Borife veled Simonu vekâlet-i amme-i mutlaka-i sahiha-i şer'iyye ile kabulüne mevkufe bi'l-vesaye vekil nasb ve tayin eyledim dedikte ma huve'l- vaka bi-t-talep ketb olundu. Fi'l-yevmi'l-tasi' ve'l-işrin min Recebü'l-ferd lisene isna ve selase mie ve elf

Hüküm:173 Kiforof veled Artin Avarisin oğlunun buluğa ermemesi ve anası Dudu binti Kiforof'un vasi tayin edilmesi

Fi'l-asl Çarşamba mahallatından Köprübaşı Orta Mahallesi mütemekkinlerinden iken bundan akdem fevt olan Teba-i Devlet-i Âliyye'nin Ermeni milletinden Hacı Kiforof veled Artin Avaris'in sulbi sağır oğlu işbu hazır bi'l-meclis tahminen on iki yaşında olan (...) nam sağırın babası merkûm Kiforof'tan müntakıl malını hıfz ve tesviye-i umuruna kıbel-i şer'-iden bir vasi nasb ve tayin olunmak ehem ve elzem olduğu ecilden sağır merkumun anası olup bir vechile emur-ı vesayeti ru'yete muktedire idüğü ceride-i şer'iyyede mazbutu'l-esami kimesnenin haber ve iş'arlarıyla mütehakkık olan işbu ba 'isü'l-vesika Dudu binti Kiforof'u hâkim mevki' sadrı kitab tûbi leh ve hüsn-i me'ab efendi hazretleri dahi sağır merkumun babası müteveffa-yı merkumdan müntakıl malını vakt-i rüşd ve sedadına değin malını hıfz ve tesviye-i umuruna kıbel-i şer'-iden vasi nasb ve tayin eyledikte ol dahi vesayet merkumeyi kabul ve hizmet-i lazımesini kemayenbağı edaya ta'ahhüd ve iltizam etmeğin mâ vaka bi't-talep ketb olundu. Fi'l-yevmi'l-samin ve'l-işrin min Recebü'l-ferd lisene isna ve selase mie ve elf

Hüküm:174 Mihri Hatun nafakasını alması için damadı Mustafa Efendi'yi vekil tayin etmesi

Canik Sancağı'nda merkez livâ bulunan medine-i Samsun'da ka'in Hançerli Mahallesi'nde sakine zât-ı tarifi şer'iyye ile muarrefe Mihri Hatun ibnet-i Hacı Süleyman medine-i mezbûre mahkemesinde makud-ı huzur-ı şer'-ide mahalle-i mezbûre ahalisinden Damadı Mustafa Efendi ibn Abdullah mahzarında mahkeme-i Bedayet hukuk azalarından olup meclis-i mezkure celb olunan Yusuf Ziya Efendi ibn El-Hac Hasan Ağa ve Kocabaş Yorgaki Ağa veled Anastas hazır oldukları halde ikrar-ı tam ve ta'bir-i ani'l-merâm edip Erzurum Vilayeti'nin mazarı olan nefsi-i Erzurum ahalisinden olup bundan akdem vefat eden zevci-i mutlakım Murad Ağa ibn Abdullah ile hal zevciyet beynimizde kaim iken müteveffa-yı merkumun feraşından hâsıl benden mütevellide sulbiye-i kızları olup ol tarihte sağır ve el-yevm kebire bulunan Emine ve Havva'ya babaları müteveffa-yı merkumun üzerine işbu yedimde mevcut bin iki yüz yetmiş yedi senesi Cemaziyelahirî'nin ikinci günü tarihiyle muvarrih ve ol tarihte medine-i mezbûre naibi bulunan İbrahim Halil Efendi'nin imzasıyla mûmza ve hatmiyle

mahtum bir kıt'a hucdet-i şer'iyeye natika olduğı üzere beher yevm altmış para nafaka ve kisve beha dahi takrir olunmuştu binaen alyeh bintan mezbûratandan Havva zikrolunan hucdet tarihinden beş sene mûrurunda vefat etmekle şimdi nafaka-i mefruza-i mezkûreden müteveffa-yı merkûm Murad Ağa zimmetinde inde'l-hesap zuhur eden alacağımı ve makbuzunu bana irsal ve isale ve inde'l-iktiza sulh ve ibraya ve'l-hâsıl hususu mezkûr mütevakkıf olduğı umurun küllisine tarafımdan vekâlet-i amme-i mutlaka-i sahiha-i şer'iyeye ile damadım mezbûr Mustafa Efendi'yi vekil ve na'ib-i nasb ve tayin eyledim dedikte ol dahi vekâlet-i merkumeyi kabul ve hizmet-i lazımesini kemâyenbağı edaya ta'ahhüd ve iltizam etmekliğini ma vaka bi't-talep ketb olundu. Fi'l-yevmi'l-hadi ve'l-aşer min Şabanü'l-mu'azzam lisene isna ve selase mie ve elf

Hüküm:175 Hediye Hanım'ın mallarını Hüseyin Ağa'ya satması için Said Ağa'nın vekil tayin edilmesi

Husus-ı âti'l-beyanın mahallinde ketb ve tahriri için savb-ı şer'-i enverden me'zunen irsal olunan kâtip Mehmed Emin Efendi ibn Osman Efendi medine-i Samsun'da kâin Caferli Mahallesi sakinelerinden Abbas zevcesi Hediye Hanım'ın sakine olduğı menziline varıp ceride-i şer'iyeye mazbutu'l-esami müslimin huzurlarında akd-i meclis-i şer'-i âli ettikte zât-ı kezalik ceride-i şer'iyeye muharrerü'l-esami müslimin ta'rifleriyle muarrefe mumaileyha Hediye Hanım ibnet-i Kamil Efendi meclis-i makud-ı mezkûrda mahalle-i mezbûre ahalisinden Hacı Salih Efendi oğlu Seyit Ağa ibn Süleyman Efendi mahzarında bi-l vekale ikrar-ı tam ve takrir-i kelam edip salifü'z-zikr mahalle-i mezbûrede vaki' bir taraftan Halim Kadı zade Tefvik Efendi tahta dereyesi ve bir taraftan Hufacı oğlu Osman'ın menziline giden tarik-i has ve bir taraftan Firaroğlu Said menzili ve bir taraftan tarik-i amm ile mahdud bir kıt'a arsamı bin yedi yüz kuruş semeni makbuzu mukabelesinde Kale Mahallesi ahalisinden Hasan Çavuş oğlu Hüseyin Ağa'ya memuru huzurunda bey' ve takrire ve husus-ı mezkûr mütevakkıf olduğı umûrun küllisine tarafımdan vekâlet-i amme-i mutlaka-i sahiha-i şer'iyeye ile merkûm Said Ağa'yı vekil ve na'ib-i nasb ve tayin eyledim dedikte ol dahi vekâlet-i merkumeyi kabul ve hizmet-i lazımesini mahallinde kemâyenbağı edaya ta'ahhüd ve iltizam eyledim dediğini mâ vaka bi't-talep ketb olundu. Fi'l-yevmi'l-hadi aşer min Şabanü'l-mu'azzam sene isna ve selase mie ve elf

Hüküm:176 Ahmet Efendi'nin versetinin paylaşımı hisselerinin Hafız Mehmed Rasit Efendi'ye hibe etmesi için Ali Efendi'nin vekil tayin edilmesi

Husus-ı âti'l-beyanın mahallinde ketb ve tahriri için savb-ı şer'-i enverden me'zunen irsal olunan serkatib-i mahkeme Mahmut Naim Efendi ibn El-Hac Ahmet Raşid Efendi Canik Sancağı'nda merkez liva bulunan medine-i Samsun'da ka'in Said Bey Mahallesi ahalisinden müteveffa Kantarcı zade El-Hac Hafız Mehmed Raşid Efendi ibn Hacı Hafız Efendi'nin sakın olduğu hanesine varıp ceride-i şer'iyede mazbutu'l-esami müslimin huzurlarında akd-i meclis-i şer'-i nebevi ettikte mahalle-i mezbûre ahalisinden olup bundan akdem vefat eden El-Hac Ahmet Efendi ibn Abdullah'ın verâset-i zevce-i menkûha-i metrûkesi Şerife ibnet-i Abdullah ile oğulları olup ol tarihte sağır ve sağire ve'l-yevm kebir ve kebir Ali ve Necip ve Mehmed Emin Efendiler sulbiye-i kızları Habibe nam-ı diğer Melek ve Emine Hanımlara münhasıra ba'dehu kıbeli'l-kassama bintun merkumun Mehmed Efendi dahi vefat edip onun dahi veraseti validesi mezbûre Şerife Hanım ile li ebeveyn er karındaşları ibnan merkuman Ali ve Necip Efendi ve li ebeveyn kız karındaşları bintan mezbûratan Habibe ve Emine Hanımlara münhasıra ve ber-tashih-i mesele-i mirasları bihükümü'l-münasahatü's şer'iyeye bin yüz elli iki sehinden olup sehham mezbûreden yüz seksen altı sehimî zevce-i mezbûreye ve üç yüz yirmi ikişer sehimden altı yüz kırk dört sehimî ibnan merkuman ve yüz altmış birer sehimden üç yüz yirmi iki sehimî dahi bintan mezbûratan isabeti bi'l-ihbar inde'l şer'-i'l-enver zahir ve mütehakkık olduktan sonra vereseden mezbûrdan zâtları tarifi şer'-i ile muarrefe zevce-i mezbûre Şerife ve bintan mezbûratan Habibe ve nam-ı diğer Melek ve Emine Hanımlar ve ibnan merkumandan mezbûr Necip Efendi meclis-i makud-ı mezkûrda Hançerli Mahallesi ahalisinden Kösef zade Ali Efendi ibn Hüseyin Ağa mahzarında bi-l vekale ikrar-ı tam ve takrir-i kelam edip Said Bey Mahallesi'nde Subaşı Caddesi'nde vaki' bir taraftan Hacı Akkul dükkânı ve üç taraftan tarik-i amm ile mahdud yekdiğerine muttasıl iki bab dükkân ile ittisalinde vanlı ve bir taraftan tarik-i amm ve diğer taraftan müteveffa Küçük Osman hanesiyle Ayıntablı zade Osman Efendi ve Kantarcı zade Zahir Ağa dükkânları ile mahdud bir kıta ve yine mahalle-i mezbûrede kâin bir taraftan tarik-i amm ve diğer taraftan Rıfat Efendi arsasıyla Hacı müezzîn oğlu Hasan Efendi ve Hacı Said Ağa dükkânları ile mahdud bir kıt'a arsası cem'an iki kıt'a arsa murisi müteveffayı mumaiylehin hayatında ile'l-vefat yedinde müstekilen mülk ve hakkı olup ba'de vefat

Sayfa:45

Mesele-i miras vechile bizimle ga'ib anıl meclîs ibni mezbûr Ali Efendi'ye mevrus olmakla şimdi biz ber-vech-i muharrer dükkaneyn ve arsa-i mahdudeyn-i mezkureteyn de olan

ber-tashih-i mezkûr hisse-i şayi'alarımızı maru'l beyan Said Bey Mahallesi ahalisinden mûmâileyh El-Hâc Hafız Mehmed Raşit Efendi'ye memuru huzurunda hibe-i sahiha-i şer'iyye ile hibe ve temlik ve teslime ve hususu mezkûr mütevakkıf olduğu emurun küllisine tarafımızdan vekâleti amme-i mutlâkâ-i sahiha-i şer'iyye ile mûmâileyh Ali Efendi'yi vekil ve na'ib-i nasb ve ta'yin eyledik dediklerinde mûmâileyh Ali Efendi dâhi vekâleti merkumeyi kabûl ve hizmet-i lazımesini kemayenbağı edaya taahhüt ve iltizam etmeğin mâ vâka bî-t taleb ketb olundu. Fî yevmi'l hadi aşer min Şabanü'l muazzam li sene isna ve selase mie ve elf

Hüküm:177 Hüseyin Efendi'nin Hamit Efendi'ye yerlerini satması için Mustafa Ağa'nın vekil tayin edilmesi

Canik Sancağı'nda merkez liva bulunan medine-i Samsun'da kâ'in Pazar Mahallesi'nde vâk' Suluhanda sâkin sâbık sevk memuru Asakir-i Şahane kolağalarından fetevetlü Hüseyin Efendi ibni Boşnak Mustafa Ağa bin Abdullah medine-i mezbure mahkeme-i şer'iyyesinde makud-ı huzur-ı şer'-ide salifü'z-zikr medine-i Samsuna muzaf Çarşamba Kazası'ndan Hamzalı Karyesi ahalisinden Mustafa Ağa ibni Mehmed mahzarında medine-i mezbure bedayet mahkemesi hukuk azalarından olup meclîs-i mezkûra celb olunan Yusuf Efendi ibni Hacı Hasan Ağa ve Kocabaş Yorgaki Ağa veled Anastas hazır olduğu halde ikrarı tam ve takrir-i kelâm idüp salifü'z-zikr Çarşamba Kazası kurrasından Göderi ve Hamzalı ve Kâhyalı ve Karaoğlu ve Gökçeli ve Konulu nâm Karyeler hududları dâhilinde vâki' her biri inde'l ahâli ve'l ciran malûmul hudud arâzi-i miriyeden bâ tapu müstakilen mutasarrıf olduğum otuz dört kıt'a tarlalarımı bedeli misilleriyle talipleri bulunan mezkûr Hamzalı Karyesi ahalisinden Hamit Efendi ibni Mustafa ile maru'z-zikr medine-i Samsun'da kâ'in Said Bey Mahallesi mütemekkinlerinden ve Teba-i Devlet-i Âliyye'nin Rum milletinden Simonaki veled Zahirye nam kimesnelere bâ re'yi sahibi 'arz memuru huzurunda her birini ferağ ve tefvîz ve takrire ve itayı tapuya ve hususu mezkûr mütevakkıf olduğu umurun küllisine tarafımdan mezbûr Mustafa Ağa'yı vekâleti amme-i mutlâkâ-i sahiha-i şer'iyye ile vekil ve na'ib-i menab nasb ve ta'yin eyledim dedikte ol dâhi vekâleti mezbureyi kabûl ve hizmet-i lazımesini mahallinde kemayenbağı edaya taahhut ve iltizam eyledim dedikte mâ vâka bî-t taleb ketb olundu. Fî yevmi'l sami aşer min Şabanü'l muazzam li sene isna ve selase mie ve elf

Hüküm:178 El-Hac Ahmet Efendi'nin verasetini taksimi ve Şerife ve Melek Hanımların mallarını hibe etmesi

Canik Sancağı'nda merkez liva bulunan medine-i Samsun'da kâ'in Said Bey Mahallesi ahalisinden olup bundan akdem vefât eden El-Hâc Ahmed Efendi ibni Abdullah'ın veraseti

zevce-i menkuha-i metrukesi Şerîfe Hanım ibnet-i Abdullah ile sulbi oğulları olup ol tarihte sagir ve sagire ve'l yevm kebir ve kebire bulunan Ali ve necib ve Mehmed Emin Efendiler ve sulbiye kızları Habibe nâm-ı diğeri Melek ve Emine Hanımlara münhasıra ba'dehü kıbel-i kassam binnun merkumundan mezbûr Mehmed Emin dâhi vefat idüp onun dâhi vereseti validesi mezbure Şerife Hanım ile li ebeveyn biraderleri ibnan-ı merkuman Ali ve Necib Efendiler ve li ebeveyn hemşireleri bintan mezburatan Habibe ve Emine Hanımlara münhasıra ve ber-tashih-i mesele-i mirasları bî hükmü'l murahasatü-ş şer'iyye bin yüz elli iki sehimden olup sehham-ı mezbureden seksen iki sehimî zevce-i mezbureye ve üç yüz yirmi ikişer sehimden altı yüz kırk dört sehimî ibnan merkumana ve yüz atmış birer sehimden üç yüz yirmi iki sehimî bintan mezburatana ecanib-i tahkikinden sonra verese-i merkumundan zat-ı tarif-i şer'-i ile muarrefe olan zevce-i mezbure Şerife bintan mezburatan Habibe nâm-ı diğeri Melek ve Emine hanımlar ile ibnan merkûmandan Necib Efendi taraflarından ber-vech-i ati hususta bâ hüccet-i şer'iyye vekilleri Hançerli Mahallesi ahalisinden Yusuf zade Ali Efendi ibni Hüseyîn Ağa medine-i mezbure mahkeme-i şer'iyyesinde makud-ı huzur-ı şer'-ide maru'l beyan Said Bey Mahallesi ahalisinden iş bu ba'isetü'l kitâb müteveffa Kantarcı zade El-Hâc Hafız Mehmed Raşit Efendi ibni Hacı Hafız Efendi mahzarında bi'l vekale ikrâr-ı tam ve takrir-i kelâm idüp hibe-i atiz zikrin suduruna değin müvekkil ve müvekkilem mezbûrun Şerife ve Habibe nâm-ı diğeri Melek hanımlar ile ibni mezbûr Necib Efendi'nin yedlerinde mesele-i mirasları vechile ırsen mal ve mülkleri olan anifü'z-zikr Said Bey Mahallesi'nde Subaşı Caddesi'nde vâki' bir taraftan Hacı Abdül dükkânı ve üç tarafı tarik-i amm ile mahdûd yekdiğerine muttasıl dükkân ile ittisalinde kâ'in bir taraftan tarik ve diğeri tarafları müteveffa güllü Osman hanesiyle Antepli zade Osman Efendi ve Kantarcı zade Tahir Ağa dükkânları ile mahdûd bir kıt'a ve yine mahalle-i mezburada vâki' bir taraftan tarik-i amm ve diğeri taraftan Rıfat Efendi arsasıyla Hacı mü'ezzin oğlu Hasan Efendi ve Hacı Said Ağa dükkânları ile mahdûd bir kıt'a ki ceman iki kıt'a arsada olan ber-tashih-i mezbûr hisselerini bî cümle tevabı ve levahık ve kaffetü'l hukuk ve'l murafık müvekkil ve müvekkilelerin mezburdan izafetle mûmâileyh El-Hâc Hafız Mehmed Raşit Efendi'ye hibe-i sahiha-i şer'iyye ile bi'l vekale hibe ve temlik ve teslim eylediğimde ol dâhi ber-vech-i muharrer meclîs-i hibede bilâ mani ittihab ve temlik ve teslim ve kabz ve kabûl idüp fî mâ bâ'de dükkaneyn ve arsa-i mahdudunu mezkuratana müvekkil ve müvekkilelerim mezbûrun Şerife ve Habibe nâm-ı diğeri Melek ve Emine hanımlar ile mezbûr Necib Efendi'nin asla ve kat'a 'alâka ve medhali kalmayıp cem'i müştemilatıyla mûmâileyh El-Hâc Hafız Raşit Efendi'nin mülkü mevhubu ve hâk sarihi olmuştur keyfe ma yeşa ve yahtar mâlik ve mutasarrıf olsun dedikte gıbbe-t tastiki-ş şer'-i mâ

vâka bî-t taleb ketb olundu. Fî'l yevmi'l hadi aşer min Şabanü'l muazzam li sene isna ve selase mie ve elf.

Hüküm:179 Küçük Mehmed Efendi'nin ölmesiyle Mustafa Efendi'den alacağını zevci Medine Hanım'ın istemesi ve Mustafa Efendi'nin bunu inkâr etmesi

Marûz-ı daileridir ki

Canik Sancağı'nda merkez liva bulunan medine-i Samsun kurrasından Gerciye Karyesi sakinelerinden ve ikrad ta'ifesi nisvanından ve zat-ı tarif-i şer'-i ile muarrefe Genç Ali kerimesi demekle marüff Medine binti Genç bin Resul meclis-i şer'-i şerifte medine-i mezbure mahallatından Bazar Mahallesi ahalisinden Mehmed Efendi ibni Mehmed bin İbrâhim müvâcehesinde üzerine da'va ve takrir-i kelâm idüp benim zevc-i dâhilim olup iş bu tarih-i ilamdan on beş sene akdem memleketi bulunan Batum Sancağı'na 'azimet idüp ba'dehü tarih-i ilamdan on sene mukaddem asakir mu'avene-i şahane meyanında Çürüksu Kazası dâhilinde Hasoban tepesi nâm mahale sevk olunarak esnâyı muharebede mezkûr Hasoban tepesinde bî emrullahu Teâla şehiden vefat eden Batum ahalisinden olup medine-i mezbure kurrasından Kirice Karyesi ahalisinden Kömürcü Mustafa oğlu küçük Mehmed bin Mustafa bin Abdullah'ın hâl hayatında mezbûr Mehmed Efendi zimmetinde cihet-i karz-ı şerden kırk kuruş alacak hakkı olup kıbelil ahz ve'l istifa vefat etmekle meblâğı merkumdan reb' hisse-i irsiyeme isabet eden on kuruşu mûmâileyh Mehmed Efendi nam kimesneden bi'l verase taleb ederim deyu bâ'de-l da'va gibbe-s su'âl mûmâileyh Mehmed Efendi dâhi cevabında müteveffa-yı merkûm Küçük Mehmed'e cihet-i merkumeden zimmetinde ol miktar kuruş deyni olduğunu ve müddeiye-i mezbûra müteveffa Küçük Mehmed'i'n zevce-i menkuhası olduğunu ikrâr lâkin zevci merkûm Küçük Mehmed'in vefat eylediğini inkâr edilcek müddeiye-i mezburadan ber-minval-i muharrer müdde'asına mutabık beyyine taleb olundukta her biri salifü'z-zikr Medine-i mezbûra mahallatından Said Bey Mahallesi imamı ve muhtar ve ihtiyar-ı meclîs azalarından imam Hasan Efendi ibni El-Hâc Emin Efendi ibni Salih ve muhtar Osman Efendi ibni Ahmed bin İsmail ve Mehmed Çavuş ibni Salih bin Abdullah ve Amasya Sancağı dâhilinde Köprü vakıf ahalisinden Etmekçi Hüseyîn usta bin Ali bin Abdullah ve Abdülkadir oğlu Mehmed bin Abdülkadir ve Ömer bey bin Mehmed bin Hasan nâm mezigiblerden sırren ve ba'dehü müzekkibun merkubundan ve bi'l müvâcehe alenen lede't-tezkiye adl ve makbulü-ş şehade idükleri ihbâr olunan salifü'z-zikr Said Bey Mahallesi ahalisinden Ali yüzbaşı oğlu Halil bin Ali bin Yusuf ve yine salifü'z-zikr Köprü Kazası mahallatından Çanaklı Mahallesi ahalisinden Hoca Mehmed oğlu Hasan bin Mehmed bin Hüseyîn nam kimesneler li ecli-ş şehade meclis-i şer'e hazıran

olup eserü'l istişhâd fi-l hakîka iş bu müddeiye-i mezbure medinenin zevci dâhili mezbûr Küçük Mehmed tarih-i ilamdan on sene mukaddem asakir-i mu'avene-i şahane meyanında sevk olunup bir sene sonra ya'ni bin iki yüz doksan üç senesi hasuban tepesi nâm mahalde bî Emrûllâhûteâla şehiden vefat idüp bizler cenazesinde hazır olduğumuz halde gusl ve salatını edâ ve mekabiri müslimine defn olundu bizler bu hususa bu vech üzere şahitleriz ve şehadet ederiz deyu her biri müttetikü'l-lafz ve'l-mâ'na bi'l müvâcehe edayı şehadet-i şer'iyye ettiklerinde bâ'de-l ispat ve'l hükm meblâğı mezbûr on kuruş müddeiye-i mezbure Medine'ye edâ ve teslime mûmâileyh Mehmed Efendi'ye tenbih olunduğu bâ tescil 'ilâm olundu. 19 Şabanü'l muazzam 1302

Hüküm:180 Mahkeme-i şer'iyyeye ait belgelerin ücretlerinin ne olacağı

Muhakeme-i şer'iyyeye ait hususatın ekserisi kavaneyn-i cedide ahkâmınca defter-i hâkânî ve evkâf ve emlâk kalemlerine verildiği gibi bazıları dâhi muhakeme-i nizamiye ve mukavelat mukarrirliklerine intikâl idüp muhakeme-i şer'iyye varidatı yalnız defteri kassam ve emirname harçlarına müstehak olduğundan şimdiki varidat-ı şehriyenin nizamden mahkeme-i şer'iyye ketebe ve hademesine ait hamisine idareyi na kabil olmak hasebiyle bunlardan bazıları terki memuriyet mecburiyetinde ve bazıları münhal ve istikameti hareket mücaserette bulunduklarından ezher cihet temin-i maslahat için mukarrerat muharrirliği aidatı taksimatına tevfikeyn mahkeme-i şer'iyye hasılatı hakkında dâhi bir kaide-i vâzi'inin lüzumu mukaddem valayı meşihat penahide Bab-ı Âliyye iş'ar olunmaktan nâşi keyfiyet şurayı devlete ledil havale fil hakika bu babda bir kaide ittihazı vecibeden görünmüş olmasıyla badema muhakeme-i şer'iyye hasılatının şehriye kazalarda beş yüz ve livalarda yedi yüz elli ve merkez vilayette bin kuruşa kadr-ı memureyn ve hademe-i şer'iyyeye verilerek ondan fazla kalanları için mukavelat muharrirlikleri taksimatına tevfikeyn muamele olunması muvâfık maslahat olacağı cihetle bu kaidenin icrasının tamimen vilâyet ile müstakilen idare olunan mutasarrıflıklara tebliğ ve iş'arı şurayı mezkûr dâhiliye-i dairesinden bâ mazbata ifade olunmuş ve bu sûret nezd-i sami'i sadarat penahide bâ tensib icrâyı icabı tarafı valayı meşihat penahiye ve maliye nezareti celilesine emir ve iş'ar olunduğu gibi nezareti senaverice de ol vecihle tamimen icrâyı tebligat edilmiş olmakla oraca da minvali meşruh üzere muamele'i lazımenin ibkası siyakında

Çanık Sancağı mutasarrıflığı canîb-i alisine

Atufetlü Efendim hazretleri

Dâhiliye nezareti celilesinin sureti bâlâda mestûr yirmi dört Nisan bin üç yüz bir tarih ve otuz yedi umum numrolu tahriratı aliyesi ahkâmına müteveffik muameleye hemem devletleri şahane buyrulmak bâbında emir ve fermân hazreti min lehül emrindir. 5 Şaban 1302 – 8 Mayıs 1301

Vekili vali

Sayfa:46

Hüküm:181 Mustafa Efendi'nin zevcelerinin haklarını alması için Ahmet Ağa'yı vekil tayin etmeleri

Hususu ati-l beyanın mahallinde ketb ve tahrir için savb-ı şer'-i enverden mezunen irsâl olunan katib Mehmed Emin Efendi ibni Osman Efendi Canik Sancağı'nda merkez liva bulunan medine-i Samsun'da kâ'in Said Bey Mahallesi'nde vâki' Marifetzade Abdullah Efendi'nin sâkin olduğu menziline varup cedide-i şer'iyyede muharrerül esâmi müslimin huzurlarında akd-i meclîs-i şer'-i âli ettikte Marifetzade Seyyid Mustafa Efendi'nin kerimleri olup zatları kezalik cedide-i şeriyye de mesturu'l esâmi müslimin tarifleriyle muarrefe (...) ve Hatice nâm Hatunlardan her biri meclîs-i makud-ı mezkûrda hâlâ mezbure Hatice Hatun'un zevc-i Ahmed Ağa ibni Osman mahzarında ikrâr-ı tam ve takrir-i anil meram idüp salifü'z-zikr Said Bey Mahallesi'nin (silik) Caddesi'nde vâki' tapu mutasarrıf olduğu bir taraftan Kara Mustafa ve bir taraftan Derviş Ahmed vereseleri ve bir taraftan Uzun Nikola ve bir taraftan Esir oğlu 'Arif vereseleri tarlaları ile mahdûd bir kıt'a tarlada üç sehimi itibarıyla bir sehimi hisse-i şayi'amızla yine salifü'l beyan Said Bey Mahallesi'nde vâki' bir taraftan Bayraktar zade Hacı Hüseyîn Efendi ve bir taraftan Vehhab menzili ve bir taraftan validemizle müşterek mutasarrıf olduğumuz dükkânlar ve bir taraftan tarik-i amm ile mahdûd fevkâni ve tahtani beş oda ve bir miktar havluyu müştemil bir bab menzili mevrusunu babamız müteveffa Seyyid Mustafa Efendi'nin hayatında ilel vefat yedimde müstakilen mülk ve hakkı olup bâ'de vefat tarlayı mahdûd-ı mezkûr üç sehimi itibarıyla birer sehimden iki sehimi bizlere müntakıl ve menzil-i mahdûd-ı mezkûrda otuz sekiz sehimi itibarıyla yedişer sehimi bizlere mevrus olmakla şimdi bizler ber-vech-i muharrer tarlayı mahdûd mezkûrda menzil-i mahdûd-ı mezkûrda olan yedişer sehimi hisse-i şayi'alarımızı talibleri zuhurunda bâ re'yi sahibi 'arz memuru huzurunda ferağ ve tefvîz ve bedeli semenini ahz u kabza ve makbuzunu bizlere irsâl ve isale ve hususu mezkûr mütevakkıf olduğu umurun küllisine tarafımızdan merkûm Ahmed Ağa'yı vekâlet-i amme-i mutlâkâ-i sahiha-i şer'iyye ile vekil ve na'ib-i menab nasb ve ta'yin eylediklerinde ol dâhi

vekâleti mezbureyi kabûl ve hizmet-i lazîmesini mahallinde kemayenbağı edaya taahhut ve iltizam eyledim dediğini katib mûmâileyh mahallinde tesyir ve tahrir ve mâ'an mürsel ümena-i şer'-ile meclîs-i şer'e gelip âlâ vukuihi inhâ ve takrir etmeğin mâ vâka bît-taleb ketb olundu. 23 Şaban 1302

Hüküm:182 Değirmenci oğlu Filibos veled Serkes veled Eham'ın mallarını satması için Karakaş Bedarus veled Karabet Ağa'yı vekil tayin etmesi

Fî'l asl mamuretü'l aziz vilayeti dâhilinde Arapkir Kazası mahallatından Köseoğlu Mahallesi mütemekkinlerinden olup Canik Sancağı'nda merkez liva bulunan medine-i Samsun'da kâ'in Bazar Mahallesi'nde demircilik sanatıyla mütemekkin Teba-i Devlet-i Âliyye'nin Ermeni milletinden olup şahsı cedide-i şer'iyye de muharrerül esâmi kesan tarifleriyle marûf Değirmenci oğlu Filibos veled Serkes veled Eham medine-i mezbûra mahkeme-i şer'iyyesinde makud-ı huzur-ı şer'-i hatırı lazîmü't tevkirde mahkeme-i bedayet hukuk azalarından olup meclîs-i mezkûra celb olunan Hacı Hüseyîn zade Yusuf Efendi ibni El-Hâc Hasan Ağa ve Yorgaki Ağa veled Anastas hazır oldukları halde ikrâr-ı tam ve takrir-i kelâm idüp salifü'z-zikr Köseoğlu Mahallesi'nin Hayrik oğlu Sokağı'nda vâki' irsen ve müştereken mutasarrıf olduğum bir taraftan Karakaş oğlu hane ve bahçesi ve bir taraftan dere ve bir taraftan Harik oğlu Ohannes bahçesi ve bir taraftan tarik-i amm ile mahdûd yirmi numro ile mürekkin fevkâni ve tahtâni sekiz oda ma'a beş dönüm miktarı bahçeyi müştamil bir bab menzilin nısf hissesi ile derununda vâki' eşya ve mukırr ve sairede olan kezalik nısf hisse-i şayi'amı bundan akdem müteveffa karındaşım Ohannes oğlu iş bu hazır bi'l meclîs Kirakos ile maru'z-zikr Köseoğlu Mahallesi'nde mütemekkin ve mütemekkineler Haçatur ve Arakil ve kızı Markari'de ve zevcesi Kadrine den her biri şiraya talip ve bedeli olmak üzere kırk adet lira-yı Osmaniye bana edâ ve teslim etmişler idi şimdi ber-vech-i muharrer bey'i mezkûru mahallinde memuru huzurunda ferağ ve takrir ve hususu mezkûr mütevakkıf olduğu umurun küllisine tarafımdan el haletü hazihi Köseoğlu Mahallesi'nde mütemekkin Teba-i Devlet-i müşarun ileyhanın milleti merkumesinden Karakaş Bedarus veled Karabet Ağa'yı vekâleti amme-i mutlâkâ-i sahiha-i şer'iyye ile kabulüne mevkuf vekil nasb ve ta'yin eyledim dedikte mâ vâka bî-t taleb ketb olundu. Fî'l 29 Şabanü'l muazzam 1302

Hüküm:183 El-Hac Hasan Bey zade Bekir Ağa kerimesi Kenaş Hanım'ın boşanması için Ahmet Ağa'nın vekil tayin edilmesi

Canik Sancağı'nda merkez liva bulunan medine-i Samsun'da kâ'in Kal'e Mahallesi'nde sâkin Asakir-i Redif-i Şahane sani binbaşısı Refatlı Mehmed Emin Efendi ibni Mustafa Ağa

medine-i mezbure mahkeme-i şer'yyesinde makud-ı huzur-ı şer'-ide mahkemeyi bedayet hukuk azalarından olup meclîs-i mezkûra celb olunan Yusuf Efendi ibni El-Hâc Yusuf Ağa ve Kocabaş Yorgaki Ağa veled Enastas hazır oldukları halde ikrâr-ı tam ve takrir-i kelâm idüp mamuretü'l Aziz Vilayeti dâhilinde Ekin Kazası kurrasından Ecife Karyesi sakinelerinden El-Hâc Hasan Bey zade Bekir Ağa kerimesi olup hâlâ zevce-i medhul beham olan Kaneş Hanım ibnetü'l-mezbure Ebubekir Ağa ile beynimizde münasefet vukuihi binaen mûmâileyh Kaneş Hanım'ı mahallinde tatlike ve hususu mezkûr mütevakkıf olduğu umurun küllisine tarafımdan el haletü hazihi anifü-z zıkr Ecife Karyesi ahalisinden ga'ib anil meclîs Hacı oğlu zade Ahmed Ağa ibni Şerîf Ağa'yı vekâleti amme-i mutlâkâ-i sahiha-i şer'yye ile kabulüne mevkuf vekil na'ib menab nasb ve ta'yin eyledim dedikte mâ vâka bî-t taleb ketb olundu. Fî yevmil hamis ve'l-işrin min Şabanü'l muazzam li sene isna ve selase mie ve elf

Hüküm:184 Şakir ve Fatım'a Hanımların hisselerini satması için Selim zade Mehmet Efendi'yi vekil tayin etmeleri

Hususu ati-l beyanın mahallinde ketb ve tahrir için savb-ı şer'-i enverden mezunen irsâl olunan katib İsmail Hafız Hakkı Efendi Canik Sancağı'nda merkez livâ bulunan medine-i Samsun'da kâ'in Bazar Mahallesi'nde vâki' Kundakçı zade Hafız Salih Efendi'nin sâkin olduğu menziline varup cedide-i şer'yyede muharrü'l esâmi müslimin huzurlarında akd-i meclîs-i şer'-i âli ettikte medine-i mezbureye muzaf Çarşamba Kazası mahallatından Çay Mahallesi ahalisinden iken bundan akdem vefat eden Saçalı Mehmed Efendi ibni Ahmed bin Abdullah'ın veraset-i zevce-i menkuha-i metrukesi Şakir hanım ibnet-i Halil ile sulbi kebir mahdumu Ahmed Tayyar Efendi ve sulbiye-i kebir kızı ve Çarşamba'da sâkin sulbiye-i kebir kızı Kâfiye Hanım'a münhasıra ve ber-tashih-i mesele-i mirasları bî hükmü'l feraiz otuz iki sehimden olup sehham-ı mezburatana isabeti bi'l ihbâr 'inde-l şer'-i-l enver zâhir ve mütehakkık olduktan sonra ibni merkûm Ahmed Tayyar Efendi meclîs-i makud-ı mezkûrda vereseden zevce-i mezbure Şakir Hatûn ile binti mezbure Fatıma Hanım hazır oldukları halde ikrâr-ı tam ve takrir-i kelâm idüp murisimiz müteveffa-yı merkûm Mehmed Efendi'nin hayatında ilel vefat yedinde müstakilen mülk ve dâhili havza-i tasarrufunda olan mevadî mezkûra muzaf Terme Kasabası'nda kâ'in Fetek Mahallesi'nde vâki' bir taraftan mahkeme-i sarıcı ve bir taraftan sarı ya'ni arsası ve bir taraftan arsayı haliye ve bir taraftan tarik-i amm ile mahdûd tulen on beş ve arzen yirmi ve bî hasbü'l rebi-i üç yüz arşın arsa (silik) ile arsa-i mezkûr ittisalinde vâki' malumu'l hudud ve bî hasbü'l terbi-i bin altı yüz arşın arsa ceman iki kıt'a arsa ile salifü'z-zıkr Terme Kazası'nın Kuruca nâm-ı diğr Çay Şeyh ve nâm-ı diğr Tekincik ve

Şehabettin Karyeleri dâhilinde vâki' her biri inde'l ahâli ve'l ciran malûmul hudud değirmen yeri ve kaşbaşı demekle marûf iki kıt'a araziye mevkufeden her biri murisimiz müteveffa-yı merkûm vefat ettikte arsa-i mahdûd mezkûrlar mesele-i mirasımız vechile benimle verese-i merkumana mevrus olup ve arâzi'i mezkurlar dâhi hasbü'l kanûn keزالik benimle bintan mezburatana adiyen varislerine intikâl etmekle şimdi benimle hazıran mezbûr Şakir ve Fatıma Hatunlardan her birimiz ber-vech-i muharrer arsa ve arâzi-i mevkufelerde olan ber-tashih-i mezkûr hisselerimizi mahallinde talipleri zuhurunda bâ re'yi sahibi 'arz memurları huzurunda bey' ve ferağa ve bedeli semenlerini ahz u kabza ve bi'l cümle hususatını tarafımıza irsâl ve isale ve hususu mezkûr mütevakkıf olduğu umurun küllisine tarafımızdan vekâleti amme-i mutlâkâ-i sahiha-i şer'iyye ile el haletü hazihi Terme'de sâkin Rizeli da'va vekillerinden Selim zade Mehmed Efendi'yi hazıran mezburatan Şakir ve Fatıma hanımların tasarruflarına mekarin kabulüne mevkuf vekil ve na'ib-i menab nasb ve ta'yin eyledik dediğini katib mûmâileyh mahallinde ketb ve tahrir ve mâ'an mürsel ümena-i şer'le meclîs-i şer'e gelip âlâ vukuihi inhâ tefhim etmeğin mâ vâka bî-t taleb ketb olundu. Fî Gurre Şaban 1302

Hüküm:185 (hüküm iptal edilmiş)

Sayfa:47

Hüküm:186 Dikmit Efendi ile kardeşi Dimitri arasındaki arazi antlaşmazlığı

Zikr-i ati husus mahallinde bi'l muayyene istima ve fasl-ı hasma muhtaç olduğuna binaen bi'l muayyene istima ve fasl-ı hasmı için bi'l iltimas bu da'ileri Canik Sancağı'na tâbi' Tepecik Karyesi'nde vâki' mahal niza'a varılıp cedide-i şer'iyyede mesturu'l esâmi kesan huzurlarında akd-i meclîs-i şer'-i âli olundukta karye-i mezbure ahalisinden olup her biri Teba-i Devlet-i Âliyye'nin Rum milletinden sahibün 'arzuhal Kemaneci Pavli oğulları Papas Yorgi ve Pavli ve Anastas ve Todori veledun Pavli nam kimesneler meclîs-i makud-ı mezkûrda karye-i mezbure mütemekkinlerinden ve Teba-i Devlet-i müşarun ileyhanın milleti merkumesinden derun-u arzuhalde ismi mezkure li ebeveyn erkarındaşları Dikmit müvâcehesinde üzerine da'va ve takrir-i kelâm idüp maru'z-zikr Tepecik Karyesi'ne mürur eden iş bu tarik-i evvelini bilir kimesne olmayıp kadimden beri tarik-i amm olmakla kimsenin mürur-u uburuna mûmâne'at olunmuş değil iken bu esnada merkûm Dikmit mezkûru mutasarrıf olduğu tarlasına ilave ve ilhak ile sed ve bent idüp kendi tarlasıyla bizim alel iştirak mutasarrıf olduğumuz tarlanın arasından fuzûlî ve bî gayrı hâk müceddeden ve hadisen bir tarik küşadıyla tarik-i kadimi iptal etmiş olmakla küşad etmiş olduğu tarik-i hadisin men' ve seddiyle tarik-i kadimin kadimi

vechile küşad olunması matlubumdur deyu da'va ettiklerinde merkûm Diknit dâhi cevabında müdde'iyun merkumunu ber-minval-i muharrer müdde'alarını bâ'de-l inkâr müdde'iyun merkumunun ber-vech-i mübeyyin müdde'alarını kezb üzerine infak ve tevatunları müttesur olmayan medine-i nevatirde Badirli Karyesi'nden Kafadar oğlu Molla Ali bin Mustafa Çavuş bin Halil ve Feran Karyesi'nden İbrâhim oğlu Abdûrrâhman bin İbrâhim ve karye-i mezbûreden Kara Mustafa oğlu İbrâhim bin Kara Mustafa ve Cevdet oğlu Seyyid bin Hüseyîn ve İlyas Karyesi'nden ve Rum milletinden Korgor oğlu Enastas veled Korgor ve her biri salifü'z-zikr Tepecik Karyesi mütemekkinlerinden ve Teba-i Devlet-i müşarun ileyhanın milleti merkumesinden Azman oğlu Cum'a veled Hacı Boro ve Papas Kostanti veled Nikola ve (...) Boran oğlu Cum'a veled Nikola ve İpçi oğlu Vasil veled Ya'ni ve Kôr Nikola oğlu Pendiri veled Nikola ve Çakıcı oğlu Save veled Kostanti ve İpçi oğlu Save veled Ya'ni ve Eskor oğlu İlya veled Estefor ve Estefor oğlu Todor veled Sekor ve Çalık oğlu İlya veled Çalık ve Hacı Bor oğlu Dimitri veled Hacı Bor ve Topcu oğlu Anastas veled Bendili ve Meyhaneci oğlu Kostanti veled Endon ve Fermân oğlu Bendili veled Fereman ve Çakır oğlu Nikola veled Çakır ve Çalık oğlu Todor veled İlya ve Kara Nikola oğlu Simon veled Nikola ve Kavacık Karyesi'nden Selef oğlu Manol veled Selef nâm yirmi dört neferden mütecaviz kesân şهادetleriyle bi'l müvâcehe ber nehci şer'i ispat etmeğin mûcibince merkûm Dimitri'nin fuzûlî ve bî gayrı hâk küşad eylediği tarik-i muhaddesi set ile kadimden beri mürur ve ubur eylemekte olan tarik-i kadimi küşad etmek üzere merkûm Dimitri'ye tenbih olunduğu bâ tescil 'ilâm olundu.13 Recebü-ş şerîf 1301

Hüküm:187 Halil Efendi'nin Fatma Hanım'ı boşaması

Medine-i Samsun Kazası'ndan Karaoyukça Karyesi ahalisinden Hatîb oğlu İsmail bin Yusuf bin Abdullah medine-i mezbûra mahkeme-i şer'iyyesinde makud-ı huzur-ı şer'-ide salifü'z-zikr medine-i Samsun kurrasından Büyükoyukça Karyesi ahalisinden Hıdır oğlu Halil bin Hıdır müvâcehesinde ikrar-ı tam ve takriri kelâm idüp mezbûr Halil bin Hıdır kerimesi gaibetü anil meclîs Fatma nâm bikri baliga bundan akdem sekiz yüz bir kuruş mihri müeccel tesmiyesiyle muhzır-ı şuhudda nefsinı bana tezvic eylediğinde ben dâhi tezviç ve kabûl etmiştim el-haletü hazihi hakkı esbaba mebni kıbeli'l duhûl ve hulul zevcem mezbure Fatma Hatunu baniyen tatlik eyledim mezbure Fatma Hatûn nefsinı dilediği kimesneye tezviç eylesin

dedikte mâ hüvel vâki' bit taleb ketb olundu. Fî'l-yevmil sani aşer min Ramazanü'l mübarek li sene isna ve selase mie ve elf

Hüküm:188 Çileli zade Ali Efendi mallarını satması için Mehmed Efendiye vekil tayin etmesi

Medine-i Samsun'da kâ'in Bazar Mahallesi ahalisinden Çileli zade Ali Efendi ibni Mustafa bin Hacı Hasan medine-i mezbure mahkemeyi şer'iyyesinde makud-ı huzur-ı şer'-ide li ebeveyn erkarındaşı Mehmed Efendi mahzarında ikrar-ı tam ve takriri kelâm idüp bu seneyi mübarekede keşide buyrulan fariga-i şer'iyyede ismime farigamız isabet etmesinden nâşi ben bu kere hizmeti askeriyemi ifa etmek üzere der-aliyeye 'azimet edeceğimden anifü'z-zikr Çorak Karyesi'nde vâki' müteveffıye-i validem Fatma Hatun'dan müntakil salifü'z-zikr Çorak Karyesi'nde vâki' her biri 'inde-l ahâli ve'l ciran malûmul hudud yedi kıt'a tarlada olan dokuz sehimi itibarıyla bir sehimi hisse-i şayi'amı bin beş yüz kuruş bedel mukabelesinde salifü'z-zikr Çorak Karyesi ahalisinden Kürt Ömer oğulları Ali ve Süleyman ve Hüseyîn ve İbrâhim ve Abdullah ve Ali Osman nam kimesnelere bâ re'yi sahib arâzi memuru huzurunda ferağ ve takrire ve itayı tapuya ve bedelini ahz u kaba ve makbuzunu bana irsâl ve isale ve hususu mezkûr mütevekkif olduğu umurun küllisine tarafımdan biraderim merkûm Mehmed Efendi'yi vekâleti amme-i mutlâkâ-i sahiha-i şer'iyye ile vekil ve na'ib-i menab nasb ve ta'yin eyledim dedikte ol dâhi vekâleti mezbureyi kabûl ve hizmet-i lazımesini mahallinde kemayenbağı edaya taahhut ve iltizam eyledim dedikte gıbbe-t tastiki-ş şeri mâ vâka bî-t taleb ketb olundu. Fî'l-yevmi'l hadi aşer min şehr-i Ramazanü'l mübarek li sene isna ve selase mie ve elf

Hüküm:189 Hacı Kurt Mustafa Ağa'nın ineğinin kaybolduğunun denilmesi ve bunu Mehmed Ali Efendi zimmetinde bulmasıyla bunun kendisine verilmesini istemesi

Marûz-ı daileridir ki

Medine-i Samsun mahallatından Said Bey Mahallesi ahalisinden Hacı Kurt Mustafa Ağa ibni Osman bin Abdullah medine-i mezbure mahkeme-i şer'iyyesinde makud-ı huzur-ı şer'-ide zikr-i ati iki res siyah camus ineklerine bî tariki'l inkat canîb-i miriden memuriyeti hasebiyle vâziatü'l-yed mütehakkık olan livâ-i mezkûr muhasebecisi Beytü'l-mâl Emîni İzzetlü Kemâl Beyefendi tarafından vekil müseccel şer'isi olup şeriat-ı garadan dâhi hazırı itibar olunan muhasebe kalemi ketebesinden Mehmed Ali Efendi ibni Halil müvâcehesinde iş bu meclîs-i şer'-ide muayyene olunan siyah ve sağ kulağı ucu kesik ve kuyruğu ucu cüz-i beyaz ve deste kuyruklu ve filor boynuzlu ve el-haletü hazihi altı yaşında olan siyah camus ineği yedimde

mülküm olan siyah camus inekten zimmet siyah ve sağ tarafı kulağı ucu tomra kesik ve kuyruğu ucu beyaz ve boynuzları çarpı boynuzlu el-haletü hazihi beş yaşında olan bir re's siyah camus ineği kezalik mülküm olan (sılık) camus inekten doğma her biri netecen malım ve mülküm iken tarihi ilamdan otuz gün mukaddem medine-i mezbureye muzaf Çarşamba Kazası kurrasından Dibekdibi Karyesi'nde vâki' mer'ada rai olunur ineğini zayi olanlar şimdi camus inek mevsuf mezkureleri müvekkil mûmâileyh yedinde bulmamla bi'l istihkak hâlâ taleb ederim deyu bâ'de-l da'va ve'l istintak vekil merkûm Mehmed Ali Efendi cevabında zikrolunan inek mevsuf mezkûrlara müvekkil mûmâileyhin bâ'de olmak üzere bi'l emane vâziatü'l-yed ikrâr lâkin müdde-i merkûmun ber-vech-i muharrer müdde'asını külliye inkâr edilcek müdde-i merkumdan ber-minval-i muharrer müddeasına mutabık beyyine taleb olundukta her biri usulü mevzu'asına tatbiken evvela bâ varaka-i mestura sâkin oldukları Said Bey Mahallesi'nden ve her biri muhacirini çerakiseden İsmail Efendi bin Salih Efendi bin Abdullah ve (...) Ahmed Ağa ibni Hasan bin Kasım ile Kal'e Mahallesi ahalisinden ve kezalik pederi muhacirini merkumeden Ahmed Ağa ibni Bazardik bin Abdullah ve İbrâhim Efendi bin Hacı Ali bin Abdullah nâm müzkibden sırren ve ba'dehü Ahmed Efendi bin Hacı Mustafa bin Abdullah ve İshak Efendi bin Abdürrâhman bin Ahmed'ten bi'l müvâcehe alenen lede't-tezkiye adl ve makbulüş şehade idükleri ihbâr ve iş'ar olunan salifüz-zıkr Dibekdibi Karyesi'nde meskûn her biri muhacirin-i merkumeden Mehmed oğlu Ali bin Mehmed bin Abdullah ve Zekeriya bin Kibar bin Abdullah nâm kimesneler şahadetleriyle bi'l müvâcehe ber nehci şer'-i bâ'de-l ispat ve'l tahlif ve'l hükm mûcibince inek mevsuf mezkûrları müdde-i merkûm Hacı Kurt Mustafa'ya def' ve teslime müvekkil mûmâileyh izafetle vekil mezbûr Mehmed Ali Efendi'ye tenbih olduğu bit tescil 'ilâm olundu. 18 Ramazan 1302

Sayfa:48

Hüküm:190 Aişe Hatun'un hissesini satması içi İzzet Efendi'ye izin vermesi

Medine-i Samsun'da kâ'in Said Bey Mahallesi sakinelerinden olup bundan akdem vefât eden Hacı Hanım ibnet-i İbrâhim'in sadri sagır oğlu Fuat Efendi'nin babası ve tesviye-i umuruna kibel-i şer'-iden vasi mensubu Osman Efendi ibni mezbure şer'iyyesinde makud-ı huzur-ı şer'-ide ikrar-ı tam ve takriri kelâm idüp zevc-i müteveffıye-i mezbure Hacı Hanım'ın hayatında ilel vefat yedinde mülk ve hakkı olan mahalle-i mezburada vâki' bir taraftan Kıryakos Ağa ve bir taraftan Mustafa Efendi ve bir taraftan demirci arsaları ve bir taraftan tarik-i amm ile mahdûd bir bab menzilde olan üç sehimi itibarıyla bir sehimi hisse-i şayi'asını bâ'de vefat

on iki sehimi itibarıyla üç sehimi bana ve yedi sehimi dâhi vasisi olduğum sagir mezbûra ve iki sehimi validesi Aîşe binti Osman'a isabet idüp lâkin sagir mezbûrun menzil-i mezkûrda olan ber-tashih-i mezkûr hissesinden gayrı ismi mal itlak olunur bir nesnesi olmayıp nafakaya eşed ihtiyac ile muhtaç olduğundan ma'ada benimle mezbure Aîşe Hatun'dan her birimiz menzil-i mezbûrda olan hisselerimizi ahâra ferağ murâd etmemizle sagir mezbûrun hissesi dâhi bizim hissemizle ma'an ahâra bey' olunup semeni istirbah olunmak sagir-ı mezbûr hakkında infa olmağın ber-vech-i meşruh canîb-i şer'-i şeriften bana izin verilmek ve bir vesaye matlubumdur dedikte vâki' hâl bâlâ da best olunan minval üzere olduğu cedide-i şer'iyyede mesturul esâmi kesan ihbarlarıyla zâhir ve mütehakkık olmağın ber-vech-i muharrer kıbel-i şer'-iden dâhi mûmâileyh İzzet Efendi'ye izin verilmişken mâ vâka bî-t taleb ketb olundu. Fî yevmil hadi ve'l-işrin min şehr-i Ramazanü'l mübarek li sene isna ve selase mie ve elf

Hüküm:191 Hacı Yani veled Mihail veled Save'nin verasetinin taksimi ve bundan alacağı olan Çakır Efendi'nin alacağını tahsis etmesi

Canik Sancağı'nda merkez liva bulunan medine-i Samsun'da kurrasından Avran Karyesi mütemekkinlerinden olup bundan akdem fevt olan Teba-i Devlet-i Âliyye'nin Rum milletinden Hacı Ya'ni veled Mihail veled Save'nin veraset-i zevce-i metrukesi Savedo binti Mihail ile kendisinden mukaddem vefat eden diğer zevcesi Sofya binti Borika'dan mütevellide sulbiye kebir kızı hatûn ve li ebeveyn erkarındaşları babası Todori ve Hacı Save ve li ebeveyn kızkarındaşları Sofya ve Bariye'ye münhâsır ve ber-tashih-i mesele-i mirasları bî hükmü'l feraiz on altı sehimden olup sehham-ı mezbureden iki sehimi zevce-i mezbure Savedo'ya ve sekiz sehimi binti mezbure Hatune'ye ve ikişer sehimden dört sehimi ehi el merkuman Todori ve Hacı Save'ye ve birer sehimden iki sehimi uhd u mezburatan Sofya ve Mariye'ye isabeti bi'l ihbâr 'inde-l şer'-i-l enver zâhir ve mütehakkık olduktan sonra müstakil-i şer'-i şerîf ile muarrefe zevce-i mezbure Savedo tarafından ber-vech-i ati hususu taleb ve da'va ve ahz ve kabza ve makbuzunu kendine teslim ve hususu mezkûr mütevakkıf olduğu umurun küllisine vekil müseccel şer'isi medine-i mezburada kâ'in Said Bey Mahallesi'nde mütemekkin Teba-i Devlet-i müşarun ileyhanın milleti merkumesinden da'va vekillerinden Çakır Efendi veled Yevan medine-i mezbure mahkeme-i şeriyyesinde makud-ı huzur-ı şer'-ide kezalik müstehar tarif-i şer'-i ile marûf binti mezbure Hatune tarafından dâhi zikr-i cayi hususta husumet ve red cevaba vekil müseccel şer'isi salifü'z-zikr Said Bey Mahallesi mütemekkinlerinden ve Teba-i Devlet-i Âliyye'nin milleti merkumesinden da'va vekillerinden Saracı oğlu Bordam Ağa veled Pavli müvâcehesinde bi'l vekale üzerine da'va ve takrir-i kelâm idüp müvekkilem mezbure

Savedonun murisi ve zevci müteveffa-yı merkûm Hacı Ya'ni fevt ettikte vekil merkûm Yordam'ın müvekkilesi mezbure hatuna murisi ve babası müteveffa-yı merkumdan mevrus ber-tashih-i mezkûr hissesi taleb eylediğinde müvekkilem mezbure Savedo dâhi müteveffa-yı merkûmun kendisine olan bin dört yüz kuruşla zikr-i ati kesana olan üç bin sekiz yüz dört kuruş ki beş bin iki yüz dört kuruş deyni olduğunu beyan ve müvekkile-i mezbure hatuna dâhi meblağı deyn-i mecmu mezkûrdan ber-tashih-i mezkûr hissesine isabet eden iki bin altı yüz iki kuruşu ber-vech-i ati dayinlere itası müvekkilem mezbureye Savedo'ya bi'l rızâ emir ve icazet eyledikten sonra müvekkilem Savedo dâhi deyni mezkûrdan bin iki yüz kuruş Abdülrezzak zade Ahmed Efendi'ye ve üç yüz kırk beş kuruş sulbi oğlu Hacı Ali Efendi'ye dört yüz iki kuruş maru'z-zikr Avden nâm Karyesi'nden Çakır Pavliye ve üç yüz kuruş Hacı Papas ve üç yüz kuruş Meزامut Karyesi'nde Halil ve kırk kuruş müteveffa-yı merkûmun yeğeni Yakofa ve üç yüz dört kuruş Diranda (silik) yedi yüz on kuruş anifü'l beyan Avden Karyesi'nde mürafa'a taleb ettikte altı kuruş Hacı Ömer'e ve yetmiş kuruş müteveffa-yı merkûmun kayını biraderine ve atmış beş kuruş Ya'ni kethüdaya ve yüz kuruş müteveffa-yı merkûmun üvey kızına ifa etmişti mamafih müvekkile-i mezbure Hatune her nasılsa murisi ve babası müteveffa-yı merkûmun tereke-i vafiyesinden ber-tashih-i mezkûr cem'i hissesini vâziatü'l-yed olanlardan tamamen anifa eylemiş olmakla şimdi müvekkile-i mezbure Hatuna meblâğı deyni mecmu mezkûrdan hissesi olan meblâğ-ı mezkûriki bin altı yüz iki kuruş müvekkilem için bana teslime müvekkilesine izafetle vekil merkûm Yordam Ağa'ya tenbih olunmak bi'l vekale muradımdır deyu da'va ettikte vekil merkûm Yordam Ağa dâhi cevabında müdde-i vekil merkûm Çakır Efendi'nin ber-vech-i muharrer emir ve icazet müdde'asını bi'l vekale inkâr edilcek müdde-i vekil merkûm Çakır Efendi'den ber-vech-i muharrer bi'l vekale müdde'asına mutabik beyyine taleb olundukta her biri usûl-i mevzu'asına tatbiken evela bâ varaka-i mesture sâkin oldukları salifü'l-beyan Avran Karyesi muhtarı ve ihtiyarı meclîs azalarından fatbo Oğlu Save veled Penayut veled Panko ve Köse oğlu İlya veled Borika veled Sare (...) ve Beraşir oğlu Save veled Ya'ni veled Todor ve Diknit oğlu Mihail veled anastas veled Kostanti ve Bâli oğlu Kostanti veled Anastas veled Pavli nâm müzkiplerden sırren ve ba'dehü (...) Kırkor veled Penayut ve Yorika veled Vasil veled Larzi ve Kostantin veled Yorgi veled Mihalo'dan bi'l müvâcehe alenen lede't-tezkiye makbulü-şşehade idükleri ihbâr ve iş'ar olunan maru'l beyan Avran Karyesi mütemekkinlerinden ve her biri Teba-i Devlet-i müşarun ileyhanın milleti merkumesinden Nazari veled Tanas veled Yorika ve Vasil veled Vasil veled Nazari nam kimesneler müttefikü'l-lafz ve'l muhzır şehadetleriyle bi'l müvâcehe ber nehci şer'-i ispat etmeğin mûcibince meblâğı mezkûr iki bin beş yüz iki kuruşu müvekkilesine izafetle müdde-i

vekil merkûm Çakır Efendi'ye hâlâ edâ ve teslime müvekkilesine izafetle vekil merkûm Bordam Ağa'ya tenbih olunduğu bit tescil 'ilâm olundu. 22 Ramazan 1302

Hüküm:192 Yori veled Bederus veled Metanos'un hisselerini alması için Elmalı oğlu Bekof Ağa veled Kori'yi vekil tayin etmesi

Fî'l asl Konya Vilayeti celilesi dâhilinde Nevşehir mahallatından Aşağı Mahallesi mütemekkinlerinden olup Canik Sancağı'nda merkez liva bulunan medine-i Samsun'da kâ'in Said Bey Mahallesi'nde sâkin Teba-i Devlet-i Âliyye'nin Rum milletinden şahsı cedide-i şer'iyyede mazbutü'l esâmi kesân tarifleriyle marûf Yori veled Bederus veled Metanos medine-i mezbure bedayet mahkemesinde mesfur huzur-u şer'-ide hâlâ zevc i metrukesi olup şahsı tarif-i şer'-i ile marife İbranise binti Cena veled Vasil hazır olduğu halde ikrâr-ı tam ve takrir-i kelâm idüp salifü'z-zikr Aşağı Mahalle'de vâki' bir taraftan Elmalı oğlu Bori ve bir taraftan Hacı minnet haneleri ve iki taraftan tarik-i amm ile mahdûd tahtani ve iki oda ve bir ahır ve bir miktar havluyu müştemil bir bab menzilin sekiz sehimi itibarıyla yedi sehim hissesi şira'en benim yirmi bir sehimi hisse-i şayi'ası dâhi zevcem hazıra'i mezbure iranisenin ırsen yedimizde alel iştirak mülk ve hakkımız olmakla şimdi benimle zevcem hazıra'i mezbure İraniseden her birimiz ber vech-i muharrer menzil mahdûd mezkûrda olan hisse-i mezkuremizi mahallinde katib zuhurunda semeni misliyle memuru huzurunda bey' ve takrire ve semeni ahz u kabza ve makbuzunu tarafımıza ırsâl ve isale ve hususu mezkûr mütevekkif olduğu umurun küllisine tarafımızdan her birimiz vekâleti amme-i mutlâkâ-i sahiha-i şer'iyye ile el haletü hazihi anifü'l beyan Nevşehir kasabasında mukim teba-i devleti müşarun ileyhanın milleti merkumesinden Elmalı oğlu Bekof Ağa veled Kori'yi hazıra-i mezburenin tasarrufuna mekarin vekil nasb ve tayin eyledik dedikte mâ vâka bî-t taleb ketb olundu fî yevmil samîn min şevvali mûkerrem li sene isna ve selase mie ve elf.

Hüküm:193 Benode'nin vasisi olan Mehmet Nabi Efendi'den mallarını istemesi

Medine-i Samsun mahallatından Said Bey Mahallesi mütemekkinlerinden ve Teba-i Devlet-i Âliyye'nin Rum milletinden Dello oğlu Bederus veled Yorgi medine-i mezbure Bedayet mahkemesinde makud-ı huzur-ı şer'-ide salifü'z-zikr Said Bey Mahallesi'nde mütemekkin iken bundan akdem fevt olan teb'a'i devleti 'aliyenin milleti merkumesinden Dello oğlu Yorgi veled Yovenin sulbiye sagire kızı Benode'nin müteveffa babasından müntakıl zikr-i ati mal-ı mevrusuna li eclil edane kıbel-i şer'-den vasi nasb ve ta'yin olunan eytam müdürü iş bu baisül vesika Mehmed Nabi Efendi ibni İsmail mahzarında ikrar-ı tam ve takriri kelâm idüp

vasi mûmâ-ileyh Mehmed Nabi Efendi sagire-i mezburenin babasından müntakil mal-ı mevrusundan bi'l vesaye bana bir kıt'a senet mûcibince (...) yüz kuruş itibarıyla yirmi dokuz bin beş yüz yirmi üç kuruşu bana edane ve teslim idüp ben dâhi bundan istidane ve kabz ve kabûl ve emûr-u sarfla istihlak idüp meblâğı mezkûr ile semeni iş bu tarih-i kitâbtan üç sene taamina değin mü'eccel mev'uduna sagire-i mezburenin malından dâhi mûmâileyh Mehmed Nabi Efendi yedinden iştira ve kabz eylediğim iki adet altın kordon ve iki adet hilali sa'ad ve iki adet kehirbar çubuk takımı semenlerinden kezalik beheri yüz kuruş hesabıyla on üç bin iki yüz seksen beş kuruş ki ciheteyni mezkureteynden ceman kırk iki bin sekiz yüz kuruşlara akçe (...) sagire-i mezbure Banboveye vacibü'l edâ ve lazımu'l istifa deynimdir dedikte gıbbe-t tastiki-ş şeri salifü'z-zıkr Said Bey Mahallesi mütemekkinlerinden ve her biri Teba-i Devlet-i müşarun ileyhanın milleti merkumesinden ve Dikenci oğlu (...) Ağa ve çobanlı oğlu Patsos ve Endon oğlu Endon ve İskendar oğlu Vasil ve Dello oğlu Bedos ve Keresteci Abdullah ve usta nam kimesneler meclîs-i makud-ı mezkûr dâhi mûmâ-ileyh Mehmed Nabi Efendi mahzarında her biri ikrar-ı tam ve takriri kelâm idüp mukırr medyun merkûm Bedos ağanın zimmetini sagire-i mezbure Banboveye ciheteyni mezkureteynden edası vacib-i deyn yedi yüz kuruş itibarıyla meblâğı mecmu mezkûr kırk iki bin sekiz yüz sekiz kuruşa tarafından bi'l emir ve'l makbul kefaleti mutlâkâ-i sahiha-i şer'iyeye ile bizler dâhi müte'akibenkefil bi'l mal ve zamend olup ve ehadü hüma aharın zimmetine kefalet hasebiyle lâzım gelen meblâğ dâhi kezalik bâ emir ve'l kabûl başka başka tekfil eyledik dediklerinde gıbbe-t tastiki-ş şer'i mâ vâka bî-t taleb ketb olundu fi yev mi'l-işrin min şevvali mûkerrem li sene isna ve selase mie ve elf

Sayfa:49

Hüküm:194 Eniko binti Toma veled Bekof babasından kalan yerleri alması için Yakob Efendi'yi vekil tayin etmesi

Fî'l asl Kayseriye Sancağı kurralarından Enderlik Karyesi mütemekkinlerinden olup Canik Sancağı'nda merkez liva bulunan medine-i Samsun mahallatından Said Bey Mahallesi'nde sakine Teba-i Devlet-i Âliyye'nin Rum milleti nisvanından şahsı tarif-i şer'-i ile muarrefe Eniko binti Toma veled Bekof medine-i mezbure Bedayet mahkemesinde makud-ı huzur-ı şer'-ide salifü'z-zıkr Said Bey Mahallesi'nde misafiretle sâkin Teba-i Devlet-i müşarun ileyhanın milleti merkumesinden li ebeveyn erkarındaşı Yakob Efendi ibni el mezbûr Toma mahzarında mezburenin validesi olup kezalik şahsı marife İlsavit binti Hacı Yorgi hazır olduğu halde ikrâr-ı tam ve tabir-i anil meram idüp maru'l beyan Enderli karyesinin (kesik) mahallesinde vâki' bir taraftan Çobanlı oğlu Hacı Adraham ve bir taraftan Simon oğlu Nikola

ve bir taraftan Simon oğlu Yasef haneleri ve bir taraftan tarik-i amm ile mahdûd fevkâni ve tahtâni iki oda ve bir ahır ve bir miktar bahçeyi müstemil bir bab menzil ile anıfû'l beyan Enderlik Karyesi hududu dâhilinde Akyaka ve Teb'acık ve Yaskon nâm mahallerde kâ'in her biri 'inde-l ahâli ve'l ciran malûmul hudud üç kıt'a tarladan her biri maru'z-zıkr Enderlik Karyesi mütemekkinlerinden olup bundan akdem fevt olan teb'a'i devleti 'aliyenin milleti merkumesinden murisi ve babamız müteveffa Bekof oğlu Toma veled Yekof veled Bedos'un sağlığında ile'l vefat ile'l fevt yedinde müstakilen ve tahtı tasarrufunda olup vefat ettikte zikrolunan menzil ma'a bahçe mahdûd-ı mezkûr kırk sehimi itibarıyla yedi sehimi bana ve beş sehmi validem hazıra-i mezbure (...) ve on dörder sehimden ceman yirmi sekiz sehmi dâhi karındaşları merkûm Yakob Efendi ile el haletü hazihi Bafra kasabasında ticaret ile mütemekkin ga'ib anil beled Bederus'a mevrus ve tarlaha'i mezkûrlar dâhi hasbü'l kanûn ırsen benimle karındaşlarım merkuman Yakob Efendi ve Bederus'a adiyen ve münadiyen intikâl etmekle şimdi benimle validem hazıra'i mezbure esas ve (kesik) ber vech-i muharrer hane ma'a bahçe ve tarlaha-i mahdûd-ı mezkûrlarda olan bir tashihi mezkûr hisselerimize mahallinde talipleri zuhurunda bâ re'yi sahibi 'arz memuru huzurunda bey' ve ferağa semeni ve bedelini ahz u kabza ve bi'l cümle makbuzunu tarafımıza irsâl ve isale ve hususu mezkûr mütevakkıf olduğu umurun küllisine tarafımızdan vekâleti amme-i mutlâkâ-i sahiha-i şer'iyye ile karındaşım merkûm Yakob Efendi'yi hazıra-i mezburenin tastikine mekarin vekil ve na'ib-i menab nasb ve ta'yin eyledim dedikte ol dâhi vekâleti mezbureyi kabûl ve hizmet-i lazımesini kemayenbağı edaya taahhut ve iltizam eyledim mâ vâka bî-t taleb ketb olundu fi'l yevmil tasi min şevvali'l mükerrim li sene isna ve selase mie ve elf

Hüküm:195 Fethi Efendi veled Ebram vasisi olduğu murislerin hisselerini kendisine verilmesi için Tatbus Efendi veled Etami'yi vekil tayin etmesi

Suriye vilayeti celilesi dâhilinde Lazkiye Sancağı mütemekkinlerinden ve telgrafhane çavuşanından iken bundan bir sene mukaddem fevt olan Teba-i Devlet-i Âliyye'nin Ermeni milletinden Serkes veled (silik) Canik Sancağı'nda merkez liva bulunan medine-i Samsun'da sâkin ve sakine sulbi sagir oğlum Selim Serkes ve sulbiye-i sagire kızı Ümmetin bâ hüccet-i şer'iyye vasi mensubları Teba-i Devlet-i Âliyye'nin milleti merkumesinden enişteleri olup el haletü hazihi medine-i mezbûra telgrafhanesi muhabere memuru Fethi Efendi veled Ebram medine-i mezbûra mahkeme-i şerisinde makud-ı huzur-ı şer'-ide hatır-ı lazımut tevkirde bi'l vesaye ikrar-ı tam ve takriri kelâm idüp vasileri olduğum sagiran mezburanın murisleri ve babaları müteveffa-yı merkûmun tekâ'üd maaşından sagiran mezburanın her birerlerine şehriye

tahsis kılınan otuz kuruştan cem'an atmış kuruş salifü'z-zikr Lazkiye Sancağı mal sandığından mah be mah ahz-u kabza ve makbuzunu tarafıma irsâl ve isaline ve'l hâsıl hususu mezkûr mütevakkıf olduğu umurun küllisine tarafımdan bi'l vesaye maru'l beyan Lazkiye Sancağı Ermeni milleti re'isi Ruhanes ga'ib anil Beled Tatbus Efendi veled Etami vekâleti amme-i mutlâkâ-i sahiha-i şer'iyye ile kabulüne mevkufa vekil nasb ve ta'yin eyledim dedikte mâ vâka bî-t taleb ketb olundu. Fî yevmil sabi aşer min Şevvalil mükerrerem li sene isna ve selase mie ve elf

Hüküm:196 Mahkeme-i şer'iyye hasılatının taksimi

Muhakeme-i şeri'yyeye ait hususatı ekserisi kavaneyni cedide ahkâmınca defter-i hâkânî ve evkâf kalemlerine verildiği gibi bazıları dâhi muhakim nizamiye ve mukavelatı muharrirlerine intikâl idüp muhakeme-i şer'iyye varidatı yalnız defter-i kassama ve izinname harclarına münhâsır kalarak şimdiki varidat-ı şehriyenin nizamen mahkeme-i şer'iyye ketebe ve hademesine ait cismiyle idare na kabil olduğundan mukavelat muharrirliği aidatı taksimatına tevfiken mahkeme-i şer'iyye hasılatı hakkında dâhi bir kaide vâzi-i lüzumuna tastir edilen tezkere-i mahalli ve melfufatı üzerine ceryan eden tezakiratı mütezemmin şurayı devlet Tanzimat dairesinde kaleme alınan mazbata da bâ'dema muhakeme-i şer'iyye hasılatının şehriye kazalarda beş yüz ve livalarda yedi bin beş yüz ve merkez vilayette bin kuruşa fariği memureyn ve hademe-i şer'iyyeye verilerek ondan fazla kalanları için mukavelatı muharrirlikleri taksimatına tevfiken muamele olunmasının faide ittihaziyla ifayı muktezasının ta'mimen vilayat ile müstakilen idare olunan mutasarrıflıklara tebliğ ve iş'arı hususunun dâhiliye-i nezareti celilesine havalesiyle tarafı muhibbiye mâ'lûmat itası tezkir olunduğu gösterilmiş ve mûcibince icrâyı icabı nezaret-i müşarun ileyhaya tebliği keyfiyet maliye nezaret-i celilesine dâhi bildirilmiş olduğuna da'ir vârid olan tezkere-i samiye ve melfufu mazbata-i mezkûra sureti meclîs-i intihab hükkama ledil havale sureti mazbata mebhusede tahriri esbaptan dolayı muhakeme-i şer'iyye varidatının hâl (...) bulunmasıyla beraber şimdiye karar ketebe ve hademe-i şer'iyyenin hasılatı vakıa hasebiyle idare olunmaları mûmâileyhin mâ'şiyetlerince müzayekayı istilzam etmekte idiyse de iş bu müsaade-i aliye üzerine bâ'dema her tarafça muhakeme-i şer'iyye de erbâb ve ri'âyet ve istikametten katibler istihdam olunarak refah ve maişetlerini temin ve bu yüzden bir kat daha mesalih-i vakıanın hüsnü ceryanı maksadı istihsâl eyleyeceğinden bir mantuk iş'ar-ı âli muhakeme-i şer'iyye hasılatı tamamından kazalarda beş yüz ve livada yedi yüz elli ve merakiz vilayatta bin kuruşa kadar mı ketebe ve hademe-i şer'iyye verilir ondan fazlası hakkında mukavelat-ı muharrirlikleri taksimatına tevfiği

muamele olunmasının muhallefati nüvvabına tebliğ olunmak üzere merakiz vilayat ve elviye’i müstakile ve şehir emânet-i celilesine mülhak mahal mâlûme nüvvabı kiramına tamimen ezbarı ve bir de emval-i eytama ve mahkemece hususâtı saire-i şer’iyyeye müte’allık kâffe-i emûr muamelatın daîre-i emniyet ve selamette ceryanı için bî gayet iltizam ve kat’ ve hilâf-ı şer’-i ve mugayir rızâyı âli hata ve fesat vuku’una bir vecihle meydan verilmemesi ve istihdam olunacak ketebe ve hademe-i şer’iyyenin liyakat ve (...) muttasıf ve mücribü’l etvar olanlardan bulunmaları lüzumunun dâhi ilave’i ihtarı ifade kılınmış ve ol vecihle lâzım gelen mahaller nüvvabına icrâyı vasaya ve tebligat edilmiş olmakla oraca da sureti iş’arı samiye meclîs-i mezkûrun ifade’i meşruhasına göre ifayı muamele ve hareket ve bi’l cümle muhallefât bevabına da tebliğ ve tavsiye-i maslahata himmet buyrulması siyakında şakka’i mahalli terkim olundu. 25 Şaban 1302 ve 28 Mayıs 1301

Canık Sancağı niyâbet-i şer’iyyesine

Faziletlü Efendim

Sûret-i bâlâda muharrer emirname-i sami’i Cenâb-ı Meşihat Penahinin ahkâm-ı münifesine tevkifen ifayı muameleye himmet ve dâhili livada bulunan nüvvabı kirama da tebliği maslahat buyrulması siyakında terkin-i zeyle ibtidar kılındı ol babda irade efendimindir. 15 Ramazan 1302 ve 16 Haziran 1301

Hüküm:197 Bedos Ağa’nın vekil tayin edilmesi

Tahkiki şer’iyye binaen hususu atıl beyanın mahallinde ketb ve tahriri için savb-ı şer’-i enverden mezunen irsâl olunan katib Mehmed Emin Efendi ibni Osman Efendi Canık Sancağı’nda merkez liva bulunan medine-i Samsun’a tabi Kadı Karyesi’nde kâ’in Teba-i Devlet-i Âliyye’nin Rum milletinden müteveffa Nazari veled Todori’nin sağlığında mütemekkin olduğu menziline varup ceride-i şer’iyye de mesturul esâmi kesân huzurlarında akd-i meclîs-i şer’-i âli ettikte şahsı ceride-i şer’iyyede mazbutü’l esâmi kesân tarifleriyle muarrefe Edyaniye-i veledan Kostanti meclîs-i makud-ı mezkûrda medine-i mezburenin Said Bey Mahallesi mütemekkinlerinden Teba-i Devlet-i Âliyye’nin milleti merkumesinden Talib oğlu Bedos veled Endon müvâcehesinde Teba-i Devlet-i müşarun ileyhanın milleti merkumesi nisvanından şahsı muarrefe Desine binti Harelani müvâcehesinde hazır olduğu halde ikrar-ı tam ve takriri kelâm idüp salifü’z-zikr Kadı Karyesi’ne vâki’ arsası Sultan Beyazıt han veli tab’ serah hazretleri vakfından ve üzerinde mebni ebniyesi mülk olan etrafı erba’ası tarik-i amm ile

mahdûd fevkâni ve tahtâni beş oda ve ittisalinde bir bab fırın ve yine karye-i mezbûrada vâki' arazisi kezalik sultan müşarun ileyha vakfı müstekilatından ve üzerinde mefruz eşcarı müsmiresi mülk olan bir taraftan Estefan oğulları bahçesi ve üç taraftan tarik-i amm ile mahdûd bir kıt'a bahçeden her birini hazıra-i mezburesine bundan akdem şira ve tefriga talip ve zikrolunan menzil ve arsa ma'a eşcar-ı mezkûrun bedeli olmak üzere sekiz bin kuruş ve arâzi-i mezkûr için bin kuruşki ceman dokuz bin kuruşu bana edâ ve teslim etmişti şimdi ben dâhi ber-vech-i muharrer menzil ma'a eşcar-ı arâzi mezkûru bedeli mecmu' mezkûr mukabelesinde memuru huzurunda merkûm Desine'ye ferağ ve takrire ve hususu mezkûr mütevakkıf olduğu umurun küllisine tarafımdan vekâleti amme-i mutlâkâ-i sahiha-i şer'iyye ile merkûm Bedos Ağa'yı vekil ve na'ib-i menab nasb ve ta'yin eyledim dedikte ol dâhi vekâleti merkumeyi kabûl ve hizmet-i lazimesini mahallinde kemayenbağı edaya taahhut ve iltizam eyledim dediğini talip mûmâileyh mahallinde ketb ve tahrir ve ma'an mürsel ümena-i şer'-ile meclis-i şer'e gelip âlâ vukuihi inhâ takrir etmeğin mâ vâka bî-t taleb ketb olundu. 27 Şevvali'l mükerrerem 1302

Sayfa:50

Hüküm:198 Nikola oğlu Mina veled Nikola'nın malını Meclis-i Mezkûra bağışlaması için Tarfon veled Agos'u vekil tayin etmesi

Fil asl Kayseriye Sancağı'na tâbi' İncesu Kazası mütemekkinlerinden olup Canik Sancağı'nda merkez liva bulunan medine'i Samsun'da kâ'in Said bey mahallesinde ticaret ile sâkin teb'a'i devleti 'aliyenin Rum milletinden şahsı cedide'i şer'iyye de mesturu'l esâmi kesân tarifleriyle ma'ruf Nikola oğlu Mina veled Nikola veled Yasef Medine-i mezbure muhakemesinde ma'kut huzur-ı şerde mahkeme'i bedayet hukuk azalarından olup meclis-i mezkûra celb olunan Yusuf Efendi ibni El-Hâc Hasan Ağa ve Kocabaş Yorgaki veled Kostanti hazır oldukları halde ikrar-ı tam ve takriri kelâm idüp salifüz zıkr İncesu kasabası civarında Derebağları nâm mahalde vâki' bâ tapu mutasarrıf olduğun bir taraftan Anastas oğlu Mina ve bir taraftan Kargalı oğlu Mihail ve bir taraftan Hacı Bedos bağları ve bir taraftan tarik-i amm ile mahdûd kûrumu mülk bir kıt'a üzüm ve Çehrilik bağı mahallinde talibi zuhurunda bâ-reyi sahib-i 'arz memuru huzurunda bedeli misliyle ferağ ve takrire ve bedelini ahz u kabza ve makbuzunu tarafıma irsâl ve isale ve hususu mezkûr mütevakkıf olduğu umurun küllisine tarafımdan vekâleti amme-i mutlâkâ-i sahiha-i şer'iyye ile el haletü hazihi anifü'l beyan İncesu kasabası mahallatından orta mahallesi mütemekkinlerinden ve teba-i devleti müşarun ileyhanın milleti merkumesinden Tarfon veled Agos nâm kimesneyi kabulüne mevkuuf vekil nasb ve ta'yin eyledim dedikte mâ vâka bî-t taleb ketb olundu. 20 Şevvval 1302

Hüküm:199 Enise binti Lifor'un mallarını Meclis-i Mezkûra bağışlaması için Yakof veled Anastas'ın vekil tayin edilmesi

Fî'l asl Kayseriye Sancağı'na tâbi' İncesu Kazası mahallatından Ketebe Mahallesi mütemekkinlerinden olup Canik Sancağı'nda merkez liva bulunan medine-i Samsun'da Said Bey Mahallesi'nde mütemekkin Teba-i Devlet-i Âliyye'nin Rum milleti nisvanından şahsı tarif-i şer'-i ile marife Enise binti Lifor medine-i mezbure mahkeme-i şer'iyyesinde makud-ı huzur-ı şerde mahkeme-i bedayet hukuk azalarından olup meclis-i mezkûra celb olunan Hacı Hüseyîn zade Yusuf Efendi ibni El-Hâc Hasan Ağa ve Koçabaş Yorgaki Ağa veled Anastas hazır oldukları halde ikrâr-ı tam ve tabir-i anil meram idüp mahmiyye-i İstanbul da Sultanahmet civarında Güngörmez Mahallesi'nde vâki' atmış yedi numro ile mürekkim şehriye üç yüz atmış akçe icareli El-Hâc Himmet dükkânı demekle 'arif malûmul hudud bir bakkal dükkânı derununda müstefir Harameyn Muhteremeyn vakfı müskifatından beynel esnaf gedik tabir olunur alat-ı lâzıme-i malumenin dokuz hisse itibarıyla 1 hissesi ve yine Cennet Mekân Sultan Mahmûd Han sani vakfı gediklerinden mahal mezkûrda Kabasakal Mahallesi'nde Kabasakal Caddesi'nde kırk altı numro ile mürekkim Kara İbrâhim dükkânı demekle 'arif malûmul hudud bir bab dükkânı gedîğinin yüz yirmi sehim itibarıyla yevmi iki buçuk akçe icare-i müeccelelû atmış sehiminin dokuz sehim tertibiyle keزالık bir sehim hissesi ve yine vakf müşarun ileyh gediklerinden mahal mezkurda seyyid Hasan mahallesinde Bayram fırını caddesindeyirmi yedi numro ile mürekkim Abdi Efendi dükkânı demekle 'arif malûmul hudud bir bab bakkal gedîğinin yüz yirmi sehim itibarıyla beş sehim ve yine mahal mezkurda Güngörmez Mahallesi'nde Yol Sokağı'nda otuz iki numro ile mürekkim Cennet Mekan Sultan Ahmed Han evvel hazretleri müskifatından şehriye otuz akçe icareli zahirinde sagir mahzeni hâvi bir bab mağazanın dokuz hisse itibarıyla keزالık bir hissesi ve yine mahal mezkurda Kabasakal Mahallesi'nde Kabasakal caddesi'nde kırk sekiz numro ile mürekkim şehit Mehmed Paşa vakfından şehriye otuz akçe icareli ma'a oda malûmul hudud bir bab mağazanın on sekiz hisse itibarıyla bir sehim hissesinden her biri bâ temessük müteveli bi'l icareteyn tahtı tasarrufumda olmakla şimdi ber vech-i muharrer hisse-i mezkurelerimi vâzîtü'l-yed olanlardan taleb da'va ve ahz u kabza bâ'de-l kabz icareyi misilleriyle ahâra icare ve talibi zuhurunda bâ re'yi müteveli memuru huzurunda keزالık bedeli misilleriyle ferağ ve takrire ve bedelini ahz u kabza ve makbuzunu tarafıma irsâl ve isale ve inde'l iktiza aharı tevkile ve hususatı mezkuru mütevakkıf olduğu umurun küllisine tarafımdan mahmiyye-i istanbulda Yenikapı civarında Latife mahallesinde li ecli'l ticare teba-i devleti müşarun ileyhanın milleti merkumesinden oğlum Yakof veled Anastas vekâleti amme-i mutlâkâ-i sahiha-i şer'iyye ile kabulüne mevkuf

vekil nasb ve ta'yin eyledim dedikte mâ vâka bî-t taleb ketb olundu. Fî'l yevmi'l samin ve'l-ışrin min Şevvali'l mûkerrem li sene isna ve selase mie ve elf

Hüküm:200 Mehmet Said Efendi'nin kızı Fatıma Hatun'un büluga ermesi ve hakkını istemesi

Hususu ati-l beyanın mahallinde ketb ve tahriri için mezunen bi'l hükm irsâl olunan ser kâtibi mahkeme Mahmûd Naim Efendi ibni El-Hâc Reşit Efendi medine-i Samsun'da kâ'in Said Bey Mahallesi'nde vâki' müteveffa Osman Efendi zade Mehmed Emin Efendi'nin sâkin olduğu hanesine varup ceride-i şer'iyye de mesturu'l esâmi müslimin huzurlarında akd-i meclîs-i şer'-i âli ettikte medine-i mezbure mahallatından Bazar Mahallesi ahalisinden iken bundan akdem vefât eden Mehmed Said Efendi ibni El-Hâc Mehmed Ağa'nın sulbiye kızı ve (silik) bülüğa tahmilinive buluğunu mukırr ve muterif ve ber vech-i ati reşide olduğunu iddia eden Kal'e Mahallesi ahalisinden Sandık Emîni Hayri Efendi ibni Ahmed bin Osman ve Said Bey Mahallesi'nden (silik) Zade Hüseyîn Efendi ibni El-Hâc Mustafa bin Abdullah nam kimesneler tarifleriyle muarrefe iş bu ba'isetü'l vesika Fatıma Hanım ibnetü'l-mezbûr Said Efendi meclîs-i makud-ı mezkurda hâl sagirinde tesviye-i umuruna bâ hüccet-i şer'iyye vasi mensubu olmakla mal-ı mevrusuna bi'l vesaye vâziatü'l-yed olan mûmâileyha Fatıma Hanım'ın validesi olup zatı kezalik mûmâileyh Sabri ve Hüseyîn Efendiler tarifleriyle muarrefe Dudu Hanım ibnet-i Mehmed Şevki Efendi ibni Ali mahzarında üzerine da'va ve tabiri anil meram idüp hâlâ ben akile ve baliga ve buluğu reşidim mültezim olup emurumu bizzat ruyete kadire ve ianeti vasiyeden müste'ine olmakla mal-ı mevrusunu validem dâhi mûmâileyha Dudu Hanımdan taleb eylediğimde bana teslimden imtina eder su'âl olunsun dedikte gibbe-s su'âl vasi mûmâileyha Dudu Hanım dâhi cevabında müddeiye-i mezbure Fatıma Hanım'ın pederi müteveffa-yı mûmâileyh Said Efendi'den mevrus malına bi'l vesaye vâziatü'l-yed ikrâr lâkin ber-vech-i muharrer reşide olduğunu inkâr edilcek müddeiye-i mûmâileyhüma Fatıma Hanım'dan ber-vech-i meşruh müdde'asına mutabık beyyine taleb olundukta her biri usûl-i mevzu'a tatbiken evvela bâ varaka-i mesture Sakine oldukları maru'z-zikr Said Bey Mahallesi imam ve muhtar ve ihtiyar-ı meclîs azalarından Hasan Efendi ibni El-Hâc Emin Efendi ibni Ahmed ve Osman Efendi bin Ahmed bin Salih ve Köroğlu Hüseyîn Ağa ibni Ahmed bin Hasan ve Osman Efendi ibni Mustafa bin Ali ve Mehmed Ağa ibni Salih bin Abdullah ve Feyzullah Efendi ibni Hıdır bin Mehmed ve Hüseyîn Ağa bin Ahmed bin Osman ile Pazar Mahallesi imam ve muhtarı ve ihtiyar meclîs-i azalarından Ahmed Efendi ibni Hacı Hasan bin Mustafa ve Hacı İsmail Efendi ibni Hacı Ali Efendi ibni Mehmed ve Hacı oğlu hafız İsmail Efendi ibni Mehmed

bin Abdullah ve Batramlı oğlu Hacı Ali Ağa ibni Hacı Süleyman bin Hasan ve Hasan Usta bin Hacı İsmail bin Abdullah nâm müzkibten sırren ve ba'dehü Mahmûd Ağa binti Mustafa bin Mustafa ve İshak Efendi bin Ahmed bin Abdullah ve Şevki Efendi bin Hasan Ağa ibni Salih ve İbrâhim Efendi ibni Hacı Ali ve Abdullah'tan bi'l müvâcehesinde alenen lede't-tezkiye adl ve makbulüş şehade idükleri ihbâr ve iş'ar olunan maru'z-zikr Bazar Mahallesi ahalisinden Osman Ağa ibni Halil bin Mustafa ve Said Bey Mahallesi ahalisinden El-Hâc Hafız Şevki Efendi ibni Mehmed bin Abdullah ve Hacı Himmet oğlu Seyyid Ağa ibni Abdülkadir bin Abdullah nâm kimesneler li ecli-ş şehade meclis-i makud-ı mezkurda hazırın olup eserü'l istişhâd fi-l hakîka iş bu müddeiye-i mûmâileyha Fatıma Hanım ibnete Said Efendi hâlâ akıle ve baliga ve buluğuna reşidi müntezim olup emurunu tefhime ru'yete kadire ve i'ânet-i vasiyeden müste'inedir biz bu hususa bu vech üzere şahitleriz ve şehadet dâhi ederiz deyu her biri müttefikü'l-lafz ve'l mukırr olalar şehadet-i şer'iyye ettiklerinde mûcibince katib mûmâileyh mahallinde tarafeyni müvâcehelerinde mûmâ-ileyha Fatıma Hanım'ın buluğ ve rûştüne hüküm eylediğini meclis-i şer'e gelip âlâ vukuihi inhâ ve takrir etmeğin mâ vâka bî-t taleb ketb olundu. Fîl yevmi'l hadi aşer min Şevvali'l mûkerrem li sene isna ve selase mie ve elf

Hüküm:201 Süleyman'ın malının Dursun Efendi'ye satılması için Vaiz Hoca oğlu Hıdır Efendi'nin vekil tayin edilmesi

Fî'l-asl Erzurum Vilayeti dâhilinde Erzincan Sancağı'nda muzaf Kemah Kasabası mahallatından Çarşı Mahallesi ahalisinden olup Canik Sancağı'nda merkez liva bulunan medine-i Samsun'da kâ'in Hançerli Mahallesi'nde sâkin Hamamcı Osman Efendi oğlu Süleyman ibni Osman Efendi ibni Mehmed medine-i mezbure mahkeme-i şer'iyyesinde maku-1 huzur-ı şer'-ide li ebeveyn erkarındaşı İbrâhim Dursun ibnü'l-mezbûr Osman Efendi müvâcehesinde mahkeme-i bedayet hukuk azalarından olup canîb-i mezkûra celb olunan Hacı Hüseyîn Zade Yusuf Efendi ibni Hacı Hasan Ağa ibni Kocabaş Yorgaki Ağa hazır oldukları halde ikrar-ı tam ve takriri kelâm idüp salifü'z-zikr Çarşı Mahallesi'nde vâki' bir taraftan Sucık oğlu menzili ve bir taraftan Kavacı oğlu tarlası ve iki taraftan tarik-i amm ile mahdûd fevkâni ve tahtâni altı oda ve bir miktar havluyu müştamil bir bab menzilde bin yüz on iki sehimi itirabıyla iki yüz seksen yedi sehimi hisse-i şayi'amı karındaşım merkûm Dursun bundan akdem şiraya talip ve semeni olmak üzere üç bin kuruşu bana edâ ve teslim etmişti şimdi ben dâhi menzil-i mahdûd-ı mezkûrda olan hisse-i mezkuremi mahallinde memuru huzurunda semeni mezkûr mukabelesinde bey' ve takrire ve itayı tapuya ve hususu mezkûr mütevakkıf olduğu umurun küllisine tarafımdan el haletü hazihi salifül beyan Çarşı Mahallesi'nde sâkin Vaiz Hoca

oğlu Hıdır Efendi'yi vekâleti amme-i mutlâkâ-i sahiha-i şer'iyye ile kabulüne mevkufa vekil ve nasb ve ta'yin eyledim dedikte mâ vâka bî-t taleb ketb olundu. Fî yevmi'l sadis aşer min Şevvalil-mükerrem li sene isna ve selase mie ve elf.

Sayfa:51

Hüküm:202 Mehmed Ali Efendi'nin verasetinin taksimi ve Kevser Hanım'ın hissesini almak istemesi

Medine-i Samsun mahallatından Kal'e Mahallesi'nde sakin iken bundan akdem vefat eden Hafız Ağa zade Mehmed Ali Ağa ibn Mehmed bin Abdullah'ın verâseti zevce-i menkûha-i metrûkesi Kevser Hanım ibnet-i Abdullah ile mezbûreden mütevellide sulbiye-i sağire kızları Emine ve Vesile ve kendisinden mukaddem vefat eden ve diğer zevcesi müteveffıye Kelefrar binti Hasan'dan mütevellide sulbiye kebire kızı Mahnune ve sulbiye-i sağire kızları Aişe ve Mukaddese ve liebeveyn er karındaşı oğlu Süleyman'a münhasıra ve ber-tashih-i mesele-i mirasları bi hükmü'l-fera'iz yüz yirmi sehinden olup sehham-ı mezbûreden on ikişer sehimî zevce-i mezbûreye ve on altışar sehinden cem'an seksen sehimî bintan mezbûrata ve yirmi beşer sehimî ibni'l-ehi mezbûr Süleyman'a isabet tahkikinden sonra sağıratan mezbûratanın yani Emine ve mukaddesenin tesviye-i umurlarına kıbel-i şer'-iden vasi mensubları olup zât-ı muarrefe zevce-i mezbûre Kevser Hanım tarafından zıkr-ı âti hususunda vekil müseccel şer'isi mahalle-i mezbûre ahalisinden Mehmed Hafız Efendi ibn Abdullah medine-i mezbûre mahkeme-i şer'iyyesinde makud-ı huzur-ı şer'-ide salifü'z-zıkr Kale Mahallesi ahalisinden Mehmed Efendi ibn Mustafa Efendi muvacehesinde sağıretan mezbûretan Aişe ve mukaddesin tesviye-i umuruna kıbel-i şer'-iden vasi mensubeleri olup zat-ı muarrefe binti kebire Mahnune Hanım ve ibni'l-ehi'l-mezbûr Süleyman tarafından ber-vech-i âti hususunda vekil müseccel şer'ileri Mehmed Nabi Efendi ibn İsmail hazır olduğu halde ikrar-ı tam ve takrir-i kelim edip müvekkilem ve asliye ve zevce-i mezbûre Kevser Hanım'ın zevc-i ve hazır vekil merkumun müvekkil ve müvekkile ve asliye ve vasiye-i mezbûre Mahnune ile mezbûr Süleyman'ın murisleri müteveffa-yı mezbûr Mehmed Ali Ağa'nın müsbit duyunu kesiresi olmakla maktul terekesi düyununa vefa etmeyip te'diye duyun için mesugat şer'iyeye bina'en akarı dahi şer'an bey' olunup eda-i deyn olunmak lazım geldiği ecilden müteveffa-yı mezbûrun hayatında ile'l-vefat yedinde müstekilen mülk ve hakkı olup ba'de vefata müvekkile-i mezbûre ile vasileri olduğu sağıratan-ı mezbûratan binti kebire-i mezbûre Mahnune ve ibnü'l-ehi'l-mezbûr Süleyman ber-tashih-i mezkûr üzere mevrus olan salifü'z-zıkr medine-i Samsun kurrasından Kocatay Karyesi'nde vaki' iki taraftan Hatice Hatun harman yeri ve iki taraftan tarik-i amm ile

mahdut fevkani dört oda ve tahtani üç ahır müstemil bir bab menzil ile ittisalinde vaki' bir taraftan Kara Salih harman yeri ve bir taraftan Kel Hurşid ve Hatice Hatun harmanyeri ve bir taraftan tarik-i amm ile mahdut bir bab samanlane ma'a harman yeri ve bir bab anbarı müvekkilem asliye ve vasiye-i mezbûre kıbel-i şer'-iden me'zune olduğuna bina'en bâ marifet-i münadi sevk-i sultani ve cemi' nâs olan mahallerde müddet-i emdide nida ve müzayede olundukta rağibet-i nas intifa'ında menzil mahdut mezkûr bin iki yüz kuruş ve samanlane ma'a harman mahdud-ı mezkûr dokuz yüz elli kuruş ve anbar dokuz yüz kuruşta herbiri mezbûr Mehmed Efendi üzere inde firar ve ziyade ile talib-i ahârı zuhur etmeyip mebani ' mezkûrlar menzil ve samanlane ma'a harman ve anbar mahdud-ı mezkûrun el-yevm semeni misilleri idüğü ceride-i şer'iycede muharrerü'l-esami müslimin ihbarlarıyla mütehakkık olmakla bu surette menzil ve samanlane ma'a harman ve anbar mahdut mezkûrları vekil mezbûr Reşid Efendi ile vekil hazır mezbûr Mehmed Nabi Efendi'nin bi'l-ve kale takrirleriyle mezbûr Mehmed Efendi üzerine kayıt ve yedine bir kıt'a ilmühaberinin itası iktiza eylediği bi't-tescil ilam olundu. Fi'l-yevmi'l-hadi ve'l-ısrın min Şevvali'l-mükerrrem lisene isna ve selase mie ve elf

Hüküm:203 Mehmed Efendi'nin verasetinin paylaşımı ve Osman Efendi arsasını bedeli karşılığında alması

Medine-i Samsun'da kâin Kale Mahallesi ahalisinden olup bundan akdem vefat eden Ömer Osman ibn Ömer bin Abdullah'ın verâset-i zevce-i menkûha-i metrûkesi Hatice binti Hacı Hasan ile mezbûreden mütevellid ve mütevellide sulbi sağır oğulları İsmail Hakkı ve Osman Nuri ve sulbiye-i sağire kızı Makbule ve kendisinden mukaddem vefat eden diğer zevcesi müteveffıye Emine ibnet-i Hasan Efendi'den mütevellid ve mütevellide sulbi kebir oğlu Mehmed Efendi ve sulbiye kebir kızı Miyase Hanım'a münhasıra ba'dehu binti sağire mezbûre Makbule dahi vefat edip onun dahi veraseti anası mezbûre Hatice ile liebeveyn er karındaşları sağiran merkuman İsmail Hakkı ve Osman Nuriye münhasıra ve ber-tashih-i mesele-i mirasları bi hükmü'l-münasahatü's-şer'ıyye yedi yüz yirmi sekiz sehinden olup sehham-ı mezbûreden yüz on sehimî zevce-i mezbûre Hatice'ye ve iki yüz üçer sehinden cem'an dört yüz altı sehimî ibnan merkuman İsmail Hakkı ve Osman Nuriye ve yüz altmış sekiz sehimî ibn kebir merkûm Mehmed Efendi'ye ve seksen dört sehimî dahi binti kebir-i mezbûre Miyase Hanım'a isabeti tahkikaten sonra sağiran merkumanın tesviye-i emurlarına kıbel-i şer'den vasi mensubeleri olup zât-ı tarifi şer'ıyye ile muarrefe mezbûre Hatice Hatun medine-i mezbûre mahkeme-i şer'ıyyesinde makud-ı huzur-ı şer'-ide zabıta-i adliye hesab Emîni Osman Efendi ibn Abdullah

muvacehesinde ve binti kebire mezbûre Miyase Hanım tarafından bir de ati hususta vekil müseccel şer'isi li ebeveyn birader Mehmed Efendi muvacehede hazır olduğu halde ikrar-ı tam ve ta'bir-i ani'l-merâm edip vasileri olduğum sağiran merkuman ile hazır asıl ve vekil mezbûr Mehmed Efendi'nin murisleri ve babaları müteveffa-yı merkumun müsbet duyun-ı kesiresi olmakla menkul terekesi düyununa vefa etmeyip te'diye-i deyn için mesugat-ı şer'iyye bina'en akarı dahi şer'an bey' olunup edayı deyn olunmak üzere lazım geldiği ecilden müteveffa-yı merkumun hayatında ile'l-vefat yedinde müstekilen mülk ve hakkı olan mahalle-i mezbûrede vaki' bir taraftan Yozgatlı Hafız İbrahim Efendi menzil ve bir taraftan Hasan arsası ve bir taraftan lebb-i derya ve bir taraftan tarık-i amm ile mahdud fevkani dört oda ve tahtani bir oda ve bir miktar arsayı kıbel-i şer'den me'zun olduğuma bina'en bâ ma'rifet-i münâdi sevk-i sultani ve mücmi' nas olan mahallerde müddet-i medide nida ve müzayede olundukta rağbet-i nas inkıta'ında menzil ma'a arsa-i mahdud mezkûr on üç bin kuruşta mezbûr Osman Efendi üzerinde karar ve ziyade ile talib-i aharı zuhur etmeyip ve meblağ-ı mezkûr menzil ma'a arsa-i mahdud-ı mezkûrun el-yevm semeni misli idüğü ceride-i şer'iyyede muharrerü'l-esami müslimin ihbarlarıyla mütehakkık olunmakla menzil ma'a arsa-i mezkûrda olan benim ve vasileri olduğum sağiran mezbûran İsmail Hakkı ve Osman Nuri ile hazır asıl ve vekil mezbûr Mehmed Efendi den herbirimiz ber-tashih-i mezkûr hisse-i irsiyelerimizi bi'l-asale ve bi'l-vesaye ve bi'l-vecale menzil ma'a arsa-i mezkûreyi cemi'i müstemilatıyla tarafından icab ve kabulü havi şurut-ı müfide ve mevazi'adan ari bey'-bat sahih-i şer'-i ile meblağ-ı mezkûr on üç bin kuruşa mumaileyhe Osman Efendi'ye bey' ve temlik ve teslim eylediğimde ol dahi ber vech-i muharrer iştira ve temlik ve teslim ve kabul eyledikten sonra semeni olan meblağ-ı mezkûru mumaileyh Osman Efendi yedinden herbirimiz bi'l-asale ve bi'l-vesaye ve bi'l-vecale tamamen ve kâmilan ahz u kabz ve müteveffa-yı merkumun duyun-ı müsbetesi ifâ olunmak meşru' olduğu için müteveffa-yı merkumun defter-i kassamına idhal olunmasıyla fîma ba'de menzil ve arsa-i mahdud-ı mezkûre benimle vasileri olduğum sağiran merkuman ve hazır asıl ve vekil merkûm Mehmed Efendi ile müvekkilesi mezbûre Miyase Hanım'ın asla ve kat'a alaka ve medhali kalmayıp mumaileyh Osman Efendi'nin mülk-i müşterası ve hak sarihi keyfe mayeşa ve yahtar malik ve mutasarrıf olsun dedikte mukırr asıl ve vasi mezbûre Hatice Hatun'un cemi' takrir-i meşruhunu müvekkiline izafetle asıl ve vekil mezbûr ile mumaileyh Osman Efendi'den her biri bi'l-muvacehe tahkik ve (silik) tasdik etmeğin bu surette menzil ma'a arsa-i mahdud-ı mezkûru asıl ve vasi mezbûre Hatice Hatun ile asıl ve vekil hazır mezbûr Mehmed Efendi'nin bi'l-asale ve bi'l-vesaye ve bi'l-vecale takrirleriyle mumaileyh Osman Efendi

üzerine kayıt ve yedine bir kıt'a matbu' koçan ilmühaberinin itası iktiza eylediği bi't-tescil ilam olundu. 21 Şevvali'l-mükerrem 1302

Hüküm:204 Ali Efendi'nin yaptırdığı camiye imam atanması

Der-devlet mekine arz-ı da'i keminelere ki nezaret-i evkaf-ı hümayuna mülhak evkaftan Canik Sancağı'nda merkez liva bulunan medine-i Samsun'a muzaf Çarşamba Kazası mahallatından Orta Mahalle'de vaki' sahibü'l-hayrattan İdriyod Ali Bey'in bina ve inşa eylediği medresesi derununda vaki' cami-i şerifte evkaf-ı hamise eda ve ifâ olunmak için nizamına tevfikeyn izin ve icazeti havi ferman-ı âli suduru maru'z-zikr Çarşamba Kasabası ahalisinden Abdulaziz Efendi tarafından verilen arzuhal üzerine liva-i mezkûr Evkaf müdürlüğü tarafından olan der-kenar me'linden müsteban olmuş ve imamet-i mezkûreye talib olan ve kara' bakaya ve asker firarisi olmadığı Asakir-i Redife-i Şahane yüzbaşlarından Mustafa ve Mehmed Efendiler taraflarından mevrud ve memhur ilmühaber me'alinden anlaşılmiş olmakla bu surette cihet-i imamet-i mezkûreye ehliyeti olduğu liva-i mezkûreye idare meclisinde makud-ı huzur-ı şer'-ide Evkaf müdürü ref'atlı Ali Osman Efendi hazır olduğu halde vuku' bulan imtihanından numayan ve cami-i şerif mezkûrda el-haletü hazihi te'amül kadim üzere imamet mezkûre hizmetini eda ve ifâ eden Abdulaziz Efendi ibn Said daileri uhdesine beher şehri yedi yüz kuruş vazife ile tevcih ve yedine bir kıt'a berat-ı âlişân sadaka ve ihsan buyrulması ricasına bi'l-iltimas der-devletmedara arz ve ilam olundu. Fi'l-yevmi'l-salis ve'l-ışrin min Şevvali'l-mükerrem lisene isna ve selase mie ve elf

Sayfa:52

Hüküm:205 Emir namelerden alınan ücretler

Hükkâm-ı mütevettif olan yerlerde istifa olunan on kuruş izinname harcı karar-ı sabık vechile kâmil den duyun-ı umumiye idaresine ait tutulacağı halde oralarda dahi gayrı mütevettif olan muhakeme-i şer'iyye kendisi aidatının mahal istifası kalmayacağından bahisle bazı mahallerden istifa'ı mu'amele olunmakta idüğüne dair yazılan tezâkir-i meclis üzerine ceryan eden tezâkireyi havi şurayı devlet tanzimat da'iresinden tanzim kılınan mazbatada gösterildiği vechile ba'dema muhakeme-i şer'iyye nizamnamesinin otuz altıncı maddesinde muharrer bilâ harç verilecek ilâmat ile hacic-i şer'iyyeden kaydiye olarak bir şeyi alınmakta olmasına kıyas o mesellü mahallerde dahi damga nizamnamesine tevfikeyn on kuruşluk pul yapıştırıldıktan sonra yalnız kalemiye ve kaydiye namıyla beher izinname için ikişer kuruş alınıp bundan başka muhakeme harcı namıyla bir şeyi talep olunmaması hususunun ta'mimen vilayet-i müstekila

idare olunan mutasarrıflıklara tebliği dâhiliye nezaret-i celilesine iş'ar olunup maliye nezaret-i celilesine de ma'lumat verilmiş olduğu beyanıyla bab-ı fetevacı dahi ona göre ifayı muktezası hakkında şerfsudur eden tezkere-i samiye melfufu olan mazbata mebhuse suretiyle meclis-i tetkikat-ı şer'iyyeye ledi'l-havale suret-i iş'arının keyfiyet-i evvel vechile bi'l-umum merakiz vilayet ve elviye-i müstekile niyabetlerine ezber kılınmış olmağın oracada ber muceb iş'arı sami ifayı mu'amele ile hilafı hareket vukuihi getirilmemesine i'tina ve dikkat ve suret-i halin mülhakatada tebliğ ve tevcihesine himmet buyrulması siyakında şakka'i muhibbi terkim olundu. 23 Şaban 1302 ve 26 Mayıs 1301

Canik Sancağ'ı Niyabet şer'iyyesine

Faziletli Efendim

Sureti bâlâda muharrer emirname-i sami-i cenab-ı meşihatpenahinin ahkâm-ı münifesine tevfikeyn ifayı muameleye himmet ve idhal livada bulunan nüvvab-ı kiramede tebliğ keyfiyet buyrulması siyakında terkim-i zeyle ibtidar kılındı ol babda irade efendimindir. 15 Ramazan 1302 ve 16 Haziran 1301

Hüküm:206

Müddetleri rehni inkiza olan nüvvab haleflerinin vürudıyla ve devr ve teslim-i ka'idesi icra ve muhakemeye mahsus olan kavaneyn ve nizamat ve saire demirbaş esbabı senet ahzıyla ita etmedikçe avdet etmemeleri mukaddema ta 'mimen iş'ar olduğu halde ekser nüvvab tarafından iş'ar-ı mezkûr hükmüne tevfikeyn mu'amele olunmamasından naşı kazalar muhakiminde ki düsturların zayı' olmakta bulunduğu iş'arat-ı vakı'a ile karin-i medine-i sübut olduğuna ve şu halde zayı'at etmenin sebep olanlara tazmin ettirilmesi dahi karar vazı' iktizasından bulunduğu mebni ba'dema iş'arı mezkûr hükmüne tamamıyla tevfikeyn mu'amele olunması ve yine içmaz ve nesamih olduğu takdirde şediden mes'ul tutulacakları beyanıyla umum-ı nüvvabı tenbihat-ı mü'essere vukuba icrasına dair adliye nezaret-i celilesinden vürud eden tezkere-i meclis intihab hükkama ledi'l-havale Fi yirmi beş Rebiülahir bin üç yüz iki tarihi ve yüz yetmiş iki adedi ile te'kidten yazılan tahrirat-ı umumiye-i mecide ezbar edildiği üzere hitam-ı müddetten ve hulefanın vürudunda ol merkez kazadan infikak eyleyen ve halefine veya halefinin tarih-i zabtında vasıl olamayarak zaman-ı zabtından itibaren tevkil edeceği zata faidesi vechile red ve teslim mu 'amelesini icra etmeyen na'iblerin mülâzemetleri tarih-i infisallerinden üç mah sonra itibar edilmesi bab-ı fetevacı usul-i müttehizeden bulunduğu tahrirat-ı

mezkurede icra kılınan vesayaya menafî mu'amele ve hareket-i ibka' olunmamasının tekrar ta'mimen iş'arı ifade olunarak merakiz-i vilayet ve elviye-i müstekile nüvvabiye icrayı tebliğat edilmiş olmakla taraf fasılatlarından dahi vesaya müzakere dairesinde hareket ve mülhakatta te'kid-i tebliğ maslahat buyrulması siyakında şakka'i meclis terkim olundu. 23 Şaban 1302 ve 26 Mayıs 1301

Canik Sancağı Nebayet-i Şer'iyyesine

Faziletlü efendim

Sureti balâda muharrer emirname-i sami'i cenab-ı meşihatpenahinin ahkâm-ı münifesine tevfiken ifayı mu'amelesi himmet ve dâhil-i livada bulunan nüvvâb-ı kiramade tebliğ ve tavsiye-i maslahat buyrulması siyakında terkim zeyle ibtidâr kılındı ol babda irade efendimindir. 15 Ramazan 1302 ve 16 Haziran 1301

Hüküm:207 Cüzhanlık cihetinin Mustafa Efendi'den alınıp Şeyh İzzet Efendi'ye verilmesi

Der-devlet mekine arz-ı da'i kimesneleridir ki nezaret-i Evkaf-ı hümayuna mülhak evkaftan Canik Sancağı'nda merkez liva bulunan medine-i Samsun'a muzaf Bafra Kazası'na tabi' Kolay Karyesi'nde Mehmed ve Abdi Efendi ve tariflerinden olmak üzere vazife-i ma'na ile cüzhanlık cihetine munasefeten mutasarrıf olan Mustafa Efendi ibn İbrahim ve diğer Mustafa bin Ali'den her biri yekdiğerini vukuihi vefatları cihetle mumaileyha dan Mustafa Efendi ibraz edinmek uhdesinde olan nısıf cüzhanlık cihet-i mahlûlünden sulbi kebir oğlu Hafız Haşim Efendi uhdesine tevcih ve berat-ı âlişanı dahi şerefsudur etmiş ve müteveffa-yı mezburun Mustafa Efendi ibn Ali'nin yerine hulefa olacağı evlad-ı zekuru olmadığı cihetle yeri hali ve hizmet-i lazımesi mu'attala mezkûr nısıf cüzhanlık cihetine talip olan Şeyh İzzet Efendi ibn Mehmed Efendi mevadı mezkûr idare meclisinde makud-ı huzur-ı şer'-ide Evkaf müdürü ref'atlı Ali Osman Efendi hazır olduğu halde ledi'l-imtihan cihet-i mezkureye ehliyeti nümayan olmakla bu surette nısıf cüzhanlık ciheti müteveffa-yı mezbur Mustafa bin Ali'nin mahlûlünden mumaileyh Şeyh İzzet Efendi uhdesine vazife-i mersumesiyle tevcih ve yedine bir kıt'a berat-ı şerif-i âlişan sadaka ve ihsan buyrulmak ricasına bi'l-iltimas devlet medara arz ve ilam olundu. Fi'l-yevmi'l-hadi ve'l-işrin min Şevvali'l-mükerrem lisene isna ve selase mie ve elf

Hüküm:208 Mumcu Sahak veled Sahak veled Mikail'in verasetinin taksimi ve Alaksan'ın vekil tayin edilmesi

Medine-i Samsun mahallatından Said Bey Mahallesi mütemekkinlerinden olup bundan akdem vefat eden teb'a'ı devlet-i âliyenin Rum milletinden Mumcu Sahak veled Mikayil veled tamın verâseti zevce'i metrûkesi Armas binti mezik ile sulbi kebir oğlu Aleksan ve mikayil ve sulbiye sağıre kızı Üskühine ve sulbiye'i kebire kızı olup el-haletü hazihi Çarşamba kasabasında mütemekkineleri Zümrüd ve Feruneye münhasıra ve tashih mesele'i mirasları bi hükmü'l-fera'iz sekiz sehimden olup sehham mezbûreden bir sehmi zevce'i mezbûreye ikişer sehimden cem'an dört sehmi eytan-ı merkumana ve birer sehimden üç sehmi binnat mezburata isabeti tahkikinden sonra sağıre'i mezbûre üskübehanın tesviye'i emuruna kıbel-i şer' den bâ huccet-i vasi mensubu olup şahsı ta'rif-i şer' ile ma'rife zevce'i mezbûre armas medine'i mezbûre muhakeme'i şer' iyyesinde ma' kud ve huzur-ı şer' hatır-ı lazımu'l-tevkirde ibnan merkumandan Aleksan mahzarında ibn-i merkûm Mikayil hazır olduğu halde bi'l-asale ve bi'l-vesaye ikrar-ı tam ve ta'bir-i ani'l-merâm edip vasiyesi olduğum sağıre'i mezbûrenin babası zevcem müteveffa-yı merkumun hayatında ile'l-fevt yedinde müstekilen mülk ve hakkı olan salifü'z-zikir Said bey mahallesinde vaki' bir taraftan Seyti Hafız ve bir taraftan Yozgatlı el-hac Hafız Şevki Efendi zevcesiyle Hemşireleri bir taraftan Musa Efendi mütevellileri ve bir taraftan tarik-i amm ile mahdud bir bab menzil ba'de'l-fevt benimle ve habs olduğum sağıre'i mezbûre hazır ibn-i merkûm ile verese'i merkumuna tashih-i mezkûr üzere mevrus olup lakin vasisi olduğum sağıre'i mezbûre Üskübuha'nın menzil mezkûrda olan hissesinden gayrı ism-i mal itlak olunur bir nesnesi olmayıp nafaka ve kisveye eşedd ihtiyacı olduğundan ma'ada hazıran merkûm Mikayil ve verese'i merkumundan herbiri menzil mahdud mezkurede olan bir tashih-i mezkûr hisse'i irsiyelerini ahara ferağ murad etmeleriyle sağıre'i mezbûrenin hisse'i irsiyesi dahi mezbûrunun hisseleriyle ma'an bey' olunup semeni istirbah olunmak sağıre'i mezbûr hakkında infa' ve evlâ olduğuna binaen şimdi benimle vasisi olduğum sağıre'i mezbûr ve hazır ibn merkumdan herbirimiz menzil mahdud mezkurede olan bir tashih-i mezkûr hissemizi talibi zuhurunda semen-i misliyle memuru huzurunda bey' ve takrire ve semenini ahz u kabza ve makbuzunu bizlere irsal ve teslime ve bunların mütevakkıf olduğu umurun küllisine herbirimiz taraflarımızdan vekâlet-i amme-i mutlaka-i sahiha-i şer'iyye ile ibn merkûm Aleksan'ı vekil nasb ve tayin eyledik dedikte mukırra asliye ve vesaye-i mezbûreyi bi'l-cümle takrir-i meşruhunda hazır ibn-i merkûm mikayil ve merkûm Aleksan dan herbiri bi'l-asale şifahen tasdik etmeğin mâ vaka bi't-talep ketb olundu fi'l-yevmi'l-rabi' ve'l-işrin min şevvâli'l-mükerrem lisene isna ve selase mie ve elf

Hüküm:209 Hacı Emin Halife'nin verasetinin taksimi ve vasi Emine Hatun'a hisseleri satması için izin verilmemesi

Medine-i Samsun Hançerli Mahallesi ahalisinden iken bundan akdem vefat eden Hacı Emin Halife bin Abdullah'ın verâset-i zevce-i menkûha-i metrûkesi Emine Hatun binti Mustafa ile sulbiye sağıre kızı Kaba Hanım'a münhasıra ve tashih-i mesele-i mirasları bi hükmü'l-ferâ'iz sekiz sehimden olup sehham mezbûreden bir sehmi zevce-i mezbûreye ve yedi sehimi dahi binti mezbûre Kaba'ya isabeti inde'l-şer'i'l-enver zahir mütehakkık olduktan sonra sağıre-i mezbûrenin tesviye-i umuruna kıbel-i şer'den bâ huccet-i şer'iyye vasi mensubesi validesi olup zât-ı tarifi şer'iyye ile muarrefe iş bu ba'isetü'l-vesika zevce-i mezbûre Emine binti el-mezbûre Mustafa medine-i mezbûre mahkemesinde makud-ı ve huzur-ı şer'-i de ikrar-ı tam ve ta'bir-i ani'l-merâm edip vasisi olduğum sağıre-i mezbûrenin murisi ve babası müteveffa-yı mezburun hayatında ile'l-vefat yedinde ber vech-i (...) mülk ve hakkı olan Hançerli Mahallesinde vaki' bir taraftan Çolak Süleyman ve iki taraftan Havva hatun bahçesi ve taraf-ı rabi'i tarik-i amm ile mahdut bir bab mülk-i menzilin nısıf hisse-i şayi'ası ba'de vefat benimle sağıre-i mezbûreye bir tashih-i mezkûr mevrus olmuştu binaen aleyh menzil mahdut mezkûr müşerref harab ve ma'il turab olup hâsıl harcına vaki' olmadığından ma'ada sağıre-i mezbûrun nafaka ve kisveye dahi eşedd ihtiyaç ile muhtaç olmakla menzil mezkûr ba'de'l-harab da rağibet-i nas infita'ında semeni misliyle ahara bey' ve semeni istirbah

Sayfa:53

Olunmak sağıre-i mezbûre hakkında infa' ve evlâ olmakla vech-i mezkûr üzere canib-i şer'-i den bana izin verilmek matlubumdur dedikte vasi mezbûrenin kelimat-ı meşruhası vakı'a mutabık ve (kesik) muvafık olduğu zeyl-i hüccette isimleri muharrer müslimin ihbarlarıyla mütehakkık olmağın hâkim mevki' sadrı kitab tûbi leh ve hüsn-i me'ab Efendi dahi vech-i meşruh üzere vasiye-i mezbûreye bey'e izin verilmeğın mâ vaka bi't-talep ketb olundu fi'l-yevmi'l-rabi' ve'l-işrin min şevvalü'l-mükerrem lisene isna ve selase mie ve elf

Hüküm:210 Fatma Hatun'un Aişe'nin nafakasını almak için izin istemesi

Medine-i Samsun mahallatından Bazar Mahallesi sakinelerinden olup zât-ı zeyl-i hüccette muharrerü'l-esâmi müslimin ta'rifleriyle muarrefe Fatma binti (...) medine-i mezbûre mahkemesinde makud-ı huzur-ı şer'-ide ikrar-ı tam ve takrir-i kelam edip fi'l-asl medine-i mezbûrenin Said Bey Mahallesi ahalisinden olup el-yevm medine-i mezbûreye muzaf Kavak Nahiyesi kurrasından Ciforyuk Karyesi'nde sakin zevc-i mutlakım gaib ani'l-meclis Hacı

Yahya oğlu bin Yahya'nın feraşından hâsıl benden mütevellide hala bi hakkı'l-hizane hicr-iterbiyemde olan işbu hazıra-i bi'l-meclis beş yaşında olan sulbiye-i sağıre kızı Aişe'yi bilâ nafaka ve münkif bırakıp anifü'z-zikr Ciforyuk Karyesi'nde sakın olmakla mezbûre Aişe'ye maru'z-zikr Ciforyuk Karyesi'ne azimetine tereddüd bazı nafakadan bir nesne irsal etmediğinden kızım sağıre mezbûre Aişe nafakaya eşedd ihtiyaç ile muhtaç olmakla zevc-i mutlakım gaib mezbûr Ahmet üzerine kibel-i şer'-iden kadr-ı kifaye meblağ-ı karz ve takdir olunmak matlubumdur hâkim mevki' sadrı kitab tûbi leh ve hüsn-i me'ab efendi dahi mezbûre Aişe'ye zevci mutlaka Aişe merkûm Ahmet üzerine iş bu tarih-i hüccet beher şehir kırk kuruş nafaka karz ve takdir buyrulur meblağı mezbûru sağıre-i mezbûre Aişe'nin nafaka ve kisve behasına harç ve sarfa ledi'l-iktiza istidattan ve inde'l-zafer zevc-i mutlakı Ahmet gaib merkûm Ahmet üzerine rücu'a mezbûre Fatma'ya izin verilmeğin ma vaka bi't-talep ketb olundu. Fi'l-yevmi'l-hadi min Şevvali'l-mükerrem lisene isna ve selase mie ve elf

Hüküm:211 İzdivaca dair verilen izin namelerinin damgalı olup olmaması ile ilgili hüküm

(...) ve haham haneler tarafından tanzim olunmakta olan vasiyetnamelerle izdivaca dair verilen izinnamelerin damga kanununa tabi ' olup olmadığı ve tabi' olduğu takdirde vasiyetname (...) pul bastırılacağı hakkında bazı vilayetlerden vukuihi bulan istikâd veya tezkere-i âcizi olunan arz ve iş'ar üzerine süvari devlet-i tanzimât dairesinden kaleme alınıp icrayı icâbı zammında sureti buyruldu'î sami'î cenab-ı vekâletpenâhi ile canib-i hazine-i mürsel mazbatada rûsum-ı damga kanunun birinci maddesinde izinnamelerin rûsum-ı damgaya tabi ' olacağı muharrer bunlara on kuruşluk pul yapıştırılacağı dahi rûsum-ı maktu 'a ta 'rifesinde musarrah bulunduğu cihetle zikrolunan izinnameler hakkında hüküm-i kanuna tevfiq mu 'amele olunması tabi ' olduğu gibi kanun-ı mezkûrun birinci maddesinin son fıkrasında muhakem ve mecalis devlet-i âliyyede li ecli'l-imtihac ibraz olunabilecek kaffe'î senedatın resm-i damgaya tabi ' olacağı menderc olduğuna ve pul yapıştırılmamış olan ol mekule evrak pulsuz zuhur ettikte kanunen muhakemece cezayı nakdi olunacağına mebni meblağ-ı ma iyeti şamil olmayanlarının maktu ' ve meblağ-ı ma'iyeti havi bulunanların nesimi teb'iyet-i tabi'î bulunduğu tezkir kılındığı gösterilmiş idüğünün ta 'mimen tebliği varidat-ı idare'î umumiyesinden ifade ve mahal sa'ireye tebliğ madde kılınmağın vilayet-i behiyyelerince dahi ifayı muktezası babında

Canik sancağı mutasarrıflığı canib-i âlisine

Atufetlü efendim hazretleri

Sureti balâya nakil olunan maliye nezaret-i celilesinin 23 Mayıs 301 tarih ve yüz kırk yedi numrulu tahrirat-ı âliyesi mucibince mukteziyeye hemem devletleri şayan buyrulmak babında emir ve ferman hazret-i min lehu'l-emrindir. 8 Şevval 1302 ve 9 Temmuz 1301

Hüküm:212 Damga nizamnamesine vurulan puldan alınacak ücretler

Atik ve cedit resm-i damga kanununun rüsum-ı maktu'a ta'rifesinde izinnamelerin on kuruşluk pula tabi 'olacağı musarrah ve muhakem-i şer'iyye nizamnamesinin elli dokuzuncu maddesine bakir için beş kuruş iziname harç olunacağı muharrer olduğu halde kanun-ı ceditin neşrine kadar bunların ikisi birden istifa olunmayıp kırk para pul iptal edilmek ve 9 kuruş hükkâmı mu'azzaf olan yerlerde ketebe aidatı içinde tefrik ve itâ olunmak üzere hazineye ve hükkâmı muvazzaf olmayan yerlerde ol vecihle muamele olunmak üzere hükkâmı muvazzaf olmayan mahallerde te'amülün devamı şurayı devlet kurbunda sebk eden tebliğat icabından olup ancak hükkâmı muvazzaf olan yerlerde dahi mahkeme'i şer'iyye kendisi muvazzaf olmayıp hasıllattan aidat almakta olduklarından oralarda istifa olunan on kuruş kâmilten duyuru-ı umumiye idaresine ait tutulur ise ketebe'i aidetinin mahal istifası kalmayacağından b'dema muhakem şer'iyye nizamnamesinin 36. Maddesinde muharrer bilâ harç verilecek ilâmat ile hacic-i şer'iyyeden kaydiye olarak biraz şey olunmakta olmasına kıyasen o mesellü mahallerde dahi damga nizamnamesine tevfikeyen on kuruşluk pul yapıştırıldıktan sonra yalnız kalemiye ve kaydiye namıyla beher iziname için ikişer kuruş alınıp bundan başka muhakeme harcı namıyla hiçbir şey talep olunmaması taraf-ı valayı hazret-i meşihatpenahiden vuku 'bulan iş 'ar üzerine şurâyı devlet tanzimat-ı dairesinden kaleme alınıp bir sureti bâ ferman-ı sami cenab-ı vekaletpenâhi hazine'i celileye irsal buyrulan mazbatada gönderilmiş ve keyfiyet canib-i bâb-ı âliden müdahale nezaret-i celilesiyle taraf-ı âli'i fetevapenahiye bildirilerek hazinece dahi icrayı icabı zikrolunan buyrulduyu âlide irade buyrulmuş olduğundan ber mucib karar ve irade ifası muktezasının suret-i senaveriden ta 'mimen tebliğ ve ezberi varidat-ı idare'i umumiyesinden ifade kılınarak ol vechile mahal saireye icrayı tebliğat edilmiş olmağın vilayet-i behiyyelerince ifayı muktezası babında

Canik sancağı mutasarrıflığı canib-i âlisine

Atufetlü efendim hazretleri

Maliye nezaret-i celilesinin sureti balâda muharrer 26 Mart 301 tarih ve yüz elli dört numrulu tahrirat-ı âlisi mucibince oracada ifayı mu 'amele'i mukteziyeye hemem devletleri şayan buyrulmak babında emir ve ferman hazret-i min lehu'l-emrindir.12 Ramazan 1302 ve 13 Haziran 1301

Hüküm:213 Saçak veled Etamin'in versetinin taksimi ve Üskübuha'nın hisselerini vasisi almak için izin istemesi ve buna izin verilmemesi

Medine-i Samsun'da kâin Said Bey Mahallesi mütemekkinlerinden Teba-i Devlet-i Âliyye'nin Ermeni milletinden olup bundan akdem fevt olan Mumcu Saçak veled Mikayil veled Etamin verâseti zevce-i metrûkesi Ermas binti Mezek ile sulbi kebir oğlu Alek bin Mikayil ve sulbiye-i kebir kızları Zümrüd ve Kabun ve sulbiye-i sağıre kızı Üsküba'ya münhasır ve ber-tashih-i mesele-i mirasları bi'hükmü'l-fera'iz sekiz sehinden olup sehham-ı mezbûreden bir sehimi zevce-i mezbûreye ve ikişer sehinden cem'an dört sehimi ibnan merkumana ve birer sehinden üç sehimi bintan mezbûratan isabeti bi'l-ihbar inde'ş-şer'-i'l-enver zahir ve numayan olduktan sonra sağıre mezbûre Üskübehe'nin tesviye-i umûruna kibel-i şer'-iden vasi mensubesi olan işbu ba'isetü'l-vesika anası zevce-i mezbûre Armas ibnetü'l-mezbûre (...) medine-i mezbûre mahkemesinde makud-ı huzur-ı şer'-ide ikrar-ı tam ve ta'bir-i ani'l-merâm edip vasiyesi olduğum sağıre-i mezbûrenin murisi ve babası müteveffa-yı merkumun sağlığında ile'l-vefat yedinde müstekilen mülk ve hakkı olan Salifü'z-zikir Said Bey Mahallesi'nde vaki' bir taraftan Seyit Hafız ve bir taraftan Yozgadlı El-Hac Şevki Efendi ve bir taraftan Musa Efendi menzilleri ve bir taraftan tarik-i amm ile mahdud bir bab mülk-i menzil ba'de'l-fevt benimle habsi olduğum sağıre-i mezbûre verese-i merkumuna ber-tashih-i mezkûr üzere ve mevrus olmakla şimdi benimle verese-i merkumundan her birimiz ber-vech-i muharrer menzil mahdud-ı mezkûrda olan ber-tashih-i mezkûr hisse-i irsiyelerimizi

Sayfa:54

ahara ferağ murad etmemizle sağıre-i mezbûrenin dahi menzil mezkurada olan hissesinden gayrı ism-i mal itlak olunur bir nesnesi olmayıp nafaka ve tesviye eşedd ihtiyacı olduğundan ol vechile vasisi olduğum sağıre-i mezbûre Üskübuha'nın hisse-i şayi'ası verese-i merkumunun hisseleriyle ma'an semen-i misliyle ahara bey' olup semen-i istirbah olunmak sağıre mezbûre hakkında infa' ve evvela olmağın vech-i meşruh üzere canib-i şer'-i şeriften bana izin verilmek bi'l-vesaye matlubumdur dedikte vak' hal balada best olunan minval üzere olduğu ceride-i

şer'iyyede mazbutu'l-esami kesan ihbarlarıyla zahir ve mukırran olmağın vech-i meşruh üzere kibel-i şer'-iden vasi mezbûreye izin verilmeğın ma vaka bi't-talep ketb olundu. 24 Şevvali'l-mükerrem 1302

Hüküm:214 Filora binti Karabet'in hisselerini alması için Hacı Artin veled Karabet'in vekil tayin edilmesi

Medine-i Kayseri'ye mahallatından Camii Cedid Mahallesi mütemekkinlerinden olup bundan akdem fevt olan Teba-i Devlet-i Âliyye'nin Ermeni milletinden Samiye binti Haçık binti Etamin veraseti zevc-i metrukü Ohannes veled Etam ile Canik Sancağı'nda merkez liva bulunan medine-i Samsun'da ka'in Ermeni Mahallesi'nde mütemekkinine li ebeveyn er karındaşı kızı Filora binti Karabete münhasıra ve ber-tashih-i mesele-i mirasları bi hükmü'l-fera'izi iki sehimden olup sehham-ı mezbûreden bir sehimî zevc-i merkûm Ohannese ve bir sehimî dahi mezbûre Filore'ye isabeti inde'l-şer'-i'l-enver zahir ve mütehakkık olduktan sonra şahsı her biri Teba-i Devlet-i müşarun ileyhanın millet-i merkumesinden Manok oğlu Ohannes veled Muses veled Manok ve Kirkor veled Erakil nâm kimesneler ta'rifleriyle bi'l-muarrefe olan Simid oğlu Kızı mezbûre Filore ibnetü'l-mezbûr Karabet veled Edam salifü'z-zıkr medine-i Samsun'un mahkeme-i şer'iyesinde makud-ı huzur-ı şer'-ide mahkeme-i bedayet hukuk azalarından olup meclis-i mezkûra celb olunan Yusuf Efendi ve Kocabaş Yorgaki Ağa hazır oldukları halde ikrar-ı tam ve ta'bir-i ani'l-meram edip murisem emmitem müteveffıye-i mezbûre Simiye'nin heyn-i vefatında mevcut bi'l-cümle terekesine vaziatü'l-yed olanlardan ve zemim-i nâsda olan hukukundan ber-tashih-i mezkûr hisse-i irsiyemi ashabından talep ve da'vaya ve ahz kabza ve bi'l-cümle makbuzunu tarafıma irsal ve isale ve inde'l-iktiza aharı tevkile ve'l-hâsıl husus mezkûr mütevakkıf olduğu umurun küllisine tarafımdan vekâlet-i amme-i mutlaka-i sahiha-i şer'iyye ile el-haletü hazihi ânifü'l-beyan Kayseriye mahallatından Ot Mahallesi mütemekkinlerinden ve Teba-i Devlet-i Âliyye'nin millet-i merkumesinden Hacı Artin veled Karabet nâm kimesneyi kabulüne mevkufe vekil nasb ve tayin eyledim dedikte ma vaki bi't-talep ketb olundu. 27 Şevvali'l-mükerrem 1302

Hüküm:215 Emine Melek Hanım'ın mihrini istemesi ve Hasan Tahsin Efendi'nin vekil tayin edilmesi

Husus-ı âti'l-beyanın mahallinde ketb ve tahriri için savb-ı şer'-iden me'zunen irsal olunan kâtip Hafız İsmail Hakkı Efendi Canik Sancağı'nda merkez liva bulunan medine-i

Samsun mahallatından Bazar Mahallesi'nde vaki' Hasan Kethuda zade Yusuf Efendi ibn Hasan Ağa'nın sakin olduğu hanesine varıp ceride-i şer'iyyede mesturu'l-esami müslimin huzurlarında akd-i meclis-i şer'-i âli ettikte mumaiyleh Yusuf Efendi'nin kerimesi olup zât-ı kezalik ceride-i şer'iyyede mesturu'l-esami müslimin ta'rifleriyle marüff olan Emine Melek Hanım ibnetü'l-mezbur Yusuf Efendi meclis-i makud-ı mezkûrda müteveffa Mehmed hûda-i kerimleri olup zatlari ta'rif-i şer'-i ile muarrefeler mihri ve Ümmügülsüm nam hanımlar ile Kör Mahmut zade Mahmut Ağa'dan her biri hazır oldukları halde ikrar-ı tam ve ta'bir-i ani'l-meram edip mahmiyye-i İstanbul'da Sultan Mustafa civarında Sarıkız Mahallesi'nde sakin iken bundan akdem vefat eden zevc-i dâhilim Osman Efendi ibn Mehmed Hüdai bin Abdullah'ın veraseti benimle ânifü'l-beyan Bazar Mahallesi'nde sakin ve sakineler her biri iş bu hazır bi'l-meclis liebeveyn hemşireleri Mührü ve Ümmügülsüm Hanımlar ile emmi zadesi mezbûr Mahmut ibn Mahmut Ağa ve diğer li ebeveyn hemşiresi olup ânifü'z-zikr Sarıkız Mahallesi'nde sakine Hatice Hanım münhasıra ve ber-tashih-i mesele-i mirasımız bi'hükmü'l-fera'izi otuz altı sehinden olup sehham-ı mezbûreden dokuz sehimî bana ve sekiz sehinden yirmi dört sehimî ahvat mezbûrata ve üç sehimî dahi emmi zadesi merkûm Mahmut Ağa'ya isabet etmekle zevcem ve murisini müteveffa-yı mezburun vakt-i fırsatta gösterildiği vechile zimmetinde münferid ve makud-ı aleyh üç bin bir kuruş mihr-i mü'eccel hakkım ile cihet-i karzdan bi't-tevki alacak hakkım olan ma'lumu'l- miktar mebalîğ ve bâ defter-i müfredat eşya ve mücevher benim ile zevcem müteveffa-yı merkumun Hüseyin vefatında yanında mevcut bi'l-cümle terekesine vaziatü'l-yed olanlardan ve zemim-i nâsda olan hukukumuzdan benimle hazırın mezbûrdan Mihri ve Ümmügülsüm ve Mahmut Ağa'dan herbirimizin ber-tashih-i mezkûr hisse-i irsiyelerimizi makbuza tarafımıza irsal ve isale bundan akdem maru'z-zkir Sarıkız Mahallesi'nde sakin Mustafa Asım Efendi'yi tarafımızdan bâ huccet-i şer'iyye kabulunu mevkufe vekil ve na'ib nasb ve tayin etmiştik el haletü hazihi vekâlet-i merkumeyi kabul ve hizmet-i lazıme-i ifâ etmediğinden şimdi her birimiz mumaiyleh Mustafa Asım Efendi'yi vekâlet-i merkumeden azl edip yerine ber-minval-i muharrer (11) benimle hazırın mezbûrundan her birimiz tarafımızdan vekâlet-i amme-i mutlaka-i sahiha-i şer'iyye ile el-haletü hazihi mahmiyye-i İstanbul Tahtakale civarında Kundakçı Hanında misafiren sakin li ebeveyn biraderim Hasan Tahsin Efendi'yi kabulunu mevkufe vekil ve na'ib-i nasb ve tayin eyledik dedikde hazır-ı mumaiyleha Emine Melek Hanım'ın bi'l-cümle takrir-i meşruhasını hazırın mezbûrdan Mihri ve Ümmügülsüm ve Mahmut Ağa'dan her biri şifahen tasdik ve vicahen tahkik eylediklerin kâtip mumaiyleh mahallinde ketb ve tahrir ve ma'a mürsel ve emna-

i şer'-ile meclis-i şer'e gelip âlâ vukuihi inha ve takrir etmeğin ma huve'l-vaka bi't-talep ketb olundu. 29 Şevval 1302

(11) hususları kema hüve hakka mahallinde ru'yet etmek ve ınde'l-iktiza aharı tevkile me'zun olmak üzere

Hüküm:216 Usta Yanko veled Sove veled Bayos'un verasetinin taksimi

Kürsi liva bulunan medine-i Samsun mahallatından Said Bey Mahallesi mütemekkinlerinden ve Teba-i Devlet-i Âliyye'nin Rum milletinden olup tarih-i ilâmdan yirmi ay mukaddem fevt olan Usta Yanko veled Sove veled Bayosun verâset-i zevce-i metrûkesi Teba-i Devlet-i müşarun ileyhanın Rum milleti nisvanından şahsı ta'rif-i şer'-i ile marûf Harişi binti Penayut ile zevce-i merkumeden mütevellide sulbiye-i sağıre kızları Erhundi ve Destine ve Kadrine ve Erakliye ve yine Teba-i Devlet-i müşarun ileyhanın millet-i merkumesinden li ebeveyn er karındaşları kebiran Haristo ve Nikolaya münhasır ve ber-tashih-i mirasları bi hükmü'l-fera'iz kırk sekiz sehimden olup sehham-ı mezbûreden altı sehimî zevce-i merkume Harişeye ve sekiz sehimden cem'an otuz iki sehimî binnat merkumat Erhundi ve Desine ve Kadrine ve Erakliye'ye ve beşer sehimden cem'an on sehimî Ehuyin merkuman Haristo ve Nikolaya isabeti bi'l-ihbar ledi's-şer'-i'l-enver mütehakkık olduktan sonra müteveffa-yı merkumun terekesinden ber-vech-i âti lâhak iddi'a eden salifü'z-zikr Said Bey Mahallesi'nde mütemekkin bulunan Devlet-i teb'asından Koçori Yani veled Yorgi medine-i mezbûre temyiz meclisinde makud-ı huzur-ı şer'imizde kendi nefisinden asıl ve binnat sağırat merkumanın tesviye-i umurlarına kibel-i şer'-iden vasi mensubeleri anaları zevce-i merkume Haristo muvacehesinde Ehuyin merkumandan merkûm Haristo hazır olduğu halde üzerine dava ve takrir-i kelam edip hazır merkûm Haristo ile karındaşı müteveffa-yı merkûm Usta Yanko'ya sağlığında vefatından beş sene mukaddem yani bin iki yüz seksen altı senesi Rebi'ü'l-evvelinin on beşinci günü tarihinde malımdan ve yedimden merkumandan her birine âlâ ciddet elli dokuzdan cem'an yüz on sekiz adet yüzlük liramı Osmani ifraz ve teslim eylediğimde onlar dahi yedimden ifraz ve kabz ve umurlarına istihlak edip meblağ-ı mezbur mukabelesinde merkûm Haristo ile müteveffa-yı merkûm Usta Yanko yedlerinde alâ'l-iştiraki's-seviye mülk ve hakları olan ânifü'z-zikir Said bey mahallesinde vaki' bir taraftan Usta Kiryako ve bir taraftan kendi menzilleri ve bir taraftan lebb-i derya ve bir taraftan tarik-i amm ile mahdut fevkani ve tahtani sekiz bab oda ve bir bab ahır müstemil ve elli beş numro ile mürekkekim bir bab menzillerini tarih-i mezkûrdan bi'l-itibar bir sene tamamına değin bey' bi'l-vefa tariki üzere

banâ bey' ve ba'de'l-tahliye teslim eylediklerinde ben dahi teslim ve ba'de'l-kabul bey' mezbûr hakkında rehin hükmünde olduğuna bina'en vasileri olan mezbûr yüz on sekiz adet yüzlük lira-yı Osmani müddet-i mezkûre hitamında eda olmayıpta fekki rehin mümkün olmadığı surette menzil mahdud-ı mezkûru bi'l-müzayede talibine semen-i misliyle bey' ve kabz-ı semene ve semenden deyinleri olan mezkûrlar lirayı istifaya ve fazla kalır ise kendilere teslim ve husus mezkûrun mütevakkıf olduğu umurun küllisine taraflarından beni vekâlet-i amme-i mutlaka-i sahiha-i şer'iyye ile vekil eylediklerinde ben dahi vekâlet-i mezbûreyi ba'de'l-kabul yedime tarih-i mezkûr ile muvarrih mühür ve imzalarını havi bir kıt'a damgalı deyn temessükü dahi ita etmişler idi binaen aleyh deyinleri olan mezbûr yüz on sekiz adet lira-yı Osmaniye medyun merkumundan merkûm usta Yanko eda ve menzil mahdud-ı mezkûrumu fek rehin etmeksizin vefat etmekle şimdi menzil mahdud-ı mezkûr bey' olunup semeninden deyinleri olan mezkûr yüz on sekiz lira-yı Osmani istifa olunması matlubumdur dedikte hazır merkûm Haristo ber-vech-i muharrer müdde-i merkumun müdde'asını ve sened-i mezkûrun mazmununu bi't-tav' ve'l-rıza ba'de'l-ikrar vasiye-i zevce-i merkume Harişî'nin inkârına mekarin müdde-i merkumdan beyyine talep olundukta her biri usul-i mevzu'asına tatbiken evvelâ bâ varaka-i mesture mahallesi imam ve muhtar ve ihtiyar meclis-i azalarından Hasan Efendi ibn El-Hac Emin Efendi ve Osman Efendi ibn Ahmet ve İbrahim Ağa ibn Mehmed ve Hacı Mustafa bin Ali ve Hacı Mehmed Memiş nam müzekkilerden sırren ve ba'dehu mezbûrundan alenen lede't-tezkiye adl ve makbulü'ş-şehade idükleri ihbar olunan hafız Süleyman Efendi ibn Hasan ve Hasan Çavuş bin Hüseyin nâm kimesneler şهادetleriyle bi'l-muvacehe ber nehc-i şer'-i ba'de'l-isbat ve'l-halef ve'l-hüküm mucibince mezkûr yüz on sekiz adet yüzlük lira-yı Osmani'nin nısfı olan elli dokuz aded lira-yı Osmaniye müteveffa-yı merkumun terekesinden olmak üzere müdde 'i merkume eda ve teslime vasiye'i zevce'i merkume Hurişeye tenbih ve nısfı diğeri olan elli dokuz aded lira-yı Osmaniye dahi

Sayfa:55

âlâ muceb-i ikrara müdde-i merkûm Kocoriyaniye eda ve teslime merkûm Haristo ilzam olunduğu tescil ve bi'l-iltimas huzur-ı âlilerine ilâm olundu deyu bin iki yüz doksan üç senesi Zilka'idetü'l-şerifesinin üçüncü günü tarihiyle muvarrih ve ol tarihte medine-i mezbûre naibi Faziletlü Mahmut beyin sicil-i mahfuzunda mukayyit ilâm-ı şer'inin bi'l-temyiz canib-i fetevahaneden zahirine muharrer şerh mucibince tetkikat ve tahkikat mukteziye icrasıyla bu vechile tashih kılındığı huzur-ı âlilerine ilam olundu

Hüküm:217 Emine Hatun'un Hanife Hatun'dan kalan hisselerini istemesi

Canik Sancağı'nda merkez livâ bulunan medine-i Samsun'da ka'in Bazar Mahallesi'nde sakine iken bundan akdem vefat eden Ozoce oğlu Kerimesi Hanife binti Mehmed bin Abdullah'ın verâseti zevci metruhu Ahmet Çavuş bin Hüseyin ile li ümmü er karındaşı Hacı Mehmed ve li ebeveyn kız karındaşı Emne ve diğer li ebeveyn er karındaşı olup on seneyi mütecevîz guyubet-i münkizâ'a ile gaib ve mefkud ve İsmail Efendi'ye münhasıra olduğu tahkikinden sonra müteveffîye-i mezbûrenin dayinlerinden zevc-i merkûm Ahmet Çavuş ibnü'l-merkûm Hüseyin medine-i mezbûre mahkemesinde makud-ı huzur-ı şer'-ide müteveffîye-i mezbûrenin terekesine bi'l-verase vaziatü'l-yedleri bayinetü'l-şer'iyye mütehakkık olan ehi liümm mezbûr Hacı Mehmed ve uhtu'l-ebeveyn mezbûre Emine Hatun taraflarından zikr-i âti hususda husumet ve red cevaba vekalet-i amme-i mutlaka-i sahiha-i şer'iyye ile vekil müseccel şer'ileri Kale Mahallesi ahalisinden Hacı Necib Ağa ibn Hasan muvacehesinde bu mekule veresesinden gaib olduğu halde vefat edenlerin verese-i gaib hissesin zuhuruna vekili ahz u kabza irade-i seniyye memur ve kıbel-i şer'-iden dahi husumet ve red cevaba me'zunen olan livâ-i mezkur muhasebecisi ve beytü'l-mâl emini İzzetlü Kemal Efendi tarafından mürsel vekil müseccel şer'isi Eytam müdürü Mehmed Nami Efendi ibn İsmail hazır olduğu halde üzerine dava ve takrir-i kelim edip zevcem müteveffîye-i mezbûre Hanife Hatun hayatında cihet-i karzdan altı bin kuruş yedimde ifrazı ve teslim oldahi yedimden ifrazı ve kabz ve emûruna sarfla istihlak edip hatta hayatta meblağ-ı mezbûr altı bin kuruş bana zimmetinde cihet-i merkumeden deyn-i olduğunu natık bin üç yüz bir senesi Recebü'l-ferdinin on beşinci günü tarihiyle muvarrih ve müteveffîye'i mezbûre imzasıyla mûmza bir kıt'a damgalı deyn senedi dahi ita ve teslim etmişti binaen aleyh zevcem müteveffîye-i mezbûre Hanife Hatun meblağ-ı mezbûru bana kıbeli'l-eda ve'l-istifâ vefat etmekle şimdi meblağı mezbûru müteveffîye-i mezbûrenin tereke-i vafiyesinden olmak üzere bana eda ve teslim müvekkil ve müvekkilelerine izafetle vekil mezbûr Hacı Necib ile hazır mumailayh Nabi Efendi'den her birine tenbih olunmak muradımdır deyu ba'de'l-dava gıbbe's-sual vekil mezbûr Hacı Necib Ağa dahi cevabında müteveffîye-i mezbûrenin terekesine müvekkil ve müvekkilesinin bi'l-verase vaziatü'l-yedlerine ikrar ancak müdde-i merkumun ber-minval-i muharrer ma'ada müdde'asını hazır mumailayh Mehmed Nabi Efendi'den her biri bi'l-vekalet inkar edilcek müdde-i merkumdan ber-minval-i muharrer müdde'asına mutabık beyyine talep olundukta her biri usul-i mevzu'asına tatbiken evvela bâ-varaka-i mesture sakın oldukları salifü'z-zikr Bazar Mahallesi imam ve muhtar ve ihtiyar-ı meclis azalarından El-Hac Hafız Şevki Efendi ibn

Mehmed bin Abdullah ve Ahmet Efendi ibn Hacı Hasan bin Mustafa ve Hacı İsmail Efendi ibn Ali bin Abdullah ve Hacı oğlu Hafız İsmail Efendi ibn Mehmed bin Ahmet ile Hançerli Mahallesi imam ve muhtar ve ihtiyar-ı meclis azalarından imam Hasan Efendi ibn Hasan bin Abdullah ve Abdullah Efendi ibn Hacı Ali ibn Salih Efendi ve Kasım oğlu Mustafa bin Hacı Mehmed bin Abdullah nam mezkurdan sırren ve ba'dehu Şerif Ağa ibn Hasan bin Abdullah ve Hacı Ağa (...) bin İzzet bin Ali ve Hüseyin usta bin Hacı İsmail bin Abdullah'dan bi'l-muvacehe alenen lede't-tezkiye adl ve makbulü'ş-şehade idükleri ihbar ve iş'ar olunan Bazar Mahallesi'nden Kanacı Mehmed Efendi bin Mehmed bin İbrahim ve Hançerli Mahallesi'nden Topal Mahmut oğlu Mehmed Efendi ibn Mahmut bin Mehmed nâm kimesneler müttefikü'l-lafzü'l-mu'ayyen şehadetleriyle bi'l-muvacehe ber nehc-i şer'-i ba'de'l-isbat ve'l-halef ve'l-hüküm mucibince meblağ-ı mezbûr altı bin kuruşu müteveffiyeye-i mezbûrenin tereke-i vafiyesinden olmak üzere müdde-i merkûm Ahmet Çavuş'a eda ve teslim vekil merkûm Hacı Necib Ağa ile hazır mezbûr Nabi Efendi'ye tenbih olunduğu bi't-tescil ilam olundu. Fi'l-yevmi'l-ışrin min Şevvali'l-mükerrem lisene isna ve selase mie ve elf

Hüküm:218 Emine Hatun'un hissesini vasisi Mehmed Nabi Efendi'den istemesi

Fi'l-asl Ünyeli olup Canik Sancağı'nda merkez liva bulunan medine-i Samsun'da ka'in Hançerli Mahallesi'nde sakin iken bundan akdem Hicaz (...) azimetle bâ Emrullah te'ala vefat eden Hacı Emin Halife bin Emrullah bin Abdullah'ın verâset-i zevce-i menkûha-i metrûkesi Emine binti Mustafa Usta ile mezbûreden mütevellide sulbiye-i sağıre kızı Kaba Hanım'a münhasıra olduğu bi'l-ihbar inde'l-şer'-i'l-enver zahir ve nümayan olduktan sonra müteveffayı mezburun dayinlerinden olup zât-ı ceride-i şer'iyyede mesturu'l-esami müslimin ta'rifeleriyle muarrefe olan sahabe-i arzuhal zevce-i mezbûre Emine Hatun ibnetü'l-mezbûr Mustafa usta medine-i mezbûre mahkeme-i şer'isinde makud-ı huzur-ı şer'-ide sağıre-i mezbûrenin li ecli'l-hususa dahi nasb ve tayin olunan mal-ı Eytam müdürü Mehmed Nabi Efendi ibn İsmail muvacehesinde üzerine dava ve bi gayrı ani'l-meram edip benim işbu yedimde olan zevcem müteveffa-yı merkûm El-Hac Emin halife'nin imza ve hatmiyle mümza ve mahtum ve mesnun ve mersum bir kıt'a sened olduğu üzere biz bin iki yüz doksan sekiz senesi şehir-i Recebül'l-ferdinin yirmi altıncı günü müteveffa-yı merkumun hal hayatında ve kemâl-i akıl sıhhatinde muhızır şuhuda zevcem mezbûrun talebiyle yüz adet ve yüzlük Osmani lirası ifrazı ve teslim eylediğimde oldahi yedimden ifrazı ve kabz ve umûruna sarfla istihlak edip liray-ı mezkûr mukabelesinde Fatsa Kasabası'nda vaki' bir taraftan hark ve bir taraftan Çolak Kadioğlu ve bir taraftan Hasan Ağa ve bir taraftan tarik-i amm ile mahdut bir bab

hamamda olan üç sehimi itibarıyla bir sehimi hissesini rehin vaziatü'l-yed ve teslim ve ben dahi (...) layık üzere teslim ve kabz ve kabul etmemle ol vechile zevcem müteveffa-yı mezbur Hacı Emin usta zimmetinde cihet-i merkumeden la hak hakkım olan meblağ-ı müstehlak mezkûru kıbeli'l-edad ve'l-istifa tarik-i Hicaz'da vefat etmekle şimdi meblağ-ı müstehlek mezbûru müteveffa-yı mezburun tereke-i vafiyesinden olmak üzere bi tariki'l-(...) bana eda ve teslime vasi mumaileyh Mehmed Nabi Efendi'ye kıbeli şer'-iden tenbih olunmak matlubumdur deyu me'li takrir ve meşruhuna mutabık senet mezkûru ibraz varisesiyle ba'de'l-dava' ve'l-inkâr müdde'ye-i mezbûre Emine Hatun'dan ber-minval-i muharrer müdde'asına mutabık beyyine talep olundukta evvela bâ varaka-i mesture sakın oldukları Bazar Mahallesi muhtar ve ihtiyar-ı meclis azalarından Hacı Hafız Şevki Efendi ibn Mehmed bin Abdullah ve Ahmet Efendi ibn Hacı Hasan bin Mustafa ve Hasan usta bin Hacı İsmail bin Mustafa ile anifü'l-beyan Hançerli Mahallesi imam ve muhtar ve ihtiyar-ı meclis azalarından Hasan Efendi ibn Hasan bin Ali ve Abdullah Efendi ibn Hacı Ali bin Salih ve Şerif Ağa ibn Hasan bin Abdullah nâm müzekkilerden sırren ve ba'dehu Hacı İsmail Efendi ibn Hacı Ali bin Mehmed ve Hacı oğlu Hafız İsmail bin Mehmed Hoca bin Mustafa ve Hacı Ali Ağa ibn İzzet bin Ali nâm kimesnelardan bi'l-muvacehe alenen lede't-tezkiye adl ve makbulü'ş-şehade idükleri ihbar ve iş'ar olunan marü'l-beyan Bazar Mahallesi ahalisinden Hüseyin Efendi ibn Hasan Ağa ibn Ali Ağa ve zikrolunan Hançerli Mahallesi ahalisinden Merzifonlu zade Hacı Mehmed Ağa ibn Ahmet bin Hasan nâm kimesneler şhadetleriyle bi'l-muvacehe ber nehc-i şer'-i ba'de'l-isbat ve'l-halef ve'l-hüküm mucibince meblağ-ı müstehlak mezbûr yüz aded yüzlük Osmani altınını müteveffa-yı merkumun tereke-i vafiyesinden olmak üzere müddeiye-i mezbûre Emine Hatun'a bi tariki'l-im'an eda ve teslime vasi mumaileyh Mehmed Nabi'ye tenbih olunduğu bi't-tescil ilam olundu. Fi'l-yevmi'l-tasi' ve'l-işrin min şehr-i Şevvali'l-mükerrem lisene isna ve selase mie ve elf

Hüküm:219 Karşlı İbrahim Ağa'nın verasetinin taksimi ve vasi Emine Hanım'ın hissesini istemesi

Medine-i Samsun mahallatından Hançerli Mahallesi ahalisinden olup bundan akdem vefat Karşlı İbrahim Ağa ibn Abdullah'ın verâseti zevce-i menkûha-i metrûkesi Emine ibnet-i Abdurrahman ile sulbi kebir oğlu Durmuş ve sulbi sağır oğlu Nuri ve sulbiye-i kebare kızı Atiye ve sulbiye-i sağire Hanifeye münhasıra ve ber-tashih-i mesele-i mirasları bi hükmü'l-fera'iz kırk sekiz sehimden olup sehham-ı mezbûreden iş bu altı sehimi zevce-i mezbûreye ve on dört sehimden cem'an yirmi sekiz sehimi ibnan merkumana ve yedişer sehimden on dört sehimi

dahi bintan mezbûre namına isabeti bi'l-ihbar inde'l-şer'-i'l-enver zahir ve mütehakkık olduktan sonra sağiran mezbûr Nuri ve Hanife'nin tesviye-i umurlarına kıbel-i şer'-iden vasi mensubları olup zât-ı tarifi şer'iyye ile muarrefe işbu ba'isü'l-kitab valideleri zevce-i mezbûre Emine Hatun medine-i mezbûre mahkeme-i şer'isinde makud-ı huzur-ı şer'-ide bi'l-vesaye ikrar-ı tam ve ta'bir-i ani'l-merâm edip sağiranı mezbûranın murisleri babaları müteveffa-yı merkumun hayatında ile'l-vefat yedinde müstekilen mülk ve hakkı olan maru'z-zikr Hançerli Mahallesi'nde vaki' malumu'l-hudud bir bab hane ba'de vefata vasiyesi olduğum sağiran-ı mezbûran verese-i merkumuna ber-tashih-i mezkûr üzere mevrus olmuştu bina'en aleyh menzil-i mezkûr bu esnada müşerref harab ve ma'il turab olup ta'mire eşedd ihtiyaç ile muhtaç olduğundan müteveffa-yı merkumundan mevrus anifü'l-beyan Hançerli Mahallesi'nde vaki' bir taraftan Osman Efendi bahçesi ve bir taraftan Halim oğlu Ali menzili ve bir taraftan sakin olduğumuz menzil ve bir taraftan tarik-i amm mahdudu (...) üç yüz dokuz zira' arsada olan mezbûran Durmuş ve Atiye'den her biri ber-tashih-i mezkûr hisselerin bi'l-müzayede semeni misliyle bey' ile menzil-i mezkûrun müşerref harab olan mahallerin ta'mire murad etmeleriyle sağiran merkumanın hisseleri dahi mezbûranın hisseleriyle ma'an bey' olunup mahal süknaları olan hane-i mezkûr ta'ciz olunmak sağiran-ı mezbûran haklarında infâ' ve evla olmağın vech-i şer'-i üzere bana izin verilmek matlubumdur dedikte vaki' hal balâda best olunan minval üzere olduğu (silik) müslimin ihbarlarıyla zahir ve takrir olmağın vech-i meşruh üzere kıbeli's-şer'-iden vasi mezbûreye izin verilmeğın mâ vaki' bi't-talep ketb olundu.29 Şevval 1306

Sayfa:56

Hüküm:220 Hanife Hatun'un verasetinin taksimi İsmail Efendi'nin hisse hakkının kalmadığı

Canik Sancağı'nda merkez liva bulunan medine-i Samsun'da ka'in Bazar Mahallesi'nde sakine iken bundan akdem vefat Oruç oğlu Kerimesi Hanife ibnet-i Mehmed bin Abdullah'ın verâseti zevc-i metrukü Ahmet Çavuş bin Hüseyin ile li ümm er karındaşı Hacı Mehmed ve liebeveyn kız karındaşı Emine ve li ebeveyn er karındaşı olup on seneyi mütecaviz gaybuyet munkata'a ile ga'ib ve mefkud İsmail Efendi'ye münhasıra ve ber-tashih-i mesele-i mirasları bi hükmü'l-fera'iz ibn sekiz sehinden olup sehham-ı mezbûreden dokuz sehimî zevc-i merkûm Ahmet Çavuş'a ve üç sehimî ehi merkûm Hacı Mehmed'e ve iki sehimî uhtu'l-ebeveyn mezbûre Emine'ye ve dört sehimî dahi ehi li ebeveyn ga'ib İsmail Efendi'ye isabeti tahkikinden sonra zât-ı tarifi şer'iyye ile muarrefe uhtu mezbûre Emine ve ehi'l-ümmü Hacı Mehmed taraflarından zikr-i âti ikrar ve takrire vekâlet-i amme-i mutlaka-i sahiha-i şer'iyye ile vekil

müseccel şer'ileri Kale Mahallesi ahalisinden Hacı Necib Ağa bin Hasan medine-i mezbûre mahkeme-i şer'iyesinde makud-ı huzur-ı şer'-ide Ermeni Mahallesi mütemekkinlerinden Teba-i Devlet-i Âliyye'nin Ermeni milletinden Vartan oğlu Ağya veled Vartan muvacehesinde bu mekule veresesinden ga'ib olduğu halde vefat edenler verese-i ga'ib hisselerini ahz u kabz ve zuhuruna değin hıfza bâ irade-i seniyye memuru olan liva-i mezkûr muhasebecisi ve Beytül-mal emini İzzetlü Kemal Bey tarafından vekil müseccel şer'isi ve şer'-i'at-ı garradan dahi ber vech-i âti bey'i ikrar ve takrire ve ga'ib mezbûre vasi ve kayyım nasb olunan Eytâm müdürü Mehmed Nabi Efendi ibn İsmail ile zevc-i merkûm Ahmet çavuşun muriseleri mi müteveffıye-i mezbûre Hanife Hatun'un müsbet duyun-ı kesiresi olmakla maktul terekisi düyununa vefa etmeyip tediye-i deyn için mesufağat-ı şer'ıyyeye bina'en akarı dahi şer'an bey' olunup eda mı deyn olunmak lazım geldiği ecilden müteveffa-yı mezburenin hayatında ile'l-vefat yedinde müstekileten mülk ve hakkı olan bir taraftan Batumlu oğlu Molla ve bir taraftan Mumcu zade Hacı Mehmed Efendi ve bir taraftan verese-i merkumun menzilleri ve bir taraftan tarik-i amm ile mahdud fevkani iki oda ve tahtani bir bab dükkânı müştemil nâ tamam bir bab hane bâ ma'rifet-i münadi sevk-i sultani ve mücmi' nâs olan mahallerde müddet-i medide nidâ ve hüdayide olundukta rağıbet-i nâs inkita'ında ve hane-i mahdud-ı mezkûr yedi bin yedi yüz kuruşda merkûm Ağya üzerine karar ve ziyade ile taleb-i aharı zuhur etmeyip ve meblağ-ı mezkûr hane-i mahdud-ı mezkûrun el-yevm semen-i misli idüğü ceride-i şer'ıyyede muharrerü'l-esami müslimin ihbarlarıyla mütehakkık olmakla hane-i mahdud-ı mezkûrda olan müvekkil ve müvekkilem Hacı Mehmed ve Emine ile hazıran asıl ve vasi merkûm Ahmet Çavuş ve Mehmed Nabi Efendi'den her birimiz müvekkil ve müvekkilelerimize izafetle ber-tashih-i mezkûr hisse-i irsiyelerimizi bi'l-vekale ve bi'l-asale ve bi'l-vesaye menzil mahdud-ı mezkûru cem'i müştemilatıyla tarafından icab ve kabulü havi şurut-ı müfideden ve mevazi'adan ari bey'i bât sahih-i şer'-i ile meblağ-ı mezkûr yedi bin yedi yüz kuruş semen-i mukabelesinde merkûm Ağya'ya bey' ve temlik ve teslim eylediğimizde ol dahi ber-vech-i muharrer iştirâ ve temlik ve teslim ve kabul eyledikten sonra semeni olan meblağ-ı mezkûru merkûm Ağya yedinden herbirimiz bi'l-asale ve bi'l-vesaye ve bi'l-vekale tamamen ve kamilen ahz-u kabz edip misliyesi ifâ olunmak meşru ' olduğuçün müteveffıye'i mezbûrenin defter-i kassamına idhal olunmasıyla fimâ ba'de menzil mahdud-ı mezkurda müvekkil ve müvekkilem Hacı Mehmed ve Emine ile hazıran asıl Ahmet Çavuş ve vasi mumaileyh Mehmed Nabi Efendi'nin müvekkili İsmail Efendi'nin asla ve kat'a alaka ve medhalleri kalmayıp müşteri merkûm Ağya'nın mülk-i müşterası ve hak sarihi olmuştur keyfe ma-yeşâ ve yahtar malik ve mutasarrıf olsun dedikte mukırr vekil mezbûr Hacı Necib Ağa'nın cemi' takrir-i meşruhunu asıl merkûm Ahmet Çavuş

ile vasi mumaileyh Mehmed Nabi ve merkûm Ağya'dan herbiri bi'l-muvacehe tahkik ve bi'l-müşafehe tasdik etmeğin bu surette menzil mahdud-ı mezkuru vekil mezbûr Hacı Necib ile hazıran asıl ve vasi mumaileyh Mehmed Nabi ve Ahmet Çavuş'un bi'l-asale ve bi'l-vesaye ve bi'l-vekale takrirleriyle merkûm Ağya uhdesine kayıt ve yedine bir kıt'a matbu' koğan ilmühaberinin itası iktiza eylediği bi't-tescil ilam olundu. Fi'l-yevmi'l-sabi' ve'l-işrin min şehr-i Şevvali'l-mükerrerem lisene isna ve selase mie ve elf

Hüküm:221 Emine Hatun'un verseti için vasi olarak Nabi Efendi'nin seçilmesi

Medine-i Samsun mahallatından Cedid Mahallesi sakinelerinden olup bundan akdem vefat eden muhacirinin nisvanından müteveffa Hüseyin Çavuş zevcesi Emine ibnet-i Abdullah'ın veraseti sadri sağır oğlu Bilal'e münhasır olduğu bi'l-ihbar inde'l-şer'i'l-enver zahir ve mütehakkık olduktan sonra sağır-ı mezbûran tesviye-i umuruna kıbel-i şer'-iden vasi mensubu ve zikr-i âti bey'i ikrar ve takrire me'zunen olan Eytam müdürü Mehmed Nabi Efendi ibn İsmail medine-i mezbûre mahkeme-i şer'isinde makud-ı huzur-ı şer'-ide mahalle-i mezbûre ahalisinden ve herbiri muhacirin çerakiseden Mehmed Efendi ibn Abdullah ve Zebur bin Abdurrahman muvacehelerinde ikrar-ı tam ve takrir-i kelam edip vasisi olduğum sağır-ı mezbûrun murisesi ve validesi müteveffıye-i mezbûre Emine Hatun'dan müntakil mahalle-i mezbûrede vaki' bir taraftan müteveffa Hasan Ağa zevcesi Aişe Hatun ve bir taraftan müteveffa Yusuf Hoca ibnası haneleri ve iki taraftan tarik-i amm ile mahdud bir mikdar havluyu müştemil bir bab natamam menzil müşerref harab ve ma'il turab olup hâsıl-ı harca vasi olduğundan ma'ada sağır-ı mezbûrun nafaka ve kisveye eşedd ihtiyaç olmakla kıbel-i şer'-iden me'zunen olmadığma bina'en menzil ma'a havluyu mahdud-ı mezkûru bâ münakkat münadi sevk-i sultani ve mücmi' nas olan mahallerde müddet-i medide nida ve müzayede olundukta rağibet-i nas inkıta'ında hane ma'a havluyu mezkûr üç bin dört yüz elli kuruşta mezbûran Mehmed Efendi (...) üzerlerinde karar ve ziyade ile taleb-i aharı zuhur etmeyip ve meblağ-ı mezbûr hane ma'a havluyu mezkûrun el-yevm semeni misli idüğü ceride-i şer'iyyede muharrerü'l-esami müslimin ihbarlarıyla mütehakkık olmakla ol vechile hane ma'a arsa-i mezkûru cem' müştemilatla tarafından icab ve kabulü havi şurut-ı müfide ve mevazi'den ari bey' bât-ı sahih-i şer'-i ile meblağ-ı mezbûr üç bin dört yüz elli kuruş semeni mukabelesinde merkuman Mehmed Efendi ve (...) münasefeten bey' ve temlik ve teslim eylediğimde ol dahi ber-vech-i muharrer iştirâ ve temlik ve teslim eyledikten sonra semeni olan meblağ-ı mezkûru merkuman yedlerinden bi'l-vesaya tamamen ve kâmilan ahz u kabz ve talibi zuhurunda idane olunmak üzere Eytam Sandığı'na vaziatü'l-yed etmemle fima ba'de menzil ma'a havluyu mahdud-ı

mezkûrda sağır mezbûrun asla ve kat'a alaka ve medhali kalmayıp merkuman Mehmed Efendi ve (...) mülk-i müşteraları ve hal hadimleri olmuştur keyfe ma-yeşa ve yahtar malik ve mutasarrıf olsunlar dedikte bu surette menzil ma'a havluyu mezkûru vasi mumaileyh Nabi Efendi'nin bi'l-vesaye takririyle merkuman Mehmed Efendi ve (...) uhdelerine kayıt ve yedlerine matbu' koçan ilmühaberinin itası iktiza eylediği bâ tescil ilâm olundu. Fi'l-yevmi't-tasi ve'l-ışrin min Şevvali'l-mükerrem lisene isna ve selase mie ve elf

Hüküm:222 Mehmed Ali Ağa'nın verasetinin paylaşımı ve Aişe Hanım'ın hissesinin vasisi Seyfi Kalfa veled Endon üzerine kayıt ettirilmesine karar verilmesi

Medine-i Samsun mahallatından Kale Mahallesi'nde sakin iken bundan akdem vefat eden Hafız Ağa zade Mehmed Ali Ağa ibn Mehmed bin Abdullah'ın verâset-i zevce-i menkûha-i metrûkesi Kevser Hanım ibnet-i Abdullah ile mezbûreden mütevellide sulbiye-i sağıre kızları Emine ve vesile ve kendisinden mukaddem vefat eden diğer zevcesi binti Hüseyin'den mütevellide sulbiye-i kebire kızı Mahnune ve sulbiye-i sağıre kızları Aişe ve mukaddese ve liebeveyn er karındaşı oğlu Süleyman münhasıra ber-tashih-i mesele-i mirasları bi hükmü'l-fera'iz yüz yirmi sehinden olup sehham-ı mezbûreden on beş sehimi zevce-i mezbûreye ve on altışar sehinden cem'an sekiz sehimi binnan mezbûrana ve yirmi beş sehimi ibni'l-ehi merkûm Süleyman isabeti tahkikatten sonra sağıran mezbûranın tesviye-i umuruna kıbel-i şer'-iden vasi mensubeleri olup zât-ı tarifi şer'iyye ile muarrefe zevce-i mezbûre Kevser Hanım tarafından ve zikr-i âti hususta vekil müseccel şer'isi Mehmed Hüsrev Efendi ibn Abdullah medine-i mezbûre mahkeme-i şer'isinde makud-ı huzur-ı şer'-ide Said Bey Mahallesi mütemekkinlerinden Teba-i Devlet-i Âliyye'nin Rum milletinden Seyfi Kalfa veled Endon muvacehesinde eğer sağıran mezbûran Aişe ve mukaddesin dahi tesviye-i umurlarına vasi mensubeleri olup kezalik zât-ı tarifi şer'iyye ile muarrefe binti mezbûre Mahnune Hanım ile ibni'l-ehi merkûm Süleyman tarafından ber-vech-i âti hususta vekil müseccel şer'ileri Mehmed Nabi Efendi ibn İsmail hazır olduğu halde ikrar-ı tam ve takrir-i kelim edip müvekkilem asliye ve vasiye-i mezbûre Kevser Hanım'ın zevce-i müteveffa-yı merkûm Mehmed Ali Ağa'nın müsbit duyun-ı kesiresi olmakla menkul terekesi düyununa vefa etmeyip te'diye-i deyn için mesugan-ı şer'iyyeye bina'en akarıdahi şer'an bey' ve inha te'diye-i deyn olunmak lazım geldiği ecilden müteveffa-yı mezbûrun hayatında ile'l-vefat yedinde müstekilen yedinde müstekilen mülk ve hakkı olup ba'de vefata müvekkilem mezbûre ile vasisi olduğu sağıran mezbûratan ve binti kebire-i mezbûre vasiyeleri olduğu sağıran mezbûr dayinü'l-ehi mezbûr Süleyman'a tashih-i mezkûr üzere mevrus olan salifü'z-zikr Said Bey Mahallesi'nde vaki'

muharref olan Hükümet Caddesi'nde vaki' bir taraftan Enfiyeci oğlu arsası ve etraf-ı sülusesi tarik-i amm ile mahdud (9) bir kıt'a arsayı müvekkilem asliye ve vasiye-i mezbûre kibel-i şer'-iden me'zunen olduğuna bina'en bâ ma'rifet-i münadi sevk-i sultani ve mücmi' nas olan mahallerde müddet-i medide nidâ ve müzayede olunduğumuz rağibet-i nas intifa'ında dokuz bin iki yüz kuruşta merkûm seyfi kalfa üzerinde karar ve ziyade talib-i aharı zuhur etmeyip ve meblağ-ı mezbûr arıza-i mahdud-ı mezkûrun el-yevm semeni misli idüğü ceride-i şer'iyyede muharrerü'l-esami müslimin ihbarlarıyla müttetik olmakla bu surette arsa-i mahdud-ı mezkûru vekil mezbûr Şerif Efendi ile hazır vekil mezbûr Mehmed Nabi Efendi'nin bi'l-ve kale takririyle merkûm Seyfi Kalfa üzerine kayıt ve yedine bir kıt'a matbu' koğan ilmühaberinin itası iktiza eylediği bâ tescil ilâm olundu. Fi'l-yevmi'l-tasi' ve'l-ısrin min Şevvali'l-mükerrem lisene isna ve selase mie ve elf

Sayfa:57

Hüküm 223 iptal edilmiş

Hüküm: 224 Penpe Hatun'un verasetinin taksimi

Zikr-i âti menzilin takrir ve taksimiçün savb-ı şer'-i'l-enverden me'zunen irsal olunan serkatip mahkeme-i şer'iyye Mahmut Naim Efendi ibn El-Hac Raşid Efendi ve yedine tarafından Mürsel vasil kalfa ile medine-i Samsun'un Said Bey Mahallesi'nde vaki' Durmuşlu oğlu kerimesi müteveffiyeye Penbe Hatun'un hayatta olduğu hanesine varıp mahalle-i mezbûr muhtarı Osman Efendi ibn Ahmet ve Cingöz oğlu Ahmet Ağa ibn Mehmed ve Mehmed Emin Efendi ibn Osman Efendi ile isimleri ceride-i şer'iyyede mazbutu'l-esami müslimin huzurlarında akd-i meclis-i şer'i âli ettikte mahalle-i mezbûre sakinlerinden olmak üzere bundan akdem vefat eden Durmuşlu oğlu kerimesi mezbûre Penbe Hatun ibnet-i Osman bin Abdullah'ın veraseti zevc-i metrukü Mehmed usta bin Hüseyin ile sulbi sağır oğlu İbrahim ve sulbiye-i sağire kızları Aişe ve Fitnata münhasıra ve ba'dehu kıbeli'l-kassam ibn mezbûr İbrahim dahi vefat edip veraseti li ebeveyn kız karındaşı Aişe ve li ümm kız karındaşı Fitnata münhasıra ve ba'deha binti sağire-i mezbûre Fitnat dahi vefat edip onun dahi veraseti babası mezbûr Mehmed Usta'ya münhasıra ve ber-tashih-i mesele-i mirasları bi hükmü'l-münasahatü's-şer'iyye otuz iki sehimden olup sehham-ı mezbûreden on yedi sehim merkûm Mehmed Usta'ya ve on beş sehim dahi binti mezbûre Aişe'ye tahkikinden sonra zevc-i merkûm Mehmed Usta meclis-i makud-ı mezkûrda sağire-i mezbûre Aişe'nin bâ huccet-i şer'iyye vasisi dayısı Abdulhalim Ağa ibn Osman muvacehesinde murisem zevcem

müteveffiye-i mezbûre tenbih Penbe Hatun'un hayatında ile'l-vefat müstekilaten mülk ve hakkı olup ba'de vefat benimle sağire-i mezbûreye tashih-i mezkûr üzerine mevrus olan iki taraftan Kırımlı Hoca oğlu Abdullatif hane ve bahçesi ve bir taraftan tarik-i has ve bir taraftan tarik-i amm ile mahdud işbu derununda akd-i meclis olunan nâ tamam bir bab menzil benimle sağire-i mezbûrenin beyninde müşterek olduğuna bina'en hane-i mezkûr günbegün müşerref harab ve ma'il türab olacağından benim ve sağir mezbûrun hane-i mahduttan nef'i olmamakla hane-i mahdud-ı mezkûr beynimizde mahdud-ı mezkureyi merkûm Vasil Kalfa mesaha eylediğinde bi hesab terbi' doksan altı zira' olup hane-i mezbûrenin şerif olan tarafından ve muhterik olan canibinden tarik-i amm ve Kırımlı Hoca oğlu Abdullatif tarafından kırk beş zira' mahal sağire-i mezbûrenin hissesiçün ifraz ve ma'ada elli bir zira' dahi mezbûr Mehmed Usta hissesi için tayin ve tahsis olundukta vasi merkûm Abdulhalim ile mezbûr Mehmed Usta dahi razı olup ve sağire mezbûrenin hissesi için ifraz olunan mahal mezbûr Mehmed Usta'nın hissesiçün ifraz olunan mahalden şerif ve kıymette ziyade olup vech-i muharrer üzere ifraz olunmak sağire-i mezbûre hakkında infa' olduğu nifat-ı müslimin ihbarlarıyla mütehakkık olmağın bu surette menzil-i mahdud-ı mezkûrun zikrolunan kırk beş zira' mahalli sağire mezbûre Aişe'ye ve diğer elli bir zira' mahalli dahi merkûm Mehmed Usta uhdelere kayıtlı ve yedlerine bir kıt'a matbu' koçan ilmühaberinin itası iktiza eylediği bi't-tescil ilam olundu. Fi'l-yevmi'l-tasi' ve'l-işrin min şehr-i Şevvali'l-mükerrem lisene isna ve selase mie ve elf

Hüküm:224 Penbe Hatun'un verasetinin paylaşımı

Canik Sancağı'nda merkez liva bulunan medine-i Samsun mahallatından Hançerli Mahallesi'nde sakin hazinedar Abdullah Paşa zade Rıfatlu Mahmut Bey el-merhûm Abdullah Paşa el-merhûm Osman Paşa meclis-i şer'-i şerifi lazımü't-teşrifte medine-i mezbûre mahallatından Said Bey Mahallesi ahalisinden müteveffa Mehmed Kapudan zade Ahmet Hamdi efendi ve rum mahallesi mütemekkinlerinden ve yunan devleti teb 'asından Kastaki veled Hekim İlyadan her biri hazır oldukları halde ikrar-ı tam ve takrir-i kelim edip anifü'l-beyan rum mahallesinde rum kabristanı kurbunda vaki ' bir taraftan hacı Şaban zade Hüseyin Efendi arsası ve bir taraftan hacı Hasan zade Salih Efendi bahçesi ve bazen Lefter menzili ve bir taraftan tarik-i amm ile mahdud derununda mevcut ve müstefidi sak zeytün eşcarını havi bir kıt'a arsa pederim ve murisim müteveffa-yı müşarun ileyh Abdullah Paşa'nın hayatında bâ tahkikname'i hümayun müstekilen yedinde mülk ve hakkı olup ba'de vefata şayi'an ve müstekilen bana muris olmakla ber-vech-i (silik) irsen ve müstekilen mutasarrıf olduğum arsa-i mahdud-ı mezkûru hazıran merkuman Hamdi Efendi ve Kastakiden her biri bundan akdem

otuz beş adet lira-yı Osmani mukabelesinde alâ'l-iştirâki's-seviye iştiraya talib olmalarıyla ben dahi ber-vech-i muharrer irsen ve şayi'an malik ve mutasarrıf olduğum arsa-i mahdud-ı mezkûr otuz beş adet lira-yı Osmani mukabelesinde merkumandan her birine ala'l-iştiraki's-seviye tarafından icab ve kabulü havi şurut-ı müfide ve mevazi'adan ari bey'i bât sahih-i şer'-i ile bey' ve temlik ve teslim eylediğimde onlar dahi temlik ve teslim ve kabul eyledikten sonra semeni olan mezbûr otuz beş adet lira-yı Osmaniye merkumanın müşterek mallarından ve yedlerinden tamamen ve kâmilan ahz u kabz etmemle ba'dema arsa mahdud mezkûr ve derununda mevcut ve müstefir eşcar mezkûrlar hazıran merkuman Hamid Efendi ve Kastakiden her birinin alâ'l-iştirâki's-seviye mülk-i müşteraları ve hak sarfları olmuştur keyfe ma-yeşa ve yahtar malik ve mutasarrıf olsunlar dedikte gıbbe-t tasdik-i şer'-i her ne kadar merkumanın yedlerinde bey'i mezkuru natık mukavelat muharrirliğinden musaddak senetleri mevcut ise de bir kıt'a huccet-i şer'iyeye iltimaslarına bina'en mâ vaka bi't-talep ketb olundu. 12 zilkaide 1302

Hüküm:225 Bilal Efendi'nin Mehmed Nabi Efendi'yi vekil tayin etmesi

Medine-i Samsun mahallatından Kale Mahallesi ahalisinden olup zikr-i âti bir kıt'a senetli arsasının irsen maliki olduğu ve ahar bir kimesne üzerinde rehin olmadığı ve'l-haletü hazihi kıymet-i sahihası beş bin kuruş idüğü mahalle-i mezbûre muhtar ve ihtiyar-ı meclis azalarından memhur bir kıt'a ilmühaber me'linden müsteban olan Kürtebu zade Said Efendi ibn Hafız Mehmed medine-i mezbûre mahkeme-i şer'iyesinde makud-ı huzur-ı şer'-ide medine-i mezbûre mahallatından Hançerli Mahallesi sakinelerinden iken bundan akdem vefat eden Hüseyin Çavuş zevcesi müteveffiyeye Emine Hatun'un sadr-ı sağır oğlu Bilal'in ve Said Bey Mahallesi mütemekkinlerinden ve Teba-i Devlet-i Âliyye'nin Rum milletinden müteveffa Aslan oğlu Estasın gaibe kızı İlyagodun li ecli'l-edane vasi

Sayfa:58

mensubları Eytam müdürü işbu ba'isü'l-vesika Mehmed Nabi Efendi ibn İsmail mahzarında dahi mumaiyleh Mehmed Nabi Efendi vasileri olduğu sağır mezbûr Bilal'in malından bin üç yüz iki senesi Zilkaidetü'sherifesinin on dördüncü günü tarihli bir kıt'a senet mucibince beş yüz yetmiş dokuz kuruş ve ga'ibetü mezbûre İlyagudun malından keزالik üç yüz iki senesi zilkaidetü şerifesinin on ikinci günü tarihli bir kıt'a senet mucibince yedi yüz altmış beş kuruş otuz altı yazar ki cem'an bin üç yüz kırk dört kuruş otuz altı paraki bana idane ve teslim eylediğinde ben dahi yedinden istidane ve emuruma sarfla istihlâk edip meblağı mecmu' mezkûr ile semen işbu tarih-i kitabdan bir sene tamamına değin mü'eccel ve mev'uduna sağır

mezbûr ile gaibine ve ilyagodun me'ellerinden vasi mumi ileyh yedinden nafaka-i vahide iştira ve kabz eylediğim bir (...) Ali Efendi fetevası ile bir aded hilali saat semenlerinden dahi iki yüz bir kuruş otuz bir paraki ciheteyn-i mezkureteynden cem'an bin altı yüz kırk altı kuruş otuz bir para sağır mezbûr ile ga'ibe'i mezbûreye zimmetinde vacibü'l eda ve lazı mü'l-iktiza deynim olup meblağ-ı mecmu' mezkûr mukabelesinde yedimde mülk ve hakkım olan salifü'z-zıkr Kale Mahallesi'nde Camii Kebir karşısında vaki' bir taraftan Hacı Lütfullah Efendi ve bir taraftan hemşirem Hanife Hanım ve yeğenlerim Penbe ve Emine ve Saniye Hanımların müştereken menzilleri ve iki taraftan tarik-i amm ile mahdud bir kıt'a arsamı işbu tarih-i hüccetten bir sene tamamına deyni vasi mumaileyh Mehmed Nabi Efendiye bey' bi'l-vefa tariki üzere bey' ve teslim eylediğimde ol dahi ber-vech-i muharrer bi'l-vesaye iştira ve teslim ve kabz ve kabul eyledim dedikte gıbbe't-tasdiki'ş-şer'-i mezbûr Seyit Efendi yine meclis-i makud-ı mezkûr vasi mumaileyh Mehmed Nabi Efendi mahzarında bi-l vekale ikrar-ı tam ve takrir-i kelim edip mübeyyi' mezkûr makbuzunda rehin hükmünde olmakla asıl mezkûr hululünde deynim olan meblağ-ı mecmu' mezkûr eda olunmayıpta fekki rehni (...) olunmuş ise arsa-i mahdud-ı mezkûr semeni misliyle ahara bey'e ve nefsi semene ve semeninden deyn-i mezkurem istifaya ve fazla kalır ise bana itaya ve bunların mütevakkıf olduğu umurun küllisine (...) azlinin kanet vekili mazmunu üzere azl ve neferattan mesun ve salb-i akd-i rehinde meşrut vekâlet-i amme-i mutlaka-i sahiha-i şer'iyye ile mumaileyh Mehmed Nabi Efendi'yi vekil nasb ve tayin eyledim dedikte ol dahi ber vech-i muharrer vekâlet-i merkumeyi kabul ve hizmet-i lazımesini kemâyenbağı edaya ta'ahhüd ve iltizam etmeğin mâ vaka bi't-talep ketb olundu. Fi'l-yevmi'l-hamis aşer min Zilkaidetü'ş-şerife isna ve selase mie ve elf

Hüküm:226 Mişel veled Korosto'nun alacağını Begosa verilmesi için Esasiye'ye tenbih olunması

Medine-i Samsun kurrasından Çeşmeli Düz Karyesi mütemekkinlerinden olup bundan akdem vefat eden Teba-i Devlet-i Âliyye'nin Rum milletinden meyhaneci Mena veled Seyf veled Kiryako'nun veraseti validesi Esaiye binti Efride ile liebeveyn kız karındaşları Kebire Anadolu ve Sofya ve Mariye ve sağire kız karındaşı vesine ve liebeveyn emmileri Yorika ve Dimitri veled el-merkûm Kiryakoya münhasıra olduğu bi-l ihbar inde-l şer'-i-l enver zahir ve mütehakkık olduktan sonra müteveffa-yı merkumun terekesinden ber-vech-i âti alacak iddia eden medine-i Samsun'da Mukim İtalya devleti teb'asından Mösyö Mişel veled Karasto tarafından zıkr-i âti husus talep ve dava ve ahz u kabza ve makbuzunu kendüye teslime ve husus mezkûr mütevakkıf olduğu umurun talebine vekil müseccel şer'isi medine-i mezbûre

mahallatından Ermeni Mahallesi mütemekkinlerinden ve Teba-i devlet-i Âliyye'nin Katolik milletinden ve dava vekillerinden Begos Efendi veled Ohannes medine-i mezbûre mahkeme-i şer'iyesinde makud-ı huzur-ı şer'imizde sağıre-i mezbûre Desine'nin tesviye-i umuruna kıbel-i şer'-iden vasi mensubesi ümmü mezbûre Esile-i binti Efride muvacehesinde bi'l-ve kale dava ve takrir-i kalam edip müvekkilem merkûm Mösyö Mişel'in müteveffa-yı merkûm yine malından ve yedinden beheri dört kuruş otuz paraya mübaye'adan üç yüz yetmiş aded frank ifraz ve teslim oldahi yedinden iktiraz ve kabz ve kabul ve umuruna sarfla istihlâk edip ve hatta hayatında mezkûr üç yüz yetmiş aded frank müvekkilem merkume Mösyö Mişle zimmetinde deyni olduğunu natık bin üç yüz bir senesi Teşrinievvelin üçüncü günü tarihiyle muvarrih ve müteveffa-yı merkumun imzasıyla mümza bir kıt'a rumiye'l-ibare deyn temessükü ita ve teslim etmişti bina'en aleyh müteveffa-yı merkûm yine mezkûr üç yüz yetmiş aded frankı müvekkilem merkûm ve Mösyö Mişle kıbeli'l-eda ve'l-ifâ fevt olmakla şimdi zikrolunan üç yüz yetmiş aded frankın bedeli olan bin yedi yüz elli yedi buçuk kuruş müteveffa-yı merkumun terekesinden olmak üzere müvekkilim merkûm Mösyö Mişel için bana eda ve teslime asliye ve vasiye-i mezbûre Esaiye'ye kıbeli şer'-iden tenbih olunmak bi'l-ve kale matlubumdur deyu ba'de'l-dava ve'l-istintak asliye ve vasiye-i mezbûre Esaiye dahi cevabında murisi müteveffa-yı merkumun terekesine bi'l-asale ve bi'l-vesaye vaziatü'l-yedini ikrar lakin müdde-i vekil merkumun ber-vech-i muharrer ma'ada müdde'asını külliye inkâr edilcek müdde-i vekil merkûm Begosdan ber-minval-i muharrer bi'l-ve kale müdde'asına mutabık beyyine talep olundukta herbiri usul-i mevzu'asına tatbiken evvela bâ varaka-i mesture maru'z-zikr medine-i Samsun'da ka'in Rum Mahallesi muhtar ve ihtiyar-ı meclis azalarından Yevan ağa veled Manol veled Manol ve Espir veled Yordam veled Etam ve Espir veled Hacı Yoli veled Bayram ve Enderiye veled Hacı Yevan veled İlya ve Nikola veled Yesef veled Anastas nam müzekkilerden sırren ve ba'dehu müzekkiyun merkumun ile bi'l-muvacehe alenen lede't-tezkiye makbulü's-şehade idükleri ihbar olunan salifü'z-zikr Said Bey Mahallesi mütemekkinlerinden ve Teba-i Devlet-i Âliyye'nin millet-i merkumesinden Miha'il veled Epostol veled Dimitri ve Astarti veled Litardi veled Yani nâm kimesneler şهادetleriyle bi'l-muvacehe ber nehc-i şer'-i ba'de'l-isbat müvekkil merkume Mösyö Mişle yemin verilmeğin mucibince mezkûr üç yüz yetmiş frankın bedeli olan bin yedi yüz elli yedi kuruş müteveffa-yı merkumun tereke-i vafiyesinden olmak üzere müvekkili için vekil merkûm Begosa eda ve teslim asliye ve vasiye-i mezbûre Esaiye'ye tenbih olunduğu bâ tescil ilâm olundu. Fi'l-yevmi'l-samin min şehr-i Şevvali'l-mükerrem lisene isna ve selase mie ve elf

Hüküm:227 Fethi Efendi'nin vasi tayin edilmesi

Suriye vilayet-i celilesi dâhilinde Lazkiye Sancağı mütemekkinlerinden ve telgrafhane çavuşanı'ndan iken bundan akdem vefat eden Teba-i Devlet-i Âliyye'nin Ermeni milletinden Serkez veled Etamin Canik Sancağı'nda merkez liva bulunan medine-i Samsun'da sakin ve sakineler sulbi sağır oğlu Selim Serkez ve sulbiye-i sağire kızı Uman'ın babaları müteveffa-yı merhumdan müntakil malları hıfz ve tesviye-i umurlarına kıbel-i şer'-iden bir vasi nasb ve tayin olunmak ehem ve elzem olduğu ecilden sağiran mezbûranın enişterleri olup her vechile emur-ı vesayeti ru'yete kadir idüğü ceride-i şer'iyyede mesturu'l-esami kesân ihbarlarıyla mütehakkık olan telgrafhane ser muhabere memuru iş bu ba'isü'l-kitab Fethi Efendi veled Ebram nâm kimesneyi hâkim mevki' sadrı kitab tûbi leh ve hüsn-i me'ab efendi sağiran-ı mezbûranın vakt-i rüşd ve sedadlarına değin babaları müteveffa-yı merhumdan müntakil me'ellerini hıfz ve tesviye-i umurlarına vasi nasb ve tayin buyurdukta ol dahi ber-vech-i muharrer vesayet-i merhumeyi kabul ve hizmet-i lazımesini kemayenbağı edaya ta'ahhüd etmeğın mâ vaka bi't-talep ketb olundu. Fi'l-yevmi'l-salis aşer min Şevvali'l-mükerrem lisene isna ve selase mie ve elf

Hüküm:228 Habibe ve Zeytün Hanımların vekil Abdulhamit Efendi'den verasetlerini istemeleri

Canik Sancağı'nda merkez liva bulunan medine-i Samsun'da ka'in Bazar Mahallesi ahalisinden olup bundan akdem vefat eden Paryak zade Mehmed Efendi ibn Halil bin Abdullah'ın verâseti zevce-i menkûha-i metrûkesi Fatma binti Mustafa ve zeytün binti Nuri nam hatunlar ile mezbûre Fatma Hatundan mütevellid ve mütevellide sulbi kebir oğlu Ömer Efendi ve sulbiye-i kebir kızı Ümmügülsüm ve Emine ve mezbûre Zeytün Hatundan mütevellid ve mütevellide ve ol tarihte sağire olup el-yevm kebir bulunan sulbiye kızı Habibe ve sulbi sağır oğlu Halid'e münhasıra ber-tashih-i mesele-i mirasları bi hükmü'l-fera'iz on altı sehimden olup sehham-ı mezbûreden birer sehimden iki sehim zevceteyn-i mezbûreteyn Fatma ve Zeytün Hatunlara ve dörder sehimden cem'an sekiz sehim ibnan merkuman Ömer ve Halid'e ve ikişer sehimden cem'an altı sehim dahi binnat mezbûrat Habibe ve Ümmügülsüm ve Emine Hatunlara isabeti bi'l-ihbar inde'ş-şer'-i'l-enver zahir ve mütehakkık olduktan sonra mezbûr Halid'in tesviye-i umuruna ber-vech-i âti husus talep ve davaya me'zuna bâ huccet-i şer'iyye vasi mensubesi validesi olup zât-ı tarifi şer'iyye ile muarrefe zevce-i mezbûre Zeytün Hatun ile binnat mezbûrandan zât-ı muarrefe mezbûre Habibe Hatun taraflarından zikr-i âti

hususı talep ve da'va ve ahz-u kabza ve makbuzunu kendülerine teslim ve husus-ı mezkur mütevakıf olduğu umurun küllisine vekil müseccel şer'iler medine-i mezbûrede kain Said Bey Mahallesi mütemekkinlerinden ve Teba-i Devlet-i Âliyye'nin Rum milletinden ve dava vekillerinden Döndü oğlu Enderye veled Hacı Yevan medine-i mezbûre mahkeme-i şer'iyesinde makud-ı huzur-ı şer'-ide ber-vech-i âti bir bab mülk-i menzil ma'a bahçeye el-yevm alâ'l-iştirak vaziatü'l-yedleri beyyine-i adi ile sabit ve mütehakkık olan zât-ı tarifi şer'iyeye ile muarrefe zevce-i mezbûre Fatma Hatun tarafından dahi zikr-i câ'i hususunda husumet ve red cevaba vekil müseccel şer'isi damadı Abdulhamid bin Yakub muvacehesinde ibn-i kebir merkûm Ömer Efendi dahi muvacehede hazır olduğu halde bi'l-vekele üzerine dava ve takrir-i kelam edip müvekkillerim asliye ve vasiye-i mezbûratan Zeytün ve Habibe Hatunların murisleri müteveffa-yı mezbur Mehmed Efendi'nin hayatında ilâ'l-vefat yedinde müstekilen mal ve mülkü olup ba'de vefat müvekkilelerim mezbûratan Habibe ve Zeytün Hatunlar ile vasisi olduğu sağır mezbûr Halid ve verese-i mevkumuna tashih-i mezkur üzere mevrus olan salifü'z-zikr Bazar Mahallesi'nde vaki' bir taraftan El-Hac Akça Mustafa Ağa ve bir taraftan Salih Hoca oğlu zevcesi Zarife ve bazen aşçı veli vereseleri ve bir taraftan Hacı İsmail ve Çolak Ömer oğlu ve Soğancı oğlu menzil ve bağçeleri varak bir taraftan tarik-i amm ile mahdud fevkani iki bab oda ve bir kiler ve bir mikdar bahçeyi müstemil bir bab menzil ma'a bahçeyi vekil merkûm Abdulhamid'in müvekkilesi mezbûre Fatma Hatun ile hazır ibn mezbûr Ömer Efendi'den her biri fuzuli ve bi gayrı hak zabt birle müvekkilem mezbûratan Habibe ve Zeytün Hatunlar ile sağır-ı mezbûr Halid'in hisse-i irsiyelerini hala tefrik ve teslim etmemekle sual olunup

Sayfa:59

menzil ma'a bahçe-i mahdud-ı mezkurda müvekkilelerim mezbûratan ile sağır mezbûrun ber-tashih-i mezkur hisse-i irsiyelerini müvekkilelerim izafetle bana eda ve teslim müvekkilesine izafetle vekil merkûm Abdulhamid ve hazır ibn mezbûr Ömer Efendi'den herbirine tenbih olunmak bi'l-vekele muradımdır deyu dava ettikte vekil mezbûr Abdulhamid dahi cevabında menzil ma'a bahçe-i mahdud-ı mezkureye müvekkilesi mezbûre Fatma Hatun ile hazır ibn mezbûr Ömer Efendi'nin alel iştirak vâziatü'l-yedlerini bi'l-vekele ikrâr ancak menzil ma'a bahçe-i mahdud-ı mezkure müteveffa-yı mezbûr Mehmed Efendi'nin müstakilen mülkü olduğu halde hayatında ya'ni bin iki yüz seksen dört senesi Cemâziye-l evvelinin on dokuzuncu günü ve ol tarihte medine-i mezbûre naibi bulunan Tevfik bey zade Ömer Refik Efendi'nin imza ve hatmini hâvi ve bâlâsı cânib-i fetevahane-i celilede musaddak bir kıt'a

hüccet-i şer'iyeye natık olduğu üzere menzil mahdûd-ı mezkurun nısf hisse-i şayi-i ile bahçesinin müstakilen müvekkilem mezbure Fatma Hatûn malından on bin kuruş semeni medfu ve makbuz mukabelesinde işтира ve kabz idüp ve menzil-i mezkurun diğer hisse-i şayi'asını dâhi müteveffayı merkûm Mehmed Efendi oğlu hazır ibni mezbûr Ömer Efendi'ye hâl sigarında ve (...) bey'i sahiha-i şer'iyeye ile bey' hibe ve hibe-i mezkureyi dâhi bi'l velaye ictinab ve kabûl etmekle tarih-i merkûma değin menzil mezbûrun nısf hisse-i şayi-i ile bahçeye müvekkilem mezbure Fatıma Hatun'a şıra'en ve menzilin diğer nısfını dâhi hazır ibni Ömer Efendi mevhuben bî hakkın tasarruf ve vâziatü'l-yed eder de me'ali takririne muvâfık hüccet-i mezkureyi ibraz ile hazır ibni merkûm Ömer Efendi'nin tastikiyle bi'l vekale def'i sududunda bulundukta vekil merkûm Enderye ber-vech-i muharrer de'i müdde'asını inkâr ettikte dafi vekil ve müdde-i hisseye merkûm (...) ber-vech-i muharrer def'i müdde'asına ya'ni mazmun hüccet mezkureye mutabık beyyine bî-t taleb ve imhal olundukta o esnada gerek vekil merkûm Enderye ve gerek müvekkilesi asile ve vasiye-i mezburatan Zeytûn ve Habibe Hatunlar müddet-i mehib inkıta'ında vürud etmedikleri gibi alel usûl kendilerine ibra' verdiklerinde üç def'a gönderilen celbname üzerine ta'yin olunan günlerde kendileri ve ne de müvekkilleri gelmediğinden mezburatanın hukuku muhafazaya muktedir vekil musahhar ta'yin olunan Teba-i Devlet-i müşarun ileyhanın milleti merkumesinden ve da'va vekillerinden Vasil Efendi veled Vasil müvâcehesinde dafi vekil ve müdde-i 'aleyh mezbûr Abdülhamit ber-vech-i mübeyyin bi'l vekale müdde'asını ve mazmun hücceti mezkureyi vekil musahharmerkum Vasil Efendi'nin inkarına mekarin ber-minval-i muharrer müdde'asını her biri usuli mevzu'asına tatbiken evvela bâ varaka-i mestura sâkin oldukları Hançerli Mahallesi imam ve muhtar ve ihtiyar meclîs-i azalarından Hasan ibni Hasan bin Osman ve Abdullah Efendi ibni Hacı Ali bin Hacı Salih ve Hacı Kel Ağa ibni Ali Ağa ve Bazar Mahallesi imam ve muhtar ve ihtiyar-ı meclîs azalarından El-Hâc Şevki Efendi ibni Mehmed bin Abdullah ve Ahmed Efendi ibni Hacı Hasan bin Mustafa ve Arap Ali zade Hacı Seyyid Ağa ibni Ali bin Mustafa ve Hacı Akça Mustafa Ağa ve ibni Molla Ömer bin Mustafa nâm müzkiplerden sırren ve ba'dehü anifü-z zikr Hançerli Mahallesi ahalisinden Hacı Mehmed Ağa ibni Mehmed bin Süleyman ve Ahmed Efendi ibni Hacı Mustafa bin Abdullah ve maru'z-zikr Bazar Mahallesi ahalisinden Hacı İsmail Efendi ibni Hacı Ali Efendi bin Mehmed ve İshak Efendi ibni Abdullah bin Ahmed ve bi'l müvâcehe alenen lede't-tezkiye adl ve makbulüş şehade idükleri ihtiyar ve iş'ar olunan salifü'l beyan Hançerli Mahallesi ahalisinden mekremetlü Hasan Tahsin Efendi ibni Osman Efendi ibni Ömer ve zikr olunan Bazar Mahallesi ahalisinden Feş oğlu Mehmed Efendi bin Mustafa bin Hüseyîn nam kimesneler mahallinde (silik) şehadetleriyle bi'l müvâcehe ber nehci şer'-i ispat etmeğın

mûcibince müdde-i vekil mashar merkûm vasil Efendi müvekkilelerinin hâk itirazı ve def'i vâki' kalmak üzere bi'l izafe ve bi'l vekale davayı mezkuresiyle vekil merkûm Abdülhamit ve hazır mezbûr Ömer Efendi'den her biri bî vech-i şer'-i muarazadan men' olduğu bittescil 'ilâm olundu. Fî yevmi'l hadi ve'l-işrin min şehr-i Ramazanü'l mübarek li sene isna ve selase mie ve elf

Hüküm:229 Ömer Efendi'nin malını amcası Salih Efendi'ye satması için Ahmet Efendi'nin vekil tayin edilmesi

Fil asl Trabzon Vilayeti dâhilinde Of kazası kurrasından Brefar Karyesi ahalisinden olup Canik Sancağı'nda merkez liva bulunan medine-i Samsun'a muzaf Çarşamba Kazası'na tâbi' Işıklı Karyesi'nde li eclil ticare sâkin şahsiyeti cedide-i şer'iyyede mazbutu'l esâmi müslimin tarifleriyle ma'ruf Feyzullah oğlu Ömer bin Yusuf bin Mehmed medine-i mezbure mahkeme-i şer'iyyesinde ma'kut huzur-u şer'-ide salifü'z-zikr Brefar Karyesi ahalisinden emmizadesi Salih bin Emir mahzarında mahkeme-i bedayet hukuk azalarından olup meclis-i mezkûra celb olunan Hacı Hüseyîn zade Yusuf Efendi ve Kocabaş Yorgaki Ağa hazır oldukları halde ikrar-ı tam ve takriri kelâm idüp anifü'l beyan Brefar Karyesi hududu dâhilinde bâ tapu mutasarrıf olduğum her biri'inde-l ahâli ve'l ciran malûmu'l hudud eski bağ yeri ve esir Niko ve Orman demekle maruf ceman üç kıt'a tarlada olan üç itibarıyla bir sehimi hisse-i şayi'amı emmizadem mezbûr Salih bin Emin bundan akdem (silik) olduğundan ben dâhi bedeli olmak üzere merkûm Salih yedinden dört adet lira-yı Osmani ahz u kabz etmiştim şimdi bedel mezkûr mukabelesinde tarlayı mezkurede olan ber-vech-i muharrer bir sehimi hisse-i şayi'amı mahallinde bâ re'yi sahibi 'arz memuru huzurunda ferağ ve takrire ve itayı tapuya hususu mezkûr mütevakkıf olduğu umurun küllisine tarafımdan vekâlet-i amme-i mutlâkâ-i sahiha-i şer'iyye ile anifü'l beyan Brefar Karyesi ahalisinden Kozan oğlu Hüseyîn bin Ahmed nam kimesneyi vekâleti amme-i mutlâkâ-i sahiha-i şer'iyye ile kabulüne mevkuf vekil nasb ve ta'yin eyledim dedikte mâ vâka bî-t taleb ketb olundu. Fî yevmi'l samin aşer min şehr-i Zilkaidetü-ş şerîfe li sene isna ve selese mie ve elf

Hüküm:230 Ali'nin vasisi Mehmed Nabi Efendi'den hakkını istemesi

Medine-i Samsun mahallatından Said Bey Mahallesi mütemekkinlerinden ve Teba-i Devlet-i Âliyye'nin Rum milletinden Yoringal oğlu damadı Lefter Ağa veled Todor medine-i mezbûra bedayet mahkemesinde makud-ı huzur-ı şer'-ide medine-i Samsun kurrasından Türkmenler Karyesi ahalisinden iken bundan akdem vefât eden Ali oğlu Ali Osman bin Ali'nin

sulbi sagir oğlu Ali'nin müteveffa-yı merkurdan müntakil zikr-i ati tarlalarını icara kıbel-i şer'-iden dâhi sefid ve şefik olunan Eytam müdürü iş bu ba'isetü'l kitâb Mehmed Nabi Efendi ibni İsmail mahzarında ikrar-ı tam ve takriri kelâm idüp vasi mûmâileyh Mehmed Nabi Efendi sagir mezbûrun babasından müntakil karye-i mezbûre hududu dâhilinde vâki' bâ tapu müştereken mutasarrıf olduğu 'inde-l ahâli ve'l ciran malûmul hudud havlu ve Kanısıkı ve Kum ve ferac ve kayabac nâm mahalde vâki' zeytinlik ve çarşıya muttasıl olan tarlada hisse-i musibe-i müntakilesini iş bu tarihi hüccetten bi'l i'tibar sagir mezbûrun buluşuna değin beher sene lâkin dokuz yüz kuruş icar ve teslim idüp ben dâhi vasi mûmâileyh Nabi Efendi yedinden isticar etmemle meblâğı mezburdan üç yüz kuruşunu beher senede kendi mahkûm beh alacağıma mahsubunu bi'l icrâ ettikten sonra bâkî kalan altı yüz kuruştan beher senede üç yüz kuruşunu sagir mezbûr için isticar olunmak üzere eytam sandığına teslim ve üç yüz kuruşunu dâhi sagir mezbûrun nafaka ve kisve beha ve sa'ir levazım-ı zaruriyesine harc ve sarfı için validesi Havva hatuna ifa etmek üzere vasi mûmâ-ileyh Mehmed Nabi Efendi'den akd-ı icar eylemiş olduğumda ol dâhi bana isticar etmekliğini mâ vâka bî-t taleb ketb olundu. Fî yevmi'l sabi ve'l-ışrin min Şevvali'l mükerrrem li sene isna ve selase mie ve elf

Hüküm:231 Hacı Abdullah Efendi'nin verasetinin paylaşımı ve Aişe Hatun'a vekil tayini

Medin-i Samsun'da kâ'in Said Bey Mahallesi ahalisinden olup bundan akdem vefât eden Hacı Abdullah Efendi ibni Osman bin Abdullah'ın veraset-i zevce-i menkuha-i metrukesi Aişe Hatûn ibnet-i Hafız Hasan Efendi ile mezbureden mütevellit ve mütevellide sulbi sagire oğlu Bahri ve sulbiye'i sagire kızı Ümmü Gülsüme münhasıra olduğu bi'l ihbâr inde'l şer'il enver zâhir ve mütehakkık olduktan sonra müteveffa-yı mezbûrun dayinlerinden olup Hançerli Mahallesi sakinelerinden Balaçlı Osman oğlu Kayıkçı Ali bin Osman bin Abdullah tarafından zikr-i ati husus taleb ve da'va ve ahz u kabza ve makbuzunu kendüye teslim ve hususu mezkûr mütevakkıf olduğu umurun küllisine vekil müseccel şer'isi da'va vekillerinden Şakir Efendi ibni Mustafa medine-i mezbure mahkeme-i şer'iyyesinde makud-ı huzur-ı şer'-ide sagir mezbûr Bahri'nin tesviye-i umuruna kıbel-i şer'-iden bâ hüccet-i şer'-iyye vasi' mensubesi ve tereke-i müteveffa-yı mezbure bi'l asale ve bi'l vesaye vâziatü'l-yed mütehakkık olan zevce-i mezbure Aişe Hatun'a alel usûl (...) günlerde üç defa gönderilen celbname üzerine ta'yin olunan günlerde kendisi gelmediği gibi tarafından dâhi vekil göndermediğinden mezburenin hukukunu muhafazaya muktedir vekil musahhar tayin olunan medine-i mezburada kâ'in Ermeni Mahallesi mütemekkinlerinden ve Teba-i Devlet-i Âliyye'nin Ermeni katoliği milletinden ve dava vekillerinden Begos Efendi veled Ohannes müvâcehesinde bi'l vekale üzerine dava ve

takrir-i kelâm idüp müvekkilem mezbûr Ali müteveffa-yı mezbûr Hacı Abdullah Efendi'nin hayatında ve cihet-i karzdan beş bin beş yüz kuruş malından ifraz ve teslim olduğu yedindenden iktiraz ve kabz ve emuruna tarafla istihlak idüp heyne hayatta meblâğı mezkûr beş bin beş yüz kuruş müvekkilemmezbûr Ali'ye cihet-i merkumeden deyni olduğunu natık iş bu meclîs-i şer' de ibraz eylediğim bin iki yüz doksan yedi senesi Şabanü'l muazzamının yirmi üçüncü günü tarihiyle muvarrih ve müteveffa-yı merkûmun mührüyle memhûr bir kıt'a damgalı deyn senedi dâhi 'itâ ve teslim etmişti binaenaleyh müteveffa-yı mezbûr Hacı Abdullah Efendi meblâğı mezkûru müvekkilem mezbûr Ali'ye kıbelil edâ ve'l ifa vefat etmekle şimdi meblâğı mezkûru müteveffa-yı merkûmun terekesinden olmak üzere müvekkilem için bana edâ ve teslime müvekkilesi asile ve vasiye-i mezbureye izafetle vekil-i musahhar merkûm Begos Efendi'ye kıbel-i şer'-iden tenbih olunmak bi'l vekale muradımdır deyu bâ'de-l da'va gıbbe-s su'âl vekil musahhar merkûm Begos Efendi dâhi cevabında müvekkilesi Asile ve vasiye-i mezbure Aişe Hatun'un tereke-i müteveffa-yı mezbure bi'l asale ve bi'l vesaye vâziatü'l-yed bi'l vekale ikrâr ancak müdde-i vekil mûmâileyhin ber-vech-i muharrer ma'ada müdde'asını inkâr edilcek müdde-i vekil mûmâileyh Şakir Efendi'den ber-minval-i muharrer müdde'asına mutabık beyyine talep olundukta her biri usûl-i mevzu'asına tatbiken evvela bâ varaka-i mestura sâkin oldukları salifü'z-zikr Said Bey Mahallesi imam ve muhtar ve ihtiyar meclîs azalarından Hasan Efendi ibni Hacı Emin Efendi bin Mehmed ve Osman Efendi bin Ahmed bin Abdullah ve Ali Osman Efendi bin Mustafa bin Abdürrâhman ile Hançerli Mahallesi imam ve muhtar ve ihtiyar-ı meclîs azalarından Hasan Efendi ibni Hasan bin Abdullah ve Abdullah

Sayfa:60

Efendi ibn Hacı Ali bin Salih nam müzekkilerden sırren ve ba2dehu müzekkiyun merkumun ile Hacı Feyzullah Efendi ibn Hıdır bin Ahmet ve Hacı Temel Ağa ibn Osman bin Ali'den bi'l-muvacehe alenen lede't-tezkiye adl ve makbulü'ş-şehâde idükleri ihbâr olunan ânifü'l-beyan Said Bey Mahallesi ahalisinden Osman Efendi zade Mehmed Emin Efendi ibn Osman Efendi bin Ömer ve zikrolunan Hançerli Mahallesi ahalisinden Kara Ali zade Tahir Efendi ibn Receb bin Mustafa nâm kimesneler şehadetleriyle bi'l-muvacehe ber nehc-i şer 'i'l-isbat ve't-tahlif ve'l-hüküm mucibince vekil musahhar merkûm Begos Efendi'nin müvekkilesi vasiye ve vasiye-i mezbûrenin hak ve itiraz vukuihi baki kalmak üzere meblağ-ı mezkûr beş bin beş yüz kuruş müteveffa-yı mezbûrun tereke-i vafiyesinden olmak üzere müvekkili için müdde-i mumaileyh Şakir Efendi'ye eda ve teslim müvekkilesi asliye ve vasiye-i mezbûre Aişe

Hatun'a izafetle vekil müsahhar merkûm Begos Efendi'ye tenbih olunduğu bi't-tescil ilam olundu. Fi'l-yevmi'l-sadis aşer min şehr-i Zilkaidetü'ş-şerife lisene isna ve selase mie ve elf

Hüküm:232 Yıldızcı oğlu Hacı Tambanos veled Hacı Haramabos veled Kozman'ın verasetinin taksimi ve Yorgaki veled Orobil'in vekil tayin edilmesi

Husus-ı âti'l-beyanın mahallinde ketb ve tahriri zammında taraf-ı şer'-i şeriften me'zunen irsal olunan katip Hafız İsmail Hakkı Efendi merkez liva bulunan medine-i Samsun mahallatından Rum Mahallesi'nde vaki' Çobanlı oğlu İsak veled Bedosun sakin olduğu menziline varıp ceride-i şer'iyede mesturu'l-esami kesân huzurlarında akd-i meclis-i şer'-i hatır ettikte fi'l-asl Ankara Vilayet-i celilesi dâhilinde Kayseriye Sancağı'na tabi' Kiremid Karyesi mütemekkinlerinden iken bundan akdem fevt olan Teba-i Devlet-i Âliyye'nin Rum milletinden Yıldızcı oğlu Hacı Tambanos veled Hacı Haramabos veled Kozman'ın veraseti ânifü'z-zikr Said Bey Mahallesi'nde mütemekkin zevce-i metrukesi İlyavid binti Todor ile sulbi kebir oğulları Kasti ve Haralmyi ve Pavli ve sulbiye kebir kızı Anastasya ve Amasya Sancağı'na muzaf Zile Kasabası'nda mütemekkin diğer sulbi kebir oğlu Nikola ve maru'l-beyan Kiremid Karyesi'nde mütemekkinleri sulbiye-i kebir kızı Sofya ve Yunusiye'ye münhasır ve tashih-i mesele-i mirasları bi hükmü'l-fera'iz seksen sekiz sehimden olup sehham-ı mezbûreden on bir sehim zevce-i merkumeye ve on dörder sehimden cem'an elli altı sehim binnun merkumun Kasti ve Haralmye ve Pavli ve Nikola'ya ve yedişer sehimden cem'an yirmi bir sehim binnat merkumat Anastasya ve Sofya ve Ponisy'e isabeti bi'l-ihbar ledi'ş-şer'-i'l-enver zahir ve mütehakkık olduktan sonra verese-i merkumundan şahısları muarrefe zevce-i merkume İlyaved ve binti merkume Anastasya ile binnun merkumun Kasti ve Haralmye ve Pavliden her biri meclis-i makud-ı mezkurda ikrar-ı tam ve takrir-i kelim edip murisemiz müteveffa-yı merkumun sağlığında âti'l-fevt yedinde müstekilen mülk ve hakkı olan maru'l-beyan Kiremid Karyesi'nde vaki' bir taraftan Boyacı oğlu ve bir taraftan İshak oğlu Hacı refa'il menzilleri ve iki taraftan tarik-i amm ile mahdud ve bir bab mülk-i menzil ile karye-i mezkurede vaki' Kayabaşı nam mahalde vaki' bir taraftan Gümüş oğlu ve bir taraftan Kiremidçi oğlu Hacı yevan ve bir taraftan Hacı Estefan bahçeleri ve taraf-ı rabi' tarik-i amm ile mahdud bir kıt'a bahçe ile salifü'z-zikr nefsi-i Kayseriye'de dekik kabani nam mahalde ka'in bir taraftan Kabandekik ve iki taraftan arsa-i haliye ve taraf-ı rabi' tarik-i amm ile mahdud bir bab mülk-i handa olan üç sehim sehham itibarıyla bir sehim hissesinden her biri ba'de fevte bizimle verese-i ga'ibun merkumun tashih-i mezkur üzere mevrus olmakla şimdi bizler zikrolunan menzil ve bahçe-i mahdud mezkur ile hane mezkurun sülüs hisse-i şayi'asında olan hisse-i

aharın mahallinde mu'amele-i intifaliyesini uhdelerimize icraya ba'de'l-icra ecr-i misilleriyle ahara icare ve tali'i zuhurunda semen-i misilleriyle memuru huzurunda talibine bey' ve takrir ve teslime ve hane mahdud-ı mezkurun on seneden beri sülüs hissesinin teraküm eden icaratından ve müteveffa-yı merkumun terkım namında olan hukukundan bizim hissemize isabet eden ashabından taleb-i dava ve ahz u kabza ve ledi'l-iktiza sulh ve ibraya ve bi'l-cümle makbuzatını bizlere irsal ve isale ve ledi'l-hace aharı tevkile ve hususat-ı mezkureler mütevakıf olduğu umurun küllisine taraflarımızdan her birimiz el-haletü hazihi salifü'l-beyan medine-i Kayseriye'de ka'in Ecrişar Mahallesi'nde mütemekkin Teba-i Devlet-i müşarun ileyhanın millet-i merkumesinden ve dava vekillerinden Orabil oğlu Yorgaki veled Orabili vekalet-i amme-i mutlaka-i sahiha-i şer'iyye ile vekil nasb ve tayin eyledik dediklerini katip mumaiyleh mahallinde ketb ve tahrir ve ma'an mürsel emnâ-i şer'-ile meclis-i şer'e gelip alâ vukuihi inha ve takrir etmeğın mâ vaka bi't-talep ketb olundu. Fi'l-yevmi'l-ışrin min Zilka'idetü'ş-şerife lisene isna ve selase mie ve elf

Hüküm:233 İbrahim'in nafakasını alamak için Hanife Hatun'un izin istemesi

Derun-ı huccet-i şer'iyyeden mesturu'l-esam İbrahim nam sağire mukaddema farz ve takdir olunan beher şehir yetmiş beş kuruş nafaka ve kisvesine kifayet etmediği bi'l-ihbar mütehakkık olmakla vasi mezbûr Hanife Hatun talebiyle hâkim mevki' sadrı kitab tûbi leh ve hüsn-i me'ab Efendi tarih-i vesikadan beher şehir yetmiş beş kuruş dahi zam ve takrir buyurup cem'an yüz elli kuruş olmakla beher şehir yüz elli kuruş sağir mezbûre harç ve sarfa ve vakit mürurunda istidâniye ve inde'l-zafer sağir mezbûrun malına rücu'a mezbûre Hanife Hatun'a izin verilmeğın mâ vaka bi't-talep ketb olundu. Fi'l-yevmi'l-hadi min Şevvali'l-mükerrem lisene isna ve selase mie ve elf

Hüküm:234 Nureddin Efendi'nin verasetini taksimi ve Hamid Efendi'nin hakkını alması

Canik Sancağı'nda kürsi liva bulunan medine-i Samsun'da ka'in Kale Mahallesi'nde sakin iken bundan akdem vefat Alican oğlu Nureddin bin Hacı Ahmet'in verâset-i zevce-i menkûha-i metrûkesi Mihri binti Hacı Ömer ile mezbûreden mütevellid ve mütevellide sulbi kebir oğlu Mehmed Emin ve sulbiye-i sağire kızları Nuriye ve Hatice'ye münhasıra ve bertashih-i mesele-i mirasları bi hükümü'l-fera'iz otuz iki sehinden olup sehham-ı mezbûreden dört sehimi zevce-i mezbûre Mihri Hatun'a ve on dört sehimi ibn kebir merkûm Mehmed Emine ve yedişer sehinden ondört sehimi binnat sağirat mezbûratana isabeti tahkikinden sonra sağiretan mezbûratanın tesviye-i umurlarına kıbel-i şer'-iden vâsi mensubeleri olup zât-ı tarifi şer'iyye

ile muarrefe zevce-i mezbûre Mihri Hatun kendi nakdinden asaleten ve sağıretan-ı mezbûratan-ı taraflarından vesayeten medine-i mezbûre mahkemesinde makud-ı huzur-ı şer'-ide ibn kebir merkûm Mehmed Emin mahzarında medine-i mezbûre karasından Badirli Karyesi ahalisinden Çakır Hüseyin oğlu Abdulhamid muvacehesinde bi'l-asale ve bi'l-vesaye ve bi'l-verase ikrar-ı tam ve ta 'bir-i ani'l-meram edip murisimiz müteveffa-yı merkûm Nureddin'in hayatında ile'l-vefat yedinde müstekilen mülk ve hakkı olup ba'de vefata benimle vasileri olduğum sağıretan mezbûratana ve ibn merkûm Mehmed ile sahih-i mezkûr üzere mevrus olan salifü'z-zikr Kale Mahallesi'nin Mekde Sokağı'nda vaki' bir taraftan Dokuzanlı oğlu Mehmed Ali Ağa menzili ve bir taraftan Tobcu Mustafa menzili ve iki taraftan tarik-i amm ile mahdud bir kıt'a arsada benim ve ibn-i kebir merkûm Mehmed'den herbirimiz ber-tahsis-i mezkûr hisselerimizi ahara bey' murad etmemiz sağıretan mezbûratanın hisse-i irsiye-i malumeleri tefrik olunup ifâ olduğu surette behası ziyade menzil edeceğinden vasisi olduğum sağıretan mezbûratan haklarında gadr-ı külli olmak mukarrer olmakla arsa-i mahdud mezkûrda olan sağıretan mezbûratanın hisse-i malumeleri semen-i misilleriyle benim ve ibn-i mezbûr Mehmed Emin'in hisse-i irsiyesiyle ma'an ahara bey' ve semen-i istirbah olunup sağıretan-ı mezbûratan infak ve iksa olunmak sağıretan mezbûratan haklarında infa' ve (...) olmağın ber-vech-i muharrer ahara bey'e kıbel-i şer'-iden bi'l-vesaye mezun olduğu bina'en arsa-i mahdud mezkûr bâ ma'rifet-i şer'-i şerif münadi her biri müddet-i medide sevk-i sultani ve mücmi' nâs olan mahallerde nida ve müzayede olunup rağıbet-i nâs inkıta'ında mezbûr hamid üzerinde (silik) yüz kuruş hesabıyla üç bin beşyüz kuruşta karar ve ziyade ile taraf-ı aharı dahi zuhur etmeyip meblağ-ı mezkûr dahi arsa-i mahdud-ı mezkûrun el-yevm semeni misli idüğü ceride-i şer'iyyede mazbutu'l-esami müslimin ihbarlarıyla mütehakkık olmağın arsa-i mahdud-ı mezkûru cemi' müştemilatıyla tarafeynden icab ve kabulü havi şurut-ı müfideden ari (...) sahiha-i üç bi beş kuruşa bey' ve temlik ve teslim edip semeni olan meblağ-ı mezbûru her birimiz tamamen ve kâmilten ahz edip (...) taksim eyledik fima ba'de arsa-i mahdud-ı mezkûrda benim ile vasileri olduğum sağıretan mezbûratan ile mezbûr Mehmed Emin'in kat'an alaka ve medhalimiz kalmayıp mezbûr Hamid'in mülk-i müşterası olmuştur dedikte gıbbe-t tasdik-i şer'-i arsa-i mahdud-ı mezkûr asliye ve vasiye-i mezbûre Mihri Hatun ile ibn-i kebir merkûm Mehmed Emin'in bi'l-asale ve bi'l-vesaye ve bi'l-verase takrirleriyle mezbûr Hamid'in üzerine kayıt ve yedine bir kıt'a koçanın iktiza eylediği bâ tescil ilâm olundu. Fi'l-yevmi'l-salis ve'l-işrin min Zilka'idetü'ş-şerife lisene isna ve selase mie ve elf

Hüküm:235 Emine Hanım'ın hisselerini vakıftan alması için Abdullah Şakir Efendi'nin vekil tayin edilmesi

Husus-ı âti'l-beyanın mahallinde ketb ve tahrir-i içün taraf-ı şer'-iden me'zunen irsal olunan kâtip Hafız İsmail Hakkı Efendi Canik Sancağı'nda merkez liva bulunan medine-i Samsun'da ka'in Said Bey Mahallesi'nde vaki' Adliye müfettişi İzzetlü Reşid Bey Efendi'nin sakin olduğu hanesine varıp ceride-i şer'iyyede mazbutu'l-esami müslimin huzurlarında akd-i meclis-i şer'-i âli ettikte mumaileyh Reşid Bey Efendi'nin hanesinde misafireten sakine olup zat-ı kezalik ceride-i şer'iyyede muharrerü'l-esami zevât ta'rifleriyle muarrefe olan işbu ba'isü'l-vesika Emine Hanım ibnete Said Bey meclis-i makud-ı mezkûrda ikrar-ı tam ve ta'bir-i âni'l-meram merhûm cennetmekân Gazi Sultan Mahmut Han sani hazretlerinin evkafları mülhakatından İstanbulda Dikilitaş nezdinde vaki' merhûm Gazi atik Ali Paşa evkafı akaratından olup sevk-i mercanda Mercan Ağa Mahallesi'nde Takımcılar Caddesi'nde kâin bir taraftan tarik-i amm ve bir taraftan vakıf mezbûrdan bakkal dükkânı ve bir taraftan Pir Mehmed Paşa Hanı ve bir taraftan tarik ile mahdud Yıldızlı han demekle arif derununda icare-i mü'ecceleli Gedik tabir olunur alat-ı lazıme-i ma'lumeli fevkani ve tahtani otuz sekiz bab odayı müştemil

Sayfa:61

bir bab hanın mecmu' mülkinde dört sehim itibarıyla bir sehim hisse-i şayi'amı mahallinde talebi zuhurunda bedel-i misliye bâ re'yi mütevellî memuru huzurunda ferağ ve tefviz ve teslime ve bedelini ahz u kabz ve makbuz tarafıma irsal ve isale ve husus-ı mezkûr mütevakıf olduğu umurun küllisine tarafımdan vekâlet-i amme-i mutlaka-i sahiha-i şer'iyye ile el-haletü hazihi mahmiyye'i İstanbul'da Sarıkız Mahallesi'nde sakin El-Hac Ahmet Şakir Ağa ibn Abdullah kabulüne mevkuf vekil ve na'ib-i menab nasb ve tayin eyledim dediği kâtip mumaileyh mahallinde tahrir ve ma'an mürsel emnâ-i şer'le meclis-i şer'e gelip âlâ vukuihi inha ve takrir etmeğin mâ vaka bi't-talep ketb olundu. Fi'l-yevmi'l-tasi' ve'l-ışrin min Zilka'idetü's-şerife lisene isna ve selase mie ve elf

Hüküm:236 Mahmut Efendi'nin vekil tayin edilmesi

Canik Sancağı'nda merkez liva bulunan medine-i Samsun'da ka'in Said Bey Mahallesi ahalisinden Alemdar zade Hacı Hasan Ağa ibn İsmail medine-i mezbûre mahkeme-i şer'iyesinde makud-ı huzur-ı şer'-ide mahalle-i mezbûre ahalisinden Niksarlı zade Mehmed

Efendi ibn hacı Salih mahzarında mahkeme-i bedayet hukuk azalarından meclis-i mezkûra celb olunan Yusuf Efendi ibn Hacı Hasan Ağa ve Kocabaş Yorgaki ağa veled Kostanti hazır oldukları halde ikrar-ı tam ve takrir-i kelim edip medine-i mezbûreye muzaf Çarşamba Kazası'nın Orta Mahallesi'nde vaki' bir taraftan Nalband Osman usta dükkânı ve bir taraftan Hacı (...) ve bir taraftan Mehmed Ağa arsası ve bir taraftan tarik-i amm ile mahdud tulen on üç ve arzen sekiz arşın ve bi hasbü'l-terbi'i yüz dört arşın bir kıt'a mağaza arsasında olan iki sehim itibarıyla bir sehim hisse-i şayi'amı mumaileyh Mehmed Efendi bundan akdem şiraya talip ve bedel olmak üzere yirmi aded lira-yı Osmani bana eda ve teslim etmişti şimdi ben dahi arsa-i mahdud-ı mezkûrda olan nısıf hisse-i şayi'amı bedel-i mezkûr mukabelesinde mumaileyh Mehmed Efendi'ye mahallinde memuru huzurunda bey' ve takrir ve teslim ve itayı tapuya ve husus-ı mezkûr mütevakkıf olduğu umurun küllisine tarafımdan el-haletü hazihi salifü'z-zikr Orta Mahallede sakin Halim Kadı zade Mahmut Efendi'yi vekâlet-i amme-i mutlaka-i sahiha-i şer'iyye ile kabulüne mevkufe vekil ve na'ib-i nasb vetayin eyledim dedikte mâ vaka bi't-talep ketb olundu. 17 Zilhicce 1302

Hüküm:237 Zübeyde Hanım'ın boşanmak istemesi ve Hüseyin Ağa'nın vekil tayin edilmesi

Fi'l-asl Konya Vilayet-i celilesi dâhilinde Niğde Kazası'na tabi' Ürküp Kazası ahalisinden olup Canik Sancağı'nda merkez liva bulunan medine-i Samsun'da ka'in Said Bey Mahallesi'nde sakin mekteb-i rüşdiye mu'allim evveli Süleyman Rüşdü Efendi ibn Mehmed Said medine-i mezbûre mahkeme-i şer'iyyesinde makud-ı huzur-ı şer'-ide mahkeme-i bedayet hukuk azalarından olup meclis-i mezkûra celb olunan Yusuf Efendi ibn el-Hac Hasan Aişe ve Kocabaş Yorgaki Ağa veled Kostanti hazır oldukları halde ikrar-ı tam ve takrir-i kelim edip mahmiyye-i İstanbul'da Üsküdar Kasabası'nda Doğancılarda Paşa kapusu civarında sabık Basra muhasebecisi Hasan Hüsnü Efendi'nin konağında sakine zevc-i medhul beham olan muhacirin-i çerakise nisvanından Zübeyde Hanım ibnet-i Abdullah ile beynimizde âdem hüsn-i mu'aşeretine bina'en mezbûre Zübeyde Hanım'ı mahallinde talak-ı sülûse tatlika ve husus-ı mezkûr mütevakkıf olduğu umurun küllisine tarafımdan vekâlet-i amme-i mutlaka-i sahiha-i şer'iyye ile el-haletü hazihi mahmiyye-i İstanbul'da Eminönü mahallinde sakin Sebzedancı esnafından Tekfurdağlı Hüseyin Ağa ibn Hacı Ömer nâm kimesneyi kabulüne mevkuf vekil ve na'ib menab nasb ve tayin eyledim dedikte mâ vaka bi't-talep ketb olundu. 26 Zilka'ide 1302

Hüküm:238 Canbaz oğlu Mustafa'nın hissesini Mustafa Ağa'ya satması için Kulbeyzade Mustafa'nın vekil tayin edilmesi

Fi'l-asl Ma'muratü'l-aziz Vilayeti dâhilinde Arabkir Kasabası mahallatından Ebu pınar süfla Mahallesi ahalisinden olup Canik Sancağı'na muzaf Kavak Nahiyesi kurrasından Kazancı Karyesi'nde li eclî'l-ticare sakın şahsı ceride-i şer'iyede mesturu'l-esami müslimin ta'rifleriyle marûf Canbaz oğlu Mustafa bin Hasan bin Mustafa medine-i Samsun mahkeme-i şer'iyesinde makud-ı ve huzur-ı şer'-ide salifü'z-zikr Ebupınar Süflâ Mahallesi ahalisinden olup medine-i mezbûrada misafiretle sakın Tatar Mustafa Ağa ibn Hüseyin mahzarında mahkeme-i bedayet hukuk azalarından olup meclis-i mezkûra celb olunan Yusuf Efendi ibn El-Hac Hasan Ağa ve Kocabaş Yorgaki Ağa veled Katre hazır oldukları halde ikrar-ı tam ve takrir-i kalam edip marû'l-beyan Ebupınar süflâ Mahallesi'nde vaki' bir taraftan dere ve bir taraftan Acayib Mustafa Ağa bahçesi ve iki taraftan tarik-i amm ile mahdut bir kıt'a menzil arsasıyla eşcar-ı müsmireli bir kıt'a bahçede olan iki sehim itibarıyla bir sehimî hisse-i şayi'mı mezbûr Mustafa Ağa bundan akdem şiraya talip ve semenî olmak üzere bana sekiz yüz kuruş eda ve teslim etmişti şimdi ben dahi menzil arsasıyla bahçe-i mahdutta mezkûrede olan bir sehimî hisse-i şayi'amı mahallinde memuru huzurumuzda semen-i mezkûr mukabelesinde bey' ve takrire ve itâyı tapuya ve husus-ı mezkûr mütevakıf olduğu umurun küllisine tarafımdan el-haletü hazîhi ânîfü'l-beyan Ebupınar süflâ Mahallesi'nde sakın Kulbey zade Mustafa'yı vekâlet-i amme-i mutlaka-i sahiha-i şer'iyeye ile kabulüne mevkuf vekil nasb ve tayin eyledim dedikte mâ vaka bi't-talep ketb olundu. Fi'l-yevmi'l-hamis min Zilhiccetü's-şerife sene isna ve selase mie ve elf

Hüküm:239 Yusuf Ziya Efendi'nin alacağını Hacı Mahmut Efendi'den istemesi

Medinei- Samsun mahallatından Hançerli Mahallesi ahalisinden iken bundan akdem vefat eden Hacı Mahmut Ağa ibn Hacı Salih Efendi ibn Hafız Mehmed'in verâset-i zevce-i menkûha-i metrûkesi Şakir Hanım binti Osman ile mezbûreden mütevellid ve mütevellide sulbi sağır oğlu Ömer Efendi sulbiye-i kebire kızı Sâriye Hanım ve sulbiye sağire kızları Azize ve Fatma ile kendisinden mukaddem vefat eden diğer zevcesi Hanife binti Abdurrahman'dan mütevellid sulbi kebir oğulları Abdurrahman ile on seneyi mütecaviz gaybubet-ı münkatî'a ile ga'ib ve mefkud Ahmet Efendi'ye münhasıra olduğu bi-l ihbar inde-l şer'-i-l enver zahir ve mütehakkık olduktan sonra müteveffa-yı merhumun terekesinden ber-vech-i âti vesayeti hasebiyle alacak iddia eden Said Bey Mahallesi ahalisinden Hacı Hüseyin zade Yusuf Ziya Efendi ibn Hacı Hasan Ağa medine-i mezbûre Bedayet mahkemesinde makud-ı huzur-ı şer'-ide sağır mezbûrun ile mefkud ve merkûm El-hac Hafız Şevki Efendi ibn Mehmed muvacehesinde bi'l-vesaye ve bi'l-velaye üzerine dava ve takrir-i kalam edip veli ve vasisi

olduğum mahdumum sağır Hüseyin Efendi'nin murisesi ve validesi zevcem müteveffıye-i Aişe Hanım ibnet-i Hacı Hasan'dan mevrus olup iş bu meclis-i şer'-ide ibraz eylediğim bin iki yüz seksen yedi senesi Şabanü'l-mu'azzamının otuz birinci günü tarihiyle muvarrih mahkeme-i ticaret ilâmı natık olduğu üzere sağır mezbûr Hüseyin Efendi'nin müteveffa-yı mezbur Hacı Mahmut Ağa zimmetinde on dört bin iki yüz elli kuruş alacak hakkı olmakla kıbeli'l-eda ve'l-istifa vefat etmekle şimdi meblağ-ı mezbûru müteveffa-yı mezburun tereke-i vafiyesinden bi'l-velaye ve bi'l-vesaye matlubumdur deyu dava ettikte vasi mumaileyh Hacı Şevki Efendi dahi cevabında müteveffa-yı mezburun terekesine bi'l-vesaye vaziatü'l-yedini ve müteveffa-yı mezburun ol miktar deyni olduğunu ikrar edip ancak meblağ-ı mezbûr on dört bin iki yüz elli kuruş ve müteveffa-yı mezbur Hacı Mahmut Ağa hal hayatında dahi mumaileyh Yusuf Efendi'ye tamamen ve kâmilan eda ve teslim etmişti deyu ba'de def'i vaki' mumaileyh El-Hac Hafız Şevki Efendi'ye vech-i muharrer bi'l-vesaye def' müdde'asın isbattan izhar-ı aciz ile bi't-talep müdde-i vasi mumaileyh Yusuf Efendi'ye ba'de'l-tahlifi's-şer'-i mucibince meblağ-ı mezbûr on dört bin iki yüz elli kuruş müteveffa-yı mezburun tereke-i vafiyesinden olmak üzere müdde-i vasi mumaileyh Yusuf Efendi'ye eda ve teslim vasi mumaileyh El-Hac Şevki Efendi'ye iltizam olunduğu bi't-tescil ilam olundu. Fi'l-yevmi'l-sadis aşer min Şabanü'l-mu'azzam lisene isna ve selase mie ve elf

Hüküm:240 Âlemci Oğlu Mehmed'in oğlu Ali'nin alacağını Mustafa Efendi'nin istemesi

Canik Sancağında merkez liva bulunan medine-i Samsuna tabi' Maden (...) Ocağı'nın Tuzaklı Karyesi ahalisinden Âlemci oğlu Mehmed bin Ahmet bin Ali medine-i mezbûre mahkeme-i şer'isinde makud-ı huzur-ı şer'-ide karye-i mezbûre ahalisinden Kuruoğlu oğlu Mustafa bin Recep bin Halil mahzarında üzerine dava ve takrir-i kelam edip ânifü'z-zikr Devranlı Karyesi ahalisinden ve Hassa-yı orduyu hümayun piyade birinci alayının üçüncü taburu efradından olup bundan akdem vefat eden sulbi kebir oğlum Ali'nin hal hayatında merkûm Mustafa zimmetinde cihet-i karzdan alacağı olan altmış kuruş hakkını kıbeli'l-istifa vefat etmekle hasren veraseti bana münhasıra ve benden gayrı varisi ve terekesine müstehak aharı olmamakla ol vecihle meblağ-ı mezbûru atmış kuruş merkûm Mustafa'dan bi'l-verase talep ederim su'al olunup meblağ-ı mezbûru bana teslim tenbih olunmak matlubumdur dedikte gıbbe's-su'al mezbûr Mustafa dahi cevabında cihet-i merkumeden mezbûr Ali'ye altmış kuruş zimmetinde deyn olduğunu ikrar ancak müdde-i merkumun ber-vech-i muharrer varisi malumum değildir deyu inkâr edilmek müdde-i merkumdan ber-minval-i muharrer müdde'asına mutabık beyyine talep olundukta herbiri salifü'z-zikr Tozanlı Karyesi imam ve muhtar ve

ihthiyar azalarından Hüseyin Efendi ibn Hacı Abdurrahman bin Hüseyin ve Ahmet ibn Hüseyin bin Abdullah ve Ahmet bin Hacı Mustafa bin Ali ve İshak bin Abdullah bin Ahmet'den bi'l-muvacehe alenen lede't-tezkiye adl ve makbulü'ş-şehade idükleri iş'ar olunan Nuri oğlan oğlu Molla Hüseyin ibn Mehmed bin Mehmed ve Boyacı Ahmet Çavuş bin İbrahim bin Mehmed nâm kimesneler li ecli'ş-şehade meclis-i şer'e hazıran olup istişhad olunduklarında fi'l-hakika müdde-i mezbûr Mustafa bin Ahmet bin Halil'in oğlu olup hassa-i orduyu hümayunu piyade yedinci alayın üçüncü taburu efradından iken vefat eden Alinin hisse'i varisi müdde-i mezbûre münhasıradır ve merkûm Mustafa'dan gayrı varisi terekeseine müstehak ahar kimesnesi olduğu malumumuz değildir bizler bu hususa bu vech üzere şahidiz ve şehadet dahi ederiz deyu her biri müttefikü'l-lafz ve'l-mukırr eda-i şehadet-i şer'iyye etmeğin mucibiyle ba'de'l-hüküm ve'l-tenbih ma huve'l vaka bi't-talep ketb olundu. 15 Zilkaide 1302

Sayfa:62

Hüküm:241 Aişe, Mukaddes ve Süleyman'ın hisselerinin Mustafa Efendi'ye geçmesi

Medine-i Samsun mahallatından Kal'e Mahallesi'nde sâkin iken bundan akdem vefât eden Hafız Ağa zade Mehmed Ali Ağa ibni Mehmed bin Abdullah'ın veraset-i zevce-i menkuha-i metrukesi Kevser Hanım ibnet-i Abdullah ile mezbureden mütevellit ve mütevellide ve sulbiye sagire kızı Emine ve Vesile ve kendisinden mukaddem vefat eden zevcesi Gülkarar binti Hüseyîn'den mütevellide sulbiye kebire kızı Mahnune ve sulbiye sagire kızları Aişe ve Mukaddese ve li ebeveyn erkarındaşı oğlu Süleyman'a münhasıra ve ber-tashih-i mesele-i mirasları bî hükmü'l feraiz yüz yirmi sehinden olup sehham-ı mezbureden on beş sehimi zevce-i mezbureye on altışar sehinden cem'an seksen sehimi bintan mezburatan ve yirmi beş sehimi ibni'l ehi merkûm Süleyman'a isabeti tahkikatından sonra sagiran mezburanın tesviye-i umuruna kıbel-i şer'-iden vasi mensubeleri olup zat-ı tarif-i şer'-i ile muarrefe zevce-i mezbure Kevser Hanım tarafından zıkr-i ati hususta vekil müseccel şer'isi Mehmed Hüsrev Efendi ibni Abdullah medine-i mezbûra mahkeme-i şer'isinde makud-ı huzur-u şer'-ide diğer sagiran mezbûran Aişe ve Mukaddese'nin dâhi tesviye-i umurlarına kıbel-i şer'-iden vasi mensubeleri olup kezalik zat-ı tarif-i şer'-i ile muarrefe binti mezbure Mahnune Hanım ile ibni'l ehi merkûm Süleyman taraflarından ber-vech-i ati hususta vekil müseccel şer'ileri Mehmed Nabi Efendi ibni İsmail mahzarında salifü'z-zıkr medine-i Samsun mahallatından Hançerli Mahallesi'nden İskele Ketüdası zade Mustafa Efendi ibni Mehmed Ağa müvâcehesinde bi'l vekale ikrar-ı tam ve takriri kelâm idüp müvekkilem mezbure Kevser Hanım'ın vasileri olduğu sagiran mezbûran Emine ve Vesilenin murisleri müteveffa-yı merkûm Mehmed Ali Ağa'nın

hayatında ilel vefat yedinde müstakilen mülk ve hakkı olup bâ'de vefata müvekkilem zevce-i mezbure Kevser Hanım ile vasileri olduğu sagiran mezbûran ve vekil mezbûr Mehmed Ağa Nabi Efendi'nin müvekkil ve müvekkilesi mezbure Mahnune Hanım ile vasileri olduğu sagiran mezbûran Aişe ve Mukaddes ve ibnil ehi merkûm Süleyman'a ber-tashih-i mezkûr üzere mevrus olan salifü'l beyan Kal'e Mahallesi'nde Câmii Kebir karşısında vâki' bir taraftan Mekkeli Mehmed menzili ve bir taraftan Ali Ağa oğlu Hurşit Ağa arsası ve iki taraftan tarik-i amm ile mahdûd bî hasbû'l terbi'i otuz altı metre on yedi santim arsada müvekkile-i mezbure Kevser Hanım ile vekil merkûm Mehmed Nabi Efendi'nin müvekkil ve müvekkilesi Mahnune ve Süleyman'dan her birerleri ber-tashih-i mezbûr hisse-i irsiyelerini ahâra bey'e murâd etmeleriyle sagiran mezbûranın hisse-i irsiye-i malumeleri tefrik olunup ibka olunduğu surette behası ziyâde tenzil edeceğinden saggiran mezbûran haklarında gadr-ı küllî olmak mukırr olmakla arsa-i mahdûd-ı mezkûrda olan müvekkile-i mezbure Kevser Hanım'ın ve vasileri olduğu sagiran mezbûran Emine ve Vesile'nin hisse-i irsiye'i malumesi vekil mezbûr Mehmed Nabi Efendi'nin müvekkil ve müvekkileleri mezbûr Süleyman ve mezbure Mahnune ve sagiretan mezbûretan Aişe ve Mukaddes'in hisse-i malumeleriyle mâ'an ahâra bey' olunup semeni bi'l istirbah sagiretan mezbûretan infak ve iksa olunmak sagiretan-ı mezbûretan hakkında infa ve evla olmağın ber-vech-i muharrer ahâra bey'e kıbel-i şer'-iden müvekkilem asile ve vasiye-i mezbure Kevser Hanım vekil mezbûr Mehmed Nabi Efendi'nin müvekkilesi mezbûredan her biri mezun olduklarına binaen bizler dâhi müvekkil ve müvekkilelerine izafetle arsa-i mahdûd-ı mezkûru bâ mârifet-i şer'-i şerîf münadi yediyle müddeti medide sevki sultani ve mücmi nas olan mahallerde nida ve müzayede olundukta ragıbet-i nas inkıta'ında mezbûr Mustafa Efendi üzerinde üç bin iki yüz kırk kuruşta karar ve ziyâde ile talibi ahârı zuhûr etmeyip ve meblâğ-ı mezbûr arsa-i mahdûd-ı mezkûrun el yevm semeni misli idüğü ceride-i şer'iyede mazbutu'l esâmi müslimin haberleriyle mütehakkık olmağın arsa-i mahdûd-ı mezkûru tarafından icâb ve kabulü hâvi şurut-u müfideden ari sahihan üç bin iki yüz kırk kuruş bey' ve temlik ve teslim idüp semeni olan meblâğ-ı mezbûru her birimiz bi'l vekale tamamen ve kâmilan ahz u kabz idüp müvekkil ve müvekkilelerimize edâ ve teslim eyledik fî mâ bâ'de arsa-i mahdûd-ı mezkûrda müvekkilem mezbûra Kevser Hanım ile vasileri olduğu sagiran mezbûran Emine ve Vesile ve vekil merkûm Mehmed Nabi Efendi'nin müvekkil ve müvekkilesi mezbure Mahnune ve vasileri olduğu sagiretan mezbûretan Aişe ve Mukaddes ve merkûm Süleyman'ın katiyen'alâka ve medhalleri kalmayıp mezbûr Mustafa Efendi'nin mülkü müşterası olmuştur dedikte gibbe-t tastiki-ş şer'-ii arsa-i mahdûd-ı mezkûru vekilan mezbûran Hüsrev ve Mehmed Nabi Efendilerin bi'l vekale takrirleriyle mezbûr Mustafa Efendi üzerine

kayıt ve yedine bir kıt'a tapu koçanının itası iktiza eylediği bâ tescil 'ilâm olundu. 15 zilhîcce 1302

Hüküm:242 Mihail'in veraseti için Resine'nin vasi tayin edilmesi

Medine-i Samsun kurrasından Kesilo Karyesi mütemekkinlerinden Teba-i Devlet-i Âliyye'nin Rum milletinden iken bundan akdem fevt olan Demirci Tastiri veled Mihalik sulbi sagir oğlu Mihail ve sulbiye sagire kızları Kirekir ve Enise ve Marine'nin babası müteveffa-yı merhumdan müntakil mallarını hıfz ve tesviye-i -muruna kibel-i şer'-iden bir vasi nasb ve ta'yin olunmak ehem ve iltizam olunduğu ecilden sagiran mezburanın valideleri olup her vecihle emuru vesayetin reddine kadire idüğü zeyli hüccette muharrerü'l esâmi kesan ihbarlarıyla mütehakkık olan şahsı marife Resine binti Estorini hâkim mevki sadr-ı kitâb tûbî leh ve hüsnü me'ab Efendi hazretleri sagiran-ı mezburanın vakti rüş ve sadadına değin babaları müteveffay-ı merhumdan müntakil me'ellerini hıfz ve tesviye-i umurlarına mezbure Resine'yi vasi nasb ve ta'yin buyrulduktaki ol dâhi ber vech-i muharrer emuru vesayeti kabûl ve hizmet-i lazımesini kemayenbağı edaya taahhüt ve iltizam etmeğin mâ vâka bî-t taleb ketb olundu. Fî yevmi'l sani ve'l ısrin min zilhîccetü's şerîf li sene isna ve selase mie ve elf

Hüküm:243 Şükrü Efendi'nin yerlerini satması için babası Ali Efendi'yi vekil tayin etmesi

Canik Sancağı'nda merkez livaya bulunan medine-i Samsun'da kâ'in Said Bey Mahallesi ahalisinden Abdullah re'is hafidi Şükrü Efendi ibni İbrâhim'e medine-i mezbure mahkeme-i şer'iyyesinde makud-ı huzur-u şer'-ide babası mezbûr İbrâhim ibnü'l-mezbûr Abdullah mahzarında ikrâr-ı tam ve takrir-i kelâm idüp (silik) esnada tahsili ulum etmek üzere dersââdete 'azimet edeceğinden mahalle-i mezburenin Mevlûthane Caddesi'nde vâki' bâ tapu müstakilen mutasarrıf olduğum bir tarafı amcam Ali'nin mağazası ve iki taraftan pederim mezbûr İbrâhim bahçesi ve bir taraftan tarik-i amm ile mehdud fevkâni ve tahtâni dört oda ve bir çamaşırhane ve bir miktar bahçeyi müştemil bir bab menziline talib-i zuhurunda semeni misliyle memuru huzurunda bey' ve takrir ve semenini ahz u kabza ve makbuzunu yedinde hıfz ve hususu mezkûr mütevakkıf olduğu umurun küllisine vekâlet-i amme-i mutlâkâ-i sahiha-i şer'iyye ile babam mezbûr İbrâhim Ağa'yı vekil ve na'ib menab nasb ve ta'yin eyledim dedikte ol dâhi vekâleti mezbureyi kabûl ve hizmet-i lazımesini kemayenbağı edaya taahhut ve iltizam eyledim dedikte mâ vâka bî-t taleb ketb olundu. Fî'l yevmil sabi aşer min Zilhîccetü's şerîf li sene isna ve selase mie ve elf

Hüküm:244 İsmail Ağa'nın kızının buluğa erdiğinin iddia edilmesi ve Eytam Müdürü Mehmed Nabi Efendi'den hakkının verilmesini istemesi

Hususu ati-l beyanın mahallinde ketb ve tahriren bi'l hüküm irsâl olunan katib Hafız İsmail Hakkı Efendi medine-i Samsun'da kâ'in Bazar Mahallesi'nde vâki' Batumlu oğlu Hacı Ali Ağa'nın sâkin olduğu menziline varup ceride-i şeriyyede mesturu'l esâmi müslimin huzurlarında akd-i meclîs-i şer'i âli ettikte medine-i mezburenin mahalle-i mezburesinde sâkin iken bundan akdem vefât eden İsmail Ağa ibni Abdullah'ın sulbi kızı ve (...) buluğa tamili ve buluğunu mukırr ve muterif ve ber-vech-i ati reşit olduğunu iddia eden zat-ı mahalle-i mezbure ahalisinden Batumlu Hacı Ali Ağa ve Arap Ali zade Hacı Seyyid Ağa tarifleriyle muarrefe iş bu ba'isetü'l vesika Saadet ibnete İsmail bin Abdullah Eytam müdürü olup mezbure Saadetin validesi müteveffıye Fatıma Hatun'dan mevrus malına li ecli'l hıfz vâziatü'l-yed bulunan Mehmed nâm Efendi müvâcehesinde üzerine da'va ve tabiri ani'l meram idüp hâlâ ben akile ve baliga ve buluğuma reşidim muazzam olup umurumu bizzat ruyete kadire ve i'aneti vasiden mütağine olmamla mal-ı mevrusumu Eytam müdürü mûmâileyh Mehmed Nabi Efendi'den talep eylediğimde bana teslimden imtina eder sual olunsun dedikte gibbe-s su'âl müdür mûmâileyh Mehmed Nabi Efendi dâhi cevabında müddeiye-i mezbure Saaadet Hanım'ın validesi müteveffıye Fatıma Hanım'dan mevrus malına li ecli'l hıfz vâziatü'l-yedini ikrâr lâkin ber-vech-i muharrer reşide olduğunu inkâr edilcek müddeiye-i mezbure Saadet Hanım'dan ber-vech-i meşruh müdde'asına mutabık beyyine talep olundukta her biri usulü mevzuhasına tatbiken evvela bâ varaka-i mesture sâkin oldukları maru'z-zıkr Bazar Mahallesi imam ve muhtar ve ihtiyar meclîs azalarından Ahmed Usta ibni Hacı Hasan bin Mustafa ve Hacı Hafız Efendi ibni Mehmed bin Abdullah ve Hacı İsmail Efendi ibni Hacı Ali bin Abdullah ve hafız Hacı İsmail

Sayfa:63

Sayfanın başlangıcı karartılı çıktığı için çevrilememiştir

Hüküm:245 Hafız Fatma Hanım'ın verasetinin taksimi ve Emine Hanım'ın hakkını vekil Hâbil Efendi'den istemesi

Canik Sancağı'nda merkez liva bulunan medine-i Samsun'da kâ'in Hançerli Mahallesi sakinelerinden olup bundan akdem vefât eden Hafız Fatma Hanım ibnete Mehmed Efendi ibni Abdullah'ın veraset-i zevc-i metruku Mustafa Usta bin Mehmed ile li ebeveyn kızkarındaşı Emine Hatuna münhasıra ve tashih-i mesele-i mirasları bî hükmü'l feraiz iki sehimden olup

sehham-ı mezbureden bir sehimî zevcî mezbûr Mustafa Usta'ya ve bir sehimî dâhî uhtu le hüma mezbure Emine Hatun'a isabeti tahkikinden sonra müteveffîye-i mezburenin terekesinden ber vech-i atî alacağı iddia eden zevcî mezbûr Mustafa usta medine-i mezbure mahkeme-i şer'îyyesinde makud-ı huzur-ı şer'-i tereke-i müteveffîye-i mezbureye vâziatü'l-yed bit tenbihîş şer'îyye müttetik olan uhdulehüma mezbure Emine Hatûn tarafından zikrî atî hususu husumet ve red cevaba hususu mezkûr mütevakkıf olduğu umurun küllisine vekil müseccel şer'îsî hâlâ zevc-i Hafız Hâbil Efendi ibni Mehmed müvâcehesinde üzerine da'va ve takrir-i kelâm idüp murisem ve zevcem mezbure Hafız Fatıma Hanım'ın vefatında ilel vefat yedinde mülk ve hakkı olan anifü'z-zikr Hançerli Mahallesi'nde vâkî' malûmul hudud bir bab hanesini tamire muhtaç olmasından dolayı hane-i mezkûrun müşerref harab olan mahallerini tamir etmek üzere bana meşruta mercu' emr etmekle ben dâhî ber-vech-i muharrer müteveffîye-i mezbure Hafız Fatıma Hanım'ın emir ve icazetine binaen hane-i mezkûreye harc ve sarf eylediğin üç bin beşyüz kuruşu müteveffîye-i mezburenin salifü'z-zikr Hançerli Mahallesi ahalinden ga'ib anil meclîs Emir oğlu Şerîfe olan deyninden dolayı ciheti havaleden bin kuruşki cihetiyn-i mezkûreteynden ceman dört bim beş yüz kuruş alacak hakkım olmakla meblâğı mecmu mezkûrdan dokuz yüz elli kuruşunu müteveffîye-i mezbure Hafız Fatıma Hanım hayatında bana edâ ve teslim idüp bâkî üç bin beş yüz kırk kuruşunu kıbeli'l edâ ve'l ifa vefat etmekle şimdi meblâğ bâkî mezbûr üç bin beş yüz kırk iki kuruşunu müteveffîye-i mezburenin tereke-i vafiyesinden olmak üzere bana edâ ve teslime müvekkile-i izafetle vekil mezbûr Hâbil Efendi'ye tenbih olunmak matlubumdur deyu bâ'de-l dava gıbbe-s su'âl vekil mezbûr Hâbil Efendi cevabında tereke-i müteveffîye-i mezbureye müvekkilesi zevcesi mezbure Emine Hatun'un bi'l verase vâziatü'l-yedini ikrâr ancak müdde-i mezbûrun ber-minval-i muharrer ma'ada müddeasını inkâr edilcek müddeiye-i mezbûr Mustafa Usta'dan ber-vech-i meşruh müddeasını mutabık beyyine talep olundukta her biri sulû mevzuasına tatbiken bâ varaka-i mesture sâkin oldukları maru'z-zikr Hançerli Mahallesi imam ve muhtar ve ihtiyar meclîs azalarından Hasan Efendi ibni Hasan bin Osman ve Abdullah bîn Hacı Ali bin Salih ve Hacı Ali Ağa ibni Osman bin Ali ve İzzet Efendi ibni Ahmed bin Mustafa nâm müzekkilerden sırren ve ba'dehü müzekkibun mezbûrun ile Ahmed Ağa ibni Süleyman bin Abdullah ve Mustafa Efendi ibni Halil bin Hasan nam kimesnelerden bi'l müvâcehe alenen lede't-tezkiye adl ve makbulüş şehade idükleri ihbâr ve iş'ar olunan Merzifonlu oğlu Hacı Mehmed Ağa bin Ahmed bin Hasan ve Emir oğlu şerîf bin Emrullah bin Ahmed nam kimesneler şehadetleriyle bi'l müvâcehe ber nehci şer'-ii ispat ettikte vekil mezbûr Hafız Hâbil Efendi müvekkilesine izafetle tasaddi idüp müdde-i mezbûr Mustafa Usta'nın müvekkilem mezbure Emine Hatun'un murisesi müteveffîye-i mezbure Hafız Fatıma

Hanım'ın hayatında malından ve yedinden tamamen ve kâmilan ahz u kabz eylediğinden başka zevcesi müteveffıye-i mezbureye cihet-i karzdan dokuz yüz elli kuruş deyni olduğunu tarih-i ilamdan üç ay mukaddem yani bi üç yüz iki senesi Ramazanü'l mübarekin yirmi üçüncü günü tarihinde muhzırü'l şuhutta ikrâr ve itiraf dâhi etmişti deyu bi'l vekale bâ'de-l def' vâki' vekil mezbûr Hâbil Efendi'den ber-vech-i muharrer def'i müddeasına mutabık beyyine talep olundukta o esnada mezbûr Mustafa usta müddet-i mehil infi'alinde

Sayfa başı karartılı olduğu için çevirisi yapılamamıştır

Hüküm:246 İsmail vasisi olduğu Fatma'n mallarını kiralak için izin istemesi ve bu iznin verilmemesi

Medine-i Samsun kurrasından (...) Karyesi'nde sâkin iken bundan akdem vefât eden Kara Osman oğlu Ahmed bin Aziz bin Abdullah'ın sulbiye-i sagire kızı Fatıma'nın babası müteveffa-yı merkumdan müntakıl hıfz ve tesviye-i umuruna kibel-i şer'-iden vasi nasb ve ta'yin olunmak lâzım ve mühim olmağın (silik) emmisi olup her vecihle umuru vesayete ruyete kadire idüğü zeyl-i hüccette muharrerül esâmi müslimin ihbarlarıyla mütehakkık olan iş bu ba'isetü'l vesika İsmail ibnü'l-mezbûr Osman ibnü'l-mezbûr Abdullah nam kimesneyi sagire mezburenin vakti rüş ve sadadına değin hıfz ve tesviye-i umuruna dâhi nasb vetayin olundukta ol dâhi emuru vesayeti kabûl ve hizmet-i lazımesini kemayenbağı edaya taahhüt ve iltizam eyledikten sonra dâhi merkûm İsmail talebiyle sagire-i mezburenin babası müteveffıye-i merkumdan müntakıl karye-i mezbûre hududu dâhilinde vâki' inde'l ahâli ve'l ciran malûmul hudud ve'l kıt'at tarlaları icaratından şehriye otuz kuruş sagire-i mezbureye nafaka ve kisve beha vesa'ir levazım-ı zaruriyesine harc ve sarfa ve ledil hace istidane ve'inde-l zafer sagir mezburenin tarlaları icarına rucu'a merkûm İsmail'e izin verilmeğın mâ vâka bî-t talep ketb olundu. 5 Zilhîcçetüş şerîfe 1302

Hüküm:247 Hatice Hatun'un alacağını istemesi ve bununda sahitler huzurunda kabulüyle ona verilmesi için Mehmed Efendi'ye tenbih olunması

Medine-i Samsun mahallaltından Hançerli Mahallesi ahâlisinden olup bundan akdem vefât eden Hamamcı İsmail Efendi ibni Mehmed ibni Abdullah'ın veraset-i zevce-i menkuha-i metrukesi Hatice Hatûn ibnet-i Hüseyîn ile mezbureden mütevellide sulbiye-i sagire kızı Melek Hanım ve li ebeveyn erkarındaşı Mehmed'e münhasıra olduğu bi'l ihbâr inde'l şer'il enver zâhir ve mütehakkık olduktan sonra tereke-i müteveffa-yı merkumdan ber-vech-i ati alacak iddia eden zat-ı tarif-i şer'-i ile muarrefe zevce-i mezbure Hatice Hatûn meclîs-i şer'-i makud-ı

mezkûrda tereke-i müteveffa-yı merkûm bi'l verase vâziatü'l-yed bit tenbihîş şer'-i mütehakkık olan ehi lehüma merkûm Mehmed müvâcehesinde üzerine da'va ve takrir-i kelâm idüp vekil merkûm Mehmed'in murisi ve karındaşı zevcem müteveffa-yı merkûm İsmail Efendi'ye hayatında cihet-i karzdan beş bin kuruş ikrazı deynim idüp ol dâhi yedinden iktiraz ve kabz ve umuruna sarf ve istihlak etmişti binaen'aleyh zevcem müteveffa-yı merkûm İsmail Efendi meblâğı mezbûru bana kıbeli'l edâ ve'l istifa vefat etmekle şimdi meblâğı mezbûru müteveffa-yı merkûmun tereke-i vafiyesinden olmak üzere bana edâ ve teslime mezbûr Mehmed Efendi'ye tenbih olunmak muradımdır deyu dava ettikte mezbûr Mehmed Efendi dâhi cevabında murisi müteveffa-yı merkûm İsmail Efendi'nin terekesine bi'l verase vâziatü'l-yedini ikrâr etmeğin müdde'ye mezbûrenin ber vech-i muharrer müddeasını inkâr edilcek müddeiye-i mezbûre Hatice Hatun'dan ber-minval-i muharrer müdde'asına mutabık beyyine taleb olundukta her biri usulü mevzu'asına (silik)

Sayfa:64

bâ varaka-i mesture sâkin oldukları Kal'e Mahallesi imam ve muhtar ve meclîs azalarından Mehmed Cemallettin Efendi ibni Halil ibni Ahmed ve Ahmed Ağa ibni Hasan bin Ebubekir ve Mustafa Raşit bin Ali Usta bin Ahmed ve oğlu Onbaşı bin Hacı Mustafa bin Hasan ile Batum muhacirlerinden olup medine-i mezbûrede hamamcılık sıfatıyla sâkin Mûsa dayı bin Ahmed bin Abdullah ve Arif bin Mehmed bin Abdullah ve Mustafa Ağa bin Ahmed Efendi bin Hasan nâm müzekkilerden sırren ve ba'dehü bakkal başı Hüseyîn Efendi ibni Hacı Abdullah ve baba Ali oğlu Hasan Ağa bin Ali bin Ahmed ve Süleyman bin Mehmed bin İbrâhim nam kimesnelerden bi'l müvâcehe alenen lede't-tezkiye adl ve makbulüş şehade idükleri ihbâr ve iş'ar olunan maru'l beyan Kal'e Mahallesi ahalisinden Mehmed Nabi Efendi ibni İsmail bin Mehmed ve anifü'l beyan Batum muhacirlerinden olup Yıldız Hamamı'nda li eclil ticare sâkin Tahir Ağa ibni Ahmed bin Osman nam kimesneler müttetikü'l-lafz ve'l mukırr şehadetleriyle bi'l müvâcehe ber nehci şer'i bâ'de-l ispat ve'l halef ve'l hükm mûcibince meblâğı mezbûr beş bin kuruş müteveffa-yı merkûmun tereke-i vafiyesinden olmak üzere müddeiye-i mezbûre Hatice Hatun'a edâ ve teslime merkûm Mehmed Efendi'ye tenbih olunduğu bit tescil ve ilâm olundu 13 Şaban 1301

Hüküm: 248 Mahnune Hanım'ın vasi olması ve Aişe ve Mukaddes'in nafakalarını harcamak için izin istemesi ve bunun verilmemesi

Medine-i Samsun mahallatından Kal'e Mahallesi ahalisinden olup bundan akdem vefât eden Hafız Ağa zade Mehmed Ali Ağa ibni Mehmed bin Abdullah'ın sulbiye sagire kızları Aişe ve Mukaddes'in tesviye-i umurlarına kıbel-i şer'-iden bir vasi nasbı lâzım ve mühîm olmağın emânet ile marûf ve istikamet ile mesuf her vecihle vesayet uhdesinden gelmeye kadire idüğü zeyli hüccette muharrerül esâmi müslimin inbarlarıyla 'inde-l şer'il enver zâhir ve mütehakkık olan sagiran-ı mezburatanın li ebeveyn hemşireleri iş bu baisül kitâb Mahnune Hanım sagiretan-ı mezburatanın vakti rüş ve sadadına değin kıbel-i şer'-iden vasi nasb ve ta'yin olundukta ol dâhi ber-vech-i muharrer vesayet mezbureyi kabûl ve hizmet-i lazımesini kemayenbağı edaya taahhüt ve iltizam eyledikten sonra dâhi mezbure Mahnune'nin talebiyle hâkim mevki sadr-ı kitâb tub'i leh ve hüsnü me'ab Efendi sagiretan-ı mezburetana babaları müteveffa-yı merhumdan müntakilen (silik) Karyesi'nde vâki' her biri 'inde-l ahâli ve'l ciran malûmul kıt'at tarlaları icarıyla valideleri müteveffıye-i Gülkarar Hanım binti Abdullah'tan mevrus akçeleri nemasından beher şehir ellişer kuruştan ceman yüz kuruş nafaka ve kisve beha karz ve takdir buyurup meblâğı mefruzu mezkûru beher şehir sagiretan-ı mezburatan Aişe ve Mukaddese'nin nafaka ve kisve beha vesa'ir levazım-ı zaruriyesine harc ve sarfa ve vakti hacette asitaneye ve ledil zafer sagiretan-ı mezburetanın malına rucu'a dâhi mezbure Mahnune Hanım'a izin verilmeğın mâ vâka bî-t taleb ketb olundu. Fî yevmil samın min Zilhîcçetüş şerîfe sene ehadi ve selase mie ve elf

Hüküm:249 Salah Basko veled Epostol hissesini satması için Taşcıoğlu Nano'nun vekil tayin edilmesi

Fil asl Trabzon Vilayeti'nin saferi olan nefsi Trabzon kurrasından Kireçhane Karyesi mütemekkinlerinden olup Canik Sancağı'nda merkez liva bulunan medine-i Samsun'da ticaretle mütemekkin şahsı ceridede mesturu'l esâmi kesân tarifleriyle muarrefe Teba-i Devlet-i Âliyye'nin Rum milletinden Salah basko veled Epostol medine-i mezbure mahkeme-i şer'iyyesinde makud-ı huzur-ı şer'-ide mahkeme-i bedayet hukuk azalarından olup meclîs-i mezkûra celb olunan Yusuf Efendi ve Kocabaş Yorgaki Ağa hazır oldukları halde ikrar-ı tam ve takriri kelâm idüp salifü'z-zikr Kireçhane Karyesi'nde vâki' bir taraftan Konfeli Konstantin ve bir taraftan Hacı oğlu Yorika ve bir taraftan Harman başı ve bir taraftan tarik-i amm ile mahdûd bâ tapu mutasarrıf olduğum bir kıt'a tarlada olan altı sehimi itibarıyla bir sehimi hisse-i şayiamı mahallinde talibi zuhurunda bedeli misliyle bâ rey'i sahib-i 'arz memuru huzurunda ferağ ve takrire ve itayı tapuya ve bedelini ahz-u kabza ve makbuzunu bana irsâl ve isale ve'l hâsıl hususu mezkûr mütevakkıf olduğu umurun küllisine tarafımdan vekâlet-i amme-i

mutlâkâ-i sahiha-i şer'iyye ile salifü'z-zikr Trabzon Kasabası'nda mütemekkin Teba-i Devlet-i müşarun ileyhanın milleti merkumesinden Taşcı oğlu Nano nam kimesneyi kabulüne mevkuf vekil nasb ve ta'yin eyledim dedikte mâ vâka bî-t taleb ketb olundu. Fî yevmil sabi ve'l işrin min Zilhîccetüş şerîf li sene isne ve selase mie ve elf

Hüküm:250 Mustafa Efendi'nin zevcesi Zeliha Hanım'ın kendisine itaat etmemesi

Medine-i Samsun mahallatından Hançerli Mahallesi ahalisinden Mustafa bin Abdullah medine-i mezbure mahkeme-i şer'iyyesinde makud-ı huzurı şer'-ide zevcesi olup zat-ı tarif-i şer'i ile muarrefe Zeliha ibnet-i el müteveffa Ahmed müvâcehesinde mezbure Zeliha zevce-i medhul beham olup bu esnada nefsinı bana teslimden aba ve imtina idüp itaat ve inkıyat etmemekle bana itaat ve inkıyat etmek üzere mezbure Zeliha Hatun'a tenbih olunmak matlubumdur deyu da'va ettikte ol dâhi hususu mezkûru ber-vech-i muharrer ikrâr ve itiraf etmeğin mûcibince müdde-i merkûm Mustafaya itaat ve inkıyata hukuku zevciyete riayeti mezbure Zeliha Hatuna tenbih olunduğu bit tescil 'ilâm olundu. fil yevmil sami ve'l işrin min Zilhîccetü- şerîf li sene isna ve selase mie ve elf

Hüküm:251 Şerife Hatun'un yerlerini Hidayet Efendi'ye satması fakat devir vermeden vefat etmesiyle Hidayet Efendi'nin almaktan vazgeçmesi

Medine-i Samsunda kâ'in Kal'e Mahallesi ahalisinden Topcu Mustafa oğlu İsmail Hakkı Efendi ibni Mustafa medine-i mezbure mahkeme-i şer'iyyesinde makud-ı huzur-ı şer'-ide mahalle-i mezbure ahalisinden Hidayet Efendi ibni Mehmed müvâcehesinde da'va ve takrir-i kelâm idüp mezbûr Hidayet Efendi'nin murisesi ve ümmetesi müteveffıye-i Şerîfe binti Abdullah'ın hayatında ilel vefat yedinde müstakileten mülkü ve hakkı olan salifü'z-zikr Kal'e Mahallesi'nin Câmii Kebir civarında vâki' bir taraftan Mehmed menzili ve bir taraftan Şerîf kadı arsası ve bir taraftan leb'i derya ve bir taraftan tarik-i amm ile mahdûd bir kıt'a arsasını iş bu yedimde olup ibraz eylediğim seneyi rumiyeden bin iki yüz doksan sekiz senesi Eylöl'ünün sekizinci günü tarihle muvarrih ve müteveffıye-i mezburenin imzasıyla mümza bir kıt'a damgalı senet natık olduğu üzere iki bin kuruş semeni medfu ve makbuza mukabelesinde muhızır şuhuda bana bey' ve temlik ve teslim idüp semeni olan meblâğı mezbûr iki bin kuruş malından ve yedimden tamamen ve kâmilan ahz u kabz ve umuruna sarfla istihlak etmişti binaen' aleyh müteveffıye-i mezbure Şerife Hatûn arsa-i mahdude-i mezkurenin muamele-i kara'iyesinin uhdeme icrâ etmeksizin vefat eylediğine binaen arsa-i mahdûd-ı mezkûra mezbûr Hidayet Efendi bu esnada fuzûlî ve bî gayrı hâk müdâhale eder olunmakla sual olunup

müdâhale vakıasının men'i matlubumdur deyu da'va ettikte mezbûr Hidayet Efendi dâhi cevabında müdde-i mezbure Hakkı Efendi'nin ber-vech-i muharrer müdde'asını tamamıha ikrâr ve itiraf etmeğin mûcibince merkûm Hidayet Efendi âlâ mucibi ikrara müdahaleden bâ'de- l men' için müdde-i merkûm İsmail Hakkı Efendi'nin arsa-i mahdûd-ı mezkûru tasarrufuna da'ir yedinde senedi olmamakla kaide merkûm yedine bir kıt'a matbu' kocan ilmuhaberinin itası iktiza eylediği bit tescil' ilâm olundu. 25 Zilhîcçetüş şerîf 1302

Hüküm:252 Kerime Hanım'ın hisselerinin Şevki Efendi'ye satılması için Ahmed Efendi'nin vekil tayin edilmesi

Hususı ati-l beyanın mahallinde ketb ve tahrir için savbı şer'-i enverden den mezunen irsâl olunan katib Hafız İsmail Hakkı Efendi Canik Sancağı'nda merkez liva bulunan medine-i Samsun'dan Hançerli Mahallesi'nde vâki' müteveffa Derviş Hacı Salih Ağa'nın hayatında sâkin olduğu hanesine varup ceride-i şer'iyede mesturul esâmi müslimin huzurlarında akd-i meclîs-i şer'-i âli ettikte müteveffa-yı mûmâileyh Hacı Salih Ağa'nın zevcesi olup zat-ı tarif-i şer'-i ile muarrefe Zekiye Hanım ibnet-i Abdülhamit meclîs-i makud-ı mezkûrda salifü'z-zikr Hançerli Mahallesi ahalisinden müteveffa Nalinci zade Ahmed Efendi ibni El-Hâc Mustafa mahzarında müteveffa-yı mûmâileyhin sulbiye kebire kızı olup kezalik zat-ı şer'-i tarif-i şer'-i ile muarrefe olan Kerime binti el müteveffa El-Hâc Salih Ağa hazır olduğu halde bit tav'uha ikrâr-ı tam ve tabir-i anil meram idüp mahalle-i mezburada vâki' bâ tapu mutasarrıf olduğumuz bir taraftan İbrâhim ve bir taraftan Hacı Efendi ve bir taraftan Moytab oğlu ve diğer tarafı Ahmed ile mahdûd bir kıt'a bahçe ve yine mahal-i mezkurada vâki' bir taraftan yetim Mustafa ve bir taraftan Hacı Hasan ve bir taraftan zikrolunan bahçe ve bir taraftan tarik-i amm ile mahdûd bir bab menzilde olan on altışar sehimi itibarıyla bir sehimi hisse-i şayi'am ile kerimem sagire-i mezbure Kerime Hanım'ın dâhi kezalik bahçe ve menzil-i mezkûrda olan on altışar sehimi itibarıyla yedişer sehimi hisse-i şayi'asından üçer sehimi hissesini bundan akdem damadım iş bu hazır bi'l meclîs Şevki Efendi ibni Hasan Ağa şiraya talip olduğunda ve semeni olmak üzere mûmâileyh Şevki Efendi benimle kerimem hazıra-i mezbure altıbin kuruş edâ ve teslim etmişti şimdi bizler dâhi ber-vech-i muharrer hisse-i mezkurelerimizi semeni mezkûr mukabelesinde mûmâileyh Şevki Efendi'ye memuru huzurunda bey' ve takrire ve hususu mezkûr mütevakıf olduğu umurun küllisine tarafımızdan vekâlet-i amme-i mutlâkâ-i sahiha-i şer'iyeye ile her birimiz mûmâileyh Ahmed Efendi'yi vekil ve na'ib menab nasb ve ta'yin eyledikten sonra mukırra-i mûmâileyhanın sadır olan cem'i kelimat-ı meşruhasını hazıra-i mûmâileyha Kerime Hanım ile vekil mûmâileyh Seyyid Ahmed Efendi'den her biri şifahen

tahkik ve vicahen tastik eylediklerini katib mûmâileyh mahallinde ketb ve tahrir ve mâ'an mürsel emna-i şer'-ile meclîs-i şer'e gelip âlâ vukuihi inhâ takrir etmeğin mâ vâka bî-t taleb ketb olundu. Fîl yevmil hamis ve'l-işrin min Rebi'ü-l ahîr li sene isna ve selase mie ve elf

Hüküm:253 Yordam'ın müvekkil Nikolayı vekil tayin etmesi

Canik Sancağı'nda merkez liva bulunan medine-i Samsun kurrasından Sahataş Karyesi mütemekkinlerinden ve Teba-i Devlet-i Âliyye'nin Rum milletinden Çetik oğlu Yori veled Todori veled Edam tarafından ber-vech-i ati hususu talep ve da'va ve ahz u kabza ve makbuzunu kendine teslime ve hususu mezkûr mütevakkıf olduğu umurun küllisine bâ hüccet-i şer'iyye vekil Teba-i Devlet-i Âliyye müşarun ileyhanın milleti merkumesinden ve da'va vekillerinden Enderiye veled Hacı Yevan medine-i mezbure mahkeme-i şeriyyesinde makud-ı huzur-ı şer'-ide karye-i mezbûre mütemekkinlerinden ve Teba-i Devlet-i Âliyye'nin milleti merkumesinden Save oğlu Nikola veled Save veled Konstantini'ye alel usûl ibra' (...) üç def'a celbname üzerine ta'yin olunan günlerde kendisi gelmediği gibi tarafından daha vekil gönderildiğinden merkûmun hukukunu muhafazaya muktedir vekil Saha ta'yin olunan Teba-i Devlet-i müşarun ileyhanın milleti merkumesinden ve da'va vekillerinden Savacı oğlu Yordam veled Anastas müvâcehesinde bi'l vekale üzerine da'va ve takrir-i kelâm idüp medine-i mezbure tâbi' Çal Karyesi mütemekkinlerinden olup el haletü hazihi ga'ib ve makud bulunan Teba-i Devlet-i Âliyye'nin kezalik milleti merkumesinden

Sayfa:65

Simelide oğlu Ya'ni veled Simelide veled Etamin anifü'z-zikr Çal Karyesi'nde vâki' bâ tapu mutasarrıf olduğu her biri 'inde-l ahâli ve'l ciran malûmul hudud Solozlar demekle marûf bir kıt'a müstakilen (...) ve sulu nâm iki kıt'a tarlanın dört sehimi itibarıyla bir sehimi hissesi ve (silik) ve taşlı ve yalak ve tuzla ve öz ve kıraç ve konu ve çorak demekle 'arif sekiz kıta tarlalarının dâhi altı sehimi itibarıyla bir sehimi hisse-i şayi'alarını müvekkilem merkûm Yoriçe bâ senedi deyn olan yetmiş sekiz adet lira-yı Osmani mukabelesinde ya'ni seneyi rumiyeden bin iki yüz doksan sekiz senesi Martının dördüncü günü tarihinde meclîs-i idare-i livada huzurı şer'-ide üç sene tamamına değin âlâ tariki'l rehn vâziatü'l-yed ve teslim eylediğinde ol dâhi teslim ve kabz ve kabûl eyledikten sonra yine ga'ib makud-ı merkum ya'ni tarih-i merkumada meclîs-i makud-ı mezkûrda deyni olan mezkûr yetmiş sekiz adet lira-yı Osmaniye müddet-i mezkurada edâ etmeyip de rehni mümkün olmaz ise tarlahayı mezkûrları bi'l müzayede bey' ve kabzı semene ve makbuzumdan deyn mezkûrunu istifaya ve fazla kalır ise kendisine ifaya

tarafından vekâleti amme-i mutlâkâ-i sahiha-i şer’iyye ile vekili musahhar merkûm Yordam’ın müvekkil Nikolayı vekil eylediğinde ol dâhi vekâleti merkumeyi müvâcehesinde kabûl idüp ol vecihle yedimde olup ibraz eylediğimde ol dâhi vekâleti merkumeyi müvâcehesinde kabûl idüp ol vecihle yedimde olup ibraz eylediğim tapu temessükü dâhi defter-i hâkânî canibinden ‘itâ olunmuştu lâkin ga’ib ve mefkut merkûm Ya’ni deyni olan mezkûr yetmiş sekiz adet lira-yı Osmani edâ’i rehin mezkûrları fek eylemeksizin memalik-i Rusya’ya ‘azimet etmiş vekili musahhar merkûmun müvekkili merkûm Begos’a dâhi rehin mezkûrları bey’ müvekkileme merkûmun alacağı olan mezkûr yetmiş sekiz adet lira-yı Osmaniye edadan imtina etmekle şimdi müvekkileme izafetle vukuihi bulan talebim üzerine tarlahayı mezkûru bi’l müzayede bey’ olunup bedelinden mezkûr yetmiş sekiz adet lira-yı Osmani müvekkileme izafetle bana edâ ve teslim olunması bi’l vekale muradımdır deyu da’va ettikte vekil musahhar merkûm Yordam dâhi cevabında müdde-i vekil merkûm Enderiye’nin ber-minval-i muharrer bi’l vekale müdde’asını inkâr etmiş ise de mezkûr tapu bilâ beyyine mazmunuyla ‘amel olunacağı suretle tanzim olunduğu gibi bu mesellü mahkûm olan deyn için medyunun rızasına bakılmayarak satılması emvali gayrimenkulenin fûruhtu hakkında müessses olan nizâm-ı seniyye ahkâmından bulunmuş olmakla bu suretle tarlahayı mezkûrlar icrâ memurluğu marifetiyle bi’l müzayede bey’ ve bedelinden müdde-i vekil merkûmun müvekkil merkûm Yori’nin alacağı olan mezkûr yetmiş sekiz adet lira-yı Osmani müvekkili için vekil merkûm Enderiye’ye ve fazla kalır ise vekil musahhar merkûmun müvekkil Nikolaya itası iktiza eylediği bit tescil ‘ilâm olundu fil yevmi’l salis ve’l ısrin min Zilhîccetüş-şerîfe li sene isna ve selase mie ve elf

Hüküm:254 Hasan Efendi’nin Ömer’in verasetinden alacağını istemesi

Medine-i Samsun kurrasından Ozkor Karyesi ahalisinden olup bundan akdem vefât eden Eybak oğlu Ali bin Ömer bin Abdullah’ın veraset-i zevce-i menkuha-i metrukesi (silik) binti İsmail ile mezbureden mütevellide sulbiye sagire kızları Aişe ve Hatûn ve Naime li ebeveyn erkarındaşı Mehmed ve li ebeveyn kızkarındaşları Hanife ve Neslihan ve Penbe’ye münhasıra olduğu bi’l ihbâr ‘inde-l şer’ il enver zâhir ve mütehakkık olduktan sonra müteveffa-yı mezbûrun terekesinden ber-vech-i ati alacağı iddia eden salifü’z-zikr Ozkor Karyesi ahalisinden Hasan Efendi ibni Ömer ibni Abdullah medine-i mezbure mahkeme-i şer’iyyesinde makud -ı huzur-ı şer’ide binnat sagirat mezburat Aişe ve Hatûn ve Naime’nin tesviye-i umurlarına ve zikr-i ati hususta husumet ve red cevaba mezun bâ hüccet-i şer’iyye vasi mensubeleri valideleri olup zevc-i müteveffa-yı merkûmun terekesine bi’l verase ve bi’l vesaye vâziatü’l-yed bit tenbihîş şer’iyye mütehakkık olan zat-ı tarif-i şer’i ile muarrefe zevce-i

mezbure Gülşah Hatûn ile ehi hüma mezbûr Mehmed Ağa taraflarından dâhi zikr-i cayi hususta kezalik husumet ve red cevaba vekil müseccel şer'ileri medine-i mezbure mahallatından Said Bey Mahallesi ahalisinden Hacı himmet oğlu Seyyid Ağa ibni Abdülkadir müvâcehesinde üzerine da'va ve takrir-i kelâm idüp vekil mezbûr Said Ağa'nın müvekkil ve müvekkilesi mezbûran Gülşah ve Mehmed Ağa'nın murisleri müteveffa-yı mezbûr Ali hayatında yani vefatından iki sene mukaddem malımdan ve yedimden iştirâ eylediği bir çift çamus öküzü bedelinden alacak hakkım olan sekiz bin kuruş mukabelesinde maru'z-zikr Ozkor Karyesi'nde vâki' bâ tapu mutasarrıf olduğu 'inde-l ahâli ve'l ciran malûmul hudud keçiler yeri demekle maruf bir kıt'a tarlasını semeni olmak üzere bey' ve teslim etmişti binaen 'aleyh müteveffa-yı mezbûr Ali tarlayı mezkûrun muamele feragıyesi uhdeme icrâ etmeksizin vefat ettiğinde müteveffa-yı mezbûrun terekesi taraf-ı şer'idan tahrir ve müzayede olunduğu esnada tereke-i mezbureden iştirâ eylediğim bin beş yüz kuruş kıymetli bir çift camus öküzü ve yüz kuruş kıymetli bir adet arsaya ve yüz kuruş kıymetli bir adet sapan demiri ile müteveffa-yı mezbûra iki senelik tarla icarı bedelinden deynim olan yüz kuruş ki ceman bin sekiz yüz kuruş ber-vech-i muharrer alacağım meblâğı mezbûr sekiz bin kuruştan bit tenzil bâkî aaltı bin iki yüz kuruşu müteveffa-yı mezbûr zamanında hâlâ alacak hakkım olmakla şimdi meblâğı bâkî mezkûr altı bin iki yüz kuruşu müteveffa-yı mezbûrun tereke-i vafiyesinden olmak üzere bana edâ ve teslime müvekkil ve müvekkilesi asıl ve vasiye-i mezbureye izafetle vekil mezbûr Seyyid Ağa'ya tenbih olunmak muradımdır deyu da'va ettikte vekil mezbûr Seyyid Ağa dâhi cevabında tereke-i müteveffa-yı mezbûra müvekkil ve müvekkilesi asıl ve vasiye-i mezbure Gülşah ve Mehmed Ağa bi'l verase vâziatü'l-yedlerini ikrâr ancak müdde-i mezbûr Hasan Efendi mülkü olan mezkûr camus öküzüyle müteveffa-yı mezbûrun hayatında bâ tapu mutasarrıf olduğu zikrolunan Keçiler yeri demekle'arif bir kıt'a tarlayı mübadele etmişti. Lâkin müteveffa-yı mezbûr Ali tarlayı mezkûrun muamele feragıyesi müdde-i mezbûr uhdesine icrâ eylemeksizin vefat eylediği cihetiyle müdde-i mezbûr Hasan Efendi öküz mezkûrları müvekkil ve müvekkilem asliye ve vasiye-i mezbure yedlerinden ahz u kabz idüp ol vecihle istifayî hâk etmişti deyu müdde-i mezbûrun ber-vech-i muharrer müdde'asına bi'l vekale inkâr edilcek müdde-i mezbûr Hasan Efendi ber-vech-i meşruh müdde'asını ya'ni zikrolunan öküzleri müteveffa-yı mezbûrun hayatında sekiz bin kuruş kıymeti teslimesiyle bey' idüp ve bâ'de vefat öküz mezkûrların müteveffa-yı mezkûrun terekesinden bin beş yüz kuruş semeni mukabelesinde iştirâ eylediklerini kezb üzerine infak ve (silik) mezfur olmayan Medine-i (...) Medamud Karyesi ahalisinden Koca Hasan oğlu İsmail bin Hasan bin İsmail ve Hayrullah oğlu Şerîf ibni Ali bin Ahmed ve biraderi Mustafa ve Sarı Mehmed bin Memiş bin Abdullah ve

Emrullah oğlu Osman bin Emrullah bin Halil ve imam oğlu Osman bin Hüseyîn bin Hüseyîn ve biraderi Feyzullah ve kel oğlu Ali ibni Mehmed bin Hüseyîn ve Ebyak oğlu Raşit binti Abdülkerim bin Ömer ve Hacı hatîb oğlu Salih ibni Mehmed bin Mehmed ve biraderi Ali Fevzi ve Tiryaki oğlu Mustafa ibni Ahmed bin Abdullah ve Kocabaşoğlu Halil bin Ali bin Hüseyîn ve biraderi Mustafa ve kara Salih bin Mehmed bin Mehmed ve Kör Ömer oğlu Murâd ibni Ömer bin Ali ve salifül beyan Ozkor Mahallesi ahalisinden Emir oğlu Abdûrrâhman ibni Emrullah bin Halil ve Bayram bin Seyyid bin Halil ve Ebyak oğlu Bekir ibni Ömer bin Ahmed ve Ebyak oğlu Ahmed Çavuş ibni Abdülkerim bin Ömer ve Ali oğlu Hüseyîn bin Ali bin Hasan ve Deli Salih oğlu Derviş bin Salih bin Hüseyîn ve Kuşçular Karyesi'nden Hüseyîn Kethüdâ oğlu Hasan bin Hüseyîn bin Hasan ve Kahlos Karyesi'nden 'Arif bin Mehmed bin Hasan ve Hacı Hüseyîn bin Ali bin Abdullah nâm yirmi nefer kesan şehadetleriyle bi'l müvâcehe ber nehçî şer'i bâ'de-l ispat ve'l hüküm mûcibince meblâğı bâkî mezbûr altı bin iki yüz kuruş müteveffa-yı mezbûrun tereke-i vafîyesinden olmak üzere müdde-i mezbûr Hasan Efendi'ye edâ ve teslime müvekkil ve müvekkilesi asıl ve vasiye-i mezburana izafetle vekil mezbûr Seyyid Ağa'ya tenbih olunduğu bit tescil 'ilâm olundu. Fî yevmil sani min Zilhîcctüş-şerîfe li sene isna ve selase mie ve elf

Hüküm:255 Saadet Hanım'ın mîhr alacağının verilmemesi

Hususu ati-l beyanın mahallinde istima ve ketb ve tahriri için bi'l iltimas bu da'ileri Canik Sancağı'nda merkez liva bulunan medine-i Samsun'da kâ'in Said Bey Mahallesi'nde vâkî' asakir-i redife-i şahane kaimmakamı İzzetlü Mehmed Bey Efendi'nin müsteciren sâkin olduğu hanesine varup zeyli hüccette muharrerül esâmi müslimin zuhurlarında akd-i meclîs-i şer'-i âli olundukta mûmâileyh Mehmed Bey Efendi meclîs-i makud-ı mezkûrda hadimi olup zat-ı tarif-i şer'i ile marife olan iş bu ba'isetü'l vesika Saadet Hanım mahzarında ikrar-ı tam ve takriri kelâm idüp mûmâileyha Saadet Hanım dört bin kuruş mihri müeccel tesmiyesiyle zevce-i medhul beham olup bundan akdem bazı esbaba mebni biri birini müte'akib iki talak-ı bayin ile tatlik etmiştim binaen 'aleyh Saadet Hanımı tekrar mihri evveli olan dört bin kuruş üzerine iki bin kuruş hakkım ve ilave olunarak ceman altı bin kuruş mihri müeccel ile tezvice talib olduğundan ol dâhi raziye olup şöyle ki mûmâileyha Saadet Hanımı bâ'de-l tezvic mûmâileyha Saadet Hanım'ın üzerine gerek (silik) olsun ve gerek cariyeye olsun hiçbir nisvan tezviç ve alıp almayacağıma ve talak-ı sülûse ile zevce-i mutlakam olan Lezize dâhi hanesine gitmemek ve ahâr mahale getirmemek ve bâ'de-l hale tezvic eylememek ve bâ'de-l yevm şeraiti muharrere-i mezkurelerden birisi tarafımdan vâkî' ve sadır olur ise mûmâileyha Saadet Hanım dâhi benden

talak-ı sülûse ile mutlakam olmak üzere şart ve ta'yin eyledim dedikte mûmâileyha Saadet Hanım dâhi mûmâileyh Mehmed Beyefendi'nin sadır olan ber-minval-i muharrer cemi kelimatı meşruhunu şifahen tahkik ve vicahen tastik etmeğin mâ vâka bî-t taleb ketb olundu. Fî yevmi'l sadi min Zilhîcçetüş şerîfe li sene isna ve selase mie ve elf.

Hüküm:256 Hasan Efendi'nin Ömer'in verasetinden alacağını istemesi

Medine-i Samsun kurrasından Ozkor Karyesi ahalisinden olup bundan akdem vefât eden Eybak oğlu Ali bin Ömer bin Abdullah'ın veraset-i zevce-i menkuha-i metrukesi (silik) binti İsmail ile mezbureden mütevellide sulbiye sagire kızları Aişe ve Hatûn ve Naime li ebeveyn erkarındaşı Mehmed ve li ebeveyn kızkarındaşları Hanife ve Neslihan ve Penbe'ye münhasıra olduğu bi'l ihbâr 'inde-l şer'il enver zâhir ve mütehakkık olduktan sonra müteveffa-yı mezbûrun terekesinden ber-vech-i ati alacağı iddia eden salifü'z-zikr Ozkor Karyesi ahalisinden Hasan Efendi ibni Ömer ibni Abdullah medine-i mezbure mahkeme-i şer'iyyesinde makud-ı huzur-ı şer'-ide binnat sagirat mezburat Aişe ve Hatûn ve Naime'nin tesviye-i umurlarına ve zikr-i ati hususta husumet ve red cevaba mezun bâ hüccet-i şer'iyye vasi mensubeleri valideleri olup zevc-i müteveffa-yı merkûmun terekesine bi'l verase ve bi'l vesaye vâziatü'l-yed bit tenbihîş şer'iyye mütehakkık olan zat-ı tarif-i şer'-i ile marife zevce-i mezbure Gülşah Hatûn ile ehi hüma mezbûr Mehmed Ağa taraflarından dâhi zikr-i cayi hususta kezalik husumet ve red cevaba vekil müseccel şer'ileri medine-i mezbure mahallatından Said Bey Mahallesi ahalisinden Hacı himmet oğlu Seyyid Ağa ibni Abdülkadir müvâcehesinde üzerine da'va ve takrir-i kelâm idüp vekil mezbûr Said Ağa'nın müvekkil ve müvekkilesi mezbûran Gülşan ve Mehmed Ağa'nın murisleri müteveffa-yı mezbûr Ali hayatında yani vefatından iki sene mukaddem malımdan ve yedimden iştira eylediği bir çift çamus öküzü bedelinden alacak hakkım olan sekiz bin kuruş mukabelesinde maru'z-zikr Ozkor Karyesi'nde vâki' bâ tapu mutasarrıf olduğu 'inde-l ahâli ve'l ciran malûmul hudud keçiler yeri demekle maruf bir kıt'a tarlasını semeni olmak üzere bey' ve teslim etmişti binaen 'aleyh müteveffa-yı mezbûr Ali tarlayı mezkûrun muamele feragıyesı uhdeme icrâ etmeksizin vefat ettiğinde müteveffa-yı mezbûrun terekesi taraf-ı şer'-iden tahrir ve müzayede olduğu esnada tereke-i mezbureden iştira eylediğim bin beş yüz kuruş kıymetli bir çift camus öküzü ve yüz kuruş kıymetli bir adet arsaya ve yüz kuruş kıymetli bir adet sapan demiri ile müteveffa-yı mezbûra iki senelik tarla icarı bedelinden deynim olan yüz kuruş ki ceman bin sekiz yüz kuruş ber-vech-i muharrer alacağım meblâğı mezbûr sekiz bin kuruştan bit tenzil bâkî altı bin iki yüz kuruşu müteveffa-yı mezbûr zamanında hâlâ alacak hakkım olmakla şimdi meblâğı bâkî mezkûr altı bin iki yüz

kuruşu müteveffa-yı mezbûrun tereke-i vafiyesinden olmak üzere bana edâ ve teslime müvekkil ve müvekkilesi asıl ve vasiye-i mezbureye izafetle vekil mezbûr Seyyid Ağa'ya tenbih olunmak muradımdır deyu da'va ettikte vekil mezbûr Seyyid Ağa dâhi cevabında tereke-i müteveffa-yı mezbûra müvekkil ve müvekkilesi asıl ve vasiye-i mezbure Gülşan ve Mehmed Ağa bi'l verase vâziatü'l-yedlerini ikrâr ancak müdde-i mezbûr Hasan Efendi mülkü olan mezkûr camus öküzüyle müteveffa-yı mezbûrun hayatında bâ tapu mutasarrıf olduğu zikrolunan Keçiler yeri demekle'arif bir kıt'a tarlayı mübadele etmişti. Lâkin müteveffa-yı mezbûr Ali tarlayı mezkûrun muamele feragıyesi müdde-i mezbûr uhdesine icrâ eylemeksizin vefat eylediği cihetiyle müdde-i mezbûr Hasan Efendi öküz mezkûrları müvekkil ve müvekkilem asliye ve vasiye-i mezbure yedlerinden ahz u kabz idüp ol vecihle istifayı hâk etmişti deyu müdde-i mezbûrun ber-vech-i muharrer müdde'asına bi'l vekale inkâr edilcek müdde-i mezbûr Hasan Efendi ber-vech-i meşruh müdde'asını yani zikrolunan öküzleri müteveffa-yı mezbûrun hayatında sekiz bin kuruş kıymeti teslimesiyle bey' idüp ve bâ'de vefat öküz mezkûrların müteveffa-yı mezkûrun terekesinden bin beş yüz kuruş semeni mukabelesinde iştirâ eylediklerini kezb üzerine infak ve (silik) mezfur olmayan medine-i (...) Medamud Karyesi ahalisinden Koca Hasan oğlu İsmail bin Hasan bin İsmail ve Hayrullah oğlu Şerîf ibni Ali bin Ahmed ve biraderi Mustafa ve Sarı Mehmed bin Memiş bin Abdullah ve Emrullah oğlu Osman bin Ebrullah bin Halil ve imam oğlu Osman bin Hüseyîn bin Hüseyîn ve biraderi Feyzullah ve kel oğlu Ali ibni Mehmed bin Hüseyîn ve Ebyak oğlu Raşit binti Abdülkerim bin Ömer ve Hacı hatîb oğlu Salih ibni Mehmed bin Mehmed ve biraderi Ali Fevzi ve Tiryaki oğlu Mustafa ibni Ahmed bin Abdullah ve Kocabaşoğlu Halil bin Ali bin Hüseyîn ve biraderi Mustafa ve kara Salih bin Mehmed bin Mehmed ve Kör Ömer oğlu Murâd ibni Ömer bin Ali ve salifül beyan Ozkor Mahallesi ahalisinden Emir oğlu Abdûrrâhman ibni Emrullah bin Halil ve Bayram bin Seyyid bin Halil ve Ebyak oğlu Bekir ibni Ömer bin Ahmed ve Ebyak oğlu Ahmed Çavuş ibni Abdülkerim bin Ömer ve Ali oğlu Hüseyîn bin Ali bin Hasan ve Deli salih oğlu Derviş bin Salih bin Hüseyîn ve Kuşçular karyesinden Hüseyîn Kethüdâ oğlu Hasan bin Hüseyîn bin Hasan ve Kahlos karyesinden 'Arif bin Mehmed bin Hasan ve Hacı Hüseyîn bin Ali bin Abdullah nâm yirmi nefer kesân şehadetleriyle bi'l müvâcehe ber nehçî şer'i bâ'de-l ispat ve'l hükm mûcibince meblâğı bâkî mezbûr altı bin iki yüz kuruş müteveffa-yı mezbûrun tereke-i vafiyesinden olmak üzere müdde-i mezbûr Hasan Efendi'ye edâ ve teslime müvekkil ve müvekkilesi asıl ve vasiye-i mezburana izafetle vekil mezbûr Seyyid Ağa'ya tenbih olunduğu bit tescil 'ilâm olundu. Fî yevmil sani min Zilhîcctüş şerîfe li sene isna ve selase mie ve elf

Hüküm:257 Miraz oğlu Estafaki veled Vasil'in Ahmet'ten alacağını istemesi

Medine-i samsun karasından Balaç Karyesi ahalisinden olup bundan üç sene mukaddem vefat eden Keleş oğlu Hasan bin Mustafa bin Abdullah'ın veraset-i zevce-i menkuha-i metrukesi Şerîfe binti Mehmed ile kendisinden mukaddem vefat eden diğer zevcesi Aişe binti Halil'den mütevellit ve mütevellide sulbi kebir oğulları Mehmed ve Halil ve İsmail ve Mustafa sulbiye-i kebir kızıları Halime ve Fatıma'ya münhasıra olduğu 'inde-l şer'i-l enver zâhir ve mütehakkık olduktan sonra müteveffa-yı merkûmun dayinlerinden olup medine-i mezburada kâ'in Said Bey Mahallesi mütemekkinlerinden Teba-i Devlet-i Âliyye'nin Rum milletinden Miraz oğlu Estafaki veled Vasil medine-i mezbûra mahkemesinde makud-ı huzur-ı şer'-ide tereke-i müteveffa-yı merkûm bi'l verase vâziatü'l-yedleri bit tenbihi- şer'i mütehakkık olan binnun merkumdan Mehmed ve Halil ve Mustafa ve müvâcehelerinde üzerine da'va ve takriri kelâm idüp ga'ib anil meclîs (silik) Ahmed bin Eyyüb zimmetinde cihet-i karzdan alacak hakkım olan bâ senet iki yüz doksan iki adet sim mecidi ga'ib merkûm (silik) Ahmed'in dâhi müteveffa-yı merkûm Hasan zimmetinde cihet-i mezkureden seneyi ruminin bin iki yüz doksan senesi Nisanının yirmi sekizinci günü tarihli bir kıt'a damgalı senet mûcibince iki yüz doksan iki adet sim mecidiye alacağı olmakla üçümüz bir mahalde hazır ve mevcut olduğumuz halde merkûm Ahmed zimmetinde deyni olan mezkûr iki yüz doksan iki adet sim mecidiye ile ben müteveffa-yı merkûm Hasan Ağa üzerine hevasına mukayyit sahiha-i şer'iyeye ile havale eyledikte ben ve müteveffa-yı merkûm Hasan Ağa havale-i merkumeyi bâ'de-l kabûl mahal merkûm Ahmed senedi mezkûra ol vecihle zahiriye idüp bana 'itâ etmekle bu vechile mahal beh olan iki yüz doksan iki adet sim mecidiyeye müteveffa-yı merkûmun zimmetinde bi hükmü'l havale deyni olduğu halde kıbelil edâ ve'l istifa vefat etmekle şimdi mahal beh olan mezkûr iki yüz doksan iki adet sim mecidiyeyi münhal 'aliye olan müteveffa-yı merkûmun tereke-i vafiyesinden olmak üzere bana edâ ve teslime binnun merkûmun her birine tenbih olunmak matlubumdur deyu dava ettikte merkûmun Mehmed ve Halil ve Mustafa dâhi cevaplarında murisleri müteveffa-yı merkûmun tereke-i vafiyesine vâziatü'l-yedlerini her biri ikrâr ancak müdde-i merkûmun ber-minval-i muharrer ma'ada müddeasını külliye inkâr edilcek müdde-i merkûm Estefanaki ber-vech-i mübeyyin müdde'asına mutabık beyyine taleb olundukta her biri usulü mevzu'asına tatbiken evvela bâ varaka-i mesture sâkin oldukları Kal'e Mahallesi ahalisinden Hasan Ağa bin Ahmed bin Abdullah ve İshak Efendi ibni Mustafa bin Ahmed ve Said Bey Mahallesi'nden Hüseyîn Ali oğlu Mustafa Efendi bin Ali bin Abdullah ve

Dere Karyesi'nden Çakır Hüseyîn oğlu Mustafa bin Hüseyîn bin Abdullah ve Mustafa bin Ahmed bin Ali nâm müzekkilerden sırren ve ba'dehü müzekkibun merkûmun ile Hüseyîn bin Hasan bin Hüseyîn ve Ahmed Efendi bin Hacı Mustafa bin Abdullah nam kimesnelerden bi'l müvâcehe alenen lede't-tezkiye adl ve makbulüş şehade idükleri ihbâr ve iş'ar olunan maru-z zikr Yalaç Karyesi ahalisinden Laz Hüseyîn oğlu Molla Hüseyîn bin Mustafa bin Abdullah ve Laz oğlu Receb bin Süleyman bin Mustafa nam kimesneler şehadetleriyle bi'l müvâcehe ber nehci şer'i bâ'de-l ispat ve'l halef mûcibince mahal beh olan iki yüz doksan iki adet sim mecidiyeyi mahal 'aliye müteveffa-yı merkûmun tereke-i vafiyesinden olmak üzere merkûm Estafanaki'ye edâ ve teslime binnun merkûmun Ahmed ve Mehmed ve Halil ve Mustafa ve diğerlerine tenbih olunduğu bit tescil 'ilâm olundu. 15 Zilhîcce 1302

Hüküm:258 İbranike'nin Bederos Ağa'nın vasisi olması

Canik Sancağı'nda merkez liva bulunan medine-i Samsun'da mahallatından Ermeni Mahallesi sakinelerinden olup bundan akdem vefât eden Teba-i Devlet-i Âliyye'nin Ermeni milleti nisvanından haniye binti Karabet'in sadriye sagire kızı Beros'un min kıbeli'l eseri samın ve haps olan babası Bederus Ağa veled Agop nam kimesne üzerine bir mutemet kimesne nazır nasb ve ta'yn olunmak sagire-i mezbure hakkında her vecihle inhâ olmakla sagire-i mezbure Berosinin min kıbelil ümmü ceddesi olup şahsı tarif-i şer'-i ile marife iş bu ba'isetü'l rakim İbranike binti Edam milleti merkume beyninde müstakime ve her vecihle emuru nezareti ruyete muktedire olduğu bilihbar 'inde-l şer'il enver zâhir ve mütehakkık olmağın hâkim mevki sadr-ı kitâb tûbî leh ve hüsnü me'ab Efendi dâhi mezbure İbranike'yi vasi merkûm Bederus Ağa üzerine ber-vech-i haps nazır nasb ve ta'yn zevc-i merkûm zâhıratı mezburenin marifeti olmaksızın umuru vesayetten bir emre mübaşeret etmemek üzere tenbih buyurup mezbure İbranike dâhi ber vech-i muharrer nezareti mezkureyi kabûl ve hizmet-i lazimesini kemayenbağı edaya taahhüt ve iltizam etmeğın mâ vâka bî-t taleb ketb olundu. Fî'l yevmi'l salis min Zilhîccetüş şerîfe li sene isna ve selase mie ve elf

Hüküm:259 Hafız Kâşif Efendi ibni Ali'nin vekil tayin edilmesi

Canik Sancağı'nda merkez liva bulunan medin-i Samsun'da mahallatından Hançerli Mahallesi'nden mekremetlü Mehmed Azmi Efendi ibni El-Hâc Ahmed Raşit Efendi medine-i mezbure mahkeme-i şeriyyesinde makud-ı huzur-ı şer'-ide mahkeme-i bedayet hukuk azalarından olup meclis-i mezkûra celb olunan Yusuf Efendi ve Kocabaş Yorgaki Ağalar hazır oldukları halde ikrâr-ı tam ve takrir-i kelâm idüp medine-i mezbûra muzaf Bafra Kasabası

mahallatından Rızâ Mahallesi'nde kâ'in bâ tapu mutasarrıf olduğum bir taraftan Sofu bey oğlu Mehmed ve bir taraftan Hafız Mehmed Efendi menzilleri ve bir taraftan Çal oğlu arsası ve bir taraftan tarik-i amm ile mahdûd fevkâni ve tahtâni dört bab oda ve bir miktar havluyu müştemil bir bab menzilde olan nısf hisse-i şayi'amı mahallinde talibi zuhurunda semeni misliyle bey' ve semenini ahz u kabza ve makbuzunu bana irsâl ve isale ve ledil icâb aharı tevkile ve itayı senede ve hususu mezkûr mütevakkıf olduğu umurun küllisine tarafımdan maru'z-zikr Bafra Kasabası ahalisinden Hafız Kâşif Efendi ibni Ali Ağa'yı vekâlet-i amme-i mutlâkâ-i sahiha-i şer'iyye ile kabulüne mevkufa vekil ve na'ib menab nasb ve ta'vin eyledim dedikte mâ vâka bî-t taleb ketb olundu. Fî'l yevmil salis min muharremül haram li sene sülûs ve selase mie ve elf

Hüküm:260 Raziye Hatun'un Nafakasını Ahmet Efendi'den istemesi

Medine-i Samsun'da kâ'in Kal'e Mahallesi sâkinlerinden zat-ı tarif-i şer'i ile marife olan iş bu ba'isetü'l kitâb Raziye Hatûn binti Abdullah medine-i mezbure mahkeme-i şer'isinde makud-ı huzur-ı şer'-ide zevc-i sabıkı Bazar Mahallesi ahalisinden İsmail oğlu Ahmed bin İsmail mahzarında takrîr-i kelâm ve tabiri anil meram idüp mezbûr Ahmed ile hâl zevciyet beynimizde kani iken feraşından hâsıl ve benden mütevellide ve hâlâ bî hakku'l hizane hicru terbiyemde olan iş bu hazır bi'l meclîs bir yaşında sulbiye'i sagire kızı Hediye'nin nafaka ve kisve beha'i sa'ir levazımı zaruriyesi için babası mezbûr Ahmed üzerine kıbel-i şer'den miktarı kifaye meblâğ farz ve takdir olunmak matlubumdur dedikte hâkim mevki sadrı kitâb ve tûbî leh ve hüsnü me'ab Efendi sagir mezbure için babası mezbure Ahmed üzerine bit terazi iş bu tarih-i kitâbtan beher şehir kırk kuruş farz ve takdir buyurup meblâğı mefruzu mezkûr sagire-i mezburenin nafaka ve kisve beha vesa'iri levazımı zaruriyesine harç ve sarfa ve ledil iktiza istinadiye ve 'inde-l zafer mezbûr Ahmed ve rücu'a mezbûra Raziye Hatun'a izin verildikte gıbbe-t tastiki-ş şer salifü'z-zikr Bazar Mahallesi ahalisinden merkûm Ahmed'in eniştesi Dellal Hacı Ali bin Mehmed meclîs-i makud-ı mezkûrda mezbure Raziye Hatûn mahzarında ikrar-ı tam ve takriri kelâm idüp merkûm Ahmed'in zimmetinde sagire-i mezbureye cihet-i mezkureden beher şehir edası vacib deyni olan meblâğı mezkûr kırk kuruşun mah be mah mezbure Raziye Hatun'a edaya bi'l emir ve'l kabûl kefaleti mutlâkâ-i şahiha-i şer'iyye ile kefil bi'l mal ve zamimiz oldum dedikte gıbbe-t tastiki-ş şer mâ vâka bî-t taleb ketb olundu. Gurre-i muharrem 1303

Hüküm:261 Gülsüm Hanım'ın hakkının Lefter Ağa'nın himmetine geçmesi

Medine-i Samsun mahallatından Said Bey Mahallesi mütemekkinlerinden Teba-i Devlet-i Âliyye'nin Rum milletinden Portakal oğlu Lefter Ağa veled Todori medine-i mezbure bedayet mahkemesinde makud-ı huzur-ı şer'imizde medine-i Samsun kurrasından Türkmenler Karyesi'nde sâkin iken bundan akdem vefât eden Hacı Ali oğlu Hasan bin Ali'nin hayatında ilel vefat bâ 'ilâm-ı şer'-i müsbet ve mahkûm beh olan düyununa vafi tereke-i menkulesi olmayıp (silik) şer'iyeye binaen akarı dâhi şer'an bey' olunup edayı deyn olunmak lâzım geldiği ecilden müteveffa-yı merkûmun terekesinden maru'z-zikr Türkmenler Karyesi'nde vâki' üç taraftan müteveffa-yı merkûmun tarlası ve bir taraftan tarik-i amm ile mahdûd fevkâni iki oda ve tahtani iki ahır ve bir miktar bahçeyi müştemil bir bab menzil bir bab pusulası mûcibince bâ marifeti şer'i şerîf münadi yediyle sevki sultani ve mücmi nas olan mahallerde mugayiri medide müzayedesi icrâ ve pusula-i mezkûrun (silik) dâhi ifa kılındıktan sonra ragıbeti nas inkıta'ında menzil-i mahdûd-ı mezkûr benim üzerimde üç bin beş yüz otuz beş kuruşta takrir eylemiş olduğundan bahisle bey'i hakkında lâzım gelen muamele-i şer'iyeye ve nizamiyenin icrası hususu ve müteveffa-yı merkûmun veraseti zevce-i menkuha-i metrukesi Gülsüm binti Mustafa ile mezbureden mütevellide sulbiye sagir oğlu Ali ve kendisinden mukaddem vefat eden diğer zevcesi Kezban binti Abdullah'tan mütevellide sulbiye kebire kızı Gülsüme münhasıra olduğu bi'l ihbâr 'inde-l şer'il enver zâhir ve mütehakkık olduktan sonra sagir mezbûrun tesviye-i umuruna kıbel-i şer'-iden vasi nasb ve ta'yin olunan mal-ı eytam müdürü Nabi Efendi ibni İsmail meclîs-i makud-ı mezkûra celb olunarak tefhim olunduktan menzil mahdûd-ı mezkûrun bey'ine muhalefet etmiş ise de ol gayrı menkulenin fûruhtu hakkında mü'sses olan nizamâtı seniyye ve (silik) şer'iyeye ahkâmınca mahkûm beh olan deyni için müzayedeye verilen emlâk nizamname-i mezkurenin birinci ve yirminci maddelerinde muharrer şeraiti namına yerine götürüldükte medyunun nizasına bakılmayarak menzil mahdûd-ı mezkûru (silik) mezkûra beyninde mürekkim bulunan teminat ifa kılınmış olmasıyla artık vereselerin rızalarıyla yine bakılması icâb eylemeyeceğini mübeyyin menzil mahdûd mezkûr mukabelesinde vasi mûmâ-ileyh Nabi Efendi'nin takriiriyle uhdeme ihalesi bi'l icrâ esmanı olan meblâğ-ı mezbûr üç bin altı yüz otuz beş kuruş müteveffa-yı merkûmun düyununa ifa olunmak üzere Eytam Sandığı'na teslim olunarak ol vecihle menzil mahdûd-ı mezkûr yedinde mülküm olduğunu natık canîb-i defteri hakaniden bir kıt'a senet 'itâ olunması muradımdır dedikte hâl mezkûr merkûm Lefter Ağa'nın tastir ve beyan eylediği minvali muharrer üzere olduğu ecilden menzil-i mahdûd-ı mezkûru üç bin altı yüz otuz beş kuruşa vasi mûmâileyh Nabi Efendi ibni İsmail Efendi'nin takriiriyle merkûm Lefter Ağa üzerine kayıt ve yedine canîb-i defter-i

hâkânîden bir kıt'a koçan ilmuhaberini itası iktiza eylediği bit tescil 'ilâm olundu. Fil yevmi'l hamis aşer min Zilhîccetüş şerîfe li sene isna ve selase mie ve elf

Hüküm:262 Mosis oğlu Kiryako veled Mihail'den Salih Efendinin zai olan ineğini istemesi

Canık Sancağı'nda merkez liva bulunan medine-i Samsun'da kurrasından Karamut Karyesi ahalisinden Salih bin Mehmed bin Osman medine-i mezbure mahkemesinde makud-ı huzur-ı şer'-ide salifü'z-zikr medine-i Samsun'a muzaf Kavak Nahiyesi kurrasından Karadağ Karyesi mütemekkinlerinden Teba-i Devlet-i Âliyye'nin Rum milletinden Mosis oğlu Kiryako veled Mihail müvâcehesinde üzerine dava ve takriri kelâm idüp iş bu meclîs-i şer'-ide muayyene olunan siyah (...) boynuzlu el haletü hazîhi altı yaşında olan bir re's sığır öküzü yedimde mülküm olan siyah sagır inekten doğma nitacen mülküm iken tarihi ilamdan bir sene mukaddem salifü'z-zikr Karamut Karyesi hududu dâhilinde vâki' mer'ada rai olunur iken zayi olunmakla şimdi öküz mevsuf mezkûru merkûm Kiryako yedinde bi'l cümle bi'l istihkak taleb ederim deyu da'va ettikte merkûm Kiryako dâhi cevabında öküz mevsuf mezkûra el yevm vâziatü'l-yedini ikrâr lâkin öküz mevsuf mezkûru tarih-i ilamdan elli gün mukaddem salifü'z-zikr Karadağ Karyesi mütemekkinlerinden ve Teba-i Devlet-i müşarun ileyhanın Rum milletinden ga'ib anil meclîs (...) nam kimesneden on iki adet sim mecidiye mukabelesinde işтира ve kabz ve kabûl idüp ol vecihle öküz mevsuf mezkûr yedimde malımdır deyu müdde-i merkûmun ber-vech-i muharrer müdde'asını inkâr edilcek hususu mezkûrdan netacı beyyinesiyle şera' beyyinesi cem' olundukta ketbi (...) netacı beyyinesi evla olduğundan müdde-i merkumdan ber-vech-i muharrer müdde'asına mutabık beyyine talep olundukta her biri usulü mevzu'asına tatbiken evvela bâ varaka-i mesture sâkin oldukları maru'z-zikr Karamut Karyesi ahalisinden İbrâhim bin Ahmed bin İbrâhim ve Abdullah bin Hasan bin Mustafa ve Hacı Hatîb oğlu Ali bin Salih ve Salih bin Mustafa bin Hasan nâm nezkiblerden sırren ve ba'dehü maru'l beyan Karamut Karyesi ahalisinden İmamoğlu Hasan bin Ahmed bin Abdullah ve Hasan bin Mehmed bin Osman'dan bi'l müvâcehe alenen lede't-tezkiye adl ve makbulüş şehade idükleri ihbâr ve iş'ar olunan salifü'z-zikr Karamut Karyesi'nden Ömer oğlu Ali bin Ömer bin Ömer ve Numan oğlu Mustafa bin Numan bin Abdullah nam kimesneler şihadetleriyle bi'l müvâcehe ber nehci şer'i bâ'de-l ispat ve'l halef ve'l hüküm mûcibince öküz mevsuf mezkûru müdde-i merkûm Salih'e red ve teslime merkûm Kiryako'ya tenbih olunduğu bit tescil 'ilâm olundu. Fî yevmil hadi min Muharremü-l harâm li sene sülüs ve selase mie ve elf

Hüküm:263 Mehmet Efendi'nin kaybolan ineğini Yani Efendi'den istemesi

Canik Sancağı'nda merkez livâ bulunan medine-i Samsun'da kurrasından Çobanlı Karyesi ahalisinden İsa oğlu Mehmed bin Salih bin Mehmed medine-i mezbûre mahkeme-i şer'iyyesinde makud-ı huzur-ı şer'-ide salifü'z-zıkr medine-i Samsun'a muzaf Bafra Kazası kurrasından Kormendoh Karyesi mütemekkinlerinden Teba-i Devlet-i müşarun ileyhanın Rum milletinden Kari oğlu Yoral veled Lefter müvâcehesinde dava ve takrir-i kelâm idüp iş bu meclîs-i şer'-ide muayyene olunan siyah ve yine taraf-ı kulağı tomra kesik ve kamçı tarafı kulağı ucu delik kuyruğu var (...) taraf-ı ayağında çobanlı damga ve el haletü hazihi altı yaşında olan camus öküzü yedinde mülküm olan (...) camus inekten doğma nitacen mülküm iken tarih-i ilamdan bir sene mukaddem Samsun kurrasından Yalaç Karyesi emini nâm mahalde rai olunur iken zayi olmakla şimdi öküz mevsuf mezkûru merkûm Yori yedinde bulmamla bi'l istifa taleb ederim deyu bâ'de-l da'va gıbbe-s su'âl Yori cevabında öküz mevsuf mezkûra el yevm vâziatü'l-yedini lâkin öküz mevsuf mezkûru tarih-i ilamdan dört ay mukaddem Bahire Kazası kurrasından Kelik Karyesi ahalisinden ga'ib anil meclîs Acdar oğlu Mustafa nam kimesneden yirmi beş adet sim mecidiye mukabelesinde iştirâ ve kabz ve kabûl idüp ol vecihle öküz mevsuf mezkûr yedimde malımdır deyu müdde-i merkûmun ber-vech-i muharrer müdde'asını inkâr edilcek hususu mezkûra netacı beyyinesiyle iştirâ' beyyinesi cem' olundukta kütübi fıkhiyede netacı beyyinesi evvela olduğundan merkûm Mehmed'ten ber-vech-i muharrer müdde'asına mutabık beyyine talep olundukta her biri usulü mevzu'asına tatbiken evvela bâ varaka-i mesture sâkin oldukları maru'z-zıkr Çobanlı Karyesi ahalisinden Mehmed bin Hüseyîn bin Mustafa ve Ahmed bin Mustafa bin Ali ve Mehmed bin Emrullah bin Salih bin Ahmed bin Salih nâm nezhiblerden sırren ve ba'dehü karye-i mezbûre ahalisinden Mehmed bin Osman bin Mehmed ve Ahmed bin Mustafa bin Ali'den bi'l müvâcehe alenen lede't-tezkiye adl ve makbulüş şehade idükleri ihbâr ve iş'ar olunan salifü'z-zıkr Çobanlı Karyesi'nden Ali bin İsmail bin Hüseyîn bin Abdullah ve Memiş oğlu İbrâhim bin Hasan bin Mehmed nam kimesneler şehadetleriyle bi'l müvâcehe ber nehci şer'-i bâ'de-l ispat ve'l halef ve'l hüküm mûcibince öküz mevsuf mezkûrdan kifayed müdde-i merkûm Mehmed'e red ve teslime merkûm Yori'ye tenbih olduğu bit tescil 'ilâm olundu. Fî yevmil tasi min Muharremü-l harâm li sene sülûs ve selase mie ve elf

Hüküm:264 Mehmet ve Mihra'nın hisselerini almak istemeleri

Trabzon Vilayeti'nin mukırrı olan nefsi Trabzon mahallatından Ermeni Mahallesi'nde mütemekkin iken bundan akdem vefât eden devleti Teba-i Devlet-i Âliyye'nin Ermeni

milletinden Kirkiyan Ohannes veled Kerik veled Etamin veraseti her biri Teba-i Devlet-i Âliyye'nin milleti merkumesinden olup el haletü hazihi Trabzon'da mütemekkin ve mütemekkinine zevce-i merkumesi beziyun binti Hacı Begos veled Edam ve sulbi kebir oğlu Mihran ve sulbiye-i kebir kızı Aklite ve mahmiye-i istanbul'da mütemekkin sulbiye-i kebir oğlu Levan'a münhâsır ve mesele-i mirasları kırk sehinden olup sehham mezbureden beş sehimî zevce-i merkume ve on dörder sehinden ceman yirmi sekiz sehimî ibnan-ı merkumana yedi sehimî binti kebir-i mezbureye isabeti tahkikinden sonra ibnan-ı merkûmandan Levana tarafından zikr-i ati hususta vekil olduğunu iddia eden ibni merkûm Mihran medine-i Samsun mahkeme-i şer'iyyesinde makud-ı huzur-ı şer'-ide salifü'z-zikr Said Bey Mahallesi sâkinlerinden ve Teba-i Devlet-i Âliyye'nin Rum milletinden Kocabaş Yorgaki Ağa veled Anastas müvâcehebinti kebir-i mezbure Aklite tarafından dâhi ber-vech-i hususta vekil olduğunu iddia eden maru'z-zikr nefsi Trabzon mahallatından Yeni Cuma Mahallesi ahalisinden Çanakçı zade Mehmed Efendi ibni Mustafa hazır olduğu halde bi'l vekale ikrâr-ı tam ve takrir-i kelâm idüp benim ve hazır mezbûr Mehmed Efendi'nin müvekkil ve müvekkilesi mezburanın murisleri müteveffa-yı merkûm Ohannes'in sağlığında ilel fevt yedinde erazil havza-i tasarrufunda olan anifül-beyan medine-i Samsun'a tâbi' Dereköy Karyesi'nin Türkmenler ve Cırlayık Karyesi'yle Hacıbükü nâm Karyeler hududları dâhilinde vâki' her biri malûmul hudud ve'l ciran arâzi-i mevkufeden otuz üç kıt'a tarla bâ'de-l fevt benimle müvekkilim ve karındaşım merkûm Levan ve hazır vekil mezbûr Mehmed Efendi'nin müvekkilesi merkume Aklite hasbu'l kanûn (silik) ve seviyen intikali adi ile intikâl etmişti binaen 'aleyh müvekkilem karındaşım merkûm Levan ber-minval-i muharrer tarlahayı mezkûrlarda olan hisseyi mâlûme-i mezkuresini mahallinde bedeli misliyle ferağ ve tefvize ve bedelini kendine irsâl ve isale ve hususu mezkûr mütevakkıf olduğu umurun küllisine yedimde olup bin iki yüz doksan dokuz senesi Zilhîcçetüş şerifesinin yirmi dokuzuncu günü tarihiyle muvarrih ve o tarihte galata naibi bulunan Faziletli Ahmed Bahaattin Efendi'nin imzasıyla mûmza ve canîb-i fetevahane-i celileden musaddak bir kıt'a hüccet-i şer'iyye mûcibince bin ve binti kebir-i mezbûr Aklite dâhi ber-vech-i mübeyyin tarlahayı mezkûrlarda olan kezalik üç sehimî itibarıyla bir sehimî hissesini mahallinde bedeli misliyle ferağ ve bedelini ahz u kabza ve makbuzu kendiye irsale ve hususu mezkûr mütevakkıf olduğu umurun küllisine iş bu bin iki yüz doksan dokuz senesi Zilkaidetüş şerifesinin on beşinci günü tarihiyle muvarrih ve ol tarihte medine-i Trabzon naib-i Faziletli İbrâhim Cemalettin Efendi'nin imzasıyla mûmza bir kıt'a hüccet-i şer'iyye mûcibince hazır vekil mezbûr Mehmed Efendi vekil olarak ol vecihle beni ve hazır vekil mezbûr Mehmed Efendi'den her birimiz müvekkil ve müvekkilelerimizin hisse-i

mâlûme-i mezkurelerini müzayedeye verildikte mûmâileyh Yorgaki Ağa üzerinde on iki bin kuruşta takrir etmekle binaen ‘aleyh tarlahayı mezkûrun iki sehim hisse-i şayi’asının bedeli olan meblâğı mezkûr on iki bin kuruşu benimle vekil hazır mezbûr Mehmed Efendi’ye teslimden imtina eder olmakla su’âl olunup bedeli mezkûru benimle vekil hazır mezbûra teslime tenbih olunmak matlubumdur deyu vekil hazır mezbûr Mehmed Efendi’nin tastikine mekarin bi’l vekale da’va ettikte ol dâhi cevabında fil hakika tarlahayı mezkûrların üç sehim itibarıyla iki sehim hissesi ‘inde-l müzayede ber-vech-i muharrer on iki bin kuruş mukabelesinde üzerinde takrir eylediğini ikrâr ancak merkûm Mihran ve hazır mezbûr Mehmed Efendi’nin vekâletlerini inkâr ile meblâğı mezbûr on iki bin kuruşu edadan imtina etmesiyle merkûm Mihran ve hazır mezbûr Mehmed Efendi’den her biri zikrolunan vekâleti mahalliyelerini natik iki kıt’a hüccet-i şeriyyelerini bi’l ibraz icâb-ı şer’isini icrasını talep eylediğinde hücceti vekâletlerine hükm-ü şer’-i la hâk olmakla bu cihetle tarlahayı mezkûrların üç sehim itibarıyla iki sehim hisse-i şayi’alarını derunlarında mevcut bulunan Değirmen Ocağı ile vesa’ir ebniyesini vekilan merkûman Mihran ve Mehmed Efendi’nin ferağ ve takrirleriyle mûmâileyh Yorgaki Ağa uhdesine kayıt ve yedine matbu koçan ilmuhaberinin itası iktiza eylediği bit tescil ‘ilâm olundu. 17 Muharrem 1303

Sayfa:68

Hüküm:265 Şevki Efendi’nin vekil tayin edilmesi

Trabzon Vilayeti dâhilinde Giresun Kazası kaimmakamı iken bundan akdem vefat eden Nazif Efendi ibn İdris Efendi bin Abdullah’ın veraset-i sulbiye-i sağire kızı Şerife Fatımatü’z-zehra Hanım’a münhasıra olduğu ledi’ş-şer’-in enver zahir olduktan sonra sağire-i mezbûrenin tesviye-i umuruna bâ huccet-i şer’-iyye vasi mensubu olan Canik Sancağı’nda merkez liva bulunan medine-i Samsun’a muzaf Çarşamba Kasabası mahallatından Cay Mahallesi ahalisinden iş bu rafi’ü’l-kitab Çavuş zade Mehmed Tevfik Efendi ibn Hafız Ahmet medine-i mezbûre mahkeme-i şer’isinde makud-ı huzur-ı şer’-ide mahkeme-i bedayet hukuk azalarından olup meclis-i mezkure celb olunan Yusuf Efendi ibn Hacı Hasan Ağa ve Kocabaş Yorgaki Ağa veled Kostanti hazır oldukları halde bi’l-vesaye ikrar-ı tam ve takrir-i kelim edip vasisi olduğum sağire-i mezbûrenin murisi ve babası müteveffa-yı mumaileyhden müntakil ve Kara Kasabası mahallatından Rıza Mahallesi’nde vaki’ bir taraftan Sofu bekir oğlu Mehmed Efendi ve bir taraftan Hafız Mehmed Efendi menzilleri ve bir taraftan Caloğlu arsası ve bir taraftan tarik-i amm ile mahdud fevkani ve tahtani dört oda ve bir mikdar havluyu müştemil bir bab

menzilde olan nısıf hisse-i şayi'amı müşerref harab ve ma'il turab olup hâsıl-ı harcına vafi olmadığından ma'ada sağire-i mezbûrenin nafaka ve kisveye eşedd ihtiyacı olmakla nısıf menzil mezkûr semeni misliyle ahara bey' ve semeni istirbah olunmak sağire mezbûre hakkında infa' ve evlâ olmağın ol vechile nısıf menzil mezkûru mahallinde talibi zuhurunda semen-i misliyle bey' ve teslime memuru huzurunda ikrar ve takrire ve semeni ahz-u kabza ve makbuzunu bana irsal ve teslime ve husus-ı mezkûr mütevakkıf olduğu umurun küllisine tarafımdan vekâlet-i amme-i mutlaka-i sahiha-i şer'iyye ile ânifü'z-zikr medine-i Samsun'da ka'in Bazar Mahallesi ahalisinden Hikmet zade Şevki Efendi ibn El-Hac Ahmet Efendi'yi kabulüne mevkude vekil ve na'ib menab nasb ve tayin eyledim dedikte mâ vaka bi't-talep ketb olundu. Fi'l-yevmi'l-sabi' aşer min Muharremü'l-haram lisene sülûs ve selase mie ve elf

Hüküm:266 Demirkapılı Miraryan Padvaret veled Murad'ın alacağını istemesi

Medine-i Samsun kurrasından Ahilo Karyesi sakinlerinden iken bundan akdem vefat eden Değirmenci oğlu Hüseyin bin Osman bin Abdullah'ın veraset-i zevce-i kebire kızı Emine ile li ebeveyn er karındaşı Nizam Mehmed'e münhasıra ve ba'dehu kıbeli'l-kassam merkûm Mehmed dahi vefat edip veraset-i sulbiye-i kebire oğulları Mehmed Ali'ye münhasıra olduğu bi'l-ihbar inde's-ş-ê-i'l-enver zahir ve mütehakkık olduktan sonra müteveffıyan merkumanın dayinlerinden olup medine-i mezbûrede kâin Ermeni Mahallesi mütemekkinlerinden ve Teba-i Devlet-i Âliyye'nin Ermeni milletinden Demirkapılı Miraryan Padvaret veled Murad tarafından zikr-i âti alacağını talep ve dava ve ahz u kabza ve makbuzunu kendüye teslim ve husus-ı mezkûr mütevakkıf olduğu umurun küllisine vekil müseccel şer'-isi Teba-i Devlet-i müşarun ileyhanın millet-i merkumesinden ve dava vekillerinden Begos veled Ohannes medine-i mezbûre mahkeme-i şer'iyesinde makud-ı huzur-ı şer'-ide müteveffıyan merkumanın terekesine bi'l-verase vaziatü'l-yedleri bi't-tenbih-i şer'iyye mütehakkık olan ibnan merkuman Ali ve Mehmed muvacehelerinden bi'l-vekale üzerlerine dava ve takrir-i kalam edip müvekkilem merkûm Pavdaret Ağa'nın müteveffıyan merkuman zimmetlerinde cihet-i karzdan bâ defter ve ba'de'l-muhasebe (...) on üç aded lira-yı Osmani ve rayiç on iki kuruş alacak hakkı olmakla meblağ-ı mezkûru müteveffıyan merkumandan her biri müvekkilem merkume kıbeli'l-eda ve'l-istifa vefat ettiklerinde Eytan-ı merkuman Ali ve Mehmed murisleri müteveffıyan merkumanın dayinleri olan ber-minval-i muharrer yüz on üç aded lira-yı Osmani ve rayiç on iki kuruşa mahsuben müvekkilem merkûm Pavdaret Ağa'ya otuz dokuz aded lira-yı Osmani ve rayiç sülûsan bir kuruş bâ teslim baki müvekkilem merkumun müteveffıyan merkuman zimmetinde yetmiş üç aded lira-yı Osmani ve rayiç otuz bir kuruş alacak hakkı kalmakla şimdi

meblağ-ı baki mezkûru müteveffıyan merkumandan Mehmed ve Ali'den her birine tenbih olunmak bi'l-vekale matlubumdur deyu ba'de'l-dava ve'l-istintak ibnan-ı merkuman Mehmed ve Ali dahi cevaplarında murisleri müteveffa-yı merkumanın tereke-i vafiyelerine bi'l-verase vaziatü'l-yedilerini ikrar ancak müdde-i vekil merkûm Begosun ber-vech-i muharrer bi'l-vekale ma'ada müdde'asına külliye inkâr edilcek müdde-i vekil merkûm Begos'dan ber-minval-i muharrer müdde'asına mutabık beyyine talep olundukta her biri usul-i mevzu 'asına tatbiken evvela bâ varaka-i mesture sakın oldukları medine-i mezbûre karasından (silik) Karyesi imam ve muhtar ve ihtiyar meclis-i azalarından Süleyman Efendi ibn İbrahim bin Abdullah ve Mehmed ibn İbrahim bin İsmail ve Hüseyin bin Mustafa bin Ahmet ile Bozmellü Karyesi imam ve muhtar ve ihtiyar meclis-i azalarından Musa oğlu Molla Osman bin Musa bin Hüseyin ve Mustafa bin Osman bin Hüseyin ve İbrahim bin Yakup bin Mustafa ve Ali bin Ahmet bin Osman ve Abdurrahman bin Ahmet bin Mustafa nam müzekkilerden sırren ve ba'dehu Kemal oğlu Osman bin İbrahim bin Kemal ve Kantar oğlu Hasan bin Süleyman bin Abdullah ve İsmail bin Yakup bin Abdullah'dan bi'l-vekale alenen lede't-tezkiye adl ve makbulü's-şehade idükleri ihbar ve iş'ar olunan ânîfü'z-zıkr (silik) Karyesi'nden Laz Memiş bin Mehmed bin Ahmet zıkr olunan Bozmellü Karyesi'nden Laz Molla Mehmed bin Musa bin Ahmet nâm kimesneler müttefikü'l-lafz ve'l-mukırr şehadetleriyle bi'l-muvacehe ber nehc-i şer'-i ba'de'l-isbat müvekkil merkûm ba'de'l-tahlif ve'l-hüküm mucibince meblağ-ı baki mezkûr yetmiş üç aded lira-yı Osmani ve rayiç otuz bir kuruş müteveffıyan merkumanın tereke-i vafiyelerinden olmak üzere müvekkil için vekil merkûm Begos Efendi'ye eda ve teslime ibnan merkuman Ali ve Mehmed'den her birine tenbih olunduğu bi't-tescil ilam olundu. 17 Zilka'ide 1302

Hüküm:267 Mustafa Neşat Efendi'nin vekil tayin edilmesi

Husus-ı âti'l-beyanın mahallinde ketb ve tahriri için taraf-ı şer'-iden me'zunen irsal olunan kâtip İsmail Hakkı Efendi medine-i Samsun mahallatından Kale Mahallesi'nde Kanber baki zade Mustafa Neşet Efendi'nin sakın olduğu hanesine varıp ceride-i şer'iyede muharrerü'l-esami müslimin huzurlarında akd-i meclis-i şer'-i ettikte fi'l-asl (...) Kazası ahalisinden ve ağnam ticaretinden Mustafa beyin zevcesi olup zat-ı kezalik ceride-i şer'iyede mesturu'l-esami müslimin ta'rifleriyle muarrefe olan müteveffa-yı zade müteveffa Osman Hayri Efendi kerimesi Tiryaki zade Mustafa Neşet Efendi ibn Mehmed ağa mahzarında takrir-i kelim ve ta'bir-i ani'l-meram edip bin iki yüz seksen beş senesi Şevvali'l-mükerrem yirmi altıncı günü tarihiyle Rifat Efendi'nin imza ve hatmi haviye bir kıt'a mübaye'a hücceti natık olduğu üzere

medine-i mezbûre mahallatından Said Bey Mahallesi'nde mekteb-i Rüşdiye Sokağı'nda bir taraftan Mustafa Yazıcı menzil ve bahçesi ve bir taraftan Kabili Caddesi ve bir taraftan (...)oğulları Pavlaki veled Patos bahçeleri ve bir taraftan tarik-i amm ile mahdud beş numro ile mürekkim müştemilat-i mahdudeyi havi cami' bahçe bir bab mülk-i kebir menzil bundan on dört sene mukaddem vefat eden müteveffa-yı mumaileyh Osman Hayri Efendi'nin hayatında ile'l-vefat yedinde müstekilen mülk ve hakkı olup ba'de vefat menzil mahdud-ı mezkûr benimle mahmiyye-i İstanbul'da sakin li ebeveyn hemşirelerim Şeyime Hanım'a ve Fehime Hanımlardan herbirimize ber-vech-i fera'iz dört sehim itibarıyla mevrus olmakla ben ber vech-i muharrer menzil mahdud-ı mezkûr rıza mevrus ve mutasarrıf ahz u kabza ve makbuzunu bana irsal ve isale ve husus-ı mezkûr mütevakkıf olduğu umurun küllisine tarafımdan mumaileyh Mustafa Neşet Efendi'yi vekâlet-i amme-i mutlaka-i sahiha-i şer'iyye ile vekil ve naib-i menab nasb ve tayin eyledim dedikte mumaileyh Mustafa Neşet Efendi dahi vekâlet-i mezkure kabul ve hizmet-i lazımesini kemâyenbaği edaya ta'ahhüd ve iltizam eyledim dediğini kâtip mumaileyh mahallinde ketb ve tahrir ve ma'an mürsel emna-i şer'-ile meclis-i şer'e gelip alâ vukuhi inha ve takrir etmeğin mâ vaka bi't-talep ketb olundu. 26 Muharrem 1303

Hüküm:268 Halil Asım Efendi'nin vekil tayin edilmesi

Fi'l-asl Trabzon Vilayeti dâhilinde Ordu Kazası mahallatından Bucak Mahallesi ahalisinden olup Canik Sancağı'nda merkez liva bulunan medine-i Samsun'da Karabur oğlu Mustafa Ağa'nın kahvesinde misafiretle sakin zatları ceride-i şer'iyyede mazbutu'l-esami müslimin ta'rifleriyle marûf İsmail Hakkı ve Ali Rıza ibn Osman Efendi bin Hacı Abdurrahman Efendiler medine-i mezbûre mahkeme-i şer'iyesinde makud-ı huzur-ı şer'-ide dava vekillerinden Halil ve Asım Efendi ibn Osman Efendi mahzarında Mahkeme-i Bedayet hukuk azalarından olup meclis-i mezkure celb olunan Yusuf Efendi ibn El-Hac Hüseyin Ağa ve Kocabaş Yorgaki veled Kostanti hazır oldukları halde her biri ikrar-ı tam ve takrir-i kelam edip salifü'z-zikr Bucak Mahallesi'nde vaki' bir taraftan Nehr-i cari ve bir taraftan suyolu ve bir taraftan etmekçi zade Yusuf usta menzili ve bir taraftan tarik-i amm ile mahdud bir bab menzil ile maru'l-beyan kasaba-i mezkûrun Çarşı derununda ve dekik bazarı nam mahalde vaki' bir taraftan Yaylı oğlu Davud ve bir taraftan Hacı (...) oğlu Banife mağazası ve iki taraftan tarik-i amm ile mahdud ve müstahrak bir kıt'a mağaza arsasında olan yedi sehim itibarıyla birer sehimden cem'an iki sehim hisse-i şayi'alarımızın icar müterakimelerini müste'cirlerinden talep ve davaya ahz u kabza ve ledi'l-istifa hisse-i mezkurlerimizi talibi zuhurunda semen-i misliyle memuru huzurunda bey' ve takriress irsal ve isale ve husus-ı mezkûr mütevakkıf olduğu umurun

küllisine taraflarımızdan vekâlet-i amme-i mutlaka-i sahiha-i şer'iyye ile mumaileyh Halil Asım Efendi'yi vekil ve na'ib nasb ve tayin eyledik dediklerinde ol dahi vekâlet-i merkumeyi kabul ve hizmet-i lazımesini mahallinde kemâyenbağı edaya ta'ahhüd ve iltizam etmeğin mâ vaka bi't-talep ketb olundu. 27 Muharrem 1302

Sayfa:69

Hüküm:269 Mustafa Bey'in vekil tayin edilmesi

Husus-ı âti'l-beyanın mahallinde ketb ve tahriri için savb-ı şer'ienverden me'zunen irsal ile kâtip İsmail Hakkı Efendi Canik Sancağı'nda merkez liva bulunan medine-i Samsun'da ka'in Kale Mahallesi ahalisinden Tiryaki zade Mustafa Efendi'nin sakin olduğu hanesine varıp ceride-i şer'iyyede mazbutu'l-esami müslimin huzurlarında akd-i meclis-i şer'-i nebevi ettikte medine-i mezbure mahallatından Said Bey Mahallesi ahalisinden olup bundan akdem vefat eden Tokadi zade Osman Efendi ibn Abdullah'ın veraset-i sulbiye-i kızı olup ol tarihte sağire ve'l-yevm kebire olan (...) hanım ve diğer sulbiye kebire kızları olup el-haletü hazihi mahmiyye-i İstanbul'da sakineler Nesime ve Fehime Hanım ve hanımlara münhasıra ve tashih-i mesele-i mirasları dört sehimden olup sehham-ı mezbûreden birer sehimden cem'an dört sehmi binnat mezbûrata isabeti tahkikine sonra binnat mezbûrattan zât-ı kezalik ceride-i şer'iyyede mesturu'l-esami müslimin ta'rifleriyle muarrefe olan Ülfet Hanım meclis-i makud-ı mezkurda zevc-i Mustafa Bey ibn Hacı Osman Ağa mahzarında bi-l vekale ikrar-ı tam ve ta'bir-i ani'l-meram edip pederim ve murisimiz Osman Hayri Efendi'nin Hüseyin vefatında ben sağır bulunduğu cihetle tesviye-i umuruma kibel-i şer'-iden bâ huccet-i şer'iyye binnat gaibetan mezbûratandan li ebeveyn hemşirem mumaileyha hemşirem mumaileyh hemşirem Nesime Hanım vasi nasb ve tayin olunmuştu binaen aleyh hala ben işbu yedimde mevcut bin üç yüz iki senesi saferü'l-hayrının yirmi beşinci günü tarihiyle muvarrih bir kıt'a huccet-i şer'iyye natık olduğu üzere akile ve baliğa ve buluğuna rüşdüm müttezim olup umuruma ru'yete kadire ve i'anet vasiyet-i müstefine olmakla pederim ve murisim müteveffa-yı mumaileyhden müntakil dâhil ve hariç kassam mahmiyye-i İstanbul ile Bafra Kasabalarında vaki' cemi' akar ve emlakın icar müzakeresiyle terkim-i nasda olup vasiyem ve hemşirem ga'ibe'i mumaileyha Nesime Hanım'ın ba defter-i müfredat ahz u ifâ eylediği meblağ-ı ma'lume ve pederim müteveffa-yı mumaileyhin vefatından sonra ahara bey' ve ferağ eylediği emlak ve arazi yedinde ma'amafih müşterek mal-ı mevrusemizle bi'l-istirdadı mumaileyha Nesime Hanım'ın müstekileten kendi namına kayıt ve imla eylediği emlak ve arazi ile murisimiz müteveffa-yı mumaileyhden

mukaddem vefat eden validem ve murisimiz Gülşan Hanım ibnete Abdullah'ın bâ defter-i müfredat kezalik vasi ve hemşirem mumaileyha Nesime Hanım'ın zimmetinde kalan nakit ve eşya ve sairesinin herbirerlerinden ber-tashih-i mezkur hisse-i ırsiyemi vasi mumaileyha Nesime Hanım ile lazım gelenlerden talep ve davaya ve ber-minval-i muharrer emlak ve akar mezkurlarda olan kezalik ber-tashih-i mezkur hisse-i şayi'amı müştereklerimle tefrik ve taksime ve muhtaç-ı ta'mir olanların tamir ve termimine ve müceddeden ibnete bina ve inşasına ve taliplerine icare ve icarelerini ahz u kabza ve ledi'l-icab bey'i lazım gelenleri semeni misilleriyle memuru huzurunda bey' ve takrire ve semenlerin ahz u kabza ve kaffe-i hususatını bana teslime ve iktiza edenleriyle bedayeten ve i'ade muhakeme ve muvacehe ve istinaf ve temyize (...) azaya ve iştika ani'l-hükkam ve müdafa'a ve itiraza velayiha ve (...) nam tanzim ve takdimine vaziatü'l-yed muhakemeye sulh ve ibraya ve inde'l-iktiza aharı tevkile ve'l-hâsıl hususat-ı mezkurlar mütevekkif olduğu emurun küllisine tarafımdan vekalet-i amme-i mutlaka-i sahiha'i şer'iyye ile zevcem mumaileyh Mustafa Bey'i vekil ve na'ib menab nasb ve tayin eyledim dedikte ol dahi vekalet-i merkumeyi kabul ve hizmet-i lazımesini kemâyenbağı edaya ta'ahhüd ve iltizam eylediğin katip mumaileyh mahallinde ketbü'l-tahrir ve ma'an mürsel emnâ-i şer'-ile meclis-i şer'e gelip alâ vukuihi inha ve takrir etmeğin mâ vaka bi't-talep ketb olundu. Gurre-i Safer 1303

Hüküm:270 İptal edilmiş

Hüküm:270 Yorgaki Ağa'nın vekil tayin edilmesi

Fi'l-asl Trabzon ahalisinden olup Canik Sancağı'nda merkez liva bulunan medine-i Samsun'da vaki' Ermeni Mahallesi mütemekkinlerinden ve Teba-i devlet-i Âliyye'nin Ermeni milletinden Kiryakiyan Mihran veled Ohannes veled gerek medine-i mezbûre mahkeme-i şer'iyyesinde makud-ı huzur-ı şer'-ide medine-i mezbûre mahallatından Said Bey Mahallesi sakinlerinden ve Teba-i Devlet-i Âliyye'nin Rum milletinden Kocabaş Yorgaki Ağa veled Nasimaş mahzarında bi-l vekale ikrar-ı tam ve takrir-i kelam edip babam müteveffa Kerikyan Ohannes'den müntakil maruz-zikr medine-i mezbûre kurrasından Dereköy Karyesi'nin (...) ve Cerlayık Karyesi'yle Acıbükü nam Karyeler hududu dâhilinde vaki' bir taraftan Beylik ve bir taraftan Kızılköy ve bir taraftan Hasanlı Karyeleri hududu ve bir taraftan lebb-i derya ile mahdud bir kıt'a çiftlik derununda vaki' arazi mevkufeden elli üç kıt'a tarladan otuz üç kıt'asını bu kere bedel-i ma'lume mukabelesinde bâ re'y-i sahib-i arz memuru huzurunda mumaileyh Yorgaki Ağa'ya ferağ ve tefviz edip ol dahi tefriğ ve tefviz etmekle şimdi baki' yirmi kıta tarlalarımı dahi fuzuli tasarruf ve müdahale edenlerden talep ve dava ve ahz u kabza ve ledi'l-hace sulh ve ibraya ve

inde'l-iktiza aharı tevliye me'zun olmak üzere ve'l-hâsıl husus-ı mezkûr mütevakkıf olduğu umurun küllisine tarafımdan vekâlet-i amme-i mutlaka-i sahiha-i şer'iyye ile mumaileyh Yorgaki Ağa'ya vekil nasb ve tayin eyledim dedikte ol dahi vekâlet-i merkumeyi kabul ve hizmet-i lazımesini kemâyenbağı edaya ta'ahhüd ve iltizam etmeğin mâ vaka bi't-talep ketb olundu. 17 Muharremü'l-haram 1303

Hüküm:271 Kirikyan Mihran veled Ohannes'in yerlerini Kocabaş Yorgaki Ağa'ya satması için Vasil Ağa'nın vekil tayin edilmesi

Fi'l-asl Trabzon Vilayeti'nin mukırrı olan Nefs-i Trabzon ahalisinden olup Canik Sancağı'nda merkez livâ bulunan medine-i Samsun'da ka'in Ermeni Mahallesinde misaferetle sakin Teba-i Devlet-i Âliyye'nin Ermeni milletinden Kirikyan Mihran veled Ohannes medine-i mezbûre mahkeme-i şer'iyyesinde makud-ı huzur-ı şer'-ide medine-i mezbûre mahallatından Said Bey Mahallesi mütemekkinlerinden ve Teba-i Devlet-i Âliyye'nin Rum milletinden Helvacı oğlu Vasil veled Nikola mahzarında bi-l vekale ikrar-ı tam ve takrir-i kelim edip babam müteveffa Kirikyan Ohannes Ağa'dan müntakıl marû'l-beyan medine-i Samsun kurrasından Dereköy Karyesi'nin Türkmenler ve Cerlayık Karyesi'yle Acıbükü nam Karyeler hududu dâhilinde vaki' bir taraftan Beylik ve bir taraftan Kızıl köy ve bir taraftan Hasanlı Karyeleri hududu ve bir taraftan lebb-i derya ile mahdud bir kıt'a çiftlik derununda vaki' arazi mevkufeden elli üç kıt'a tarladan otuz üç kıt'asını bu kere bedel-i ma'lume mukabelesinde bâ re'yi sahib-i arz Teba-i Devlet-i Âliyye'nin kezaik Rum milletinden ga'ib ani'l-meclis Kocabaş Yorgaki Ağa'ya ferağ ve tefviz ol dahi tefriğ ve tefviz ettikten sonra baki yirmi kıt'asını dahi fuzuli tasarruf ve müdahale edenlerden talep ve da'vaya mumaileyh Yorgaki Ağa'yı bin üç yüz senesi Muharremü'l-haramının on yedinci günü tarihiyle muvarrih bir kıt'a hucet-i şer'iyye natık olduğu üzere vekil nasb ve tayin etmiştim bina'en aleyh vekil mumaileyh Yorgaki Ağa'ya ber-minval-i muharrer yirmi kıt'a tarlayı bi'l-vekale talep ve dava ve ahz u kabz eylediğinde zikrolunan yirmi kıt'a tarlayı bedel-i makbuza malume mukabelesinde bâ re'yi sahib-i arz memuru huzurunda mumaileyh Yorgaki Ağa'ya ferağ ve takrire ve itayı tapuya ve husus-ı mezkûra mütevakkıf olduğu umurun küllisine tarafımdan vekâlet-i amme-i mutlaka-i sahiha-i şer'iyye ile merkûm Vasil Ağa'yı vekil nasb ve tayin eyledim dedikte ol dahi vekâlet-i merkumeyi kabul ve hizmet-i lazımesini kemâyenbağı edaya ta'ahhüd ve iltizam etmeğin mâ vaka bi't-talep ketb olundu. 18 Muharremü'l-haram 1303

Hüküm:272 El-Hac Hüseyin Ağa'nın verasetinin taksimi ve Hasan Ağa'nın vekil tayin edilmesi

Husus-ı âti'l-beyanın mahallinde ketb ve tahriri için savb-ı şer'-i enverden me'zunen irsal olunan kâtip Ahmet Efendi ibn El-Hac Mustafa medine-i Samsun'da kâin Bazar Mahallesi ahalisinden müteveffa Körnüklü Hacı Hüseyin Ağa'nın hayatında sakin olduğu hanesine varıp ceride-i şer'iyyede mazbutu'l-esami müslimin huzurlarında akd-i meclis-i şer'i nebevi ettikte mahalle-i mezbûre ahalisinden olup bundan akdem vefat eden merkûm El-Hac Hüseyin Ağa ibn Halil'in verâset-i zevce-i menkûha-i metrûkesi Şerife binti Ali ile sulbi kebir oğulları Abdulkadir ve Rıza ve sulbiye-i kebir kızları Safiye ve Fatıma Hatunlara münhasıra ve bertashih-i mesele-i mirasları kırk sehinden olup sehham-ı mezbûreden altı sehimî zevce-i mezbûreye ve on dörder sehinden yirmi sekiz sehimî ibnan merkuman ve yedişer sehinden cem'an on dört sehimî dahi bintan mezbûratana isabeti tahkikinden sonra zatlari kezalik ceride-i şer'iyyede mesturu'l-esami müslimin ta'rifleriyle ma'rife olan zevce-i mezbûre Şerife ve bintan mezbûratan Safiye ve Fatma Hatunlardan her biri meclis-i makud-ı mezkurede mahalle-i mezbûrede sakin mahkeme-i bedayet mübaşirlerinden Hasan Ağa ibn Osman mahzarında herbiri ikrar-ı tam ve ta'bir-i ani'l-meram edip mahalle-i mezbûrede vaki' bir taraftan Mehmed Efendi menzili ve bir taraftan Bayram oğlu Ali ve bir taraftan kendi sakine olduğumuz menzil ve avlumuz ve bir taraftan tarik-i amm ile mahdud kırk sekiz numro ile mürekkim fevkani ve tahtani üç oda ve bir mikdar havluyu müştemil bir bab menzilde olan ber-tashih-i mezkur hisse-i irsiyelerimizi her birimiz Hançerli Mahallesi (silik)

Sayfa:70

yirmi beş aded lira-yı Osmani semeni mukabelesinde memuru huzurunda bey' ve takrire ve semeni mezkuru ahz u kabza ve tefvize bizlere teslime ve husus-ı mezkur mütevakkıf olduğu umurun küllisine vekalet-i amme-i mutlaka-i sahiha-i şer'iyye ile her birimiz mezbûr Hasan Ağa'yı vekil nasb ve tayin eyledik dediklerinde ol dahi vekalet-i merkumeyi kabul ve hizmet-i lazımesini mahallinde kemâyenbağı edaya ta'ahhüd ve iltizam eylediğini katip mumaileyh mahallinde ketb ve tahrir ve ma'an meb'us emnâ-i şer'-ile meclis-i şer'e gelip alâ vukuihi inha ve takrir etmeğin mâ vaka bi't-talep ketb olundu. 7 Safer 1303

Hüküm:273 Yorgaki Yordam Ağa'nın zimmetinde olan lira-yı Osmaniye Çakır Efendi'ye teslim etmesine karar verilmesi

Medine-i Samsun'da kâin Said Bey Mahallesi sakinlerinden ve Teba-i Devlet-i Âliyye'nin Rum milletinden ve dava vekillerinden Çakır Efendi veled Yorgaki medine-i mezbûre mahkeme-i şer'iyyesinde makud-ı huzur-ı şer'-ide mahalle-i mezbûr mütemekkinlerinden ve Teba-i

Devlet-i müşarun ileyhanın millet-i merkumesinden Yordam ağa veled Mihail muvacehesinde üzerine dava ve takrir-i kelam edip tarih-i ilamdan üç mah mukaddem bana bir aded Kifyeyi ita ve teslim etmek üzere merkûm Yordam Ağa'ya malımdan ve yedimden bir buçuk aded lira-yı Osmani eda ve teslim eylediğimde ol dahi yedimde ahz u kabz etmişti bina'en aleyh merkûm Yordam Ağa mezkûr Kifyeyi hala bana eda ve teslim etmemekle sual olunup eda ve teslime tenbih olunmak matlubumdur deyu dava ettikte merkûm Yordam Ağa dahi cevabında mezkûr bir buçuk aded lira-yı Osmaniye ahz u kabz eylediğini inkâr edip ancak müdde-i merkûm Çakır Efendi'ye Teba-i Devlet-i Âliyye'nin millet-i merkumesinden ga'ib ani'l-meclis Hacı Nikola'nın vuku' bulan da'vasına icra eylediği vekâlet ücreti mukabelesinde tarafımdan bir aded kefiye itasına zamin ve ol vechile kefiye-i mezkûrumu bundan bir buçuk mah mukaddem müdde-i merkûm Çakır Efendi'ye eda ve teslim etmiştim deyu ba'de'l-def' ve'l-inkâr dafi' merkûm Yordam Ağa def'i mezkûru esnasında aciz olup tahlife dahi talip olmamakla mucibince keffiye-i mezkûreyi aynen veyahut kıymet-i hakikası olan mezkûr bir buçuk aded lira-yı Osmaniye müdde-i mezbûr Çakır Efendi'ye eda ve teslime merkûm Yordam Ağa'ya tenbih olunduğu bi't-tescil ilam olundu. 15 Zilhicce 1302

Hüküm:274 Tokatliyan Esteban Ağa veled Karatik'in verasetinin taksimi Semail Efendi üzerine tapu koçanının kaydedilmesi

Medine-i Samsun mahallatından Ermeni Mahallesi mütemekkinlerinden olup bundan akdem vefat eden Teba-i Devlet-i Âliyye'nin Ermeni milletinde Tokatliyan Esteban Ağa veled Karatik verâset-i zevce-i menkûha-i metrûkesi Zümrüd binti Edam ile sulbiye-i kebire kızı Nenife ve sulbiye-i sağire kızları Ağadin ve Eznife ve liebeveyn er karındaşları Mukabil ve Kirkor ve Civan ve Matos Ağalar ve li ebeveyn kız karındaşı Melike'ye münhasıra olduktan sonra müteveffa-yı merkumun dayinlerinden olup salifü'z-zıkr Ermeni Mahallesi mütemekkinlerinden ve Teba-i devlet-i müşarun ileyhanın millet-i merkumesinden Koyuncu oğlu Ohan Ağa veled Edam medine-i mezbûre mahkeme-i şer'iyyesinde makud-ı huzur-ı şer'-ide mahkeme-i mezbûre Teba-i Devlet-i Âliyye'nin millet-i merkumesinden (...) İsmail veled Karabet muvacehesinde Eytâm müdürü Mehmed Nabi Efendi ibn İsmail muvacehesinde hazır olduğu halde ikrar-ı tam ve takrir-i kelam edip müteveffa-yı merkûm Esteban Ağa'nın hayatından yedinde şira'en mülk ve hakkı olan marû'l-beyan Ermeni Mahallesi'nde vaki' bir taraftan çelme ve iki taraftan tarik-i amm ve bir taraftan Avadis ve bazen çeşmeci Mihatur hanesi ile mahdud ve fevkani dört bab oda ve bir bab kiler ve tahtani iki bab oda ve bir mutbah ve bir bab ahır ve bir miktar bahçeyi cihet-i karzdan bana bâ senet deyn olan yüz on aded lira-

yı Osmani mukabelesinde yani bin iki yüz doksan sekiz senesi Teşrinievvelinin otuz birinci günü tarihinde meclis-i idare-i livada huzur-ı şer'-ide on sekiz mah tamamına değin âlâ tariki'l-rehin vazi' ve ba'de (...) bana teslim eylediğinde ben dahi teslim ve kabul eyledikten sonra yine müteveffa-yı merkûm Esteban Ağa tarih-i merkumede meclis-i makud-ı mezkûrda deyni olan mezkûr yüz on aded lira-yı Osmaniye müddet-i mezkurede eda etmeyip de fek-i rehin mümkün olmaz ise menzil ma'a bahçe-i mahdud-ı mezkure bi'l-müzayede bey' ve kabz-ı semen ve makbuzundan deyn-i mezkûrunu istifaya ve fazla kalır ise kendisine ifaya tarafından vekâlet-i amme-i mutlaka-i sahiha-i şer'iyye ile ânîfü'z-zikr Ermeni Mahallesi'nde sakin Teba-i devlet-i Âliyye'nin millet-i merkumesinden Miha'ilyan Kirkor Ağa'yı vekil eylediğinde ol dahi vekâlet-i merkumeyi muvacehesinde kabul edip ol vecihle yedimde olup ibraz eylediği (...) dahi defter-i hakani canibinden itâ olunmuştu lakin müteveffa-yı merkûm Esteban Ağa deyni olan mezkûr yüz on aded lira-yı Osmani eda etmeksizin ve rehn-i mezkûru fek etmeksizin vefat etmiş ve müteveffa-yı merkumun verese-i münhasırası ise deyn-i mezkureyi edadan imtina' eyledikleri gibi menzil ma'a bahçe mahdud-ı mezkûru bey' ile takrirden muhalefet etmiş olduğundan müteveffa-yı merkumun ifayı duyun emval-i menkulesi olmadığından vukuihi bulan hüküm üzerine hane ma'a bahçe mahdud-ı mezkûr bâ ma'rifet-i şer'-i bi'l-müzayede müddet-i medide ettirildikte Ragıbet-i nâs inkıta'ında beher lirası yüz kuruş itibarıyla on beş bin dört yüz elli kuruş talibi aharı dahi zuhur etmeyerek merkûm Semayil üzerinde takrir etmiş ise de şimdi menzil ma'a bahçe mezkureyi tefrî'den ve semen-i mezkûr olan beş bin dört yüz elli kuruş edadan imtina eder olmakla su'al olunup menzil ma'a bahçe mezkûru kabul ve semeni mezkûru edaya merkûm Semayil Ağa'ya tenbih olunmak matlubumdur dedikte ol dahi cevabında vaki' hane ma'a bahçe mahdud-ı mezkûr ber-vech-i muharrer on beş bin dört yüz elli kuruşta üzerinde takrir eylediğini ikrar edip ancak müdde-i merkûm Ohan Ağa'nın Ohannes cihet-i mezkûr yüz on aded lira-yı Osmani alacağının ve menzil ma'a bahçe-i mezkure rehninin mahkûmiyete dair olan mezkûr tapunun fuzuli sabit olmadıkça ve emr-i ferağ verese-i merkumun taraflarından icra olunmadıkça mürur-ı zaman iki cihet için verese-i merkumun inkâr ile menzil ma'a bahçe mahdud-ı mezkureyi davaya ketb ve istihkaka salahiyet edeceklerinden dolayı imtina' eylediği beyan etmiş ise de mezkûr tapu bilâ beyyine mazmunuyla amel olunacak suretle tanzim olunduğu gibi emval-i gayrı menkulenin furuhtu hakkında mü'esses olan nizam-ı seniyye hükmünce mahkûm olan deyn için müzayedeye verilen emlakının nizamname mezkurenin yedinci ve sekizinci maddelerinde muharrer şera'it te'mine ifâ kılındıktan sonra medyunun rızasına bakılmayarak satılması lazım geldiği cihetle merkûm Semayil menzil ma'a bahçe mahdud-ı mezkureyi semeni mezkûr mukabelesinde

üzerinde tahrir eylediği halde esbab-ı mesrureden dolayı iştirâ ve tefri 'inden imtina ' şayan-ı iltifat olmadığı kendisine tefhim ve mucibince mezkûr hane ma'a bahçeyi teslim ve kabulüne ve semeni mezkûrun dahi ve ibn merkûm Ohan Ağa'ya edaya ba'de'l-tenbih merkûm Semayil Ağa tekrar meclis-i makud-ı mezkûrda merkûm Ohan muvacehesinde Eytâm müdürü Nabi Efendi dahi hazır olduğu halde ilama ibtidara ma'rifet-i şer'-ile müzayede ve semen-i mezkûr üzerine uhdemde mutekarrır olan menzil ma'a bahçe mahdud-ı mezkûre ber muceb-i hükm-i şer'-i kabul ve teslim ve semeni olan meblağ-ı mezkûrdan on bir bin kuruşuna dayin ve mürtehim merkûm Ohan Ağa'ya ve baki dört yüz elli kuruşunu dahi müteveffa-yı merkumun defter-i kassamına idhal olunmak üzere müdür mumaileyhe teslim etmiş isem de lakin menzil ma'a bahçe-i mahdud-ı mezkûreye tasarrufumu havi yedimde senedim olmadığından alâ'l-ka'ide yedime bir kıt'a senet ita olunmak muradımdır dedikte merkûm Ohan ile hazır müdür mumaileyh tasdik ve merkûm İsmail Ağa'nın tahrir-i meşruhu vaki' mutabık olduğundan bu surette nizamname mezkur hükmünce canib-i defter-i hakaniden merkûm Semayil üzerine kayıt ve yedine bir kıt'a tapu koçanının itası iktiza eylediği bâ tescil ilam olundu. Fi'l-yevmi'l-sani ve'l-ışrin min Muharremü'l-haram lisene sülûs ve selase mie ve elf

Hüküm:275 Bederus'un Ömer Ağa'dan alacağını Süleyman Efendi'den istemesi

Medine-i Samsun mahallatından Kale Mahallesi ahalisinden olup bundan akdem vefat eden Zabıt-ı adliye yüzbaşısı Ömer Ağa ibn Salih bin Abdullah'ın verâset-i zevce-i menkûha-i metrûkesi Nefise binti Seyit Halil nam hanım ile kendisinden mukaddem vefat eden diğer zevcesi Aîşe binti Mehmed Ağa'dan mütevellid ve mütevellide sulbi kebir oğlu Süleyman Efendi ve Karahisar Şarki Sancağı dâhilinde Hamidiye Kazasına mülhak Gökçe Kilise Karyesi'nde sakine sulbiye-i kebir kızı Penbe Hanım'a münhasıra olduğu bi'l-ihbar inde'l-şer'i'l-enver zahir vemütehakkık olduktan sonra müteveffa-yı mumaileyhin terekesinden ber-vech-i ati alacağı iddia eden Teba-i Devlet-i Âliyye'nin Ermeni milletinden Dellal Bederus veled Kail medine-i mezbûre mahkeme-i şer'iyyesinde makud-ı huzur-ı şer'-ide tereke-i müteveffa-yı mumi ileyhe bi'l-verase vazî yedi bâ tenbih-i şer'iyye mütehakkık olan ibn mumi ileyh Süleyman Efendi muvacehesinde üzerine dava ve tahrir-i kelim edip tarih-i kelimden on dört ay mukaddem icra memurluğu tarafından verilip marifet-i acizanemle ba'de'l-müzayede müteveffa-yı mumaileyh Ömer Ağa üzerinde bedeli yüz kuruş itibarıyla kırk bin yüz yetmiş kuruşta tahrir eden subaşı nam mahalde vaki' herbiri ma'lumu'l-adet dört mağaza ve bir fırının on altı sehim itibarıyla yedi sehim hissesinin resm-i dellaliyesi (silik) on aded lira-yı Osmaniye'den müteveffa-yı mumaileyh Ömer Ağa hayatında bir aded (silik) teslim baki dokuz

aded lira-yı Osmani alacak hakkımı bana kıbeli'l-eda ve'l-ifâ vefat etmekle şimdi baki mezkûr dokuz adet lira-yı Osmaniye müteveffa-yı mumaileyhin tereke-i vafiyesinden olmak üzere bana eda ve teslime ibn-i mumaileyh Süleyman Efendi'ye tenbih olunmak muradıdır deyu dava ettikte ibn-i mumaileyh

Sayfa:71

Süleyman Efendi dahi cevabında pederi ve murisi müteveffa-yı mumaileyhin terekesine bi'l-verase vaziatü'l-yedini ikrar ve ancak müdde-i merkumun ber-vech-i muharrer ma'ada müdde'asını inkâr edilcek müdde-i merkumdan ber-minval-i muharrer müdde'asına mutabık beyyine talep olundukta her biri bâ usul mevzusuna tatbiken evvela bâ varaka-i mesture sakın oldukları Said Bey Mahallesi imam ve muhtar ve ihtiyar-ı meclis azalarından Hasan Efendi ibn Hacı Emin Efendi ibn Salih ve Osman Efendi ibn Ahmet bin Abdullah ve Ali Osman Efendi ibn Mustafa bin Ali ile Hançerli Mahallesi imam ve muhtar ve ihtiyar-ı meclis azalarından Hasan Efendi ibn Hasan bin Abdullah ve Abdullah Efendi ibn Hacı Ali bin Salih ve Hacı Mehmed Ağa ibn Mehmed bin Abdullah nam müzekkilerden sırren ve ba'dehu Hacı Feyzullah Efendi ibn Hıdır bin Abdullah ve Hüseyin Ağa ibn Ahmet bin Abdullah ve Mustafa Efendi ibn Hüseyin bin Hasan'dan bi'l-muvacehe alenen lede'tl-tezkiye adl ve makbulü's-şehade idükleri ihbar ve iş'ar olunan ânifü'l-beyan Said Bey Mahallesi ahalisinden icra memuru Fuat Efendi ibn Hurşid Efendi ibn Osman ve zikrolunan Hançerli Mahallesi'nden Dellal başı İzzet Ağa ibn Hasan bin Abdullah nâm kimesneler müttetikü'l-lafız ve'l-muhzır bi'l-muvacehe ber nehc-i şer'-i ba'de'l-isbat ve'l-halef ve'l-hüküm mucibince bâki mezkûr dokuz adet lira-yı Osmaniye müteveffa-yı merkûm Ömer Ağa'nın tereke-i vafiyesinden olmak üzere müdde-i merkûm Bederus'a eda ve teslime ibn-i mumaileyh Süleyman Efendi'ye tenbih olunduğu bi't-tescil ilâm olundu. Fi'l-yevmi'l-tasi' min Saferü'l-hayr lisene sülüs ve selase mie ve elf

Hüküm:276 Zübeyde Hanım'ın Mihrini istemesi

Fi'l-asl muhacirin-i çerakisenin Ebuh kabilesi nisvanından olup Canik Sancağı'nda merkez liva bulunan medine-i Samsun'da ka'in Said Bey Mahallesi'nde misafireten sakine zat-ı zeyl-i vesikada muharrerü'l-esami müslimin ta'rifleriyle muarrefe olan Zübeyde binti Abdullah nam hanım medine-i mezbûre mahkeme'i şer'iyesinde ma'kud ve huzur-ı şer'de medine'i mezbûre mekteb-i rüşdiye mu'allim evvelliğinde müstahdem zevç-i mutlakı işbu rafı'ü'l-kitab mekremetlü Süleyman Efendi ibn Mehmed mahzarında ikrar-ı tam ve ta'bir-i ani'l-merâm edip mumi ileyh Süleyman Efendi zevc-i dâhili olup bundan akdem beni talak-ı sülüse ile tatlik

etmekle zimmetinde mutekarrır ve ma' kud aleyh olan iki bin bir kuruş mihr-i mü'eccel hakkım ile nafaka'ı iddet-i ma'lumem ve mü'net-i süknâm için dahi bi't-terazi tayin olunan yüz elli kuruşki cem'an iki bin yüz elli kuruş mumi ileyh Süleyman Efendi yedinden tamamen ve kâmilan ahz u kabz edip hukuk-ı zevciyete ve saireye müte'allıka amme'i davadan her birimiz aharın zimmetini ibra ve iskat ve yine her birimiz aharın ibrasını bir minval-i muharrer kabul eyledik dedikte gıbbe-t tasdik-i şer'i mâ vaki' bi't-talep ketb olundu. Fi'l-yevmi'l-samin min safer lisene sülüs ve selase mie ve elf

Hüküm:277 Kara Mustafa'nın alacağını Ümmühan Hanım'dan istemesi

Medine-i Samsun kurrasından Alanos Karyesi ahalisinden iken bundan akdem vefat eden Selim oğlu Ferhad bin Selim bin Abdullah'ın verâset-i zevce-i menkûha-i metrûkesi Ümmühan binti Hüseyin ile sulbi kebir oğlu Mehmed'e münhasıra ba'dehu kıbeli'l-kassam ibn merkûm Mehmed dahi vefat edip veraseti validesi mezbûre Ümmühan ile li ümm erkarındaşı Mehmed ve liebeveyn emmisi Rüsteme münhasıra ve tashih-i mesele-i mirasları bi hükümü'l-fera'izi kırk sekiz sehinden olup sehham mezbûreden yirmi sehimi zevce-i mezbûreye ve yedi sehimi ehi'l-ümmü merkûm Mehmed'e ve yirmi bir sehimi dahi emmisi merkûm Rüsteme isabeti tahkikinden sonra müteveffa-yı merkumun terekesinden ber-vech-i âti alacak iddia eden salifü'z-zikr Alanos Karyesi ahalisinden Kenan oğlu kara Mustafa bin Halil bin Mustafa medine-i mezbûre mahkeme-i şer'iyyesinde makud-ı huzur-ı şer'-ide tereke-i müteveffa-yı merkumeye bi'l-verase vaziatü'l-yed bi't-tenbih-i şer'iyye mütehakkık olan zât-ı tarifi şer'iyye ile ma'rife zevce-i mezbûre Ümmühan tarafından zikr-i âti hususta husumet ve red cevaba vekil müseccel şer'isi emmihuma merkûm Rüstem muvacehesinde üzerine dava ve takrir-i kelim edip müteveffa-yı merkûm Ferhad'ın hayatında öküz bedelinden üç bin dört yüz on beş kuruş zimmetinde alacak hakkım olup hal hayatında meblağ-ı mezkûr bana zimmetinde cihet-i merkumeden deyni olduğunu natık bin iki yüz doksan iki senesi Mayısının birinci günü tarihiyle muvarrih ve müteveffa-yı merkumun imzasıyla mümza bir kıt'a damgalı deyn senedi dahi ita ve teslim etmişti bina'en aleyh müteveffa-yı merkûm Ferhat meblağ-ı mezkûr üç bin dört yüz on beş kuruşu bana kıbeli'l-eda ve'l-ifâ vefat etmekle senedi meblağ-ı mezkûru müteveffa-yı merkumun terekesinden olmak üzere bana eda ve teslime müvekkilete izafetle asıl ve vekil merkûm Rüsteme tenbih olunmak muradımdır deyu ba'de vuku'u'l-münaza'a bi't-tavassut muslihun beynimiz ıslah ve tevkif olunup ben terekede olan meblağ-ı mezkûr üç bin dört yüz on beş kuruş alacağımdan yirmi adet lira-yı Osmani üzerine sulh eylediklerinde ben dahi sulh mezkûru kabul ve ziyade mutalebesine müte'allıka davadan asıl ve vekil merkumun

müvekkilesi mezbûre Ümmühan'ın zimmetini ibra ve iskat eylediğimde ol dahi müvekkiline izafetle ibra'i mezkûru bi'l-asale ve bi'l-vekale ledi'l-vusul bedeli sulh olan mezkûr yirmi adet lira-yı Osmaniye bana eda ve teslime ta'ahhüd eyledi deyu tarafeynin (...) ikrar ve tasdikiyle bi't-tescil ilam olundu. Fi'l-yevmi'l-samin ve'l-ışrin min Rebi'ü'l-ahir lisene isna ve selase mie ve elf

Hüküm:278 Ümmügülsüm Hanım'ın Aişe'den kalan hakkını alması için İshak Efendi'nin vekil tayin edilmesi

Husus-ı âti'l-beyanın mahallinde ketb ve tahririçün savb-ı şer'-i enverden me'zunen irsal olunan kâtip Mehmed Emin Efendi ibn Osman Efendi medine-i Samsun'da kâin Kale Mahallesi'nde vaki' müteveffa Hacı Abdullah zevcesi Aişe Molla binti Hasan'ın sakine olduğu menziline varıp ceride-i şer'iiyyede mesturu'l-esami müslimin huzurlarında akd-i meclis-i şer'-i âli ettikte müteveffa-yı mumaileyh Abdullah Efendi'nin kerimesi olup zat-ı kezalik ceride-i şer'iiyyede mesturu'l-esami müslimin ta'rifleriyle muarrefe Ümmügülsüm Hanım binti Hacı Abdullah meclis-i makud-ı mezkûrda hala zevc-i İshak Efendi ibn Abdullah mahzarında bi't-tav'uha ikrar-ı tam ve takrir-i kalam edip salifü'z-zikr medine-i Samsun mahallatından Said Bey Mahallesi'nde vaki' bir taraftan Kütükçü Penayut ve bir taraftan Sakallı Nikola bahçeleri ve bir taraftan Rum mektebi ve bir taraftan karındaşım Abdi Efendi ile müştereken mutasarrıf olduğumuz menzil ve validem Aişe Hatun menzilleri ile mahdut karındaşım merkûm Bahri Efendi ile müşterek mutasarrıf olduğumuz bir kıt'a bahçede olan nısıf hisse-i şayi'amı validem mumaileyha Aişe Hatun'a bundan akdem iki bin kuruş semeni mukabelesinde bey' edip ve semeni olan meblağ-ı mezbûr iki bin kuruş dahi mumaileyha yedinden tamamen ve kâmilan ahz u kabz etmiştim şu halde ber-vech-i balâ muharrer bey'i mezkûru memuru huzurunda takrire ve husus-ı mezkûr mütevakkıf olduğu umurun küllisine tarafımdan zevc-i mezbûr İshak Efendi'yi vekil nasb ve tayin eyledim dedikte ol dahi vekâlet-i merkumeyi kabul ve hizmet-i lazımesini mahallinde kemâyenbağı edaya ta'ahhüd ve iltizam eyledim dediği efendi mumaileyh mahallinde ketb ve tahrir ve ma'a ümenâ-i şer'-ile meclis-i şer'e gelip âlâ vukuihi inha ve takrir etmeğin ma vaka bi't-talep ketb olundu. 18 Safer 1303

Hüküm:279 Melek Hanım'ın hakkı olan yerlerin icarı ile ilgili olarak kâtip Mehmed Emin Efendi'yi vekil tayin edilmesi

Husus-ı âti'l-beyanın mahallinde ketb ve tahririçün savb-ı şer'-i enverden me'zunen irsal olunan kâtip Mehmed Emin Efendi ibn Osman Efendi Canik Sancağı'nda merkez liva bulunan medine-i Samsun'da ka'in Hançerli Mahallesi'nde vaki' müteveffa Hamamcı İsmail Efendi'nin

hayatında sakin olduğu hanesine varıp ceride-i şer'iycede mazbutu'l-esami müslimin huzurlarında akd-i meclis-i şer'-i âli ettikte müteveffa-yı mezbur İsmail Efendi'nin sulbiye-i kebire kızı olup zat-ı kezalik ceride-i şer'iycede mesturu'l-esami müslimin ta'rifleriyle muarrefe olan Melek Hanım binti el-müteveffa İsmail Efendi meclis-i makud-ı mezkûrda Çarşamba Kazası'nın Çay Mahallesi ahalisinden olup medine-i mezbûrede misaferetle sakin Koca Kadı zade Mehmed Emin Efendi ibn Mehmed Efendi mahzarında bi-l vekale ikrar-ı tam ve takrir-i kelim edip pederim müteveffa-yı mezburdan muntakil ânifü'z-zikir Çarşamba Kazası kurrasından Hacı Tanasmanlı Karyesi'nde vaki' her biri inde'l-ahali ve'l-cirân ma'lumu'l-hudut on kıt'a tarlalarımının icarsız ekmesiz müte'cirlerden talep ve davaya ahz u kabza ve makbuzunu bana irsal ve isale ve sulh ve ibraya ve inde'l-iktiza talibi zuhurunda bedel-i misilleriyle bâ re'yi sahib-i arz memuru huzurunda ferağ ve takdire ve bedellerini ahz u kabza ve ledi'l-hace aharı tevkile ve'l-hâsıl husus mezkûr mütevakkıf olduğu umurun küllisine tarafımdan vekâlet-i amme-i mutlaka-i sahiha-i şer'iyye ile mumaileyh Mehmed Emin Efendi'yi vekil ve na'ib menab nasb ve tayin eyledim dedikde ol dahi vekâlet-i merkumeyi kabul ve hizmet-i lazımesini mahallinde kemâyenbağı edaya ta'ahhüd ve iltizam eylediğın kâtip mumaileyh mahallinde ketb ve tahrir ve ümena-i şer'-ile meclis-i şer'e gelip âlâ vukuihi inha ve takrir etmeğın mâ vaka bi't-talep ketb olundu. Fi'l-yevmi'l-hamis ve'l-ısrın min Saferü'l-hayr lisene sülüs ve selase mie ve elf

Sümme'l-keâm muhayirü'l-me 'am hatmi bi'l-hayr

SONUÇ

Osmanlı hukuk tarihinde Tanzimat fermanı sonrası yapılan yenilik ve değişiklikler sonucu yeni mahkemeler kurulmuş dolayısıyla şer'i mahkemelerin görev alanı sınırlandırılmıştır. İncelediğimiz 1780 numaralı defterde toplam iki yüz yetmiş sekiz adet kayıt bulunmaktadır. Kayıtlar ağırlıklı olarak vekil tayini, alacak verecek davası, vasi tayini, miras paylaşımı ve imam tayini gibi konularla ilgilidir.

Bugün noterlerin yapmış olduğu vekâlet verme işlemi o dönemde şer'i mahkemeler tarafından yapılmaktadır. İncelediğimiz kayıtlar içerisinde en çok rastlanılan kayıt, vekil tayin etme ile ilgili kayıtlardır. Vekâlet verilen konular genellikle alım satım, miras ve borç takibi ile ilgilidir. Alacak verecek kayıtları da defterde önemli bir yer tutmaktadır. Bu tür kayıtlar genellikle ölen bir kişinin hayatta iken aldığı ya da verdiği borç veya yaptığı alışverişle ilgili anlaşmazlıkları çözme amacıyla tutulmuştur.

Defterdeki kayıtlar dönemin yerel kültürü hakkında bilgiler içermektedir. Bu dönemde Samsun şehir merkezinde idarecilerle zanaat sahibi olanlar, köylerde ise tarım ve hayvancılıkla uğraşanlar yaşamaktaydı. Defterde vasi tayinini konu alan davalar da bulunmaktadır. Yakını ölen ve yaşı küçük olan çocuklara mahkeme tarafından vasi tayinleri yapılmıştır. Bu yolla çocukların haklarını koruyacak tedbirler alınmıştır. Defterimizde yer alan kayıtlara göre Samsun'da çeşitli kurumlarda görev yapan devlet görevlilerin ismi geçmektedir. Bu görevliler nâib, başkâtip ve kâtip, eytam, beytûlmal emini ile yazı işleri müdürü gibi görevlilerdir.

İncelemiş olduğumuz kayıtlar bize Osmanlı Devleti'nde şer'iyye mahkemelerinde İslam Hanefi Hukuku'nun uygulandığını göstermektedir. Kayıtlardan Samsun'a farklı şehir ve devletlerden insanların ticaret için geldikleri anlaşılmaktadır. O yıllarda Samsun'un ticari açıdan önemli bir yere sahip olduğunu söylemek mümkündür. İncelediğimiz defterde şehrin asayişle ilgili sayılabilecek hayvan hırsızlığı olayı bulunmaktadır. Mahkeme, hayvanların sahibine teslim edilmesine karar vermiştir. Kayıtlardan müslüman kadın, erkek ve gayrimüslim halkın şer'i mahkemelere müracaat etme haklarına sahip oldukları anlaşılmaktadır.

Samsun şehrinde köylerden şehir merkezine göçlerin yaşandığını ve şehir merkezinde yeni mahalleler teşkil olunduğunu görmekteyiz. İncelediğimiz sicilden o dönemde Samsun'da mevcut olan mahalle ve köy isimlerine ulaşıyoruz. Bugün bunların büyük bir kısmı hâlâ yaşıyorken, tamamen tarihe intikal edenlerini de görmekteyiz.

Bu dönemde Samsun’da yaşayan halk genel olarak Müslüman ve Hristiyan olarak ikiye ayrılmaktadır. Hristiyanlar da kendi içlerinde Rum ve Ermeni olarak sınıflandırılmaktadır. İncelediğimiz sicillerde her ne kadar Müslüman terekeleri ağırlıkta olsa da bunun yanında Rum ve Ermeni terekelerinin de teşkil ettiğı görölmektedir. Şehirdeki müslim-gayr-i müslim ilişkileri oldukça iyi bir durumdadır.

KAYNAKÇA

BAŞBAKANLIK OSMANLI ARŞİVİ

Başbakanlık Osmanlı Arşivi (BOA), SŞS, (M.1882-1883-1885-1886).

Ahışhalı, Recep, “Muhzır”, *TDV İslam Ansiklopedisi*, C. 31, TDV Yayınları, İstanbul 2006, s. 85-86.

Akgündüz, Ahmet, “İslam Hukukunun Osmanlı Devleti’nde Tatbiki: Şer’iyye Mahkemeleri ve Şer’iyye Sicilleri”, *İslam Hukuku Araştırmaları Dergisi*, sy. 14, 2009, s. 21.

Akgündüz, *Şer’iyye Sicilleri: Mahiyeti, Toplu Kataloğu ve Seçme Hükümler*, C.I, Türk Dünyası Araştırmaları Vakfı Yayınları, İstanbul 1988.

Akgündüz, Osmanlı Kanunnameleri ve Hukuki Tahlilleri, C.I, Osmanlı Araştırmaları Vakfı (OSAV), İstanbul 1990, s. 224.

Akgündüz, *Şer’iyye Sicilleri I.II*, C.I, Türk Dünyası Araştırmaları Vakfı Yayınları, İstanbul 1988.

Akgündüz, “İlam”, *TDV İslam Ansiklopedisi*, C.37, TDV Yayınları, İstanbul 2000, s. 72-73.

Akgündüz, *Şer’iyye Sicilleri*, C.I, s. 12.

Akgündüz, Ahmet, Öztürk, Said, *Bilinmeyen Osmanlı*, OSAV Yayınları, İstanbul 1999.

Akman, Ahmet, “Tanzimat Sonrası Osmanlı Usûl Hukukundaki Gelişmeler”, *Manas Sosyal Araştırmalar Dergisi*, C.8, 2019, s. 431-450.

Avcı, Casim, “Naib”, *TDV İslam Ansiklopedisi*, C. 32, TDV Yayınları, İstanbul 2006, s. 311-312.

Aydın, Mehmet Akif, *Türk Hukuk Tarihi*, Beta Basım Yayınları, İstanbul 1995.

Aydın, “Mahkeme”, *TDV İslam Ansiklopedisi*, C.27, TDV Yayınları, Ankara 2003, s. 343.

Bayındır, Abdülaziz, “İslâm Muhakeme Hukuku” (*Osmanlı Devri Uygulaması*), Süleymaniye Vakfı Yayınları, İstanbul 1986.

Beşirli, Mehmet, “19. Yüzyıl’ın Ortalarında Samsun Vakıfları ve Gelirleri”, Geçmişten Geleceğe Samsun 1, (Edt. Cevdet Yılmaz), Samsun Büyükşehir Belediyesi Kültür Daire Başkanlığı, Samsun 2006, s. 474.

Bulut, Mehmet, *356 Nolu Diyarbakır Şer’iyye Sicilinin Transkripsiyonu ve Değerlendirilmesi*, DÜSBE Tarih Anabilimdalı Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Diyarbakır 2013.

Doğan, Osman, *1760 Numaralı Samsun Şer’iyye Sicili*, Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Yakın Çağ Anabilim Dalı Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, İstanbul 2006.

Durhan, İbrahim, “Tanzimat Döneminde Osmanlı Yargı Teşkilâtındaki Gelişmeler”, *EÜHFD*, C. XII, sayı. 3-4, 2008, s. 3-4.

Ekinci, Ekrem Buğra, “Osmanlı Devleti’nde Makaleler ve Kadılık Müessesesi Literatürü”, *Türkiye Araştırmaları Literatür Dergisi*, C. 3/5, 2005, s. 417-439.

Ekinci, *Osmanlı Mahkemeleri (Tanzimat ve Sonrası)*, Arı Sanat Yayınları, İstanbul 2010.

Gedikli, Fethi, “Osmanlı Hukuk Tarihi Olarak Şer’iyye Sicilleri”, C. 3/5, İstanbul. *Türkiye Araştırmaları Literatür Dergisi*, s. 188-189

İhsanoğlu, Ekmelleddin, *Osmanlı Devleti Tarihi*, İslam, Tarih, Sanat ve Kültür Yayınları, C.2, İstanbul 1999.

İlgürel, Mücteba, “Subaşı”, *TDV İslam Ansiklopedisi*, C. 37, TDV Yayınları, İstanbul 2009, s. 447.

İnalçık, Halil, “Osmanlı Tarihi Hakkında Mühim Bir Kaynak”, *Ankara; Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi Dergisi*, C.1/2, 1943, s. 89.

Kaya, Süleyman, “Mahkeme Kayıtlarının Kılavuzu: Sakk Mecmuası”, *Türkiye Araştırmaları Literatür Dergisi*, C.3/5, 2005, s. 383.

Köse, Osman. (2014), *Gelenekten Moderniteye SAMSUN (1923-1950)*, (Edt.Osman Köse), Canik Belediyesi Kültür Yayınları, Samsun, s.16.

Köse, Osman. (2011), “Canik’in Osmanlılara Geçişi ve Canik’te İktisadi Hayat”, *İlkçağdan Cumhuriyete Canik*, (Edt. Cevdet Yılmaz), Canik Belediyesi Kültür Yayınları, Samsun, s. 101.

Kütükoğlu Mübahat S., “Temessük”, *TDV İslam Ansiklopedisi*, C.40, TDV Yayınları, İstanbul 2011, s. 1.

Oguz, Mustafa, Akgündüz, Ahmet, “Hüccet”, *TDV İslam Ansiklopedisi*, C.18, TDV Yayınları, İstanbul 1998, s. 446.

Oguz, Mustafa, *Girit (Resma)Şer’iyye Sivil Defteri (1061-1067*, Marmara Üniversitesi Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü Yayınlanmamış Doktora Tezi, İstanbul 2002.

Ongan, Halid, Ankara’nın Bir Numaralı Şer’iyye Sicili, *TTK Yayınları*, Ankara 1958.

Ortaylı, İlber, “Kadı”, *TDV İslam Ansiklopedisi*, C.36, TDV Yayınları, İstanbul 2001, s. 73.

Öz, Mehmet, “Samsun”, *TDV İslam Ansiklopedisi*, C.36, TDV Yayınları, İstanbul 2009, s. 83.

Özdeğer, Hüseyin, *1463-1640 Yılları Arasında Bursa Şehri Tereke Defterleri*, İstanbul 1988.

Özdemir Rıfat, “Şer’iye Sicillerinin Sosyo-Ekonomik Tarihi ve Halk Kültürü Açısından Önemi”, *Battalgazi ve Malatya Çevresi Halk Kültürü Sempozyumu’na Sunulan Bildiriler*, Malatya 1986, s. 182.

Öztürk, Said, Askeri Kasamsa Ait On Yedinci Asır İstanbul Tereke Defteri, *Osav Yayınları*, İstanbul 1995.

Öztürk, Said, “Kassam”, *TDV İslam Ansiklopedisi*, C.24, TDV Yayınları, İstanbul 2001, s. 579-582.

Sak, İzzet, *10 Numaralı Konya Şer’iye Sicili (1070-1071/1659- 1661) (Ttranskripsiyon)*, Selçuk Üniversitesi Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü Yayınları, Konya 2003.

Şafakçı, Hamit, *1644-1645 Tarihinde Konya'nın Sosyal ve Ekonomik Durumu (7'numaralı Konya Şer'ye Siciline Göre)*, Selçuk Üniversitesi Yayınları Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Konya 2005.

Tak Ekrem, *Diplomatik Bilimi Bakımından XVI.-XVII. Yüzyıl Kadı Sicilleri ve Bu Sicillerin İhtiva Ettiği Belge Türlerinin Form Özellikleri ve Tanımlanması*, Marmara Üniversitesi Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü Müdürlüğü Yayınlanmamış Doktora Tezi, İstanbul 2009.

Uzunçarşılı İsmail Hakkı, “Şer’î Mahkeme Sicilleri”, 5/29, *Ülkü Halkevleri Mecmuası Dergisi*, 1935, s. 366.

Uzunçarşılı, *Osmanlı Devleti'nin İlmiye Teşkilatı*, TTK Yayınları, Ankara 1988.

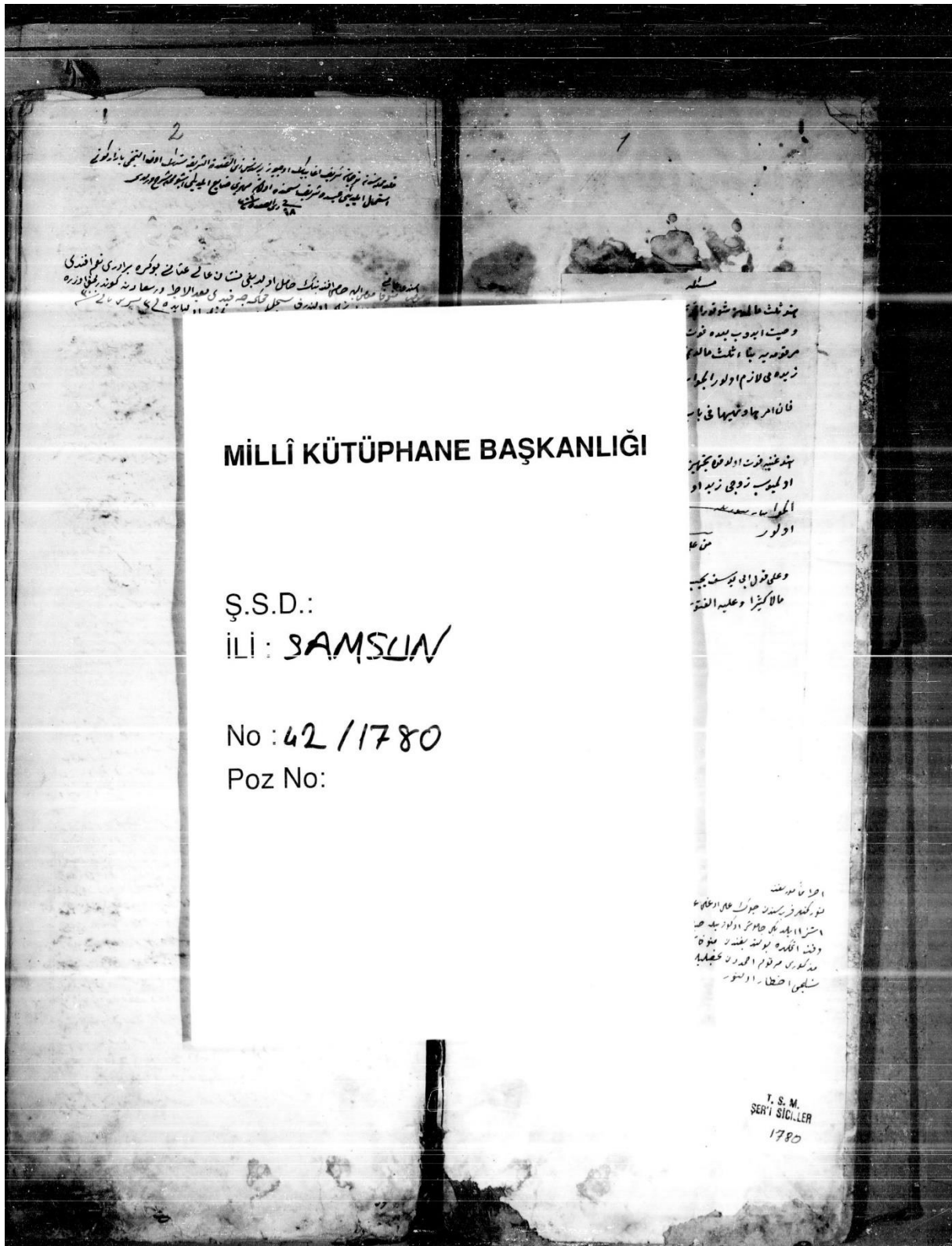
Yediyıldız, Bahaaddin, “Vakıf”, *TDV İslam Ansiklopedisi*, C.42, TDV Yayınları, İstanbul 2012, s. 479-486.

Yolalıcı, M. Emin, XIX. Asrın Ortalarında Samsun Halkının Kılık- Kıyafetleri ve Kullandıkları Eşyalar, *İkinci Tarih Boyunca Karadeniz Kongresi Bildirileri (Uluslararası I)*, Samsun 1990, s. 223-232.

Yolalıcı, *XIX Yüzyılda Canik (Samsun) Sancağı'nın Sosyal ve Ekonomik Yapısı*, Türk Tarih Kurumu Yayınları, Ankara, 1998.

EKLER

Ek 1: Defterdeki Belgelerden Örnekler

2

222

0.5

في واصل

$$\frac{35}{4}$$

۱۱۱

ÖZGEÇMİŞ

Adı Soyadı:	İhsan USTASU				Fotoğraf
Doğum Yeri:					
Doğum Tarihi:					
Medeni Durumu:					
Öğrenim Durumu					
Derece	Okulun Adı	Program	Yer	Yıl	
İlköğretim					
Ortaöğretim	Kutlukent 80.yıl Ortaöğretim Okulu		Tekkeköy	2005	
Lise	Karşıyaka Anadolu Lisesi	Sosyal Bilimler	Samsun	2011	
Lisans	Artvin Çoruh Üniversitesi	Tarih	Artvin	2017	
Yüksek Lisans	Artvin Çoruh Üniversitesi	Yakınçağ Anabilim Dalı	Artvin	2021	
İş Deneyimi:					
Hakkımda bilgi almak için önerebileceğim şahıslar:					
e-posta					